

843
mtf

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. A. 500.7/NT 1783

Family **INDO-EUROPEAN**

Sub-Family **HELLENIC**

Branch **—**

Group **—**

Language **Hellēnikē Koinē**

Dialect **—**

Locality **—**

Contents **New Testament**

Version **—**

Editor **William Bowyer, Jr.**

Translator **John Nichols**

Place **London**

Date **1783**

Accession No. **2631**

Accession Date **Sept 15, 1943**

Price **8s ÷**

1790
New York

Samuel Seabury

NOVUM TESTAMENTUM
GRÆCUM,

AD FIDEM GRÆCORUM SOLUM CODICUM MSS. EXPRESSUM,

ADSTIPULANTE JOANNE JACOBO WETSTENIO:

JUXTA SECTIONES JO. ALBERTI BENGELII DIVISUM;

ET NOVA INTERPUNCTIONE SÆPIUS ILLUSTRATUM.

EDITIO SECUNDA.

LONDINI,

X CURA, TYPIS, ET SUMPTIBUS JOHANNIS NICHOLS.

M.DCCLXXXIII.

NOVUM MUSEUM

ET

AD FIDEM SOCIETATIS REGIAE SOCIETATIS MEDICINAE

ABSTINENTIAE JOHANNIS JACOBO WETTERERIO

JUSTA SECTIONES JOHANNIS BENIGNI DIVISIONIS

ET NOVA INTERPRETATIONE SERIE ILLUSTRATIONIS

EDITIO SECUNDA

LONDINI

CURATA CURA ET SUPPLEMENTIS JOHANNIS NICHOLAI

MDCCLXXXIII

REVERENDO DOCTISSIMOQUE VIRO

HENRICO OWEN, S. T. P.

HANC EDITIONEM,

IPSIUS AUXILIO CONCINNATAM,

AMICITIÆ ET GRATITUDINIS ERGO,

DAT, DICAT, DEDICATQUE,

J. NICHOLS.

MASSACHUSETTS
BIBLE SOCIETY

REVERENDO DOCTISSIMOQUE VIRO

HENRICO OWEN, S. T. P.

HAEC EDITIONEM

PER SUUM AUXILIO CONCINNATA

AMICITIA ET GRATITUDINE ERGO

DAVID RICARDI DE DICATONE

IN LONDINIA

G U L I E L M I B O W Y E R

P R Æ F A T I O.

L E C T O R I S.

QUO melius de hac editione sententiam feras, brevem tabellam principum editionum ad Mss. expressarum, ex WETSTENIO potissimum desumptam, dabo.

COMPLUTENSIS, ex recentissimis Codd. (Vaticano forsitan ne viso quidem) de quibus tanquam vetustissimis editores gloriantur, quosque ad Latinam versionem subinde detorserunt. Nec mirum, cum in Prologo ad V. T. inquirunt, “Mediam Latinam Hieronymi translationem posuimus, tanquam duo hinc inde latrones, medium autem Jesum, i. e. Romanam ecclesiam, collocantes.” Prodiit non ante annum 1522, licet impressa,

Complut. 1514.

ERASMI editio I. In quibusdam Apocalypseos locis, ut fatetur ipse, ne hiaret Mssorum lacuna, ex Latinis supplevit Græca.

Bas. 1516.

Ed. ANDRÆ ASULANI, Aldi foceris, ipsos errores Erasmi quàm plurimos retinet, locos tamen plus centum ex Mss. emendat, et totidem fere vitiat.

Venet. 1518.

ERASMI ed. II. a priori recedens cccc circiter locis. *Bas. 1519.* III. ex Aldina paululum emendata, a secunda recedens locis cxviii. *Bas. 1522.* IV. plus centies a præcedentibus recedens, cui præsto fuit ed. Complut. non antea ab eo visa, quam in Apocalypsi sola nonages sequitur.

Bas. 1527.

COLINÆUS, ed. Erasmi expressit, interdum tamen ex Complut. refingit, at sæpius ex Mss. quos habuit, paucis.

8vo. Par. 1534.

ERASMI ed. V. eadem quæ prior, quatuor tantum locis exceptis. Fol. *Bas.* 1535.

BEGARDUS Erasmi quintam expressit; centies in Apocalypsi sola, in reliquis plus centies discedens, Colinæi ed. vel Colinæi Mss. secutus. *Par.* 1543.

ROB. STEPHANI ed. I. 16° *Par.* 1546. II. forma et typis iisdem, ne unum quidem mendum typographicum, ut perhibetur, prodens; a prima tamen locis LXVII recedens. Utraque Erasmanam quintam sequitur, nisi ubi plerique codd. contra suadebant. *Par.* 159.

— Ed. III. luculentissima, vix vicies ab Erasmaniana recedens, ab utrisque vero prioribus, cclxxxiv locis. Codd. Mss. xvi, quos adhibuisse ostendit, præter ed. Complut. (quam inter Mss. numerat) non erant nisi x Evangeliorum; Actorum & Epistolarum viii. Apocalypseos duo. Fol. *Par.* 1550.

— IV. eadem quæ prior, nisi quod in versiculos nunc primum fit divisa. 8vo. *Gen.* 1551.

BEZA ab Henr. Stephano donatus variis lectionibus Codicum xxv. et editionum pene omnium Latinam versionem molitus est, cum annotationibus impressam. Fol. *Par.* 1556. II. Textu Græco Ed. Stephanicæ 4to. adjuncto, *Tiguri* 1559. III. Ibid 1565. IV. cum præf. H. Steph. de stylo, 1576. V. 1582. VI. 1589. VII. 1598. In omnibus lectiones unico Codice nixas, imo nullo, admittit.

ARIAS MONTANUS inter Biblia Polyglotta Phil. II. Hispaniarum regis, ita Complutensem ad Erasmicam composuit, ut lectiones mendosas, veris extrusis, preli culpa ortas, substituerit; atque vitia typographica ed. Complutensis retinuerit. *Ant.* 1571.

Ed. ELZEVIANA I. 1624. ed. II. 1633. “cujus textus, ut ait Millius, ad unum Stephani tertium totus expressus videtur, præterquam duodecim locis.” Viginti quinque alios locos recenset Wetstenius, & plures possunt adjici, vid. *Rom.* ix. 19. xvi. 20. *1 Cor.* v. 7. vi. 14. vii. 5. viii. 2. *2 Cor.* vii. 16. xi. 1. bis. *1 Tim.* i. 4. *Jac.* iv. 2. ubi Stephanum male deserit, Stephanum comitantibus Mss. Wetstenio ipso judice. Ex Stephani tertia, vel secunda Elzevirii gregales editiones sunt expressæ; hanc Fellus, illam Millius sequitur. Pleræque vero omnes non lectionem Codicum Mss. sed verba Erasmi ex Latino (sæpe etiam imperite) versa pro genuino textu repræsentarunt. In Matthæo solo plus vicies, ii. 11. v. 44. 47. vi. 18. vii. 14. ix. 5. 33. 35. xii. 12. xiii. 33. 40. xiv. 19. xvii. 14. xviii. 6. 9. 28. xix. 9. xxii. 7. xxiii. 36. xxiv. 17. xxvi. 55. 74. xxvii. 35. 42. xxviii. 12.

BENGLIUS ex omnibus impressis textum conflavit; ipsam probatissimarum editionum medullam exhibentem, excepta Apocalypsi, quam magnas ob causas ex Mss. concinnavit.

Tubingæ, 1734.

WETSTENIUS A. D. 1751. fatius fore credidit, si non ex omnibus receptis *editionibus* lectiones, quas novus editor optimas judicet, in textu reponantur, sed eæ quæ plurium *Codicum Mss. Græcorum* suffragio comprobantur: “Licet tamen, inquit, existimaverim lectionem
 “ plurium Codicum in textu esse reponendam, non tamen statuerem
 “ lectionem illam semper esse genuinam: quin largior, aliquando lec-
 “ tionem paucorum codicum pluribus, immò lectionem quæ in nullis
 “ codicibus Græcis hodie reperitur esse præferendam; sed contendo
 “ tum illud non nisi rarissime accidere, tum de ea re caute et accurate
 “ in notis esse disputandum.”

Hoc igitur autore admisimus quas Lectiones ille in margine editionis suæ admittendas digito monstravit; cauti tamen vel voculam a loco, quem semel occupat, deturbare, omnes, quæ Mss. auctoritate expellendæ erant, uncinulis inclusimus.

Hæc vero quanta quanta sunt, in infima fere laudis parte hujus editionis pono; de cæteris, si libet, alteram præfationem* consulas.

A. D. 1763.

* Ad volumen nempe cui titulus, “Critical Conjectures and Observations on the New Testament.”

ΤΟ ΚΑΤΑ

Μ Α Τ Θ Α Ι Ο Ν

Ε Υ Α Γ Γ Ε Λ Ι Ο Ν.

C A P. I.

1 ΒΙΒΛΟΣ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΔΑΥΙΔ, ΥΙΟΥ ΑΒΡΑΑΜ.

2 ΑΒΡΑΑΜ ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ
3 ἐγέννησε τὸν Ἰδαν ἢ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ· Ἰδὰς δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρές ἢ τὸν
4 Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρές δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρῶμ· Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησε
5 τὸν Ἀράμ· Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν
6 Ναασσών· Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών· Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν
7 Βοὺζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοὺζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥάθ· Ὠβὴδ δὲ
8 ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί· Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα.

9 Δαυὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τῆ Οὐρίας· Σολομῶν
10 δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησε
11 τὸν Ἀσά· Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωρὰμ·
12 Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν· Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ
13 ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν· Ἐζεκίας δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωσίαν· Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν ἢ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, ἐπὶ
τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

14 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σα-
15 λαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ· Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιδ· Ἀβιδ δὲ

14 δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακεῖμ· Ἐλιακεῖμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζῶρ· Ἀζῶρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδὰκ· Σαδὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχειμ· Ἀχειμ δὲ ἐγέννησε τὸν
 15 Ἐλιῆδ· Ἐλιῆδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Μαλ-
 16 θάν· Μαλθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Χριστός.

17 Πᾶσαι ἔν αι γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ, γενεαὶ δεκαλέσσαιρες· καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τῆς Χριστοῦ, γενεαὶ δεκαλέσσαιρες.

18 ΤΟΥ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις ἔτως ἦν· Μνησευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτὲς, εὗρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα
 19 ἐκ πνεύματος ἁγίου· Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν
 20 παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν· Ταῦτα δὲ αὐτὲς ἐνθυμηθέντος, ἰδὲ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσήφ, υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ
 21 γεννηθὲν, ἐκ πνεύματος ἁγίου· Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΣ· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαόν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22 (Τῆτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τῆς Κυρίου διὰ τῆς προφῆτης,
 23 λέγοντος· Ἰδὲ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσῃσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ· ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.)
 24 Διεγερεθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ (καὶ ἐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν) ἕως ἔτεκε τὸν υἱόν αὐτῆς, τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΣ.

II. ΤΟΥ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδὲ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες· Πῶς ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ· Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ· Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν, πῶς ὁ Χριστὸς γεννᾶ-

5 γένῳται; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. ἔτω γὰρ γέ-
 6 γραπταὶ διὰ τῆ προφήτε· Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, ἔδαμῶς ἐλαχίστη
 εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σὺ γὰρ ἐξελεύσειαι ἡγόμενος, ὅστις ποιμανεῖ
 7 τὸν λαόν μου, τὸν Ἰσραήλ. Τότε Ἡρώδης, λάθρα καλέσας τὰς μάγους,
 8 ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τῆ φαινομένη ἀσέρος· καὶ πέμψας αὐτὰς
 εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε· Πορευθέντες, ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τῆ παιδίου· ἐπὶ
 9 δὲ εὑρήητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως καὶ γὰρ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ,
 ἀκέσαντες τῆ βασιλεύς, ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδὲ, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατο-
 10 λῇ, προῆγεν αὐτὰς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω ἔ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν
 11 ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν,
 εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρός αὐτῆ· καὶ πεσόντες προσεκύνησαν
 αὐτῷ· καὶ ἀνοίξαντες τὰς θησαυρὰς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσόν,
 12 καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν. καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς
 Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδῆ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 **ΑΝΑΧΩΡΗΣΑΝΤΩΝ** δὲ αὐτῶν, ἰδὲ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ
 Ἰωσήφ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτῆ, καὶ φεῦγε
 εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοί· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ
 14 παιδίον, τῆ ἀπολέσαι αὐτό. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν
 15 μητέρα αὐτῆ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τε-
 λευτῆς Ἡρώδης· ἵνα πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τῆ Κυρίου διὰ τῆ προφήτε, λέ-
 16 γοντος, Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνε-
 παίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν· καὶ ἀποστείλας ἀνείλε πάντας τὰς παι-
 17 δας, τὰς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις αὐτῆς, ἀπὸ διητῆς καὶ καλιτέρου,
 18 ὑπὸ Ἱερεμίου τῆ προφήτε, λέγοντος· Φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ κέσθη, θρήνος καὶ
 κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολλός, Ῥαχὴλ κλαίεσα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ ἐκ ἤθελε
 19 παρακληθῆναι, ὅτι ἐκ εἰσί. Τελευτήσαντος δὲ τῆ Ἡρώδης, ἰδὲ, ἄγγελος
 20 Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγων, Ἐγερθεὶς πα-

ῥάλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτῆ, καὶ πορεύε εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνή-
 21 κασι γὰρ οἱ ζῆλῆνες τὴν ψυχὴν τῆ παιδίδε. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ
 22 παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτῆ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. Ἀκέσας δὲ ὅτι Ἀρ-
 χέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀπὸ Ἡρώδου τῆ πατρὸς αὐτῆ, ἐφοβήθη
 ἐκεῖ ἀπελθεῖν. χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γα-
 23 λιλαιᾶς. καὶ ἐλθὼν κατέκρυπτεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πλη-
 ρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

III. ΕΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεσθαι Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, κηρῦσσω
 2 ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, καὶ λέγων· Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία
 3 τῶν οὐρανῶν. (οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τῆ προφήτου, λέγοντος·
 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε
 4 τὰς τρίβους αὐτῆ. Αὐτὸς δὲ, ὁ Ἰωάννης, εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτῆ ἀπὸ τριχῶν
 καμήλων, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτῆ· ἡ δὲ τροφή αὐτῆ ἦν
 ἀκρίδες, καὶ μέλι ἄγριον.)

5 Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα
 6 ἡ περιχώρος τῆ Ἰουδαίας· καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰουδάνῃ ὑπ' αὐτῆ, ἐξομο-
 7 λούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ πολλὰς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδου-
 καίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτῆ, εἶπεν αὐτοῖς, Γεννήματα ἐχιδνῶν,
 8 τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλέσης ὀργῆς; ποιήσατε ἔν καρπὸν
 9 ἀξίον τῆς μετανοίας, καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν
 Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τέτων ἐγεῖραι
 10 τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίτη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται.
 πᾶν ἔν δένδρον, μὴ ποιῶν καρπὸν καλόν, ἐκκόπηται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
 11 ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετανοίαν· ὁ δὲ ὀπίσω με ἐρχόμενος,
 ἰσχυρότερός με ἐστίν, ὃς ἐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βασάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς
 12 βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ. ὃ τὸ πλῦον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆ, καὶ δια-
 καθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτῆ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτῆ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ
 δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέσφω.

TOTE

13 ΤΟΤΕ παραγίνεσθαι ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην
 14 πρὸς τὸν Ἰωάννην, τῷ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐ-
 τόν, λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σε βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με·
 15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄφες ἄρτι· ἔτω γὰρ πρέπον ἐστὶν
 16 ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν. Καὶ βαπτισθεὶς
 ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τῷ ὕδατος· καὶ ἰδὲ, ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ ἔρανοι,
 καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερᾶν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ'
 17 αὐτόν. καὶ ἰδὲ φωνὴ ἐκ τῶν ἐρανῶν, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου, ὁ ἀγα-
 πητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

IV. ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τῷ πνεύματι, πειρασθῆναι
 2 ὑπὸ τῷ διαβόλου. καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα,
 3 ὕπερον ἐπέινασε. καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων, εἶπεν, Εἰ υἱὸς εἶ τῷ Θεῷ,
 4 εἰπέ, ἵνα οἱ λίθοι ἔστωι ἄρτοι γένωνται. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Γέγραπται,
 Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένου
 5 διὰ στόματος Θεοῦ. Τότε παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἀγίαν
 6 πόλιν, καὶ ἵσησιν αὐτόν ἐπὶ τὰ πτερύγιον τῷ ἱερῷ. καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰ υἱὸς
 εἶ τῷ Θεῷ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γὰρ, Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτῷ
 ἐντελεῖται περὶ σε, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀρᾶσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον
 7 τὸν πόδα σε. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν γέγραπται, Οὐκ ἐκπειράσεις
 8 Κύριον τὸν Θεόν σε. Πάλιν παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψη-
 λὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῷ κόσμῳ καὶ τὴν δόξαν
 9 αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτῷ, Ταῦτα πάντα σοι δάσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς
 10 μοι. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε ὀπίσω μὲ, σατανᾶ· γέγραπται γὰρ,
 11 Κύριον τὸν Θεόν σε προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Τότε ἀφίησιν
 αὐτόν ὁ διάβολος. καὶ ἰδὲ, ἄγγελοι προσῆλθον, καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

12 ΑΚΟΥΣΑΣ δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδίδη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γα-
 13 λιλαίαν, καὶ καλιπῶν τὴν Ναζαρέτ, ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναεὺν τὴν
 14 παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβελὼν καὶ Νεφθαλείμ· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥῆμα

15 δια Ἡσαΐε τῆ προφήτε, λέγοντος, Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλειμ—ὁδὸν
16 θαλάσσης, πέραν τῆ Ἰορδάνε, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· ὁ λαὸς ὁ καθημένος
ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χόρῳ καὶ σκιᾷ θανάτου,
φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν, καὶ λέγειν, Μετανοεῖτε· ἤγγικε γάρ
18 ἡ βασιλεία τῶν ἐρανῶν. Περιπατῶν δὲ [ὁ Ἰησοῦς] παρὰ τὴν θαλάσσαν τῆς
Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν
19 ἀδελφὸν αὐτῆ, βάλλοντες ἀμφίβλητρον εἰς τὴν θαλάσσαν (ἦσαν γὰρ ἀλι-
20 εῖς), καὶ λέγει αὐτοῖς, Δεῦτε ὀπίσω με, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. οἱ
21 δὲ, εὐθέως ἀφέντες τὰ δίχτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ πρὸς ἐκεῖθεν, εἶδεν
ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τῆ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτῆ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τῆ πατρὸς αὐτῶν, καθαρίζοντας τὰ
22 δίχτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. οἱ δὲ, εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν
πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

23 Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν
24 νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ· (καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοή αὐτῆ εἰς ὅλην
τὴν Συρίαν.) καὶ προσήνεκον αὐτῷ πάντας τὰς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις
νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ
25 παραλυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ πέραν
τῆ Ἰορδάνε.

V. Ἰδὼν δὲ τὰς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτῆ, προσῆλθον
2 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῆ. καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτῆ, ἐδίδασκεν αὐτὰς, λέ-
3 γων, Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν
4,5 ἐρανῶν. μακάριοι οἱ πενθῶντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. μακάριοι οἱ
6 πρᾶεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψ-
7 ῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορηγήσονται. μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι
αὐτοὶ

- 8 αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν
 9, 10 ὄψονται. μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. μακά-
 ριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν ἑρα-
 11 νῶν. μακάριοί ἐστε ὅταν ἐνειδίωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσι πᾶν πο-
 12 νηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν, ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε,
 ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς ἑρανοῖς· ἔτω γὰρ ἐδίωξαν τὰς προφῆτας
 τὰς πρὸς ὑμῶν.
- 13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθη-
 σεται; εἰς ἀδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω, καὶ καταπαεῖσθαι ὑπὸ τῶν
 14 ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τῆ κόσμου. εὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω
 15 ὄρους κειμένη· οὐδὲ κείσεται λύχνον, καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ'
 16 ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω, λαμψάτω τὸ φῶς
 ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξά-
 σωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς ἑρανοῖς.
- 17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλύσαι τὸν νόμον, ἢ τὰς προφῆτας· ἐκ ἦλθον
 18 καταλύσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἄν παρέλθῃ ὁ ἕρανος
 19 καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν, ἢ μία κεραία εὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τῆ νόμου, ἕως ἄν πάντα γένηται.
 Ὅς ἐὰν ἕν λιθὸν μίαν τῶν ἐντολῶν τέτων, τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ ἔτω τὰς ἀν-
 20θρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἑρανοῦν· ὅς δ' ἄν ποιήσῃ καὶ
 21 διδάξῃ, ἔστος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἑρανοῦν. Λέγω γὰρ ὑμῖν·
 ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν Γραμματέων καὶ Φαρι-
 22σαίων, εὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ἑρανοῦν. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη
 τοῖς ἀρχαίοις· Οὐ φονεύσεις· ὅς δ' ἄν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.
 22 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ, ἔνοχος
 ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἄν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συν-
 23εδριῷ· ὅς δ' ἄν εἴπῃ, Μωρὲ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τῆ πυρός. Ἐὰν
 24 εὐ προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ κεί μνησθῆς, ὅτι ὁ ἀδελφός
 σου ἔχει τὸ καλὸν σου, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τῆ θυσιαστηρίου, καὶ
 ὑπάγε,

ὕπαγε, πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σε, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ
 25 δῶρόν σε. Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίῳ σε ταχὺ, ἕως ὅτε εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτῷ·
 μήποτέ σε παραδῶ ὁ ἀνιδίκος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ τῷ ὑπηρέτῃ,
 26 καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. Ἀμὴν λέγω σοι, εἰ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἂν
 27 ἀποδῶς τὸν ἔσχαλον κοδράνην. Ἠκέσατε ὅτι ἐρρέθη [τοῖς ἀρχαίοις], Οὐ
 28 μοιχεύσεις. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπι-
 29 θυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῷ. Εἰ δὲ ὁ ὀφ-
 θαλμὸς σε, ὁ δεξιὸς, σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σῆ· συμ-
 φέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σε, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σε βληθῆ
 30 εἰς γέενναν. Καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σε χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν, καὶ
 βάλε ἀπὸ σῆ· συμφέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σε, καὶ μὴ ὅλον
 31 τὸ σῶμά σε βληθῆ εἰς γέενναν. Ἐρρέθη δὲ ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα
 32 αὐτῷ, δότω αὐτῇ ἀποσάσιον. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν
 γυναῖκα αὐτῷ, παρεκτός λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτήν μοιχεῖσθαι· καὶ ὅς
 33 ἂν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχεύεται. Πάλιν ἠκέσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρ-
 34 χαίοις, Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τὰς ὀρκας σε. Ἐγὼ δὲ
 λέγω ὑμῖν, μὴ ὀμόσαι ὅπως μήτε ἐν τῷ ἔρανῳ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τῷ Θεῷ·
 35 μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτῷ· μήτε εἰς Ἱερουσόλυμα,
 36 ὅτι πόλις ἐστὶ τῷ μεγάλῳ βασιλέως· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σε ὀμόσης, ὅτι εἰ
 37 δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν
 38 ναὶ, ναί· εἰ, εἰ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τῷ πονηρῷ ἐστίν. Ἠκέσατε ὅτι
 39 ἐρρέθη· Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ λέγω
 ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δεξιάν σε σι-
 40 γῶνα, σρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι, καὶ τὸν χι-
 41 τῶνά σε λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· Καὶ ὅστις σε ἀγκαρεύσει μίλιον
 42 ἐν, ὕπαγε μετ' αὐτῷ δύο. Τῷ αἰτῶντί σε δίδε· καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σῆ
 43 δανείσασθαι μὴ ἀποσραφῆς. Ἠκέσατε ὅτι ἐρρέθη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον
 44 σε· καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σε. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, Ἀγαπάτε τὰς ἐχθρὰς
 6 ὑμῶν,

ὑμῶν, εὐλογεῖτε τὰς καλῶν ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισθοῖς ὑμῶν,
 45 καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπιβουλοῦντων ὑμῶν, καὶ διωκόντων ὑμῶν· ὅπως γε-
 νησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτὸς ἀνατέλλει
 46 ἐπὶ πονηρὰς καὶ ἀγαθὰς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Ἐὰν γὰρ ἀγα-
 πήσητε τὰς ἀγαπῶντας ὑμῶν, τίνα μισθὸν ἔχετε; ἔχει καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ
 47 ποιῆσι; Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τὰς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε;
 48 ἔχει καὶ οἱ τελῶναι ἕτω ποιῆσιν; Ἔσεσθε ἕν ὑμεῖς τέλειοι, ὡς περὶ ὁ πατήρ
 ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

VI. ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
 πων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν ἕκ ἑχέτε παρὰ τῷ πα-
 2 τέρει ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν ἕν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης
 ἔμπροσθέν σε, ὡς περὶ οἱ ὑποκριταὶ ποιῆσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς
 ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχεσθαι
 3 τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ ποιῶντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερὰ σε
 4 τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σε· ὅπως ἢ σε ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ
 5 σε, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Καὶ ὅταν
 προσεύχη, ἕκ ἔση ὡς περὶ οἱ ὑποκριταί· ὅτε φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ
 ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐσῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς
 6 ἀνθρώποις. ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχεσθαι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ ὅταν
 προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σε, καὶ κλείσας τὴν θύραν σε, προσευ-
 7 ξαι τῷ πατρί σε τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σε ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ
 8 ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὡς περὶ οἱ
 9 ἔθνη· δοκῶσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. Μὴ ἕν
 ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ἂν χρεῖαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμῶν
 9 αἰτῆσαι αὐτόν. Οὕτως ἕν προσεύχεσθε ὑμεῖς· ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρα-
 10 νοῖς, (ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σε· Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σε· γενηθήτω τὸ θέ-
 11 λημά σε, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.) Τὸν ἄρτον ἡμῶν, τὸν ἐπίσσιον, δός
 12 ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλόμενα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς

- 13 ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πείρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι
 ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πονηρᾶς· [ὅτι σὺ ἐσὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, εἰς
 14 τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.] Ἐὰν γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐ-
 15 τῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐράνιος· Ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀν-
 θρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώ-
 16 ματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νησεύητε, μὴ γίνεσθε, ὡς περ οἱ ὑποκριταὶ, σκυθρω-
 ποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νη-
 17 σεύοντες· Ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νησεύων
 18 ἄλειψαί σε τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν σε νίψαι· Ὅπως μὴ φανῆς τοῖς
 ἀνθρώποις νησεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σε τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σε ὁ
 βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι [ἐν τῷ φανερῷ].
 19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βροῦσις ἀφα-
 20 νίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέψουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυ-
 ροὺς ἐν ἐρανῷ, ὅπου ἔτε σὴς ἔτε βροῦσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσ-
 21 σουσι, ἐδὲ κλέψουσιν. Ὅπου γὰρ ἐσὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσαι καὶ ἡ καρ-
 22 δία ὑμῶν. Ὁ λύχνος τῆς σαρκὸς ἐσὶν ὁ ὀφθαλμὸς· ἐὰν ἔν ὁ ὀφθαλμὸς σε
 23 ἀπλῆς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σε φωτεινὸν ἔσαι· Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σε πονηρὸς
 ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σε σκοτεινὸν ἔσαι· εἰ ἔν τὸ φῶς, τὸ ἐν σοὶ, σκότος ἐστὶ,
 24 τὸ σκότος πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δελεῦν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μι-
 σήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς ἀντιθέεται, καὶ τῷ ἑτέρῳ καταφρονησει·
 25 οὐ δύνασθε Θεῷ δελεῦν καὶ μαμωνᾶ. Διὰ τῆτο λέγω ὑμῖν, Μὴ μεριμνᾶτε
 τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίητε· μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσηθε.
 26 ἔχῃ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τῆς ἐνδύματος; Ἐμβλέψατε
 εἰς τὰ πτωχεύοντα τῆς ἐρανῆς, ὅτι οὐ σπείρουσι, ἐδὲ θερίζουσιν, ἐδὲ συνάγουσι
 εἰς ἀποθήκας· καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐράνιος, τρέφει αὐτά· ἔχ ὑμεῖς μᾶλλον
 27 διαφέρετε αὐτῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν
 28 ἡλικίαν αὐτῆς πῆχυν ἓνα; Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμά-
 29 θετε τὰ κρίνα τῆς ἀγρῆς πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, ἐδὲ νῆθει. Λέγω δὲ ὑμῖν,
 ὅτι

30 ὅτι ἐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτῆ περιεβάλετο ὡς ἐν τέτων. Εἰ δὲ
 τὸν χόρτον τῆ ἀγρῆ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ
 31 Θεὸς ἔτις ἀμφιένυσιν, ἐ πολλῶ μάλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Μὴ ἐν μεριμ-
 32 νήσητε, λέγουτες· Τί φάγωμεν, ἢ τί πίνωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα; (Πάντα
 γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ) οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐράνιος, ὅτι χηρή-
 33 ζετε τέτων ἀπάντων. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τῆ Θεοῦ, καὶ τὴν δι-
 34 καιοσύνην αὐτῆ, καὶ ταῦτα πάντα προσεθήσεται ὑμῖν. Μὴ ἐν μεριμνήσητε εἰς
 τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς. Ἄρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κα-
 κία αὐτῆς.

VII. ΜΗ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε. Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ
 2,3 ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν. Τὶ δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν
 τῷ ὀφθαλμῷ τῆ ἀδελφῆ σε, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν καὶ κλινοεῖς;
 4 Ἡ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σε· Ἄφες, ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σε·
 5 καὶ ἰδὲ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σε; Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ
 τοῦ ὀφθαλμοῦ σε, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆ
 6 ἀδελφῆ σε. Μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί, μηδὲ βάλητε τὸς μαργαρίτας ὑ-
 μῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων· μήποτε καταπατήσωσιν αὐτὰς ἐν τοῖς ποσὶν
 7 αὐτῶν, καὶ σραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ
 8 εὐρήσετε· κρῆσετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ
 9 ζητῶν εὐρίσκει, καὶ τῷ κρῆοντι ἀνοιγήσεται. Ἡ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος,
 10 ὃν εἰάν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτῆ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; Καὶ εἰάν ἰχθῦν
 11 αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; Εἰ ἐν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δό-
 μαλα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μάλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν
 12 τοῖς ἔρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτῆσιν αὐτόν; Πάντα ἐν ὅσα ἂν θέλητε
 ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ἔτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· ἔτις γὰρ ἐστὶν
 ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ
 ὁδὸς ἡ ἀπάγερσα εἰς τὴν ἀπώλειαν· καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐ-
 τῆς,

14 τῆς, Τί σειῆ ἢ πύλη, ἢ τεθλιμμένη ἢ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, ἢ
 15 ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. Προσέχευε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν,
 οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκοι
 16 ἄρπαγες. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ
 17 ἀκαθῶν σαφυλῆν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρ-
 18 πῆς καλῆς ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρπῆς πονηρῆς ποιεῖ. Οὐ δύναται
 δένδρον ἀγαθὸν καρπῆς πονηρῆς ποιεῖν, ἔδδ δένδρον σαπρὸν καρπῆς
 19 καλῆς ποιεῖν. Πᾶν δένδρον μὴ ποιεῖν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπεται, ἢ εἰς πῦρ βάλ-
 20 λεται. Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
 22 ἔρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν ἔρανοῖς. Πολλοὶ
 ἐρῶσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, ἐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύ-
 σαμεν, ἢ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, ἢ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις
 23 πολλὰς ἐποιήσαμεν; Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι ἔδεδωκε ἔργων ὑ-
 24 μᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμῶν οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Πᾶς ἔν ὅσις ἀκούει
 μου τὰς λόγους τούτους, ἢ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις
 25 ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν πέτραν· Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, ἢ ἦλθον
 οἱ ποταμοὶ, ἢ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, ἢ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, ἢ ἐκέπεσε.
 26 τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν· Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τὰς λόγους τούτους,
 ἢ μὴ ποιῶν αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν
 27 αὐτῷ ἐπὶ τὴν ἄμμον. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, ἢ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, ἢ ἔπνευ-
 σαν οἱ ἄνεμοι, ἢ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, ἢ ἐπέσει· ἢ ἦν ἡ πῖψις
 28 αὐτῆς μεγάλη. Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς λόγους τούτους,
 29 ἐξεπλήσσαντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτῷ. Ἦν γὰρ διδάσκων αὐτούς ὡς
 ἐξουσίαν ἔχων, ἢ ἔχ ὡς οἱ Γραμματεῖς.

VIII. ΚΑΤΑΒΑΝΤΙ δὲ αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὄρεων, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί.

2 Καὶ ἰδὼν, λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύ-
 3 νασαί με καθαρίσαι. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέ-
 γων·

- 4 γων· Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτῆ ἡ λέπρα. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅρα μηδενὶ εἶπης· ἀλλὰ ὑπάγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον, ὃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
- 5 Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναεὺν, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παραι-
6 καλῶν αὐτόν, καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραι-
7 λυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἔλθω
8 θεραπεύσω αὐτόν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, ἐκ εἰμὶ
9 ἰκανὸς ἵνα με ὑπὸ τὴν σέγγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται
10 ὁ παῖς μου, Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν
11 στρατιώτας· καὶ λέγω τῷτο, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, Ἔρχε, καὶ
12 ἔρχεται· καὶ τῷ δέλω μου, Ποίησον τῷτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐ-
13 θαύμασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθεῖσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ
14 τοσαύτην πίσιν εὑρον. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσ-
15 μῶν ἤξεσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ἐν τῇ
16 βασιλείᾳ τῶν ἐρανῶν· Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκό-
17 τος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ εἶ-
18 πεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχη· Ὑπάγε, καὶ ἄς ἐπίστευσας γεννηθῆτω σοί· Καὶ
19 ἰάθη ὁ παῖς αὐτῆ ἐν τῇ ᾠρᾷ ἐκεῖνη.
- 20 Καὶ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρον, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτῆ βεβλη-
21 μένην καὶ πυρετῶσαν. Καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ
22 πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ. Ὁψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν
23 αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας
24 τὰς κακὰς ἔχοντας ἐθεράπευσεν· Ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐε τοῦ
25 προφήτου, λέγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάσ-
26 τασεν.
- 27 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλὰς ὄχλους περὶ αὐτόν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς
28 τὸ πέραν. Καὶ προσελθὼν εἰς Γραμματεῦς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀ-
29 κολαθήσω σοὶ ὅπερ ἔαν ἀπέρχη. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες
30 φωνεῖς

- φωλεῆς ἔχουσι, καὶ τὰ πειρινὰ τῆ ἕρανῃ κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τῆ ἀν-
 21 ἑρώπη ἐκ ἔχει πῶ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. Ἄλλοι δὲ τῶν μαθητῶν αὐτῷ εἶπεν
 αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν, καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.
 22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τὰς νεκρὰς θάψαι τὰς
 23 ἑαυτῶν νεκρὰς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μα-
 24 θηταὶ αὐτῷ. Καὶ ἰδὼν, σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ
 25 πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. Καὶ προσελ-
 θόντες οἱ μαθηταὶ [αὐτῷ] ἤγειραν αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς,
 26 ἀπολλύμεθα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; Τότε ἐγερ-
 θείς ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις, καὶ τῇ θαλάσῃ· καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.
 27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες· Ποταπὸς ἐστὶν ἔτος, ὅτι καὶ οἱ ἀνε-
 μοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;
 28 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπῆντη-
 σαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν,
 29 ὥστε μὴ ἰσχύειν τινα παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. Καὶ ἰδὼν, ἔκραζαν λέ-
 γοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοι, Ἰησοῦ υἱὲ τῆ Θεῆ; ἤλθες ὧδε πρὸ καιρῷ βασανίσαι
 30-1 ἡμᾶς; Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. Οἱ δὲ
 δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν
 32 ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑπάγετε· Οἱ δὲ
 ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ ἰδὼν, ὤρμησε πᾶσα ἡ
 ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τῆ κρημνῆ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς
 33 ὕδασι. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν
 34 πᾶντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζόμενων. Καὶ ἰδὼν, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς
 συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεισαν ὅπως μεταβῆ ἀπὸ τῶν
 ὁρίων αὐτῶν.
 ΙΧ. ΚΑΙ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ
 2 ἰδὼν, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνῃς βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς
 τὴν πίσιν αὐτῶν, εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ
 ἄμαρ-

3 ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδὼν τινὲς τῶν Γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος
 4 βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἰνατί ὑ-
 5 μεις ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί γὰρ ἔστιν εὐσπώτερον,
 6 εἰπεῖν, Ἀφέωνταί σε αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰπεῖν, Ἐγεραι ἢ περιπάτει; Ἴνα δὲ
 εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας·
 (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ) Ἐγερθεὶς ἄρῃ σε τὴν κλίνην, ἢ ὑπάγε εἰς
 7,8 τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθεὶς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχ-
 λοι ἐθαύμασαν, ἢ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς
 ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώ-
 νιον, Ματθαῖον λεγόμενον· ἢ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι· ἢ ἀναστὰς ἤκο-
 10 λήθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο αὐτῷ ἀνακειμένῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἢ ἰδὼν, πολλοὶ
 τελῶναι ἢ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ ἢ τοῖς μαθηταῖς αὐ-
 11 τῷ. Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι, εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ· Δικαίᾳ μετὰ τῶν
 12 τελωνῶν ἢ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκέσας εἶ-
 πεν αὐτοῖς· Οὐ χρειάν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατρῶν, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχον-
 13 τες. Πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἔστιν· Ἐλεσον θῆλα, ἢ ἐ θυσίαν· ἐ γὰρ
 ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλῶν, εἰς μετάνοιαν.

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννης, λέγοντες· Διὰ τί ἡμεῖς
 15 ἢ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταὶ σου ἐ νηστεύετε; Καὶ εἶ-
 πεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνασθαι οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πειθεῖν, ἐφ' ὅσον
 μετ' αὐτῶν ἔστιν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
 16 ὁ νυμφίος, ἢ τότε νηστεύσετε. Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπιβλημα ῥάκους ἀγ-
 νάφῃ ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ
 17 χειρὸν σχίσμα γίνεται. Οὐδὲ βάλλετε οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιῶν· εἰ
 δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ, ἢ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, ἢ οἱ ἀσκοὶ ἀπολῶν-
 ται· ἀλλὰ βάλλετε οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινῶν, ἢ ἀμφότεροι συντηρεῦν-
 ται.

- 18 Ταῦτα αὐτῷ λαλῆντος αὐτοῖς, ἰδὲ ἄρχων εἰς ἔλθων προσεκύνει αὐτῷ,
λέγων· Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἔλθων, ἐπίθες τὴν
- 19 χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ,
20 καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτῷ. (Καὶ ἰδὲ, γυνὴ αἰμορροῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθῶσα
21 ὀπίσθεν, ἤψατο τῷ κρασπέδῳ τῷ ἱματίῳ αὐτῷ. Ἐλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Ἐὰν
22 μόνον ἄψωμαι τῷ ἱματίῳ αὐτῷ, σωθήσομαι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφείς, καὶ
ἰδὼν αὐτήν, εἶπε· Θάρσει, θυγάτερ· ἡ πίστις σε σέσωκέ σε· καὶ ἐσώθη ἡ
23 γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.) Καὶ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τῷ ἄρχον-
24 τος, καὶ ἰδὼν τὸς αὐλητὰς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς· Ἀνα-
χωρεῖτε· ἐγὼ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κτεγγέλων αὐ-
25 τῷ. Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ
26 ἠγέρθη τὸ κοράσιον. Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.
- 27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ, κράζον-
28 τες, καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαβὶδ. Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν,
προσηλθὼν αὐτῷ οἱ τυφλοὶ· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι
29 τῆτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε. Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν
30 αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. Καὶ ἀνεψύχθησαν αὐ-
τῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὅρατε μηδεὶς
31 γινασκέτω. Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.
- 32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδὲ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονι-
33 ζόμενον. Καὶ ἐκβληθέντος τῷ δαιμονίῳ, ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ
34 ὄχλοι, λέγοντες· [Ὅτι] εὐδέποτε ἐφάνη ἕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ· Οἱ δὲ Φαρι-
σαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
- 35 ΚΑΙ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν
ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θερα-
36 πεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. Ἰδὼν δὲ τὸς ὄχλους, ἐσ-
πλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι, καὶ ἐξῆμιμένοι ὡσεὶ πρόβατα
37 μὴ ἔχοντα ποιμένα. Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ· Ὁ μὲν θροισμὸς πο-
λυς,

38 λυς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. Δεήθητε ἔν τῷ κυρίῳ τῷ Θερισμῷ, ὅπως ἐκβάλλῃ
 X. ἐργάτας εἰς τὸν Θερισμὸν αὐτῷ. Καὶ προσκαλεσάμενος τὰς δώδεκα μα-
 θητὰς αὐτῷ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἕξασίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν
 2 αὐτὰ, ἢ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον ἢ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν δὲ δώδεκα ἀπο-
 σόλων τὰ ὀνόματά ἐσι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, ἢ Ἄν-
 3 δρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ· Ἰάκωβος ὁ τῷ Ζεβεδαίου, ἢ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐ-
 τῷ· Φίλιππος, ἢ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, ἢ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος
 4 ὁ τῷ Ἀλφαίου, ἢ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος· Σίμων ὁ Κανανίτης, ἢ
 Ἰακώβος ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ ἢ παραδὸς αὐτόν.

5 Τούτους τὰς δώδεκα ἀπέσειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐτοῖς, λέγων·
 6 Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε, ἢ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθῃτε· Πο-
 7 ρεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. Πορευ-
 8 ὄμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσ-
 θενῶντας θεραπεύετε, λεπρὰς καθαρίζετε, [νεκρὰς ἐγείρετε,] δαιμόνια ἐκ-
 9 βάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. Μὴ κήσησθε χρυσόν, μηδὲ ἄρ-
 10 γυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν· Μὴ πῆραν εἰς ὁδόν, μηδὲ δύο χι-
 τῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδους· ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐ-
 11 τῷ ἐσίν· Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξ-
 12 ἰός ἐστι· καὶ κει μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε. (Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν,
 13 ἀσπάσασθε αὐτήν. Καὶ εἰ μὲν ἦ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ'
 14 αὐτήν· εἰ δὲ μὴ ἦ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω.) Καὶ ὅς
 εἰ μὴ δέξεται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκήσῃ τὰς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας
 15 ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτιναξάτε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. Ἄμην
 λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσαι γῆ Σοδόμων ἢ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ
 τῇ πόλει ἐκείνῃ.

16 Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε ἔν φρό-
 17 νιμοι ὡς οἱ ὄφεις, ἢ ἀκέραιοι ὡς αἱ περὶ σερραί. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀν-
 θρώπων· παραδώσονται γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, ἢ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐ-
 τῶν

- 18 τῶν μασιγώσασιν ὑμᾶς. Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν
 19 ἑμῶ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. Ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς, μὴ
 μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί
 20 λαλήσετε. Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐσε οἱ λαλῶντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τῷ πατρὶ
 21 ὑμῶν τὸ λαλῶν ἐν ὑμῖν. Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ
 πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπανασήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσασιν αὐτούς.
 22 Καὶ ἔσεσθε μισόμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς
 23 τέλος, ἔστος σωθήσεται. Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύ-
 γετε εἰς τὴν ἄλλην· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, εἰ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τῶ
 24 Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τῷ ἀνθρώπῳ. Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσ-
 25 καλον, εἰδὲ δῆλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ· ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται
 ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δῆλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην
 26 Βεελζεβὺλ ἐπεκάλεσαν, πῶσω μᾶλλον τὸς οἰκιακὰς αὐτοῦ; Μὴ ἔν φοβηθῆτε
 αὐτούς· ἐδὲν γὰρ ἔστι κεκαλυμμένον, ὃ ἐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπτόν, ὃ
 27 εἰ γνωσθήσεται. Ὅ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἶπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς
 28 τὸ ἔξ ἀκέρειτε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων. Καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκ-
 λινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβηθῆτε δὲ
 29 μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. Οὐχὶ δύο
 σρεθία ἀσσαρίε πωλεῖται; καὶ, ἐν ἑξ αὐτῶν εἰ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ
 30 τῶ πατρὸς ὑμῶν. Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι
 31-2 εἰσί. Μὴ ἔν φοβηθῆτε· πολλῶν σρεθίων διαφέρετε ὑμεῖς. Πᾶς ἔν ὅσις ὁμο-
 λογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ ἔμ-
 33 προσθεν τῷ πατρὶ μου τῷ ἐν ἐρανοῖς. Ὅσις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν
 τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ γὰρ ἔμπροσθεν τῷ πατρὶ μου τῷ ἐν ἐρα-
 34 νοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· εἰ ἦλθον βα-
 35 λεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. Ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τῶ πα-
 τρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πεν-
 36-7 θεράσ αὐτοῦ. Καὶ ἐχθροὶ τῶ ἀνθρώπου, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φιλοῦν πατέρα
 ἢ μη-

ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, ἢ ἔστι με ἄξιος· ἢ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ
 38 ἐμὲ, ἢ ἔστι με ἄξιος. Καὶ ὃς ἔλαμβάνει τὸν σαυρὸν αὐτῆ, ἢ ἀκολουθεῖ
 39 ὀπίσω με, ἢ ἔστι με ἄξιος. Ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτῆ, ἀπολέσει αὐτήν·
 40 ἢ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτῆ ἔνεκεν ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν. Ὁ δεχόμενος
 41 ὑμᾶς, ἐμὲ δέχεται· ἢ ὁ ἐμὲ δεχόμενος, δέχεται τὸν ἀποσείλαντά με. Ὁ
 δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτη, μισθὸν προφήτη λήψεται· ἢ ὁ
 42 δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται. Καὶ ὃς ἐὰν πο-
 τίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τέτων ποτήριον ψυχρῶ μόνον εἰς ὄνομα μαθητῆ, ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, ἔ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτῆ.

XI. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐ-
 τῆ, μετέβη ἐκεῖθεν, τῆ διδάσκειν ἢ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.
 2 Ὁ ΔΕ Ἰωάννης ἀκέσας ἐν τῷ δεσμῶν ἡρώ τὰ ἔργα τῆ Χριστῆ, πέμψας
 3 δύο τῶν μαθητῶν αὐτῆ, εἶπεν αὐτῶ· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδο-
 4 κῶμεν; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε
 5 Ἰωάννη, ἃ ἀκούετε ἢ βλέπετε· Τυφλοὶ ἀναβλέψουσι, ἢ χωλοὶ περιπατήσουσι,
 λεπροὶ καθαρίζουσι, ἢ κωφοὶ ἀκούσουσι, νεκροὶ ἐγείρουσι, ἢ πτωχοὶ εὐαγα-
 6,7 λίζονται· Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί. Τέτων πᾶ
 πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννη· Τί ἐξήλ-
 8 θετε εἰς τὴν ἐξημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμῃ σαλευόμενον; Ἄλλὰ
 τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφισμένον; ἰδὲ, οἱ τὰ
 9 μαλακὰ φορῶντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. Ἄλλὰ τί ἐξήλθετε
 10 ἰδεῖν; προφήτην; ναί, λέγω ὑμῖν, ἢ περισσότερον προφήτη. Οὗτος γὰρ
 ἐστὶ, περὶ ἧ γέγραπται· Ἰδὲ, ἐγὼ ἀποσέλλω τὸν ἄγγελόν με πρὸ προσώπου
 11 σε, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σε ἔμπροσθέν σε. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἔκ ἐ-
 γήφεται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννη τῆ βαπτιστῆ· ὁ δὲ μικρότερος
 12 ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἑβραίων, μείζων αὐτῆ ἐστίν. Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννη
 τῆ βαπτιστῆ ἕως ἄρτι, ἢ βασιλεία τῶν ἑβραίων βιάζεται, ἢ βίαια ἀρπά-
 13 ζουσιν αὐτήν. Πάντες γὰρ οἱ προφῆται ἢ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννη προεφήτευ-

14,15 σαν. Καὶ εἰ θέλετε δεῦξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. Ὁ
 16 ἔχων ὄτα ἀκέειν, ἀκέτω. Τίμι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶ
 17 παιδίοις ἐν ἀγοραῖς καθημένοις, καὶ προσφωνῶσι τοῖς ἐταίροις αὐτῶν, Καὶ
 λέγουσιν· Ἡυλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὤρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐ-
 18 κόψασθε. Ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μῆτε ἐσθίων, μῆτε πίνων· καὶ λέγουσι· Δαι-
 19 μόνιον ἔχει. Ἦλθεν ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐσθίων, καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν· Ἰδὲ
 ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν· καὶ ἐδικαιώθη ἡ
 20 σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἐ-
 21 γέγοντο αἱ πλεῖσαι δυνάμεις αὐτῆ, ὅτι οὐ μετενόησαν. Οὐαὶ σοι, Χοραζῖν,
 εὐαὶ σοι, Βηθσαϊδὰ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενό-
 22 μεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ μετενόησαν. Πλὴν λέγω ὑμῖν·
 23 Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσαι ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ, Κα-
 περναῆμ, ἢ ἕως τῆ ἕρανῆ ὑψωθείσα, ἕως ἄρα καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σο-
 δόμοις ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σῆ-
 24 μερον. Πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι γῆ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσαι ἐν ἡμέρᾳ κρί-
 25 σεως, ἢ σοί. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἐξομολογῶ-
 μαί σοι, πάτερ, κύριε τῆ ἕρανῆ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ
 26 σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναὶ, ὁ πατήρ, ὅτι ἔτως
 27 ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τῆ πατρὸς μου· καὶ
 οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πατήρ· ἐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσ-
 28 κει, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὃ ἐὰν βέληται ὁ υἱός ἀποκαλύψαι. Δεῦτε πρὸς με,
 29 πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἠγαπάσω ὑμᾶς. Ἄρατε τὸν
 ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραῖός εἰμι, καὶ ταπεινὸς τῇ
 30 καρδίᾳ· καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. Ὁ γὰρ ζυγός μου χρη-
 στός, καὶ τὸ φορτίον μου ἑλαφρόν ἐστιν.

XII. ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ
 2 δὲ μαθηταὶ αὐτῆ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχους, καὶ ἐσθίειν· οἱ δὲ
 Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον αὐτῷ· Ἰδὲ, οἱ μαθηταὶ σου ποιῶσιν ὃ οὐκ ἔξεσι ποιεῖν

3 ἐν σαββάτῳ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε ἐπέ-
 4 νασεν [αὐτὸς], καὶ οἱ μετ' αὐτῆ; Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τῆ Θεῶ, καὶ
 τὰς ἄρτας τῆς προθέσεως ἔφαγεν, ἕως ἕξον ἣν αὐτῷ φαγεῖν, ἔδδ τοῖς
 5 μετ' αὐτῆ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις; Ἡ ἕκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι
 τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλῆσι, καὶ ἀναίτιοί εἰσι;
 6,7 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τῆ ἱερῆ μεῖζόν ἐσιν ὧδε. Εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐσιν· Ἐλεον
 8 θέλω καὶ εἰ θυσίαν· ἕκ ἂν καλεδικάσατε τὰς ἀναιτίας. Κύριος γὰρ ἐσὶ [καὶ]
 τῆ σαββάτῃ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου.

9,10 ΚΑΙ μελαβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. Καὶ ἰδὲ, ἀνθρω-
 πος ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηρὰν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες· Εἰ ἔξεσι
 11 τοῖς σάββασιν θεραπεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτῆ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
 Τίς ἐσὶ ἐξ ὑμῶν ἀνθρωπος, ὃς ἔξει πρόβατον ἐν, καὶ εἰάν ἐμπέσῃ τῆτο τοῖς
 12 σάββασιν εἰς βόθυνον, ἕκὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; Πόσω ἔν διαφέρει ἄν-
 13θρωπος προβάτῃ; ὥσε ἔξεσι τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. Τότε λέγει τῷ
 ἀνθρώπῳ· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου· καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκαλεσάθη ὑγιής, ὡς ἡ
 14 ἄλλη. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι συμβῆλιον ἔλαβον κατ' αὐτῆ ἐξεληθόντες, ὅπως αὐ-
 15 τὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς γινὼς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολέθησαν αὐ-
 16 τῷ ὄχλοι πολλοὶ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτὰς πάντας. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα
 17 μὴ φανερόν αὐτὸν ποιήσωσιν. Ὅπως πληρωθῆ τὸ ρῆθὲν διὰ Ἡσαΐε τῆ προ-
 18 φήτῃ, λέγοντος· Ἰδὲ ὁ παῖς μου, ὃν ἠρέτισα· ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐ-
 δόκησεν ἡ ψυχὴ μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν
 19 ἀπαγγελεῖ. Οὐκ ἐρίσει, ἔδδ κραυγάσει, ἔδδ ἀκέσει τις ἐν ταῖς πλατείαις
 20 τὴν φωνὴν αὐτῆ. Κάλαμον συντετριμμένον εἰ καλεᾶξει, καὶ λῖνον τυφόμενον εἰ
 21 σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλλῃ εἰς νῆκος τὴν κρίσιν. Καὶ [ἐν] τῷ ὀνόματι αὐτῆ ἔθνη
 ἐλπῖσι.

22 ΤΟΤΕ προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθερά-
 23 πευσεν αὐτὸν, ὥσε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. Καὶ ἐξίσαντο
 24 πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον· Μήτι ἕτός ἐσιν ὁ υἱὸς Δαβὶδ; Οἱ δὲ Φαρισαῖοι

ἀκῆσαυτες, εἶπον· Οὗτος ἐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβὺλ
 25 ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐ-
 τοῖς· Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημῆται· καὶ πᾶσα πόλις
 26 ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐ σαθήσεται. Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατα-
 νᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς ἔν σαθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ;
 27 Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκ-
 28 βάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται κρηαί. Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι
 29 Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἡ
 πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρ-
 30 πᾶσαι, εἰ μὴ πρῶτον δῆσῃ τὸν ἰσχυρὸν; καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπᾶ-
 31 σκεῖ. Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμῶ ἐστίν· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορ-
 32 πίζει. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· Πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς
 ἀνθρώποις· ἡ δὲ τῷ πνεύματος βλασφημία ἐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις.
 32 Καὶ ὃς ἂν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν
 εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, ἐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἕτε ἐν τῷ νῦν αἰ-
 33 ὶνι, ἕτε ἐν τῷ μέλλοντι· Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐ-
 τοῦ καλόν· ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν· ἐκ
 34 γὰρ τοῦ καρποῦ τοῦ δένδρου γινώσκεται. Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε
 ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ
 35 εἶδος λαλεῖ. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ [τῆς καρδίας] ἐκ-
 βάλλει τὰ ἀγαθὰ· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει
 36 πονηρά. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργόν, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι,
 37 ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σε δικαι-
 ωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σε καταδικασθήσῃ.
 38 Τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες· Διδάσ-
 39 καλε, θέλομεν ἀπὸ σε σημεῖον ἰδεῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Γε-
 νεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον ἐδοθήσεται αὐτῇ εἰ
 40 μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Ὡσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ
 κήτους

κῆτος τρεῖς ἡμέρας ἢ τρεῖς νύκτας· ἕως ἔσαι ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐν τῇ
 41 καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας ἢ τρεῖς νύκτας. Ἄνδρες Νινευῖται ἀνασῆ-
 σον· αἱ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, ἢ κατακρινῶσιν αὐτήν· ὅτι
 42 μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ· ἢ ἰδὲ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. Βασίλισσα
 νότις ἐγερεθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, ἢ κατακρινεῖ αὐ-
 τήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περσῶν τῆς γῆς ἀκῆσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος·
 43 ἢ ἰδὲ, πλεῖον Σολομῶντος ὧδε. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ
 ἀπὸ τῆ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητῶν ἀνάπαυσιν, ἢ εἴ
 44 εὕρισκει. Τότε λέγει· Ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλ-
 45 θὼν, εὕρισκει σχολάζοντα, σεσαρωμένον, ἢ κεκοσμημένον. Τότε πορεύε-
 ται, ἢ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτῆ ἐπὶ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυ-
 τῆ, ἢ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· ἢ γίνεσθαι τὰ ἔσχαλα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνη
 χεῖρονα τῶν πρώτων· ἕως ἔσαι ἢ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.
 46 Ἔτι δὲ αὐτῆ λαλῶντος τοῖς ὄχλοις, ἰδὲ, ἡ μήτηρ ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆ εἰ-
 47 σήκεισαν ἔξω, ζητῶντες αὐτῷ λαλῆσαι. Εἶπε δὲ τις αὐτῷ· Ἰδὲ, ἡ μήτηρ
 48 σε ἢ οἱ ἀδελφοί σε ἔξω ἐσήκασιν, ζητῶντες σοι λαλῆσαι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
 εἶπε τῷ εἰπόντι αὐτῷ· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, ἢ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;
 49 Καὶ ἐκλείνας τὴν χεῖρα αὐτῆ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτῆ, εἶπεν· Ἰδὲ ἡ μήτηρ
 50 μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου. Ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τῆ πατρὸς μου τῆ
 ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου ἀδελφός, ἢ ἀδελφὴ, ἢ μήτηρ ἐστίν.

XIII. ΕΝ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ
 2 τὴν θάλασσαν. Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ὥστε αὐτὸν
 εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάναι καθῆσθαι· ἢ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰσῆκει.
 3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδὲ, ἐξῆλθεν ὁ σπεί-
 4 ρων τῆ σπείρειν. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν· ἢ
 5 ἦλθε τὰ πτερίνα ἢ κατέφαγεν αὐτά. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρῶδη,
 ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· ἢ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς.
 6 Ἡλίθ δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη· ἢ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.

Ἄλλα

7 Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκάνθαι, καὶ ἀπέπνιξαν
 8 αὐτά. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν
 9 ἑκατὸν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. Ὁ ἔχων ὄψα ἀκείν, ἀκνέτω.
 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς
 11 αὐτοῖς; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυ-
 12 στήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ ἔδδοται. Ὅσις γὰρ ἔχει,
 13 δοθήσεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅσις δὲ ἔκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται
 14 ἀπ' αὐτοῦ. Διὰ τῆτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες ἔβλέ-
 15 πουσιν, καὶ ἀκούουσιν ἔκ ἀκῆσιν, ἔδδ συνιῶσιν. Καὶ ἀναπληρῆται [ἐπ'] αὐτοῖς
 16 ἡ προφητεία Ἡσαΐου, ἡ λέγουσα· Ἀκοῆ ἀκῆσει, καὶ ἔ μὴ συνῆτε· καὶ βλέ-
 17 ποιουσιν βλέψετε, καὶ ἔ μὴ ἴδητε. Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τῆ λαῶ τῆτε, καὶ
 18 τοῖς ὡσὶ βαρέως ἤκυσαν, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσιν
 19 τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὡσὶν ἀκῆσωσιν, καὶ τῆ καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ ἐπισρέψωσιν,
 20 καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσιν· καὶ τὰ ὄψα
 21 ὑμῶν, ὅτι ἀκῆει. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφητῆται καὶ δίκαιοι
 22 ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ ἔκ εἶδον· καὶ ἀκῆσαι ἃ ἀκῆετε, καὶ ἔκ ἤκυσαν.
 18,19 Ὑμεῖς ἔκ ἀκῆσατε τὴν παραβολὴν τῆ σπειρόντος. Παντὸς ἀκῆόντος τὸν
 20 λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἀρπάζει τὸ
 21 ἔσπαρμένον ἐν τῆ καρδίᾳ αὐτοῦ· ἔτός ἐσιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. Ὁ δὲ
 22 ἐπὶ τὰ περὶ ὁδὸν σπαρεῖς, ἔτός ἐσιν ὁ τὸν λόγον ἀκῆων, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς
 23 λαμβάνων αὐτόν· Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι· γενομέ-
 24 νης δὲ θλίψεως ἢ διωγμῆ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. Ὁ δὲ εἰς
 25 τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, ἔτός ἐσιν ὁ τὸν λόγον ἀκῆων, καὶ ἡ μέριμνα τῆ αἰῶ-
 26 νος τῆτε, καὶ ἡ ἀπάτη τῆ πλεῖτε συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεσθαι.
 27 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεῖς, ἔτός ἐσιν ὁ τὸν λόγον ἀκῆων καὶ συ-
 28 νιῶν· ὃς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποιεῖ, ὃ μὲν ἑκατὸν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τρι-
 29 ἀκοντα.

Ἄλλην

24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία
 25 τῶν ἔρηνων ἀνθρώπων σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτῶ. Ἐν δὲ τῷ
 καθεύδειν τὰς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτῶ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνα μέ-
 26 σου τῶ σίτε, καὶ ἀπῆλθεν. Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος, καὶ κερπὸν ἐποίησε,
 27 τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. Προσελθόντες δὲ οἱ δῆλοι τῶ οἰκοδεσπότῃ, εἶ-
 πον αὐτῷ· Κύριε, ἔρχι καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πῶθεν ἔν
 28 ἔχει [τὰ] ζιζάνια; Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τῶτο ἐποίησεν.
 29 Οἱ δὲ δῆλοι εἶπον αὐτῷ· Θέλεις ἔν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; Ὁ δὲ
 ἔφη· Οὐ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσῃτε ἅμα αὐτοῖς τὸν σί-
 30 τον. Ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρῃ μέχρι τῶ θερισμῶ· καὶ ἐν [τῷ] καιρῷ
 τῶ θερισμῶ ἔρῳ τοῖς θερισαῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε
 αὐτὰ εἰς δέσμας, πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε
 εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
 τῶν ἔρηνων κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐ-
 32 τῶ. Ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶ πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖ-
 ζον τῶν λαχάνων ἐστὶ· καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τῶ ἔρηνῶ,
 καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτῶ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν ἔρα-
 νῶν ζύμη, ἣν λαβῶσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρε σάτα τρία, ἕως ἧ ἐζυμῶθη
 ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς
 35 παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶ προφήτη,
 λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ σῶμα μου· ἐρεῦξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ
 καταβολῆς κόσμου.

36 Τότε ἀφείς τὰς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς· καὶ προσῆλθον αὐ-
 τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῶ, λέγοντες· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων
 37 τῶ ἀγροῦ. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν

- 38 ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου· Ὁ δὲ ἀγρὸς, ἔστιν ὁ κόσμος· Τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, ἔ-
 τοί εἰσιν, οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· Τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς πονηρῆς·
- 39 Ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ, ἔστιν ὁ διάβολος· Ὁ δὲ θερισμὸς, συλλείπει
 40 τῆ αἰῶνος ἔστιν· Οἱ δὲ θερισταὶ, ἄγγελοί εἰσιν· Ὡσπερ ἔν συλλέγεται τὰ
 41 ζιζάνια, καὶ πυρὶ καίεται· Ἔτις ἔσαι ἐν τῇ συλλείπει τῆ αἰῶνος τέτις· Ἀπο-
 σελεῖ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου τὲς ἀγγέλους αὐτῆ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας
 42 αὐτῆ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τὲς ποιῶντας τὴν ἀνομίαν· καὶ βαλεῖσιν
 αὐτῆς εἰς τὴν κάμινον τῆ πυρὸς· ἐκεῖ ἔσαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
 43 ὀδόντων· Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆ πα-
 τρὸς αὐτῶν· Ὁ ἔχων ὄτα ἀκβεῖν, ἀκβετω·
- 44 Πάλιν, ὁμοία ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν ἔρανῶν θησαυρῶ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ
 ἀγρῷ, ὃν εὐρῶν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτῆ ὑπάγει, καὶ πάν-
 45 τα ὅσα ἔχει, πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον·
- 46 Πάλιν, ὁμοία ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν ἔρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ, ζητῶντι κα-
 47 λὲς μαργαρίτας· ὅς εὐρῶν ἕνα πολυτίμον μαργαρίτην, ἀπελθὼν, πέπρακε
 πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν·
- 48 Πάλιν, ὁμοία ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν ἔρανῶν σαγήνη βληθείση εἰς τὴν θά-
 49 λασσαν, καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγῆση· ἦν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσασθες
 ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ
 50 σαπρὰ ἔξω ἔβαλον· Οὕτως ἔσαι ἐν τῇ συλλείπει τῆ αἰῶνος· ἔξελεύσονται
 οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριῖσι τὲς πονηρῆς ἐκ μέσση τῶν δικαίων· καὶ βαλεῖσιν
 αὐτῆς εἰς τὴν κάμινον τῆ πυρὸς· ἐκεῖ ἔσαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
 51 ὀδόντων· Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Συνήκατε ταῦτα πάντα; Λέγουσιν αὐτῷ·
 52 Ναί, Κύριε· Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τῆτο πᾶς Γραμματεὺς μαθητευθεὶς
 εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ἔρανῶν, ὁμοίος ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκ-
 53 εἶσιν ἐκ τῆ θησαυρῆ αὐτῆ καινὰ καὶ παλαιὰ·
- 54 ΚΑΙ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μητῆρην
 ἐκεῖθεν· Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτῆ, ἐδίδασκεν αὐτῆς ἐν τῇ συναγωγῇ
 αὐτῶν·

αὐτῶν ὡς ἐκπλήτῃσθαι αὐτὰς, καὶ λείπειν· Πόθεν τέτω ἡ σοφία αὐτῆ, καὶ αἱ
 55 δυνάμεις; Οὐχ ἕτός ἐστιν ὁ τῷ τέκτονος υἱός; ἔχι ἡ μήτηρ αὐτῆ λέγεσθαι
 56 Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσήs, καὶ Σίμων, καὶ Ἰσδάς; καὶ
 αἱ ἀδελφαὶ αὐτῆ ἔχι πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἶσι; πότεν ἔν τέτω ταῦτα πάν-
 57 τα; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ· Ὁ δὲ Ἰησοῦs εἶπεν αὐτοῖs· Οὐκ ἔσι προ-
 58 φήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ παλιρίδι αὐτῆ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆ. Καὶ ἐκ ἐ-
 ποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

XIV. ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκασεν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ·
 2 καὶ εἶπε τοῖs πραισίν αὐτῆ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη
 3 ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τῆτο αἱ δυνάμεις ἐνεργῶσιν ἐν αὐτῷ· Ὁ γὰρ Ἡ-
 4 ρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην, ἔδησεν αὐτὸν, καὶ ἔθητο ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρω-
 4 διάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππε τῆ ἀδελφῆ αὐτῆ· Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης·
 5 Οὐκ ἔξεςί σοι ἔχειν αὐτήν· Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχ-
 6 λον, ὅτι ὡs προσφήτην αὐτὸν εἶχον· Γενεσίῳν δὲ ἀγομένων τῆ Ἡρώδε, ὠρ-
 7 χήσατο ἡ θυγάτηρ τῆs Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ· καὶ ἤρесе τῷ Ἡρώδῃ· Ὅθεν
 8 μεθ' ὅρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δεῖναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται· Ἡ δὲ, προβιβασθεῖσα
 9 ὑπὸ τῆs μητρὸs αὐτῆs· Δός μοι, φησὶν, ὡδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰω-
 9 άννη τῆ Βαπτιστῆ· Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύs· διὰ δὲ τῆs ὅρκουs, καὶ τῆs συν-
 10 ανακειμένουs, ἐκέλευσε δοθῆναι· Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην
 11 ἐν τῇ φυλακῇ· Καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτῆ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορα-
 12 σίῳ, καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆs· Καὶ προσελθόντεs οἱ μαθηταὶ αὐτῆ, ἤσαν
 13 τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐλθόντεs ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ· Καὶ ἀκέσας ὁ
 Ἰησοῦs, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοῖῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκέ-
 σαντεs οἱ ὄχλοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ τὴν ἀπὸ τῶν πόλεων.

14 ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦs, εἶδε πολλὸν ὄχλον· καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖs,
 15 καὶ ἐθεράπευσε τῆs ἀρρώστουs αὐτῶν· Ὀψίας δὲ γενομένηs, προσῆλθον αὐ-
 τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῆ, λέγοντεs· Ἐρημὸs ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρ-
 ῆλθεν· ἀπόλυσον τῆs ὄχλουs, ἵνα ἀπελθόντεs εἰs τὰs κώμαs, ἀγοράσωσιν
 ἑαυτοῖs

- 16 ἑαυτοῖς βρώματα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν·
 17 ὅτε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ
 18,19 πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτὰς ὧδε. Καὶ κε-
 λεύσας τὰς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τὰς χόρτας, [καὶ] λαβὼν τὰς πέντε ἄρ-
 20 τας καὶ τὰς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν ἔρανον, εὐλόγησε· καὶ κλάσας,
 20 ἔθηκε τοῖς μαθηταῖς τὰς ἄρτας, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. Καὶ ἔφαθον
 21 πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δάδεκα
 21 κοφίνες πλήρεις. Οἱ δὲ ἐσθίουτες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πενητακισχίλιοι, χωρὶς
 22 γυναικῶν καὶ παιδιῶν. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τὰς μαθητὰς αὐτῶ ἐμ-
 22 βῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως ἔσται ἀπολύση τὰς
 23 ὄχλους. Καὶ ἀπολύσας τὰς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξ-
 24 ασθαι. Ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς
 24 θαλάσσης ἦν, βασιανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνε-
 25 μος. Τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, περιπα-
 26 τῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν
 26 περιπατῶντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, Ὅτι φάντασμα ἐστὶ· καὶ ἀπὸ τῆ φό-
 27 βου ἔκραξαν. Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Θαρσεῖτε· ἐγώ
 28 εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ,
 29 κέλευσόν με πρὸς σε ἔλθειν ἐπὶ τὰ ὕδαλα. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβάς
 29 ἀπὸ τῆ πλοῖου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδαλα, ἔλθειν πρὸς τὸν Ἰη-
 30 σὺν· Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσ-
 31 θαι, ἔκραξε, λέγων· Κύριε, σῶσόν με. Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χει-
 32 ρα, ἐπελάβετο αὐτῶ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίδασκας; Καὶ ἐμ-
 33 βάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλ-
 33 θόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεὸς υἱὸς εἶ.
 34,35 ΚΑΙ διαπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. Καὶ ἐπιγνόντες αὐ-
 τὸν οἱ ἄνδρες τῶ τόπῳ ἐκεῖνον, ἀπέσειλαν εἰς ὅλην τὴν περὶχωρον ἐκείνην,
 36 καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τὰς κακῶς ἔχοντας. Καὶ παρεκάλειν αὐτὸν,
 ἵνα

ἵνα μόνον ἀψῶμαι τῷ κρυσπέδῳ τῆ ἱματίε αὐτῆ· καὶ ὅσοι ἤψαντο διεσώθησαν.

XV. ΤΟΤΕ προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Γραμματεῖς καὶ Φαρι-
 2 σαῖοι, λέγοντες· Διατί οἱ μαθηταί σε παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσ-
 3 βυτέρων; ἔ γάρ νίπουνται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὁ δὲ ἀποκρι-
 4 θείς εἶπεν αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν
 5 παράδοσιν ὑμῶν; Ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο, λέγων· Τίμα τὸν πατέρα [σε],
 6 καὶ τὴν μητέρα· καὶ, Ὁ καταλογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω. Ὑ-
 7 μεῖς δὲ λέγετε· Ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ, ἢ τῇ μητρὶ, Δῶρον, ὃ ἐστὶν ἐξ ἐμῶν
 8 ὠφελιμῶν, καὶ ἔ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτῆ, ἢ τὴν μητέρα αὐτῆ. Καὶ ἡ-
 9 κυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. Ὑποκριταί, καλῶς
 10 πρεφίτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας, λέγων· Ἐγγίξει μοι ὁ λαὸς ἕτος τῷ σώ-
 11 ματι αὐτῶν, καὶ τοῖς χεῖλεσί με τιμῶ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’
 12 ἐμῶν. Μάτην δὲ σέβουλαί με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώ-
 13 πων. Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκέσει καὶ συνίσει.
 14 Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ σῶμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευό-
 15 μενον ἐκ τοῦ σώματος, τῆτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Τότε προσελθόντες οἱ μα-
 16 θηταὶ αὐτῷ, εἶπον αὐτῷ· Οἶδας, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκέσαντες τὸν λόγον, ἐσ-
 17 κανδακλίσθησαν; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε· Πᾶσα φυτεία, ἣν ἔκ ἐφύτευσεν ὁ
 18 πατήρ μου ὁ ἐράνιος, ἐκριζωθήσεται. Ἄφετε αὐτάς· ὁδοί εἰσι τυφλοὶ τυ-
 19 φλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν εἰς ὁδοῦν, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσεῖν. Ἀπο-
 20 κριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην. Ὁ
 21 δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὐπω νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ
 22 εἰσπορευόμενον εἰς τὸ σῶμα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλ-
 23 λεται; Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ σώματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, καὶ
 24 κείνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλοῖσμοι πο-
 25 νηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι.
 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινῶντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν, ἔ κοινοῖ
 τὸν ἄνθρωπον.

21 ΚΑΙ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶ-
 22 νος. Καὶ ἰδὼς, γυνὴ Χανααναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων, ἐξελθῶσα ἐκραύγα-
 σεν αὐτῷ, λέγουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ με κακῶς
 23 δαιμονίζεται. Ὁ δὲ ἐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μα-
 θηταὶ αὐτῷ, ἠρώτων αὐτὸν, λέγουσες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισ-
 24 θεν ἡμῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἀπεσάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρὸβαλα
 25 τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. Ἡ δὲ ἐλθῶσα προσεκύνησεν αὐτῷ, λέγουσα·
 26 Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρ-
 27 τον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ εἶπε· Ναὶ, Κύριε· καὶ γὰρ
 τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν
 28 κυρίων αὐτῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη
 σε ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς
 ὥρας ἐκείνης.

29 ΚΑΙ μελαβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-
 30 λαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι
 πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλὰς, τυφλὰς, κωφὰς, κυλλὰς, καὶ ἑτέρας
 πολλὰς· καὶ ἔρριψαν αὐτὰς παρὰ τὰς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
 31 τὰς. Ὡς τε τὰς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφὰς λαλῶντας, κυλλὰς ὑ-
 γιεῖς, χωλὰς περιπαλοῦντας, καὶ τυφλὰς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν
 32 Ἰσραήλ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τὰς μαθητὰς αὐτῶν, εἶπε· Σπλαγ-
 χνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένεσίν μοι, καὶ ἐκ ἔχε-
 σι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτὰς νήσεις ἐθέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ
 33 ὁδῷ. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῶν· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι το-
 34 σῆτοι, ὥς τε χορτάσαι ὄχλον τοσούτον; Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους
 35 ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἐπὶ ἅ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄ-
 36 χλοῖς ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ λαβὼν τὰς ἐπὶ ἅ ἄρτους καὶ τὰς ἰχθύδας,
 εὐχαριστήσας, ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄ-
 37 χλῳ. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν

38 κλασμάτων, ἐπὶ σπυρίδας πλήρεις. Οἱ δὲ ἐσθίουῖτες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

39 ΚΑΙ ἀπολύσας τὰς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια
 XVI. Μαγδαλά. Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες
 2 ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τῶ ἔρανος ἐπιδείξαι αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
 εἶπεν αὐτοῖς· Ὁψίας γενομένης λέγετε, Εὐδία· πυρῆράζει γὰρ ὁ ἔρανος.
 3 Καὶ πρῶτ', Σήμερον χειμῶν· πυρῆράζει γὰρ συνάζων ὁ ἔρανος. Ὑποκριταί,
 τὸ μὲν πρόσωπον τῶ ἔρανος γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν
 4 οὐ δύνασθε; Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δο-
 θήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάννου τῶ προφήτου. Καὶ καλαλιπῶν αὐτὰς,
 ἀπῆλθε.

5 ΚΑΙ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτῷ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν.
 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρι-
 7 σαίων καὶ Σαδδουκαίων. Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρ-
 8 τες οὐκ ἐλάβομεν. Γνῶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑ-
 9 αυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; Οὐπω νοεῖτε, ἐδὲ μνημονεύετε
 10 τὰς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; ἐδὲ τὰς
 11 ἐπὶ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσους σπυρίδας ἐλάβετε; Πῶς οὐ νο-
 εῖτε, ὅτι οὐ περὶ ἄρτους εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρι-
 12 σαίων καὶ Σαδδουκαίων; Τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύ-
 μης τῶ ἄρτους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 ΕΛΘΩΝ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππας, ἤρώτα τὰς
 μαθητὰς αὐτῷ λέγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τῶ ἀν-
 14 θρώπου; Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστῆν· ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν·
 15 ἕτεροι δὲ, Ἰερεμίαν, ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα
 16 με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς
 17 τῶ Θεοῦ τῶ ζῶντος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ,
 Σίμων βῆρ Ἰωάννου, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου,

18 ὁ ἐν τοῖς ἔρανοῖς. Καὶ γὰρ δέ-σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ
πέτρᾳ οἰκοδομήσω με τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ἄδρα ἐκλισησὺσιν αὐτῆς.

19 Καὶ δάσω σοι τὰς κλείς τῆς βασιλείας τῶν ἔρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς
γῆς, ἔσαι δεδεμένον ἐν τοῖς ἔρανοῖς· [καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσαι λε-

20 λυμένον ἐν τοῖς ἔρανοῖς.] Τότε διεσεύχθη τοῖς μαθηταῖς αὐτῶ, ἵνα μηδενὶ
εἴπωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

21 ΑΠΟ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτῶ, ὅτι δεῖ αὐτὸν
ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρ-
χιερῶν, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκλιανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερεθῆναι.

22 Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ἰ-

23 λεῦός σοι, Κύριε· ἐμὴ ἔσαι σοὶ τῆτο. Ὁ δὲ σκρυφίως, εἶπε τῷ Πέτρῳ·
Ὕπαγε ὀπίσω με, Σατανᾶ, σκάνδαλόν με εἶ· ὅτι ἐφρονεῖς τὰ τῶ Θεοῦ,

24 ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτῶ· Εἴ τις
θέλει ὀπίσω με ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτῶ,

25 καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτῶ σῶσαι, ἀπολέσει αὐ-

26 τήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτῶ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὕρησει αὐτήν. (Τί
γὰρ ὠφελείται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐ-

27 τῶ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτῶ;) Μέλλει
γὰρ ὁ υἱὸς τῶ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τῶ πατρὸς αὐτῶ μετὰ τῶν ἁγ-

28 γέλων αὐτῶ· καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτῶ. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, εἰσὶ τινες ὧδε ἐσῶτες, οἵτινες ἐμὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι

τὸν υἱὸν τῶ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶ.

XVII. Καὶ μετ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτῶ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.

2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτῶ ὡς ὁ ἥ-

3 λιος· τὰ δὲ ἱμάτια αὐτῶ ἐγένετο λευκά ὡς τὸ φῶς. Καὶ ἰδὲ, ὠφθησαν αὐ-

4 τοῖς Μωσῆς καὶ Ἡλίας, μετ' αὐτῶ συλλαλῶντες. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος,

εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν

ὧδε

- 5 ὧδε τρεῖς σκηναί, σοὶ μίαν, καὶ Μωσῆ μίαν, καὶ μίαν Ἡλία. Ἔτι αὐτῷ λα-
 λήντος, ἰδὼν, νεφέλη φώγειν ἔπεσκίασεν αὐτὸς· καὶ ἰδὼν, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέ-
 λης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτῷ
 6 ἀκούετε. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφο-
 7 βήθησαν σφόδρα. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἤψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγέρ-
 8 θητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε. Ἐπάραντες δὲ τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, εἶδον αὐτὸν, εἰ-
 9 καὶ καὶ βαυνοῦσαν αὐτῶν ἐκ τῆς ὄρας, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
 10 Μηδενὶ εἶπῆτε τὸ ἴραμα, ἕως ἃ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. Καὶ
 ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, λέγοντες· Τί ἔν οἱ Γραμματεῖς λέ-
 11 γουσιν, ὅτι Ἡλίαν δεῖ εἰσελθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
 12 τοῖς· Ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀποκαταστήσει πάντα. Λέγω δὲ ὑ-
 μῖν, ὅτι Ἡλίας ἤδη ἦλθε, καὶ ἐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐ-
 τῷ ὅσα ἠθέλησαν· ἔτι καὶ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν.
 13 Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ, ὅτι περὶ Ἰωάννου τῆ Βαπτιστῆ εἶπεν αὐτοῖς.
 14 Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος, γο-
 15 νυπετῶν αὐτὸν, καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζει, καὶ
 κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ
 16 ὕδωρ. Καὶ προσήνεκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ ἐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν
 17 θεραπεῦσαι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὡ γενεὰ ἀπίστος καὶ διεσραμ-
 μένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ
 18 μοι αὐτὸν ὧδε. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτῷ τὸ
 19 δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόν-
 20 τες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον· Διατί ἡμεῖς ἐκ ἠδυνήθημεν ἐκ-
 βαλεῖν αὐτό; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν
 γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίσιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τρίτω·
 21 Μετὰ βῆθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ εἰδὼν ἀδυνατήσει ὑμῖν. Τῆτο δὲ
 τὸ γένος ἐκ ἐμπορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

22 ΑΝΑΣΤΡΕΦΟΜΕΝΩΝ δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
 23 σῆς· Μέλλει ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· καὶ
 ἀποκτενεῖσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπήθησαν σφό-
 24 δρα. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναεὺν, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμ-
 βάνοντες τῷ Πέτρῳ, καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν ἐτελεῖ τὰ δίδραχμα;
 25 λέγει, Ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προσέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰη-
 σῆς, λέγων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμ-
 26 βάνουσι τέλη, ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; Λέ-
 γει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων· Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησῆς· Ἄραγε ἐ-
 27 λεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. Ἴνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτὸς, πορευθεὶς εἰς τὴν
 θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον, καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθῦν ἄρον· καὶ ἀνοίξας
 τὸ στόμα αὐτοῦ, εὐρήσεις σατῆρα· ἐκείνου λαβὼν, δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ
 σῆ.

xviii.

EN ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· Τίς ἄρα
 2 μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησῆς
 3 παιδίον, ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ
 4 στραφῆτε, καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσελθῆτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
 5 οὐρανῶν. Ὅστις ἔν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τούτο, ἕτος ἐστὶν ὁ μεί-
 6 ζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Καὶ ὅς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιούτον ἐν ἐπὶ
 7 τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. Ὅς δ' ἂν σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τέτων,
 τῶν πωσιευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῆ μύλος ὄνικος εἰς τὸν
 8 τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταπονησθῆ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ
 κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν
 8 εἰ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' ἃ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σε, ἢ ὁ
 πῶς σε σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ βάλε ἀπὸ σῆ· καλόν σοι ἐστὶν
 εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλὸν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα
 9 βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σε σκανδαλίζει σε, ἔξ-
 ελε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σῆ· καλόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελ-
 θεῖν,

- 10 θεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τῆ πυρός. Ὁρᾶτε
 μὴ καταφρονήσῃτε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι
 αὐτῶν ἐν ἔρανοις διὰ παντός βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τῆ πατρός μου, τῆ ἐν
 11,12 ἔρανοις. Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου σώσαι τὸ ἀπολωλός. Τί ὑμῖν δο-
 κεῖ; ἐὰν γένηται τιμι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρῶβρατα, ἢ πλανηθῆ ἐν ἕξ αὐ-
 τῶν· ἐχὶ ἀφείς τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐπὶ τὰ ὄρη, πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανη-
 13 νόμενον; Καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει ἐπ'
 14 αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννενηκονταεννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. Οὕτως
 ἐκ ἑσσι θέλημα ἔμπροσθεν τῆ πατρός ὑμῶν, τῆ ἐν ἔρανοις, ἵνα ἀπόληται
 15 εἷς τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε, ἢ
 ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σου ἢ αὐτῆ μόνου· ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρθησας τὸν ἀ-
 16 δελφόν σου. Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἕτι ἕνα ἢ δύο· ἵνα ἐπὶ
 17 σώματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῆ πᾶν ῥῆμα. Ἐὰν δὲ παρακῆσῃ αὐ-
 τῶν, εἶπε τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ ἢ τῆς ἐκκλησίας παρακῆσῃ, ἔσω σοι ὡς-
 18 περ ὁ ἐθνικός ἢ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς,
 ἔσαι δεδεμένα ἐν τῷ ἔρανω· ἢ ὅσα ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσαι λελυ-
 19 μένα ἐν τῷ ἔρανω. Πάλιν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνή-
 σωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντός πράγματος ἢ ἐὰν αἰτήσωται, γενήσεται αὐ-
 20 τοῖς παρὰ τῆ πατρός μου, τῆ ἐν ἔρανοις. Οὗ γὰρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγ-
 μένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.
- 21 Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσῃ εἰς
 22 ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, ἢ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἐπτάκις; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
 23 Οὐ, λέγω σοι, ἕως ἐπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά. Διὰ τούτο ὡ-
 μοιώθη ἡ βασιλεία τῶν ἔρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συναῖραι λό-
 24 γον μετὰ δούλων αὐτοῦ. Ἀρξάμενος δὲ αὐτῆ συναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ εἷς
 25 ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων· μὴ ἔχοντος δὲ αὐτῆ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐ-
 τὸν ὁ κύριος αὐτῆ πρᾶθῆναι, ἢ τὴν γυναῖκα αὐτῆ, ἢ τὰ τέκνα, ἢ πάντα
 26 ὅσα εἶχε, ἢ ἀποδοθῆναι. Πεισὼν ἔν ὁ δούλος προσεκύνη αὐτῷ, λέγων· Κύ-

- 27 ριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, ἢ πάντα σοι ἀποδώσω. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύ-
 28 ριος τῷ δέλῳ ἐκείνῳ, ἀπέλυσεν αὐτὸν, ἢ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. Ἐξελ-
 θὼν δὲ ὁ δέλῳ ἐκείνῳ, εὔρεν ἓνα τῶν συνδέλων αὐτῷ, ὃς ὄφειλεν αὐτῷ
 ἑκατὸν δηνάρια· ἢ κρατήσας αὐτὸν ἐπνιγε, λέγων· Ἀπόδος μοι, εἴ τι ὄφείλεις.
 29 Πεσὼν ἔν ὃ σύνδελος αὐτῷ εἰς τὰς πόδας αὐτῷ, παρεκάλει αὐτὸν, λέ-
 30 γων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, ἢ [πάντα] ἀποδώσω σοι. Ὁ δὲ ἐκ ἠθέλεν·
 ἀλλὰ ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως ἃ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον.
 31 Ἴδόντες δὲ οἱ σύνδελοι αὐτῷ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· ἢ ἐλθόντες,
 32 διεσάφησαν τῷ κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. Τότε προσκαλεσάμενος
 αὐτὸν ὁ κύριος αὐτῷ, λέγει αὐτῷ· Δέλε πονηρὸς, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐ-
 33 κείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. Οὐκ ἔδει καὶ σε ἐλεῆσαι τὸν
 34 σύνδελόν σε, ὡς ἢ ἐγὼ σε ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτῷ παρέ-
 δωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισαῖς, ἕως ἃ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ.
 35 Οὕτω ἢ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπεράνιος ποιήσει ὑμῖν, εἰ μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ
 ἀδελφῷ αὐτῷ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπλήρωμα αὐτῶν.

- XIX. ΚΑΙ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς λόγους τούτους, μετήρην ἀπὸ τῆς
 2 Γαλιλαίας, ἢ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τῷ Ἰορδάνῳ. Καὶ
 3 ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ, ἢ ἐθεράπευσεν αὐτὰς ἐκεῖ. Καὶ προσῆλ-
 θον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, ἢ λέγοντες αὐτῷ· Εἰ ἔξεςιν
 4 ἀνθρώπῳ ἀπολύσαι τὴν γυναῖκα αὐτῷ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; Ὁ δὲ ἀποκρι-
 θεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε, ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσεν ἢ θῆ-
 5 λυ ἐποίησεν αὐτάς; Καὶ εἶπεν· Ἔνεκεν τούτου καλέσει ἄνθρωπος τὸν πα-
 6 τέρα ἢ τὴν μητέρα, ἢ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτῷ, ἢ ἔσονται οἱ
 7 δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὡς ἐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. ὃ ἔν ὁ Θεὸς συν-
 8 ἔζειεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. Λέγουσιν αὐτῷ· Τί ἔν Μωσῆς ἐνετείλα-
 9 ὅτι δὲναὶ βιβλίον ἀποσασίε, ἢ ἀπολύσαι αὐτήν; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι Μω-
 σῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολύσαι τὰς γυναῖκας
 ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δὲ ἐ γέγονεν ἔτω. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν
 γυναῖκα

- γυναῖκα αὐτῆ, [εἰ] μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, ἢ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἢ ὁ
 10 ἀπολελυμένην γαμήσας, μοιχᾶται. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῆ· Εἰ
 ἔτις ἐστὶν ἡ αἰτία τῆ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικὸς, εὐ συμφέρει γαμῆσαι.
 11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες χωρεῖσι τὸν λόγον τῆτον, ἀλλ' οἷς δέδοται.
 12 Εἰσὶ γὰρ εὐνῆχοι, ὅτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν ἔτω· καὶ εἰσιν
 εὐνῆχοι, οἷτινες εὐνυχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἰσιν εὐνῆχοι, οἷ-
 τινες εὐνέχισαν ἑαυτὰς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν ἑρανῶν. Ὁ δυνάμενος χω-
 ρεῖν, χωρεῖτω.
 13 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς, ἢ προσ-
 14 εὔξεται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε τὰ
 παιδία, ἢ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βα-
 15 σιλεία τῶν ἑρανῶν. Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.
 16 Καὶ ἰδὼν, εἷς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε ἀγαθε, τί ἀγαθὸν ποι-
 17 ἦσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν;
 ἔδεις ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τή-
 18 ρησον τὰς ἐντολάς. Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τό· Οὐ φο-
 19 νεύσεις· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις· Τίμα τὸν
 πατέρα σου, ἢ τὴν μητέρα· καὶ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
 20 Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλάξαμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι
 21 ὑστερῶ; Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε, πώλησόν σου
 τὰ ὑπάρχοντα, ἢ δὸς πτωχοῖς· ἢ ἔξεις θησαυρὸν ἐν ἑρανῶ· ἢ δεῦρο, ἀκο-
 22 λάθει μοι. Ἀκέσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπέμενος· ἦν γὰρ
 ἔχων κτήματα πολλά.
 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτῆ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως
 24 πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ἑρανῶν. Πάλιν δὲ λέγω ὑ-
 μῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλού-
 25 σιον εἰς τὴν βασιλείαν τῆ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Ἀκέσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτῆ,
 26 ἔξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ
 ὁ Ἰη-

ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τῆτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι.

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Ἰδὲ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα,
 28 καὶ ἠκολοθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσαι ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολοθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθ-
 29 ἴσῃ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δεξιῆς αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώ-
 δεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τῆ Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς ὃς ἀφήκε
 οἰκίας, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα,
 ἢ ἀγχεῖς, ἕνεκεν τῆ ὀνόματός μου, ἐκαλονταπλασίονα λήψεται, καὶ ζῶν αἰ-
 30 ὄνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι, πρῶ-
 XX. τοι. Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν ἔρανῶν ἀνθρώπου οἰκοδεσπότη, ὅστις
 2 ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῷ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. Καὶ
 συμφωνήσας μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίας τὴν ἡμέραν, ἀπέσειλεν αὐ-
 3 τὸς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. Καὶ ἐξελθὼν περὶ [τὴν] τρίτην ὥραν, εἶδεν
 4 ἄλλους ἐσῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργεῖς· καὶ κείνοις εἶπεν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς
 5 τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἕαν ἡ δίκαιον, δώσω ὑμῖν. Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξ-
 6 ελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐννάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. Περὶ δὲ τὴν ἐνδεκά-
 7 την ὥραν ἐξελθὼν, εὔρεν ἄλλους ἐσῶτας ἀργεῖς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὡδε
 8 ἐσῆκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι ἐδεῖς ἡμᾶς ἐμισθώ-
 σαίτο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἕαν ἡ δί-
 8 καιον, λήψεσθε. Ὁψίας δὲ γενομένης, λέγει ὁ κύριος τῷ ἀμπελῶνος τῷ
 ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξ-
 9 ἀμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων, ἕως τῶν πρῶτων. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐν-
 10 δεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἐνόμισαν ὅτι
 11 πλεονα λήψονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον
 12 κατὰ τῷ οἰκοδεσπότῃ, λέγοντες· ὅτι ἔτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ
 ἴσους ἡμῖν αὐτὰς ἐποίησας, τοῖς βασιάσασι τὸ βῆρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύ-
 13 σωνα. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν ἐπὶ αὐτῶν· Ἐταῖρε, ἐκ ἀδικῶ σε· ἐχὶ δη-
 ναρία

14 ναζαίε συνεφάνησάς μοι; Ἄρον τὸ σῆγ, καὶ ἕπαλε· θέλω δὲ εἶπω τῷ ἔσχα-
 15 τῷ δεῖλαι ὡς καὶ σοι. Ἡ ἐκ ἔξεσί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς; εἰ
 16 ὁ ὀφθαλμός σε πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσ-
 χατοι, πρῶτοι· καὶ οἱ πρῶτοι, ἔσχατοι· πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι
 δὲ ἐκλεκτοί.

17 ΚΑΙ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μα-
 18 θητάς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἴδὲ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερο-
 σόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ Γραμμα-
 19 τεῦσι· καὶ κατακρινῶσιν αὐτὸν θανάτῳ. Καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνε-
 σιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μασιγῶσαι, καὶ σαυρῶσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα-
 σήσεται.

20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου, μετὰ τῶν υἱῶν
 21 αὐτῆς, προσκυνῶσα, καὶ αἰτεῖσά τι παρ' αὐτῆ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί
 θέλεις; Λέγει αὐτῷ· Εἰπέ ἵνα καθίσωσιν ἔτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἷς ἐκ
 22 δεξιῶν σε, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σε. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
 Ἰησοῦς, εἶπεν· Οὐκ οἶδά γε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ
 μέλλω πίνειν, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Λέγουσιν

23 αὐτῷ· Δυνάμεθα· Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ
 βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθῆσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ
 24,25 ἐξ εὐωνύμων μου· ἐκ ἔστιν ἐμὸν δεῖλαι, ἀλλ' οἷς ἠτοίμασαι ὑπὸ τῆ πατρὸς
 μου. Καὶ ἀκήσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. Ὁ δὲ
 26 κατ'αυριεῦσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι καλεῖσθιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ ἕτως
 [δ] ἔσαι ἐν υἱῶν· ἀλλ' ὡς εἰάν θέλη ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσαι ὑμῶν
 27,28 διάκονος. Καὶ ὡς εἰάν θέλη ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσω ὑμῶν δεῖλος. Ὅσ-
 περ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δεῖλαι τὴν
 ψυχὴν αὐτῆ· λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

ΚΑΙ

29 ΚΑΙ ἔκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχῶ, ἠκολέθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.
 30 Καὶ ἰδὼ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκέσαντες ὅτι Ἰησοῦς πα-
 31 ράγει, ἔκραξαν, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαβὶδ. Ὁ δὲ ὄχ-
 λος ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζον ἔκραζον, λέγοντες·
 32 Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαβὶδ. Καὶ εὖς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτὸς, καὶ
 33 εἶπε· Τί θέλεις ποιήσω ὑμῖν; Λέγεσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡ-
 34 μῶν οἱ ὀφθαλμοί. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐ-
 τῶν· καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολέθησαν αὐτῷ.

XXI. ΚΑΙ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος
 2 τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς, λέγων αὐτοῖς· Πορεύ-
 θητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ
 3 πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. Καὶ εἰάν τις ὑμῖν εἴπη τι, ἐ-
 4 ρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρειὰν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀποσέλλει αὐτὸς· (Τῆτο
 5 δὲ ὄνον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τῆ προφήτου, λέγοντος· Εἶ-
 6 παλε τῆ θυγατρὶ Σιών· Ἰδὼ, ὁ βασιλεὺς σε ἔρχεταιί σοι πρᾶυς, καὶ ἐπι-
 7 βεβηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίᾳ.) Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταί, καὶ
 8 ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶ-
 9 λον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐ-
 8 τῶν. Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔσρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ
 9 ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐσρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ· οἱ δὲ ὄχλοι οἱ
 10 προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθῶντες, ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δα-
 βίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.
 10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγου-
 11 σα· Τίς ἐσιν ὁῦτος; Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης,
 ὁ ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας.

12 ΚΑΙ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν τῆ Θεῶ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς
 πωλῆντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατ-
 13 ἔσρεψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλόντων τὰς περὶσεράς· Καὶ λέγει αὐτοῖς·

Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποι-
 14 ἤσατε σπήλαιον ληστῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ,
 15 καὶ ἔθεράπευσεν αὐτούς. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς τὰ θαυ-
 μάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τὰς παῖδας κρᾶζούσας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας· Ὁ-
 16 σαννά τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκθεῖς τί ἔτι λέ-
 γουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς. Ναί· εὐδέποτε ἀνέγνωτε, Ὅτι ἐκ σόμα-
 17 τος νηπίων καὶ θηλαζούων κληροτίσω αἶνον; Καὶ καλαλιπῶν αὐτούς, ἐξήλθεν
 ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἠυλίσθη ἐκεῖ.
 18,19 Πρωίας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπέινασε. Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ
 τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ εὐρὴν εὔρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον· καὶ
 λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σὲ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐξηράνθη
 20 παραχρῆμα ἡ συκῆ. Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταί, ἐθαύμασαν, λέγουσες· Πῶς
 21 παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀ-
 μὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίσιν, καὶ μὴ διακριθῆτε, εἰ μόνον τὸ τῆς συ-
 κῆς ποιήσετε, ἀλλὰ καὶ τῷ ὄρει τῷ τούτῳ εἶπηε· Ἀρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν
 22 θάλασσαν, γενήσεται. Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσῃς ἐν τῇ προσευχῇ, πισ-
 τεύουσες, λήψεσθε.
 23 ΚΑΙ ἑλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερόν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ Ἀρχιε-
 ρεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τῶ λαῷ, λέγουσες· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς;
 24 καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐ-
 τοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ λόγον ἕνα· ὃν ἐὰν εἶπηέ μοι, καὶ γὰρ ὑμῖν ἐρῶ
 25 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου τίθεν ἦν; ἐξ ἕρανῶ,
 ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ἐὰν εἶπω-
 26 μεν, Ἐξ ἕρανῶ, ἐρεῖ ἡμῖν, Διὰ τί ἔν ἐκ ἐπισεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ εἶπω-
 μεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβέμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάν-
 27 νην ὡς προφήτην. Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπον· Οὐκ οἶδαμεν. Ἐφη
 28 αὐτοῖς καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τί
 δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπος εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε·

M

Τέκνον,

29 Τέκνον, ὑπάγε, σήμερον ἐργάζε ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶ-
 30 πεν· Οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μελαμεληθεὶς ἀπήλθε. Καὶ προσελθὼν τῷ ἑτέρῳ,
 31 εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἐγὼ, κύριε· καὶ ἐκ ἀπήλθε. Τίς
 ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τῆ πατρὸς; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ πρῶτος.
 32 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προ-
 ἐτίθεισαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες ἐμετεμελήθητε ὕστερον, τῆ πιεῦσαι
 αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκήσατε. Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύ-
 τευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὠρυξεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ
 34 ὠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. Ὅτε δὲ ἤγ-
 γισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέσειλε τὸς δούλους αὐτοῦ πρὸς τὸς γεωργούς,
 35 λαβεῖν τὸς καρπὸς αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τὸς δούλους αὐτοῦ, ὃν
 36 μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκλειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. Πάλιν ἀπέσειλεν ἄλ-
 37 λους δούλους πλείονας τῶν πρώτων· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. Ὑστερον δὲ
 ἀπέσειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· Ἐντραπήσουμαι τὸν υἱὸν μου.
 38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονό-
 μος, δεῦτε, ἀποκλείνωμεν αὐτόν, καὶ κληρονομήσομεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
 9:40 Καὶ λαβόντες αὐτόν, ἐξέβαλον ἔξω τῆ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπέκλειναν· Ὅταν
 41 ἔν ἔλθῃ ὁ κύριος τῆ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; Λέγουσιν
 αὐτῷ· Κακῶς κακῶς ἀπολέσει αὐτοὺς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις
 γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τὸς καρπὸς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.
 42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς· Λίθον ὃν ἀπε-
 δοκίμασαν οἱ οἰκοδομῶντες, ἔτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυ-
 43 ρίε ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θρυμασῆ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; Διὰ τῆτο λέγω
 ὑμῖν, ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τῆ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνεσι ποι-
 44 ἔθνεσι τὸς καρπὸς αὐτῆς. Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τῆτον, συνθλαστήσεται·

45 ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. Καὶ ἀκέσαντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
46 Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτῆ, ἔβωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. Καὶ
ζητῶντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τὰς ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφήτην
αὐτὸν εἶχον.

xxii. ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, λέγων·
2 Ὁμοιωθῆ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους
3 τῷ υἱῷ αὐτῆ. καὶ ἀπέσειλε τὰς δούλους αὐτῆ καλέσαι τὰς κεκλημένους εἰς
4 τὰς γάμους· καὶ ἔκ ἤθελον ἐλθεῖν. Πάλιν ἀπέσειλεν ἄλλους δούλους, λέγων·
Εἶπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἰδὲ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ
5 σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τὰς γάμους. Οἱ δὲ ἀμελήσαν-
6 τες, ἀπήλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτῆ. Οἱ
7 δὲ λοιποὶ, κρατήσαντες τὰς δούλους αὐτῆ, ὕβρισαν, καὶ ἀπέκτειναν. Καὶ ἀ-
κέσας ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὠργίσθη· (καὶ πέμφας τὰ στρατεύματα αὐτῆ,
8 ἀπάλασε τὰς φονεῖς ἐκεῖνας, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐπέκρησε.) Τότε λέγει
τοῖς δούλοις αὐτῆ· Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι ἔκ ἦσαν
9 ἄξιοι. Πορεύεσθε ἔν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὑρητε, καλέ-
10 σατε εἰς τὰς γάμους. Καὶ ἐξεληθόντες οἱ δούλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδούς, συνή-
γαγον πάντας ὅσους εὑρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνα-
11 κειμένων. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τὰς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ
12 ἄνθρωπον ἔκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐταῖρε, πῶς
13 εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφίμωθη. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς
τοῖς διακόνοις· Δῆσαντες αὐτῆ πόδας καὶ χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν, καὶ ἐκβάλετε
εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

14 Πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι, συμβέβηκτον ἔλαβον ὑπὸς αὐτὸν παλι-
16 δεύσωσιν ἐν λόγῳ. Καὶ ἀποσέλλουσιν αὐτῷ τὰς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν
Ἑρωδιανῶν, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τῆ
Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ ἔ μέλει σοι περὶ ἕδενός· ἐ γὰρ βλέπεις εἰς
πρόσωπον

17 πρῶτον ἀνθρώπων. Εἶπε ἔν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔξеси δὲναί κῆνσον Καί-
 18 σαρι, ἢ ἔ; Γνὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε· Τί με πειράζεις,
 19 ὑποκριταί; ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τῷ κῆνσα· Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ
 20,21 δηνάριον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Λέγου-
 22 σιν αὐτῷ· Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε ἔν τὰ Καίσαρος, Καί-
 22 σαρι· καὶ τὰ τῷ Θεῷ, τῷ Θεῷ. Καὶ ἀκέσαντες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφέντες αὐ-
 τὸν, ἀπήλθον.

23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες, μὴ εἶναι
 24 ἀνάσασιν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν· Ἐάν
 τις ἀποθάνη μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ τὴν γυναῖκα
 25 αὐτῷ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ. Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἐπὶ ἀ-
 δελφοί· καὶ ὁ πρῶτος, γαμήσας ἐτελεύτησε· καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν
 26 γυναῖκα αὐτῷ τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ. Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως
 27,28 τῶν ἐπὶ. Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ ἔν ἀνασάσει, τί-
 29 νος τῶν ἐπὶ ἔσαι γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
 εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶσθε, μὴ εἰδόντες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τῷ
 30 Θεῷ. Ἐν γὰρ τῇ ἀνασάσει, ἔτε γαμήσιν, ἔτε ἐγκαμίζονται, ἀλλ' ὡς
 31 ἄγγελοι τῷ Θεῷ ἐν ἔρανῳ εἰσι. Περὶ δὲ τῆς ἀνασάσεως τῶν νεκρῶν ἐκ ἀνέγ-
 32 νωτε το ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τῷ Θεῷ, λέγοντος· Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ
 ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; ἐκ ἔσιν ὁ Θεὸς, Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ
 33 ζώντων. Καὶ ἀκέσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτῷ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκέσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν
 35 ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπηρώτησεν εἰς ἐξ αὐτῶν νομικὸς, πειράζων αὐτὸν, καὶ
 36,37 λέγων· Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη
 αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σε ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σε, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ
 38,39 ψυχῇ σε, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σε. Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή.
 40 Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σε ὡς σεαυτόν. Ἐν
 ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
 42 Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς ἐστίν; Λέγουσιν αὐτῷ, τοῦ Δαβὶδ.
 43 Λέγει αὐτοῖς· Πῶς ἐν Δαβὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ; λέγων·
 44 Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθη ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχ-
 45 θρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Εἰ ἐν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς
 46 υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν; Καὶ εἰδὼς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον· εἰδὲ ἐτόλμησέ
 τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν ἐκέτι.

XXIII ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, λέγων·
 2,3 Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. Πάντα
 ἐν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν
 4 μὴ ποιεῖτε· λέξοι γὰρ, καὶ εἰ ποιῶσι. Δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ
 δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθέουσιν ἐπὶ τὰς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· τῷ δὲ δακτύλῳ αὐ-
 5 τῶν εἰσέλθοι κινήσαι αὐτά. Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιῶσι πρὸς τὸ θε-
 αθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. πλατύνουσι δὲ τὰ φυλακῆρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι
 6 τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν. Φιλῶσί τε τὴν προποικισίαν ἐν τοῖς δείπ-
 7 νοις, καὶ τὰς προποικισίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τὰς ἀσπασμούς ἐν
 8 ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, Ῥαββί, Ῥαββί. Ὑμεῖς δὲ
 9 μὴ κληθῆτε Ῥαββί· εἰς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ καθηγητῆς, ὁ Χριστός· πάντες δὲ
 10 ὑμεῖς, ἀδελφοί ἐστε. Καὶ πατέρες μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γὰρ
 11 ἐστὶν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· Μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί· εἰς γὰρ
 12 ὑμῶν ἐστὶν ὁ καθηγητῆς, ὁ Χριστός. Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν, ἔσται ὑμῶν διάκονος.
 13 Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν, ὑψω-
 θήσεται.

13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι καλεσθίετε τὰς
 οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ πρὸφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· διὰ τοῦτο λήψετε
 14 περισσώτερον κρίμα. Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι
 κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ ἐκ
 15 εἰσέρχεσθε, εἰδὲ τὰς εἰσερχομένους ἀφέετε εἰσελθεῖν. Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμμα-

- λείς ἢ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι περιάγειε τὴν θάλασσαν ἢ τὴν ξηρὰν,
 ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον· ἢ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης δι-
 16 πλότερον ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, ὀδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, Ὅς ἂν ὁμῶς ἐν τῷ
 17 ναῶ, ἔθεν ἔσιν· ὃς δ' ἂν ὁμῶς ἐν τῷ χρυσῷ τῷ ναῶ, ὀφείλει. Μωροὶ ἢ
 τυφλοὶ· τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν;
 18 Καὶ Ὅς ἂν ὁμῶς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ἔθεν ἔσιν· ὃς δ' ἂν ὁμῶς ἐν τῷ
 19 δῶρῳ τῷ ἐπάνω αὐτῷ, ὀφείλει. Μωροὶ ἢ τυφλοὶ· τί γὰρ μείζων; τὸ δῶρον,
 20 ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζων τὸ δῶρον; Ὁ ἔν ὁμῶσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ,
 21 ὀμνύει ἐν αὐτῷ, ἢ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτῷ. Καὶ ὁ ὁμῶσας ἐν τῷ ναῶ,
 22 ὀμνύει ἐν αὐτῷ, ἢ ἐν τῷ καιοικήσαντι αὐτόν. Καὶ ὁ ὁμῶσας ἐν τῷ ἔρανῳ,
 ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τῷ Θεῷ, ἢ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτῷ.
 23 Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς ἢ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατῆτε τὸ
 ἡδύσμον, ἢ τὸ ἄνηθον, ἢ τὸ κύμινον, ἢ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τῷ νόμῳ,
 τὴν κρίσιν, ἢ τὸν ἔλεον, ἢ τὴν πίσιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, καὶ κείνα μὴ
 24 ἀφιέναι. Ὅδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον κα-
 25 λαπίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς ἢ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε
 τὸ ἔξωθεν τῷ ποτηρίῳ ἢ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμισιν ἐξ ἀρπαγῆς
 26 ἢ ἀδικίας. Φαρισαῖε τυφλὲ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τῷ ποτηρίῳ ἢ
 τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται ἢ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.
 27 Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς ἢ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τά-
 φοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὠραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμι-
 28 σιν ὀσέων νεκρῶν, ἢ πάσης ἀκαθαρσίας. Οὕτω ἢ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαί-
 νεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεσοὶ ἔσε ὑποκρίσεως ἢ ἀνομίας.
 29 Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς ἢ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τά-
 30 φας τῶν προφητῶν, ἢ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, καὶ λέγετε· Εἴ
 ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, ἔκ ἂν ἤμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν
 31 τῷ αἵματι τῶν προφητῶν· (ὥσε μαστυρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοὶ ἔσε τῶν φονευ-
 32 σάντων τῶν προφητῶν.) καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑ-
 μῶν.

33 μῶν. (Ὅφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γενέ-
 34 νης;) Διὰ τῆτο, ἰδὲ, ἐγὼ ἀποσέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας, καὶ σοφῆς,
 καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκηνεῖτε καὶ σαυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μασι-
 35 γώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ὅπως
 ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵμα-
 36 τος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱὸς Βαραχίου, ὃν ἐφονεύ-
 37 σατε μετὰ τὸ τῆ ναὶ καὶ τὸ θυσιαστηρίου. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἕξει ταῦτα
 πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκρίνευσα τὰς
 προφῆτας, καὶ λιθοβολῆσα τὰς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα
 ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σε, ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἐαυτῆς
 38 ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ ἐκ ἠθελήσατε; Ἰδὲ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρη-
 39 μος. Λέγω γὰρ ὑμῖν· Οὐ μὴ με ἴδῃε ἀπ' ἄρτι, ἕως ἂν εἰπῆτε· Εὐλόγημέ-
 νος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

xxiv. ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθόν οἱ μαθηταὶ
 2 αὐτῷ ἐπιδείξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
 Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐμὴ ἀφεθῆ ὡς λίθος ἐπὶ
 3 λίθον, ὃς ἐ [μὴ] καταλυθήσεται. Καθημένε δὲ αὐτῷ ἐπὶ τῷ ὄρει τῶν ἐλαι-
 ῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες· Εἰπέ ἡμῖν, πότε
 ταῦτα ἔσαι, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰ-
 4 ῶνος; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανή-
 5 σῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ἐγὼ εἰμι ὁ
 6 Χριστός· καὶ πολλὰς πλανήσασιν. Μελλήσετε δὲ ἀκείνους πολέμους, καὶ ἀκοὰς
 πολέμων· ἐρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι· ἀλλ' ἔπω εἰς τὸ
 7 τέλος. Ἐγεθήτῃται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔ-
 8 σονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὀδί-
 9 γων. Τότε παραδώσασιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν, καὶ ἀποκηνεῖσιν ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθε
 10 μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, διὰ τὸ ὄνομά μου. Καὶ τότε σκανδαλισ-
 11 θήσονται πολλοὶ, καὶ ἀλλήλους παραδώσασιν, καὶ μισήσασιν ἀλλήλους. Καὶ

πολλοὶ

12 πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται, καὶ πλανήσουσι πολλὰς. Καὶ διὰ τὸ
 13 πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. Ὁ δὲ ὑπο-
 14 μείνας εἰς τέλος, ἔστος σωθήσεται. Καὶ κηρυχθήσεται τῆτο τὸ εὐαγγέλιον
 τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένη, εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ τότε
 15 ἔξει τὸ τέλος. Ὅταν ἔν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δα-
 16 νιὴλ τῶ προφήτη, ἕως ἐν τόπῳ ἁγίῳ· (ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω·) Τότε οἱ
 17 ἐν τῇ Ἰερουσαλὴμ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη· ὁ ἐπὶ τῶ δώματος, μὴ καταβαινέτω
 18 ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτῆ· καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπισρεψάτω ὀπίσω ἄ-
 19 ραι τὰ ἱμάτια αὐτῆ. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχέουσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις
 20 ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χει-
 21 μῶνος, μηδὲ [ἐν] σαββάτῳ. Ἔσαι γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα ἔ γέ-
 22 γονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου, ἕως τῆ νῦν, ἐδ' ἔ μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ ἐκολο-
 βώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, ἕκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τὰς ἐκλεκτὰς
 23 κολοβώθησονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. Τότε εἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἴδὲ, ὡδε ὁ
 24 Χριστὸς, ἢ ὡδε· μὴ πιστεύσητε. Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδο-
 προφήται, καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνα-
 25,26 τὸν, καὶ τὰς ἐκλεκτὰς. Ἴδὲ, προσείρηκα ὑμῖν. Ἐὰν ἔν εἴπωσιν ὑμῖν· Ἴδὲ,
 27 ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐσί· μὴ ἐξέλθητε· Ἴδὲ, ἐν τοῖς ταμείοις· μὴ πιστεύσητε· Ὅσ-
 περ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, ἔ-
 28 τως ἔσαι καὶ ἡ παρυσία τῆ υἱῆ τῆ ἀνθρώπου. Ὅπερ γὰρ εἰάν ἦ τὸ πλῆμα,
 29 ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ αἰετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ-
 νων, ὁ ἥλιος σκολισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη ἔ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀσ-
 τέρεις πεισῶνται ἀπὸ τῆ ἔρανος, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν ἔρανον σαλευθήσονται.
 30 Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τῆ υἱῆ τῆ ἀνθρώπου ἐν τῷ ἔρανω· καὶ τότε
 κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου ἐρχό-
 31 μενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τῆ ἔρανος, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. Καὶ ἀπο-
 σελεῖ τὰς ἀγγέλους αὐτῆ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσι τὰς
 ἐκλεκτὰς αὐτῆ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἀκρῶν ἔρανον ἕως ἀκρῶν αὐτῶν.

32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθεται τὴν παραβολὴν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς
 33 γένηται ἀπαλὸς, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκει ὅτι ἐγγύς τὸ φέρος. Οὕτω
 καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκει ὅτι ἐγγύς ἐσιν, ἐπὶ θύραις.
 34 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἂν μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γέ-
 35 νηται. Ὁ ἔρανος καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου ἂν μὴ παρέλθωσι·
 36 περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ [τῆς] ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, (οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν
 37 ἔρανῶν) εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος. Ὡσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τῆς Νῶε, ἕτως
 38 ἔσαι καὶ ἡ παρουσία τῆς υἱῆς τῆς ἀνθρώπου. Ὡσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις
 ταῖς πρὸ τῆς κατακλυσμῶν τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμῶνες καὶ ἐκπαμίζοντες,
 39 ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσηλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἤλθεν ὁ
 κατακλυσμός, καὶ ἤρην ἀπαλίας· ἕτως ἔσαι καὶ ἡ παρουσία τῆς υἱῆς τῆς ἀνθρώπου.
 40 Τότε δύο ἕσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίεται.
 41 Δύο ἀλήθευσαι ἐν τῷ μύλωνι· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται.
 42,43 Γρηγορεῖτε ἔν, ὅτι οὐκ οἶδατε ποῖα ὥρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. Ἐκεῖνο δὲ
 γινώσκει, ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακῆ ὁ κλέπτης ἔρχεται,
 44 ἐγρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἶασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτῆ. Διὰ τῆτο καὶ
 45 ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τῆς ἀνθρώπου ἔρχεται. Τίς
 ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δῆλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτῆ ἐπὶ τῆς
 46 θεραπείας αὐτῆ, τῆ δίδου αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; Μακάριος ὁ
 47 δῆλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτῆ εὕρησει ποιῶντα ἕτως. Ἀμὴν λέγω
 48 ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆ καταστήσει αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἴπῃ
 49 ὁ κακὸς δῆλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆ· Χρονίζεις ὁ κύριός μου ἐλθεῖν· καὶ
 50 ἄρξεται τύπειν τὰς συνδέλας, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθύοντων· ἤξει
 ὁ κύριος τῆ δέλας ἐκεῖνος ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ γινώσκει·
 51 Καὶ διχοσημήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτῆ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ
 ἔσαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

xxv. ΤΟΤΕ ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν ἔρανων δέκα παρθένοις, αἵτινες
 2 λαβῆσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τῆς νυμφίης. Πέντε

3 δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραὶ. Αἵτινες μωραὶ, λαβῆσαι
 4 τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν, ἐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. Αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλα-
 5 βον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγεῖοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. Χρονίζουλος
 6 δὲ τῷ νυμφίῳ, ἐνύσαξαν πᾶσαι, καὶ ἐκάθειδον. Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ
 7 γέγονεν· Ἴδὲ, ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ. Τότε
 8 αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τῶ ἔλαιῳ ὑμῶν, ὅτι αἱ
 9 λαμπάδες ἡμῶν σβέννυλαι. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι· Μήποτε
 10 ἐκ ἀρκέσει ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορευέσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰς πωλῆνας, καὶ ἀγο-
 11 ράσατε ἑαυταῖς. Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ
 12 ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτῷ εἰς τὰς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὑστερον δὲ
 13 ἐρχοῦναι καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι· Κύριε, κύριε, ἀνοίξον ἡμῖν. Ὁ
 14 δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε ἔν, ὅτι
 15 ἐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν ἐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.
 16 Ὡςπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδήμων ἐκάλεσε τὰς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν
 17 αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ· καὶ ὧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ὧ δὲ δύο, ὧ
 18 δὲ ἓν· (ἐκάστω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν) καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. Πορευθεὶς δὲ
 19 ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, ἐργάσατο ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε
 20 τάλαντα. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ὁ δὲ τὸ ἓν
 21 λαβὼν, ἀπελθὼν ἄρξεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ αὐτῷ.
 22 Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει μετ'
 23 αὐτῶν λόγον. Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν
 24 ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων· Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε,
 25 ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτῷ·
 26 Εὖ, δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καλῶσῃσω·
 27 εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λα-
 28 βὼν, εἶπε· Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα δύο τάλαντα
 29 ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτῷ· Εὖ, δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ·

ἐπὶ ὀλίγα ἤς πισὸς, ἐπὶ πολλῶν σε κλησῆσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τῆ
 24 κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς, εἶπε· Κύριε, ἔγνωσα
 σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπως ἐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν ἐ
 25 διεσκόρπισας· Καὶ φοβηθεὶς, ἀπελθὼν ἔκρυψε τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῆ·
 26 ἴδε, ἔχεις τὸ σόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτῷ, εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὸς δὲ εἶ
 καὶ ὀκνηρὸς, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπως ἐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν ἐ διεσκόρπισα·
 27 Ἔδει ἔν σοι βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζῖταις· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομι-
 28 σάμην ἂν τὸ ἐμόν σὺν τόκῳ. Ἄραγε ἔν ἀπ' αὐτῷ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ
 29 ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα· (τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται, καὶ περισσευθή-
 30 σεται· ἀπὸ δὲ τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτῷ) καὶ τὸν
 ἀχρεῖον δὲλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ
 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι
 32 ἄγγελοι μετ' αὐτῷ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνον δόξης αὐτῆ. Καὶ συναχθήσεται
 ἔμπροσθεν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ
 33 ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων. Καὶ σήσει τὰ μὲν πρόβατα
 ἐκ δεξιῶν αὐτῷ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἐναντύμων.

34 Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτῷ· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ
 πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς
 35 κόσμου· Ἐπίνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ
 36 με· ξένος ἦμην, καὶ συνηγάγετέ με· γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα,
 37 καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἦλθετε πρὸς με. Τότε ἀποκριθή-
 σονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα, καὶ
 38 ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν; πότε δὲ σε εἶδομεν ξένον, καὶ
 39 συνηγάγομεν; ἢ γυμνόν, καὶ περιεβάλομεν; πότε δὲ σε εἶδομεν ἀσθενῆ,
 40 ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἦλθομεν πρὸς σε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐρεῖ αὐτοῖς·
 Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε εἰς τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλα-
 χίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.

Τότε

41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐμῶ οἱ κληραμένοι, εἰς
 τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἠτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ·
 42 Ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐκ ἐποτίσατέ με·
 43 ξένος ἦμην, καὶ ἐσυνηγάγετέ με· γυμνός, καὶ ἐπεριεβάλετέ με· ἀσθενής
 44 καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ ἐκ ἐπεσκέψασθέ με. Τότε ἀποκριθήσονται [αὐτῶ] καὶ αὐτοὶ,
 λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν,
 45 ἢ ἀσθεῖν, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἐδιηκονήσαμεν σοι; Τότε ἀποκριθήσεται αὐ-
 τοῖς, λέγων· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐκ ἐποίησατε ἐν ταύταις τῶν ἐλα-
 46 χίστων, οὕτως ἐμοὶ ἐποίησατε. Καὶ ἀπελεύσονται ἔτσι εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ
 δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

xxvi ΚΑΙ ἐγένετο, ὅτι ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντα τὰς λόγους ταύτας, εἶπε
 2 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Οἶδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεσθαι· καὶ ὁ
 3 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ
 Ἄρχιερεῖς, καὶ οἱ Γραμματεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
 4 Ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα· καὶ συνεβλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν θάψω-
 5 κρατήσωσι, καὶ ἀποκλείνωσιν. Ἐλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος
 γένηται ἐν τῷ λαῷ.

6, 7 (Τὸ δὲ Ἰησοῦς γενομένον ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπεθ, προσ-
 ἦλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμη, καὶ κατέχευεν ἐπὶ τὴν
 8 κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένης. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠγανάκησαν, λέ-
 9 γοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; Ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πωραθῆναι
 10 πολλῶ, καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. Γινῶσθε δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί κόπως
 11 παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. (Πάντοτε
 12 γὰρ τὰς πτωχὰς ἔχετε μετ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.) Βαλῶσα
 γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνλαφιάσαι με
 13 ἐποίησεν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπως ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ
 τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη, εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.)

14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰέδας Ἰσκαριώτης, πρὸς
 15 τὰς ἀρχιερεῖς, εἶπε· Τί θέλετέ μοι δῆναι, καὶ γὰρ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν;
 16 Οἱ δὲ ἔσθησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. Καὶ ἀπὸ τότε ἐζητεῖ εὐκαιρίαν ἵνα
 αὐτὸν παραδῶ.

17 Τῆσι δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες
 18 αὐτῷ· Πῶς θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπά-
 γειε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἵπατε αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέγει·
 Ὁ καιρὸς με ἐγγύς ἐστι, πρὸς σε ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.
 19 Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ
 πάσχα.

20, 21 Ὀψίας δὲ γενομένης, ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ ἐσθιόντων αὐ-
 22 τῶν, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. Καὶ λυπέ-
 μενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μήτι ἐγὼ εἶμι, Κύριε;
 23 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα,
 24 ἔστος με παραδώσει. Ὁ μὲν υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ
 αὐτοῦ· καὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' ἃ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου παραδίδοται·
 25 καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ ἔκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰέδας,
 ὁ παραδιδὼς αὐτόν, εἶπε· Μήτι ἐγὼ εἶμι, Ῥαββί; Λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶπας.
 26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔκ-
 λασε, καὶ ἐδίδε τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τῆτό ἐστι τὸ σῶ-
 27 μά μου. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων·
 28 Πίετε ἐξ αὐτοῦ, πάντες· Τῆτο γὰρ ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς δια-
 29 θήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Λέγω δὲ ὑμῖν,
 ὅτι ἔτι μὴ πῶς ἀπ' ἄρτι ἐκ τέτε τῆ γεννήματος τῆς ἀμπέλης, ἕως τῆς ἡμέρας
 ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου.

30, 31 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ
 Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπ-
 ται γάρ· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς

32 ποιήνης. Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
 33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Εἰ [κ] πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν
 34 σοί, ἐγὼ εὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω
 σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς ἀπαρνήση με.
 35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Καὶν δέη με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, ἢ μὴ σε ἀπαρνή-
 σομαι. Ὁμοίως δὲ κὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36 ΤΟΤΕ ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανεὶ·
 κὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσαιτε αὐτῷ, ἕως ἢ ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ.
 37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον κὶ τὰς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι
 38 κὶ ἀδημονεῖν. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Περίλυπός ἐσιν ἡ ψυχὴ μου ἕως
 39 θανάτου· μείνατε ὧδε, κὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. Καὶ προσελθὼν μικρὸν,
 ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῷ, προσευχόμενος, κὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυ-
 νατὸν ἐστί, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τῆτο· πλὴν ἔχω ὡς ἐγὼ θέ-
 40 λω, ἀλλ' ὡς σύ. Καὶ ἔρχεται πρὸς τὰς μαθητάς, κὶ εὕρισκει αὐτὰς κα-
 θεύδοντας, κὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως ἐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι
 41 μετ' ἐμοῦ; Γρηγορεῖτε, κὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθῃ εἰς πειρασμόν. τὸ
 42 μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν
 προσηύξατο, λέγων· Πάτερ μου, εἰ ἢ δύναται τῆτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν
 43 ἀπ' ἐμοῦ, εἰ μὴ αὐτὸ πῶ, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. Καὶ ἔλθων εὕρισκει
 44 αὐτὰς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. Καὶ
 ἀφείς αὐτὰς, ἀπελθὼν πάλιν, προσηύξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών.
 45 Τότε ἔρχεται πρὸς τὰς μαθητάς αὐτῷ, κὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοι-
 πόν, κὶ ἀναπαύεσθε; ἰδὲ, ἠγλίκεν ἡ ὥρα, κὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί-
 46 δοῦναι εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν· Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδὲ, ἠγλίκεν ὁ παρα-
 διδὸς με.

47 Καὶ ἔτι αὐτῷ λαλῶντος, ἰδὲ, Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἦλθε, κὶ μετ' αὐ-
 τῷ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν κὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν Ἀρχιερέων κὶ Πρεσβυ-
 48 τέρων τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ παραδιδὸς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων· Ὁν

- 49 ἂν φιλήσω, αὐτός ἐσι· κρατήσατε αὐτόν. Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ,
 50 εἶπε· Χαῖρε, Ῥαββί. Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
 Ἐταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει; Τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν
 51 Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. Καὶ ἰδὲ, εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐκλείνας τὴν
 χεῖρα, ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτῆ· καὶ παλάξας τὸν δεῖλον τῆ ἀρχιερέως,
 52 ἀφείλεν αὐτῆ τὸ ὠτίον. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόσρεψόν σε τὴν
 μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μα-
 53 χαίρᾳ ἀποθανῶνται. Ἡ δοκεῖς ὅτι ἐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πα-
 54 τέρᾳ μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων. Πῶς ἔν
 πληρωθῶσιν αἱ γραφαί, ὅτι ἔτω δεῖ γενέσθαι;
 55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ἄλλοις· Ὡς ἐπὶ λησὴν ἐξήλθετε
 μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζό-
 56 μην διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐκ ἐκράτησάτέ με. τῆτο δὲ ὅλον γέγονεν,
 ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες, ἀ-
 φέντες αὐτόν, ἔφυγον.
 57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφην τὸν ἀρχιερέα,
 58 ὅπερ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι συνήχθησαν. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει
 αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τῆ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔστη, ἐκά-
 59 θηλο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἰδεῖν τὸ τέλος. Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι
 καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτην ψευδομαρτυρίαν κατὰ τῆ Ἰησοῦ, ὅπως καταλώ-
 60 σασιν αὐτόν· καὶ ἔχ εὔρον. καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, ἔχ
 61 εὔρον. ὕσερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομαρτυρες, εἶπον· Οὗτος ἔφη· Δύ-
 ναμαι καταλώσαι τὸν ναὸν τῆ Θεῆ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομήσαι αὐτόν.
 62 Καὶ ἀνασὰς ὁ Ἀρχιερεὺς, εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀποκρίνη; τί ἔτοί σε κατα-
 63 μαρτυροῦσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἀρχιερεὺς, εἶπεν αὐ-
 τῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τῆ Θεῆ τῆ ζωῆς, ἵνα ἡμῖν εἴπης, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς,
 64 ὁ υἱὸς τῆ Θεῆ. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρ-
χόμενον

65 χόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τῆ ἄρανῃ. Τότε ὁ Ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμά-
 66 τια αὐτῷ, λέγων· Ὅτι ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων ;
 67 Ἴδε, νῦν ἠκέσατε τὴν βλασφημίαν αὐτῷ. Τί ὑμῖν δοκεῖ ; Οἱ δὲ ἀποκρι-
 68 θέντες, εἶπον· Ἐνοχος θανάτου ἐσὶ. Τότε ἐνέπλευσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῷ,
 69 καὶ ἐκολαφισαν αὐτόν· οἱ δὲ ἐρρέαπισαν, λέγοντες· Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ,
 70 τίς ἐστιν ὁ παίσιός σε ;
 71 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παι-
 72 δίσκη, λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τῷ Γαλιλαίῳ· Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμ-
 73 προσθεν αὐτῶν πάντων, λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις. Ἐξεθόνησα δὲ αὐ-
 74 τὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐκεῖ καὶ ἔτος ἦν
 75 μετὰ Ἰησοῦ τῷ Ναζωραίῳ. Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετ' ὅρκου· Ὅτι ἐκ οἶδα
 76 τὸν ἄνθρωπον. Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐσῶτες, εἶπον τῷ Πέτρῳ·
 77 Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ ; καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. Τότε ἠρ-
 78 ξατο καταθεμαλίζειν, καὶ ὀμνύειν· Ὅτι ἐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθέως
 79 ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τῷ ῥήματι [τῷ] Ἰησοῦ, εἰρηκό-
 80 τος αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρεῖς ἀπαρνήθη με. Καὶ ἐξελθὼν
 81 ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

xxviii ΠΡΩΙΑΣ δὲ γενομένης, συμβῆλιον ἔλαβον πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 2 Πρεσβύτεροι τῷ λαῷ κατὰ τῷ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. Καὶ δήσαντες
 3 αὐτόν, ἀπήγαγον, καὶ παρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.
 4 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδὼς αὐτόν, ὅτι κατεκρίθη, μελαμειληθεὶς,
 5 ἀπέσπρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις,
 6 λέγων· Ἡμαρτον, παραδὼς αἷμα ἁθῶν. Οἱ δὲ εἶπον· Τί πρὸς ἡμᾶς ;
 7 σὺ ὄψει. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν, ἀ-
 8 πήγατο. Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον· Οὐκ ἔξει βα-
 9 λεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν· ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστι. Συμβῆλιον δὲ λαβόν-
 10 τες, ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τῷ κερამέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις.
 11 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος, ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. Τότε ἐπλη-
 12 ρώθη

ρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίε τῆ προφήτε, λέγοντος· Καὶ ἔλαβον τὰ τρι-
 ἀκοῖα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τῆ τετιμημένη, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσ-
 10 ραήλ, (καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τῆ κεραμέως,) καθὰ συνέταξέ μοι
 Κύριος.

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔση ἔμπροσθεν τῆ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγε-
 μών, λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Σὺ
 12 λέγεις. Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Πρεσ-
 13 βυτέρων, ἐδὲν ἀπεκρίνατο. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκ ἀκείεις πόσα
 14 σε κατὰ μαρτυροῦσι; Καὶ ἐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς ἐδὲ ἐν ῥῆμα· ὥσε θου-
 μάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν
 16, 17 ἤθελον. Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Βαραβῆαν. Συνηθμμένων
 ἐν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραβ-
 18 ῆαν, ἢ Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; ἤδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν
 19 αὐτόν. Καθημένε δὲ αὐτῷ ἐπὶ τῆ βήματος, ἀπέσειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ
 αὐτῆ, λέγουσα· Μηδὲν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμε-
 20 ρον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι ἔπεισαν τὴς
 21 ὄχλους, ἵνα αἰτήσωται τὸν Βαραβῆαν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. Ἀποκρι-
 θείς δὲ ὁ ἡγεμὼν, εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν;
 22 Οἱ δὲ εἶπον· Βαραβῆαν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί ἐν ποιήσω Ἰησοῦν,
 23 τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτῷ πάντες· Σταυρωθήτω. Ὁ δὲ ἡγε-
 μὼν ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον, λέγοντες·
 24 Σταυρωθήτω. Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι ἐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος
 γίνεσθαι, λαβὼν ὕδωρ, ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τῆ ὄχλου, λέγων·
 25 Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τῆ αἵματος τῆ δικαίε τέτε· ὑμεῖς ὄψεσθε. Καὶ ἀποκριθεῖς
 26 πᾶς ὁ λαὸς, εἶπε· Τὸ αἷμα αὐτῆ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. Τότε
 ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραβῆαν· τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας, παρέδωκεν
 ἵνα σταυρωθῆ.

27 ΤΟΤΕ οἱ στρατιῶται τῆ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ
 28 πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὄλην τὴν σπεῖραν. Καὶ ἐκδύσαντες αὐ-
 29 τὸν, περιέβηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην. Καὶ πλέξαντες σεφανον ἐξ ἀ-
 κανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆ, ἢ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐ-
 τῆ. καὶ γονυπελήσαντες ἔμπροσθεν αὐτῆ, ἐνέπαιζον αὐτῷ, λέγοντες· Χαίρε
 30 ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Καὶ ἐμπύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλα-
 31 μον, ἢ ἔτυπλον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῆ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ, ἐξέδου-
 σαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, ἢ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτῆ· ἢ ἀπήγαγον
 32 αὐτὸν εἰς τὸ σαυρῶσαι. Ἐξερχόμενοι δὲ, εὔρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνό-
 ματι Σίμωνα· τῆτον ἠγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σαυρὸν αὐτῆ.

33 ΚΑΙ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅς ἐστι λεγόμενος κρανίε
 34 τόπος, ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· ἢ γευσάμενος, ἔκ
 35 ἤθελε πιεῖν. Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτῆ, βάλ-
 λουτες κλῆρον· [ἵνα πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τῆ προφήτη· Διεμερίσαντο τὰ
 36 ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, ἢ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον.] Καὶ καθή-
 37 μενοι ἐτήρην αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτῆ τὴν αἰ-
 τίαν αὐτῆ· γεγραμμένην ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ
 38 ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. Τότε σαυρῆναι σὺν αὐτῷ δύο λησαί, εἰς ἐκ δεξιῶν,
 ἢ εἰς ἐξ εὐωνύμων.

39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμην αὐτὸν, κινῶντες τὰς κεφαλὰς αὐ-
 40 τῶν, καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν, ἢ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν,
 41 σῶσον σεαυτὸν· εἰ υἱὸς εἶ τῆ Θεῆ, κατάβηθι ἀπὸ τῆ σταυρῆ. Ὁμοίως δὲ ἢ
 οἱ Ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν Γραμματέων ἢ Πρεσβυτέρων ἢ Φαρι-
 42 σαίων, ἔλεγον· Ἄλλως ἔσωσεν, ἑαυτὸν ἢ δύναται σῶσαι; εἰ βασιλεὺς Ἰου-
 43 ράηλ ἐσι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τῆ σταυρῆ, ἢ πισεύσομεν ἐπ' αὐτῷ. Πέποι-
 θεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ῥυσάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γάρ· Ὅτι
 44 Θεῆ εἰμι υἱός. Τὸ δ' αὐτὸ ἢ οἱ λησαί, οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ, ὠνείδιζον
 αὐτόν.

45 Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐν-
 46 νάτης. Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέ-
 γων· Ἥλι, Ἥλι, λιμὰ σαβαχθανί; τῆτ' ἔσι, Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνατί
 47 με ἐγκατέλιπες; Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐσώτων ἀκέσαντες, ἔλεγον· Ὅτι Ἡ-
 48 λίαν φωνεῖ ἕτος. Καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἕξ αὐτῶν, καὶ λαβῶν σπόγγον,
 49 πλίσσας τε ὄξος, καὶ περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλε-
 γον· Ἄφες, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας σῶσαι αὐτόν.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράζας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδὲ, τὸ καταπέτασμα τῆ ναῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω·
 52 καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεψύχθησαν·
 53 καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη· καὶ ἐξεληθόντες ἐκ
 τῶν μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ
 ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.

54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, τηρῶντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν
 σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ
 υἱὸς ἦν ἕτος.

55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωρεῖσαι, αἵτινες ἠκο-
 56 λήθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, διακονεῖσαι αὐτῷ· ἐν αἷς ἦν Μαρία
 ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τῆ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μητρός, καὶ ἡ μήτηρ τῶν
 υἱῶν Ζεβεδαίου.

57 ΟΥΨΙΑΣ δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλῆσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τῆ-
 58 νομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ· οὗτος προσελθὼν τῷ Πι-
 λάτῳ, ἠτήσατο τὸ σῶμα τῆ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι
 59 τὸ σῶμα. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρῇ·
 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρῃ·
 61 καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρῃ τῆ μνημείου, ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ ἐκεῖ
 Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τῆ τάφου.

62 ΤΗΙ δὲ ἐπαύριον, ἣτις ἐσὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ Ἀρ-
 63 χιερεῖς ἢ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον, λέγουσες· Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι
 64 ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν, ἔτι ζῶν· Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. Κέλευσον
 ἔν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας· μήποτε ἐλθόντες οἱ μα-
 θηταὶ αὐτῷ νυκτὸς, κλέψωσιν αὐτὸν, ἢ εἰπωσὶ τῷ λαῷ· Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν
 65 νεκρῶν· ἢ ἔσαι ἢ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρῆτης· Ἐφη δὲ αὐτοῖς ὁ
 66 Πιλάτος· Ἐχέτε κρωδῖαν· ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἶδατε. Οἱ δὲ πορευ-
 θέντες, ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, μετὰ τῆς κρωδίας.

xxviii. ΟΥΤΕ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκῆσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθε Μαρία
 2 ἡ Μαγδαληνῆ, ἢ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. Καὶ ἰδὼ, σεισμὸς
 ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου καλαβᾶς ἐξ οὐρανό, προσελθὼν ἀπε-
 3 κύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, ἢ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτῷ. Ἦν δὲ ἡ ἰδέα
 4 αὐτῷ ὡς ἀστραπὴ, ἢ τὸ ἔνδυμα αὐτῷ λευκὸν ὡσεὶ χιῶν. Ἀπὸ δὲ τῷ φόβῃ
 5 αὐτῷ ἐσείσθησαν οἱ τηρῆντες, ἢ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγ-
 6 γελος, εἶπε ταῖς γυναῖξί· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσ-
 7 ταυρωμένον ζητεῖτε. Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη γὰρ, καθὼς εἶπε. δεῦτε, ἴδετε
 τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, εἶπατε τοῖς μα-
 8 θηταῖς αὐτῷ, ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, ἢ ἰδὼ, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν
 9 Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· Ἰδὼ, εἶπον ὑμῖν. Καὶ ἐξελθῆσαι ταχὺ
 ἀπὸ τῷ μνημείῳ μετὰ φόβῃ ἢ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς
 10 μαθηταῖς αὐτῷ. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ, ἢ ἰδὼ,
 ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς, λέγων· Χαίρετε. Αἱ δὲ προσελθῆσαι, ἐκρά-
 11 τησαν αὐτῷ τὰς πόδας, ἢ προσεκύνησαν αὐτῷ. Τότε λέγει αὐταῖς ὁ
 12 Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μὲ, ἵνα ἀπέλ-
 θωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κακεῖ με ὄψονται.

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδὼ, τινὲς τῆς κρωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν,
 12 ἀπήγγειλαν τοῖς Ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. Καὶ συναχθέντες μετὰ
 τῶν Πρεσβυτέρων, συμβεβλῖον τε λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς

13 στρατιώταις, λέγοντες· Εἶπατε, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες, ἐκ-
 14 λειψαν αὐτὸν, ἡμῶν κοιμωμένων. Καὶ εἰάν τις ἀκουσθῆ τῆτο ἐπὶ τῷ ἡγεμόνι,
 15 ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν, ἢ ὑμᾶς ἀμερίμνως ποιήσομεν. Οἱ δὲ, λαβόντες
 τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. ἢ διεφημίσθη ὁ λόγος ἕτος παρὰ
 Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.
 16 Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος ἃ
 17 ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσεκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδί-
 18 σασαν. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδύθη μοι πα-
 19 σα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ ἢ ἐπὶ γῆς. Πορευθέντες [ἐν] μαθητεύσατε πάντα τὰ
 ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, ἢ τοῦ Υἱοῦ, ἢ τοῦ ἁγίου
 20 Πνεύματος· διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· ἢ ἰδοὺ, ἐγὼ
 μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

1, 2 **Α**ΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, (ὡς γεγραπταὶ ἐν
 τοῖς προφήταις· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸς σὺν πρόσωπον
 3 σε, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
 ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.)
 4 Ἐγένετο Ἰωάννης, βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἢ κηρύσσων βάπτισμα με-
 5 τανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία
 χώρα, ἢ οἱ Ἱεροσολυμίται· ἢ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνει ποτα-
 6 μῳ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογέμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδε-
 7 δυμένος τρίχας καμήλας, ἢ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· ἢ ἐσ-
 7 θίων ἀκρίδας ἢ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότε-
 ρός μου ὀπίσω μου, ἃ ἔκ εἰμι ἱκανὸς κύψαι λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημά-
 8, 9 των αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν

- Πνεύματι ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ
 10 Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννη εἰς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ
 εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Πνεῦμα
 11 ὡσεὶ περιστερᾶν, καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ
 12 εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα. Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτόν ἐκ-
 13 βάλλει εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα, πει-
 ραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.
 14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλι-
 15 λαίαν, κηρῦσσω τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· καὶ λέγων· Ὅτι
 πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πι-
 σεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.
 16 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀν-
 17 δρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τοῦ Σίμωνος, βάλλοντας ἀμφίβληττον ἐν τῇ θα-
 18 λάσσῃ· (ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς·) Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ὀπίσω μου,
 18 καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίπλωμα
 19 αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ πρῶτος ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν
 τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρ-
 20 τίζοντας τὰ δίπλωμα. Καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα
 αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.
 21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναεὺς· καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς
 22 τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκε. Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ
 23 διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ Γραμματεῖς· Καὶ ἦν ἐν τῇ
 24 συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε, λέγων·
 Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς
 25 εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι,
 26 καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ σπαράξαν αὐτόν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ
 27 κράξαν φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε
 συζητεῖν πρὸς αὐτούς, λέγοντας· Τί ἐστὶ τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὐ-
 τη,

τη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπα-
 28 κέσσει αὐτῶ; Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περιχώρον τῆς
 Γαλιλαίας.

29 Καὶ εὐθέως, ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξεληθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμων-
 30 νος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο
 31 πυρέσσουσα· καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῶ περὶ αὐτῆς. Καὶ προσελθὼν ἤγειρεν
 αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτήν ὁ πυρετὸς εὐθέως· καὶ
 32 διηκόνει αὐτοῖς. Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐ-
 33 τὸν πάντας τὰς κακῶς ἔχοντας, καὶ τὰς δαιμονιζομένους. Καὶ ἡ πόλις ὅλη
 34 ἐπισυναγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν. Καὶ ἐθεράπευσε πολλὰς κακῶς ἔχοντας
 ποιικίλαις νόσοις· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ ἐκ ἤφια λαλεῖν τὰ δαι-
 μόνια ὅτι ἤδεισαν αὐτόν.

35 Καὶ πρωτὶ ἔνυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἤρημον τόπον,
 36,37 κακεῖ προσήκειτο. Καὶ κατεδίωξαν αὐτόν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. Καὶ
 38 εὐρόντες αὐτόν, λέγουσιν αὐτῶ· Ὅτι πάντες ζητοῦσί σε. Καὶ λέγει αὐτοῖς·
 Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα κακεῖ κηρύξω· εἰς τὸτο γὰρ ἐξε-
 39 λήλυθα. Καὶ ἦν κηρύσσειν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλι-
 λαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλον.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ γονυπετῶν αὐ-
 41 τὸν, καὶ λέγων αὐτῶ· Ὅτι, εἰάν θέλῃς, δύνασαι με καθαρῖσαι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
 σπλαγχνισθεὶς, ἐκλείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῶ· Θέλω,
 42 καθαρῖσθητι. Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ, εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ
 43,44 ἐκαθαρίσθη. Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῶ, εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν. Καὶ λέ-
 γει αὐτῶ· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἶπης· ἀλλ' ὑπάγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ,
 καὶ προσένηκε περὶ τῆς καθαρῖσμοῦ σε ἃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον
 46 αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἐξεληθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ, καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον,
 ὥστε μηκέτι αὐτόν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν· ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρή-
 μοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν πανταχόθεν.

Καὶ·

- II. Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναεὺμ δι' ἡμερῶν· καὶ ἠκέσθη ὅτι εἰς οἶκόν
 2 ἔστι· καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί· ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς
 3 τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον· Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, πα-
 4 ραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσε-
 5 γίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεσέβασαν τὴν σέβην ὅπερ ἦν· καὶ ἐξορύξαντες
 6 χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
 7 τὴν πίσιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρ-
 8 τίαί σε. Ἦσαν δὲ τινες τῶν Γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζό-
 9 μενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· Τί ἔτος ἔτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύνα-
 10 ται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνῶς ὁ Ἰησοῦς τῷ
 πνεύματι αὐτῷ, ὅτι ἔτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς·
 11 Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἔστιν εὐκοπώτερον, εἰ-
 12 πεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφέωνταί σε αἱ ἁμαρτίαί· ἢ εἰπεῖν· Ἐγείραι, καὶ
 13 ἄρῃ σε τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας· (λέγει τῷ παραλυτικῷ)
 14 Σοὶ λέγω, ἔγείραι, καὶ ἄρῃ τὸν κράββατόν σε, καὶ ὑπάει εἰς τὸν οἶκόν σε.
 15 Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων·
 ὥστε ἐξίσασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, λέγοντας· Ὅτι εὐδέποτε
 16 ἔτως εἶδομεν.
 17 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς
 αὐτὸν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτὸς. Καὶ παράγων εἶδε Λευὴν τὸν τῷ Ἀλφαίῃ,
 18 καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι· καὶ ἀνασῶς ἠκο-
 19 λήθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῷ,
 20 καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς μαθηταῖς
 21 αὐτῷ, (ἦσαν γὰρ πολλοὶ) καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ
 22 Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον
 23 τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ· Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πί-
 24 νει; Καὶ ἀκέσας ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύ-
 25 οντες

οιες ἰατρῶ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχουτες. ἐκ ἤλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρ-
18 τωλῆς, εἰς μετάνοιαν. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννης καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων
 νηστεύουτες· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννης καὶ οἱ
19 τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύετε; Καὶ εἶπεν αὐ-
 τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνασθαι οἱ υἱοὶ τῆς νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐ-
 τῶν ἐστι, νηστεύειν; ὅσον χρόνον μετ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνα-
20 σθαι νηστεύειν. Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ
21 τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Καὶ ἔδειξεν ἐπίβλημα ῥάκας ἀγ-
 νάσθω ἐπιζῆράπει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μὴ, αἶρει τὸ πλήρωμα αὐτῆς τὸ
22 καινὸν τῆς παλαιᾶς, καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεσθαι. Καὶ ἔδειξεν βάλλει οἶνον νέον
 εἰς ἀσκὸς παλαιῶς· εἰ δὲ μὴ, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τὰς ἀσκὰς, καὶ ὁ οἶνος
 ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολυθῆναι· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκὸς καινὸς βλητέον.
23 Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων,
24 καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτῆς ὁδοὺ ποιεῖν τίλλουτες τὰς σάχχας. Καὶ οἱ Φα-
25 ρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἴδε, τί ποιεῖσιν ἐν τοῖς σάββασι, ὃ ἐκ ἔξεσι; Καὶ
 αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε χρειαζόμενος
26 ἔσχε, καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτῆς; Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τῆς
 Θεᾶ ἐπὶ Ἀβιάθου τῆς ἀρχιερέως, καὶ τὰς ἄρτας τῆς προθέσεως ἔφαγεν, ἧς
27 ἐκ ἔξεσι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ ἔσσι; Καὶ
 ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάββαλον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ
28 τὸ σάββαλον. Ὡσε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τῆς ἀνθρώπου καὶ τῆς σαββάτου.

III. ΚΑΙ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμέ-
2 νην ἔχων τὴν χεῖρα. καὶ παρετήρησεν αὐτὸν εἰς τοῖς σάββασι θεραπεύσει
3 αὐτὸν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτῆς. Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένῳ
4 ἔχου τὴν χεῖρα· Ἐγείραι εἰς τὸ μέσον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐξεσι τοῖς
 σάββασι ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σώσαι, ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ
5 δὲ ἐσιώπων. Καὶ περιβλεψάμενος αὐτὸς μετ' ὄργης, συλλυπέμενος ἐπὶ
 τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐκείνον τὴν χεῖρά σου·

- 6 ἢ ἐξέτεινε, ἢ ἀποκαλεσάθη ἡ χεὶρ αὐτῆ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. Καὶ ἐξεληθύνθη
οἱ Φαρισαῖοι, εὐθέως μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν συμβέβλιον ἐποίουν κατ' αὐτῆ,
ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι.
- 7 ΚΑΙ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῆ πρὸς τὴν Θά-
λασσαν· ἢ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ, ἢ ἀπὸ
8 τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἢ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, ἢ πέραν
τῆ Ἰορδάνου· ἢ οἱ περὶ Τύρον ἢ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκέσαντες ὅσα
9 ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτῆ, ἵνα πλοιά-
ριον προσκαρτερῇ αὐτῷ, διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. Πολ-
10 λὸς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτεν αὐτῷ, ἵνα αὐτῆ ἀψωγῆται, ὅσοι εἶ-
11 χον μάστιγας· καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει,
12 προσέπιπτεν αὐτῷ, ἢ ἔκραζε, λέγοντα· Ὁμὶ σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ
13 πολλὰ ἐπέλιμα αὐτοῖς, ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσι. Καὶ ἀναβαίνει
εἰς τὸ ὄρος, ἢ προσκαλεῖται εἰς ἧθέλεν αὐτός· ἢ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν.
14 Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ᾧσι μετ' αὐτῆ, ἢ ἵνα ἀποσέλλῃ αὐτῆς κηρύσ-
15 σειν, καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους, ἢ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια.
- 16, 17 Καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον· καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, ἢ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· ἢ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνομα Βοανεργεθῆς,
18 ὅ ἐστιν, υἱοὶ βρομῆς· καὶ Ἀνδρέαν, ἢ Φίλιππον, ἢ Βαρθολομαῖον, ἢ Ματ-
θαῖον, ἢ Θωμᾶν, ἢ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, ἢ Θαδδαῖον, ἢ Σίμωνα τὸν
19 Κανανίτην· καὶ Ἰσδαν Ἰσκαριώτην, ὃς ἢ παρέδωκεν αὐτόν.
- 20 Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον· ἢ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι
21 αὐτῆ μήτε ἄρτον φαγεῖν. Καὶ ἀκέσαντες οἱ παρ' αὐτῆ, ἐξῆλθον κρατῆσαι
22 αὐτόν· ἔλεγον γάρ· Ὅτι ἐξέση· καὶ οἱ Γραμματεῖς, οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων
καλασάντες, ἔλεγον· Ὅτι Βεελζεβὺλ ἔχει, ἢ, Ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαι-
23 μονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτῆς, ἐν παρα-
24 βολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; Καὶ
ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, ἢ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη·
καὶ

25,26 καὶ εἰς οἰκίαν ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, εἰ δύναται σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκείνη· καὶ
 εἰ ὁ Σαλιανῶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, εἰ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέ-
 27 λος ἔχει. Οὐδεὶς δύναται τὰ σκευῆ τῆ ἰσχυρῆ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐ-
 τῆ, διαρπάσαι, εἰ μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δεσῆ· καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐ-
 28 τῆ διαρπάσει. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντῃ ἀφεθήσεται τὰ ἀμαρτηματα
 29 τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ [αἱ] βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημηῶσιν· ὅς
 30 δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα,
 31 ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίᾳ κρίσεως· ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.
 32 Ἐρχοῦνται ἔν οι ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆ· καὶ ἔξω ἐσῶτες ἀπέστειλαν πρὸς
 33 αὐτὸν, φωνῶντες αὐτόν. (Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν.) εἶπον δὲ αὐτῶ·
 34 Ἰδὲ, ἡ μήτηρ σε καὶ οἱ ἀδελφοί σε ἔξω ζητοῦσί σε· Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέ-
 35 γων· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου; Καὶ περιθεψάμενος κύκλῳ
 τὸς περὶ αὐτὸν καθημένους, λέγει· Ἰδὲ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. Ὅς
 γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θελημα τῆ Θεῆ, ἕτος ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ
 μήτηρ ἐστί.

IV. ΚΑΙ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐ-
 τὸν ὄχλος πολὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον, καθῆσθαι, ἐν τῇ θα-
 2 λάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. Καὶ ἐδίδασ-
 3 κεν αὐτὸς ἐν παραβολαῖς πολλὰ, καὶ ἔλεfen αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτῆ· Ἀκέ-
 4 ετε· Ἰδὲ, ἐξῆλθεν ὁ σπεύρων τῆ σπείραι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ
 μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πτερινὰ [τῆ ἔραυθ], καὶ ἀρραβανῶν
 5 αὐτό. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ περῶδες, ὅπερ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ εὐ-
 6 θέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· ἠλίε δὲ ἀνατείλαιος ἐκαυ-
 7 μαλίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς
 ἀμάνθας· καὶ ἀνέβησαι αἱ ἀμάνθαι, καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε.
 8 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδε καρπὸν ἀναθανοῦν καὶ
 9 αὐξάνοῦν· καὶ ἔφερον, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν. Καὶ ἔλε-
 10 γον [αὐτοῖς]· Ὁ ἔχων ὄτα ἀκροῦν, ἀκρότω. Ὅτε δὲ ἐγένετο κλαμμουας,
 ἠρώ-

- 11 ἤρῳτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολὴν. Καὶ ἔλε-
 γεν αὐτοῖς· Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τῆς Θεοῦ· ἐκεί-
 12 νοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεσθαι· ἵνα βλέποντες βλέπω-
 σι, καὶ μὴ ἴδωσι· καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ
 13 ἀφεθῆ ἀυτοῖς τὰ ἀμαρτήματα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τὴν παρα-
 14 βολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γινώσσετε; Ὁ σπείρων,
 15 τὸν λόγον σπείρει. Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρεται ὁ λό-
 γος· καὶ ὅταν ἀκέσωσιν, εὐθέως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν
 16 ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Καὶ ἕτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πε-
 τρώδη σπειρόμενοι, οἳ, ὅταν ἀκέσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμ-
 17 βάνουσιν αὐτόν· καὶ ἔτι ἔχουσι ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἴ-
 τα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθέως σκανδαλίζονται.
 18 Καὶ ἕτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκανθὰς σπειρόμενοι, [ἕτοί εἰσιν] οἱ τὸν λόγον
 19 ἀκούοντες· καὶ αἱ μέριμναι τῆς αἰῶνος τέττε, καὶ ἡ ἀπάτη τῆς πλῆτε, καὶ αἱ
 περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος
 20 γίνεσθαι. Καὶ ἕτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι
 τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται· καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα,
 21 καὶ ἐν ἑκατόν· Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μήτις ὁ λύχνος ἔρχεται, ἵνα ὑπὸ τὸν μό-
 22 διον τεθῆ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; ἔχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῆ; Οὐ γάρ
 ἐστὶ τι κρυπτόν, ὃ εἰ μὴ φανερωθῆ· ἐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς
 23,24 φανερόν ἔλθῃ. Εἴ τις ἔχει ὄρα ἀκούει, ἀκούτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέ-
 πετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεσθαι ὑμῖν, καὶ προσεθήσεται
 25 ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. Ὅς γὰρ ἂν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἔχει, καὶ ὃ
 ἔχει ἀρθηθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
- 26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τῆς Θεοῦ, ὡς εἰάν ἄνθρωπος βάλλῃ
 27 τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καθεύδῃ· καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ
 28 σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκυνῆται, ὡς ἔκ οἶδεν αὐτός. (Αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ
 καρποφορεῖ, πρῶτον χορσόν, εἶτα σάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ σάχυϊ.)

Ὅταν

29 Ὅταν δὲ παραδῶ ὁ καρπὸς, εὐθέως ἀποσέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν
 30 ὁ θερισμὸς. Καὶ ἔλεγε· Τίμι ὁμοιάσωμεν τὴν βασιλείαν τῆ Θεῆ; ἢ ἐν
 31 ποίᾳ παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; Ὡς κόκκον σιτάτου, ὃς, ὅταν
 σπαρῆ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς
 32 γῆς. Καὶ ὅταν σπαρῆ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μεί-
 ζων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτῆ τὰ πε-
 33 τειὰ τῆ ἕρανῃ καλασκηνῆν. Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει
 34 αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύνατο ἀκρίβειν. Χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει
 αὐτοῖς· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτῆ ἐπέλυε πάντα.

35 ΚΑΙ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς
 36 τὸ πέραν. Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ
 37 πλοίῳ· (καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ' αὐτῆ.) Καὶ γίνεται λαίλαψ ἀνέ-
 μων μεγάλη· τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη γερμί-
 38 ζεσθαι· καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ, ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον, καθεύδων·
 καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολ-
 39 λύμεθα; Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσῃ· Σι-
 40 ῶπα, πεφίμωσο· Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. Καὶ
 41 εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε ἔτι; πῶς οὐκ ἔχετε πίσις; Καὶ ἐφοβήθησαν
 φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα ἔτις ἐστίν, ὅτι καὶ ὁ ἄνε-
 μος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

V. ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν.
 2 Καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τῆ πλοῖου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνη-
 3 μείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ· ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς
 4 μνήμασι, καὶ ἔτε ἀλύσεσιν ἐδείς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι· (διὰ τὸ αὐτὸν πολ-
 λάκις πέναι καὶ ἀλύσει δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτῆ τὰς ἀλύσεις, καὶ
 5 τὰς πέναι συντελεῖσθαι) καὶ ἐδείς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι· Καὶ διαπαντός,
 6 ἡμέρας καὶ ἡμέρας, ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνήμασι ἦν κράζων, καὶ καλακόπ-
 τῳ ἑαυτὸν λίθοις. Ἴδων δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, καὶ προσεκύ-

7 νησεν αὐτῷ· καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοι, Ἰησοῦ υἱὲ
 8 τῆ Θεοῦ τῆ ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν Θεὸν μὴ με βασανίσῃς. (Ἐλεγε γὰρ
 9 αὐτῷ· Ἐξέλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τῆ ἀνθρώπου.) Καὶ ἐπηρώτα
 αὐτόν· Τί σοι ὄνομα; Καὶ ἀπεκρίθη, λέγων· Λεβιῶν ὄνομά μοι, ὅτι πολ-
 10 λοὶ ἔσμεν. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτὸς ἀποσεύλῃ ἔξω
 11 τῆς χώρας. Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη.
 12 Καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς
 13 τὰς χοίρας, ἵνα εἰς αὐτὰς εἰσέλθωμεν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ
 Ἰησοῦς· Καὶ ἐξεληθόνα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρα, εἰσηλθόν εἰς τὰς χοίρας·
 καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τῆ κρημνῆ εἰς τὴν θάλασσαν· (ἦσαν δὲ ὡς δις-
 14 χίλιοι·) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. Οἱ δὲ βόσκοι τὰς χοίρας ἔφυγον,
 καὶ ἀνήγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὰς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστὶ τὸ
 15 γεγονός· καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον, κα-
 θήμενον καὶ ἱματισμένον, καὶ σωφρονεῖνα, [τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα·] καὶ
 16 ἐφοβήθησαν. Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονι-
 17 ζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων. Καὶ ἤρξατο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ
 18 τῶν ὄριων αὐτῶν. Καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ
 19 δαιμονισθεὶς ἵνα ἦ μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκ ἀφήκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέ-
 γει αὐτῷ· Ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τὰς σὺς, καὶ ἀνάγειλον αὐτοῖς ὅσα
 20 σοι ὁ Κύριος πεποίηκε, καὶ ἠλέησέ σε. Καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν
 τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.
 21 ΚΑΙ διαπεράσας τῆ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη
 22 ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἰδὲ, ἔρχεται εἰς
 τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτόν, πίπτει πρὸς τὰς πό-
 23 δας αὐτοῦ· καὶ παρεκάλει αὐτόν πολλὰ, λέγων· Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου
 ἐσχάτως ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῆ· καὶ ζήσεται.
 24 Καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον
 αὐτόν.

Καὶ

25,26 Καὶ γυνὴ τις ἔσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα, καὶ πολλὰ παθῆσα
 ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠ-
 27 φεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χειρόν ἐλθῆσα· ἀκέσασα περὶ τῆ Ἰησοῦ,
 28 ἐλθῆσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὑπισθεν, ἥψατο τῆ ἱματίου αὐτοῦ. (ἔλεγε γὰρ· Ὅτι καὶ
 29 τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἀψωμαι, σωθήσομαι.) Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τῆ
 30 αἱμάτος αὐτῆς· καὶ ἔγνω τῷ σώματι, ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. Καὶ εὐθέως
 ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνῶς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξεληθῆσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν
 31 τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε· Τίς μετ' ἥψατο τῶν ἱματίων; Καὶ ἔλεγον αὐτῷ· οἱ μαθηταὶ
 32 αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις· Τίς μετ' ἥψατο; Καὶ
 33 περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τῆτο ποιήσασαν. Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέ-
 μασα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῷ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ
 34 πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σε σέσωκέ σε·
 35 ὑπάγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μάστιγός σε. Ἔτι αὐτῷ λαλῶντος,
 36 ἔρχονται ἀπὸ τῆ ἀρχισυναγωγῆς, λέγοντες· Ὅτι ἡ θυγάτηρ σε ἀπέθανε,
 37 τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκέσας τὸν λόγον
 38 λαλῶντος, λέγει τῷ ἀρχισυναγωγῷ· Μὴ φοβῆ, μόνου πίστευε. Καὶ ἐκ
 ἀφῆκεν ἐδένα αὐτῷ συνακολληθῆσαι, εἰ μὴ Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην
 39 τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τῆ ἀρχισυναγωγῆς, καὶ θε-
 39 ωρεῖ Θόρυβον, κλαίουσας καὶ ἀλαλάζουσας πολλά. Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐ-
 τοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον ἐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.
 40 Καὶ καλεῖται αὐτοῦ. Ὁ δὲ, ἐκελθὼν πάντας, παραλαμβάνει τὸν πα-
 41 τέρα τῆ παιδίσ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν
 τὸ παιδίον ἀνακειμένον. Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τῆ παιδίσ, λέγει αὐ-
 41 τῇ· Ταλιθὰ κέμι· ὃ ἔστι μεθερμηνευόμενον· Τὸ κοράσιον (σοὶ λέγω) ἔγει-
 42 ραι. Καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· (ἦν γὰρ ἑτῶν δώδεκα.)
 43 καὶ ἐξέστησαν ἐκάσῃ μεγάλῃ. Καὶ διεσείλατο αὐτοῖς πολλά, ἵνα μηδεὶς γινῶ
 τῆτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

- VI. ΚΑΙ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθεῖσιν αὐ-
 2 τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ γενομένε σαββάτε ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ δι-
 δάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Πόθεν τέτω ταῦτα·
 καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, [ὅτι] καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν
 3 αὐτοῦ γίνονται; Οὐχ ἔτός ἐστιν ὁ τέκνων, ὁ υἱὸς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰα-
 κώβου, καὶ Ἰωσῆ, καὶ Ἰάδα, καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε,
 4 πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ἐλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι
 οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι,
 5 καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ εὐθεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ
 6 ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε. Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν
 ἀπιστίαν αὐτῶν· καὶ περιῆγε τὰς κόμας κύκλω, διδάσκων.
 7 ΚΑΙ προσκαλεῖται τὰς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποπέλλειν δύο δύο, καὶ
 8 ἐδίδοε αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. Καὶ παρηγγείλεν
 αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον· μὴ πῆραν, μὴ ἄρ-
 9 τον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν· ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια· καὶ μὴ ἐνδύ-
 10 σθητε δύο χιτῶνας. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπως εἰάν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν,
 11 ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωμαι ὑμᾶς, μηδὲ
 ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χεῖν τὸν ὑποκάτω
 τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται
 12 σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Καὶ ἐξεληθόν-
 13 τες, ἐκήρυσσον ἵνα μελανοήσωσι. Καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλει-
 φον ἐλαίῳ πολλὰς ἀρρώστους, καὶ ἐθεράπευον.
 14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης (φανερὸν γὰρ ἐγένετο) τὸ ὄνομα αὐ-
 τοῦ, καὶ ἔλεγεν· Ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων οὐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τῆτο
 15 ἐνεργῶσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι Ἡλίας ἐστίν· ἄλλοι
 16 δὲ ἔλεγον, Ὅτι προφήτης ἐστίν [ἢ] ὡς εἰς τῶν προφητῶν. Ἀκούσας δὲ ὁ
 Ἡρώδης, εἶπεν· Ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, ἔτός ἐστιν· αὐτὸς
 17 ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης, ἀποσεύλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάν-
 νην,

νην, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ Ἑρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππε
 18 τῆ ἀδελφῆ αὐτῆ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἑρώδῃ·
 19 Ὅτι ἐκ ἔξερσί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τῆ ἀδελφῆ σε. Ἡ δὲ Ἑρωδιάς ἐνεῖ-
 20 χεν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ ἐκ ἡδύνατο. Ὁ γὰρ Ἑρώδης ἐφο-
 21 βεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐ-
 22 τόν· καὶ ἀπέσας αὐτῆ, πολλὰ ἐποίει, καὶ ἠδέως αὐτῆ ἤκει. Καὶ γενομένης
 ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἑρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτῆ δεῖπνον ἐποίει τοῖς με-
 22 γιστάσιν αὐτῆ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας· καὶ
 εἰσελθέσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἑρωδιάδος, καὶ ὀρχησαμένης, καὶ ἀρε-
 23 σάσης τῷ Ἑρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ·
 23 Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοί. Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ, Ὅτι ὃ ἐὰν με
 24 αἰτήσῃς, δώσω σοι, ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. Ἡ δὲ ἐξεληθῆσα, εἶπε
 τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννη τῆ
 25 Βαπτιστῆ. Καὶ εἰσελθῆσα εὐθέως μετὰ σπαθῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ἠτήσατο
 λέγεσα· Θέλω ἵνα μοι δῶς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννη τῆ
 26 Βαπτιστῆ. Καὶ περιλύπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τὰς ὄρκους καὶ τὰς συν-
 27 ανακειμένους ἐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. Καὶ εὐθέως ἀποσεύλας ὁ βα-
 28 σιλεὺς σπεκνάλτωρα, ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτῆ. Ὁ δὲ ἀπελ-
 θὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτῆ ἐπὶ
 πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μη-
 29 τρὶ αὐτῆς. Καὶ ἀπέσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτῆ, ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πλῆμα αὐ-
 τῆ, καὶ ἤθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ μνημείῳ.
 30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πᾶν-
 31 ἴα, καὶ ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐ-
 τὰ κατ' ἴδιαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· (ἦσαν γὰρ οἱ ἐρ-
 32 χόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί· καὶ εὐδὲ φαγεῖν ἠυκαίρουν.) Καὶ ἀπήλθον
 33 εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἴδιαν. Καὶ εἶδον αὐτὰς ὑπάγοντας [οἱ ὄχ-
 λοι]· καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοί· καὶ περὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέ-

- 34 ἱραμον ἐκεῖ, ἢ προῆλθον αὐτὲς, ἢ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, ἢ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρό-
- 35 βαλα μὴ ἔχοντα ποιμένα· ἢ ἤρξατο διδάσκειν αὐτὲς πολλά. Καὶ ἥδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, λέγουσιν.
- 36 Ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, ἢ ἥδη ὥρα πολλή· ἀπόλυσον αὐτὲς, ἵνα ἀπελ-
θόντες εἰς τὰς κύκλω ἀγρὰς ἢ κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ
- 37 φάγωσιν ἐκ ἔχουσιν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν διακοσίων θηναρίων
- 38 ἄρτους, ἢ δάμεν αὐτοῖς φαγεῖν; Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; ἢ ἰδέτε. Καὶ γνόντες, λέγουσιν· Πέντε, ἢ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν
- 39 αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. Καὶ
- 40 ἀνέπεσον πρᾶσαι πρᾶσαι, ἀνά ἑκατὸν ἢ ἀνά πενήκοντα. Καὶ λαβὼν τὰς πέντε ἄρτους ἢ τὰς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν ἕρανόν, εὐλό-
γησε, ἢ κατέκλασε τὰς ἄρτους, ἢ ἐδίδοε τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ ἵνα πα-
42 ραθῶσιν αὐτοῖς· ἢ τὰς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. Καὶ ἔφαγον πάντες, ἢ
- 43 ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν κλασμαίων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, ἢ ἀπὸ τῶν
- 44 ἰχθύων. Καὶ ἦσαν οἱ φαγόμενοι τὰς ἄρτους, [ἄσει] πενήκισχίλιοι ἄνδρες.
- 45 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τὰς μαθητὰς αὐτῷ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, ἢ προά-
46 γειν εἰς τὸ πέραν, πρὸς Βηθσαιδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. Καὶ
- 47 ἀπολαξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ ὀψίας γε-
νομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, ἢ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.
- 48 Καὶ εἶδεν αὐτὲς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· (ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς) ἢ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐρχεῖται πρὸς αὐτὲς, πε-
49 रिπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· ἢ ἠθέλεε παρελθεῖν αὐτὰς. Οἱ δὲ, ἰδόντες αὐ-
τὸν περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, ἢ ἀνέκραξαν·
- 50 (πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, ἢ ἐταράχθησαν.) ἢ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐ-
51 τῶν, ἢ λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτὲς εἰς τὸ πλοῖον· ἢ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· ἢ λίαν ἐκ περισσῆ ἐν ἑαυτοῖς

52 ἐξίστατο, καὶ ἐθαύμαζον. Οὐ γὰρ συνήκων ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρ-
δία αὐτῶν πεπωρωμένη.

53 ΚΑΙ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γενησάρητ, καὶ προσωρμίσθησαν.
54, 55 Καὶ ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ τῆς πλοῖου, εὐθέως ἐπιβόησεν αὐτὸν, περιδραμόντες
ὅλην τὴν περὶχωρον ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάτοις τὰς κακῶς ἔχον-
56 τας περιφέρειν, ὅτε ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ. Καὶ ὅτε ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώ-
μας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀδοξαῖς ἐτίθει τοὺς ἀσθενεῦντας, καὶ
παρεκάλει αὐτὸν, ἵνα κλῖν τῷ κρασσέδῳ τῷ ἱματίῳ αὐτῷ ἄψωλαι· καὶ ὅσοι
ἂν ἤπιοντο αὐτῷ, ἐσώζοντο.

VII. ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν Γραμματέων,
2 ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἰδοὺσιν τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτῷ κοιναῖς
3 χερσὶν, τῶν ἑστῶν ἀνίπτοις, ἐσθίουσας ἄρτους, ἐμέμψαντο. (οἱ γὰρ Φαρι-
σαῖοι καὶ ἱσραηλῖται οἱ Ἰουδαῖοι, εἰ μὴ συνηθῶσι ἄψωλαι τὰς χεῖρας, ἐκ ἐσ-
4 θίσεως, κρατῶντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἀπὸ ἀγορῆς, εἰ μὴ
μὴ βαπτίσανται, ἐκ ἐσθίσεως· καὶ ἄλλα πολλὰ ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατεῖν,
5 βελτισμὸς πωλησίου, καὶ ξεσῶν, καὶ χαλκίων, καὶ κλινῶν.) Ἐπειτα ἐπερω-
τῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς· Διατί οἱ μαθηταὶ σε ἐπε-
ριπατεῖσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις χερσὶν
6 ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι καλῶς πρόεφήτευσεν
Ἰσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται· Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς
7 χεῖράς μου τιμῆ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην δὲ
8 σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίαις, ἐντάλματα ἀνθρώπων. Ἀφέντες γὰρ
τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτίσεις
9 ξεσῶν καὶ πωλησίου· καὶ ἄλλα παρόμοια τοιοῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ ἔλε-
γεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν
10 ὑμῶν τηρήσῃτε. Μωσῆς γὰρ εἶπε· Τίμα τὸν πατέρα σε καὶ τὴν μητέρα
11 σὸ· καὶ ὁ κκεκολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω. Ὑμεῖς δὲ
λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· Κοῦβαῖν (ὃ ἐστὶ, δῶρον)

- 12 ὃ ἐὰν ἐξ ἐμῆ ὠφελθῆς, καὶ ἐκέτι ἀφίετε αὐτὸν εἶδεν ποιῆσαι τῷ πατρὶ
 13 αὐτῷ, ἢ τῇ μητρὶ αὐτῷ, ἀκυρῶντες τὸν λόγον τῆ Θεῆ τῇ παραδόσει ὑ-
 14 μῶν, ἢ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ προσκα-
 λεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεfen αὐτοῖς· Ἀκούετε με, πάντες, καὶ
 15 συνίετε. Οὐδὲν ἐστὶν ἕξωθεν τῷ ἀνθρώπῳ εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται
 αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτῷ, ἐκεῖνά ἐσι τὰ κοινῶσαι
 16,17 τὸν ἄνθρωπον. Εἴ τις ἔχει ὧτα ἀκούειν, ἀκούτω. Καὶ ὅτε εἰσηλθεν εἰς οἶ-
 κον ἀπὸ τῷ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ περὶ τῆς παραβολῆς.
 18 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοὶ ἐσθε; ἔ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἕξ-
 19 ωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἔ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; Ὅτι ἐκ
 εἰσπορεύεται αὐτῷ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ εἰς τὸν ἀφε-
 20 δρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρῶν πάντα τὰ βρώμαλα. Ἔλεγε δὲ, ὅτι τὸ ἐκ τῷ
 21 ἀνθρώπῳ ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς
 καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορ-
 22 νεῖαι, φόνοι, κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πο-
 23 νηρὸς, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσω-
 θεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
 24 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελ-
 25 θὼν εἰς [τὴν] οἰκίαν, εἰδὼς ἠθέλε γινῶναι· καὶ ἐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. Ἀκούσασα
 γὰρ γυνὴ περὶ αὐτῷ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλ-
 26 θῆσα προσέπεσε πρὸς τὰς πόδας αὐτῷ. (ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, Συροφοι-
 νίκισσα τῷ γένει) καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγα-
 27 τρὸς αὐτῆς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκ-
 να· ἔ γὰρ καλόν ἐστι λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις.
 28 Ἡ δὲ ἀπεκρίθη, καὶ λέγει αὐτῷ· Ναὶ, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω
 29 τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Δια-
 τῆτον τὸν λόγον (ὑπάγε) ἐξελέλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σε. Καὶ
 ἀπελθῆσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς, καὶ τὴν θυγα-
 τέρα βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

31 ΚΑΙ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὄρειων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν Θά-
 32 λασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὄρειων Δεκαπόλεως. Καὶ φέρουσιν
 αὐτῷ κωφὸν μογιάλον, καὶ παρακαλῶσιν αὐτὸν, ἵνα ἐπιθῆ αὐτῷ τὸν χεῖρα.
 33 Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τῆ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τὰς δακτύλους
 34 αὐτῆ εἰς τὰ ὕδα αὐτῆ· καὶ πλύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτῆ. Καὶ ἀνα-
 βλέψας εἰς τὸν ἔρανον, ἐσέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφφαθά, ὃ ἐστὶ, διανοί-
 35 χθητι. Καὶ εὐθέως διηνοιχθήσαν αὐτῆ αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς
 36 γλώσσης αὐτῆ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. Καὶ διεσείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν·
 37 ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεσέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. Καὶ
 ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγουσιν· Καλῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τὰς κω-
 φὰς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τὰς ἀλάλους λαλεῖν.

VIII. ΕΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, παμπόλλη ὄχλος ὄχλος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φά-
 2 γωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τὰς μαθητὰς αὐτῆ, λέγει αὐτοῖς· Σπλαγ-
 χνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένεσίν μοι, καὶ οὐκ
 3 ἔχουσι τί φάγωσι. Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτὰς νῆσεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυ-
 4 θήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἦκον. Καὶ ἀπεκρίθησαν
 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῆ· Πόθεν τέτρας δυνησεται τις ἄθε χορτάσαι ἄρτων ἐπ'
 5 ἐρημίας; Καὶ ἐπρώτα αὐτῆ· Πόσους ἔχεις ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπον· Ἐπτά·
 6 Καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τὰς ἐπτά ἄρ-
 7 τους, εὐχαρισήσας ἔκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτῆ, ἵνα παραδώσι· καὶ
 8 παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. Καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας, εἶπε πα-
 9 ραθεῖναι καὶ αὐτά· Ἐφαγον δὲ, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν περισσεύματα
 κλασμάτων, ἐπτά σφυρίδας· Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες, ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ
 ἀπέλυσεν αὐτῆς.

10 Καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῆ, ἦλθεν εἰς τὰ
 11 μέρη Δαλμανθά. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ,
 12 ζητῶντες παρ' αὐτῆ σημεῖον ἀπὸ τῆ ἔρανε, πειράζοντες αὐτόν. Καὶ ἀνα-
 σενάξας τὸ πνεῦμα αὐτῆ, λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ;

- 13 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον· Καὶ ἀφείδεις αὐτὰς,
 ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.
- 14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, ἢ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον ἔκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν
 15 ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ διεσέλλετο αὐτοῖς, λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς
 16 ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἢ τῆς ζύμης Ἡρώδα. Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλ-
 17 λήλους, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους ἔκ ἔχομεν. Καὶ γινῶσκει ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐ-
 18 τοῖς· Τί διαλογίζεσθε, ὅτι ἄρτους ἔκ ἔχετε; Ἐπω νοεῖτε, ἐδὲ συνίετε; ἔτι
 18 πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; Ὀφθαλμοὺς ἔχετε καὶ βλέπετε, ἢ
 19 ὦτα ἔχετε καὶ ἀκούετε; καὶ ἐ μνημονεύετε, ὅτε τὰς πέντε ἄρτους ἔκλασα
 20 εἰς τὰς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; Λέ-
 20 γουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. ὅτε δὲ τὰς ἐπτά εἰς τὰς τετρακισχιλίους, πόσων
 21 σφυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἐπτά. Καὶ ἔλεγεν
 αὐτοῖς· Πῶς ἐ συνίετε;
- 22 Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· ἢ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, ἢ παρακαλῶσιν
 23 αὐτὸν ἵνα αὐτὸν ἄψῃ. Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξή-
 24 γαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· ἢ πύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς
 24 χεῖρας αὐτοῦ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε· Βλέπω
 25 τὰς ἀνθρώπους· ὅτι, ὡς δένδρα, ὁρῶ περιπαλοῦντας. Εἶτα πάλιν ἐπέθηκε
 τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἢ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι· ἢ
 26 ἀποκαλεσάθη, ἢ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἄπαυλας. Καὶ ἀπέσειλεν αὐτὸν εἰς
 τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθης, μηδὲ εἴπῃς τι ἐν
 τῇ κώμῃ.
- 27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς ἢ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας
 τῆς Φιλιππῆ· ἢ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τὸν μαθητὰ αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς·
 28 Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν Βαπ-
 29 τιστῆν· ἢ ἄλλοι, Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ἓνα τῶν προφητῶν. Καὶ αὐτὸς λέγει
 αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, λέγει
 30 αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδὲν λέγωσι περὶ αὐτοῦ.

31 ΚΑΙ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ πα-
 θεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν Πρεσβυτέρων, καὶ Ἀρχιερέων, καὶ Γραμ-
 32 ματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι· καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. καὶ παρῆρσέν
 τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἐπιλιμᾶν
 33 αὐτῷ. Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τὰς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τῷ Πέ-
 τρω, λέγων· Ὑπαγε ὀπίσω με, Σατανᾶ· ὅτι ἐφρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλ-
 λά τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς·
 Ὅστις θέλει ὀπίσω με ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
 35 αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπο-
 λήσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐγενεν ἑμὲ καὶ τὸ εὐαγγε-
 36 λίον, ἔστος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, εἰάν κερδήσῃ τὸν κόσ-
 37 μον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα
 38 τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὅς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἑμὲς λόγους ἐν τῇ
 γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυ-
 θήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων
 39 τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε
 ἐσηκότων, οἵτινες ἐμὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ
 Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

ΙΧ. Καὶ μετ' ἡμέρας ἕξ παρελαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰά-
 κωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μό-
 2 νης· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο σιλ-
 βουλα, λευκὰ λίαν ὡς χιῶν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἐδύναται λευκᾶναι.
 3, 4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωσέϊ· καὶ ἦσαν συλλαλῆντες τῷ Ἰησοῦ. Καὶ
 ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαββί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι·
 5 καὶ ποιήσωμεν σκηναὺς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσέϊ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ μίαν. Οὐ
 6 γὰρ ἤδει τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἐκφοβοί. Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα
 αὐτοῖς· καὶ ἤλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς με ὁ
 ἀγα-

8 ἀγαπήσας, αὐτῶ ἀκρίβετε. Καὶ ἐξάπινα περιβλεψόμενοι, ἐκέτι ἐδένα εἶ-
 9 δον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ
 τῶ ὄρους, διεσεύλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ
 10 υἱὸς τῶ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν, πρὸς ἑαυ-
 11 τοὺς συζητῶντες, τί ἐστὶ τὸ, ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν,
 12 λέγοντες, ὅτι λέγουσιν οἱ Γραμματεῖς, ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. Ὁ
 δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον, ἀποκαθιστῆ πάντα·
 καὶ, πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τῶ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ, καὶ ἐξεδε-
 13 νωθῆ. Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθε (καὶ ἐποίησαν αὐτῶ ὅσα
 ἠθέλησαν) καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πολλὸν περὶ αὐτὰς, καὶ
 15 Γραμματεῖς συζητῶντας αὐτοῖς. Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξε-
 16 θαμβήθη, καὶ προσρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. Καὶ ἐπηρώτησε τὰς Γραμ-
 17 ματεῖς· Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτὰς; Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἓκ τῶ ὄχλου, εἶπε·
 18 Διδάσκαλε, ἠνεκα τὸν υἱὸν με πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλλαν· καὶ ὅπως
 αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τὰς ὀδόντας αὐτῶ,
 καὶ ξηραίνει· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σε ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ ἐκ ἰσχυ-
 19 σαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῶ, λέγει· Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑ-
 20 μᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. Καὶ ἠ-
 νεκταν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν
 21 αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πα-
 τέρᾳ αὐτῶ, Πόσος χρόνος ἐστίν, ὡς τῶτο γέγονεν αὐτῶ; Ὁ δὲ εἶπε· Παι-
 22 διόθεν. Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ
 23 αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ· Τὸ, εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῶ πιστεύοντι.
 24 Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατήρ τῶ παιδίῳ, μετὰ δακρῶν ἔλεγε· Πισεῖω, Κύ-
 25 ριε· βοήθει με τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος,
 ἐπετίμησε τῶ πνεύματι τῶ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῶ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄ-

λαλον ἢ καφόν, Ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω· Ἐξελθε ἐξ αὐτῆ, ἢ μὴκέτι εἰσέλθῃς
 26 εἰς αὐτόν. Καὶ κρέαζαν, ἢ πολλὰ σπαράζαν αὐτόν, ἐξῆλθε· ἢ ἐγένετο
 27 ὡσεὶ νεκρὸς, ὡσεὶ πολλὰς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐ-
 τὸν τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν, ἢ ἀνέστη.

28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκόν, οἱ μαθηταὶ αὐτῆ ἐπηρώτων αὐτόν κατ'
 29 ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς ἔκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τῆτο
 τὸ γένος ἐν ἐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ ἢ νητεία.

30 ΚΑΙ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· ἢ ἔκ ἤθελεν
 31 ἵνα τις γινῶ. Ἐδίδασκε γὰρ τὰς μαθητὰς αὐτῆ, ἢ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι
 ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, ἢ ἀποκτενεῖσιν αὐ-
 32 τόν· ἢ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσει. Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα,
 33 ἢ ἐφοβῶντο αὐτόν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναεὺμ· ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ
 34 γενόμενος, ἐπηρώτα αὐτῆ· Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτῆς διελογίζεσθε; Οἱ
 35 δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. Καὶ
 καθίσας ἐφώνησε τὰς δώδεκα, ἢ λέγει αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι,
 36 ἔσαι πάντων ἔσχατος, ἢ πάντων διάκονος. Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔθηκεν
 37 αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν· ἢ ἐναγκαλισάμενος αὐτό, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅς ἐὰν ἐν
 τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· ἢ ὅς ἐὰν
 ἐμὲ δέξηται, ἢ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, λέγων· Διδάσκαλε, εἶδομέν τινα [ἐν]
 τῷ ὀνόματί σε ἐκβάλλουσα δαιμόνια, ὃς ἔκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν· ἢ ἐκωλύσαμεν
 39 αὐτόν, ὅτι ἔκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Μὴ κωλύετε αὐτόν· ἔδειξ
 γὰρ ἐσιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἢ δυνήσεται ταχὺ κακο-
 40,41 λογηῖσάί με. Ὅς γὰρ ἔκ ἐσὶ καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐσιν. Ὅς γὰρ ἂν
 ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστὸς ἐσε, ἀμὴν
 42 λέγω ὑμῖν, ἢ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτῆ. Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα
 τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, καλὸν ἐσιν αὐτῷ μᾶλλον, εἰ περι-
 κείται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτῆ, ἢ βέβληται εἰς τὴν θάλασ-

43 σαν. Καὶ ἐὰν σκανδαλίζη σε ἡ χεὶρ σε, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν σοι ἐστὶ
 κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα, ἀπελθεῖν εἰς τὴν
 44 γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· ὅπερ ὁ σκώληξ αὐτῶν ἐτελευταῖ, καὶ τὸ
 45 πῦρ ἐσβέννυται. Καὶ ἐὰν ὁ πῶς σε σκανδαλίζη σε, ἀπόκοψον αὐτόν·
 καλόν ἐστὶ σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν, ἢ τὰς δύο πόδας ἔχοντα,
 46 βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· ὅπερ ὁ σκώληξ αὐτῶν
 47 ἐτελευταῖ, καὶ τὸ πῦρ ἐσβέννυται. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σε σκανδαλίζη
 σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
 48 τῆς Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τῆς πυρός· ὅπερ
 49 ὁ σκώληξ αὐτῶν ἐτελευταῖ, καὶ τὸ πῦρ ἐσβέννυται. Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλίσ-
 50 θήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλλὴ ἀλίσθησεται. Καλὸν τὸ ἄλλας· ἐὰν δὲ τὸ ἄ-
 λας ἀναλὸν γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσειε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλλας, καὶ
 εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

X. ΚΑΚΕΙΘΕΝ ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ τῆς πέραν
 τῆς Ἰορδάνης· καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν
 2 ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, ἐπηρώτησαν αὐτόν,
 3 εἰ ἔξεσιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολύσαι· περὶ τῶν λέγων αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
 4 εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωσῆς; Οἱ δὲ εἶπον· Μωσῆς ἐπέτρεψε
 5 βιβλίον ἀποσασίε γράψαι, καὶ ἀπολύσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν
 αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην.
 6,7 Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτὸς ὁ Θεός· Ἔνεκεν τού-
 8 τος κατελείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολλη-
 9 θήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἕσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· Ὡς ἐ-
 10 στίχον ἐκεῖ ἐστὶν δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ· Ὁ ἔστιν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ
 10 χωριζέτω. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τούτου ἐπηρώ-
 11 τησαν αὐτόν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὅς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ
 12 γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν. Καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα
 αὐτοῦ, καὶ γαμηθῇ ἄλλω, μοιχᾶται.

Καὶ

- 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα ἄψηλαι αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπε-
 14 τίμων τοῖς προσφέρουσιν. Ἴδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκησεν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
 "Ἀφεῖτε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοι-
 15 ἄτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν
 16 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐναγκαλισά-
 μενος αὐτὰ, τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, ἠυλόγει αὐτά.
 17 Καὶ ἐκπορευομένους αὐτῷ εἰς ὁδὸν, προσδραμῶν εἰς, καὶ γονυπετήσας αὐ-
 τόν, ἐπηρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κλη-
 18 ρονομήσω; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; ὁδεὶς ἀγα-
 19 θὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. Τὰς ἐντολάς οἶδας· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης·
 Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Μὴ ἀποσερήσης· Τίμα τὸν πατέρα
 20 σου καὶ τὴν μητέρα· Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα
 21 ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπησεν
 αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐν σοὶ ὑσερεῖ· Ὑπάγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δός
 22 τὸν σαυρόν. Ὁ δὲ συντάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθε λυπόμενος· ἦν γὰρ ἔ-
 23 χων κτήματα πολλά. Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς, λέγει τοῖς μαθηταῖς
 αὐτῷ· Πῶς δύσκολός οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
 24 εἰσελεύσονται; Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβῶντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰη-
 25 σοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τὸς πε-
 26 ποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν; Εὐκο-
 πώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιαῆς τῆς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλῆσιον
 27 εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοιο, λέγον-
 28 τες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰη-
 29 σοῦς, λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ τῷ Θεῷ· πάντα
 γὰρ δυνατόν ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· Ἴδὲ,
 ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολοθήσαμεν σοι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
 εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς,
 ἢ ἀδελ-

φας, ἢ πατέρας, ἢ μητέρας, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρῶς, ἕνεκεν ἐμῶ
 30 καὶ ἕνεκεν τῆς εὐαγγελίᾳ, εἰ μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα, νῦν ἐν τῷ και-
 ρῷ τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφῶς, καὶ ἀδελφῶς, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀ-
 31 γρῶς, μετὰ διαγμῶν· καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῆν αἰώνιον. Πολλοὶ
 δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχατοι· καὶ οἱ ἔσχατοι, πρῶτοι.

32 ΗΣΑΝ δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐ-
 τῶς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔθαμβῶντο, καὶ ἀκολουθῶντες ἐφοβῶντο. Καὶ παραλαβὼν
 πάλιν τῶς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν·
 33 Ὅτι ἰδὲ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθή-
 σεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς Γραμματεῦσι, καὶ κατακρινῶσιν αὐτὸν θανά-
 34 τῳ, καὶ παραδώσασιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι· καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ μασιγώ-
 σουσιν αὐτὸν, καὶ ἐμπλύσασιν αὐτῷ, καὶ ἀποκρινῶσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
 ἀναστήσει.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέ-
 36 γοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ εἰς αἰτήσωμεν, ποιήσης ἡμῖν. Ὁ δὲ
 37 εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλεις ποιῆσαί με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν
 38 ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σε καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σε καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σε. Ὁ
 δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἶδά γε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτή-
 39 ριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ
 εἶπον αὐτῷ· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον, ὃ
 40 ἐγὼ πίνω, πίεσθε· καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ
 δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου, ἔκ ἐστιν ἐμὸν δεῖναι, ἀλλ' οἷς
 41 ἠτοίμασαι. Καὶ ἀπέσαντες οἱ δέκα, ἤρξατο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ
 42 Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτῶς, λέγει αὐτοῖς· Οἶδά γε ὅτι
 οἱ δοκῶντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν
 43 κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ ἔτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐάν τις θέλη γε-
 44 νέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν· καὶ ὅς ἐάν τις θέλη ὑμῶν γε-
 45 νέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δούλος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔκ ἤλ-

θε διακομηθῆναι, ἀλλὰ διακοῦνται, ἢ δεῖναι τὴν ψυχὴν αὐτῆ λύτρου ἀντὶ πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχά· ἢ ἐμπορευόμενος αὐτῆ ἀπὸ Ἱεριχά, ἢ τῶν μαθητῶν αὐτῆ, ἢ ὄχλος ἰκανῶ, υἱὸς Τιμαίῃ Βαρτίμαϊος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο
47 παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. Καὶ ἀκέσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν,
48 ἤρξατο κράζειν, ἢ λέγειν· Ὁ υἱὸς Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. Καὶ ἐπετί-
μων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· Ὑιὲ Δα-
49 βιδ, ἐλέησόν με. Καὶ σὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτὸν φωνηθῆναι· ἢ φωνῆσι τὸν
50 τυφλόν, λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειραι· φωνεῖ σε. Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ
51 ἱμάτιον αὐτῆ, ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἀποκριθεὶς, λέγει αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί θέλεις ποιήσω σοι; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββουνί,
52 ἵνα ἀναβλέψω. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε· ἢ πῶς σε σέσωκέ σε.
Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, ἢ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

XI. ΚΑΙ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθφαγὴν ἢ Βηθανίαν πρὸς τὸ
2 ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποσέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτῆ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑ-
πάγετε εἰς τὴν κἀμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· ἢ εὐθέως, εἰσπορευόμενοι εἰς
αὐτήν, εὐρήσατε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν εἶδεις ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαν-
3 τες αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ εἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί ποιεῖτε τῆτο; εἶπατε· Ὅτι
4 ὁ Κύριος αὐτῆ χρεῖαν ἔχει· ἢ εὐθέως αὐτὸν ἀποσέλλει ὡδε. Ἀπῆλθον δὲ, ἢ
εὔρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τῆ ἀμφοδῆ, ἢ λύ-
5 σιν αὐτόν. Καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐσηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε λύουτες
6 τὸν πῶλον; Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς· ἢ ἀφήκαν
7 αὐτές· Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἢ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ
8 ἱμάτια αὐτῶν· ἢ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔσρωσαν
εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ σοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, ἢ ἐσρώννυσον εἰς
9 τὴν ὁδόν· Καὶ οἱ προάγοντες ἢ οἱ ἀκολουθῶντες ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαν-
10 να, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Εὐλογημένη ἢ ἐρχομένη
βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τῆ πατρὸς ἡμῶν Δαβὶδ· Ὡσαννα ἐν τοῖς

- 11 ὑψίστοις. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περι-
 βλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη ἔσσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ
 τῶν δώδεκα.
- 12, 13 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπέινασε. Καὶ ἰδὼν
 συκῆν μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα εὕρησει τι ἐν αὐτῇ, (καὶ ἐλ-
 14 θὼν ἐπ' αὐτήν, εἶδεν εὕρεν εἰ μὴ φύλλα·) ἔ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων· Καὶ
 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σῆ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρ-
 15 πὸν φάγοι. Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ
 εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τὰς πωλῆντας καὶ ἀγορά-
 16 ζουλας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν
 17 πωλῆντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε. Καὶ ἔκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος
 18 διὰ τῆ ἱερῶ. Καὶ ἐδίδασκε, λέγων αὐτοῖς· Οὐ γέγραπται, Ὅτι ὁ οἶκος
 μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πάντι τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε
 18 αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. Καὶ ἤκουσαν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ ἐ-
 ζήτην πῶς αὐτὸν ἀπολέσασιν· ἐφοβήθη γὰρ αὐτὸν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξε-
 πλήσσει ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.
- 19, 20 Καὶ ὅτε ὄψε ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ πρωτὶ παρα-
 21 πορευόμενοι, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. Καὶ ἀναμνηθεὶς ὁ
 22 Πέτρος, λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, ἴδε, ἡ συκῆ ἦν καληράσω, ἐξήρανηται. Καὶ
 23 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. Ἀμὴν γὰρ λέγω
 ὑμῖν, ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τέτω· Ἀρθῆτι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν·
 καὶ μὴ διακριθῆ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεσθαι· ἔσαι
 24 αὐτῷ ὃ ἂν εἴπῃ. Διὰ τούτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰ-
 25 τεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε· καὶ ἔσαι ὑμῖν. Καὶ ὅταν σήκητε προσευχό-
 26 μοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος· ἵνα καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὃ ἐν τοῖς ἔρα-
 νοῖς ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Εἰ δὲ ὑμεῖς ἔκ ἀφίετε, εἰδὲ ὁ πα-
 26 τὴρ ὑμῶν ὃ ἐν τοῖς ἔρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.
- 27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατῶντος αὐτοῦ,
 ἔρχονται.

28 ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Γραμματεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι
 29 καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καὶ τίς σου ἡ ἐξου-
 30 σίαν ταύτην ἔδωκεν, ἵνα ταῦτα ποιῆς; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
 31 τοῖς· Ἐπερλήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ ἓνα λόγον, καὶ ἀποκριθήτε μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν
 32 ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ ὕδατος ἢ, ἢ ἐξ ἀν-
 33θρώπων; ἀποκριθήτε μοι. Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες· Ἐὰν
 εἴπωμεν, Ἐξ ὕδατος, ἕρρει· Διατί ἔνθα ἐπιστεύσαμε αὐτῷ; Ἀλλ' [ἔτι] ἔτι
 εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων· ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἄπαυτες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάν-
 νην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. Καὶ ἀποκριθέντες, λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· Οὐκ οἴ-
 δαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν
 ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

XII. ΚΑΙ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· Ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄν-
 1θρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμὸν, καὶ ὄρυξεν ὑπολήμιον, καὶ ὠκοδόμησε πύργον,
 2 καὶ ἐξέδωκε αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπέδμησε. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὰς γεωρ-
 γὰς τῷ καιρῷ δέλον, ἵνα παρα τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῆ καρπῆ τῆ ἀμ-
 3,4πελῶνος. Οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν, ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. Καὶ πάλιν
 ἀπέστειλε πρὸς αὐτὰς ἄλλον δέλον· καὶ κείνον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίω-
 5σαν, καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· καὶ κείνον ἀ-
 6πέκλειναν· καὶ πολλὰς ἄλλας, τὰς μὲν δέροντες, τὰς δὲ ἀποκτείνουσας. Ἐτι
 7ἔτι ἓν υἱὸν ἔχων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτὰς ἔσχατον,
 8 λέγων· Ὅτι ἐντραπήσομαι τὸν υἱόν μου. Εκείνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς
 9 ἑαυτὰς· Ὅτι ἔστος ἐστὶν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ ἡμῶν
 10 ἔσται ἡ κληρονομία. Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἀπέκλειναν, καὶ ἐξέβηκον ἔξω τῆ
 11 ἀμπελῶνος. Τί ἔτι ποιήσει ὁ κύριος τῆ ἀμπελῶνος; ἐλεύσειαι καὶ ἀπολέσει
 12 τὰς γεωργὰς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην
 ἀνέγνωτε; Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομῶντες, ἔστος ἐγενήθη εἰς κεφα-
 λὴν γωνίας. Παρὰ Κυρίῳ ἐγένετο αὕτη· καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς
 ἡμῶν. Καὶ ἐζήτησαν αὐτὸν κρατῆσαι, (καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον) ἔβησαν

γὰρ

γὰρ ὅτι πρὸς αὐτὰς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

13 Καὶ ἀποσέλλουσι πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν,

14 ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ ἐ μέλει σοι περὶ ἐδενός· ἐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τῷ Θεῷ διδάσκεις· Ἐξέσι κῆν-

15 σον Καίσαρι δέναι, ἢ ἔ; δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν; Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπό-

16 κρισιν, εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω. Οἱ δὲ ἤνεγκαν· καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἢ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον

17 αὐτῷ· Καίσαρος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τὰ τῷ Θεῷ, τῷ Θεῷ· Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ.

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάσασιν μὴ

19 εἶναι· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καλιλίτη γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῆ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆ τὴν γυναῖκα αὐτῆ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ

20 ἀδελφῷ αὐτῆ. Ἐπὶ αὐτῶν [ἔν] ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ

21 ἀποθνήσκων ἐκ ἀφῆκε σπέρμα. Καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ

22 ἐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. Καὶ ἔλαβον αὐτήν οἱ ἐπὶ αὐτῶν,

23 καὶ ἐκ ἀφῆκαν σπέρμα· ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ ἔν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσαι γυνή; οἱ γὰρ ἐπὶ αὐτῶν ἔσχον αὐτήν

24 γυναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ διὰ τῆτο πλανᾶσθε,

25 μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τῷ Θεῷ; Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, ἔτε γαμῶσιν, ἔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν

26 τοῖς ἔρανοῖς. Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, ἐκ ἀνεγνωτέ ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως, ἐπὶ τῷ βάτῃ ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων· Ἐγὼ ὁ Θεὸς

27 Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων· ὑμεῖς ἔν πολὺ πλανᾶσθε.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν Γραμματέων, ἀκέσας αὐτῶν συζητήντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν

- 29 ἐντολή; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ· Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν·
 30 Ἄκουε, Ἰσραὴλ· Κύριος, ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστίν· Καὶ ἀγαπήσεις
 Κύριον τὸν Θεόν σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σε, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σε, καὶ
 ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σε, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σε. αὕτη πρώτη ἐντολή·
 31 Καὶ δευτέρα ὁμοία, αὕτη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σε, ὡς σεαυτόν· μεί-
 32 ζων τρίτων ἄλλη ἐντολή ἐκ ἑστί. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Γραμματεὺς· Καλῶς,
 διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας, ὅτι εἷς ἐστίν [Θεὸς], καὶ ἐκ ἑστί ἄλλος πλην
 33 αὐτῷ· Καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέ-
 σεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν
 πλησίον ὡς ἑαυτόν, πλεῖον ἐστὶ πάντων τῶν ὀλοκαυλωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν.
 34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν
 εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔδειξεν ἐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγεσιν σὶ
 36 Γραμματεῖς, ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς ἐστὶ Δαβὶδ; Αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ εἶπεν ἐν
 τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθε ἐκ δεξιῶν μου,
 37 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σε ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Αὐτὸς ἔν Δαβὶδ λέγει
 αὐτὸν Κύριον· καὶ πῶθεν υἱὸς αὐτῷ ἐστίν; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτῷ
 ἠθέως.
 38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτῷ· Βλέπετε ἀπὸ τῶν Γραμματέων,
 39 τῶν θυερόντων ἐν σολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμῶς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ
 40 πρῶτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρῶτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. Οἱ
 καλεσθῆντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι·
 ἔτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.
 41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος
 βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλάσιοι ἔβαλλον πολλά.
 42,43 Καὶ ἐλθῆσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. Καὶ
 προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτῷ, λέγει αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκε τῶν βαλόντων εἰς τὸ

44 γαζοφυλάκιον. Πάντες γὰρ ἐκ τῆ περισείουλος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑσερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

XIII. ΚΑΙ ἐκπορευομένε αὐτῆ ἐκ τῆ ἱερῶ, λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐ-
 2 τῆ· Διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι, καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; καὶ μὴ
 3 ἀφεθῆ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς καὶ μὴ καταλυθῆ. Καὶ καθημένε αὐτῆ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τῆ ἱερῶ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος, καὶ Ἰά-
 4 κωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέας· εἶπε ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσαι, καὶ τί τὸ ση-
 5 μεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συνελεῖσθαι; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐ-
 6 τοῖς, ἤρξατο λέγειν· Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύ-
 7 σονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγὼ εἰμι. καὶ πολλὰς πλανή-
 8 σουν. Ὅταν δὲ ἀκρόσῃτε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ
 9 γὰρ γενέσθαι· ἀλλ' εἰπὼ τὸ τέλος. Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ
 βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ
 9 ταραχαί. Ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτὰς· παραδώσασιν
 γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς· δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ
 10 βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Καὶ εἰς πάντα τὰ
 11 ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. Ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς πα-
 ραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσῃτε, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὃ ἐὰν
 δοθῆ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾃ, τῆτο λαλεῖτε· καὶ γὰρ ἐσε ὑμεῖς οἱ λαλῶντες,
 12 ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνα-
 τον, καὶ πατήρ τέκνον· καὶ ἐπανασήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσασιν
 13 αὐτάς. Καὶ ἔσεσθεμισόμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας
 εἰς τέλος, ἔστος σωθήσεται.

14 Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ρηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τῆ
 προφήτε, ἕως ὅπου καὶ δεῖ· (ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
 15 φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· ὁ δὲ ἐπὶ τῆ δώμαλος, μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν,
 16 μηδὲ εἰσελθέτω ἄραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτῆ· καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὄν, μὴ

17 ἐπισρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτῆ. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ
 18 ἐχέσαις, καὶ ταῖς θηλαζέσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Προσεύχεσθε δὲ
 19 ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι
 θλίψεις, οἷα εἰ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κλίσεως ἧς ἔκλισεν ὁ Θεὸς, ἕως
 20 τῆ νῦν, καὶ εἰ μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας, εἰ
 ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τὸς ἐκλεκτὰς εἰς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε
 21 τὰς ἡμέρας. Καὶ τότε εἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἴδὲ, ὦθε ὁ Χριστός· ἢ, ἰδὲ ἐκεῖ·
 22 μὴ πισεύσητε. Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφήται· καὶ δώσουσι
 23 σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ τὸς ἐκλεκτὰς. Ὑ-
 24 μείς δὲ βλέπετε· ἰδὲ, προεῖρηκα ὑμῖν πάντα. Ἄλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
 ραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκολισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη εἰ δώσει
 25 τὸ φέγγος αὐτῆς. καὶ οἱ ἀστέρες τῆ ἑρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνά-
 26 μεις αἱ ἐν τοῖς ἑρανοῖς σαλευθήσονται. Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τῆ ἀν-
 27 θρώπων ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ δόξης. Καὶ τότε
 ἀποσελεῖ τὸς ἀγγέλους αὐτῆ, καὶ ἐπισυναΐξει τὸς ἐκλεκτὰς αὐτῆ ἐκ τῶν τεσ-
 σάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρας γῆς ἕως ἄκρας ἑρανοῦ.

28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν· ὅταν αὐτῆς ἦδη ὁ κλάδος
 ἀπαλὸς γένηται, καὶ ἐκφυῆ τὰ φύλλα, γινώσκει ὅτι ἐγγύς τὸ θέρους ἐστίν·
 29 ἔτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦτα ἴδῃτε γινόμενα, γινώσκει ὅτι ἐγγύς ἐσιν ἐπὶ θύ-
 30 ραις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις εἰ πάντα
 31 ταῦτα γένηται. Ὁ ἑρανοὶς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου εἰ μὴ
 παρέλθωσι.

32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ ὥρας εἰδείς οἶδεν, εἰδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν
 ἑρανοῖς, εἰδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ.

33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· ἐκ οἴδατε γὰρ ὅτε ὁ καιρὸς ἐστίν.
 34 Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείς τὴν οἰκίαν αὐτῆ, καὶ δὰς τοῖς δούλοις αὐτῆ τὴν
 ἐξουσίαν, καὶ ἐκάτω τὸ ἔργον αὐτῆ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορή-
 35 Γρηγορεῖτε ἔν, (ἐκ οἴδατε γὰρ ὅτε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐρχεται, οἷς, ἢ

36 μεσονυκτίαι, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ περὶ) μὴ ἔλθων ἐξαίφνης, εὖρη ὑμᾶς
37 καθεύδοντας. Ἄ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω, Γρηγορεῖτε.

XIV. ΗΝ Δὲ τὸ πάσχα, καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας· καὶ ἐζήτην οἱ Ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκλείνωσιν.
2,3 Ἐλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσαι τῷ λαῷ. (Καὶ ὄντος
αὐτῷ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τῷ λεπρῷ, καλακείμενος αὐτῷ ἦλθε
γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρθη πιπικῆς πολυτελῆς· καὶ συντρίψασα
4 τὸ ἀλάβαστρον, κατέχευεν αὐτῷ κατὰ τῆς κεφαλῆς· Ἦσαν δὲ τινες ἀγανακ-
τῶντες πρὸς ἑαυτὰς, καὶ λέγουσιν· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τῷ μύρῳ γέγο-
5 νεν; Ἡδύνατο γὰρ τῷτο πρᾶθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρῶν, καὶ δοθῆναι
6 τοῖς πτωχοῖς. καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε αὐτήν· τί
7 αὐτῇ κόπης παρέχεις; καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί. Πάντοτε γὰρ τὰς
πτωχὰς ἔχειτε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλῃτε, δύνασθε αὐτὰς εὖ ποιῆσαι·
8 ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχειτε. Ὁ ἔσχεν αὕτη, ἐποίησε· προέλαβε μυρίαί με
9 τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπερ ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐ-
αγγέλιον τῷτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη, λαληθήσεται εἰς
10 μνημόσυνον αὐτῆς.) Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε
11 πρὸς τὰς Ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῶ αὐτὸν αὐτοῖς. Οἱ δὲ ἀκέσαντες ἐχάρ-
ησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δῆναι· καὶ ἐζήτηι πῶς εὐκαίρως αὐ-
τὸν παραδῶ.

12 ΚΑΙ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθουον, λέγουσιν αὐ-
τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῷ· Πῶς θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγης τὸ
13 πάσχα; Καὶ ἀποσέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτῷ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπά-
γετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀπανθήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὑδατος βασιλάζων·
14 ἀκολοθήσατε αὐτῷ. Καὶ ὅπερ ἂν εἰσέλθῃ, εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ, ὅτι ὁ δι-
δάσκαλος λέγει· Πῶς ἔστι τὸ κατάλυμα ὅπερ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν
15 με φάγω; Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγειον μέγα ἐσρωμένον, ἕτοιμον·
16 ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν
πόλιν,

πόλιν, ἢ εὖρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς· ἢ ἠτοίμασαν τὸ πᾶσχα.

17,18 Καὶ οὐσίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν, ἢ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν πα-

19 ραδώσει με, ὃ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, ἢ λέγειν αὐτῷ

20 εἷς καθ' εἷς· Μὴ τι ἐγώ; Καὶ ἄλλος· Μὴ τι ἐγώ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα ὃ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον.

21 Ὁ μὲν υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· εἰ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' εἰς ὃ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ εἰς ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασε, ἢ

23 ἔδωκεν αὐτοῖς, ἢ εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τῆτό ἐστι τὸ σῶμά μου· Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, ἢ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.

24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τῆτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ

25 πολλῶν ἐκχυνόμενον. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐκέτι εἰ μὴ πίνω ἐκ τῆ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆ Θεοῦ.

26,27 Καὶ ἰμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέ-

28 γραπται· Πατάξω τὸν ποιμένα, ἢ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα. Ἀλλὰ

29 μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ὁ δὲ Πέτρος

30 ἔφη αὐτῷ· Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' ἐγὼ ἐγώ. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σὺ σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν

31 ἢ δις ἀλέγορα φωνῆσαι, τρεῖς ἀπαρνήσῃ με. Ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· Ἐάν με δεῖ συναποθανεῖν σοι, εἰ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύτως δὲ ἢ πάντες ἔλεγον.

32 ΚΑΙ ἔρχονται εἰς χωρίον εἰς τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ· ἢ λέγει τοῖς μαθηταῖς

33 αὐτοῦ· Καθίσαιτε ὧδε ἕως προσεύξωμαι· Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον,

ἢ τὸν Ἰάκωβον, ἢ Ἰωάννην μετ' ἑαυτοῦ· ἢ ἤρξατο ἐπιλαμβεῖσθαι ἢ ἀθη-

34 μονεῖν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ με ἕως θανάτου· μεί-
 35 ναιτε ἄθε, καὶ γρηγορεῖτε. Καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ
 36 προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ' αὐτῆ ἡ ὥρα. Καὶ ἔλεγεν·
 Ἄββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμῆ τῆ-
 37 το· ἀλλ' ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. Καὶ ἔρχεται, καὶ εὐρίσκει αὐτὸς
 38 καθεύδου· καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; ἐκ ἰσχυρῆς μίαν ὥραν
 γρηγορήσαι; Γρηγορεῖτε, καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθῃ εἰς πειρασμόν·
 39, 40 τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσ-
 ηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. Καὶ ὑποσρέψας εὗρεν αὐτὸς πάλιν καθεύ-
 δου· ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καταβαρυνόμενοι· καὶ ἐκ ἤδεισαν τί
 αὐτῷ ἀποκριθῶσι.

41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀνα-
 παύεσθε· ἀπέχει ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδὲ, παραδίδομαι ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου εἰς τὰς
 42 χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδὲ, ὁ παραδιδὼς με ἤγγικε.
 43 Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτῆ λαλῶντος, παραγίνεται Ἰούδας, εἷς ὃν τῶν δώ-
 δεκα, καὶ μετ' αὐτῆ ὄχλος πολλὸς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν
 44 Ἀρχιερέων, καὶ τῶν Γραμματέων, καὶ τῶν Πρεσβυτέρων. Δεδώκει δὲ ὁ πα-
 ραδιδὼς αὐτὸν, σύσημον αὐτοῖς, λέγων· Ὁν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κληθή-
 45 σαίτε αὐτὸν, καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. Καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ,
 46 λέγει· Ῥαββί, ῤαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Οἱ σὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτόν
 τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

47 Εἷς δὲ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔκασε τὸν δε-
 48 λον τῆ Ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλεν αὐτῷ τὸ αἷτιον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
 εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ ληστῆν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν
 49 με; Καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ ἐκ ἐκρατήσατέ
 50 με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. Καὶ ἀφέντες αὐτόν πάντες ἔφυγον.
 51 Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμ-
 52 νῆ· καὶ κρατῶσιν αὐτόν οἱ νεανίσκοι. Ὁ δὲ καλαλιπὼν τὴν σινδόνα, γυμνὸς
 ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν.

ΚΑΙ

53 ΚΑΙ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν Ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ
 54 πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ οἱ Γραμματεῖς. Καὶ ὁ Πέ-
 τρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερέως·
 καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος, πρὸς τὸ φῶς.
 55 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτην κατὰ τὸ Ἰησοῦ μαρτυρίαν,
 56 εἰς τὸ θανατώσαι αὐτόν· καὶ οὐκ εὗρισκον· Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν
 57 κατ' αὐτῷ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι ἐκ ἦσαν. Καὶ τινες ἀνασάβηες, ἐψευδο-
 58 μαρτύρουν κατ' αὐτῷ, λέγοντες· Ὅτι ἡμεῖς ἠκέσαμεν αὐτῷ λέγουλης· Ὅτι
 ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τούτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλ-
 59 λον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. Καὶ ἐδὲ ἔτις ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν.
 60 Καὶ ἀνασάβης ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Οὐκ
 61 ἀποκρίνη ἐδὲν; τί ἔτοί σε καταμαρτυροῦσιν; Ὁ δὲ ἐσιώπη, καὶ ἐδὲν ἀπε-
 κρίνατο. Πάλιν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ
 62 Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητῆ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι· καὶ ὄψεσθε
 τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον
 63 μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς, διαρρήξας τὰς χιτῶνας αὐ-
 64 τῷ, λέγει· Τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; ἠκέσατε τῆς βλασφημίας·
 τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες καλέκριναν αὐτόν εἶναι ἔνοχον θανάτου.
 65 Καὶ ἤρξαντο τινες ἐμπύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτῷ,
 καὶ κολαφίζειν αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφήτευσον. καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσ-
 μασιν αὐτόν ἔβαλλον.

66 Καὶ ὅλος τῷ Πέτρῳ ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἐρχεται μία τῶν παιδίσκῶν τοῦ
 67 Ἀρχιερέως· Καὶ ἰδῶσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ, λέ-
 68 γει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα. Ὁ δὲ ἠρησάτο, λέγων·
 Οὐκ οἶδα, ἐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον·
 69 καὶ ἀλέκλωρ ἐφώνησε. Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδῶσα αὐτόν, πάλιν ἤρξατο λέγειν
 70 τοῖς παρεστηκόσιν· Ὅτι ἔτος ἐξ αὐτῶν ἐσιν. Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ
 μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παροεσῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν

71 εἶ· ἢ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, ἢ ἡ λαλιά σε ὁμοιάζει. Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεμα-
 72 τίζειν ἢ ὀμνύειν· Ὅτι ἐκ οἷδα τὸν ἄνθρωπον τῆτον, ὃν λέγετε. Καὶ ἐκ δευ-
 τέρου ἀλέκλωρ ἐφώνησε. ἢ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ
 Ἰησοῦς· Ὅτι πρὶν ἀλέκλωρα φωνῆσαι δις, ἀπαρήση με τρίς. Καὶ ἐπιβα-
 λῶν, ἔκλαιε.

XV. ΚΑΙ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρῶτὸ συμβέβλιον ποιήσαντες οἱ Ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν
 Πρεσβυτέρων ἢ Γραμματέων, ἢ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν
 2 ἀπήνεγκαν, ἢ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος·
 3 Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ λέγεις.
 4 Καὶ κατηγόρειν αὐτῷ οἱ Ἀρχιερεῖς πολλά. Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώ-
 τησεν αὐτὸν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίνη εἰδέν; Ἴδε πόσα σε καλαμαρυγῆσιν.
 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκέτι εἰδέν ἀπεκρίθη, ὥσε θουμάζειν τὸν Πιλάτον.
 6,7 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὃνπερ ἠθῆντο. Ἦν δὲ ὁ
 8 λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συσασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ χάσει
 φόνον πεποιήκεισαν. Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς αἰεὶ
 9 ἐποίει αὐτοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Θέλετε ἀπολύσω
 10 ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώ-
 11 κεισαν αὐτὸν οἱ Ἀρχιερεῖς. Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα
 12 μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς, πάλιν
 13 εἶπεν αὐτοῖς· Τί εἴθε θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; Οἱ
 14 δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί
 15 γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. Ὁ
 δὲ Πιλάτος βεβλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς
 τὸν Βαραββᾶν ἢ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, φραγελλώσας, ἵνα σαυρωθῇ.
 16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶ πραιτώριον ἢ
 17 συγκαλῆσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. Καὶ ἐνδύσιν αὐτὸν πορφύραν, ἢ περιτι-
 18 θέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον σέφανον. Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐ-
 19 τόν· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Καὶ ἔτυπον αὐτῷ τὴν κεφαλὴν κα-

- 20 λάμῳ, καὶ ἐνέπλυνον αὐτῷ· καὶ τιθέντες τὰ γόνατα, προσεκύνην αὐτῷ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ
 21 ἱμάτια τὰ ἴδια· καὶ ἐξάγαγον αὐτὸν, ἵνα σαυρώσωσιν αὐτόν. Καὶ ἀγλαρεύ-
 εσαι παραγόνοιά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγρῶν, τὸν πατέρα
 Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥέφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σαυρὸν αὐτῷ.
- 22 ΚΑΙ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον· ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, κρανίον
 23 τόπος. Καὶ ἐδίδου αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρμισμένον οἶνον· ὃ δὲ οὐκ ἔλαβε. Καὶ
 24 σαυρώσαντες αὐτὸν, διαμερίζουσι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλήρον ἐπ'
 25 26 αὐτὰ, τις τί ἄρῃ. Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσαύρωσαν αὐτόν. Καὶ ἦν ἡ ἐπι-
 γραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
- 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σαυρῶσι δύο λησάσ· ἓνα ἐκ δεξιῶν, καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐ-
 28, 29 τοῦ. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἣ λέγεσθα· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. Καὶ
 οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινῶντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ
 30 λέγοντες· Οὐαὶ, ὃ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν· σῶ-
 31 σον σεαυτὸν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σαυρῶ. Ὁμοίως [δὲ] καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ἐμ-
 παίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν Γραμματέων, ἔλεγον· Ἄλλως ἔσω-
 32 σεν, ἑαυτὸν οὐ δύνασαι σῶσαι; Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ κατα-
 βάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σαυρῶ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσαυρω-
 33 μένοι αὐτῷ ἀνείδιζον αὐτόν. Γενομένης δὲ ὥρας ἑκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ'
 34 ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἑνάτης. Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἑνάτῃ ἐθέκησεν ὁ Ἰησοῦς
 φωνὴ μεγάλη, λέγων· Ἐλωὶ, Ἐλωὶ, λιμᾶ· σαβαχθανὶ; ὃ ἐστὶ μεθερμη-
 35 νευόμενον· Ὁ Θεὸς μου, Ὁ Θεὸς μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες; Καὶ τινες
 36 τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ἴδὲ, Ἰλιάν φωνεῖ. Δραμῶν δὲ εἷς,
 καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθεὶς τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων·
 Ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίяс καθελεῖν αὐτόν.
- 37, 38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείλε φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε. Καὶ τὸ καταπέτασμα
 39 τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. Ἴδὼν δὲ ὁ κεντυρίων, ὁ πα-
 ρεστηκὸς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, ὅτι ἔτιω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ

- 40 ἄνθρωπος ἕτος υἱὸς ἦν Θεῷ. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωρεῖσαι·
 ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ, καὶ Μαρία ἡ τῆ Ἰακώβου τῆ μικρῆ, καὶ
 41 Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ Σαλώμη· αἱ καὶ, ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθηον αὐτῷ,
 καὶ διακόνουν αὐτῷ· καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.
 42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, (ἐπεὶ ἦν παρασκευῆ, ὃ ἔστι προσάββαλον)
 43 ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βαλευτῆς, ὃς (καὶ αὐτὸς ἦν
 προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τῆ Θεῷ) τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον,
 44 καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τῆ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε·
 καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλα ἀπέθανε.
 45. 46 Καὶ γινὼς ἀπὸ τῆ κεντυρίωνος, ἐδώρησατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγορά-
 σαις σινδόνα, καὶ καθελὼν αὐτὸν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι· καὶ κατέθηκεν αὐτὸν
 ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν
 47 θύραν τῆ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ, καὶ Μαρία Ἰωσὴ, ἐθεώρουν
 πᾶ τίθειαι.

- xvi. ΚΑΙ διαγενομένους τῆ σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ, καὶ Μαρία ἡ τῆ
 Ἰακώβου, καὶ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθεσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.
 2 Καὶ λίαν πρῶτὴ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος
 3 τῆ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς
 4 θύρας τῆ μνημείου; καὶ ἀναβλέψασαι θεωρεῖσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος·
 5 (ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.) Καὶ εἰσελθεῖσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον
 καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον σολὴν λευκὴν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν.
 6 Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητῶν τὸν
 7 ἐσαυρωμένον· ἠγέρθη, ἐκ ἑσιν ὧδε· ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ’
 ὑπάγετε, εἰπάτε τοῖς μαθηταῖς αὐτῆ, καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς
 8 τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθεσαι
 [ταχύ], ἔφυγον ἀπὸ τῆ μνημείου· (εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις) καὶ
 ἐδὲν ἐδὲν εἶπον· ἐφοβήντο γάρ.

- 9 Ἀναστὰς δὲ, πρῶτὴ πρῶτῃ σαββάτῃ ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδα-
 ληνῇ,

10 ληνῆ, ἀφ' ἧς ἐκθεβλήκει ἐπὶ δαίμονια. Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγειλε τοῖς
 11 μετ' αὐτῆ γενομένοις, πενθῶσι καὶ κλαίεισι. Κακεῖνοι, ἀκέσαντες ὅτι ζῆ, καὶ
 12 ἐθέαθη ὑπ' αὐτῆς, ἠπίσησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπαλῶ-
 13 σιν ἐφανερώθη ἐν ἐτέρῃ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. Κακεῖνοι ἀπελ-
 14 θύτες ἀπήγειλαν τοῖς λοιποῖς· ἐδὲ ἐκείνοις ἐπίσευσαν. Ὑστερον, ἀνακει-
 15 μένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπισίαν αὐτῶν, καὶ
 16 σκληροκαρδίαν· ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον ἐκ ἐπίσευσαν. Καὶ
 17 εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον
 18 πανταχῇ ἧσει. Ὁ πισεύσας καὶ βαπτισθῆς, σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπισήσας,
 19 καὶ κατακαθήσεται. Σημεῖα δὲ τοῖς πισεύσασιν ταῦτα παρακολουθήσει· Ἐν τῷ
 20 ὄνόματι μου δαίμονια ἐκβαλῶσι· γλώσσαις λαλήσασιν καιναῖς· ὄφεις ἄρῶσι·
 καὶ ἄν θανάσιμόν τι πῶσιν, ἢ μὴ αὐτὸς βλάψαι· ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπι-
 θήσασιν, καὶ καλῶς ἕξουσιν.
 19 Ὁ μὲν ἔν Κύριος, μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν ἕρανόν,
 20 καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τῷ Θεῷ. Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχῶς,
 τῷ Κυρίῳ συνεργῶντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιῶντος διὰ τῶν ἐπακολουθέντων
 σημείων.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

1 **Ε**ΠΕΙΔΗ ΠΕΡ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν
 2 πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ
 3 ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τῷ λόγῳ· ἔδοξε καί μοι, παρη-
 κολωθηκότι ἀνωθεν πάνσιν, ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε·
 4 ἵνα ἐπιγνώσῃς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

5 ΕΓΕΝΕΤΟ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδης τῆ βασιλείως τῆς Ἰουδαίας, ἱερεὺς
 τις ὀνόματι Ζαχαρίας, ἐξ ἑφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτῆ ἐκ τῶν θυγατέ-

ρων

6 ρων Ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ἐλισάβετ· Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι
 ἐνώπιον τῆ Θεῶ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιομασίαις τῆ
 7 Κυρίου ἀμεμπτοί. Καὶ ἐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στείρα,
 8 καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
 9 ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἑφημερίας αὐτῆ ἐναντι τῆ Θεῶ, κατὰ τὸ
 ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τῆ θυμιάσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τῆ Κυρίου·
 10 καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τῆ λαῶ ἦν προσευχόμενον ἔξω τῆ ὄρα τῆ θυμιάμα-
 11 τος. Ὡφθῆ δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου, ἐσὼς ἐκ δεξιῶν τῆ θυσιαστηρίου τῆ θυμι-
 12,13 ἀμαλός. Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. Εἶτε δὲ
 πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβῆ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκέσθη ἡ δέησίς σου·
 καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτῆ Ἰω-
 14 ἀννην. Καὶ ἔσαι χαρὰ σοὶ καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτῆ
 15 χαρήσονται. Ἔσαι γὰρ μέγας ἐνώπιον τῆ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ
 16 πίῃ· καὶ Πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆ. Καὶ
 17 πολλὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. Καὶ αὐ-
 τὸς παρελεύσεται ἐνώπιον αὐτῆ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, ἐπιστρέψαι
 καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι
 18 Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ
 τί γνώσομαι τῆτο; ἐγὼ γὰρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα
 19 ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ εἰμι
 Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὸς ἐνώπιον τῆ Θεῶ· καὶ ἀπεσάλην λαλῆσαι πρὸς σε,
 20 καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. Καὶ ἰδὼν, ἔση σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος λα-
 λῆσαι, ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀλλ' ὧν ἐκ ἐπίσευσας τοῖς λόγοις
 21 μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν
 22 τὸν Ζαχαρίαν· καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. Ἐξελθὼν
 δὲ ἐκ ἡδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν εἶωρακεν ἐν τῷ
 23 ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς· καὶ διέμενε κωφός. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλή-
 24 σθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτῆ, ἀπήλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆ. Μετὰ

δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτῆ· καὶ περιέμενεν
 25 ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα· Ὅτι ἔτω μοι πεταίηκέν ὁ Κύριος ἐν ἡμέ-
 ραις αἷς ἐπειδὴν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.

26 ΕΝ δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς
 27 πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα Ναζαρετ, πρὸς παρθένον (μεμνησευμέ-
 νην, ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ) ἐκ οἴκου Δαβὶδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μα-
 28 ριάμ. Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν, εἶπε· Χαῖρε, κεχαρισμένη.
 29 ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. Ἡ δὲ ἰδῶσα διεταράχθη
 30 ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτῆ· καὶ διελογίζετο ποσάποδός εἴη ὁ ἀσπασμὸς ἔτος. Καὶ εἶ-
 πεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβῆ, Μαριάμ· εὖρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.
 31 Καὶ ἰδὼς, συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτῆ Ἰη-
 32 σοῦν. Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται· καὶ δώσει αὐτῷ Κύ-
 33 ριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν
 34 οἶκον Ἰακώβ εἰς τὰς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔκ ἔσται τέλος. Εἶπε
 δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται τῆτο, ἐπεὶ ἄνδρα ἐ γινώσκω;
 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσει ἐπὶ σε,
 καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον, κληθήσεται
 36 υἱὸς Θεοῦ. Καὶ ἰδὼς, Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σε, καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν
 37 ἐν γήρει αὐτῆς· καὶ ἔτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλεσμένῃ σείρα. Ὅτι ἐκ
 38 ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα. Εἶπε δὲ Μαριάμ· Ἰδὼ ἡ δόλη Κυ-
 ρίε· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σε. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος·

39 Ἀνασᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρει-
 40 νὴν μετὰ σπερδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου,
 41 καὶ ἠσπάσατο τὸν Ἐλισάβετ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσ-
 πασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίση τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη
 42 Πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ· καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν· Εὐ-
 43 λογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σε. Καὶ
 44 πόθεν μοι τῆτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου με πρὸς με; Ἰδὼ γὰρ, ὡς

ἐγένετο ἡ φωνὴ τῷ ἀσπασμῷ σε εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσπίρησεν ἐν ἀγαλλιά-
 45 σει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. Καὶ μακαρία ἡ πιστεύουσα ὅτι ἔσαι τε-
 λείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.
 46, 47 Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον· καὶ ἠγαλλίασε
 48 τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου· ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπει-
 νωσιν τῆς δούλης αὐτῆς. Ἴδὲ γὰρ, ἀπὸ τῶ νῦν μακαριῶσί με πᾶσαι αἱ γε-
 49, 50 νεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτῆς· καὶ
 51 τὸ ἔλεος αὐτῆς εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβημένοις αὐτόν. Ἐποίησε κράτος
 52, 53 ἐν βραχίονι αὐτῆς· διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν· Κα-
 θεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐπέπλησεν ἀγα-
 54 θῶν, καὶ πλητῶντας ἐξαπέσειλε κενός. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτῆς,
 55 μνησθῆναι ἐλέους (καθὼς ἐλάλησε πρὸς τὰς πατέρας ἡμῶν) τῷ Ἀβραάμ,
 56 καὶ τῷ σπέρματι αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐμεινε δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆ-
 νας τρεῖς· καὶ ὑπέσχεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
 57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τῷ τεκεῖν αὐτήν· καὶ ἐγέννησεν υἱόν.
 58 Καὶ ἤκωσαν οἱ περιόικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ
 59 ἔλεος αὐτῆς μετ' αὐτῆς· καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῇ ὀγδόῃ
 ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον· καὶ ἐκάλεν αὐτὸ, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῷ
 60 πατρὸς αὐτῆς, Ζαχαρίαν. Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτῆς, εἶπεν· Οὐχί·
 61 ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν· Ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ
 62 συγγενείᾳ σου, ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. Ἐγένεον δὲ τῷ πατρὶ αὐ-
 63 τῆς, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψε
 64 λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. Ἀνεψύχθη
 δὲ τὸ σῶμα αὐτῆς παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῆς· καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν
 65 Θεόν. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τὰς περιουκῶντας αὐτῆς· καὶ ἐν ὅλῃ
 66 τῇ ὄρεινῃ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ ἔθεντο
 πάντες οἱ ἀκέσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγουτες· Τί ἄρα τὸ παιδίον
 67 τούτου ἔσαι; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτῆς. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατήρ αὐ-

68 τῷ ἐπλήσθη Πνεύματος ἁγίου· καὶ προσεφώνησε, λέγων. Εὐλογητὸς Κύριος
 ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ· ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτῷ,
 69 καὶ ἤγειρε κέρασ σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τῷ παιδὸς αὐτῷ·
 70 (καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτῷ·)
 71,72 σωτήριαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισῶντων ἡμᾶς· ποι-
 ῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτῷ·
 73,74 ὄρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν· τῷ δεῖναι ἡμῖν, ἀφίβως,
 75 ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθῆναι, λατρεύειν αὐτῷ, ἐν ὁσιότητι καὶ δικαι-
 76 οσύνῃ ἐνώπιον αὐτῷ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Καὶ σὺ, παιδίον,
 77 προσφῆτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἐτοιμά-
 78 σαι ὁδὸν αὐτῷ· τῷ δεῖναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτῷ, ἐν ἀφέσει ἁ-
 79 μαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ὑμῶν· ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς
 80 ἀναλολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφάναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τῷ
 80 κατευθύναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. Τὸ δὲ παιδίον ἤυξανε καὶ
 ἐκραταιῶτο πνεύματι· καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτῷ
 πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

II. ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος
 2 Αὐγέστου, ἀπογραφῆσαι πᾶσαν τὴν οἰκισμένην. Αὕτη ἡ ἀπογραφή πρώτη
 3 ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηναίου. Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογρά-
 4 φεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλι-
 5 λαιᾶς, ἐκ πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβὶδ, ἣτις κα-
 5 λεῖται Βηθλεὲμ (διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβὶδ,) ἀπογράψ-
 6 σθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνησευμένη αὐτῷ γυναικί, ἕσθ' ἐγκύω. Ἐγένετο
 7 δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῷ τεκεῖν αὐτήν. Καὶ
 ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ ἀνέκλιεν
 αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.
 8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλῶντες, καὶ φυλάσσοντες
 9 φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. Καὶ ἰδὼς, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη
 αὐτοῖς,

- αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτές· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.
- 10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδὲ γὰρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν
- 11 χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ. Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σω-
- 12 τῆρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαβίδ. Καὶ τῆτο ὑμῖν τὸ σημεῖον·
- 13 εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτῃ. Καὶ ἐξαίφνης
- 14 λεγόντων· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.
- 15 Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν ἔρανόν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄν-
- 16 θρωποὶ οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ, καὶ
- 17 ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τῆτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. Καὶ ἦλθον
- 18 σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κεί-
- 19 μενον ἐν τῇ φάτῃ. Ἰδούσες δὲ διεγνώρισαν περὶ τῆ ῥήματος τῆ λαληθέντος
- 20 αὐτοῖς περὶ τῆ παιδὸς τέττε. Καὶ πάντες οἱ ἀκίσαντες ἐθαύμασαν περὶ
- 21 τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτές. Ἡ δὲ Μαριάμ πάντῃ συ-
- 22 νετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ ὑπέσχεσαν
- οἱ ποιμένες, δοξάζουσες καὶ αἰνεῖσες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον,
- καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτές.
- 21 ΚΑΙ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι ὁλοῦ τῆ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη
- τὸ ὄνομα αὐτῆ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τῆ ἀγγέλι πρὸ τῆ συλληφθῆναι
- αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.
- 22 ΚΑΙ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆ καθαρισμῶ αὐτῶν, κατὰ τὸν νόμον
- 23 Μωσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσόλυμα, παραστήσαι τῷ Κυρίῳ, (καθὼς
- γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου· Ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, ἅγιον τῷ
- 24 Κυρίῳ κληθήσεται·) καὶ τῆ δῆναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυ-
- ρίου, ζευγὸς τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσὸς περισερῶν.
- 25 Καὶ ἰδὲ, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ, ᾧ ὄνομα Συμεὼν· καὶ ὁ ἄνθρωπος
- ἔτος δίκανος καὶ εὐλαβὴς, προσδεχόμενος παράκλησιν τῆ Ἰσραήλ· καὶ
- 26 Πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τῆ Πνεύ-
- ματος

- 27 μαλ' οὐκ ἔβλεπον τὸν Χριστὸν Κυρίου. Καὶ ἦλ-
θεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τὰς γονεῖς τὸ παι-
28 δίον Ἰησοῦν, τὰ ποιῆσαι αὐτὰς κατὰ τὸ εἰδισμένον τῷ νόμῳ περὶ αὐτῶν, καὶ
29 αὐτὸς ἐδόξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῶν, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεόν, καὶ εἶπε.
29,30 Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον σου, δέσποια, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εὐσυνείδητι· ὅτι
31 εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάν-
32 των τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαῶν σου Ἰσραὴλ. Καὶ
33 ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν θαυμάζουσαι ἐπὶ τοῖς λαλῶμένοις περὶ αὐτῶν.
34 Καὶ εὐλόγησεν αὐτὰς Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτῶν·
Ἰδοὺ, ἔτος κεῖται εἰς πλῆθος καὶ ἀνάστασις πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς ση-
35 μεῖον ἀνιλεγόμενον· καὶ σὺ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσειαι ῥομφαία,
ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.
36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη
προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἐπὶ ἀπὸ τῆς
37 παρθενίας αὐτῆς. Καὶ αὕτη χήρα, ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ ἐκ
38 ἀφίστατο ἀπὸ τῶν ἱερῶν, νηστειαῖς καὶ δεήσεσι λαλῶσα νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ
αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα, ἀνωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐ-
39 τῶν πάντων, τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν, ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ ὡς ἐτέλεσαν
ἀπαντὰ τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν
40 πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ παιδίον ἠύξανε, καὶ ἐκραταιεῖτο πνεύματι,
πληρῆμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.
41 Καὶ ἐπορεύθη οἱ γονεῖς αὐτῶν κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τῶν
42 πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱερουσόλυμα,
43 κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς· καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν
αὐτὰς, ὑπέμεινε Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἐκ ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ μή-
44 τηρ αὐτῶν. Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον ἡμέρας ὁδόν,
45 καὶ ἀνεζήτην αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς. Καὶ μὴ εὐρόντες
46 αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ζητῶντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡ-

μέρας τρεῖς εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων,
 47 καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. Ἐξίσταστο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες
 48 αὐτῷ, ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτῷ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ἐξε-
 πλάγησαν. Καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτῷ εἶπε· Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν
 49 ἕτως; ἰδὲ, ὁ πατήρ σε καὶ γὰρ ὀδυνώμενοι ἐζητεῖμέν σε. Καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτούς· Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; ἐκ ἤθελε ὅτι ἐν τοῖς τῷ πατρός μου δεῖ εἶναι
 50·51 με; Καὶ αὐτοὶ ἐσυνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. Καὶ κατέβη μετ'
 αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦν ὑπολασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ
 52 αὐτῷ διετῆρει πάντα τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰησοῦς προσέκοιτε
 σοφία καὶ ἡλικία, καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

III. ΕΝ ἔτει δὲ πενηκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμο-
 νεύοντος Ποντίας Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχῆντος τῆς Γαλιλαίας Ἡ-
 ρῶδης, Φιλίππου δὲ τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ τετραρχῆντος τῆς Ἰταλίας καὶ Τρα-
 2 χωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχῆντος, ἐπ' Ἀρχιε-
 ρεύς Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τῷ Ζαχαρίῳ
 3 υἱόν, ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περιχώρον τῷ Ἰορδάνῳ, κη-
 4 ρύσσων βάπτισμα μελανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· ὡς γεγραπταί ἐν βίβλῳ
 λόγων Ἠσαΐου τῷ προφήτῃ, λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοι-
 5 μάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτῷ. Πᾶσα φάραγξ
 πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ σχολιαῖ
 6 εἰς εὐθείαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ἰσοπέδους· καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σω-
 7 τήριον τῷ Θεῷ. Ἐλεγεν ἔν τοις ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ'
 αὐτῷ· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης
 8 ὀργῆς; Ποιήσατε ἔν καρπὸς ἀξίους τῆς μελανοίας· καὶ μὴ ἄρξῃσθε λέγειν ἐν
 ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δυνατοὶ ὁ Θεὸς
 9 ἐκ τῶν λίθων τέτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
 τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται. πᾶν ἔν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλόν, ἐκ-
 κόπηται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

Καὶ

10, 11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· Τί ἔν ποιήσομεν; Ἀποκριθεὶς
 δὲ λέγει αὐτοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι· ἢ ὁ ἔχων
 12 βρώμαλα, ὁμοίως ποιεῖτω. Ἦλθον δὲ ἢ τελῶναι βαπτισθῆναι, ἢ εἶπον
 13 πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν
 14 πλεόν παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσειε. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν ἢ
 στρατεύομενοι, λέγοντες· Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
 Μηδένα διασεισῆτε, μηδὲ συκοφανήσητε· ἢ ἀρκεῖσθε τοῖς ὄψωνίοις ὑμῶν.
 15 Προσδοκῶντος δὲ τῷ λαῷ, ἢ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις
 16 αὐτῶν περὶ τῷ Ἰωάννῃ, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστὸς, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης,
 ἅπασι λέγων· Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός
 17 μᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἢ πυρὶ· Οὐ τὸ πῦρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
 ἢ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, ἢ συναΐξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐ-
 18 τοῦ· τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέσῳ. Πολλὰ μὲν ἔν ἢ ἕτερα πα-
 19 ρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν· Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος
 ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς [Φιλίππῃ] τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἢ
 20 περὶ πάντων ἃν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, προσέθηκε ἢ τῷτο ἐπὶ πᾶσι,
 ἢ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.
 21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν, ἢ Ἰησοῦ βαπτισθέντος,
 22 ἢ προσευχομένου, ἀνεψυχθῆναι τὸν ἕρανόν, καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ
 ἅγιον σωματικῶς εἶδει, ὡσεὶ περισερᾶν, ἐπ' αὐτόν· ἢ φωνὴν ἐξ ἕρανῶ γε-
 23 νέσθαι, λέγεσαν· Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μᾶ ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠυδόκησα. Καὶ
 αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος, ὧν (ὡς ἐνομίζετο) υἱὸς
 Ἰωσήφ, τῷ Ἡλί,

24 τῷ Ματθαῖ, τῷ Λευὶ, τῷ Μελχί, τῷ Ἰαυνᾶ, τῷ Ἰωσήφ,
 25 τῷ Ματθαίῳ, τῷ Ἀμῶς, τῷ Ναεμ, τῷ Ἐσλί, τῷ Ναυγαί,
 26 τῷ Μααθ, τῷ Ματθαίῳ, τῷ Σεμεὶ, τῷ Ἰωσήφ, τῷ Ἰέδα,
 27 τῷ Ἰωαννᾶ, τῷ Ῥησᾶ, τῷ Ζοροβάβελ, τῷ Σαλαθιήλ, τῷ Νησί,

- 28 τῆ Μελχι, τῆ Ἀδδὶ, τῆ Κωσάμ, τῆ Ἐλμωδάμ, τῆ Ἦρ,
 29 τῆ Ἰωσή, τῆ Ἐλιέζερ, τῆ Ἰωρείμ, τῆ Ματθαῖτ, τῆ Λευί,
 30 τῆ Συμεών, τῆ Ἰσδκ, τῆ Ἰωσήφ, τῆ Ἰωνάν, τῆ Ἐλιακειμ,
 31 τῆ Μελεᾶ, τῆ Μαιϊνάν, τῆ Ματθαθά, τῆ Ναθάν, τῆ Δαβίδ,
 32 τῆ Ἰεσσαί, τῆ Ὠβῆδ, τῆ Βοόζ, τῆ Σαλμών, τῆ Ναασσών,
 33 τῆ Ἀμιναδάβ, τῆ Ἀράμ, τῆ Ἐσρώμ, τῆ Φαρές, τῆ Ἰούδα,
 34 τῆ Ἰακώβ, τῆ Ἰσαάκ, τῆ Ἀβραάμ, τῆ Θάρα, τῆ Ναχώρ,
 35 τῆ Σερχ, τῆ Ραφαῦ, τῆ Φαλέκ, τῆ Ἐβέρ, τῆ Σαλα,
 36 τῆ Καϊνάν, τῆ Ἀρφαξάδ, τῆ Σῆμ, τῆ Νῶε, τῆ Λάμεχ,
 37 τῆ Μαθεσάλα, τῆ Ἐνώχ, τῆ Ἰαρέδ, τῆ Μαλελεήλ, τῆ Καϊνάν,
 38 τῆ Ἐνώς, τῆ Σῆθ, τῆ Ἀδάμ, τῆ Θεῆ.

IV. ἸΗΣΟΥΣ δὲ Πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπέσχετο ἀπὸ τῆ Ἰορδάνης· καὶ ἦγετο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον ἡμέρας τεσσαράκοντα, πειραζόμενος
 2 ὑπὸ τῆ διαβόλου. Καὶ ἐκ ἔφαγεν ἕδην ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συν-
 3 ἤλεσθεισὼν αὐτῶν, ὕσπερον ἐπέινασε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· Εἰ υἱὸς
 4 εἶ τῆ Θεῆ, εἶπε τῷ λίθῳ τέτω ἵνα γένηται ἄρτος. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
 5 πρὸς αὐτὸν, λέγων· Γέγραπται· Ὅτι ἐκ ἐπ' ἄρτου μόνου ζήσεται ὁ ἄνθρω-
 6 πος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι Θεοῦ. Καὶ ἀναλαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς
 7 ὄρος ὑψηλόν, ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης, ἐν στιγμή
 8 χρόνου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν,
 καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ὃ ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐτήν.
 9 Σὺ ἔν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσοι σε πᾶσα. Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ,
 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· γέγραπται [γάρ·] Προσκυνήσεις
 10 Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Καὶ ἠγάγεν αὐτὸν εἰς Ἰε-
 11 ρουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τῆ ἱερῆ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ
 12 χερῶν ἀρεσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. Καὶ ἀπο-
 κριθεὶς,

- κριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι εἴρηλαι· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν
 13 Θεὸν σου. Καὶ συνελέσας πάντῃα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπέστη ἀπ' αὐτῆ
 ἄχρι καιρῶ.
- 14 Καὶ ὑπέσχετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν·
 15 καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτῆ. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν
 16 ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν
 Ναζαρέτ, ἧ ἦν τετραμμένος· καὶ εἰσῆλθε, κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 17 τῶν σαββάτων, εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. Καὶ ἐπεδόθη
 αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐε τοῦ προφήτου· καὶ ἀναπύξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τό-
 18 πον ὅτι ἦν γεγραμμένον· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ· ὅτι ἔνεκεν ἔχρισέ με εὐαγ-
 γελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλέ με ἰάσασθαι τὰς συνελθιμένους τὴν καρδίαν·
 19 κηρύττειν αἰχμαλώτοις ἄφεςιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν· ἀποσείλαι τετραουσ-
 20 μένους ἐν ἀφέσει· κηρύττειν ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. Καὶ πύξας τὸ βιβλίον,
 ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν
 21 ἀτενίζοντες αὐτῷ. Ἦρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτούς· Ὅτι σήμερον πεπλή-
 22 ρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσίν ὑμῶν. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ,
 καὶ θαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐμπορευομένοις ἐκ τοῦ σο-
 23 ματοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· Οὐχ ἕτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ; Καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἰατρὲ, θεράπευσον
 σεαυτόν· ὅσα ἠκέσαμεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερναῦμ, ποιήσον καὶ ὡδὲ ἐν
 τῇ πατρίδι σου.
- 24 Εἶπε δὲ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐδεῖς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πα-
 25 τρίδι αὐτοῦ. Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλοὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς
 ἡμέραις Ἡλίας ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ ἕρπυς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆ-
 26 νας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· Καὶ πρὸς ἐδεμίαν
 αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεππα τῆς Σιδῶνος, πρὸς γυναῖκα χη-
 27 ραν. Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίε τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ·
 28 καὶ ἐδεῖς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος. Καὶ ἐπλήσθησαν πάν-

29 τες θυμῶ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούσας ταῦτα. Καὶ ἀνασάντες ἐξέβαλον
αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως τῆς ὄφρυος τῆ ὄρεος, ἐφ' ἧ
30 ἡ πόλις αὐτῶν ὠκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. Αὐτὸς δὲ διελθὼν
διὰ μέσων αὐτῶν, ἐπορεύετο·

31 ΚΑΙ κατήλθεν εἰς Καπερναεὺν πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων
32 αὐτὸς ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἐξεπλήσσοιτο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτῷ, ὅτι ἐν ἔξο-
33 σίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτῷ. Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα
34 δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἐὰ, τί ἡμῖν καί
σοι, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τῷ
35 Θεῷ. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι, καὶ ἐξέλθε ἐξ αὐτῷ.
Καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς [τὸ] μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτῷ, μηδὲν
36 βλάβαν αὐτόν. Καὶ ἐγένετο θαύματος ἐπὶ πάντας· καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλ-
λήλους, λέγουσας· Τίς ὁ λόγος ἕτος, ὅτι ἐν ἔξοσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει
37 τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; Καὶ ἐξεπορεύετο ἡχος περὶ αὐ-
τῷ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 Ἀνασὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· [ἡ]
πειθερὰ δὲ τῷ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρρετῶ μεγάλῃ· καὶ ἠρώτησαν αὐ-
39 τὸν περὶ αὐτῆς. Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τῷ πυρρετῷ, καὶ ἀ-
φῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς.

40 Δύνοστος δὲ τῷ ἡλίῳ, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενῆντας νόσοις ποιικίλαις,
ἤγαγον αὐτὸς πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεῖς, ἐθε-
41 ράπευσεν αὐτὸς. Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέ-
γοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν ἐκ εἰς αὐτὰ λα-
42 λεῖν, ὅτι ἤδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἐξελθὼν
ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτην αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐ-
43 τῷ· καὶ κατεῖχον αὐτόν τῷ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐ-
τὸς· Ὅτι καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ
44 Θεοῦ· ὅτι εἰς τῷτο ἀπέσταλμαι. Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς
Γαλιλαίας.

V. ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τῷ ἀκείν τὸν λόγον
 2 τῷ Θεῷ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐσὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ· καὶ εἶδε δύο
 πλοῖα ἐσῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέ-
 3 πλυναν τὰ δίχτυα. Ἐμβαῖς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τῷ Σίμωνος, ἠρώτησεν
 αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τῶν πλοίων
 4 τὰς ὄχλους. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· Ἐπανάγαγε
 5 εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίχτυα ὑμῶν εἰς ἄγρην. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
 Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· Ἐπισάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες, εὐδὲν
 6 ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σε χαλάσω τὸ δίχτυον. Καὶ τῷτο ποιήσαντες,
 7 συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ· διεῖρξάντων δὲ τὸ δίχτυον αὐτῶν. Καὶ
 καλένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τῷ ἐλθόντι συλλαβεῖσθαι
 αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρω τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι
 8 αὐτά. Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε τοῖς γόνασι τῷ Ἰησοῦ, λέγων·
 9 Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. Θάμβος γὰρ περι-
 ἔσχεν αὐτὸν, καὶ πάντας τὰς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρῃ τῶν ἰχθύων ἢ συνέ-
 10 λαβόν· ὁμοίως δὲ καὶ Ἰακώβον καὶ Ἰωάννην, υἱὸς Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοινωνοὶ
 τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβῆ· ἀπὸ τῆ νῦν
 11 ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγραῶν. Καὶ καταβαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες
 ἀπανηα, ἠκολέθησαν αὐτῷ.
 12 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἰδὲ, ἀνὴρ πλή-
 ρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη αὐτῷ, λέ-
 13 γων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. Καὶ ἐκλίνας τὴν χεῖρα,
 ἤψατο αὐτῷ, εἰπὼν· Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ'
 14 αὐτῷ. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον
 σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένηκε περὶ τῷ καθαρισμῷ σε, καθὼς προσέταξε
 15 Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτῷ·
 καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκείν, καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτῷ ἀπὸ τῶν
 16 ἀσθενειῶν αὐτῶν. Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις, καὶ προσευχόμενος.

Καὶ

- 17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων· καὶ ἦσαν καθή-
 μενοι Φαρισαῖοι καὶ Νομοδιδάσκαλοι, οἱ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης
 τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἰεδαίας, καὶ Ἰερουσαλήμ· καὶ δύναμις Κυρία ἦν εἰς τὸ
 18 ἰᾶσθαι αὐτούς. Καὶ ἰδὼν, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παρα-
 19 λελυμένος, καὶ ἐζήτην αὐτὸν εἰσενεγκεῖν, καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ μὴ
 εὐρόντες [διὰ] ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν, διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ
 τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον
 20 ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν τὴν πίσιν αὐτῶν, εἶπεν αὐτῶ· Ἄνθρωπε,
 21 ἀφέωνλαί σοι αἱ ἁμαρτίαι σε. Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ Γραμματεῖς
 καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες· Τίς ἐστὶν ἔτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύ-
 22 ναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ Θεός; Ἐπιγνὰς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς
 διαλογισμὰς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
 23 καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· Ἀφέωνλαί σοι αἱ ἁμαρτίαι
 24 σε· ἢ εἰπεῖν· Ἐγχειραὶ καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἶπε τῷ παραλελυμένῳ·
 Σοὶ λέγω, ἔγχειραι· καὶ ἄρας τὸ κλινιδίόν σε, πορεύε εἰς τὸν οἶκόν σε.
 25 Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ᾧ κατέκειτο, ἀπήλθεν
 26 εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν· Καὶ ἕκαστις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ
 ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες· Ὅτι εἶδομεν παρά-
 δοξα σήμερον.
 27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευὴν, καθήμενον
 28 ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ καταλιπὼν ἅπαντα,
 29 ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην [ὁ] Λευὴς αὐτῷ ἐν
 τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολλὸς, καὶ ἄλλων, οἱ ἦσαν μετ' αὐ-
 30 τῶν κατακείμενοι. Καὶ ἐγόγγυζον οἱ Γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς
 τὰς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες· Διατί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ
 31 πίνει; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτούς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ
 32 ὑγιαίνοντες ἰατρῶν, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἐλύλυθα καλέσαι δικαίους,
 ἀλλὰ

33 ἀλλὰ ἀμαρτωλὸς, εἰς μελάνοιαν. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Διατί οἱ μα-
θηταὶ Ἰωάννη νησεύουσι πυκνά, καὶ δεήσεις ποιῶνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φα-
34 ρισαίων· οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μὴ δύ-
νασθε τὰς υἱὰς τῆ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶ, ποιῆσαι
35 νησεύειν; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος,
36 τότε νησεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς
αὐτούς· Ὅτι ἔδειξεν ἐπίβλημα ἱματίου καινῷ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν·
εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει, καὶ τῷ παλαιῷ ἔ συμφωνεῖ [ἐπίβλημα]
37 τὸ ἀπὸ τῆ καινῆ. Καὶ ἔδειξεν βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκὸς παλαιῆς· εἰ δὲ
μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τὰς ἀσκὰς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ
38 ἀπολείψονται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκὸς καινὸς βλητέον, καὶ ἀμφότεροι συν-
39 τηρῶνται. Καὶ ἔδειξεν πῶν παλαιόν, εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ· Ὁ πα-
λαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

VI. ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν
σπορίμων· καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτῷ τὰς σάχυας, καὶ ἥσθιον, ψώχοντες
2 ταῖς χερσί· Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε ὃ ἐκ ἕξεσι
3 ποιεῖν ἐν τοῖς σαββάσι; Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτούς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ
τῆτο ἀνέγνωλε ὃ ἐποίησε Δαβὶδ, ὅποτε ἐπεινάσεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτῷ
4 ὄντες; Ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τῆ Θεῆ, καὶ τὰς ἄρτας τῆς προθέσεως
ἔλαβε, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτῷ· ἕς ἐκ ἕξεσι φαγεῖν εἰ μὴ
5 μόνος τὰς ἱερεῖς; Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου
καὶ τῆ σαββάτου.

6 Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ
7 διδάσκειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτῷ ἢ δεξιὰ ἦν ξηρά. Παρατήσαν
δὲ [αὐτὸν] οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θραπέυσει,
8 ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτῷ. Αὐτὸς δὲ ἤδει τὰς διαλογισμὰς αὐτῶν, καὶ
εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρᾷ ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἐγειραι, καὶ σῆθι εἰς τὸ μέ-
9 σον. Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. Εἶπεν ἔν ὃ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Ἐπερωλήσω ὑμᾶς·

- Τί ἔξεις τοῖς σάββασιν; ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι,
 10 ἀπολέσαι; Καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτὲς, εἶπεν αὐτῷ· Ἐκ-
 λεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἐποίησεν ἕτω· καὶ ἀποκαλεσάθη ἡ χεὶρ αὐτῷ
 11 ὑγιῆς ὡς ἡ ἄλλη. Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλευν πρὸς ἀλλή-
 λους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.
 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι·
 13 καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τῷ Θεῷ. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσ-
 εφώνησε τὰς μαθητὰς αὐτῷ· καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, ἕς καὶ
 14 ἀποστόλους ὠνόμασε· (Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελ-
 15 φὸν αὐτῷ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, Ματθαῖον καὶ
 16,17 Ἰσίδωρον Ἰακώβου, καὶ Ἰσίδωρον Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης). Καὶ καλε-
 βὰς μετ' αὐτῶν, ἔση ἐπὶ τόπῳ πεδινῷ· καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτῷ, καὶ πλῆθος
 πολὺ τῷ λαῷ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίης
 Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκῆσαι αὐτῷ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν,
 18,19 καὶ οἱ ὀχλόμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο. Καὶ πᾶς
 ὁ ὄχλος ἐζήτηε ἀπλῆσθαι αὐτῷ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτῷ ἐξήρχετο, καὶ ἰάτο
 πᾶντας.
 20 ΚΑΙ αὐτὸς ἐπάρας τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῷ εἰς τὰς μαθητὰς αὐτῷ, ἔλεγε·
 Μακάριοι οἱ πτωχοί· ὅτι ὑμεῖς ἐσὶν ἡ βασιλεία τῷ Θεῷ. Μακάριοι οἱ
 21 πεινῶντες νῦν· ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν· ὅτι γελά-
 22 σετε. Μακάριοι ἐσεὶ ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν
 ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρῶν, ἕνεκα τῷ
 23 υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδὲ γὰρ ὁ μισ-
 θὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ ἔρανω· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ
 24 πατέρες αὐτῶν. Πλὴν εἰ καὶ ὑμῖν τοῖς πλυσίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν παρὰ-
 25 κλησιν ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι· ὅτι πεινάσετε. εἰ καὶ ὑμῖν, οἱ
 26 γελῶντες νῦν· ὅτι πεινήσετε καὶ κλαύσετε. Οὐαὶ ὑμῖν ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴ-

πῶσι [πάντες] οἱ ἄνθρωποι· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίεν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

27 Ἄλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούσιν· Ἀγαπᾶτε τὰς ἐχθρὰς ὑμῶν· καλῶς ποι-
 28 εἶτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς. Εὐλογεῖτε τὰς καταρωμένους ὑμῖν· ἢ προσεύχεσθε
 29 ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. Τῷ τύπῳ τῆς ἐπιτοῦ σιαγόνας, πᾶρεχε ἢ
 τὴν ἄλλην· ἢ ἀπὸ τῆς αἵροντός σε τὸ ἱμάτιον, ἢ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης.
 30 Παντὶ δὲ τῷ αἰτῶντί σε, δίδε· ἢ ἀπὸ τῆς αἵροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει.
 31 Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ἢ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς
 32 ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τὰς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστί; ἢ
 33 γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὰς ἀγαπῶντας αὐτὰς ἀγαπᾶσι. Καὶ εἰ ἀγαθοποιῆτε
 τὰς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστί; ἢ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ
 34 αὐτὸ ποιῶσι. Καὶ εἰ δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποῖα ὑμῖν
 χάρις ἐστί; ἢ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι
 35 τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τὰς ἐχθρὰς ὑμῶν, ἢ ἀγαθοποιεῖτε, ἢ δανείζητε
 μηδὲν ἀπελπίζοντες· ἢ ἔσαι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, ἢ ἔσεσθε υἱοὶ τῆς ὑψίστου·
 36 ὅτι αὐτὸς χρηστὸς ἐστὶν ἐπὶ τὰς ἀχαρίστους ἢ πονηρὰς. Γίνεσθε ὡς οἰκίρι-
 37 μονες, καθὼς ἢ ὁ πατήρ ὑμῶν οἰκτίρων ἐστί. Καὶ μὴ κρίνετε, ἢ ἢ μὴ κρι-
 θῆτε· μὴ καταδικάζετε, ἢ ἢ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, ἢ ἀπολυθήσεσθε·
 38 δίδετε, ἢ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν, πεπισμένον ἢ σεσαλευμένον ἢ
 ὑπερεκχυνόμενον δάσσειν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ὃ με-
 39 τρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν; ἢ χι-
 40 ἀμφοτέρω εἰς βόθυνον πεσεῖν; Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐ-
 41 τῆ· καθηγητὴς δὲ πᾶς ἔσαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτῆ. Τί δὲ βλέπεις τὸ
 κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τῆς ἀδελφῆς σε, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ
 42 ὀφθαλμῷ ἢ κατανοεῖς; ἢ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σε· Ἀδελφε,
 ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σε, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
 σε δοκὸν ἢ βλέπων; Ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τῆς ὀφθαλμοῦ

σε,

- σα, ἢ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τῆ ἀδελφῆ σα·
 43 Οὐ γὰρ ἐστὶ δένδρον καλὸν, ποιῶν καρπὸν σαπρὸν· εἶδὲ δένδρον σαπρὸν, ποιῶν
 44 καρπὸν καλόν. Ἐκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τῆ ἰδίας καρπῆ γινώσκειται· εἰ γὰρ
 45 ἐξ ἀκανθῶν συλλέγῃσι σῦκα, εἶδὲ ἐκ βάττε τρυγῶσι σαφυλήν. Ὁ ἀγαθὸς
 ἄνθρωπος ἐκ τῆ ἀγαθῆ θησαυρῆ τῆς καρδίας αὐτῆ προφέρει τὸ ἀγαθόν· ἢ
 ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τῆ πονηρῆ θησαυρῆ τῆς καρδίας αὐτῆ προφέρει τὸ
 πονηρόν· ἐκ γὰρ τῆ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ σῶμα αὐτῆ. Τί
 46, 47 δέ με καλεῖτε, Κύριε, Κύριε· ἢ εἰ ποιεῖτε ἃ λέγω; Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς
 με, ἢ ἀκούων με τῶν λόγων, ἢ ποιῶν αὐτὰς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔσιν ὅμοιος.
 48 Ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομῶντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε ἢ ἐβάθυνε, ἢ ἔθηκε
 θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρας δὲ γενομένης, προσεῖρῆξεν ὁ πο-
 λημὸς τῆ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, ἢ ἐκ ἰσχυσε σαλευῖσθαι αὐτήν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ
 49 τὴν πέτραν. Ὁ δὲ ἀκούσας ἢ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομή-
 σαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίας· ἢ προσεῖρῆξεν ὁ πολημὸς· ἢ εὐ-
 θέως ἔπεσε, ἢ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.
- VII. ΕΠΕΙ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτῆ εἰς τὰς ἀκοὰς τῆ λαῶ, εἰς-
 2 ἦλθεν εἰς Καπερναεὺν. Ἐκατοντάρχης δὲ τινος δῆλος κακῶς ἔχων, ἠμελλε
 3 τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. Ἀκούσας δὲ περὶ τῆ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς
 αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν, ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν
 4 δῆλον αὐτῆ. Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν
 5 σπευδαίως, λέγοντες· Ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξει τῆτο· ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθ-
 6 νος ἡμῶν, ἢ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾧκοδόμησεν ἡμῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύ-
 ετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτῆ εἰ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐπεμψε
 πρὸς αὐτὸν ὁ εκατοντάρχης φίλος, λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλε· εἰ
 7 γὰρ εἰμι ἰκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν σέγην με εἰσέλθῃς. Διὸ εἶδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα
 8 πρὸς σε ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἶπέ μοι λόγῳ, ἢ ἰαθήσεται ὁ παῖς με. Καὶ γὰρ ἐγὼ
 ἄνθρωπος εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· ἢ
 λέγω τέτῳ· Πορεύθητι, ἢ πορεύεται· ἢ ἄλλῳ· Ἐρχε, ἢ ἐρχεται· ἢ τῷ
 δέλω

- 9 δέλω με· Ποίησον τῆτο, ἢ ποιῆι. Ἀπέσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύ-
 μασεν αὐτόν· ἢ γραφεῖς, τῷ ἀκολοθεῖντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· Λέγω ὑμῖν,
 10 ἐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίσιν εὔρον. Καὶ ὑποσρέψαντες οἱ πεμφθέντες
 εἰς τὸν οἶκον, εὔρον τὸν ἀσθενῆντα δέλον ὑγιαίνοντα.
- 11 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῇ ἐξῆς, ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλεμένην Ναὶν· ἢ συν-
 12 πορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῷ ἱκανοὶ, ἢ ὄχλος πολὺς. Ὡς δὲ ἤγγισε
 τῇ πόλῃ τῆς πόλεως, ἢ ἰδὲ, ἐξεκομίζετο τεθνηκώς, υἱὸς μονογενῆς τῇ
 μητρὶ αὐτῷ, ἢ αὐτῇ χήρᾳ· ἢ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς [ἦν] σὺν αὐτῇ.
 13 Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, ἢ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ
 14 κλαῖε. Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σορῆς, (οἱ δὲ βασάζοντες ἔστησαν,) ἢ
 15 εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, ἢ ἤρξατο
 16 λαλεῖν· ἢ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτῷ. Ἐλαβε δὲ φόβος ἀπαντίας, ἢ ἐδόξ-
 αζον τὸν Θεὸν, λέγοντες· Ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, ἢ, ὅτι
 17 ἐπεσκέφατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτῷ. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος ἔτος ἐν ὅλῃ τῇ
 Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτῷ, ἢ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.
- 18, 19 ΚΑΙ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτῷ περὶ πάντων τούτων. Καὶ
 προσκαλεσάμενος δύο τινας τῶν μαθητῶν αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, ἔπεμψε πρὸς
 20 τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; Παραγε-
 νόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες, εἶπον· Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς ἀπέσταλκεν
 21 ἡμᾶς πρὸς σε, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; (Ἐν
 αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλὰς ἀπὸ νόσων ἢ μασίγων ἢ πνευμάτων
 22 πονηρῶν, ἢ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσθη τὸ βλέπειν.) Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
 Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ὃ εἶδετε ἢ ἠκού-
 σατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται,
 23 κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· καὶ μακάριός
 24 ἐσιν ὅς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννη,
 ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννη· Τί ἐξεληλυθάτε εἰς τὴν ἔρη-
 25 μον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμῳ σαλευόμενον; Ἀλλὰ τί ἐξεληλυθ-

θαλε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφισμένον; ἰδὲ, οἱ ἐν ἱμα-
 26 τισμῶ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. Ἄλλὰ τί ἐξ-
 εληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην; καὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτε.
 27 (Οὗτός ἐστι περὶ τοῦ γέγραπται· Ἰδὲ, ἐγὼ ἀποσέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
 28 προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.) Λέγω γὰρ
 ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννης τῷ Βαπτιστῷ ἐδείξ
 29 ἐστίν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῷ Θεῷ, μείζων αὐτῷ ἐστίν· καὶ πᾶς
 ὁ λαὸς ἀκέσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπ-
 30 τισμα Ἰωάννης· οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Νομικοὶ τὴν βελὴν τῷ Θεῷ ἠθέτησαν
 31 εἰς ἑαυτοὺς, μὴ βαπτισθέντες ὑπὸ αὐτοῦ. [Εἶπε δὲ ὁ Κύριος·] Τίνι ἔν ὁμοι-
 32 ὴσω τὰς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι εἰσίν ὅμοιοι; Ὅμοιοὶ εἰσι
 παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνῶσιν ἀλλήλοις, καὶ λέγουσιν·
 Ἡυλήσαμεν ὑμῖν, καὶ ἐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ ἐκ ἐκλαύσατε.
 33 Ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς μήτε ἄρτον ἐσθίων, μήτε οἶνον πίνων·
 34 καὶ λέγει· Δαιμόνιον ἔχει. Ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τῷ ἀνθρώπῳ ἐσθίων καὶ πίνων·
 καὶ λέγει· Ἰδὲ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτω-
 35 λῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.
 36 Ἠρώτα δὲ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων, ἵνα φάγη μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν
 37 εἰς τὴν οἰκίαν τῷ Φαρισαίῳ, ἀνεκλίθη. Καὶ ἰδὲ, γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἦν
 ἁμαρτωλὸς, ἐπιγνῶσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τῷ Φαρισαίῳ, κομίσασα
 38 ἀλάσαστρον μύρου, καὶ εἰσαπαρὰ τὰς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω, κλαίεσα, ἤρ-
 ξαλο βρέχειν τὰς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐ-
 32 τῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τὰς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. Ἰδὼν
 23 δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Οὗτος, εἰ ἦν
 προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἣτις ἄπλεται αὐτοῦ, ὅτι
 ἁμαρτωλὸς ἐστίν.

40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοι τι εἰπεῖν.

41 Ὁ δὲ φησὶ· Διδάσκαλε, εἶπέ· Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῆ τινι· ὁ εἰς

42 ὤφειλε δηνάρια πενήκοντα, ὁ δὲ ἕτερος πενήκοντα. Μὴ ἐχόντων δὲ αὐ-
 τῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς ἔν αὐτῶν, εἶπε, πλεῖον αὐ-
 43 τὸν ἀγαπήσει; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων, εἶπεν· Ὑπολαμβάνω ὅτι ὦ τὸ
 44 πλεῖον ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὁρθῶς ἔκρινας. Καὶ γραφεὶς πρὸς
 τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σε
 εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τὰς πόδας με ἐκ ἕδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν
 45 ἔβρεξέ με τὰς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. Φίλημά
 μοι ἐκ ἕδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, ἐδιέλιπε καλαφιλοῦσά με τὰς
 46 πόδας. Ἐλαίω τὴν κεφαλὴν με ἐκ ἠλειψας· αὕτη δὲ μύρω ἠλειψέ με
 47 τὰς πόδας. Οὐ χάριν, λέγω σοι, ἀφένωται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί,
 48 ὅτι ἠγάπησε πολὺ· ὦ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. (εἶπε δὲ αὐτῇ·
 49 Ἀφένωταί σε αἱ ἁμαρτίαι. Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυ-
 50 τοῖς· Τίς ἕτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφήσιν;) εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα·
 Ἡ πίσις σε σέκακέ σε· πορεύε εἰς εἰρήνην.

VIII. ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην,
 κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ·
 2 καὶ γυναῖκες τινες, αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ
 ἀσθενειῶν· Μαρία ἡ καλεμένη Μαγδαληνῆ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπὶ ἄ ἐξελη-
 3 λύθει, καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χεζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σαβάννα, καὶ ἕτεραι
 πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
 4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐ-
 5 τὸν, εἶπε διὰ παραβολῆς. Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τῶν σπείρειν τὸν σπόρον αὐ-
 6 τῶν· καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπαλήθη,
 7 καὶ τὰ περὶ αὐτὸν τῶν ἔραιν ἠλέφαγεν αὐτό. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέ-
 8 τραν, καὶ φυνὲν ἐξηράνη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰμάδα. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν
 8 μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό. Καὶ ἕτε-
 9 ρον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυνὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλα-

δὲ

- 10 δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτῆ, λέγοντες, τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη. Ὁ δὲ
 εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῆ Θεῶ· τοῖς δὲ
 λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνι-
 11, 12 ᾶσιν. Ἔσι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος, ἐστὶν ὁ λόγος τῆ Θεῶ. Οἱ
 δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν, εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ αἶρει
 13 τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ
 ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκέσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ
 ἔτιοι ῥίζαν ἔκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμῶ
 14 ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεισθόν, ἔτιοι εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ
 μεριμῶν καὶ πλεῖτε καὶ ἡδονῶν τῆ βίβι πορευόμενοι συμπνίγονται, καὶ ἔτελεσ-
 15 φορεῖσι· Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῆ, ἔτιοι εἰσὶν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ,
 ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι, καὶ καρποφορεῖσιν ἐν ὑπομονῇ.
 16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψκας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω κλίνης τί-
 θησιν· ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς.
 17 Οὐ γάρ ἐσι κρύπτων ὃ ἐ φανερόν γενήσεται, ἐδὲ ἀπόκρυφον ὃ ἐ γνωσθήσε-
 18 ται, καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. Βλέπετε ἔν πῶς ἀκέσει· ὃς γάρ ἂν ἔχη, δο-
 θήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτῆ.
 19 Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆ, καὶ ἐκ ἡδύνατο
 20 συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸ ὄχλον. Καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων· Ἡ μήτηρ
 21 σε καὶ οἱ ἀδελφοί σε ἐσήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλουσες. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
 εἶπε πρὸς αὐτάς· Μήτηρ με καὶ ἀδελφοί με, ἔτιοι εἰσὶν οἱ τὸν λόγον τῆ
 Θεῶ ἀκούοντες, καὶ ποιῶντες αὐτόν.
 22 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον, καὶ οἱ μα-
 23 θηταὶ αὐτῆ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης.
 24 εἰς τὴν λίμνην· καὶ συνεπληρῶτο, καὶ ἐκινδύνευσεν. Προσελθόντες δὲ διήγει-
 ραν αὐτόν, λέγοντες· Ἐπισάτα, επισάτα, ἀπολλύμεθα. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς
 ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τῆ ὕδατος· καὶ ἐπαύσατο, καὶ ἐγένετο γα-
 λήνη.

- 25 λήνη. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Πῶς ἐσὶν ἡ πίσις ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα ἕτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει, καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακέουσιν αὐτῷ;
- 26 ΚΑΙ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἧτις ἐσὶν ἀνηπέροαν
27 τῆς Γαλιλαίας. Ἐξεληθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἰκανῶν, καὶ ἱμάτιον ἐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ ἐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἴδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀνακράξας, προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοι,
28 Ἰησοῦ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὑψίστου; δέομαί σε, μὴ με βασανίσῃς. (Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηπάκει αὐτόν· καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πένταις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ, ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους.) Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί σοὶ ἐσὶν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα
30 μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἰκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς
31 εἰς ἐκεῖνας εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξεληθὼν δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθεν εἰς τὰς χοίρας· καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τὸ κρημνισθῆναι εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοι τὸ γεγεννημένον, ἔφυγον, καὶ [ἀπελθόντες] ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς τὰς ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὔρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονεῖν, παρὰ
32 τὰς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσῶθη ὁ δαιμονισθεὶς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν, ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, ὑπέστρεψεν. Ἐδέξω δὲ αὐτὸς ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὑπέστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγεῖ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός.

Καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.
 40 ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν τῷ ὑποσρέψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος·
 ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν.
 41 Καὶ ἰδὼν, ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς
 ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τὰς πόδας τῆ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελ-
 42 θεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα,
 καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτόν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν.
 43 Καὶ γυνὴ ἕσσα ἐν ῥύσει αἱμάλος, ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἣτις ἰατροῖς προσα-
 44 ναλώσασα ὅλον τὸν βίον, ἐκ ἰσχυσεν ὑπ' ἐδενὸς θεραπευθῆναι· προσελ-
 θῆσα ὀπισθεν, ἤψατο τὰ κρᾶσπέδα τῆ ἱμαλίας αὐτῆ· καὶ παραχερῆμα ἔση
 45 ἡ ῥύσις τῆ αἱμάλος αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἀψάμενός με;
 Ἀρνεμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· Ἐπιστάτα, οἱ
 46 ὄχλοι συνέχεσσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγουσι· Τίς ὁ ἀψάμενός με; Ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν· Ἥψαλό με τίς· ἐγὼ γὰρ ἔγνω δύνάμιν ἐξελθεῖσαν ἀπ' ἐμοῦ.
 47 Ἰδῆσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι ἐκ ἔλαθε, τρέμεισα ἦλθε, καὶ προσπεσῆσα αὐτῷ, δι'
 ἦν αἰτίαν ἤψατο αὐτῆ, ἀπήγειλεν αὐτῷ ἐνάπιον παντὸς τῆ λαῆ, καὶ ὡς
 48 ἰάθη παραχερῆμα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θυγάτηρ· ἡ πίστις σε σέ-
 49 σωκέ σε· πορεύε εἰς εἰρήνην. Ἔτι αὐτῆ λαλῶντος, ἔρχεταί τις παρὰ τῆ
 ἀρχισυναγωγῆς λέγων αὐτῷ· Ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σε· μὴ σκύλλε τὸν
 50 διδάσκαλον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκέσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων· Μὴ φοβῆ· μό-
 51 νον πίστευε, καὶ σωθήσεται. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν
 ἐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ
 52 τὴν μητέρα. Ἐκλαίον δὲ πάντες καὶ ἐκόπλοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ κλαί-
 53 ετε· ἐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ καλεγέλων αὐτῆ, εἰδότες ὅτι ἀπέ-
 54 θανεν. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ κραλήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώ-
 55 νησε, λέγων· Ἡ παῖς, ἐγείρε. Καὶ ἐπέσρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ
 56 ἀνέστη παραχερῆμα· καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. Καὶ ἐξέστησαν οἱ
 γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρεγγείλεν αὐτοῖς μῆδεν εἰπεῖν τὸ γεγονός.

- ΙΧ. ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΜΕΝΟΣ δὲ τὰς δώδεκα [μαθητὰς αὐτῶ], ἔδωκεν αὐτοῖς
 2 δύναμιν ἢ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, ἢ νόσους θεραπεύειν· καὶ
 ἀπέστειλεν αὐτὰς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ ἰᾶσθαι τὰς ἀσθε-
 3 νῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδὸν, μήτε ῥάβδους,
 μήτε πῆραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν.
 4,5 Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε, ἢ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. Καὶ ὅσοι
 ἂν μὴ δεξωθῶσι ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἢ τὸν κοι-
 6 οῦτον ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποκινάξατε, εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. Ἐξερ-
 χόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι ἢ θεραπεύοντες
 πανταχῶ.
 7 Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ἐπ' αὐτῶ πάντα· ἢ διη-
 8 πόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων, ὅτι Ἰωάννης ἐγήγεθαι ἐκ νεκρῶν. Ὑπό-
 τινων δὲ, ὅτι Ἡλίας ἐφάνη· ἄλλων δὲ, ὅτι προφήτης εἰς τῶν ἀρχαίων
 9 ἀνέστη. Καὶ εἶπεν [ὁ] Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ ἐστὶν
 ἔστος, περὶ οὗ ἐγὼ ἀκέω τοιαῦτα; Καὶ ἐζήτησε ἰδεῖν αὐτόν.
 10 Καὶ ὑποσρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῶ ὅσα ἐποίησαν· ἢ πα-
 ραλαβὼν αὐτὰς, ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως καλυμμέ-
 11 νης Βηθσαϊδά. Οἱ δὲ ὄχλοι γινόντες, ἠκολούθησαν αὐτῶ· ἢ δεξάμενος αὐ-
 τὰς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἢ τὰς χρείαν ἔχοντας
 12 θεραπείας ἰᾶτο. Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα
 εἶπον αὐτῶ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας
 ἢ τὰς ἀγροὺς, καταλίψωσι, ἢ εὔρωσιν ἐπιστησίμην· ὅτι ὡδε ἐν ἔρημῳ τόπῳ
 13 ἐσμέν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν· Οἱ δὲ εἶπον·
 Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι ἢ δύο ἰχθύες, εἰ μήτι πορευθέντες
 14 ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάλιν τὸν λαὸν τῆτον βρώμαλα. (Ἦσαν γὰρ ἄσπει
 ἄνδρες πενήκισχιλιοι.) Εἶπε δὲ πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτῶ· Καθίσθητε
 15 αὐτὰς κλισίας ἀνὰ πενήκιστοια. Καὶ ἐποίησαν ἕτω, ἢ ἀνέκλιναν ἀπῆλθαι.
 16 Λαβὼν δὲ τὰς πέντε ἄρτους, ἢ τὰς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρα-
 νόν,

- νόν, εὐλόγησεν αὐτὰς, καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδοε τοῖς μαθηταῖς παρατιθέ-
 17 ναι τῷ ὄχλῳ. Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἦρθη τὰ περισ-
 σεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων, κόφιοι δώδεκα.
- 18 ΚΑΙ ἔγένετο, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καλαμόνας, συνῆσαν
 αὐτῷ οἱ μαθηταί· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὰς, λέγων· Τίνα με λέγεσιν οἱ ὄχ-
 19 λοι εἶναι; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες, εἶπον· Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ,
 20 Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. Εἶπε δὲ αὐτοῖς·
 Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε· Τὸν
 21 Χριστὸν τῷ Θεῷ. Ὁ δὲ ἐπιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδεὶ εἰπεῖν τῆτο,
 22 εἰπών· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι
 ἀπὸ τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Ἀρχιερέων καὶ Γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ
 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.
- 23 Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέλει ὀπίσω με ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω
 24 ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σαυρὸν αὐτῷ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὅς
 γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτῷ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ
 25 τὴν ψυχὴν αὐτῷ ἕνεκεν ἐμοῦ, ἔστος σώσει αὐτήν· Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄν-
 26θρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας, ἢ ζημιωθείς; Ὅς
 γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τὰς ἐμὰς λόγους, τῆτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισ-
 χυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῷ, καὶ τῷ πατρὶ, καὶ τῶν ἁγίων ἁγ-
 27 γέλων. Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐσηκότων, οἳ ἔγεύσον-
 ται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
- 28 Ἐγένετο δὲ (μετὰ τὰς λόγους τέτρες ὡσεὶ ἡμέραι ὀλίγῃ) καὶ παραλαβὼν
 τὸν Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι.
 29 Καὶ ἔγένετο, ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτῷ ἕτε-
 30 ρον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτῷ λευκὸς ἕξασφράγιων. Καὶ ἰδὲ, ἄνδρες δύο συνε-
 31 λάβου αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωσῆς καὶ Ἡλίας· οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον
 32 τὴν ἔξοδον αὐτῷ, ἣν ἔμελλε πληρῆν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ
 σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν
 αὐτῷ,

33 αὐτῷ, καὶ τὰς δύο ἄνδρας τὰς συνεσῶτας αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχω-
 ρίζεσθαι αὐτὰς ἀπ' αὐτῷ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα,
 καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ἅδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηναὶς τρεῖς, μίαν σοι, καὶ Μω-
 34 σεῖ μίαν, καὶ μίαν Ἡλία· μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. Ταῦτα δὲ αὐτῷ λέγοντος,
 ἐγένετο νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτὰς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνῳ εἰσ-
 35 ελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· Οὗ-
 36 τός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, αὐτῷ ἀκούετε. Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν
 φωνὴν, εὗρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος· καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ ἔθεντο ἀπήργειλαν ἐν
 ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἔθεν ὧν ἔωράκασιν.

37 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τῆ ὄρει, συνήν-
 38 τησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. Καὶ ἰδὼν, ἀνῆλθὼν ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε, λέγων·
 Διδάσκαλε, θέομαί σε, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς ἐσί μοι.

39 Καὶ ἰδὼν, πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξάλιφθῃς κράζει, καὶ σπαράσσει αὐ-
 40 τὸν μετὰ ἀφρῶν, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτῷ, συντρίβον αὐτόν. Καὶ ἔδε-
 41 ἦθη τῶν μαθητῶν σε, ἵνα ἐκβάλλωσιν αὐτὸ, καὶ ἐκ ἠδυνήθησαν. Ἀποκρι-
 θεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι
 42 πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σε. Ἐπι δὲ προσ-
 ερχομένῳ αὐτῷ, ἐρρήξεν αὐτόν τὸ δαιμόνιον, καὶ συνεσπάρραξεν· ἐπετίμησε
 δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἴασατο τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν

43 αὐτόν τῷ πατρὶ αὐτῷ. Ἐξεπλήσσοιτο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ
 Θεοῦ. Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς
 44 τὰς μαθητὰς αὐτῷ. Θεσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὅσα ὑμῶν τὰς λόγους τέτρε· ὁ
 45 γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. Οἱ δὲ ἠγ-
 νίσαν τὸ ῥήμα τῷτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰσθῶνται
 46 αὐτό· καὶ ἐφοβήθη ἐρωτῆσαι αὐτόν περὶ τοῦ ῥήματος τέτρε. Εἰσῆλθε δὲ δια-
 47 λογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν
 διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίον ἔσησεν αὐτὸ παρ'
 48 ἑαυτῷ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν δέξηται τῷτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνό-

ματί με, ἐμὲ δέχεσθαι· καὶ ὅς ἐάν ἐμὲ δεξῆται, δέχεσθαι τὸν ἀποσεύλαιά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, ἕτος ἔσαι μέγας.

49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης, εἶπεν· Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σε ἐκβάλλουσα τὰ δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι ἐκ ἀκολοθεῖ μεθ' ἡμῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Μὴ κωλύετε· ὅς γὰρ ἐκ ἑσὶ κατ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἔσιν.

51 ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ, ἐν τῷ συμπληρῆσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτῆ, 52 καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπόν αὐτῆ ἐσήριξε τῆ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτῆ· καὶ πορευθέντες εἰσηλθόν εἰς κώμην 53 Σαμαρειτῶν, ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ. Καὶ ἐκ ἐδέξατο αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτῆ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτῆ 54 Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον· Κύριε, θέλεις εἰπώμεν πῶς καλεῖσθαι ἀπὸ τῆ 55 ἑρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτῆς, ὡς καὶ Ἡλίας ἐποίησε; Στράφεις δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν· Οὐκ οἶδατε οἷς πνεύματος ἔστε ὑμεῖς· ὁ γὰρ υἱὸς τῆ 56 ἀνθρώπου ἐκ ἤλαθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

57 Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν· Ἀκολοθήσω σοι ὅπως ἂν ἀπέρχῃ, Κύριε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες 58 φωνεῖς ἔχετε, καὶ τὰ πτερινὰ τῆ ἑρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐκ ἔχει πᾶσιν τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον· Ἀκολοθέθει μοι. 59 Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες τῆς νεκρῆς θάψαι τῆς ἑαυτῶν νεκρῆς· 60 σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τῆ Θεοῦ. Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολοθήσω σοι, Κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν 61 οἶκόν μου. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτῆ ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῆ Θεοῦ.

X. ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἕτερος ἐβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῆς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτῆ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον ὃ ἔμελλεν αὐτὸς

2 αὐτὸς ἔρχεσθαι. Ἔλεγεν ἔν πρὸς αὐτὰς· Ὁ μὲν Θερισμὸς πολλὺς, οἱ δὲ
 ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε ἔν τῷ Κυρίῳ τῷ Θερισμῷ, ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας
 3 εἰς τὸν Θερισμὸν αὐτῷ. Ὑπάγετε· ἰδὲ, ἐγὼ ἀποσέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν
 4 μέσῳ λύκων. Μὴ βασάζετε βαλάντιον, μὴ πῆραν, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ
 5 μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσθητε. Εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον
 6 λέγετε· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. Καὶ εἴαν [μὲν] ἦ ἐκεῖ [ὁ] υἱὸς εἰρήνης, ἐπα-
 ναπαύσει αἱ ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει.
 7 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιός
 γάρ ὁ ἐργάτης τῷ μισθῷ αὐτῷ ἔστι. Μὴ μελαβαίνειτε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.
 8 Καὶ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παραλι-
 9 θέμενα ὑμῖν, καὶ θεραπεύετε τὰς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς·
 10 Ἡγλίκεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε,
 11 καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἶπατε· Καὶ τὸν
 κοινορτόν, τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν, ἀπομασσόμεθα ὑμῖν·
 12 πλὴν τούτο γινώσκετε, ὅτι ἠγλίκεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Λέγω δὲ
 ὑμῖν, ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσαι, ἢ τῇ πόλει
 13 ἐκείνῃ. Οὐαὶ σοὶ Χοραζίν, εὐαὶ σοὶ Βηθσαϊδᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
 ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ
 14 καθήμεναι μελενόησαν. Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσαι ἐν τῇ κρίσει,
 15 ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ, Καπερναὺμ, ἡ ἕως τοῦ ἕρανῶ ὑψωθείσα, ἕως ἄρα κατα-
 16 βιβασθήσῃ. Ὁ ἀκῆων ὑμῶν, ἐμὲ ἀκῆει· καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ
 17 δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποσεύλαλλά με. Ὑπέσχεσαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα
 μετὰ χαρᾶς, λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσει αἱ ἡμῖν ἐν τῷ
 18 ὀνόματί σε. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρεον τὸν Σατανᾶν, ὡς ἀσραπὴν, ἐκ τοῦ
 19 ἕρανῶ πεσόντα. Ἰδὲ, δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ
 σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ ἐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδι-
 20 κήσῃ. Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται.
 21 χαίρειτε δὲ [μᾶλλον], ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς ἕρανοῖς. Ἐν αὐτῇ

τῇ

- τῇ ὥρᾳ ἠγγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἐξομολογῆμαί σοι,
 πάτερ, κύριε τῆ ἔρανθ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ
 συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι ἔτως ἐγένετο
 22 εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. Καὶ γραφεὶς πρὸς τὰς μαθητάς, εἶπε· Πάντα πα-
 ρεδόθη μοι ὑπὸ τῆ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ
 πατήρ· καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ὃ ἐὰν βέλῃται ὁ υἱὸς ἀποκα-
 23 λύψαι. Καὶ γραφεὶς πρὸς τὰς μαθητάς, καὶ ἰδίαν εἶπε· Μακάριοι οἱ
 24 ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ πρὸφῆται
 καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκῆσαι ἃ
 ἀκῆετε, καὶ οὐκ ἤκασαν.
 25 Καὶ ἰδὲ, νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί
 26 ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέ-
 27 γραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν
 Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος
 28 σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ
 29 αὐτῷ· Ὅρθῶς ἀπεκρίθης· τῆτο ποίει, καὶ ζήσῃ. Ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν,
 30 εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστὶ με πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς,
 εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼν, καὶ λησταῖς περι-
 ἔπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες
 31 ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ
 32 ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἀντιπαρήλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ λευίτης, γενόμενος κατὰ
 33 τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρήλθεν. Σαμαρεΐτης δὲ τις ὁδεύων, ἦλθε
 34 κατὰ αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἐσπλαγχνίσθη. Καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ
 τραύματα αὐτῆ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον
 35 κλῆνος, ἤγαγεν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτῆ. Καὶ ἐπὶ τὴν
 αὔριον ἐξελθὼν, ἐμβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ·
 Ἐπιμελήθητι αὐτῆ· καὶ ὅτι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί
 36 με ἀποδώσω σοι. Τίς ἐν τέτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι

37 τῷ ἐμπεισόνῳ εἰς τὰς λησάς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτῷ.
 Εἶπεν ἔν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύε, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.
 38 ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰς, καὶ αὐτὸς εἰσηλθὲν εἰς κάμην
 39 τινά· γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Καὶ
 τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλεμένη Μάρθα, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τὰς πόδας τῷ
 40 Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτῷ· Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν δια-
 κονίαν. ἐπιστάσα δὲ εἶπε· Κύριε, εἰ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ με μόνην με
 41 κατέλιπε διακονεῖν; εἶπε ἔν αὐτῇ ἵνα μοι συναυλιάσῃται. Ἀποκριθεὶς δὲ
 εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά·
 42 Ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία. Μαρίας δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἣτις ἐκ ἀφαι-
 ρηθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

XI. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύ-
 σατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτῷ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσ-
 2· εὔχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τὰς μαθητὰς αὐτῷ. Εἶπε δὲ αὐτοῖς·
 Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε· Πάτερ [ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς ἔρανοῖς,] ἁγιασθήτω
 τὸ ὄνομά σε· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σε· [γενηθήτω τὸ θέλημά σε, ὡς ἐν
 3 ἔρανοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.] Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπίσσιον δίδε ἡμῖν τὸ καθ'
 4 ἡμέραν. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ
 ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, [ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς
 5 ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.] Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὰς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πο-
 6· ρεύσει αὐτὸν μεσονυκτίῳ, καὶ εἶπῃ αὐτῷ· Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρ-
 7· τος· ἐπειδὴ φίλος με παρεγένετο· ἐξ ὁδοῦ πρὸς με, καὶ ἐκ ἔχω ὁ παραβῆσω
 8 αὐτῷ· καὶ κείνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπῃ· Μὴ μοι κόπος πάρεχε· ἤδη ἡ
 θυρά κέχλειται, καὶ τὰ παιδιά με μετ' ἐμῷ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· εἰ δύνα-
 9· μαι ἀναστὰς δεναί σοι. Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ εἰ δάσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶ-
 ναι αὐτῷ φίλον, διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτῷ ἐγερθεὶς δάσει αὐτῷ ὅσον χρη-
 9· ζει. Καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω· Αἰτᾶτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρησθε·
 10· κρᾶτε, καὶ ἀνοιγησεται ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὕ-

- 11 ρίσκει, ἢ τῷ κρέοντι ἀνοιγήσειαι. Τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ
 υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ ἢ ἰχθῦν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπι-
 12 δώσει αὐτῷ; ἢ ἢ ἐὰν αἰτήσῃ ὄδον, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; Εἰ ἔν ὑμεῖς
 13 πονηροὶ ὑπάρχοντες, οἶδατε ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πῶσω
 μᾶλλον ὁ πατήρ ὁ ἐξ ἐρανεῖ, δώσει Πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτεῦσιν αὐτόν;
 14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, ἢ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τῷ δαιμονίῳ
 15 ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός· ἢ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. Τινὲς δὲ ἐξ αὐ-
 τῶν εἶπον· Ἐν Βεελζεβὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
 16 Ἄλλοι δὲ πειράζοντες, σημείον παρ' αὐτῷ ἐζήτην ἐξ ἐρανεῖ. Αὐτὸς δὲ
 17 εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα, εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν
 18 διαμερισθεῖσα ἐρημῶται, ἢ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. Εἰ δὲ ἢ ὁ Σαλιανᾶς ἐφ'
 ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσει ἢ βασιλεία αὐτῆ; ὅτι λέγετε, ἐν Βεελ-
 19 ζεβὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβὺλ ἐκβάλλω τὰ
 δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τῆτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ
 20 ἔσονται. Εἰ δὲ ἐν δακίλῳ Θεῷ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ'
 21 ὑμᾶς ἢ βασιλεία τῷ Θεῷ. Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσῃ τὴν
 22 ἑαυτῷ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ. Ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος
 αὐτῷ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτῷ αἶρει, ἐφ' ἢ ἐπεποιθεῖ, ἢ
 23 τὰ σκῦλα αὐτῷ διαδίδωσιν. Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμῶ, κατ' ἐμῶ ἐστὶ· ἢ ὁ μὴ συν-
 24 ἄγων μετ' ἐμῶ, σκορπίζει. Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τῷ
 ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνθρώπων τόπων, ζητῶν ἀνάπαυσιν· ἢ μὴ εὐρίσκον,
 25 λέγει· Ὑποσρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σε-
 26 σαρωμένον ἢ κεκοσμημένον. Τότε πορεύεται ἢ παραλαμβάνει ἐπ' αὐτῷ ἄλλα
 πνεύματα πονηρότερα ἑαυτῷ, ἢ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· ἢ γίνεσθαι τὰ
 ἔσχατα τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ χείρονα τῶν πρώτων.
 27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τῷ
 ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἢ κοιλία ἢ βασάσασά σε, ἢ μασοὶ ἔς ἐθή-
 28 λασας. Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μεγένηγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τῷ Θεῷ,

29 ἢ φυλάσσοντες αὐτόν. Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν· Ἡ
 γενεὰ αὕτη πονηρὰ ἐστὶ σημεῖον ἐπιζητεῖ, ἢ σημεῖον ἐδοθήσεται αὐτῇ, εἰ
 30 μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τῷ προφήτῃ. Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς
 31 Νινευίταις, ἔτις ἔσαι ἢ ὁ υἱὸς τῷ ἀνθρώπῳ τῇ γενεᾷ ταύτῃ. Βασίλισσα
 νότις ἐγερεθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης, ἢ κα-
 λακρινεῖ αὐτές· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκῶσαι τὴν σοφίαν Σο-
 32 λομῶντος· ἢ ἰδὲ, πλείον Σολομῶνος ᾧδε. Ἄνδρες Νινευὶ ἀναστήσονται ἐν
 τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, ἢ καλακρινῶσιν αὐτήν· ὅτι μελενόησαν
 εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ· ἢ ἰδὲ, πλείον Ἰωνᾶ ᾧδε.
 33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας, εἰς κρυπλὸν τίθησιν, εἰδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλὰ
 34 ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. Ὁ λύχνος τῷ
 σάμαλός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν ἔν ὁ ὀφθαλμός σε ἀπλῆς ᾦν, ἢ ὅλον τὸ
 35 σῶμά σε φωλεῖνόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾦ, ἢ τὸ σῶμά σε σκολεῖνόν· Σκό-
 36 πει ἔν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοί, σκότος ἐστίν. Εἰ ἔν τὸ σῶμά σε ὅλον φωλεῖνόν,
 μὴ ἔχον τι μέρος σκολεῖνόν, ἔσαι φωλεῖνόν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ
 ἀσραπῇ φωτίζη σε.
 37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἡρώτα αὐτὸν Φαρισαῖός τις ὅπως ἀρισθήσῃ παρ'
 38 αὐτῷ. Εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι εἰ
 39 πρῶτον ἐβάπλισθη πρὸ τῷ ἀρίστῳ. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Νῦν
 ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τῷ ποτηρίῳ ἢ τῷ πίνακος καθαρίζετε· τὸ δὲ
 40 ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς ἢ πονηρίας. Ἄφρονες, εἴχ ὁ ποιήσας τὸ
 41 ἔξωθεν, ἢ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; Πλὴν τὰ ἐνόντα δοτε ἐλεημοσύνην· ἢ ἰδὲ,
 42 πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐσιν. Ἄλλ' εἰ καὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκα-
 τῆτε τὸ ἡδίοσμον ἢ τὸ πήγανον ἢ πᾶν λάχανον, ἢ παρέρχεσθε τὴν κρί-
 σιν ἢ τὴν ἀγάπην τῷ Θεῷ· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφίεναι.
 43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρῶτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συνα-
 44 γωγαῖς, ἢ τοῖς ἀσπασμῶς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς ἢ
 Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἐσεὶ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἀδῆλα, ἢ οἱ ἄνθρωποι οἱ

45 περιπαλῶντες ἐπάνω ἐκ οἴδασι. Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν, λέγει
 46 αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ ὑμῖν
 τοῖς νομικοῖς εἰαὶ, ὅτι φορτίζετε τὰς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ
 47 ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν ἐπερσψάυετε τοῖς φορτίοις. Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδο-
 μεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, ὃ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέλειναν αὐτοὺς.
 48 Ἄρα μαρτυρεῖτε, (καὶ συνευδοκεῖτε ταῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν,) ὅτι αὐτοὶ
 49 μὲν ἀπέλειναν αὐτοὺς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. Διὰ τῆτο
 καὶ ἡ σοφία τῆ Θεοῦ εἶπεν· Ἀποσελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας, καὶ ἀποσόλους,
 50 καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖσι καὶ ἐκδιώξουσιν· Ἴνα ἐκζητηθῆ τὸ αἷμα πάντων τῶν
 51 προφητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καθολοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης,
 ἀπὸ τῆ αἱμαῖος Ἄβελ, ἕως τῆ αἱμαῖος Ζαχαρίας, τῆ ἀπολομένης μεταξὺ τῆ
 52 θυσιασθῆρις καὶ τῆ οἴκου· ναὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύ-
 της. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ ἐκ
 53 εἰσήλθετε, καὶ τὰς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς
 αὐτοὺς, ἤρξαντο οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποσομα-
 54 τίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων· ἐνεδρεύοντες αὐτὸν, [καὶ] ζητῶντες θηρεῦσαι τι
 ἐκ τῆ σόματος αὐτοῦ, ἵνα κληρονομήσωσιν αὐτὸ.

XII ΕΝ ΟἷΣ ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τῆ ὄχλου, ὡς καταπαλεῖν ἀλλή-
 λους, ἤρξαντο λέγειν πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτοῦ· Πρῶτον προσέχετε ἑαυτοῖς
 2 ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις. Οὐδεὶς δὲ συγκεκαλυμ-
 3 μένον ἐστὶν, ὃ ἐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπτόν, ὃ ἐκ γνωσθήσεται. Ἄνθ' ὧν
 ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀποσθήσεται· καὶ ὃ πρὸς τὸ εἶς ἐλα-
 4 λήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων. Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς
 φίλοις μου· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ
 5 ἐχούλων περὶ σῶματι τι ποιῆσαι. Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φο-
 βήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι, ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γένναν·
 6 ναὶ λέγω ὑμῖν, τῆτον φοβήθητε. Οὐχὶ πέντε σελήνια πωλεῖται ἀσσαρίων
 7 δύο; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν ἐκ ἐστὶν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τῆ Θεοῦ. Ἄλλὰ καὶ αἱ

7 τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠριθμηταί. μὴ ἔν φοβεῖσθε· πολλῶν
 8 σρεβίων διαφέρει. Λέγω δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσ-
 θεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν
 9 ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνη-
 10 θήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. Καὶ πᾶς ὃς ἔρει λόγον εἰς τὸν υἱὸν
 τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα βλασφημῆ-
 11 σαντι· οὐκ ἀφεθήσεται. Ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ
 τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί
 12 εἰπήη· τὸ γὰρ ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ἰσχύϊ, ἃ δεῖ εἰπεῖν.
 13 Εἶπε δὲ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε, εἶπε τῷ ἀδελφῷ μου μερι-
 14 σασθαι μετ' ἐμῶν τὴν κληρονομίαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, τίς με
 15 κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν· Ὁρᾶτε καὶ
 φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· ὅτι ἐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινί, ἢ ζωῇ
 16 αὐτοῦ ἐσιν, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς,
 17 λέγων· Ἄνθρωπε τινὸς πλεονεξίας εὐφόρησεν ἡ χώρα· Καὶ διελογίζετο ἐν
 18 ἑαυτῷ, λέγων· Τί ποιήσω; ὅτι ἐκ ἔχω πᾶν συνάξω τὰς καρπὸς μου. Καὶ
 εἶπε· Τῆτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω·
 19 καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθὰ μου. Καὶ ἐρῶ τῇ
 ψυχῇ μου· Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύε,
 20 φάγε, πίε, εὐφραίνε. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν
 21 ψυχὴν σε ἀπαιτήσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας, τίνι ἐσαι; Οὕτως ὁ θη-
 σαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλετῶν.
 22 Εἶπε ἔτι πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτῶν· Διὰ τῆτο ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε
 23 τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγηη· μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε. Ἡ ψυχὴ
 24 πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα, τῶν ἐνδύματός. Κατανοήσατε τὰς
 κόρακας, ὅτι οὐ σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἷς ἐκ ἐστὶ ταμεῖον, οὐδὲ ἀπο-
 θῆκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτάς· πόσω μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πλει-
 25 νῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ·

26 πῆχυν ἕνα; Εἰ ἔν ἔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνάτε;
 27 Κατανοήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνει· ἔ κοπιᾷ, ἐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν,
 28 ἐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτῆ περιεβάλετο ὡς ἐν τέττων. Εἰ δὲ
 τὸν χόρτον ἐν τῷ ἀγρῷ σήμερον ὄντα, ἢ αὐριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον,
 29 ὁ Θεὸς ἔτως ἀμφιέννυσι, πῶσω μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Καὶ ὑμεῖς μὴ
 30 ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε· ἢ μὴ μελεωρίζεσθε. (Ταῦτα γὰρ πάντα, τὰ
 ἔθνη τῆ κόσμου ἐπιζητεῖ· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χερήσει τέττων.) Πλὴν
 31 ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ ταῦτα πάντα προσεθήσεται ὑμῖν. Μὴ
 32 φοβῆ, τὸ μικρὸν ποιόνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δεῖναι ὑμῖν τὴν βα-
 33 σιλείαν. Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἢ δότε ἐλεημοσύνην. Ποιήσατε
 ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιέμενα, θησαυρὸν ἀνεκλείπτου, ἐν τοῖς ἔρανοις·
 34 ὅπως κλέπτῃς ἐκ ἐγγίσει, ἐδὲ σῆς διαφθείρει. Ὅπως γὰρ ἐσιν ὁ θησαυρὸς
 35 ὑμῶν, ἐκεῖ ἢ ἡ καρδιά ὑμῶν ἔσται. Ἐσῶσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέ-
 36 ναι, ἢ οἱ λύχνοι καιόμενοι· καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις
 τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος ἢ κρῆσαν-
 37 τος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. Μακάριοι οἱ δῆλοι ἐκεῖνοι, ἔς ἐλθῶν ὁ κύριος
 εὐρήσει γρηγορῶντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι περιζώσεσθαι, ἢ ἀνακλινεῖ αὐ-
 38 τὰς, ἢ παρελθῶν διακονήσει αὐτοῖς. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ,
 ἢ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, ἢ εὐρη ἔτω, μακάριοί εἰσιν οἱ δῆλοι ἐκεῖνοι.
 39 Τῆτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχε-
 40 ται, ἐγρηγόρησεν ἂν, ἢ ἐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτῆ. Καὶ
 ὑμεῖς ἔν γίνεσθε ἔτοιμοι· ὅτι ἡ ὥρα ἔ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.
 41 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις,
 42 ἢ ἢ πρὸς πάντα; Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Τίς ἄρα ἐσὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ἢ
 φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτῆ, τῆ διδόναι ἐν
 43 καιρῷ τὸ σιτομέτριον; Μακάριος ὁ δῆλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθῶν ὁ κύριος αὐτῆ
 44 εὐρήσει ποιῶντα ἔτως. Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν
 45 αὐτῆ καταστήσει αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ δῆλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆ·

Χρονίζει

45 Χρονίζει ὁ κύριός με ἔρχεσθαι· καὶ ἄρξῃται τύπῃν τὰς παιδας καὶ τὰς παι-
 46 δίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι· ἤξει ὁ κύριος τῷ δέλω ἐκείνῃ
 ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἔ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ ἔ γινώσκει· καὶ διχολομήσει αὐτὸν, καὶ
 47 τὸ μέρος αὐτῷ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. Ἐκεῖνος δὲ ὁ δέλος ὁ γνῶς τὸ
 θέλημα τῷ κυρίῳ ἑαυτῷ, καὶ μὴ ἐτοιμάσας, μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα
 48 αὐτῷ, δαρήσεται πολλάς. Ὁ δὲ μὴ γνῶς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δα-
 ρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτῷ· καὶ
 49 ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσασιν αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς
 50 τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθῃ; Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς
 51 συνέχομαι ἕως ἔ τελεσθῆ; Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δεῖναι ἐν τῇ
 52 γῆ; ἔχι, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τῷ νῦν
 53 πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ, καὶ δύο ἐπὶ τρισί. Δια-
 μερισθήσεται πατρὸς ἐφ' υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί· μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ θυ-
 γάτρῃ ἐπὶ μητρὶ· πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πεν-
 θερὰν αὐτῆς.

54 Ἐλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ
 55 δυσμῶν, εὐθέως λέγετε· Ὁμίβρος ἔρχεται· καὶ γίνεται ἔτω. Καὶ ὅταν νό-
 56 τον πνεύουσα, λέγετε· Ὅτι καύσων ἔσαι· καὶ γίνεται. Ὑποκριταί, τὸ πρὸς-
 ωπον τῆς γῆς καὶ τῷ ἔρανῳ οἶδατε δοκιμάζειν· τὸν δὲ καιρὸν τῆτον πῶς ἔ
 57 δοκιμάζετε; Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἔ κρίνετε τὸ δίκαιον; Ὡς γὰρ ὑπάγετε
 58 μετὰ τῷ ἀντιδίκῃ σε ἐπ' ἀρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι
 ἀπ' αὐτῷ· μήποτε καλασύρη σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ
 59 τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βάλλῃ εἰς φυλακὴν. Λέγω σοι, ἔ μὴ
 ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἔ καὶ τὸ ἔσχαλον λεπτὸν ἀποδώς.

XIII ΠΑΡΗΣΑΝ δὲ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ
 2 τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἐμίξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. Καὶ
 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι ἔτοι ἀμαρ-
 τωλοὶ παρὰ πάντας τὰς Γαλιλαίας ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν;

- 3 Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' εἰ μὴ μελανοῆτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεισθε.
- 4 Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ' ἧς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ, καὶ ἀπέλειπεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι ἔτι οὐκ οφείλεται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τὰς καιρικῶν ἐν Ἱερουσαλήμ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' εἰ μὴ μελανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε. Ἐλεγεν δὲ ταυτην τὴν παραβολὴν· Συκὴν εἶχε τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτῷ πεφυτευμένην· καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἔχεν εὖρεν. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἰδὲ, τρία ἔτη ἐρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ ἔχον εὐρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καιαργεῖ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τὸ ἔτος, ἕως ὅτε σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κόπρια· καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.
- 10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σαββάσι. Καὶ ἰδὲ, γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ ἦν συγκύπησα, καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, προσεφώνησεν, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σε. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.
- 14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ· Ἐξ ἡμέραι ἐῖς ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις ἔν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τῆ σαββάτου. Ἀπεκρίθη ἔν αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν· Ὑποκριτὰ, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ, εἰ λύσει τὸν βῆν αὐτῷ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίσει; Ταύτην δὲ, θυγατέρα Ἀβραάμ ἔσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς ἰδὲ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, καὶ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τῆ δεσμῶ τῆ ἡμέρα τῆ σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγων αὐτῷ, καιησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτῷ.
- 18 Ἐλεγεν δὲ· Τί νι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῆ Θεῶ; καὶ τί νι ὁμοιώσω αὐτήν; Ὅμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτῷ· καὶ ἤύξησεν, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ περὶ αὐτῷ ἔβρανε καιησκήνωσεν

20 καλεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτῶ. Καὶ πάλιν εἶπε· Τίνι ὁμοιώσω τὴν
21 βασιλείαν τῆ Θεῶ; Ὅμοία ἐστὶ ζύμη, ἣν λαβῶσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς
ἀλεύρεθ σατα τρία, ἕως ἔξυμώθη ὅλον.

22 ΚΑΙ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορεύειν ποιούμενος
23 εἰς Ἱερουσαλήμ. Εἶπε δὲ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ
24 εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πολ-
25 λοι, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἴσχύουσιν. Ἀφ' ἧ ἂν ἐγερθῆ ὁ
οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξῃσθε ἕξω ἐστάναι καὶ κρᾶν τὴν
θύραν, λέγοντες· Κύριε, κύριε, ἀνοῖξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· Οὐκ
26 οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. Τότε ἄρξῃσθε λέγειν· Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σε, καὶ
27 ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν, οὐκ
28 οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστῆτε ἀπ' ἐμεῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας.
Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψῃσθε Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τὰς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆ Θεῶ, ὑμᾶς
29 δὲ ἐκβαλλομένους ἕξω. Καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ [ἀπὸ] βορρᾶ
30 καὶ νότου· καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆ Θεῶ. Καὶ ἰδὲ, εἰσὶν ἔσ-
χαλοι οἱ ἔσσονται πρῶτοι, καὶ εἰσι πρῶτοι οἱ ἔσσονται ἔσχατοι.

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ· Ἐξελθε,
32 καὶ πορεύεθ ἐνλεῦθεν· ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· Ἰδὲ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις
33 ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειῶμαι. Πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ
αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι
34 ἕξω Ἱερουσαλήμ. Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τὰς προφῆτας, καὶ
λιθοβολῶσα τὰς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναΐξαι
τὰ τέκνα σε, ὃν τρόπον ὄρνιθ τὴν ἑαυτῆς νοσσιᾶν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ
35 ἠθέλησας; Ἰδὲ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος· ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν,
ὅτι οὐ μὴ με ἴδῃτε ἕως ἂν ἤξῃ ὅτε εἴπῃ· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
ματι Κυρίου.

- xiv ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν
 Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρέμενοι αὐτόν.
- 2 Καὶ ἰδὼς, ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτῶ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
 3 Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς Νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων· Εἰ ἔξεσι τῷ σαββάτῳ
 4 θεραπεύειν; Οἱ δὲ ἠσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν, καὶ ἀπέ-
 5 λυσε. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτούς, εἶπε· Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βῆς εἰς φρέαρ
 6 ἐμπροσθέν, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆ σαββάτῃ; Καὶ
 οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα.
- 7 Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων πῶς τὰς πρῶλο-
 8 κλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· Ὅταν κληθῆς ὑπὸ τινος εἰς γά-
 9 μμας, μὴ καὶ κληθῆς εἰς τὴν πρῶλοκλισίαν· μήποτε ἐνλιμότερός σε ἢ κεκλη-
 10 μένος ὑπὲρ αὐτῶ. Καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτόν καλέσας, ἐρεῖ σοι· Δὸς τέττω
 11 τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχαλον τόπον κατέχειν. Ἄλλ' ὅταν
 κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχαλον τόπον· ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ
 κεκληκὼς σε, εἴπῃ σοι· Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσαι σοι δόξα
 12 ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοί. Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται·
 καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.
- 13 Ἐλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκώτι αὐτόν· Ὅταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ
 φῶναι τοὺς φίλους σε, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σε, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σε, μηδὲ
 14 γείτονας πλοσσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γένηταί σοι ἀν-
 15 ταπόδομα. Ἄλλ' ὅταν ποιῆς δοχὴν, κἀλει πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς,
 16 τυφλοὺς. Καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθή-
 17 σεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.
- 18 Ἀκέσας δὲ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος ὁς
 19 φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπός τις
 20 ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς· καὶ ἀπέσειλε τὸν δούλον αὐτῶ
 τῇ ὥρᾳ τῆ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἐρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐσι
 21 πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραλειῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν
 αὐτῷ·

αὐτῷ Ἀγρὸν ἠγόρασα, ἢ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν, ἢ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ
19 σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε,
20 ἢ πορευόμην δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον· Καὶ ἕτε-
21 ρος εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, ἢ διὰ τῆτο εἰ δύναμαι ἐλθεῖν. Καὶ παραγενο-
 μένος ὁ δῶλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτῷ ταῦτα. τότε ἐργισθεῖς ὁ
 οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δῶλῳ αὐτῷ· Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας ἢ
 ῥύμας τῆς πόλεως, ἢ τὰς πτωχὰς ἢ ἀναπήρας ἢ χολὰς ἢ τυφλὰς εἰσά-
22 γαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δῶλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, ἢ ἔτι τόπος
23 ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δῶλον· Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς ἢ φραγ-
24 ρίς, ἢ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι
 ἐλεῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεῦσθαι με τῷ δείπνῳ.
25 Συνεπορευέσθε ἢ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· ἢ σραφεῖς εἶπε πρὸς αὐτούς·
26 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με, ἢ εἰ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ, ἢ τὴν μητέρα,
 ἢ τὴν γυναῖκα, ἢ τὰ τέκνα, ἢ τὰς ἀδελφὰς, ἢ τὰς ἀδελφὰς, ἔτι δὲ ἢ
27 τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, εἰ δύναται με μαθητὴς εἶναι. Καὶ ὅστις εἰ βλασφῆμι τὸν
28 σαυρὸν αὐτοῦ, ἢ ἔρχεται ὀπίσω μου, εἰ δύναται με εἶναι μαθητὴς. Τίς γὰρ
 ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, εἰ μὴ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν
29 δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν; ἵνα μήποτε θέλος αὐτοῦ θεμελίον,
 ἢ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρχοντες ἐμπαίξουσιν αὐτῷ,
30 λέγοντες· Ὅτι ἔτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, ἢ εἰ ἰσχυρεὶς ἐκτελέσει.
31 ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, εἰ μὴ
 καθίσας πρῶτον βαλεῖται, εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ
32 μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω
33 ὄντος, πρεσβεῖαν ἀποσεύσας, ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. Οὕτως ἔν, πᾶς ἐξ
 ὑμῶν, ὅς εἰ ἀπολάσσει τῶν πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, εἰ δύναται με εἶναι
34 μαθητὴς. Καλὸν τὸ ἄλλας· εἰ δὲ τὸ ἄλλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρετυθήσεται;
35 Οὔτε εἰς γῆν, ἔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό· Ὁ ἔχων
 ὧτα ἀκθεῖν, ἀκθετω.

- XV ΗΣΑΝ δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀκείνῳ
 2 αὐτῷ. Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς, λέγοντες· Ὅτι
 3 ἔτος ἁμαρτωλῶς προσδέχεται, καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς
 4 τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων· Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρῶ-
 5 βαλα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, εὐκαλεῖται τὰ ἑννενηκονταεννέα ἐν τῇ
 6 ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἕως εὕρῃ αὐτό; Καὶ εὐρῶν ἐπιτί-
 7 θησιν ἐπὶ τὰς ὤμους ἑαυτοῦ χαίρων· καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τὰς
 8 φίλους καὶ τὰς γείτονας, λέγων αὐτοῖς· Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὕρον τὸ πρῶ-
 9 θαιόν μου τὸ ἀπολωλός. Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ θρανῷ ἐπὶ
 10 ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μελανοῦντι, ἢ ἐπὶ ἑννενηκονταεννέα δικαίοις, οἵτινες εὐχρεῖαν
 11 ἔχουσι μελανοίας. Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, εἰάν ἀπολέσῃ δραχ-
 12 μὴν μίαν, ἐχί ἀπλεῖ λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως
 13 ὅτε εὕρῃ; Καὶ εὕρῃσα συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα·
 14 Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὕρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. Οὕτω, λέγω ὑμῖν,
 15 χαρὰ γίνεσθαι ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μελανοῦντι.
 16 Εἶπε δὲ· Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ
 17 πατρὶ· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς ἐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐ-
 18 τοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' εὐπολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος
 19 υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν ἐσίαν αὐτοῦ,
 20 ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ
 τὴν χώραν ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη
 ἐνὶ τῶν πωλιῶν τῆς χώρας ἐκείνης· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τὰς ἀγρὰς αὐτοῦ
 βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερα-
 τίων ὧν ἔσθιον οἱ χοῖροι· καὶ εὐδεις ἐδίδδεν αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, εἶπε·
 Πόσοι μισθιοὶ τοῦ πατρὸς μου περισσεύουσιν ἄρτων; ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυ-
 μαί. Ἄνασάς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ,
 ἡμάρτην εἰς τὸν θρανόν, καὶ ἐνώπιόν σου· καὶ ἐκέτι εἰμὶ ἄξιός κληθῆναι υἱός
 σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν
 πατέρα

20 πατήρα ἑαυτῆ. Ἔτι δὲ αὐτῆ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ
 αὐτῆ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆ, καὶ
 21 κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν ἕρανόν,
 22 καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ ἔκετι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατήρ
 πρὸς τὰς δούλας αὐτῆ· Ἐξενέγκατε τὴν σολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνούσατε
 αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆ, καὶ ὑποδήματα εἰς τὰς πόδας.
 23 Καὶ ἐνέγκαλε τὸν μόσχον τὸν σιλευτὸν θύσατε· καὶ φαγόντες εὐφρανθήμεν·
 24 ὅτι ἕτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὗρέθη. Καὶ
 25 ἠρξάνη εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱός αὐτῆ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγαθῷ· καὶ ὡς
 26 ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν· καὶ προσκαλε-
 27 σάμενος ἕνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνη τί εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
 Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει· καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιλευτὸν,
 28 ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὡργίσθη δὲ, καὶ ἐκ ἠθέληεν εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ
 29 πατήρ αὐτῆ ἐξελθὼν, παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί·
 Ἴδὲ, τσαῦτα ἔτη δελεύω σοι, καὶ ἐδέποσε ἐνηολὴν σου παρεῖληθον, καὶ ἐμοὶ
 30 ἐδέποσε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε δὲ ὁ υἱός
 σου ἕτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν
 31 μόσχον τὸν σιλευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάνησθε μετ' ἐμῆ εἶ,
 32 καὶ πάντα τὰ ἐμὰ, σὰ ἐσιν. Εὐφρανθήναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός
 σου ἕτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὗρέθη.

xvi ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτῆ· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς
 εἶχεν οἰκονόμον· καὶ ἕτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπέροχνα
 2 αὐτῆ. Καὶ φωνήσας αὐτόν, εἶπεν αὐτῷ· Τί τῆτο ἀκίεω περὶ σέ; ἀπόδος
 3 τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· ἔ γάρ σου δυνήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. Εἶπε δὲ ἐν
 ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν
 4 ἀπ' ἐμῆ; σκάπην ἐκ ἰσχύου, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. Ἔγνω τί ποιήσω,
 5 ἵνα ὅταν μελασθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωμαι με εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν. Καὶ
 προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκασον τῶν χρεωφειλετῶν τῷ κυρίῳ ἑαυτῆ, ἔλεγεν

6 τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκαλὸν βάρους
 ἐλαίῳ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σε τὸ γράμμα, ἢ καθίσαι ταχέως
 7 γράψον πενήκοντα. Ἐπειδὴ ἑτέρω εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ
 εἶπεν· Ἐκαλὸν κόρην σίτου. Καὶ λέγει αὐτῷ· Δέξαι σε τὸ γράμμα, ἢ
 8 γράψον ὀγδοήκοντα. Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι
 φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τῆ αἰῶνος τάδε φρονιμώτεροι ὑπὲρ τῆς υἱῶς
 9 τῆ φωτὸς εἰς τὴν γενεάν τὴν ἑαυτῶν εἰσι. Καγὼ ὑμῖν λέγω· Ποιήσατε
 ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τῆ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπητε, δεξωῖται
 10 ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. Ὁ πλοῦτος ἐν ἐλαχίστῳ, ἢ ἐν πολλῷ πλοῦτος
 11 ἐστὶ· ἢ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἀδικός, ἢ ἐν πολλῷ ἀδικός ἐστιν. Εἰ ἔν ἐν τῷ ἀδικῷ
 12 μαμωνᾶ πλοῦτος ἐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πεισεύσει; Καὶ εἰ ἐν τῷ
 13 ἀλλοτρίῳ πλοῦτος ἐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; Οὐδεὶς οἰκέτης
 δύναται δυσὶ κυρίοις δευεῖν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει, ἢ τὸν ἕτερον ἀγα-
 πήσει· ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, ἢ τῆ ἑτέρῃ καταφρονήσει. Ἐ δύνασθε Θεῷ δε-
 λεύειν ἢ μαμωνᾶ.

14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα ἢ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχοντες· ἢ
 15 ἐξεμυλήριζον αὐτόν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐσε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτῶς
 ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν
 16 ἀνθρώποις ὑψηλόν, βδέλυγμα ἐνώπιον τῆ Θεῶ ἐστιν. Ὁ νόμος ἢ οἱ προ-
 φῆται ἕως Ἰωάννη· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τῆ Θεῶ εὐαγγελίζεται, ἢ πᾶς
 17 εἰς αὐτὴν βιάζεται. Ἐυκοπώτερον δὲ ἐστὶ τὸν οὐρανὸν ἢ τὴν γῆν παρελθεῖν,
 18 ἢ τῆ νόμος μίαν κεραίαν πεσεῖν. Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτῆ, ἢ
 19 γαμῶν ἑτέραν, μοιχεύει· ἢ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοι-
 20 χεύει. Ἄνθρωπος δὲ τις ἦν πλεσίος, ἢ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν ἢ βύσσον,
 21 οὗ ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτῆ ἠλωμένος, καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι
 ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπλόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆ πλεσί· ἀλλὰ ἢ οἱ
 22 κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτῆ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν

22 πλωχόν, ἢ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τῆ
 23 Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ ἢ ὁ πλάσιος, ἢ ἐτάφη· καὶ ἐν τῷ ἅδῃ ἐπάρας
 τὰς ὀφθαλμὸς αὐτῆ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὄρᾳ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μα-
 24 κρόθεν, ἢ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε·
 Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, ἢ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον
 τῆ δακτύλου αὐτῆ ὕδατος, ἢ καθαψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν
 25 τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ
 ἀγαθὰ σε ἐν τῇ ζωῇ σε, ἢ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ἅδε παρα-
 26 καλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τέτοις, μετὰξὺ ἡμῶν ἢ ὑμῶν
 χάσμα μέγα ἐσθῆναι, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς, μὴ
 27 δύωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δὲ· Ἐρωτῶ ἔν σε,
 πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν τῆ πατρὸς μου (ἔχω γὰρ πέντε
 28 ἀδελφούς) ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ ἢ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν
 29 τόπον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωσέα, ἢ τὸς
 30 προφήτας· ἀκυσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ·
 31 ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτὰς, μετάνοήσουσιν. Εἶπε δὲ
 αὐτῷ· Εἰ Μωσέως ἢ τῶν προφητῶν ἐκ ἀκύβητων, εἰδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν
 ἀναστῆ, πεισθήσονται.

xvii Εἶπε δὲ πρὸς τὸς μαθητάς· Ἀνένδεχόν ἐστι τῆ μὴ ἔλθειν τὰ σκάν-
 2 δαλα· εἰ δὲ δι' ἧ ἔρχεται. Λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικός περιέκλειται
 περὶ τὸν τράχηλον αὐτῆ, ἢ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδα-
 3 λίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τέτων. Προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἐάν δὲ ἀμάρτη εἰς σὲ
 4 ὁ ἀδελφός σε, ἐπιτίμησον αὐτῷ· ἢ ἐάν μετάνοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. Καὶ ἐάν
 ἐπιτίμῃς τῆς ἡμέρας ἀμάρτη εἰς σὲ, ἢ ἐπιτίμῃς τῆ ἡμέρας ἐπιστρέψῃ [ἐπὶ σε],
 λέγων· Μετάνοῶ· ἀφήσεις αὐτῷ.

5 Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· Πρόσθετε ἡμῖν πίσιςιν. Εἶπε δὲ ὁ Κύ-
 6 ριος· Εἰ εἶχετε πίσιςιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ·
 7 ἐκριζώθητι, ἢ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἢ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. Τίς δὲ ἐξ

ὑμῶν

7 ὑμῶν δέλον ἔχων ἀροτριῶνλα, ἢ ποιμαίνονλα, ὅς εἰσελθόντι ἐκ τῆ ἀγρῆ
 8 ἐρεῖ, Εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσαι; ἀλλ' ἐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Ἐτοίμασον τί
 9 δειπνήσω, ἢ περιζωσάμενος διακόνει μοι, ἕως φάγω ἢ πῖω· ἢ μετὰ ταῦτα
 10 φάγεσαι ἢ πῖσαι σύ; Μὴ χάριν ἔχει τῷ δέλω ἐκείνω, ὅτι ἐποίησε τὰ
 11 διαλαχθέντα [αὐτῷ]; ἔ' δοκῶ. Οὕτω ἢ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσῃτε πᾶνλα τὰ
 12 διαλαχθέντα ὑμῖν, λέγετε· Ὅτι δέλοι ἀχρεῖοὶ ἐσμεν· ὅτι ὁ ὠφείλομεν
 13 ποιῆσαι, πεποιήκαμεν.

11 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἢ αὐτὸς διήρχετο
 12 διὰ μέσση Σαμαρείας ἢ Γαλιλαίας. Καὶ εἰσερχομένω αὐτῷ εἰς τινα κώ-
 13 μιν, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔσκησαν πόρρωθεν. Καὶ αὐ-
 14 τοὶ ἤσαν φωνὴν, λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν εἶπεν
 15 αὐτοῖς· Πορεύθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτὸς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
 16 ὑπάγειν αὐτῶς, ἐκαθαρίσθησαν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέ-
 17 σρεψε, μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσ-
 18 ωπον παρὰ τὰς πόδας αὐτῶ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· ἢ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης.
 19 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα
 20 πῶ; Οὐχ εὐρήθησαν ὑποσρέψαντες δεῦνα δοξᾶν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἄλλο-
 21 γενῆς ἔτ; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνασας πορεύε, ἢ πῖσις σε σέσωκέ σε.
 22 Ἐπερωλήθη δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τῆ Θεῶ, ἀπε-
 23 κρίθη αὐτοῖς, ἢ εἶπεν· Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τῆ Θεῶ μετὰ παραλήρη-
 24 σεως· Οὐδὲ ἐρεῖσιν· Ἰδὲ ὧδε, ἢ, ἰδὲ ἐκεῖ· ἰδὲ γὰρ, ἢ βασιλεία τῆ Θεῶ ἐντὸς
 25 ὑμῶν ἐσιν. Εἶπε δὲ πρὸς τὰς μαθητάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι, ὅτε ἐπιθυμήσετε
 26 μίαν τῶν ἡμερῶν τῆ ἢ τῆ ἀνθρώπου ἰδεῖν· ἢ ἐκ ὕψεσθε. Καὶ ἐρεῖσιν ὑμῖν·
 27 Ἰδὲ ὧδε, ἢ, ἰδὲ ἐκεῖ· μὴ ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε. Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ
 28 ἢ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' ἔρανόν, εἰς τὴν ὑπ' ἔρανόν λάμπει· ἔτως ἐσαι ἢ
 29 ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῆ. Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν,
 30 ἢ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς
 31 ἡμέραις [τῆ] Νῶε, ἔτως ἐσαι ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆ ἢ τῆ ἀνθρώπου.

Ἡσθιον,

27 Ἰσθιον, ἔπινον, ἐγάμεν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς
 28 τὴν κιβωτόν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμός καὶ ἀπάλεσεν ἅπαντας. Ὁμοίως καὶ
 ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λὼτ· ἦσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπόλεον, ἐφύ-
 29 τευον, ὠλοδοόμεν· ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ
 30 θεῖον ἀπ' ἄραϊθ, καὶ ἀπάλεσεν ἅπαντας· κατὰ ταῦτα ἔσαι ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς
 31 τῆ ἀνθρώπου ἀποκαλύπεται. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅς ἔσαι ἐπὶ τῆ δώ-
 ματῶ, καὶ τὰ σκευὴ αὐτῆ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν
 32 τῷ ἀγγρῷ, ὁμοίως μὴ επισρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. Μνημονεύετε τῆς γωακι-
 33 κός Λάτ. Ὃς ἐὰν ζηήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτῆ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅς
 34 ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν. Λέγω ὑμῖν· Ταύτη τῇ νυκτὶ ἔσονται
 δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς· ὁ εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.
 35 Δύο ἔσονται ἀλήθεσαι ἐπὶ τὸ αὐτό· ἡ μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἕτέρα
 36 ἀφεθήσεται. Καὶ ἀποκριθεὶς λέγουσιν αὐτῷ· Πῶς, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
 τοῖς· Ὅπως τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ αἰετοί.

xviii ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ παραβολῶν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι,
 2 καὶ μὴ ἐκκακεῖν. λέγων· Κριτῆς τις ἦν ἐν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβέμε-
 3 νος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπομένον. Χήρα δὲ [τις] ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ·
 4 καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τῆ ἀντιδίκου μου. Καὶ
 ἔκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν Θεὸν ἔ-
 5 φοβῶμαι, καὶ ἄνθρωπον ἔκ ἐντρέπομαι, διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν
 χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν· ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με.
 6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Ἀκῶσατε τί ὁ κριτῆς τῆς ἀδικίας λέγει· Ὁ δὲ Θεὸς ἔ-
 7 μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῆ τῶν βωόντων πρὸς αὐτὸν
 8 ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς; Λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσει τὴν
 ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει· πλὴν ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν
 πῖσιν ἐπὶ τῆς γῆς·

9 Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς τῶς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ
 10 ἐξεθενῶνας τῶς λοιπῶς, τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν

- 11** εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι· ὁ εἰς ΦαρισαῖⓄ, καὶ ὁ ἕτεροⓄ τελώνης· Ὁ
 ΦαρισαῖⓄ σαθεὶς, πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· Ὁ Θεὸς, εὐχαριστῶ
 σοι, ὅτι ἐκ ἐμὶ ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί,
12 ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· Νησεύω δις τῆ σαββάτῃ, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα
13 κηῶμαι· Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἔσως ἐκ ἤθελεν εἶδὲ τὰς ὀφθαλμὰς εἰς
 τὸν ἔρανόν ἐπαῖραι· ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ σῆθⓄ αὐτῆ, λέγων· Ὁ Θεὸς
14 ἰλάσθηί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ· Λέγω ὑμῖν, κατέβη ἔτⓄ δεδικαιωμένος εἰς
 τὸν οἶκον αὐτῆ, ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται·
 ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται·
- 15** Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἀπῆλαι· ἰδόντες δὲ οἱ μα-
16 θηαὶ ἐπέλιμψαν αὐτοῖς· Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενοⓄ αὐτὰ, εἶπεν·
 Ἄφετε τὰ παιδιὰ ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιῶ-
17 των ἐστὶν ἡ βασιλεία τῆ Θεῆ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐάν μὴ δεξῆται τὴν
 βασιλείαν τῆ Θεῆ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν·
- 18** Καὶ ἐπῆρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιή-
19 σας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις
20 ἀγαθόν; Ἐδὲὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός· Τὰς ἐντολάς οἶδας· Μὴ μοι-
 χεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Τίμα τὸν
21 πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου· Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην
22 ἐκ νεότητός μου· Ἀπέσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἔν σοι
 λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδοⓄ πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν
23 ἐν ἔρανῳ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι· Ὁ δὲ, ἀπέσας ταῦτα, περιέλυποⓄ
24 ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα· Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περιέλυπον
 γενόμενον, εἶπε· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς
25 τὴν βασιλείαν τῆ Θεῆ· Εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶ κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς
26 ῥαφίδⓄ εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τῆ Θεῆ εἰσελθεῖν· Εἶπον
27 δὲ οἱ ἀπέσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύατα
28 παρὰ ἀνθρώποις, δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ· Εἶπε δὲ ὁ ΠέτροⓄ· Ἰδὲ,
 ἡμεῖς

29 ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολυθήσασμέν σοι. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐδέξαι ἐσὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ γοναίς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυ-
 30 ναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὃς ἐ μὴ καταλείβῃ πολλὰ πλάσιονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῆναι αἰσίου.

31 ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ δὲ τὰς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτάς· Ἴδοὺ, ἀναβάντες εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν
 32 τῷ ὑμῶν τῷ ἀνθρώπῳ. Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαιχθήσεται, καὶ
 33 ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπυσοθήσεται, καὶ μασιγώσονται ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ
 34 ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. Καὶ αὐτοὶ ἐδὲν τέτων συνῆκαν· καὶ ἦν τὸ
 ῥῆμα τούτο κεκρυμμένον ἀπὸ αὐτῶν, καὶ ἐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

35 Ἐγένετο ὃ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼν, τυφλὸς τις ἐκάθητο πρὸς
 36 τὴν ὁδὸν πρὸς αἰτωτῶν. Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυθάνετο τί εἶη
 37 τούτο. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. Καὶ
 38 ἐβόησε, λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπέλιμνον
 39 αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶν μᾶλλον ἔκραζεν· Ὑιὲ Δαβὶδ, ἐλέη-
 40 σόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν· ἐγ-
 41 γίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων· Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ
 42 δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον·
 43 ἢ πῶς σε σέσωκέ σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξ-
 αζῶν τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

xiix ΚΑΙ ἐσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχὼν. Καὶ ἰδὼν, ἀνὴρ ὀνόματι καλέμενος
 2 Ζακχαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιελεῶνης, καὶ εὐτὸς ἦν πλάσιος. Καὶ ἐζήτησε
 3 ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστί· καὶ ἐκ ἠδύνατο ἕπε τὸν ὄχλον, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς
 4 ἦν. Καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομωραίαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν·
 5 ὅτι [δι'] ἐκείνης ἡμέλλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀνά-
 βλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κα-
 6 τὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σε δεῖ με μέναι. Καὶ σπεύσας κατέβη,
 7 καὶ ὑπέδεξατο αὐτόν χαίρων. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον, λέγοντες·

Ὅτι

- 8 Ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καλιλυσαι. Σταθὰς δὲ ΖακχαῖⓄ
 εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδὲ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι
 9 τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάνησα, ὑποδίδωμι τετραπλῆν. Εἶπε
 δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τῷ ἐγένετο, κα-
 10 θότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τῶ ἀνθρώπου ζητῆσαι
 καὶ σῶσαι τὸ ὑπολωλός.
- 11 ΑΚΟΥΟΝΤΩΝ δὲ αὐτῶν ταῦτα, προσθεὶς εἶπε παραβολὴν, διὰ τὸ
 εἰγὺς αὐτὸν εἶναι Ἰερουσαλήμ, καὶ δοκεῖν αὐτὴς ὅτι παραχρημα μέλλει ἢ
 12 βασιλεία τῆ Θεῶ ἀναφαίνεσθαι. Εἶπεν ἔν· Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπο-
 13 ρεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποσρέψαι. Κα-
 λέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτῷ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
 14 Πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. Οἱ δὲ πολῖται αὐτῷ ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ
 ἀπέσειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτῷ, λέγουσες· Οὐ θέλομεν τῆτον βασι-
 15 λεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασι-
 16 λεῖαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τὸς δούλους τῆς δούλης, οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον·
 17 ἵνα γινῶ τίς τί διεπραγματεύσατο. Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτοςⓄ, λέγων·
 18 Κύριε, ἢ μνᾶ σε προσεργάσατο δέκα μνᾶς. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὖ ἀγαθὲ
 δούλε· ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένεθ, ἴδι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πό-
 18 λεων. Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτεροςⓄ, λέγων· Κύριε, ἢ μνᾶ σε ἐποίησε πέντε
 19 μνᾶς. Εἶπε δὲ καὶ τῷ· Καὶ σὺ γίνε ἐπάνω πέντε πόλεων. Καὶ ἕτεροςⓄ
 20 ἦλθε, λέγων· Κύριε, ἰδὲ ἢ μνᾶ σε, ἣν εἶχον ὑποκειμένην ἐν σιδαρίῳ.
 21 Ἐφοβέμην γὰρ σε, ὅτι ἄνθρωποςⓄ αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ ἐκ ἔθικας, καὶ θε-
 22 ρίζεις ὃ ἐκ ἔσπειρας. Λέγει δὲ αὐτῷ· Ἐκ τῆ σωματός σε κρινῶ σε, πο-
 νηρὲ δαλε· ἦδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωποςⓄ αὐστηρὸς εἰμι, αἴρων ὃ ἐκ ἔθικα, καὶ
 23 θερίζων ὃ ἐκ ἔσπειρα. Καὶ διατί ἐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τρά-
 24 πεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό; Καὶ τοῖς παρεσῶσιν
 25 εἶπεν· Ἄραγε ἀπ' αὐτῷ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. Καὶ
 26 εἶπον αὐτῷ· Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι
 δοθήσεται·

- 27 δοθήσεται· ἅπὸ δὲ τῆ μη ἔχουσι, κὶ ὁ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτῆ. Πλὴν
 τὰς ἐχθρὰς με ἐκείνας, τὰς μη θελήσασθαι με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτὰς,
 28 ἀγάγετε ὧδε, κὶ καλασφάξατε ἔμπροσθεν με. Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύθη
 ἔμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.
- 29 ΚΑΙ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν, εἰς Βηθφαγή κὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ
 30 καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτῆ, εἰπὼν· Ὑπάγετε εἰς
 τὴν καλέναλι κώμην· ἐν ἧ εἰσπορευόμενοι εὕρησετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν
 31 ἔδεις πώποσε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ ἐάν τις
 ὑμᾶς ἐρωτᾷ· Διατί λύετε; ἕτως ἐρεῖτε αὐτῷ· Ὅτι ὁ κύριος αὐτῆ χρειν
 32,33 ἔχει. Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσαλμένοι, εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. Λούλων
 δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτῆ πρὸς αὐτῆς· Τί λύετε τὸν
 34,35 πῶλον; Οἱ δὲ εἶπον· Ὁ Κύριος αὐτῆ χρειαν ἔχει. Καὶ ἤγαγον αὐτὸν
 πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἐπιβίβαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπε-
 36 βίβασαν τὸν Ἰησοῦν. Πορευομένους δὲ αὐτῆ, ὑπεσρώννουν τὰ ἱμάτια αὐτῶν
 37 ἐν τῇ ὁδῷ. Ἐγγίζοντι δὲ αὐτῆ ἤδη πρὸς τὴν καλαβάσει τῆ ὄρεος τῶν
 ἐλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίρουτες αἰνεῖν τὸν Θεὸν
 38 φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, λέγοντες· Εὐλογημένον ὁ
 ἐρχόμενον βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, κὶ δόξα ἐν ὑψί-
 39 σοις. Καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἅπὸ τῆ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν· Διδάσ-
 40 κατε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σε. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Λέγω
 41 ὑμῖν ὅτι ἐὰν ἔτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται. Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν
 42 τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ, λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνωσ κὶ σὺ, καί γε ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ σε ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σε· νῦν δὲ ἐκρύβη ἅπὸ ὀφθαλμῶν σε·
 43 Ὅτι ἤξεσιν ἡμέραι ἐπὶ σε, κὶ περιβαλῶσιν οἱ ἐχθροί σε χάρακά σοι, κὶ
 44 περικυκλώσασί σε, κὶ συνέξασί σε πάνλοθεν· καὶ ἐδαφισί σε, κὶ τὰ τέκνα
 σε ἐν σοί· κὶ ἐκ ἀφήσασιν ἐν σοί λίθον ἐπὶ λίθῳ· ἀνθ' ὧν ἐκ ἔγνωσ τοῦ
 καιροῦ τῆς ἐπισκοπῆς σε.

- 45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τὰς πωλῆνας ἐν αὐτῷ καὶ
 46 ἀγοράζουνας, λέγων αὐτοῖς· Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς
 ἐστίν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν.
- 47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 48 Γραμματεῖς ἐζήτην αὐτὸν ὑπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τῶ λαοῦ. Καὶ ἔχ
 εὐ-
 ρισκὸν τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτῶ ἀπέων.
- XX ΚΑΙ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντες αὐτῶ τὸν λαὸν
 ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζόμενοι, ἐπέστησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς
 2 σὺν τοῖς Πρεσβυτέροις, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, λέγουντες· Εἶπε ἡμῖν ἐν
 ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστίν ὁ δὲς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην;
 3 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ ἓνα λόγον· καὶ ἔ-
 4,5 πατέ μοι· Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ ὕδατος ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ
 συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτούς, λέγουντες· Ὅτι εἰάν εἴπωμεν· Ἐξ ὕδατος· ἐρεῖ·
 6 Διατί ἔν ἐκ ἐπισεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων· πᾶς ὁ
 λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένον γὰρ ἐστίν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.
 7,8 Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι ὡθέν· Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ
 λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῶ.
- 9 Ἦρξατο ἢ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός
 [τις] ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησε χρο-
 10 νος ἰκανός· Καὶ ἐν καιρῷ ἀπέσειλε πρὸς τὰς γεωργὰς δέλον, ἵνα ἀπὸ τῶ
 καρπῶ τῶ ἀμπελῶν δῶσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ, δείραντες αὐτὸν, ἐξα-
 11 πέσειλαν κενόν· Καὶ προσέθετο πέμψαι ἕτερον δέλον· οἱ δὲ, κακῆϊνον δεί-
 12 ραντες καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέσειλαν κενόν· Καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον·
 13 οἱ δὲ καὶ τῆτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον· Εἶπε δὲ ὁ κύριος τῶ ἀμπε-
 14 λῶν· Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τῆτον ἰδόν-
 15 γένηται ἢ κληρονομία· Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τῶ ἀμπελῶν, ἀπέκ-
 τειναν.

- 16 τειναν. Τί ἔν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τῶ ἀμπελῶν; Ἐλεύσειαι καὶ ἀπολέσει τὰς γεωργὰς τὰς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες
- 17 δὲ εἶπον· Μὴ γένοιτο. Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπε· Τί ἔν ἐς τὸ γεγραμμένον τούτο· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομῶντες, οὗτος ἐγενήθη
- 18 εἰς κεφαλὴν γωνίας; Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθήσει· ὃν δ' ἂν πέσῃ, λιμῆσει αὐτόν. Καὶ ἐζήτησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς ἐπιβελῆν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, (καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν) ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτὰς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπε.
- 20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτας, ὑποκρινομένους ἑαυτὰς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωμαι αὐτὸν λόγῳ, εἰς τὸ παραδῆναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ
- 21 καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τῶ ἡγεμόνου. Καὶ ἐπηρεῶντες αὐτόν, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρὸς ὄψωπον,
- 22 ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τῶ Θεοῦ διδάσκεις. Ἐξέσειν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δῆναι, ἢ οὐ; Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπε πρὸς αὐτὰς· Τί
- 23 με πειράζετε; Ἐπιδείξατέ μοι δηνάριον· τί ἐχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; Ἀποκριθέντες δὲ εἶπον, Καίσαρος. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τοίνυν
- 24 τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τῶ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβεῖσθαι αὐτὸν ῥήματι ἐναντίον τῶ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτὸν, ἐσίγησαν.
- 27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρεῶντες αὐτόν, λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς ἐγραψεν ἡμῖν· Ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὐκ ἔσται ἀτεκνός, ἵνα λαβῇ ὁ ἀδελφὸς αὐτὸν τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
- 28 αὐτοῦ. Ἐπὶ αὐτὸν ἄδελφοί ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἀτεκνός.
- 29 Καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὐκ ἔσται ἀπέθανεν ἀτεκνός.
- 30 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπὶ αὐτῆς. [καὶ] οὐκ ἔλαβον
- 31 τὴν γυναῖκα, καὶ ἀπέθανον. Ἐπεὶ οὖν πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ
- 32,33 ἔν

- Ἐν ἀναστάσει, τίν⊕ αὐτῶν γίνεσθαι γυνή; οἱ γὰρ ἐπὶ ἄ ἔσχον αὐτὴν γυ-
 34 ναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ υἱοὶ τῆ αἰῶν⊕ τάττε
 35 γαμῶσι ἢ ἐγκαμίσκεινται· Οἱ δὲ καλαξιωθέντες τῆ αἰῶν⊕ ἐκείνε τυχεῖν,
 36 ἢ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, ἕτε γαμῶσιν, ἕτε ἐγκαμίσκεινται. Οὔτε
 γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύναται, (ἰσάγγελοι γὰρ εἰσι,) ἢ υἱοὶ εἰσι τῆ Θεῶ, τῆς
 37 ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, ἢ Μωσῆς ἐμήνυσεν
 ἐπὶ τῆς βάρτε, ὡς λέγει Κύριον, τὸν Θεὸν Ἀβραάμ, ἢ τὸν Θεὸν Ἰσαὰκ, ἢ
 38 τὸν Θεὸν Ἰακώβ. Θεὸς δὲ ἕκ ἑσσι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ
 39 αὐτῷ ζῶσιν. Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν Γραμματέων, εἶπον· Διδάσκαλε,
 40 καλῶς εἶπας. Οὐκ ἔτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν ἕδεν.
 41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτάς· Πῶς λέγεσθαι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαβὶδ εἶναι;
 42 Καὶ αὐτὸς Δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ
 43 με· Κάθε ἐκ δεξιῶν με, ἕως ἂν θῶ τὲς ἐχθράς σε ὑποπόδιον τῶν
 44 ποδῶν σε. Δαβὶδ ἔν Κύριον αὐτὸν καλεῖ, ἢ πῶς υἱὸς αὐτῆ εἰσιν;
 45.46 Ἀκρόντ⊕ δὲ παντὸς τῆ λαῶ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτῆ· Προσέχετε ἀπὸ
 τῶν Γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν σολαῖς, ἢ φιλέντων ἀσ-
 πασμὸς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ἢ πρῶλοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἢ προ-
 47 τοκλισίας ἐν τοῖς δεῖπνοις· οἱ καλεσθήσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, ἢ προ-
 φάσει μακρὰ προσεύχονται· ἔτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.
 XXI ΑΝΑΒΛΕΨΑΣ δὲ εἶδε τὲς βάλλονας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζο-
 2 φυλάκιον πλεσίς. Εἶδε δὲ καὶ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο
 3 λεπτά. Καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα ἢ πτωχὴ αὕτη πλεῖον
 4 πάντων ἔβαλεν· ἅπαντες γὰρ ἔτοι ἐκ τῆ περισσεύοντ⊕ αὐτοῖς ἔβαλον
 εἰς τὰ δῶρα τῆ Θεῶ· αὕτη δὲ ἐκ τῆ ὑσερήματ⊕ αὐτῆς ἅπαντὰ τὸν βίον
 ὄν εἶχεν, ἔβαλε.
 5 ΚΑΙ τινων λεγόντων περὶ τῆ ἱερῶ, ὅτι λίθοις καλοῖς ἢ ἀναθήμασι κε-
 6 κόσμηται, εἶπε· Ταῦτα ἂ θεωρεῖτε, ἐλεύσομαι ἡμέραι ἐν αἷς ἕκ ἀφε-
 7 θήσεσθαι λίθ⊕ ἐπὶ λίθῳ, ὃς ἐ καλαλυθήσεται. Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέ-
 γοντες·

- 7 γοντες· Διδάσκαλε, πότε ἔν ταῦτα ἔσαι; ἢ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ
ταῦτα γίνεσθαι;
- 8 Ὁ δὲ εἶπε· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ
ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγὼ εἰμι· καὶ Ὁ καιρὸς ἤγγικε· μὴ ἔν πο-
- 9 ρευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. Ὅταν δὲ ἀκέσῃε πολέμους ἢ ἀκαταστασίας, μὴ
πληθθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον· ἀλλ' ἔκ εὐθέως τὸ τέλος.
- 10 Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἐγερθήσεται ἔθνη ἐπὶ ἔθνη, ἢ βασιλεία ἐπὶ βα-
- 11 σιλείαν· Σεισμοὶ τε μεγάλοι κατὰ τόπους, ἢ λιμοὶ, ἢ λοιμοὶ ἔσονται· φό-
- 12 βηρὰ τε ἢ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσαι. Πρὸ δὲ τούτων ἀπάντων ἐπι-
- 13,14 ματός μου. Ἀποθήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. Θέσθε ἔν εἰς τὰς καρδίας
15 ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπόλογηθῆναι. Ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν σῶμα ἢ σοφίαν,
16 ἢ ἔδυνήσονται ἀνλειπεῖν, ἐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. Πα-
- 17 ραδοθήσεσθε δὲ ἢ ὑπὸ γονέων, ἢ ἀδελφῶν, ἢ συγγενῶν, ἢ φίλων· ἢ θανα-
- 18,19 καὶ θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν ἔ μὴ ἀπόληται. Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν
20 κλήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδῃε κυκλαμένην ὑπὸ στρατωπέδων
21 τὴν Ἰερουσαλήμ, τότε γινώτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. Τότε οἱ ἐν τῇ
Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· ἢ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν· ἢ
22 οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως
23 αὐταὶ εἰσι, τῷ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν
24 γαστρὶ ἐχούσαις, ἢ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσαι γὰρ
25 ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, ἢ ὄρη ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. Καὶ πεισθῆναι
26 σῶματι μαχαίρας, ἢ αἰχμαλωτισθῆσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη· ἢ Ἰερουσαλήμ
ἔσαι πατεμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν. Καὶ ἔσαι ση-
μεῖα ἐν ἡλίῳ, ἢ σελήνῃ, ἢ ἄστροις· ἢ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν, ἐν ἀπο-
26 ρίᾳ ἢ χέσεως θαλάσσης ἢ σάλου· ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου ἢ

26 προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκωμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν ἐραυνῶν
27 σαλευθήσονται. Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νε-
φέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28 Ἐρχομένων ὅ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε, καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς
ὑμῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· Ἴδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα·
30 Ὅταν προβῆλθωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκει ἐτι ἤδη ἐγγὺς τὸ
31 θεῖον εἶναι. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσχετε ὅτι
32 ἐγγὺς εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ
33 γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὁ ἐραυνὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται,
34 οἱ ὅ τὸ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. Προσέχει δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε βαρηθῶσιν
ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ, καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος
35 ἐφ' ὑμᾶς ἐπισηῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Ὡς παγίς γὰρ ἐπελεύσει ἐπὶ πάν-
36 τας τὰς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. Ἀγρυπνεῖτε ἔν, ἐν
παντὶ καιρῷ θεόμενοι, ἵνα καλαξιοθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλ-
λοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς ὅ τὴ νύκτας ἐξερχόμενος
38 ἠυλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἔλαιῶν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθριζε
πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκροῦν αὐτῆ.

xxii ΗΓΓΙΖΕ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα. Καὶ ἐζήτην
οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς, τὸ, πῶς ἀνέλθωσιν αὐτόν· ἐφοβῶντο γὰρ
τὸν λαόν.

3 Εἰσηλθε δὲ ὁ Σαλιανᾶς εἰς Ἰόδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ
4 τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. Καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ
5 τοῖς γρατηγοῖς, τὸ, πῶς αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς. Καὶ ἐχάρησαν· καὶ συν-
6 ἔθεντο αὐτῷ ἀργύριον δῆναι. Καὶ ἐξωμολόγησε· καὶ ἐζήτην εὐκαιρίαν τῆ
παραδῆναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου.

4, 8 Ἦλθε ἣ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ἣ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα. Καὶ
 ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπών· Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ
 9, 10 πάσχα, ἵνα φάγωμεν. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Πῶς θέλεις ἐτοιμάσωμεν; Ὁ
 δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἴδὲ, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσῃ ὑμῖν
 ἀνθρωπῶν κεράμιον ὑδάτος βασιάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν
 11 ἣ εἰσπορεύεται. Καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· λέγει σοι ὁ δι-
 δάσκαλος· Πῶς ἐστὶ τὸ καλάλυμα, ὅπως τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν με-
 12 φάγω; Κακῆν ὑμῖν δείξει ἀνάγεον μέγα ἐσρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε.
 13 Ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἶρηκεν αὐτοῖς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.
 14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ.
 15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τῆτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ'
 16 ὑμῶν, πρὸ τῆ με παθεῖν. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐκέτι ἔμὴ φάγω ἐξ
 17 αὐτοῦ, ἕως ὅτε πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ δεξάμενος πο-
 18 τήριον, εὐχαριστήσας εἶπε· Λάβετε τῆτο, καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς. Λέγω
 19 γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἔμὴ πῖω ἀπὸ τοῦ γεννήματός τῆς ἀμπέλης, ἕως ὅτε ἡ βα-
 20 σιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασε· καὶ ἔδωκεν
 αὐτοῖς, λέγων· Τῆτό ἐστὶ τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τῆτο
 21 ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπ-
 νῆσαι, λέγων· Τῆτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ
 22 ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. Πλὴν ἰδὲ, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντός με μετ' ἐμοῦ
 23 ἐπὶ τῆς τραπέζης. Καὶ ὁ μὲν ἕως τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὄρισμέ-
 νον· πλὴν καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' ἐμοῦ παραδίδοται. Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο
 συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς, τὸ, τίς ἄρα εἶη ἐξ αὐτῶν ὁ τῆτο μέλλων πράσσειν.
 24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. Ὁ δὲ
 25 εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες
 26 αὐτῶν, εὐεργέται καλεῖνται. Ὑμεῖς δὲ ἕχθεως ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γιν-
 27 νέσθω ὡς ὁ νεώτερος· καὶ ὁ ἡγόμενος, ὡς ὁ διακονῶν. Τίς γὰρ μείζων,
 ὁ ἀνακείμενος, ἢ ὁ διακονῶν; ἐγὼ δὲ εἰμι ἐκ μέρους
 ὑμῶν.

28 ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. Ὑμεῖς δὲ ἔσε' οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμῶ ἐν τοῖς
 29 πειρασμοῖς με. Καὶ γὰρ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ με,
 30 βασιλείαν· ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης με, ἐν τῇ βασιλείᾳ με·
 31 καὶ καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τῆ Ἰσραήλ. Εἶπε
 δὲ ὁ Κύριος· Σίμων, Σίμων, ἰδὲ ὁ Σατανᾶς ἐζητήσατο ὑμᾶς, τῆ σινιάσαι
 32 ὡς τὸν σῖτον· Ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σῶ, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σε· καὶ
 33 σὺ πῶς ἐπισρέψας, σῆριζον τὰς ἀδελφάς σε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε,
 34 μετὰ σῶ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. Ὁ δὲ
 εἶπε· Λέγω σοι, Πέτρε, εἰ μὴ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν ἢ τρεῖς
 35 ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναί με. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε ἀπέσειλα ὑμᾶς ἄτερ
 βαλαντίου, καὶ πῆρας, καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑπερήσατε; Οἱ δὲ εἶπον·
 36 Οὐδενός. Εἶπεν ἔν αὐτοῖς· Ἀλλὰ νῦν, ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀράτω, ὁμοίως
 καὶ πῆραν· καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μά-
 37 χαιραν. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἔτι τῆτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν
 ἡμοῖς, τό· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμῶ τέλος ἔχει.
 38 Οἱ δὲ εἶπον· Κύριε, ἰδὲ μάχαιραι ὡς δύο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰκανόν
 ἐστίν.

39 ΚΑΙ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ἠκο-
 40 λήθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Γενόμενος δὲ ἐπὶ τῶ τόπῳ, εἶπεν
 41 αὐτοῖς· Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη
 42 ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολῆν, καὶ θεῖς τὰ γόνατα προσηύχετο, λέγων·
 Πάτερ, εἰ βέβηκε παρενεγκεῖν τὸ πῶληριον τῆτο ἀπ' ἐμῶ· πλὴν μὴ τὸ θέ-
 43 λημά με, ἀλλὰ τὸ σὸν γενέσθω. Ὡφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ,
 44 ἐνισχύων αὐτόν. Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον προσηύχετο·
 ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματός καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν
 45 γῆν. Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τὰς μαθητάς, εὗρεν
 46 αὐτὰς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί καθεύδετε; ἀνα-
 σάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃ εἰς πειρασμόν.

47 Ἐτι ᾗ αὐτῷ λαλῶντων, ἰδὲ ὄχλον, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰάδας, εἰς τῶν
 48 δώδεκα, προήρχετο αὐτῆς, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλησάιν αὐτόν. Ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἰάδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου παραδίδως;
 49 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον, εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πατάξομεν
 50 ἐν μαχαίρᾳ; Καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δῶλον τῆ Ἀρχιερέως, καὶ
 51 ἀφείλεν αὐτῷ τὸ ἕξ τὸ δεξιόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἐὰτε ἕως
 52 τέρας. Καὶ ἀψάμεν τῆ ὥτις αὐτῆ, ἰάσατο αὐτόν. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς
 πρὸς τῆς παραγενομένης ἐπ' αὐτὸν Ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγῆς τῆ ἱερῆ, καὶ
 53 Πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ λησῆν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; Καθ'
 ἡμέραν ὄντων μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐξελεῖνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ·
 ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τῆ σκότους.
 54 ΣΥΛΛΑΒΟΝΤΕΣ ᾗ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον
 55 τῆ Ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. Ἀψάντων δὲ πῦρ ἐν
 μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ
 56 αὐτῶν. Ἰδῶσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενί-
 57 σασα αὐτῷ, εἶπε· Καὶ ἔστι σὺν αὐτῷ ἦν. Ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν, λέ-
 58 γων· Γύναι, καὶ οἶδα αὐτόν. Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτόν, ἔφη·
 59 Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Ἄνθρωπε, καὶ εἰμί· Καὶ δια-
 σάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἀλλ' τις διίσχυρίζετο, λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ
 60 ἔστι μετ' αὐτῆ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἄν-
 61 θρωπε, καὶ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλῶντων αὐτῆ, ἐφώ-
 62 τησεν ὁ ἀλέκτωρ. Καὶ σραφεὶς ὁ Κύριος ἐπέβλεψε τῷ Πέτρῳ· καὶ ὑπεμ-
 νήσθη ὁ Πέτρος τῆ λόγῃ τῆ Κυρίας, ὡς εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα
 62 φωνῆσαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.
 63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν, ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέροντες·
 64 Καὶ περικαλύψαντες αὐτόν, ἔτυπνον αὐτῆ τὸ πρόσωπον· καὶ ἐπηρώτων αὐ-
 65 τὸν, λέγοντες· Προφήτευσον, τίς ἐστὶν ὁ παῖσας σε. Καὶ ἕτερα πολλὰ
 βλασφημῶντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τῶ λαῷ, Ἀρχιερεῖς
 τε καὶ Γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν, λέγοντες·
 67 Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός; εἶπέ ἡμῖν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἶπω, ἔ μη
 68 πιστεύσητε· Ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, ἔ μη ἀποκριθῆτέ μοι, ἢ ἀπολύσητε.
 69 Ἀπὸ τῶ νῦν ἔσαι ὁ υἱὸς τῶ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως
 70 τῶ Θεοῦ. Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ ἔν εἶ ὁ υἱὸς τῶ Θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς
 71 ἔφη· Ὑμεῖς λέγετε· ὅτι ἐγὼ εἰμι. Οἱ δὲ εἶπον· Τί ἐτι χρεῖαν ἔχομεν
 μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ ἠκέσαμεν ἀπὸ τῶ εἰρημάτων αὐτῶ.

XXIII

ΚΑΙ ἀνασάν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πι-
 2 λάτον. Ἦρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτῶ, λέγοντες· Τῶτον εὗρομεν διασρέ-
 φοντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι, λέγοντα ἑαυτὸν
 3 Χριστὸν βασιλέα εἶναι. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν, λέγων· Σὺ εἶ
 4 ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῶ ἔφη· Σὺ λέγεις. Ὁ δὲ
 Πιλάτος εἶπε πρὸς τὰς Ἀρχιερεῖς καὶ τὰς ὄχλους· Οὐδὲν εὕρισκω αἴτιον
 ἐν τῶ ἀνθρώπῳ τῷ τῷ.

5 Οἱ δὲ ἐπίσχυον, λέγοντες· Ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων, καθ' ὅλης
 6 τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἕως ᾧδε. Πιλάτος δὲ
 7 ἀκέσας Γαλιλαίαν, ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἀνθρώπος Γαλιλαῖός ἐστι. Καὶ ἐπι-
 8 γνὼς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδης ἐσιν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδη,
 9 ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. Ὁ δὲ Ἡρώδης, ἰδὼν
 τὸν Ἰησοῦν, ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανῶ ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκβεῖν
 9 πολλὰ περὶ αὐτῶ· καὶ ἠλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτῶ γινόμενον. Ἐπη-
 10 ρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ ἔδεν ἀπεκρίνασθαι αὐτῶ. Εἰσή-
 κεισαν δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς, εὐτόμως κατηγοροῦντες αὐτῶ.
 11 Ἐξεθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτῶ, καὶ ἐμπαίξας,
 12 περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπράν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῶ Πιλάτῳ. Ἐγέ-
 νοντο δὲ φίλοι ὅ,τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλ-
 13 λήλων· πρὸς ἄλληλους γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτὰς. Πιλάτος δὲ

συγκα-

14 συγκαλεσάμεν^Θ τὰς Ἀρχιερεῖς, καὶ τὰς ἄρχοντας, καὶ τὸν λαόν, εἶπε πρὸς
 αὐτούς· Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τῆτον, ὡς ἀποσρέφοντα τὸν λαόν·
 καὶ ἰδὲ, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, εἶδεν εὖρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τέτρω αἴτιον,
 15 ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτῶ· ἀλλ' εἶδὲ Ἡρώδης· ἀνέπεμιψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς
 16 αὐτὸν, καὶ ἰδὲ εἶδεν ἄξιον θανάτου ἐσὶ πεπραγμένον αὐτῷ· Παιδεύσας ἔν
 17 αὐτὸν ἀπολύσω; (Ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα.)
 18 Ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεῖ, λέγοντες· Αἶρε τῆτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν
 19 Βαραββᾶν· ὅστις ἦν διὰ σάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει, καὶ φόνον, βεβλη-
 20 μέν^Θ εἰς φυλακὴν· Πάλιν ἔν ὁ Πιλάτ^Θ προσεφώνησε, θέλων ἀπο-
 21 λύσαι τὸν Ἰησοῦν· Οἱ δὲ ἐπεφώνων, λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐ-
 22 τόν· Ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν ἔτ^Θ; εἶδεν
 23 αἴτιον θανάτου εὖρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας ἔν αὐτὸν ἀπολύσω; Οἱ δὲ ἐπέ-
 κειντο φωναῖς μεγάλαις, αἰτέμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι· καὶ κατίσχυον αἱ
 24 φωναὶ αὐτῶν, καὶ τῶν Ἀρχιερέων· Ὁ δὲ Πιλάτ^Θ ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ
 25 αἴτημα αὐτῶν· Ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν διὰ σάσιν καὶ φόνον βεβλημένον
 εἰς τὴν φυλακὴν, ὃν ἠτήντο· τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν.
 26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτὸν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τιν^Θ Κυρηναῖος τῷ
 ἐρχομένῳ ἀπ' ἀγρῶ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν, φέρειν ὀπισθεν τῷ Ἰησοῦ.
 27 Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθ^Θ τῶ λαῶ, καὶ γυναικῶν· αἱ καὶ ἐκόπλοντο καὶ
 28 ἐθρήνων αὐτόν· Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτάς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· θυγατέρες Ἰε-
 ρουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐφ' ἑαυτάς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα
 29 ὑμῶν· Ὅτι, ἰδὲ, ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐρεῖσι· Μακάριαι αἱ σῆραι, καὶ
 30 κοιλίαι αἱ ἐκ ἐγέννησαν, καὶ μασοὶ οἱ ἐκ ἐθήλασαν· τότε ἄρξονται λέ-
 31 γειν τοῖς ὄρεσι· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ τοῖς βενοῖς· Καλύψατε ἡμᾶς· Ὅτι
 32 εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῖσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; Ἦγοντο ὃ
 καὶ ἕτεροι δύο, κακῆργοι, σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι.
 33 Καὶ ὅτε ἀπηλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν
 34 αὐτόν, καὶ τὰς κακῆργας· ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν· Ὁ δὲ
 Ἰησοῦς

34 Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· ἔ γὰρ οἶδασι τί ποιῶσι. Διαμε-
 35 ριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶ, ἔβαλον κλῆρον. Καὶ εἰσήκει ὁ λαὸς θεωρῶν.
 Ἐξεμυκλήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες· Ἄλλως ἔσωσε, σω-
 36 σάτω ἑαυτὸν, εἰ ἔτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τῷ Θεῷ ἐκλεκτός. Ἐνέπαιζον δὲ
 37 αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, προσερχόμενοι, καὶ ὄξϣ προσφέροντες αὐτῷ, καὶ
 38 λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν. Ἦν δὲ καὶ
 ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γραμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ
 Ἑβραϊκοῖς· ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

39 Εἷς ἡ τῶν κρεμασθέντων κακῶν ἐβλασφήμει αὐτὸν, λέγων· Εἰ σὺ
 40 εἶ ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα
 41 αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; καὶ
 ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν, ἀπολαμβάνομεν· ἔτϣ δὲ
 42 ἔδεν ἄτοπον ἐπραξε. Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν
 43 ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι,
 σήμερον μετ' ἐμῶ ἔση ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ σκότϣ ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας
 45 ἐνάτης. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιϣ, καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ
 46 μέσον. Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Πάτερ, εἰς χεῖράς σε
 47 παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν. Ἰδὼν δὲ ὁ
 ἐκατόνταρχϣ τὸ γινόμενον, ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων· Ὀντως ὁ ἄν-
 48θρωπος ἔτϣ δίκαιϣ ἦν. Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ
 τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρῶντες τὰ γινόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη
 49 ὑπέσρεφον. Εἰσήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες
 αἱ συνακολυθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.

50 ΚΑΙ ἰδὲ, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βελευτῆς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ
 51 δίκαιϣ, (ἔτος ἐκ ἦν συγκατατεθειμένϣ τῇ βεβλή καὶ τῇ πράξει αὐτῶν,) ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν
 52 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἔτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ

53 Ἰησοῦ· καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνή-
 54 ματι λαξευτῷ, ὃ ἔκ ἦν ἐδέπω ἐδεῖς κείμενον. Καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆ,
 καὶ σάββατον ἐπέφωσκε.

55 Κατακολληθῆσασαι δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθῆσαι αὐτῷ ἐκ
 56 τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτῆ. Ὑπο-
 σρέψασαι δὲ ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἠσύχασαν
 xxiv κατὰ τὴν ἐντολήν· τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέ. ἦλθον ἐπὶ τὸ
 μνήμα, φέρεσαι ἃ ἠτοίμασαν ἀρώματα· καὶ τινες σὺν αὐταῖς.

2, 3 ΕΥΡΟΝ δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπὸ τῆ μνημεῖα. Καὶ εἰσελ-
 4 θῆσαι ἔχ εὖρον τὸ σῶμα τῆ Κυρίε Ἰησοῦ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπο-
 ρεῖσθαι αὐτάς περὶ τάττα, καὶ ἰδὲ, δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθή-
 5 σεσιν ἀσραπλέσαις. Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινεσῶν τὸ πρόσω-
 6 πον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νε-
 7 ἐκρῶν; Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη. Μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὡν
 ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, λέγων· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς
 χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σαυρωθῆναι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.

8, 9 Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτῆ. Καὶ ὑποσρέψασαι ἀπὸ τῆ μνημεῖα,
 10 ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. Ἦσαν δὲ ἡ
 Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία Ἰακάβε, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐ-
 11 ταῖς, αἱ ἔλεγον πρὸς τὰς ἀποσόλους ταῦτα. Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐ-
 12 τῶν ὡσεὶ λῆρ. τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίσεν αὐταῖς. Ὁ δὲ Πέτρ.
 ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ παρὰκύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα
 μόνα· καὶ ἀπήλθε πρὸς ἑαυτὸν, θαυμάζων τὸ γεγονός.

13 Καὶ ἰδὲ, δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην
 14 ἀπέχεσαν σαδίς ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἧ ὄνομα Ἐμμαῆς. Καὶ αὐ-
 15 τοὶ ὤμιλον πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τέτων. Καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ ὀμιλεῖν αὐτὰς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνε-
 16 πορεύετο αὐτοῖς. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατέοντο τῆ μὴ ἐπιγινῶσαι αὐτόν.

17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτάς· Τίνες οἱ λόγοι ἔσται, ἔς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους
 18 περιπατῶντες, καὶ ἐς ἐσκυθρωποί; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἰς ᾧ ὄνομα Κλεόπας,
 εἶπε πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς [ἐν] Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκ ἔγνως τὰ
 19 γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα;
 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προ-
 20 φήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ πάντων τοῦ λαοῦ· ὅπως
 τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου,
 21 καὶ ἐσαύρωσαν αὐτόν. Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυ-
 τρῆσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλλὰ γε σὺν πάνσι τέτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν
 22 ἄγει σήμερον, ἀφ' ἧ ταῦτα ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν
 23 ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον· Καὶ μὴ εὕρῃσαι τὸ
 σῶμα αὐτῶ, ἦλθον, λέγασαι καὶ ὀπασίαν ἀγγέλων ἐωρακέναι, οἳ λέγασιν
 24 αὐτὸν ζῆν· Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον ἕτω
 25 καθὰς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ ἐκ εἶδον· Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐ-
 26 τάς· Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδαῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πειθεύειν ἐπὶ πάνσιν οἷς ἐλά-
 27 λησαν οἱ προφήται· Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς
 28 τὴν δόξαν αὐτῶ; Καὶ ἀρξάμενοι ἀπὸ Μωσέως, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προ-
 29 φητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ αὐτῶ· Καὶ
 ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην ἧ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω
 29 πορεύεσθαι· Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, λέγοντες· Μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι
 πρὸς ἑσπέραν ἐσὶ, καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα· Καὶ εἰσῆλθε τῶ μέναι σὺν αὐ-
 30 τοῖς· Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρ-
 31 τον, εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπέδιδε αὐτοῖς· Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφ-
 32 θαλμοὶ, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν· Καὶ
 εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει
 33 ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ
 τῇ ὥρᾳ, ὑπέσρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὔρον συνηθροισμένους τὰς ἑνδεκά καὶ
 34 τὰς σὺν αὐτοῖς, λέγοντας· Ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμωνι;

- 35 Καὶ αὐτοὶ ἐξηγῶντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τῆ
 ἄρτι.
- 36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλόντων, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔση ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ
 37 λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμβροτοι γενόμενοι ἐδόκην
 38 πνεῦμα θεωρεῖν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐσὲ, καὶ διατί δια-
 39 λογισμοὶ ἀναεχίνεσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τὰς
 40 πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε· ὅτι πνεῦμα
 41 σὰρκα καὶ ὀστέα ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. Καὶ τῆτο εἰπὼν ἐπέ-
 42 δειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας. Ἔτι δὲ ἀπισούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς
 42 χαρᾶς, καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς· Ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; Οἱ δὲ
 43 ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύου ὀψῖον μέρον, καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. Καὶ λαβὼν,
 44 ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι ἕως ἐλάλησα πρὸς
 45 ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ
 45 νόμῳ Μωσέως, καὶ προφῆταις, καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. Τότε διήνοιξεν αὐ-
 46 τῶν τὸν νῆν, τῆ συνιέναι τὰς γραφάς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἔγω γέ-
 47 γραπται, καὶ ἔτι δεῖ παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ
 47 ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῷ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν
 48 εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρχόμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Ὑμῖς δὲ ἐσε μάρτυρες
 49 τέτων. Καὶ ἰδὲ, ἐγὼ ἀποσέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τῆ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς·
 49 ὑμεῖς δὲ καθίσαιτε ἐν τῇ πόλει, Ἱερουσαλήμ, ἕως ἃ ἐνδύσηθε δύναμιν ἐξ ὕψους.
 50 Ἐξήγαγε δὲ αὐτὸς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ,
 51 εὐλόγησεν αὐτὸς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτὸς, δίσση ἀπ'
 52 αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτεὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν,
 53 ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. Καὶ ἦσαν δαπαντὸς ἐν
 τῷ ἱερῷ, αἰνῶντες καὶ εὐλογῶντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

- 1** **Ε**Ν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ
2, 3 λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ
4 ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο ἕδδ' ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ
5 ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει· καὶ ἡ
 σκοτία αὐτὸ ἐκατέλαβεν.
6 Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης.
7 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες
8 πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ', ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ
9 τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον
10 εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ ὁ
11 κόσμος αὐτὸν ἐκέγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν ἐπαρέλαβον.
12 Ὅσοι ᾗ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς
13 πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· οἱ ἐκ ἐξ αἱμάτων, ἕδδ' ἐκ θελήματος σαρκός,
 ἕδδ' ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.
14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθεασάμεθα τὴν
 δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦ παρὰ πατρός) πλήρης χάριτος καὶ ἀλη-
 θείας.
15 (Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε, λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον,
16 ὃ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.) Καὶ
 ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος.
17 Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένε-
18 νετο. Θεὸν ἕδδεις ἐώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱός, ὃς ὢν εἰς τὸν κόλπον
 τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου,
19 ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱερουσολύμων Ἱερεῖς καὶ Λευῖτας, ἵνα ἐρωτή-
 σωσιν

- 20 σωσιν αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; Καὶ ὠμολόγησε, καὶ ἐκ ἠρνήσατο· καὶ ὠμολόγησεν·
 21 Ὅτι ἐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί εἶν; Ἡλίας εἶ σύ;
 22 Καὶ λέγει· Οὐκ εἰμὶ· Ὁ προφήτης εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· Οὐ· Εἶπον ἔν
 αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν δῶμεν τοῖς πρέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ
 23 σεαυτῆ; Ἔφη· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνετε τὴν ὁδὸν
 24 Κυρίου· καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. (Καὶ οἱ ἀπεσαλμένοι ἦσαν ἐκ
 25 τῶν Φαρισαίων.) Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί εἶν βαπτίζεις,
 26 εἰ σὺ ἐκ εἶ ὁ Χριστός, ἔτε Ἡλίας, ἔτε ὁ προφήτης; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
 Ἰωάννης, λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσθ δὲ ὑμῶν ἔσηκεν ἵν ὑμεῖς
 27 ἐκ οἴδατε· Αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω με ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν με γέγονεν·
 28 ἔ ἐγὼ ἐκ εἰμὶ ἄξι ἵνα λύσω αὐτῆ τὸν ἱμάνηα τῆ ὑποδήματός· Ταῦτα
 ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τῆ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.
 29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ
 30 λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τῆ Θεῆ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τῆ κόσμου. Οὗτός ἐστι
 περὶ ἃ ἐγὼ εἶπον· Ὁπίσω με ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν με γέγονεν·
 31 ὅτι πρῶτός με ἦν. Καὶ ἐγὼ ἐκ ἤδειν αὐτόν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τῷ Ἰσραὴλ,
 32 διὰ τῆτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. (Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης,
 λέγων· Ὅτι τεθέσμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον, ὡσεὶ περιστερὰν, ἐξ οὐρανοῦ,
 33 καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.) Καὶ ἐγὼ ἐκ ἤδειν αὐτόν· ἀλλ' ὁ πρέμψας με βαπτί-
 ζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδης τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ
 34 μένον ἐπ' αὐτόν, ἔτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι ἁγίῳ. Καὶ ἐγὼ ἐώρακα,
 καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι ἔτός ἐστιν οὐτοῖς τῆ Θεῆ.
 35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰσῆκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτῆ δύο.
 36,37 Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατῶντι, λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τῆ Θεῆ. Καὶ
 38 ἤκισαν αὐτῆ οἱ δύο μαθηταὶ λαλῶντες, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. Στρα-
 39 φεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ θεασάμενος αὐτῆς ἀκολουθῶντας, λέγει αὐτοῖς· Τί
 ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, (ὃ λέγεται ἐρμηνευόμενον, Διδάσκαλε)
 40 πῶ μένεις; Λέγει αὐτοῖς· Ἐρχεσθε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ ἔδον πῶ μένει·

- 41 καὶ παρ' αὐτῶ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα [δὲ] ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν
 Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκροατῶν παρὰ
 42 Ἰωάννου, καὶ ἀκολοθησάντων αὐτῶ. Εὐρίσκει αὐτός πρῶτον τὸν ἀδελφὸν
 τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῶ· Εὐρήκαμεν τὸν Μεσίαν, ὃ ἔστι μεθερμη-
 43 νεύομενον, [ὃ] Χριστός. Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας
 [δὲ] αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου· σὺ κληθήσῃ Κηθῶς,
 ὃ ἐρμηνεύεται, Πέτρος.
- 44 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν [ὁ Ἰησοῦς] ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὐ-
 45 ρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῶ· Ἀκολούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ
 46 Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Να-
 θαναήλ, καὶ λέγει αὐτῶ· Ὁν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ, καὶ οἱ προφηταί,
 47 εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τῆ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ. Καὶ εἶπεν αὐτῶ
 Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρέθ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῶ Φίλιππος·
 48 Ἔρχε καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ
 49 λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει
 αὐτῶ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῶ·
 50 Πρὸ τῆ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε. Ἀπεκρίθη
 Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῶ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τῆ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς
 51 τῆ Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῶ· Ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑπο-
 52 κάτω τῆς συκῆς, πισεύεις; μείζω τέτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῶ· Ἀμὴν
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν ἔρανον ἀνεργότα, καὶ τὰς ἀγγέλους
 τῆ Θεοῦ ἀναβαίνοντες καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου.
- 11 ΚΑΙ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ
 2 ἦν ἡ μήτηρ τῆ Ἰησοῦ ἐκεῖ. Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς
 3 τὸν γάμον. Καὶ ὑσερήσαντες οἶνον, λέγει ἡ μήτηρ τῆ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν·
 4 Οἶνον οὐκ ἔχουσι. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοι, γύναι; ἔγωγε
 5 ἢ ὥρα με. Λέγει ἡ μήτηρ αὐτῆ τοῖς διακόνοις· Ὅτι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποι-
 6 ἴσατε. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ, κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν
 τῶν

- 7 τῶν Ἰουδαίων, χωρῆσαι ἀνά μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
 8 Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατι. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. Καὶ λέγει
 9 αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. Καὶ ἤνεγκαν. Ὡς
 δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἴνου γεγεννημένον, καὶ ἐκ ἤδει πόθεν
 10 ἀρχιτρικλίνος, καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄλρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον
 τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν
 11 οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ
 τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφάνέρωσε τὴν δοξάν αὐτοῦ· καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ.
- 12 ΜΕΤΑ τῆτο κατέβη εἰς Καπερναῦμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ἕξι πολλὰς ἡμέρας.
 13 Καὶ ἔγινε ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.
 14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τὰς πωλῆντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τὰς
 15 κερματιστὰς καθημένους. Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντα
 ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τὰς βόας· καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέ-
 16 χυσε τὸ κέρμα, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε· Καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πω-
 λῆσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ ποιᾶτε τὸν οἶνον τοῦ πατρὸς μου,
 17 οἶνον ἐμπορίας. Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι γεγραμμένον ἐστίν.
 18 Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. Ἀπεκρίθησαν ἔν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
 19 εἶπον αὐτῷ· Τί σημεῖον δεῖκνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιᾶς; Ἀπεκρίθη ὁ
 Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν ναὸν τῆτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐφεροῦ
 20 αὐτόν. Εἶπον ἔν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν ὠκοδομήθη ὁ ναὸς
 21 ἔτι, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; Ἐκείνός δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ
 22 ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. Ὅτε ἔν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μα-
 23 θηταὶ αὐτοῦ, ὅτι τῆτο ἔλεγεν [αὐτοῖς]· καὶ ἐπίστευσαν τῇ γροσφῇ, καὶ τῷ λόγῳ
 ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Ὡς δὲ ἦν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ,
 πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωρῶντες αὐτὸν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησεν.

Αὐτός·

24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάν-
 25 τας, καὶ ὅτι ἐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τῆ ἀνθρώπου· αὐτὸς
 γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

III ΗΝ δὲ ἀνθρωπῶ ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημῶ ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων
 2 τῶν Ἰουδαίων. Οὗτῶ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί,
 οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλῶ· ἐδεῖς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα
 3 δύναται ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ Θεὸς μετ' αὐτῆ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰη-
 σοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἄνωθεν, ἐ
 4 δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τῆ Θεοῦ. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημῶ·
 Πῶς δύναται ἀνθρωπῶ γεννηθῆναι γέροντων ὄν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν
 5 τῆς μητρὸς αὐτῆ δεύτερον εἰσελθεῖν, καὶ γεννηθῆναι; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς·
 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἐξ ὕδατῶ καὶ πνεύματῶ, ἐ
 6 δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῆ Θεοῦ. Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς
 σαρκὸς, σὰρξ ἐστὶ· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆ πνεύματῶ, πνεῦμά ἐστὶ.
 7, 8 Μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. Τὸ πνεῦμα
 ὕπερ θελεῖ πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτῆ ἀκούς, ἀλλ' ἐκ οἴδας πόθεν ἔρχεται,
 9 καὶ πῶς ὑπάγει· ἕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένῶ ἐκ τῆ πνεύματῶ. Ἀπε-
 10 κρίθη Νικόδημῶ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; Ἀπε-
 κρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλῶ τῆ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα
 11 ἐ γινώσκεις; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὁ ἐωρά-
 12 καμεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν ἐ λαμβάνετε. Εἰ τὰ ἐπίγεια
 εἶπον ὑμῖν, καὶ ἐ πιστεύετε· πῶς, ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπεράνια, πιστεύσετε;
 13 Καὶ ἐδὲξ ἀναβέβηκεν εἰς τὸν ἔρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τῆ ἔρανῆ καταβὰς, ὁ
 14 υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ ἔρανῳ. Καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν
 15 ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἕτως ὕψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου· ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων
 16 εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ
 Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτῆ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πι-
 17 στεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέσειλεν

ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ
 18 ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων,
 ἤδη κέκριται· ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.
 19 Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν
 οἱ ἄνθρωποι μάλλον τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα.
 20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς,
 21 ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς
 τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν ἐργασμένα.
 22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν·
 23 καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν. Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν
 Αἰνῶν ἐγγυὲς τοῦ Σαλαῖμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ· καὶ παρεγίνοντο, καὶ
 24 ἐβαπτίζοντο. (Οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.)
 25 Ἐγένετο ἔν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίῃ περὶ καθα-
 26 ρισμοῦ. Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ
 σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὃν σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε, ἔτι βαπτίζει, καὶ πάντες
 27 ἔρχονται πρὸς αὐτόν. Ἀπεκρίθη Ἰωάννης, καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος
 28 λαμβάνειν ἕδεν, εἰ μὴ ἢ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι
 μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ
 29 ἔμπροσθεν ἐκείνου. Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ
 νυμφίου, ὁ ἐσηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρὰ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου.
 30 Αὕτη ἔν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. Ἐκείνου δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλατ-
 31 τῆσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ
 32 τῆς γῆς ἐστίν, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων
 33 ἐστίν· καὶ ὁ ἑώρακε καὶ ἠκούσε, τῆτο μαρτυρεῖ· καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ ἕδαις
 34 λαμβάνει. Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς
 ἐστίν. Ὅν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ
 35 μέτρων δίδωσιν ὁ Θεός τὸ πνεῦμα. Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα
 36 δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ
 δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

IV ΩΣ ἔν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας
 2 μαθητὰς ποιῶν καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης, (καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτοὺς ἐκ ἐβάπτισεν,
 3 ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτῶ) ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε [πάλιν] εἰς τὴν
 4, 5 Γαλιλαίαν. Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. Ἐρχεται ἔν
 εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, λεγομένην Συχὰρ, πλησίον τῆ χωρῆς ἃ ἔδωκεν
 6 Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτῶ. Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τῆ Ἰακώβ. Ὁ ἔν Ἰησοῦς
 κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας, ἐκαθέζετο ἔτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. ὥρα ἦν ὡσεὶ
 7 ἕκτη. Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλησάτι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ
 8 Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. (Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτῶ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν
 9 πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι.) Λέγει ἔν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις·
 Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμῶ πιεῖν αἰτεῖς, ἕσης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος;
 10 ἔ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ·
 Εἰ ἤδεις τὴν δωρεάν τῆ Θεῶ, καὶ τίς ἐστίν ὁ λέγων σοι· Δός μοι πιεῖν· σὺ
 11 ἂν ἤτησας αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε,
 ἕτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πῶθεν ἔν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ
 12 ζῶν. Μὴ σὺ μείζων εἶ τῶ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ,
 13 καὶ αὐτοὺς ἐξ αὐτῶ ἐπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτῶ; Ἀπεκρίθη
 ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τῶ ὕδατος τῶ τῆτος, διψήσει πάλ-
 14 λιν· Ὁς δ' ἂν πίη ἐκ τῶ ὕδατος τῶ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, ἔ μὴ διψήσει εἰς τὸν
 αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλ-
 15 λομένης εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τῆτο
 16 τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἐρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
 17 σοῦς· Ὑπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σε, καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνή,
 καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας· Ὅτι ἂν-
 18 δρα ἐκ ἔχω. Πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις, ἐκ ἔσι σε ἀνήρ·
 19 τῆτο ἀληθὲς εἶρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ
 20 σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τῆτω προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε
 21 ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστίν ὁ τόπος τῶ, ὅπερ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ
 Ἰησοῦς·

- Ἰησοῦς· Γύναι, πίσεισόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε ἔτε ἐν τῷ ὄρει τέτω,
 22 ἔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρὶ. Ἑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ ἐκ
 οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνῶμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.
 23 Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσασιν
 τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι, καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατήρ τοιέτους ζητεῖ τὰς
 24 προσκυνῶντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεὸς· καὶ τὰς προσκυνῶντας αὐτόν, ἐν
 25 πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσ-
 σίας ἔρχεται, (ὃ λεγόμενον Ἐχριστός) ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνον, ἀναγγελεῖ ἡμῖν
 26,27 πάντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι, ὃ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τῷ
 ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτῆς, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· ἐδείξ
 μέντοι εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ, τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;
 28 Ἀφῆκεν ἔν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει
 29 τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα·
 30 μήτι ἔτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον [ἐν] ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς
 αὐτόν.
 31 Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταὶ, λέγοντες· Ῥαββί, φάγε.
 32,33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρωσὶν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἐλεγον
 34 ἔν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μή τις ἠνεῖκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς
 ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρωμά ἐστίν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τῆς πέμψαντός με, καὶ
 35 τελειώσω αὐτῆ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι, καὶ ὁ
 36 θρισμὸς ἔρχεται; ἰδὲ, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τὰς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεά-
 σασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θρισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θεριζὼν
 37 μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ
 χαίρῃ, καὶ ὁ θεριζὼν. Ἐν γὰρ τέτω ὁ λόγος ἐστίν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος
 38 ἐστίν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θεριζὼν. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θεριζεῖν ὃ ἐχ
 ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσ-
 39 εληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστεισαν εἰς αὐτόν τῶν
 Σαμαρειτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρήσας· Ὅτι εἶπέ μοι πάντα

40 ὅσα ἐποίησα. Ὡς ἔν ἤλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν
 41 μέναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶ πλείους ἐπί-
 42 σευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτῶ· Τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι ἔκ ἔτι διὰ τὴν
 σὴν λαλιὰν πισεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἔστος ἐσιν
 ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τῶ κόσμου, ὁ Χριστός.

43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλι-
 44 λαίαν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πα-
 45 τρίδι τιμῆν ἔκ ἔχει. Ὅτε ἔν ἤλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξατο αὐτὸν οἱ
 Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ
 αὐτοὶ γὰρ ἤλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

46 Ἦλθεν ἔν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπως ἐποίησε
 47 τὸ ὕδωρ οἶνον· Καὶ ἦν τις βασιλικός, ἔ ὁ υἱὸς ἠσθένης, ἐν Καπερναέμ. Οὗ-
 48 τος ἀπέσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε
 πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα καλέσῃ καὶ ἰάσῃται αὐτῶ τὸν υἱόν· ἤμελλε
 48 γὰρ ἀποθνήσκειν. Εἶπεν ἔν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ
 49 τέρατα ἴδῃτε, ἔ μὴ πισεύσῃτε· Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε,
 50 καλέσθητι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. Λέγει αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύε,
 ὁ υἱός σε ζῆ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῶ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς·
 51 καὶ ἐπορεύετο. Ἦδη δὲ αὐτῶ καταβαίνοντ, οἱ δέλοι αὐτῶ ἀπήντησαν
 52 αὐτῶ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες· Ὅτι ὁ παῖς σε ζῆ. Ἐπύθετο ἔν παρ'
 αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ἣ κομψότερον ἔσχε· καὶ εἶπον αὐτῶ, Ὅτι χθὲς ὥραν ἐβ-
 53 δόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. Ἔγνω ἔν ὁ πατήρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ,
 ἐν ἣ εἶπεν αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ὁ υἱός σε ζῆ. καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία
 54 αὐτῶ ὅλη. Τῷτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς
 Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

V ΜΕΤΑ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσό-
 2 λυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα, ἡ ἐπι-
 3 λεγομένη Ἑβραϊσὶ Βηθεσδα, πέντε σοᾶς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκατο
 πλῆθ

πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν
 4 τῆ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμ-
 βήθρᾳ, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὃ ἔν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τῆ
 5 ὕδατος, ὑγιῆς ἐγένετο, ὃς δὴ ποτε κατέχετο νοσήματι. Ἦν δέ τις ἀνθρώπος
 6 ἐκεῖ τριάκοντα ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. Τῆτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακλί-
 μενος, καὶ γινῶσκει ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιῆς γε-
 7 νέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον ἐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν
 ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλη με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ,
 8 ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγείραι, ἄρον τὸν
 9 κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἀνθρώπος· καὶ
 ἦρε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει· ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
 10 Ἐλεγον ἔν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν, ἐκ ἔξεσί σοι ἄραι
 11 τὸν κράββατον. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν·
 12 Ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Ἠρώτησαν ἔν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ
 13 ἀνθρώπος ὃς εἶπὼν σοι Ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰα-
 θεὸς ἐκ ἡδὲ τίς ἐστιν· ὃ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὅχλις ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.
 14 Μετὰ ταῦτα εὗρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε, τίς
 15 γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοι γένηται. Ἀπήλθεν ὁ
 ἀνθρώπος, καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν
 ὑγιῆ.

16 Καὶ διὰ τῆτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτην αὐτὸν ἀποκτεῖναι,
 17 ὅτι ταῦτα ἐποίησεν ἐν σαββάτῳ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ πατήρ
 18 μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὰρ ἐργάζομαι. Διὰ τῆτο ἔν μᾶλλον ἐζήτην
 αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι εἰ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πα-
 19 τέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. Ἀπεκρίνατο ἔν
 ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν
 ἅφ' ἑαυτοῦ εἰδέν, εἰὰν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἀ γὰρ ἂν ἐκεῖνος
 20 ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. Ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱόν, καὶ πάντα

δέκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα
 21 ὑμεῖς θαυμάζητε. Ὡσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τὰς νεκρὰς καὶ ζωοποιεῖ,
 22 ἔγω καὶ ὁ υἱὸς ἐς θέλει ζωοποιεῖ. Οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει ἐδάνα, ἀλλὰ
 23 τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ· ἵνα πάντες τιμᾶσι τὸν υἱὸν, καθὼς τι-
 μᾶσι τὸν πατέρα· ὁ μὴ τιμᾶν τὸν υἱὸν, ἔτιμᾶ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα
 24 αὐτόν. Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον με ἀκέων, καὶ πιστεύων τῷ
 πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ εἰς κρίσιν ἐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μετα-
 25 βέβηκεν ἐκ τῆς θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται
 ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκέσσονται τῆς φωνῆς τῆς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ
 26 ἀκέσαντες ζήσουσι. Ὡσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, ἔτως ἔδωκε
 27 καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἐχειν ἐν ἑαυτῷ· καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν,
 28 ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. Μὴ θαυμάζετε τούτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες
 29 οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκέσσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ
 ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς
 30 ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ' ἑμαυτοῦ ἐδέν· καθὼς ἀκέω,
 κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι ἔζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ
 31 τὸ θέλημα τῆς πέμψαντός με πατρός. Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ,
 32 ἡ μαρτυρία με ἐκ ἑστίν ἀληθής. Ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα
 ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία, ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
 33-34 Ὑμεῖς ἀπεσάλλατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ. Ἐγὼ
 δὲ ἐκ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς
 35 σωθῆτε. Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠβελήσατε
 36 ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν
 μείζω τῆς Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πατήρ, ἵνα τελειώσω αὐτὰ,
 αὐτὰ τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέ-
 37 σαλκε. Καὶ ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. ἔτε
 38 φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκούατε πώποτε, ἔτε εἶδ' αὐτὸ ἐωράκατε. Καὶ τὸν λόγον
 αὐτοῦ ἐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπέσειλεν ἐκεῖνος, τούτω ὑμεῖς ἐ-
 πιστεύετε.

39 πισεύετε. Ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώ-
 40 νιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. Καὶ εἰ θέλετε ἔλθειν
 41,42 πρὸς με, ἵνα ζωὴν ἔχητε. Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων εἰ λαμβάνω. Ἄλλ’
 43 ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ ἐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. Ἐγὼ ἐλή-
 λυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, καὶ εἰ λαμβάνετε με· εἰδὼν ἄλλο ἐλθῆ
 44 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ἰδίου, ἐκεῖνον λήψεσθε. Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πισεῦσαι,
 δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ
 45 εἰ ζητεῖτε; Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κληρονομήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἐσὶν
 46 ὁ κληρονομῶν ὑμῶν, Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπικατε. Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωσῆ,
 47 ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου
 γράμμασιν εἰ πισεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πισεύσετε;

VI ΜΕΤΑ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας
 2 τῆς Τιβεριάδος. Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολλὸς, ὅτι ἐώραν αὐτῷ τὰ
 3 σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ
 4 ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ
 5 τῶν Ἰουδαίων. Ἐπάρας ἔν ὃ Ἰησοῦς τὰς ὀφθαλμῶν, καὶ θεασάμενος ὅτι
 6 πολλὸς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· Πόθεν ἀπο-
 7 8 ράσομεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οἱτοῖς; (Τούτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐ-
 7 τὸς γὰρ ἤδει τί ἐμελλε ποιῆν.) Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Διακοσίων
 8 δηναρίων ἄρτοι ἐκ ἀρκῶσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχὺ τι λάβῃ. Λέ-
 9 γει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτῶν, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου·
 9 Ἔστι παιδάριον ἐν ᾧδε, ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ
 10 ταῦτα τί ἐσὶν εἰς τοσούτους; Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τὰς ἀνθρώπους
 ἀναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολλὸς ἐν τῷ τόπῳ· ἀνέπεσον ἔν οἱ ἄνδρες τὸν
 11 ἀριθμὸν ὡσεὶ πενηκισχίλιοι. Ἐλαβε δὲ τὰς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστή-
 12 13 σας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ
 τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν·
 13 Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσμαλα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. Συνήγαγον

ἔν,

- 14 ἔν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κρι-
 θίνων, ἃ ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ ἔν ἄνθρωποι ἰδόντες δὲ ἐποίησε
 σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον· Ὅτι ἔτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος
 15 εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς ἔν γινῆς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι, καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν
 ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.
 16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ ἐπὶ τὴν θάλασσαν.
 17 Καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναῦμ·
 18 καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ ἐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς. Ἦ τε θά-
 19 λασσα, ἀνέμω μεγάλῃ πνέοντῃ, διηγείρειτο. Ἑλληκότες ἔν ὡς σαδίως
 εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεωρῶσι τὸν Ἰησοῦν περιπατῆντα ἐπὶ τῆς θαλάσ-
 20 σης, καὶ ἐγγὺς τῆ πλοῖα γινόμενον· καὶ ἐφοβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς·
 21 Ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. Ἦθελον ἔν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐθέως
 τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.
 22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλῳ ὁ ἐσηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν ὅτι πλοι-
 ἀριον ἄλλο ἐκ ἦν ἐκεῖ, εἰ μὴ ἔν ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, καὶ
 ὅτι ἐσυνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι
 23 οἱ μαθηταὶ αὐτῷ ἀπῆλθον· (ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριᾶδῃ ἐγγὺς
 24 τῆ τόπε, ὅπε ἐφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαυτῃ τῆ Κυρίῃ) ὅτε ἔν εἶδεν
 ὁ ὄχλῳ ὅτι Ἰησοῦς ἐκ ἔστιν ἐκεῖ, ἐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, ἐνέβησαν [καὶ] αὐτοῖ
 25 εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναῦμ, ζητῶντες τὸν Ἰησοῦν. Καὶ εὐρόντες
 αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, πότε ὡδε γέγονας·
 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζηεῖτέ με ἐχ
 27 ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων, καὶ ἐχορτάσθητε. Ἐρ-
 γάζεσθε μὴ τὴν βρωσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν μένουσιν
 εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τῆτον γὰρ ὁ πατήρ
 28 ἐσφράγισεν, ὁ Θεός. Εἶπον ἔν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώμεθα
 29 τὰ ἔργα τῆ Θεῶ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τῆτό ἐστι τὸ ἔργον
 30 τῆ Θεῶ, ἵνα πισεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνον. Εἶπον ἔν αὐτῷ· Τί ἔν
 ποιεῖς

31 ποιῆς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; Οἱ πα-
 32 τέρεις ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐσι γεγραμμένον· Ἄρτον
 33 τῆς μεθ' ἐμοῦ δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ ἔρανος· ἀλλ' ὁ πα-
 34 τὴρ Θεὸς ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ ἔρανος, καὶ ζωὴν διδὼς τῷ κόσμῳ. Εἶπον
 35 ἔνθα πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τῆτον. Εἶπε δὲ αὐ-
 36 τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, ἔσται
 37 ἔνθα πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἔσται ἔνθα διψήσῃ πώποτε. Ἄλλ' εἶπον ὑμῖν
 38 ὅτι καὶ ἐώρακαλέ με, καὶ ἔσται πιστεύσει. Πάν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ
 39 ἔσται ἔνθα ἔχει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με ἔσται ἔνθα ἐκβάλω ἔξω. Ὅτι καταβέβηκα ἐκ
 40 τοῦ ἔρανος, ἔχων ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ ἐμοῦ, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πα-
 41 τέρους με. Τῆτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πατέρους με πάντοτε, ἵνα πάν
 42 ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ
 43 ἡμέρᾳ. Τῆτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πατέρους με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν
 44 υἱόν, καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔσται ἔνθα ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτόν ἐγὼ τῇ
 45 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγὼ γινώσκω ἔνθα οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν· Ἐγὼ
 46 εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καθαῖος ἐκ τοῦ ἔρανος. Καὶ ἔλεγον· Οὐχ ἔσται ἐστὶν Ἰησοῦς,
 47 ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, ὃς ἡμῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς ἔνθα λέγει
 48 ἔσται ἔνθα ὅτι ἐκ τοῦ ἔρανος καθαῖος ἐστίν; Ἀπεκρίθη ἔνθα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐ-
 49 τοῖς· Μὴ γινώσκετε μετ' ἀλλήλων. Οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς με, ἐὰν
 50 μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με, ἐκλύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτόν τῇ ἐσ-
 51 χάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐστὶν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· Καὶ ἔσονται πάντες
 52 διδασκατοὶ τοῦ Θεοῦ. Πᾶς ἔνθα ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μαθὼν, ἔρχεται
 53 πρὸς με. Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἔώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ·
 54 ἔσται ἔνθα ἔώρακε τὸν πατέρα. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ,
 55 ἔσται ἔνθα ζωὴν αἰώνιον. Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφα-
 56 γον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ

51 ἔρανε καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτῆ φάγη, καὶ μὴ ἀποθάνῃ. Ἐγὼ εἶμι ὁ
 ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τῆ ἔρανε καταβάς· ἐάν τις φάγη ἐκ τῆτε τῆ ἄρτε,
 ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν
 52 ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τῆ κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο ἔν τε πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰου-
 53 δαῖοι, λέγοντες· Πῶς δύναται ἔστος ἡμῖν δεῖναι τὴν σὰρκα φαγεῖν; Εἶπεν
 ἔν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σὰρκα τῆ
 54 υἱοῦ τῆ ἀνθρώπου, καὶ πίνετε αὐτῆ τὸ αἷμα, ἔκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. Ὁ
 τρώγων μου τὴν σὰρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐγὼ
 55 ἀναστήσω αὐτὸν τῆ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρωσίς,
 56 καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις. Ὁ τρώγων μου τὴν σὰρκα, καὶ πίνων μου
 57 τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. Καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ,
 καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, καὶ κείνῳ ζήσεται δι' ἐμέ.
 58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τῆ ἔρανε καταβάς· καὶ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες
 ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τῆτον τὸν ἄρτον, ζήσεται εἰς τὸν
 59 αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδάσκων ἐν Καπερναεῦ.
 60 Πολλοὶ ἔν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτῆ, εἶπον· Σκληρὸς ἐστὶν ἔτι
 61 ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτῆ ἀκεῖν; Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι
 γογγύζουσι περὶ τῆτε οἱ μαθηταὶ αὐτῆ, εἶπεν αὐτοῖς· Τῆτο ὑμᾶς σκανδα-
 62 λίζει; Ἐὰν ἔν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπως ἦν τὸ πρό-
 63 τερον; Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιεῖν, ἡ σὰρξ ἔκ ὠφελείας οὐδέν· τὰ ῥήματα,
 64 ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστὶ καὶ ζωὴ ἐστίν. Ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ
 οὐ πιστεύουσιν· (ἦδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τινες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες,
 65 καὶ τίς ἐστὶν ὁ παραδώσων αὐτόν.) Καὶ ἔλεγε· Διὰ τῆτο εἶρηκα ὑμῖν, ὅτι
 ἐδὲς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τῆ πατρός μου.
 66 Ἐκ τῆτε πολλοὶ ἀπήλθον τῶν μαθητῶν αὐτῆ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐκέτι μετ'
 67 αὐτῆ περιεπάτην. Εἶπεν ἔν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε
 68 ὑπάγειν; Ἀπεκρίθη ἔν αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευ-
 69 σόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰώνιας ἔχεις. Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώ-

- 70 καμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τῆ Θεῆ τῶ ζῶντος. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τὸς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός
- 71 ἐστίν; Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτην· ἔτι γὰρ ἤμελλεν
αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.
- VII ΚΑΙ περιπατεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· ἐ γὰρ ἤθελεν
2 ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτην αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. Ἦν
3 δὲ ἐβγῶς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία. Εἶπον ἔν πρὸς αὐτὸν οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὑπάγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ
4 μαθηταὶ σε θεωρήσωσι τὰ ἔργα σε ἃ ποιεῖς. Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπῶ τι
ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι· εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανερώσου σε-
5, 6 αὐτὸν τῷ κόσμῳ. (Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.) Λέγει
ἔν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς ἔγω πάρεστιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέ-
7 τερος πάντοτε ἐστίν ἔτοιμος. Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισῆν ὑμᾶς· ἐμὲ
δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἐστίν.
8 Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ ἔγω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν
9 ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς ἔγω πεπλήρωται. Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς,
ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.
- 10 Ὡς δὲ ἀνέβησκον οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν,
11 ἐ φανερώς, ἀλλ' ὡς ἐν κρυπῶ. Οἱ ἔν Ἰουδαῖοι ἐζήτην αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ,
12 καὶ ἔλεγον· Πῶς ἐστίν ἐκείντος; Καὶ γογγυσμὸς πολλὸς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς
ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον· Ὅτι ἀγαθός ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Οὐ· ἀλλὰ
13 πλανᾷ τὸν ὄχλον. Οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν
φόβον τῶν Ἰουδαίων.
- 14 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσότης, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκε.
15 Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς ἔτι γράμματα οἶδε, μὴ με-
16 μαθητὴς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδασχὴ ἐκ ἐστίν ἐμῆ,
17 ἀλλὰ τῆ πέμψαντός με. Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώ-
σεται περὶ τῆς διδασχῆς, πότερον ἐκ τῆ Θεῆ ἐστίν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ
λαλῶ.

- 18 λαλῶ. Ὁ ἀφ' ἑαυτῆ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν
 δόξαν τῆ πέμψαντος αὐτὸν, ἔτος ἀληθῆς ἐστίν, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.
- 19 Οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ ἐδαίς ἐξ ὑμῶν ποιῶ τὸν νόμον; τί
 20 με ζητεῖτε ἀποκλεῖναι; Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος, καὶ εἶπε· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς
 21 σε ζητεῖ ἀποκλεῖναι; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν ἔργον ἐποίησα,
 22 καὶ πάντες θαυμάζετε διὰ τῆτο. Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν, (ἐχ
 ὅτι ἐκ τῆ Μωσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων) καὶ ἐν σαββάτῳ περι-
 23 τέμνετε ἄνθρωπον. Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ
 24,25 σαββάτῳ; Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Ἔλε-
 γον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμηῶν· Οὐχ ἔτός ἐστίν ὃν ζητεῖσιν ἀποκλεῖναι;
 26 Καὶ ἴδε, παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ ἐδὲν αὐτῷ λέγουσι μὴ ποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν
 27 οἱ ἄρχοντες ὅτι ἔτός ἐστίν ἀληθῶς ὁ Χριστός; Ἀλλὰ τῆτον οἶδαμεν πότεν
 28 ἐστίν· ὁ δὲ Χριστός ὅταν ἔρχηται, ἐδαίς γινώσκει πότεν ἐστίν. Ἐκραζεν οὖν
 ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγων· Καί με οἶδατε, καὶ οἶδατε πότεν
 αἰμίς καὶ ἀπ' ἑμαυτῆ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐστίν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν
 29 ὑμεῖς οὐκ οἶδατε. Ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτὸν, ὅτι παρ' αὐτῆ εἰμι, καὶ κείνός με
 30 ἀπέσειλεν. Ἐζήτην οὖν αὐτὸν πιάσαι· καὶ ἐδαίς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν
 31 χεῖρα, ὅτι ἔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτῆ. Πολλοὶ δὲ ἐκ τῆ ὄχλος ἐπίστευσαν
 εἰς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον· Ὅτι ὁ Χριστός, ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα
 32 τῆτων ποιήσει, ὢν ἔτι ἐποίησεν; Ἦκσαν οἱ Φαρισαῖοι τῆ ὄχλος γογγύ-
 33 ζοντες περὶ αὐτῆ ταῦτα· καὶ ἀπέσειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ὑπη-
 34 ρέτας, ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. Εἶπεν οὖν [αὐτοῖς] ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν χρό-
 35 νον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. Ζητήσετέ με, καὶ
 οὐκ εὐρήσετε· καὶ ὅπως εἰμι ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. Εἶπον οὖν οἱ Ἰε-
 36 ρουδαῖοι πρὸς ἑαυτῆς· Πῶς ἔτι μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐκ εὐρήσομεν
 αὐτόν; καὶ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν
 τὰς Ἑλληνας; Τίς ἐστίν ἔτι ὁ λόγος ὃν εἶπε· Ζητήσετέ με, καὶ οὐκ εὐ-
 ρήσετε· καὶ ὅπως εἰμι ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; Ἐν

37 Ἐν δὲ τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς εἰσήκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε,
 38 λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με, καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ,
 καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτῆ ῥεῦσυσιν ὕδατος ζῶντος.
 39 (Τῆτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματός· ὃ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς
 40 αὐτόν· ἔπω γὰρ ἦν πνεῦμα ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὑδέπω ἐδοξάσθη.) Πολλοὶ
 ἦν ἐκ τῶ ὄχλου ἀκήσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προ-
 41 φήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι [δὲ] ἔλεγον· Μὴ γὰρ
 42 ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ
 σπέρματος Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς
 43,44 ἔρχεται; Σχίσμα ἦν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ
 45 αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' ὑδείς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον
 ἦν οἱ ὑπηρεταὶ πρὸς τὰς Ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι·
 46 Διατί ἐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρεταὶ· Οὐδέποτε ἔτις ἐλά-
 47 λησεν ἄνθρωπος, ὡς ἔτ' ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν ἦν αὐτοῖς οἱ Φα-
 48 ρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς
 49 αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; Ἄλλ' ὁ ὄχλος ἔτ' ὁ μὴ γινώσκων τὸν
 50 νόμον, ἐπικατάρτατοι εἰσι. Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτὸς, (ὁ ἐλθὼν νυκτὸς
 51 πρὸς αὐτόν,) εἰς ἃν ἐξ αὐτῶν· Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, εἰάν
 52 μὴ ἀκέση παρ' αὐτῆ πρότερον, καὶ γινῶ τί ποιῆ; Ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπον
 αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον, καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ
 τῆς Γαλιλαίας ἐκ ἐγήγερται.

53 [Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκόν αὐτῆ.

VIII ΙΗΣΟΥΣ δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ὁρθρε δὲ πάλιν
 παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας
 3 ἐδίδασκεν αὐτὸς. Ἄγασιν δὲ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτόν
 4 γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατελημμένην· καὶ σήσαντες αὐτήν ἐν μέσῳ, λέγουσιν
 αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένη.
 5 Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολῆσθαι· σὺ ἦν

6 τί λέγεις; (Τῆτο δὲ ἔλεγον περιάζοντες αὐτὸν, ἵνα ἔχῃσι κατηγορεῖν
 7 αὐτῷ) ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. Ὡς
 8 δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὁ ἀναμάρτητος
 9 ὑμῶν, πρῶτον τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω. Καὶ πάλιν κάτω κύψας,
 10 ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. Οἱ δὲ ἀκέσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι,
 11 ἐξήρχοντο εἰς καθ' εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων·
 12 καὶ κατελείφθη μόνον ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐσῴσα. Ἀνακύψας δὲ
 13 ὁ Ἰησοῦς, καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν αὐτῇ· Ἡ γυνὴ,
 14 πῶς εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σε; ἔδειξέ σε κατέκρινεν; Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐ-
 15 δεῖς, Κύριε. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορεύε, καὶ
 16 μηκέτι ἀμάρτανε.]

17 Πάλιν ἔν ὃ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε λέγων· Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τῷ κόσμῳ·
 18 ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς
 19 ζωῆς. Εἶπον ἔν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς ἢ μαρ-
 20 τυρεῖς σε ἐκ ἑσῆς ἀληθείας. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Καὶ ἐγὼ
 21 μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἀληθείας ἐσιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πῶθεν ἦλθον,
 22 καὶ πῶς ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πῶθεν ἔρχομαι, καὶ πῶς ὑπάγω. Ὑμεῖς
 23 κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω ἄνθρωπον. Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ
 24 κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθείας ἐσιν· ὅτι μόνος ἐκ εἰμὶ, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πατέρας με
 25 πατήρ. Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ
 26 μαρτυρία ἀληθείας ἐσιν. Ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ
 27 περὶ ἐμοῦ ὁ πατέρας με πατήρ. Ἐλεγον ἔν αὐτῷ· Πῶς ἐσιν ὁ πατήρ σε;
 28 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐτε ἐμὲ οἴδατε, ἔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε,
 29 καὶ τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἄν. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν
 30 τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἔδειξεν ἐπίασεν αὐτὸν, ὅτι ἔπει-
 31 ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

32 Εἶπεν ἔν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν
 33 τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανήσθε· ὅπως ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.

Ἐλεγον

22 Ἐλεγον ἔν οι Ἰουδαῖοι· Μήτι ἀποκλεινῆ εἰαυτὸν, ὅτι λέγει· Ὅπως ἐγὼ ὑπάγω,
 23 ὑμεῖς δὲ δύνασθε ἐλθεῖν; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐσεῖ, ἐγὼ
 24 ἐκ τῶν ἄνω εἰμι· ὑμεῖς ἐκ τῆ κόσμος τέτε ἐσεῖ, ἐγὼ ἐκ εἰμι ἐκ τῆ κόσμος
 25 τέτε. Εἶπον ἔν ὑμῖν, ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ
 26 μὴ πισεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἐλεγον
 27 ἔν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅτι κὴ λαλῶ
 28 ὑμῖν· πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν κὴ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμφας με ἀληθῆς
 29 ἐστὶ· κἀγὼ ἂ ἤκουσα παρ' αὐτῆ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. Οὐκ ἔγνω-
 30 σαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. Εἶπεν ἔν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψ-
 31 ὠσητε τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, κὴ ἀπ' ἐμαυτῆ ποιῶ
 32 ἔδεν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ. Καὶ ὁ πέμφας
 33 με, μετ' ἐμῆ ἐσιν· ἐκ ἀφήκε με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεσὰ αὐτῷ
 34 ποιῶ πάντοτε. Ταῦτα αὐτῆ λαλῶν πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.
 35 Ἐλεγεν ἔν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τῆς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαῖος· Ἐὰν ὑμεῖς
 36 μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐσεῖ. Καὶ γνώσεσθε τὴν
 37 ἀλήθειαν, κὴ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα
 38 Ἀβραάμ ἐσμεν, κὴ ἔδεν δεδουλευμένοι πόποτε· πᾶς σὺ λέγεις· Ὅτι ἐλευ-
 39 θεροι γενήσεσθε; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
 40 πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, δῆλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας. Ὁ δὲ δὲλ· δὲ μένει
 41 ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐὰν ἔν ὁ υἱὸς ὑμᾶς
 42 ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐσεῖ· ἀλλὰ
 43 ζητεῖτέ με ἀποκλείναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς δὲ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. Ἐγὼ δὲ ἐ-
 44 ρακα παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ· κὴ ὑμεῖς ἔν δὲ ἐράκατε παρὰ τῷ πατρί
 45 ὑμῶν, ποιεῖτε. Ἀπεκρίθησαν κὴ εἶπον αὐτῷ· Ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστὶ.
 46 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τῆ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τῆ Ἀβραάμ
 47 ἐποιεῖτε ἄν. Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκλείναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν
 48 λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τῆ Θεῶ· τῆτο Ἀβραάμ ἐκ ἐποίησεν. Ὑμεῖς
 49 ποιεῖτε τὰ ἔργα τῆ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον ἔν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας δὲ
 50 γεγεννήμεθα·

42 γεγεννημέθα· ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν. Εἶπεν ἔν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
 Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπήσατε αὐτὸν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τῆ Θεοῦ ἐξήλ-
 43 θον καὶ ἦκα· ἐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέσειλε. Διατί
 τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκεις, ὅτι οὐ δύνασθε ἀκείναι τὸν λόγον τὸν ἐμόν·
 44 Ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τῆ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῆ πατρὸς ὑμῶν θέ-
 λετε ποιεῖν. Ἐκεῖν ὁ ἀνθρωποκλόν ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀλήθειᾳ ἐχ-
 ἔσηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλήῃ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων
 45 λαλεῖ· ὅτι ψεύσεως ἐστὶ, καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω,
 46 οὐ πιστεύετε μοι. Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἀμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν
 47 λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι; Ὁ ὢν ἐκ τῆ Θεοῦ, τὰ ῥήματα τῆ Θεοῦ
 48 ἀκούει· διὰ τῆτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τῆ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. Ἀπεκρίθησαν
 ἔν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι Σαμαρείτης
 49 εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ
 50 τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. Ἐγὼ δὲ οὐ ζηῶ τὴν δόξαν
 51 μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν
 52 ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Εἶπον ἔν αὐτῷ οἱ Ἰου-
 δαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις· Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προ-
 φῆται, καὶ σὺ λέγεις· Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσεται θά-
 53 νάτη εἰς τὸν αἰῶνα; Μὴ σὺ μείζων εἶ τῆ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅστις
 54 ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; Ἀπεκρίθη
 Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτὸν, ἡ δόξα μου οὐδὲν ἐστίν· ἔστιν ὁ πατήρ μου
 55 ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστίν. Καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν·
 ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν· καὶ ἐὰν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν,
 56 ψεύσεως· ἀλλ' οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραὰμ ὁ πατήρ ὑμῶν
 57 ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν· καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη. Εἶπον ἔν οἱ Ἰου-
 δαῖοι πρὸς αὐτόν· Πενήκοντα ἔτη ἔπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας; Εἶπεν
 58 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι.
 59 Ἦσαν ἔν λίθος ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆ
 ἱερῆ, διελθὼν διὰ μέσε αὐτῶν· καὶ παρεῖγεν ἔτιως. Καὶ

- IX Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καὶ ἠρώτησαν αὐ-
 τὸν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, λέγοντες· Ῥαββὶ, τίς ἡμαρῆν, ἔστ' ἢ οἱ γονεῖς αὐ-
 3 τῷ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε ἔστ' ἡμαρῆν, ἔτε οἱ
 4 γονεῖς αὐτῷ· ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τῷ Θεῷ ἐν αὐτῷ. Ἐμε δεῖ ἐρ-
 γάζεσθαι τὰ ἔργα τῷ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐσίν· ἔρχεται νῦν, ὅτε
 5 ἔδεις δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾤ, φῶς εἰμι τῷ κόσμῳ.
 6 Ταῦτα εἰπὼν, ἐπίρυσσε χαμαὶ, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τῷ πύσματι, καὶ ἐπέ-
 7 χρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τὰς ὀφθαλμοὺς τῷ τυφλῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε,
 νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τῷ Σιλωάμ, (ὃ ἐρμηνεύεται, ἀπεσαλμένον.)
 Ἀπῆλθεν ἔν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθε βλέπων.
 8 Οἱ ἔν γείτονες καὶ οἱ θεωρῶντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλε-
 9 γον· Οὐχ ἔτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιῶν; Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι ἔτός
 ἐστιν· ἄλλοι δέ· Ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκείνῳ ἔλεγεν· Ὅτι ἐγὼ εἰμι.
 10, 11 Ἐλεγον ἔν αὐτῷ· Πῶς ἀνέωχθησάν σε οἱ ὀφθαλμοί; Ἀπεκρίθη ἐκείνῳ,
 καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπῶν λεγόμενον Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ με
 τὰς ὀφθαλμοὺς, καὶ εἶπέ μοι· Ὑπάγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τῷ Σιλωάμ, καὶ νί-
 12 ψαι. Ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενον, ἀνέβλεψα. Εἶπον ἔν αὐτῷ· Πῶς ἐστιν
 ἐκείνῳ; λέγει· Οὐκ οἶδα.
 13, 14 Ἄγασιν αὐτὸν πρὸς τὰς Φαρισαίους, τὸν ποῖε τυφλόν. (Ἦν δὲ σάββατον
 15 ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέωξεν αὐτῷ τὰς ὀφθαλμοὺς.) Πάλιν
 ἔν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν· Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πη-
 16 λὸν ἐπέθηκέν με ἐπὶ τὰς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἐνίψαμην, καὶ βλέπω. Ἐλεγον ἔν ἐκ
 τῶν Φαρισαίων τινές· Οὐτῶν ὁ ἄνθρωπος ἐκ ἔσι παρὰ τῷ Θεῷ, ὅτι τὸ
 σάββατον ἔ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς
 17 τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγει τῷ τυφλῷ
 πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτῷ, ὅτι ἠνοιξέ σε τὰς ὀφθαλμοὺς; Ὁ δὲ εἶ-
 18 πεν· Ὅτι προφήτης ἐσίν. Οὐκ ἐπίστευσαν ἔν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτῷ ὅτι τυ-
 φλὸς ἦν, καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτε ἐφώνησαν τὰς γονεῖς αὐτῷ τῷ ἀναβλεψαῖος,

19 κὶ ἠρώτησαν αὐτὰς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι
 20 τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς ἔν ἄρτι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς
 αὐτῆ, κὶ εἶπον· Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, κὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη·
 21 πῶς δὲ νῦν βλέπει, ἐκ οἴδαμεν· ἢ τίς ἠνοιξεν αὐτῆ τὰς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς
 ἐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτῆ λα-
 22 λήσαι. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτῆ, ὅτι ἐφοβήντο τὰς Ἰουδαίας· ἥδη γὰρ
 συνέλεθειτο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα εἰάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν, ἀποσυναγῆτος
 23 γένηται. Διὰ τῆτο οἱ γονεῖς αὐτῆ εἶπον· Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρω-
 24 τήσατε. Ἐφώνησαν ἔν ἐκ δευτέρῃ τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, κὶ εἶπον
 αὐτῷ, Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔστ᾽ ἀμαρ-
 25 τωλός ἐστιν. Ἀπεκρίθη ἔν ἐκείνῳ, κὶ εἶπεν· Εἰ ἀμαρτωλός ἐστιν, ἐκ οἶδα·
 26 ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὦν, ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ
 27 σοι; πῶς ἠνοιξέ σε τὰς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἥδη, κὶ
 ἐκ ἠκῆσατε; τί πάλιν θέλετε ἀκῆν; μὴ κὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτῆ μαθηταῖ
 28 γενέσθαι; Ἐλοιδόρησαν [ἔν] αὐτὸν, κὶ εἶπον· Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς
 29 δὲ τῆ Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωσῆ λελάληκεν ὁ
 30 Θεός· τῆτον δὲ ἐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος, κὶ εἶπεν αὐ-
 31 ωξέ με τὰς ὀφθαλμούς. Οἴδαμεν δὲ ὅτι ἀμαρτωλῶν ὁ Θεὸς ἐκ ἀκῆει· ἀλλ'
 32 εἰάν τις θεοσεβῆς ᾖ, κὶ τὸ θέλημα αὐτῆ ποιῆ, τῆτε ἀκῆει. Ἐκ τῆ αἰῶνος
 33 ἐκ ἠκῆσθη ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλῆ γεννημένῃ. Εἰ μὴ ἦν ἔτ᾽
 34 παρὰ Θεῆ, ἐκ ἠδύνατο ποιῆν ἐδέν. Ἀπεκρίθησαν κὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν
 ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὄλος, κὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν
 35 ἔξω. Ἦκισεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω· κὶ εὐρῶν αὐτὸν, εἶπεν
 36 αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τῆ Θεῆ; Ἀπεκρίθη ἐκείνῳ, κὶ εἶπε· Καὶ
 37 τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πισεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἐώ-
 38 ρακας αὐτόν, κὶ ὁ λαλῶν μετὰ σε, ἐκείνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη· Πισεύω, Κύ-
 39 ριε· κὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν
 κόσμον

κόσμου τῆτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ
 40 γένωμαι. Καὶ ἤκισαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτῶ, καὶ εἶ-
 41 πον αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ
 ἦτε, ἐκ ἃν εἶχετε ἀμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε· Ὅτι βλέπομεν· ἢ ἔν ἀμαρτία
 ὑμῶν μένει.

X Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος ~~εἰς~~ διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐ-
 λὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος ~~εἰς~~ κλέπτης ἐστὶ καὶ
 2 ληστής. Ὁ δὲ εἰσερχόμενος ~~εἰς~~ διὰ τῆς θύρας, ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων.
 3 Τέτω ὁ θυρωρὸς ἀνοίξει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτῶ ἀκούει· καὶ τὰ ἴδια
 4 πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα
 ἐκβάλῃ, ἐμπροσθεν αὐτῶν πορεύσεται· καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶ ἀκολουθεῖ, ὅτι
 5 οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτῶ. Ἀλλοτρίω δὲ ἔ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξον-
 ται ἀπ' αὐτῶ· ὅτι ἐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν πα-
 6 ροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ ἔκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει
 αὐτοῖς.

7 Εἶπεν ἔν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ
 8 θύρα τῶν προβάτων. Πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον, κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί·
 9 ἀλλ' ἐκ ἤκισαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰς-
 10 ἔλθῃ, σωθήσεται· καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει· Ὁ κλέπ-
 τῆς ἐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζῶν
 11 ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς
 12 τὴν ψυχὴν αὐτῶ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· Ὁ μισθωτὸς δὲ, καὶ ἐκ ὧν ποι-
 μὴν, ἔ ἐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ
 13 πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα· Ὁ
 δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ, καὶ ἔ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.
 14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς· καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν
 15 ἐμῶν (καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ γινώσκω τὸν πατέρα) καὶ τὴν
 16 ψυχὴν με τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ ἐκ

- ἔσιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, ἢ τῆς φωνῆς με ἀκέ-
 17 σσαι· ἢ γενήσεται μία ποιμήν, εἰς ποιμήν. Διὰ τῆτα ὁ πατήρ με ἀγκυῶ,
 18 ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. Οὐδεὶς αἶρει αὐ-
 τὴν ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐ-
 τὴν, ἢ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. ταύτην τὴν ἐνηολὴν ἔλαβον παρὰ
 19 τοῦ πατρὸς μου. Σχίσμα ἔν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τὸς λό-
 20 γους τέτους. Ἐλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει, ἢ μαίνεται·
 21 τί αὐτῷ ἀκέσει; Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐκ ἔσι δαιμονιζόμενος·
 μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;
 22 ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν [τοῖς] Ἱεροσολύμοις, ἢ χειμῶν ἦν.
 23,24 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ σοῦ τῶ Σολομῶνος. Ἐκύκλωσαν
 ἔν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, ἢ ἔλεγον αὐτῷ· Ἔως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις;
 25 εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον
 ὑμῖν, ἢ ἔπιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου,
 26 ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. Ἄλλ' ὑμεῖς ἔπιστεύετε· ἔ· γὰρ ἔσε ἐκ τῶν
 27 προφάτων τῶν ἐμῶν. Καθὼς εἶπον ἡμῖν, τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου
 28 ἀκούει, κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ, ἢ ἀκολουθεῖσί μοι· κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι
 αὐτοῖς, ἢ ἔ· μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, ἢ ἐκ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς
 29 χειρὸς μου. Ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστί· ἢ ἐδοὺς δύ-
 30 ναίαι ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς μου. Ἐγὼ ἢ ὁ πατήρ ἐν ἔσμεν.
 31,32 Ἐβάσασαν ἔν πάλιν λίθος οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. Ἀπεκρίθη
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς μου· διὰ
 33 ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάσετε με; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες·
 Περὶ καλοῦ ἔργου ἔ· λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, ἢ ὅτι σὺ ἄν-
 34 θρωπος ὢν, ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἔσι γε-
 35 γραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν· Ἐγὼ εἶπα, Θεοί ἔσε; Εἰ ἐμένους εἶπε Θεός,
 36 πρὸς ἔς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, ἢ ἔ· δύναται λυθῆναι ἢ γραφή· ὃν ὁ πα-
 τὴρ ἠγάπησε, ἢ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε· Ὅτι βλασφημεῖς,
 ὅτι

37 ὅτι εἶπον, υἱὸς τῆ Θεοῦ εἰμι; Εἰ δὲ ποιῶ τὰ ἔργα τῆ πατρὸς μου, μὴ πι-
 38 σεύσθε μοι· εἰ δὲ ποιῶ, καὶ ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε· ἵνα
 39 γνῶτε καὶ πιστεύσῃτε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ, καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ. Ἐζήτηεν ἕν πά-
 λιν αὐτὸν πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40 ΚΑΙ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τῆ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης
 41 τὸ πρῶτον βαπτίζων· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ
 ἔλεγον· Ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν ἐδὲν· πάλιν δὲ ἴσα εἶπεν Ἰω-
 42 ἀννης περὶ τέττε, ἀληθὴ ἦν. Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

XI ΗΝ δὲ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ
 2 Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. (Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον
 μύρω, καὶ ἐκμάξασα τὰς πόδας αὐτῆ ταῖς θριξίν αὐτῆς· ἧς ὁ ἀδελφὸς
 3 Λάζαρος ἠσθένει.) Ἀπέστειλαν ἕν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν, λέγουσαι· Κύ-
 4 ριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς, ἀσθενεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια
 ἐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τῆ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τῆ
 5 Θεοῦ δι' αὐτῆς. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς,
 6 καὶ τὸν Λάζαρον. Ὡς ἕν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπω
 7 δύο ἡμέρας. Ἐπειτα μετὰ τέτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἄγωμεν εἰς τὴν
 8 Ἰουδαίαν πάλιν. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββί, νῦν ἐζήτηεν σε λιθά-
 9 σαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκά
 εἰσιν ὥραι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπαλῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, εἰ προσκόπῃ· ὅτι
 10 τὸ φῶς τῆ κόσμου τέττε βλέπει. Ἐάν δὲ τις περιπαλῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσ-
 11 κόπῃ· ὅτι τὸ φῶς ἐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. Ταῦτα εἶπε· καὶ μετὰ τέτο λέγει αὐ-
 τοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω
 12, 13 αὐτόν. Εἶπον ἕν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ· Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. Εἰ-
 ρῆκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τῆ θανάτου αὐτῷ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς
 14 κοιμήσεως τῆ ὑπνυ λέγει. Τότε ἕν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λά-
 15 ζαρος ἀπέθανε. Καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς (ἵνα πιστεύσῃτε) ὅτι ἐκ ἡμῶν ἐκεῖ
 16 ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. Εἶπεν ἕν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος,
 τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτῷ.

17 Ἐλθὼν ἔν ὃ Ἰησοῦς, εὔρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ
 18 μνημείῳ. (Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σαδίων δε-
 19 καπένης.) Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρ-
 20 θαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθίσωνται αὐτὰς περὶ τῆ ἀδελφῆ αὐτῶν. Ἡ
 21 ἔν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι [ὁ] Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ
 22 ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. Εἶπεν ἔν [ἡ] Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ ἦς
 23 ὦδε, ὁ ἀδελφός μου ἐκ ἀν ἐτεθνήκει. Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἀν αἰτήση
 24 τὸν Θεόν, δώσει σοι ὁ Θεός. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελ-
 25 φός σε. Λέγει αὐτῷ Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν
 26 τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή·
 27 ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καὶ ἀποθάνῃ, ζήσεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς
 28 ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις τῷτο; Λέγει αὐτῷ· Ναί,
 29 Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσ-
 30 μον ἐρχόμενος. Καὶ ταῦτα εἰπῶσα ἀπῆλθε, καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελ-
 31 φὴν αὐτῆς, λάθρα εἰπῶσα· Ὁ διδάσκαλος πάρεσι, καὶ φωνεῖ σε. Ἐκείνη
 32 ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ, καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. (Οὐπω δὲ ἐληλύθει
 33 ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην· ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπερ ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρ-
 34 θα.) Οἱ ἔν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ παραμυθόμενοι
 35 αὐτὴν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ,
 36 λέγοντες· Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. Ἡ ἔν Μαρία ὡς
 37 ἦλθεν ὅπερ ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδῶσα αὐτόν, ἔπεσεν αὐτῷ εἰς τοὺς πόδας, λέγουσα
 38 αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὦδε, ἐκ ἀν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. Ἰησοῦς ἔν, ὡς εἶδεν
 39 αὐτὴν κλαίεισαν, καὶ τὰς συνελθούσας αὐτῇ Ἰουδαίας κλαίουσας, ἐνεβριμήσατο
 40 τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν· καὶ εἶπε· Πῶς τεθάύκατε αὐτόν; Λέγουσιν
 41 αὐτῷ· Κύριε, ἔρχε καὶ ἴδε. Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον ἔν οἱ Ἰουδαῖοι·
 42 Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Οὐκ ἠδύνατο ἔτος, ὁ ἀνοί-
 43 ξας τὰς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ ἔτος μὴ ἀποθάνῃ; Ἰησοῦς ἔν
 44 πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦν δὲ σπήλαιον,

39 ἐν λίθῳ ἐπέκειλο ἐπ' αὐτῷ. Λέγει ὁ Ἰησοῦς· Ἄρατε τὸν λίθον. Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τῆ τεθνηκότῃ, Μάρθα· Κύριε, ἤδη ἔζη· τέλει αἰῶν γάρ ἐστι.
 40 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψαι τὴν δόξαν τῆ
 41 Θεῶ· Ἦσαν ἔν τὸν λίθον, ἃ ἦν ὁ τεθνηκὼς κείμενος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρε τῆς
 42 ὀφθαλμῶς ἄνω, καὶ εἶπε· Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἠκουσάς με. Ἐγὼ δὲ
 43 ᾔδειν ὅτι πάντοτέ με ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεσῶτα εἶπον,
 44 ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς, δεδεμένῃ τὰς
 45 πόδας καὶ τὰς χεῖρας κλωδαῖς· καὶ ἡ ὄψις αὐτῆ σκεπασμένη περιεδέδετο. Λέγει
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτὸν, καὶ ἀφέσει ὑπάγειν.

45 Πολλοὶ ἔν ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν, καὶ θαυμάζοντες
 46 ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον
 47 πρὸς τῆς Φαρισαίων, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. Συνήγαγον ἔν
 οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· Τί ποιῶμεν; ὅτι ἔτος
 48 ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιᾷ. Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν ἔτι, πάντες πι-
 49 στεύουσιν εἰς αὐτόν· καὶ ἐλεύσομαι οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἀρεῶσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον
 50 καὶ τὸ ἔθνος. Εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τῆ ἐνιαυτῆ
 51 ἐκείνης, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐν οἴδατε ἔδδεν, ἔδδεν διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει
 ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆ λαῶ, καὶ μὴ ἔλον τὸ ἔθνος ἀπόληται;
 52 (Τῆτο δὲ ἀφ' ἐαυτῆ ἐκ εἶπεν· ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τῆ ἐνιαυτῆ ἐκείνης, προε-
 53 φήτευσεν ὅτι ἐμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκαι ὑπὲρ τῆ ἔθνης· καὶ ἔχ ὑπὲρ τῆ
 54 ἔθνης μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τῆ Θεῶ τὰ δισκορπισμένα συναγάγῃ
 55 εἰς ἓν.) Ἀπ' ἐκείνης ἔν τῆς ἡμέρας συνεβλεύσαντο ἵνα ἀποκλέψωσιν αὐτόν.
 56 Ἰησοῦς ἔν ἐκ ἔτι παρεξήσεια περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν
 ἐκῆθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγυὲς τῆς ἐρήμης, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν·
 καὶ καὶ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῆ. Ἦν δὲ ἐγγυὲς τὸ πᾶσχα τῶν Ἰου-
 56 δαίων· καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τῆ πᾶσχα,

57 τῷ ἱερῷ ἐσηκότες· Τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι εἰ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; Δεδώ-
κεισαν δὲ καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολήν, ἵνα εἰάν τις γινῶ πῶς ἐστὶ,
μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

XII Ο ΟΥΝ Ἰησοῦς πρὸ ἕξ ἡμερῶν τῆ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπε
2 ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν ἔν αὐτῷ δαῖπνον
ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ.
3 Ἡ ἔν Μαρία, λαβῆσα λίτραν μύρε νάρδος πικτικῆς πολυτίμης, ἤλειψε τὰς
πόδας τῆ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τὰς πόδας αὐτῆ· ἡ δὲ οἰ-
4 κία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τῆ μύρε. Λέγει ἔν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτῆ,
5 Ἰούδας Σίμων ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· Διατί τῆτο
6 τό μύρον ἐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; Εἶπε δὲ τῆτο,
ἐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσ-
7 σόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. Εἶπεν ἔν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐ-
8 τήν· εἰς τὴν ἡμέραν τῆ ἐλεηφιασμῆ με τετήρησεν αὐτό. Τὰς πτωχὰς γὰρ
πάντοτε ἔχει μεθ' ἐαυτῶν, ἐμὲ δὲ εἰς πάντοτε ἔχει.

9 Ἐγνώ ἔν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ· καὶ ἦλθον εἰς διὰ τὸν
10 Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβ-
11 λεύσαντο δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκλείνωσιν· ὅτι πολλοὶ δι'
αὐτὸν ὑπήγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῆ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀπέσαντες ὅτι ἔρ-
13 χεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον
εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννὰ, εὐλογημένον ὁ ἐρχόμενον ἔν
14 ὀνόματι Κυρίου, [ὁ] βασιλεὺς τῆ Ἰσραήλ. Εὐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐνάριον, ἐκάθι-
15 σεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· Μὴ φοβῆ, θύλαξ Σιών· ἰδὲ, ὁ βα-
16 σιλεὺς σε ἔρχεται, καθήμενον ἐπὶ πῶλον ὄνε. Ταῦτα δὲ ἐκ ἔγνωσαν οἱ
μαθηταὶ αὐτῆ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν
17 ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει
ἔν ὁ ὄχλος ὁ ἂν μετ' αὐτῆ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τῆ μνημείου, καὶ
ἤγειρεν

18 ἤγαγεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τῆτο καὶ ὑπήνησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε
 19 τῆτο αὐτὸν πεποιημέναι τὸ σημεῖον. Οἱ ἔν Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἐαυτοῖς·
 Θεωρεῖτε ὅτι ἐκ ὠφελείτε ἕδεν; Ἴδε, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτῆ ἀπῆλθεν.
 20 Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ
 21 ἑορτῇ. Οὗτοι ἔν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ
 22 ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. Ἐρχεται Φί-
 λιππῶ, καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φιλίππῶ λέγουσι τῷ
 23 Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δο-
 24 ξασθῆ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ
 σίτου πεσῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνῳ μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ,
 25 πολὺν καρπὸν φέρει. Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτῆ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ
 26 μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτῆ ἐν τῷ κόσμῳ τῆτω, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐ-
 27 τήν. Ἐὰν ἐμοὶ διακονῆ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπερ εἰμι ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ
 28 διάκονῶς ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῆ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.
 29 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τελευτάει· καὶ τί εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας
 30 ταύτης; ἀλλὰ διὰ τῆτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. Πάτερ, δόξασόν σε
 31 τὸ ὄνομα. Ἦλθεν ἔν φωνῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω.
 32 Ὁ ἔν ὄχλῳ ὁ ἕως καὶ ἀκούσας, ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι. Ἄλλοι ἔλε-
 33 γον· Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Οὐδὲ ἐμὲ
 34 αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τῆτου·
 35 νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τῆτου ἐκβληθήσεται ἔξω. Καὶ γὰρ, ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς
 36 γῆς, πάντας ἐλεύσω πρὸς ἐμαυτὸν. (Τῆτο δὲ ἔλεγε, σημαίνων ποίῳ θά-
 νατῳ ἠμελλεν ἀποθνήσκειν.) Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλῳ· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν
 ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις ὅτι δεῖ
 ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστὶν ἕτερος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; Εἶπεν
 ἔν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστὶ· περιπατεῖτε
 ἕως τὸ φῶς ἔχητε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ
 σκοτίᾳ, ἐκ οἴδε πῶς ὑπάγει. Ἐως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς,

ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπὸ αὐτῶν.

- 37 Τοσαῦτα δὲ αὐτῷ σημεῖα πεποιηκότῃ ἐμπροσθεν αὐτῶν, ἐκ ἐπίσευον
 38 εἰς αὐτόν· (ἵνα ὁ λόγῃ Ἡσαΐε τῷ προφήτῃ πληρωθῆ, ὃν εἶπε· Κύριε,
 39 τίς ἐπίσευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν, καὶ ὁ βραχίον Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; Διὰ
 40 τῆτο ἐκ ἠδύνατο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· Τετύφλωκεν αὐτῶν
 τὰς ὀφθαλμοὺς, καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν· ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφ-
 41 θαλμοῖς, καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτές. Ταῦτα
 42 εἶπεν Ἡσαΐας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτῷ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτῷ. Ὅμως
 μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίσευσαν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ διὰ τὰς
 43 Φαρισαίους ἐκ ὠμολόγησεν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένηται.) Ἠγάπησαν
 γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τῷ Θεῷ.
 44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐπιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ'
 45 εἰς τὸν πέμψαντά με. Καὶ ὁ Θεῶν ἐμὲ, Θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.
 46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐν τῇ σκο-
 47 τίᾳ μὴ μείνη. Καὶ ἐάν τις μὲ ἀκέσῃ τῶν ρημάτων, καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ
 ἐκρίνω αὐτόν· (ἐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν
 48 κόσμον.) Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ, καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ρημάτιά με, ἔχει τὸν κρίνοντα
 αὐτόν· ὁ λόγῃ ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνῃ κρινεῖ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
 49 Ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτῷ ἐκ ἐλάλησα· ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτὸς μοι
 50 ἐνβολὴν ἔδωκε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐνβολὴ αὐτῷ ζωὴ αἰ-
 ωνίος ἐσιν. ἃ ἐν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ πατήρ, ἔτω λαλῶ.

- XIII ΠΡΟ δὲ τῆς ἑορτῆς τῷ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτῷ ἡ
 ὥρα ἵνα μελαβῆ ἐκ τῷ κόσμῳ τέσσα πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τὰς ἰδίους
 2 τὰς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτές. Καὶ δείπνε γενομένης, (τῷ
 διαβόλῳ ἤδη βεβληκότῃ εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνῃ Ἰσκαριώτῃ, ἵνα
 3 αὐτὸν παραδοῖ) εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς
 4 χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει· ἐγείρειται ἐκ τῷ
 δείπνε,

- 5 δείπνε, καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια· καὶ λαβὼν λέντιον, διέζωσεν ἑαυτόν. Εἶτα
 βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτήρα, καὶ ἤρξατο νίπναι τὰς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ
 6 ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένῳ. Ἐρχεται ἔν τωρὸς Σίμωνα Πέ-
 7 τρον· καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνῳ· Κύριε, σύ με νίπναις τὰς πόδας, Ἀπεκρίθη
 Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ ἐκ οἴδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ
 8 ταῦτα. Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς τὰς πόδας με εἰς τὸν αἰῶνα.
 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ νίψω σε, ἐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.
 9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τὰς πόδας με μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς
 10 χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελαβμένῳ εἰς χεῖρα
 ἔχει ἢ τὰς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔσι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί
 11 ἐσε, ἀλλ' ἐχὶ πάντες. Ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τῆτο εἶπεν·
 Οὐχὶ πάντες καθαροί ἐσε.
- 12 Ὅτε ἔν ἐνιψε τὰς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτῶ, ἀναπεσῶν
 13 πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκεις τί πεποίηκα ὑμῖν; Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ
 14 Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος· καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. Εἰ ἔν ἐγὼ ἐνιψα
 ἡμῶν τὰς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὑφείλετε ἀλλήλων
 15 νίπναι τὰς πόδας. Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα
 16 ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐκ ἔσι δεῦλος μείζων τῷ
 17 κυρίῳ αὐτῷ, ἐδὲ ἀπόσολος μείζων τῷ πέμψαντι αὐτόν. Εἰ ταῦτα οἶ-
 18 δατε, μακάριοί ἐσε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω (ἐγὼ
 οἶδα ἐς ἐξελεξάμην) ἀλλ', ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ
 19 τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτῷ. Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ
 20 τῷ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένῃαι, πιστεύσῃτε ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν· Ὁ λαμβάνων, ἐὰν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων,
 λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.
- 21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν.
 22 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. Ἐβλεπον ἔν εἰς
 23 ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορρέμενοι περὶ τίνος λέγει. Ἦν δὲ ἀνακείμενος

24 εἰς τῶν μαθητῶν αὐτῷ ἐν τῷ κόλπῳ τῷ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. Νεύει
 25 ἔν τῷ Σίμων Πέτρῳ πωθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ ἧ λέγει. Ἐπιπεσὼν δὲ
 26 ἐκεῖνῳ ἐπὶ τὸ σῆθῳ τῷ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐσιν; Ἀποκρι-
 νεῖναι ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐσιν ὧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον, ἐπιδώσω. Καὶ ἐμ-
 27 βάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνῳ Ἰσκαριώτῃ. Καὶ μετὰ τὸ ψω-
 28 μιόν τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει ἔν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ
 29 ποιεῖς, ποιήσον τάχιον. Τῆτο δὲ εὐδὲς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶ-
 30 πεν αὐτῷ. Τινὲς γὰρ ἐδόκην, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι
 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἐορτήν· ἢ τοῖς
 30 πωλοχοῖς ἵνα τί δῶ. Λαβὼν ἔν τὸ ψωμίον ἐκεῖνῳ, εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ
 νύξ ὅτε ἐξῆλθε.

31 Λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη
 32 ἐν αὐτῷ. Εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ,
 33 καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. ζηήσετέ με, καὶ
 καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις· Ὅτι ὅπερ ὑπάγω ἐγὼ, ὑμεῖς ἔδύνασθε ἐλθεῖν·
 34 καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους·
 35 καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ἐν τῷ γνωστον-
 36 ται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐσε, εἰ ἠγάπησιν ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει
 αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πῶς ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅπερ
 37 ὑπάγω, ἔδύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. Λέγει
 αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, διατί ἔδύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυ-
 38 χὴν με ὑπὲρ σε θήσω. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ψυχὴν σε ὑπὲρ
 ἐμῆ θήσεις; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἔμὴ ἀλέκτωρ φωνήσει ἕως ἧ ἀπαρ-
 νήση με τρίς.

XIV Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πῶς εὐεῖε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πῶς
 2 εὐεῖε. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τῷ πατρὸς με μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μὴ, εἶπον
 3 ἂν ὑμῖν, Πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. Καὶ εἰ ἂν πορευθῶ, [καὶ] ἐτοι-
 μάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι, καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτόν·
 ἵνα

ἵνα ὅπως εἰμι ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. Καὶ ὅπως ἐγὼ ὑπάγω, οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν
 5 οἴδατε. Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, ἐκ οἴδαμεν πῶς ὑπάγεις· καὶ πῶς δυ-
 6 νάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλή-
 7 θεια, καὶ ἡ ζωὴ· ἐπεὶ ἐρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. Εἰ ἐγνώ-
 κειτέ με, καὶ τὸν πατέρα με ἐγνώκετε ἄν· καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν, καὶ
 8 ἐώρακατε αὐτόν. Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα,
 9 καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσῶτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ ἐκ
 ἐγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἐώρακώς ἐμέ, ἐώρακε τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέ-
 10 γεις· Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ
 πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ εἰ λαλῶ,
 11 ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοί μένων· αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. Πιστεύετε μοι ὅτι
 ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτῶν
 12 πιστεύετε μοι. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ
 ἐγὼ ποιῶ, καὶ κείνῳ ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς
 13 τὸν πατέρα με πορεύομαι. Καὶ ὅτι ἂν αἰτήσῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου, τούτο
 14 ποιήσω· ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. Ἐάν τι αἰτήσῃ ἐν τῷ ὀνόματί
 μου, ἐγὼ ποιήσω.
 15, 16 Ἐάν ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσατε. Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω
 τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παρακλήτονα δώσει ὑμῖν, ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰ-
 17 ῶνα· τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ
 αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ
 18, 19 ἐν ὑμῖν ἔσται. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἐρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἔτι μικρὸν,
 καὶ ὁ κόσμος με ἐκ ἐτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς
 20 ζήσετε. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ με, καὶ
 21 ὑμεῖς ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου, καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεί-
 νός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου,
 22 καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. Λέγει αὐτῷ Ἰούδας
 23 (ἐξ ὃ Ἰσκαριώτης)· Κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίσαι σε-
 αὐτόν,

23 αὐτὸν, καὶ ἐχὶ τῷ κόσμῳ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τὰς λόγους μου ἂν τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκήεξε, ἐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τὸ πᾶν ψαντός μου πατρός.

25, 26 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, παρ' ὑμῖν μένων. Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· ἂν καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν· μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. Ἠκέσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· εἰ ἠγαπήσατέ με, ἐχάρητε ἂν, ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μείζων μου ἐστίν. Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι· ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε.

30 Οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τῷ κόσμῳ [τέτρω] ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ ἔκ ἐχει ἐδέν· ἀλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, ἔτω ποιῶ. ἐγέρσεθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

XV ΕΓΩ εἰμι ἡ ἀμπέλκος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. Πᾶν κλήμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. Ἦδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. Μείνατε ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν· καθὼς τὸ κλήμα ἂν δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ μένη ἐν τῇ ἀμπέλῳ· ἔτις ἐδὲ ὑμεῖς, εἰ μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε. Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπέλκος, ὑμεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, ἔτι φέρει καρπὸν πολὺν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ ἂν δύνασθε ποιῆν ἐδέν. Ἐὰν μὴ τις μένη ἐν ἐμοὶ, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλήμα, καὶ ἐξηράνη· καὶ συναγρῶσιν αὐτὰ, καὶ εἰς πυρὸς βάλλωσιν, καὶ καίεται. Ἐὰν μένητε ἐν ἐμοὶ, καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μένη, ὃ εἰ μὴ θέλητε, αἰτήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. Ἐν τέτρω ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε·

9 ρηε· κ̅ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηαί. Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ ἠγά-
 10 πησα ὑμᾶς· μένωτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. Ἐὰν τὰς ἐντολάς με τηρήσητε,
 μένωτε ἐν τῇ ἀγάπῃ με· καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τῷ πατρί με τετήρηκα,
 11 κ̅ μένω αὐτῷ ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμῇ ἐν
 12 ὑμῖν μένη, κ̅ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμῇ, ἵνα
 13 ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. Μείζονα ταύτης ἀγάπην εἰδὲς
 14 ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτῷ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτῷ. Ὑμεῖς φίλοι με
 15 ἐστέ, εἰὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐνέλλομαι ὑμῖν. Οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δέλεος, ὅτι
 ὁ δέλος ἐκ οἴθε τί ποιῆι αὐτῷ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντες
 16 ἀῆκσα παρὰ τῷ πατρί με, ἐγνώρισα ὑμῖν. Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε,
 ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, κ̅ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, κ̅ καρπὸν
 φέρητε, κ̅ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη· ἵνα ὅ,τι ἂν αἰτήσῃτε τὸν πατέρα ἐν τῷ
 17 ὀνόματί με, δῶ ὑμῖν. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.
 18 Εἰ ὁ κόσμος ὠμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν.
 19 Εἰ ἐκ τῷ κόσμῳ ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τῷ κόσμῳ ἐκ
 ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τῷ κόσμῳ, διὰ τῆτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσ-
 20 μος. Μνημονεύετε τῷ λόγῳ ὃ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστι δέλος μάζων
 τῷ κυρίῳ αὐτῷ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, κ̅ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον με ἐτή-
 21 ρησαν, κ̅ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν
 22 διὰ τὸ ὄνομά με, ὅτι ἐκ οἴδασι τὸν πέμψαντά με. Εἰ μὴ ἦλθον κ̅ ἐλά-
 λησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν ἐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν ἐκ ἔχουσι περὶ τῆς
 23,24 ἁμαρτίας αὐτῶν· Ὁ ἐμὲ μισῶν κ̅ τὸν πατέρα με μισεῖ. Εἰ τὰ ἔργα μὴ
 ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, ἀ εἰδὲς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν ἐκ εἶχον· νῦν δὲ
 25 κ̅ ἐωράκασι, κ̅ μεμισήκασι κ̅ ἐμὲ κ̅ τὸν πατέρα με. Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ
 ὁ λόγος ὁ γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· Ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν.
 26 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παρὰκλήτος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τῷ πατρί, (τὸ
 πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τῷ πατρί ἐκπορεύεται) ἐκεῖνος μαρτυρήσει
 27 περὶ ἐμοῦ. Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐσε.

Ταῦτα

- XVI Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε· Ἀποсунаγωγος ποιή-
 σεσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκείμενος ὑμᾶς, δόξη λαλῆσαι
 3 προσφέρειν τῷ Θεῷ. Καὶ ταῦτα ποιήσεσιν [ὑμῖν], ὅτι ἐκ ἔγνωσαν τὸν
 4 πατέρα, ἐδὲ ἐμέ. Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα,
 μνημονεύῃτε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς ἐκ εἶπον,
 5 ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην. Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐδὲ ἐξ
 6 ὑμῶν ἐρωτᾷ με· Πῶς ὑπάγεις; Ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη
 7 πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμ-
 φέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ πατέρα μου ἐκ
 8 ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. Καὶ
 ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ
 9, 10 περὶ κρίσεως. Περὶ ἀμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ. Περὶ δι-
 καιοσύνης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω, καὶ ἐκ ἐτι θεωρεῖτέ με.
 11 Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τῆς ἐπίγειας οὐκ ἐπίσταται.
 12, 13 Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βασάζειν ἄρτι. Ὅταν
 δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, (τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας) ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν
 ἀλήθειαν· (ὁ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει) καὶ
 14 τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τῆς ἐμοῦ λή-
 15 ψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ, ἐμά ἐστι· διὰ τῆτο
 16 εἶπον· Ὅτι ἐκ τῆς ἐμοῦ λαμβάνει, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ
 17 με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα.
 18 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστι τῆτο ὃ λέγει ἡμῖν·
 Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με· καί· Ὅτι ἐγὼ
 18 ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; Ἐλεγον οὖν· Τῆτο τί ἐστι ὃ λέγει, τὸ Μικρὸν,
 19 ἐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. Ἐγὼ οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς· Περὶ τῆς ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον· Μικρὸν, καὶ οὐ θεω-
 20 ρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι κλαύ-
 σετε καὶ θρηνησετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε,
 ἀλλ'

21 ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. Ἡ γυνὴ ὅταν τίλη, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, ἐκ ἔτι μνημονεύει τῆς
 22 θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ὑμεῖς ἔν λύπῃ μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν
 23 ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν ἐδὲις αἴρει ἀφ' ὑμῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ ἐκ ἐρωτήσετε ἐδέν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃτε τὸν
 24 πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. Ἔως ἄρτι ἐκ ἠτήσατε ἐδέν ἐν τῷ
 25 ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἡ πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ὅτε ἐκ ἔτι ἐν παροιμί-
 26 αῖς λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρήρησά περὶ τῆ πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε· καὶ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ
 27 ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τῆ Θεῶ ἐξῆλθον.
 28 Ἐξῆλθον παρὰ τῆ πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφήμι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε, νῦν παρήρησά λαλεῖς, καὶ παροι-
 30 μίαν ἐδεμίαν λέγεις. Νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ ἐχρείαν ἔχεις ἵνα
 31 τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τέτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεῶ ἐξῆλθες. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς
 32 ὁ Ἰησοῦς· Ἄρτι πιστεύετε; Ἴδὲ, ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορ-
 33 πισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ ἐκ εἰμι μόνος, ὅτι
 ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστίν. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε· ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

XVII ΤΑΥΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπήρε τὰς ὀφθαλμὰς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρα-
 νόν, καὶ εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σε τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός
 2 σε δοξάσῃ σε. Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, ἵνα πᾶν ὃ
 3 δέδωκας αὐτῷ δάσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ,
 ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέσειλας Ἰησοῦν Χριστόν.
 4 Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα

5 ποιήσω. Καὶ νῦν δόξασόν με σὺ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον,
 6 πρὸ τῆ τὸν κόσμον εἶναι, παρὰ σοί. Ἐφάνερυσά σε τὸ ὄνομα τοῖς ἀν-
 θρώποις ἕς δέδωκάς μοι ἐκ τῆ κόσμου· (σοὶ ἦσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτὰς δέδωκας·)
 7 καὶ τὸν λόγον σε τετήρηκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι,
 8 παρὰ σῆ ἔστιν. Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ
 ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σῆ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με
 9 ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρώη. Ἐπερὶ τῆ κόσμου ἐρώη, ἀλλὰ περὶ
 10 ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσι. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἔστι, καὶ τὰ σὰ ἐμά·
 11 καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἔτοι ἐν τῷ
 κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρὸς σε ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτὰς ἐν τῷ
 12 ὀνόματί σε, ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐ-
 τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρην αὐτὰς ἐν τῷ ὀνόματί σε· ἕς δέδωκάς μοι
 ἐφύλαξας, καὶ ἐδείς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας· ἵνα ἡ
 13 γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ,
 14 ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. Ἐγὼ δέδωκα
 αὐτοῖς τὸν λόγον σε, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτὰς, ὅτι ἐκ εἰσὶν ἐκ τῆ κόσ-
 15 μου, καθὼς ἐγὼ ἐκ εἰμὶ ἐκ τῆ κόσμου. Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτὰς ἐκ τῆ
 16 κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτὰς ἐκ τῆ πονηρεῖ. Ἐκ τῆ κόσμου ἐκ εἰσὶ, κα-
 17 θὼς ἐγὼ ἐκ τῆ κόσμου ἐκ εἰμί. Ἀγίασον αὐτὰς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σε· ὁ λό-
 18 γος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι. Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ γὰρ
 19 ἀπέστειλα αὐτὰς εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἐμαυτὸν,
 20 ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ περὶ τῶν δὲ ἐρωτῶ μόνον,
 21 ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πεισευόντων διὰ τῆ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ· ἵνα πάντες ἐν
 ὦσι, καθὼς σὺ πάτερ ἐν ἐμοὶ, καὶ γὰρ ἐν σοὶ, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὦσιν·
 22 ἵνα ὁ κόσμος πεισεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς
 23 μοι, δέδωκα αὐτοῖς· ἵνα ὦσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν ἔσμεν. Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς,
 καὶ σὺ ἐν ἐμοὶ, ἵνα ὦσι τελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι
 24 σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτὰς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. Πάτερ,
 ἕς

25 ἔς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπως εἰμι ἐγὼ, καὶ κείνοι ὡς μετ' ἐμεῖ· ἵνα Θεω-
 ρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καθολοῦ
 26 ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σε, καὶ
 γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾗ, καὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς.

xviii ΤΑΥΤΑ εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτῆ πέραν τῆ
 χαιμαρῆς τῶν Κέδρων, ὅπως ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ
 2 αὐτῆ. Ἦδει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδὼς αὐτὸν, τὸν τόπον, ὅτι πολλὰκις συν-
 3 ἦχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῆ. Ὁ ἔν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπι-
 4 ραν, καὶ ἐκ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φα-
 5 τῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων. Ἰησοῦς ἔν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐ-
 6 τὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα ζητεῖτε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν
 Ναζωραῖον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι. Εἰσήκει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ πα-
 7 ραδιδὼς αὐτὸν, μετ' αὐτῶν. Ὡς ἔν εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἐγὼ εἰμι· ἀπῆλ-
 8 θον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί. Πάλιν ἔν αὐτὲς ἐπηρώτησε· Τίνα
 9 ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον
 10 ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι· εἰ ἔν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τέτους ὑπάγειν. Ἴνα πληρωθῆ
 ὁ λόγος ὃν εἶπεν· Ὅτι ἔς δέδωκάς μοι, ἐκ ἀπώλεσα ἕξ αὐτῶν ἑδένα.
 11 Σίμων ἔν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, ἔκλυσε αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν τῆ Ἀρ-
 χιερέως δῆλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτῆ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δέλω
 12 Μάλχος· Εἶπεν ἔν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιράν [σε] εἰς
 τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατήρ, εἰ μὴ πῶ αὐτό;
 13 Ἦ ἔν σπιῆρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν
 14 Ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτόν. Καὶ ἀπήγαγον αὐτόν πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν
 15 γὰρ πενθερὸς τῆ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τῆ ἐνικυτῆ ἐκείνου. Ἦν δὲ
 Καϊάφας ὁ συμβελεύσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει ἓνα ἄνθρωπον ἀπο-
 λέσθαι ὑπὲρ τῆ λαοῦ. Ἦκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος
 μαθητής· ὃ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ Ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ
 Ἰησοῦ

- 16 Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος εἰσήκει πρὸς τῆς θύρας ἔξω. ἔξῃθεν ἔνθα μαθητὴς ὁ ἄλλος, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ Ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε
- 17 τῆς θυρωρῶ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. Λέγει ἔνθα ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος·
- 18 Οὐκ εἰμί. Εἰσήκισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακίαν πεποιηκότες, ὅτι ψύχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετὰ αὐτῶν ὁ Πέτρος ἕως καὶ θερ-
 19 μαινόμενος. Ὁ ἔνθα Ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παρέρησία ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ,
- 21 ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτοῖς ἐλάλησα ἕδεν. Τί με ἐπερωτᾷς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκόοντας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε, ἔστι οἱ-
 22 δασιν ἃ εἶπον ἐγώ. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπὼν, εἰς τῶν ὑπηρέτων παρε-
 23 σηκῶς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπὼν· Οὕτως ἀποκρίνη τῷ Ἀρχιερεῖ;
- 24 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με ἕρεις; (Ἀπέστειλεν [ἔνθα] αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν Ἀρχιερέα.)
- 25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἕως καὶ θερμαίνόμενος. εἶπον ἔνθα αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰμί. Λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ Ἀρχιερέως, συγγενὴς ὧν ἔσπεκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον·
- 27 Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετὰ αὐτοῦ; Πάλιν ἔνθα ἠρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.
- 28 ΑΓΟΥΣΙΝ ἔνθα τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρῶτος· καὶ αὐτοὶ ἐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ
- 29 ἵνα φάγωσι τὸ πᾶσχα. Ἐξῃθεν ἔνθα Πιλάτος πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπε·
- 30 Τίνα κατηγορίαν φέρεις κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον
- 31 αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν ἔτι κακοποιὸς, ἐκ ἂν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. Εἶπεν ἔνθα αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Εἶπον ἔνθα αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν ἐκ ἔξουσι ἀποκτεῖναι ἕδενά. Ἴνα ὁ
- 32 λόγος

- 33 λόγῳ τῷ Ἰησοῦ πληρωθῆ, ὃν εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσῆλθεν ἔν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε
- 34 τὸν Ἰησοῦν· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τῆτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ;
- 35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ
- 36 Ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἔκ ἔσιν ἐκ τῷ κόσμῳ τέττε· εἰ ἐκ τῷ κόσμῳ τέττε ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἔκ ἔσιν ἐντεῦθεν. Εἶπεν ἔν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκὲν βασιλεὺς εἶ σὺ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τῆτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τῆτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πῶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου
- 37 τῆς φωνῆς. Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Τί ἐσιν ἀλήθεια; Καὶ τῆτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τὰς Ἰουδαίας, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ ἕδεμίαν αἰτίαν
- 39 εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. Ἔσι δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα· βλέσθε ἔν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; Ἐκραύγασαν ἔν πάλιν πάντες, λέγοντες· Μὴ τῆτον, ἀλλὰ τὸν Βαραβῶν· ἦν
- XIX δὲ ὁ Βαραβῶς ληστής. Τότε ἔν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμασίγῳσε. Καὶ οἱ στρατιῶται, πλέξαντες σέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτῷ
- 3 τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυρῆν περιέβαλον αὐτόν· Καὶ ἔλεγον· Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδον αὐτῷ ῥαπίσματα. Ἐξῆλθεν ἔν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε, ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γινῶτε
- 5 ὅτι ἐν αὐτῷ ἕδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω. (Ἐξῆλθεν ἔν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον σέφανον, καὶ τὸ πορφυρῆν ἱμάτιον.) Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.
- 6 Ὅτε ἔν εἶδον αὐτόν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν, λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς, καὶ σταυρώσατε. ἐγὼ γὰρ ἔχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.
- 7 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν [τῷ] Θεῷ ἐποίησεν.

- 8, 9 Ὅτε ἔν ἤκωσεν ὁ Πιλάτῳ τῆτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ
- 10 Ἰησοῦς ἀπόκρισιν ἐκ ἔδωκεν αὐτῷ. Λέγει ἔν αὐτῷ ὁ Πιλάτῳ· Ἐμοὶ εἰ
λαλεῖς; ἐκ οἷδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σαυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολυ-
- 11 σαί σε; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν ἐδεμίαν κατ' ἐμῶ, εἰ μὴ
ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τῆτο ὁ παραδιδῶς με σοὶ μείζονα ἀμαρτίαν
- 12 ἔχει. Ἐκ τῆτος ἐζήτηε ὁ Πιλάτῳ ἀπολύσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκρα-
ζον, λέγοντες· Ἐὰν τῆτον ἀπολύσης, ἐκ εἶ φίλῳ τῷ Καίσαρι· πῶς
- 13 ὁ βασιλέα αὐτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. Ὁ ἔν Πιλάτῳ ἀκῶσας
τῆτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῷ βήματῳ, εἰς
- 14 τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαβθαθά. Ἦν δὲ παρασκευῆ
τῷ πᾶσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαῖοις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς
- 15 ὑμῶν. Οἱ δὲ ἐκράυγασαν· Ἄρον, ἄρον, σαύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς
ὁ Πιλάτῳ· Τὸν βασιλέα ὑμῶν σαυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς·
- 16 Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. Τότε ἔν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς
ἵνα σαυρωθῆ.
- 17 Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἤγαγον· καὶ βασάζων τὸν σαυρὸν αὐτῷ
ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίε τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθά·
- 18 ὅπερ αὐτὸν ἐσαύρωσαν, καὶ μετ' αὐτῷ ἄλλας δύο, ἐνλεῦθεν καὶ ἐνλεῦθεν, μέσον
- 19 δὲ τὸν Ἰησοῦν. Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτῳ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῷ σαυρῷ.
ἦν δὲ γεγραμμένον· ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ
- 20 ΙΟΥΔΑΙΩΝ. Τῆτον ἔν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων· ὅτι
εἰσῆλθὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπερ ἐσαυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον
- 21 Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαῖστὶ. Ἐλεγον ἔν τῷ Πιλάτῳ οἱ Ἀρχιερεῖς τῶν
Ἰουδαίων· Μὴ γράφει· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ' ὅτι ἐκῆν· ἔπε·
- 22 Βασιλεὺς εἶμι τῶν Ἰουδαίων. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτῳ· Ὁ γεγραφα, γέ-
23 γραφα. Οἱ ἔν σρατιῶται, ὅτε ἐσαύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱματῖα
αὐτῷ, (καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ σρατιῶτῃ μέρος,) καὶ τὸν χι-
τῶνα·

- 24 τῶνα· ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἀξόφατος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὄλε. Εἶπον ἔν
 πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτῆ, τίνος
 ἕσαι. ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαυ-
 τοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱμάτισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.
- 25 Οἱ μὲν ἔν σρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν· Εἰσήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σαυρῶ
 τῆ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτῆ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτῆ, Μαρία ἡ τῆ Κλω-
 26 πᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. Ἰησοῦς ἔν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν
 27 παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτῆ· Γύναι, ἰδὲ ὁ υἱός σου. Εἶπε
 λέγει τῷ μαθητῇ· Ἰδὲ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐ-
 28 τὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τῆτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τε-
 29 τέλεσαι, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ, λέγει· Διψῶ. Σκεῦος ἔν ἕκειτο ὄζος
 30 μερόν· οἱ δὲ, πλῆσαντες σπόγγον ὄζου, καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγ-
 31 καν αὐτῆ τῷ σίμαλι. Ὅτε ἔν ἔλαβε τὸ ὄζος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Τετέλεσαι·
 καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.
- 31 Οἱ ἔν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνη ἐπὶ τῆ σαυρῆ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ,
 ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τῆ σαββάτου) ἠρώτη-
 32 σαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεργῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. Ἦλθον ἔν
 οἱ σρατιῶται, καὶ τῆ μὲν πρῶτα κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ τῆ ἄλλῃ τῆ συσαυ-
 33 ρωθέντος αὐτῶ. Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα,
 34 ἔ κατέαξαν αὐτῆ τὰ σκέλη· ἀλλ' εἰς τῶν σρατιωτῶν λόγχῃ αὐτῆ τὴν
 35 πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύ-
 ρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτῆ ἐστὶν ἡ μαρτυρία· καὶ κείνους οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει,
 36 ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. Ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὅσα ἔν
 37 ἔ συντριβῆσθαι αὐτῆ. Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· Ὅψονται εἰς ὃν
 ἐξεκέντησαν.
- 38 ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας,
 (ὢν μαθητὴς τῆ Ἰησοῦ, κρυμμένους δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) ἵνα
 ἄρῃ τὸ σῶμα τῆ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψε ὁ Πιλάτος. ἦλθεν ἔν καὶ ἦρε τὸ σῶμα

39 τῷ Ἰησοῦ. Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος (ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ
 40 πρῶτον) φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης, ὡσεὶ λίτρας ἑκατόν. Ἔλαβον ἔν
 τὸ σῶμα τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς
 41 ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπερ ἐσαυρώθη,
 42 κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ εὐδέπω εὐδαὶς ἐτέθη. Ἐκεῖ ἔν
 διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν
 Ἰησοῦν.

XX Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτῃ, σκοτίας
 2 ἔτι ἔσης, εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τῷ μνημεῖου.
 Τρέχει ἔν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθη-
 τὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τῷ μνη-
 3 μείου, καὶ ἐκ οἶδαμεν πῶς ἔθηκαν αὐτόν. Ἐξῆλθεν ἔν ὁ Πέτρος, καὶ ὁ ἄλ-
 4 λος μαθητῆς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. Ἐτρέχον δὲ οἱ δύο ὁμῶς, καὶ ὁ ἄλ-
 λος μαθητῆς προέδραμε τάχιον τῷ Πέτρῳ, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνη-
 5 μείον. Καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια· καὶ μέντοι εἰσηλθεν.
 6 Ἐρχεται ἔν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸ μνημεῖον,
 7 καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς,
 καὶ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον.
 8 Τότε ἔν εἰσηλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ
 9 εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν. Οὐδέπω γὰρ ἤδεισαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτόν ἐκ νε-
 10, 11 κρῶν ἀναστῆναι. Ἀπῆλθον ἔν πάλιν πρὸς ἑαυτὰς οἱ μαθηταί. Μαρία δὲ
 εἰσηκεὶ πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίσα ἔξω. ὡς ἔν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ
 12 μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τὴν κε-
 13 φαλῆν, καὶ ἕνα πρὸς τοὺς ποσίν, ὅπερ ἔκειτο τὸ σῶμα τῷ Ἰησοῦ. Καὶ λέγουσιν
 αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι ἤραν τὸν κύριόν μου,
 14 καὶ ἐκ οἶδα πῶς ἔθηκαν αὐτόν. Καὶ ταῦτα εἰπῶσα, ἐγράφη εἰς τὰ ὀπίσω,
 15 καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐσῶτα· καὶ ἐκ ἤδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶ. Λέγει αὐτῇ ὁ
 Ἰησοῦς· Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκένη, δοκῶσα ὅτι ὁ κηπευρὸς
 ἐστὶ,

ἐσι, λέγει αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάσασας αὐτὸν, εἰπέ μοι πᾶς αὐτὸν ἔθη-
 16 μας, καὶ γὰρ αὐτὸν ἀρῶ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μαρία. Στραφεῖσα ἐκείνη
 17 λέγει αὐτῷ· Ῥαββονί. (ὃ λέγεται, διδάσκαλε.) Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
 Μὴ με ἀπὼ· (ἄπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα με) πορεύε δὲ
 πρὸς τοὺς ἀδελφούς με, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἐναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα με καὶ
 18 πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν με καὶ Θεὸν ὑμῶν. Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
 ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.
 19 Οὔσης ἔν ὀψίας, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν
 κεκλεισμένων, ὅπως ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰου-
 δαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν.
 20 Καὶ τῆτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτῆ· ἐχά-
 21 ρησαν ἔν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν ἔν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν·
 22 Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τῆτο
 23 εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον. Ἐν τινῶν ἀφῆτε
 24 τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς
 δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὃ λεγόμενος Δίδυμος, ἔκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν
 25 ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον ἔν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἐώρακαμεν τὸν Κύριον. Ὁ
 δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆ τὸν τύπον τῶν ἡλῶν, καὶ
 βάλω τὸν δάκτυλόν με εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν, καὶ βάλω τὴν χεῖρά με εἰς
 26 τὴν πλευρὰν αὐτῆ, ἔ μὴ πισεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν
 ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτῆ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν· ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν
 27 κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ
 Θωμᾶ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σε ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς με· καὶ φέρε τὴν χεῖ-
 ρά σε, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν με· καὶ μὴ γίνε ἀπιστός, ἀλλὰ πιστός.
 28, 29 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κυριός με, καὶ ὁ Θεός με. Λέγει
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἐώρακάς με, [Θωμᾶς,] πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ
 ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν ἔν η̄ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν
 31 αὐτῶ, ἀ ἐκ ἑσι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τέτω. Ταῦτα δὲ γέγραπται,
 ἵνα πιστεύσῃε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τῆ Θεῶ, ἢ ἵνα πιστεύούῃε
 ζωὴν ἔχῃε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτῶ.

XXI ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ
 2 τῆς Θαλάσσης τῆς Τιβεριάδῃ· ἐφάνερωσε δὲ ἕτως· Ἦσαν ὁμῶ Σίμων
 Πέτροῃ, ἢ Θωμᾶς ὁ λεγόμενῃ Δίδυμῃ, ἢ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ
 τῆς Γαλιλαίας, ἢ οἱ τῆ Ζεβεδαίε, ἢ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτῶ δύο.
 3 Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτροῃ· Ὑπάγω ἀλιεύειν. Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχό-
 μεθα ἢ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον, ἢ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, ἢ ἐν
 4 ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν ἕδεν. Πρωίας δὲ ἤδη γενομένης ἔση ὁ Ἰησοῦς εἰς
 5 τὸν αἰγιαλόν· ἔ μέντοι ἤδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶ. Λέγει ἔν αὐ-
 τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παιδιά, μή τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ·
 6 Οὐ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆ πλοῖε τὸ δίχλιον,
 ἢ εἰσῆτετε. Ἔβαλον ἔν, ἢ ἐκ ἔτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τῆ πλῆθε
 7 τῶν ἰχθύων. Λέγει ἔν ὁ μαθητῆς ἐκεῖνῃ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ·
 Ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων ἔν Πέτρος, ἀκῶσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην
 8 διεζῶσαλο, (ἦν γὰρ γυμνός) ἢ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ
 ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, (ἔ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς,
 9 ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων) σύροντες τὸ δίχλιον τῶν ἰχθύων. Ὡς ἔν
 ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπεσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, ἢ ὀψάριον ἐπικείμενον,
 10 ἢ ἄρλον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπίασατε
 11 νῦν. Ἀνέβη Σίμων Πέτροῃ, ἢ εἴλκυσε τὸ δίχλιον ἐπὶ τῆς γῆς, μεσὸν ἰχ-
 θύων μεγάλων ἑκατὸν πενήκοντα ἑξήκοντα ἢ τοσέτων ὄντων ἐκ ἐσχίσθη τὸ
 δίχλιον.

12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε, ἀριστήσατε. Οὐδὲίς δὲ ἐτόλμα τῶν μα-
 13 θητῶν ἐξετάσαι αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. Ἐρχεται
 ἔν ὁ Ἰησοῦς, ἢ λαμβάνει τὸν ἄρλον, ἢ δίδωσιν αὐτοῖς, ἢ τὸ ὀψάριον ὁμοίως.

- 14 Τῆτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.
- 15 Ὅτε ἔν ἡρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾶς με πλεῖον τέτων; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.
- 16 Λέγει αὐτῷ· Βόσκει τὰ ἀρνία μου. Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾶς με; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ πρόβαλά μου. Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος, ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε· Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Βόσκει τὰ πρόβαλά μου· Ἀμήν ἀμήν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερο^ς ἐζώνυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπερ ἠθέλεις· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σε, καὶ ἄλλο^ς σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπερ εὐθέλεις. Τῆτο δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τῆτο εἰπὼν, λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρο^ς βλέπει τὸν μαθητὴν, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολουθεῖντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ σῆθ^ο
- 21 αὐτῷ, καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐστίν ὁ παραδιδὼς σε; Τῆτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, ἔτος δὲ τί; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἐρχομαι, τί πρὸς σε; σὺ ἀκολούθει μοι. Ἐξῆλθεν ἔν ὁ λόγ^ος ἐτ^ο εἰς τὰς ἀδελφούς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖν^ος ἐκ ἀποθνήσκει· καὶ ἐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐκ ἀποθνήσκει· ἀλλ', Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἐρχομαι, τί πρὸς σε;
- 24 ΟΥΤΟΣ ἐστίν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τέτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία αὐτῷ. Ἔσι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα εἰὰν γράφηται καθ' ἓν, εὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

- 1** ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν
2 ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας, ἐντειλά-
 μεν τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματ^ο ἁγίου, ἕως ἐξελέξατο, ἀνελήθη.
3 Οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα (μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν) ἐν πολλοῖς τεκ-
 μηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπιανόμεν^ο αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ
4 τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἰε-
5 ρουσόλυμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς,
 ἣν ἠέσασθέ με, ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε
6 ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. Οἱ μὲν οὖν συνελ-
 θόντες ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθι-
7 σάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Οὐχ ὑμῶν ἐστι
8 γινῶναι χρόνος ἢ καιρὸς ἕως ὃ πατὴρ ἔθελο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ; ἀλλὰ λή-
 ψεσθε δύναμιν ἐπελθόντ^ο τοῦ ἁγίου Πνεύματ^ο ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθέ μοι
 μάρτυρες ἐν τῇ Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἔσ-
9 χάτε τῆς γῆς. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλέπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη
10 ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς
 τὸν ἕρανόν, πορευομένους αὐτῶν, καὶ ἰδὲ, ἄνδρες δύο παρεσκήκεισαν αὐτοῖς ἐν
11 ἐσθῆτι λευκῇ· οἱ καὶ εἶπον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐσθήκατε ἐμβλέποντες εἰς
 τὸν ἕρανόν; ἔτι ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν ἕρανόν, ἕτως
12 ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν ἕρανόν. Τότε
 ὑπέσρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλαμῆνου ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς
 Ἰερουσαλὴμ, σαββάτε ἔχον ὁδόν.
13 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ ἦσαν καταμένοντες ὅ,τε
 Πέτρο^ο καὶ Ἰακώβ^ο, καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππο^ο καὶ Θωμᾶς,
 Βαρθολομαῖ^ο

Βαρθολομαῖ⊕ ἢ Ματθαῖ⊕, Ἰάκωβ⊕ Ἀλφαῖα ἢ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς, ἢ
 14 Ἰάκωβ Ἰακώβ. Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσ-
 ευχῇ ἢ τῇ δεήσει σὺν γυναιξί, ἢ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τῆ Ἰησοῦ, ἢ σὺν τοῖς
 ἀδελφοῖς αὐτῶ.

15 ΚΑΙ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρ⊕ ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν,
 16 εἶπεν· (ἦν τε ὄχλ⊕ ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν.) Ἄνδρες
 ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προείπε τὸ Πνεῦμα τὸ
 ἅγιον διὰ στόματ⊕ Δαβὶδ περὶ Ἰάκωβ γενομένης ὁδηγῶ τοῖς συλλα-
 17 βῶσι τὸν Ἰησοῦν· ὅτι κληρονομημένος ἦν σὺν ἡμῖν, ἢ ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς
 18 διακονίας ταύτης. Οὗτ⊕ μὲν ἔν ἐκλήσατο χωρίον ἐκ τῆ μισθῆ τῆς ἀδι-
 κίας· ἢ πρηγῆς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, ἢ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα
 19 αὐτῶ. (Καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κλη-
 θῆναι τὸ χωρίον ἐκείνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν, Ἀκελδαμὰ, τβῆσι, χωρίον
 20 αἵμα⊕.) Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Γενθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶ
 ἔρημ⊕, ἢ μὴ ἔσῳ ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ. Καί· Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτῶ λάβοι
 21 ἕτερ⊕. Δεῖ ἔν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσ-
 22 ἦλθε ἢ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμῶς ὁ Κύρι⊕ Ἰησοῦς, (ἀρξάμενος ἀπὸ τῆ βαπτίς-
 ματος Ἰωάννου) ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀνα-
 23 στάσεως αὐτῶ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τέτων· Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν
 24 καλέμενον Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰῶσ⊕, ἢ Ματθίαν. Καὶ προσευξά-
 25 των τῶν δύο ἕνα, λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης ἢ ἀποστολῆς, ἐξ
 26 ἧς παρέβη Ἰάκωβ, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ ἔδωκαν κλήρας
 αὐτῶν, ἢ ἔπεσεν ὁ κλῆρ⊕ ἐπὶ Ματθίαν· ἢ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑν-
 δεκα ἀποστόλων.

II ΚΑΙ ἐν τῷ συμπληρῶσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες
 2 ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τῆ ἔρανῶ ἦχος ὡς περ φε-
 ρομένης πνοῆς βιαίας, ἢ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον ὃ ἦταν καθήμενοι. Καὶ

ὠφθησαν, αὐτοῖς διαμεριζόμεναι, γλώσσαι ὡσὲν πυρὸς, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα
 4 ἕκασον αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λα-
 λεῖν ἑτέροις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδε αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι.
 5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἰερουσαλὴμ κατοικῆντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς, ἀπὸ παντὸς
 6 ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ
 πλῆθος, καὶ συνεχύθη ὅτι ἤκουον, εἰς ἕκαστον τῆ ἰδίᾳ διαλέκῳ, λαλόντων
 7 αὐτῶν. Ἐξίστατο δὲ πάντες καὶ θαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Οὐκ
 8 ἰδοὺ πάντες ἕτοί εἰσιν οἱ λαλῶντες Γαλιλαῖοι; Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν,
 ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκῳ ἡμῶν, ἐν ἧ ἐγεννήθημεν, Πάρθοι καὶ Μηδοὶ καὶ Ἑλα-
 9 μῖται, καὶ οἱ κατοικῆντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν,
 Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη
 10 τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημῶντες Ῥωμαῖοι Ἰουδαῖοί τε καὶ
 11 προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἄραβες; ἀκούομεν λαλῶντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέροις
 12 γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Ἐξίστατο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος
 13 πρὸς ἄλλον λέγοντες· Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι; Ἄλλοι δὲ χλευάζοντες
 ἔλεγον· Ὅτι γλεύκεις μεμεσῳμένοι εἰσὶ.
 14 Σταθεῖς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκά, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφ-
 θέγγατο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικῆντες Ἰερουσαλὴμ ἅπαντες,
 15 τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωρίσασθε τὰ ῥήματά μου. Οὐ γὰρ, ὡς ὑμεῖς
 16 ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· ἀλλὰ
 17 τοῦτο ἔστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἑσχάταις
 ἡμέραις (λέγει ὁ Θεὸς) ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πάντα σάρκα·
 καὶ προφητεύουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν
 18 ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνύπνιασθήσονται. Καὶ γε
 ἐπὶ τὰς θάλασσας μου καὶ ἐπὶ τὰς θάλασσας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ
 19 τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύουσι. Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω,
 20 καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πυρὶ καὶ ἀτμίδα καπνῶ. Ὁ ἥλιος με-
 τασταθήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἔλθειν τὴν ἡμέραν

- 21 Κυρίε τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. Καὶ ἔσαι, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃαι τὸ
 22 ὄνομα Κυρίε, σωθήσεται. Ἄνδρες Ἰσραηλιῖται, ἀκέσατε τὰς λόγους τέτους·
 Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τῆ Θεῶ ἀποδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνά-
 μεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησε δι' αὐτῆ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς
 23 καὶ αὐτοὶ οἶδατε, τῆτον τῇ ἄρισμένῃ βελῆ καὶ προγνώσει τῆ Θεῶ ἔκδοτον λα-
 24 βόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλετε. Ὁν ὁ Θεὸς ἀνέστησε,
 λύσας τὰς ᾠδῖνας τῆ Θανάτου, καθότι ἐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ἐπὶ
 25 αὐτῆ. Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· Προδρόμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου
 26 διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. Διὰ τῆτο εὐφρανῆθη
 ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου καλασ-
 27 κηνώσει ἐπὶ ἐλπίδι· Ὅτι ἐκ ἐγκαταλείψαις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδου, ἐδὲ δώ-
 28 σεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Ἐγνώρισάς μοι ἰδὲς ζωῆς· πληράσεις
 29 μου εὐφροσύνης μετὰ τῆ προσώπου σου. Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ
 παρήσσιας πρὸς ὑμᾶς περὶ τῆ πατριάρχου Δαβὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ
 30 ἐτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτῆ ἐστίν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. Προ-
 φήτης ἔν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκω ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, ἐκ καρπῆ τῆς
 31 ὀσφύος αὐτῆ τὸ καλὸν σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστόν, καθίσαι ἐπὶ τῆ Θρόνου
 32 αὐτῆ· προῖδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τῆ Χριστῆ, ὅτι ἐ κατελείφθη
 33 ἡ ψυχὴ αὐτῆ εἰς ἄδου, ἐδὲ ἡ σὰρξ αὐτῆ εἶδε διαφθοράν. Τῆτον τὸν Ἰησοῦν
 ἀνέστησεν ὁ Θεὸς, ἔ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. Τῆ δεξιᾷ ἔν τῆ Θεῶ
 34 ὑψωθῆς, τὴν τε ἐπαγγελίαν τῆ ἀγίῃ Πνεύματος λαβὼν παρὰ τῆ πατρὸς,
 ἐξέχεε τῆτο ὃ ἰὼν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. Οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς τὰς
 35 ἄσπετος· λέγει δὲ αὐτός· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθη ἐκ δεξιῶν
 36 μου, ἕως ἂν θῶ τὰς ἐχθρὰς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Ἀσφαλῶς ἔν γι-
 37 νωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστόν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε,
 τῆτον τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσαυρώσατε.
 37 Ἀκούσαντες δὲ κατενόγησαν τῆ καρδίᾳ, εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τὰς
 38 λοιπὰς ἀποστόλους· Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς
 αὐτῆς·

αὐτές· Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
 Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος·
 39 Ὅτι τῶν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν,
 40 ὅσους ἂν προσκαλέσῃται Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσι
 διεμαρτύρητο, καὶ παρεκάλει, λέγων· Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς
 41 ταύτης. Οἱ μὲν ἔνθα ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν·
 καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι.
 42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ
 43 τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς. Ἐγένετο δὲ πᾶσι ψυχῇ φόβος·
 44 πολλὰ τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένετο. Πάντες δὲ οἱ πι-
 45 σεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά. Καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς
 ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχε.
 46 Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ'
 οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας,
 47 αἰνῶντες τὸν Θεόν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ Κύριος
 προσετίθει τὰς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

III ΕΠὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὄραν
 2 τῆς προσευχῆς, τὴν ἐνάτην. Καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐ-
 τοῦ ὑπάρχων, ἐβασάζετο· ὃν ἐτίθει καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ
 τὴν λεγομένην Ὠραίαν, τῷ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων
 3 εἰς τὸ ἱερὸν. Ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλουσας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν,
 4 ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰω-
 5 ἀνῃ, εἶπε· Βλέψον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπέειχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ'
 6 αὐτῶν λαβεῖν. Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀργύριον καὶ χρυσίον ἔχ ὑπάρχει μοι·
 ὃ δὲ ἔχω, τούτο σοι δίδωμι· Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου
 7 ἔγειραι καὶ περιπάτει. Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· πα-
 8 ραχρῆμα δὲ ἐσερεώθησαν αὐτῷ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά. Καὶ ἐξαλλόμενος
 ἔστη, καὶ περιεπάτει· καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ ἀλλό-

μενος,

9 μεν[⊙], καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατῶντα καὶ
 10 αἰνῶντα τὸν Θεόν. Ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι ἔτ[⊙] ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλε-
 ημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὠραία πύλῃ τῶ ἱερῶ· καὶ ἐπλήσθησαν θάμβως
 καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ.
 11 Κρατῶντ[⊙] δὲ τῶ ἰαθέντ[⊙] χωλῆ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε
 πρὸς αὐτὸς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ σοῶ τῇ καλεσμένη Σολομῶντ[⊙], ἕκθαμβοι.
 12 Ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλίται, τί θαυ-
 μάζετε ἐπὶ τῷ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποι-
 13 ηῶσι τῶ περιπατεῖν αὐτόν; Ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς
 τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτῶ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρε-
 δώκατε, καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτε, κρίναλος ἐκέλευε ἀπο-
 14 λύειν. Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ἠτήσασθε ἄνδρα φονέα
 15 χαρισθῆναι ὑμῖν· τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκρίνατε, ὃν ὁ Θεὸς ἠγείρειν
 16 ἐκ νεκρῶν, ὃ ἡμεῖς μάρτυρες ἐσμεν. Καὶ (ἐπὶ τῇ πίσει τῶ ὀνόματος αὐ-
 τῶ) τῷτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε, ἐσερέωσε τὸ ὄνομα αὐτῶ· καὶ ἡ πίσις ἢ
 17 δι' αὐτῶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. Καὶ
 νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὡσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν·
 18 ὁ δὲ Θεὸς ἂν προκαλήγητε διὰ σόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτῶ, πα-
 19 θεῖν τὸν Χριστόν, ἐπλήρωσεν ἔτω. Μετανοήσατε ἔν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ
 ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ
 20 προσώπου τῶ Κυρίου, καὶ ἀποσείλη τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Ἰησοῦν Χριστόν·
 21 ὃν δεῖ ἔρανόν μὲν δεξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλά-
 λησεν ὁ Θεὸς διὰ σόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτῶ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος.
 22 Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τὰς πατέρας εἶπεν· Ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει
 Κύρι[⊙] ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ· αὐτῶ ἀκούσεσθε κατὰ
 23 πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. Ἔσαι δὲ, πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἂν μὴ
 24 ἀκούσῃ τῶ προφήτε ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τῶ λαῶ. Καὶ πάντες δὲ
 οἱ προφῆται, ἀπὸ Σαμεὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν

25 τὰς ἡμέρας ταύτας. Ὑμεῖς ἐσθε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἧς
διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τὰς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· Καὶ ἐν τῷ
26 σπέρματί σε ἐνευλογηθήσονται πάντες αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. Ὑμῖν πρῶτον
ὁ Θεὸς ἀνάσῃσας τὸν παῖδα αὐτῷ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογᾶντα
ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποσρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

IV ΛΑΛΟΥΝΤΩΝ δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ
2 ὁ στρατηγὸς τῶ ἱερῶ, καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτὰς
3 τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. Καὶ
ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ
4 ἑσπέρα ἤδη. Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκροάσαντων τὸν λόγον, ἐπίστευσαν· καὶ ἐγε-
5 νήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔ-
ριον συναχθῆναι αὐτῶν τὰς ἀρχοντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ Γραμματεῖς εἰς Ἰε-
6 ρουσαλήμ, καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα, καὶ Καϊάφαν, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἀλέξανδρον,
7 καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικῶ. Καὶ εἶπον αὐτὰς ἐν [τῷ] μέσῳ,
ἐπυνθάνοντο· Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τῶτο ὑμεῖς;
8 Τότε Πέτρος, πλησθεὶς Πνεύματος ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐτὰς· Ἄρχοντες
9 τῶ λαῶ, καὶ πρεσβύτεροι τῶ Ἰσραὴλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ
10 εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπων ἀσθενῶν, ἐν τίνι ἔστω σέσωσαι· γνωστὸν ἔστω πάντων
ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τῶ Ναζω-
ραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσαυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἠγείρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τέτρῳ ἔτος πα-
11 ρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιῆς. Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξῆθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν
12 τῶν οἰκοδομῶντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. Καὶ ἐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ
ἔδενι ἢ σωτηρία· ἔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν ἔρανόν τὸ δεδομένον
ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

13 Θεωρῶντες δὲ τὴν τῶ Πέτρος παρρησίαν καὶ Ἰωάννην, καὶ καταλαβόμενοι
ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὰς
14 ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. Τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστωτα,
15 τὸν τεθεραπευμένον, ἔδεν εἶχον ἀντιπεῖν. Κελεύσαντες δὲ αὐτὰς ἔξω τῶ

- 16 συνεδρίε ἀπελθεῖν, συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Τί ποιήσομεν τοῖς
 ἀνθρώποις τέτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν, πῶσι
 17 τοῖς καλοῖκεσιν Ἰερουσαλήμ φανερόν, καὶ ἐδυνάμεθα ἀρνήσασθαι. Ἄλλ' ἵνα
 μὴ ἐπὶ πλείον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μη-
 18 κέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τέτρω μηδενὶ ἀνθρώπων. Καὶ καλέσαντες αὐ-
 τὰς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ
 19 ὀνόματι τῷ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος[⊕] καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτὰς, εἶ-
 πον· Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν ἀκέειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρί-
 20,21 ναιε. Οὐδυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἀεῖδομεν καὶ ἠέξασαμεν, μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ
 πρὸς ἀπειλησώμενοι ἀπέλυσαν αὐτὰς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ, πῶς κολάσων-
 ται αὐτὰς, διὰ τὸν λαόν· ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι.
 22 Ἐτῶν γὰρ ἦν πλείονων τεσσαράκοντα ὁ ἀνθρώπων[⊕], ἐφ' ὃν ἐγγέγονε τὸ ση-
 μεῖον τῆτο τῆς ἰάσεως.
 23 Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τὰς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτὰς οἱ
 24 Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι εἶπον. Οἱ δὲ ἀκέσαντες, ὁμοθυμαδὸν ἤραν
 φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον· Δέσποτα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν ἕρα-
 25 νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν Θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὁ διὰ σώματ[⊕]
 Δαβὶδ [τῷ] παιδός σε εἰπών· Ἴνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν
 26 κενά; Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ
 27 αὐτὸ κατὰ τῷ Κυρίῳ καὶ κατὰ τῷ Χριστῷ αὐτῷ· (Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀλη-
 θείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παιδᾶ σε Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντι[⊕]
 28 Πιλάτ[⊕], σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σε καὶ ἡ βελή
 29 σε προώρισε γενέσθαι.) Καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἐπίδε ἐπὶ τὰς ἀπειλάς αὐ-
 τῶν, καὶ δὸς τοῖς δέλοις σε μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σε,
 30 ἐν τῷ τῆν χεῖρά σε ἐκλείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ
 31 τοῦ ὀνόματ[⊕] τοῦ ἁγίου παιδός σε Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη
 ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι· καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματ[⊕] ἁγίῳ,
 καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

32 ΤΟΥ δὲ πλήθους τῶν πωρευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ εἰδὲ
 εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα
 33 κοινά. Καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδεν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀνα-
 34 σάσεως τῆ Κυρίῃ Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτές. Οὐδὲ
 γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κηήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπ-
 35 ἤρχον, πωλῶντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων, καὶ ἐτίθεν παρὰ
 τὰς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδου δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.
 36 Ἰωσῆς δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, (ὁ ἐστὶ μεθερμηνευ-
 37 ὄμενον, υἱὸς παρακλήσεως,) Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, ὑπάρχοντος αὐ-
 τῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε παρὰ τὰς πόδας τῶν
 1 ἀποστόλων. Ἄνηρ δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτῆ,
 2 ἐπώλησε κτήμα· καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς
 3 αὐτῆ· καὶ ἐνέγκας μέρος τι, παρὰ τὰς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. Εἶπε
 δὲ Πέτρος· Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σε, ψεύ-
 σασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαί ἀπὸ τῆς τιμῆς τῆ χωρίῃ;
 4 Οὐχὶ μένον, σοὶ ἔμενε; καὶ πρᾶθὲν, ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθες ἐν
 τῇ καρδίᾳ σε τὸ πρᾶγμα τῆτο; ἐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ.
 5 Ἀκέων δὲ Ἀνανίας τὰς λόγους τέτους, πεσὼν ἐξέψυξε· καὶ ἐγένετο φόβος
 6 μέγας ἐπὶ πάντας τὰς ἀκρόντας ταῦτα. Ἀνασάντες δὲ οἱ νεώτεροι συν-
 7 ἔσειλαν αὐτὸν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διά-
 8 σημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτῆ, μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ
 ὁ Πέτρος· Εἶπέ μοι, εἰ τοσάυτα τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ εἶπε· Ναί,
 9 τοσάυτα. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν· Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειρά-
 σαι τὸ πνεῦμα Κυρίῃ; ἰδὲ, οἱ πόδες τῶν θαιψάνων τὸν ἄνδρα σε ἐπὶ τῇ
 10 θύρᾳ, καὶ ἐξοίσασί σε. Ἐπεσε δὲ παραχρηῖμα παρὰ τὰς πόδας αὐτῆ, καὶ
 ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες
 11 ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκ-
 κλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τὰς ἀκρόντας ταῦτα. Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστό-

- λων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· (καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν
 13 ἅπαντες ἐν τῇ σοφῇ Σολομῶντος· τῶν δὲ λοιπῶν εὐδοκίαν ἐτόλμα κολλᾶσθαι
 14 αὐτοῖς· ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτὸς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ προσεβίβητο πειθεύ-
 15 οντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν) ὥστε κατὰ τὰς πλατείας
 ἐκφέρειν τὰς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβάτων, ἵνα ἐρχομένους
 16 Πέτρος καὶ ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὲς αὐτῶν. Συνήρχητο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν
 πείριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλημένους ὑπὸ πνευ-
 μάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.
 17 Ἄνασας δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, (ἡ ἔσσα αἵρεσις τῶν
 18 Σαδδουκαίων,) ἐπλήσθησαν ζήλου· Καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς
 19 ἀποσόλους, καὶ ἔβητο αὐτὸς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. Ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ
 20 τῆς νυκτὸς ἠνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς· ἐξαγαγὼν τε αὐτὸς εἶπε· Πο-
 ρεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς
 21 ζωῆς ταύτης. Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδί-
 δασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ
 συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γεροσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ
 22 δεσμωτήριον, ἀχθῆναι αὐτούς. Οἱ δὲ ὑπηρεταὶ παραγενόμενοι εἶχον εὖρον
 23 αὐτὸς ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν, λέγοντες· Ὅτι τὸ μὲν
 δεσμωτήριον εὖρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τὰς φύλακας
 24 [ἔξω] ἐσῶτας πρὸ τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δὲ, ἔσω εὐδέναν εὖρομεν. Ὡς δὲ
 ἤκουσαν τὰς λόγους τούτους, ὅ,τι ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τῶ ἱερῶ καὶ οἱ Ἀρχιε-
 25 ρεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τούτο. Παραγενόμενος δὲ τις
 ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, [λέγων·] Ὅτι ἰδὲ, οἱ ἄνδρες εἰς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ,
 26 εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐσῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς
 σὺν τοῖς ὑπηρεταῖς, ἤγαγεν αὐτούς, εὐ μετὰ βίας· ἐφοβῶντο γὰρ τὸν λαόν
 27 ἵνα μὴ λιθασθῶσιν. Ἀγαγόντες δὲ αὐτούς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἐπη-
 28 ρώτησεν αὐτούς ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγων· Οὐ παραγγελίαν παρηγγείλαμεν ὑμῖν
 μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδὲ, πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλήμ

τῆς διδασκίης ὑμῶν, καὶ βέλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τῆ ἀνθρώπου
 29 τέτε. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι, εἶπον· Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ
 30 μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἠγείρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς
 31 διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. Τῆτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα
 ὑψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτῆ, δεῖναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
 32 Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτῆ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ
 ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχῆσιν αὐτῶ.
 33, 34 Οἱ δὲ ἀκέσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβλεύοντο ἀνελεῖν αὐτῆς. Ἀναστὰς δὲ
 τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος, τίμιος
 35 πατρὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τι τῆς ἀποστόλων ποιῆσαι· Εἶπέ τε
 πρὸς αὐτῆς· Ἄνδρες Ἰσραηλίται, προσέχετε ἑαυτοῖς, ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις
 36 τέτοις τί μέλλετε πράσσειν· Πρὸ γὰρ τέτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοῦδᾶς,
 λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν, ὃν προσεκλίθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων·
 ὃς ἀνηρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπέθουλο αὐτῷ, διελύθησαν, καὶ ἐγένοντο εἰς ἔδεν.
 37 Μετὰ τέτων ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς,
 καὶ ἀπέστησε λαὸν ἰκανὸν ὀπίσω αὐτῆ· ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι
 38 ἐπέθουλο αὐτῷ, διεσκορπίσθησαν. Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστη ἀπὸ τῶν
 ἀνθρώπων τέτων, καὶ ἑάσατε αὐτῆς· (ὅτι ἐὰν ἦ ἔξ ἀνθρώπων ἢ βεβλή αὕτη
 39 ἢ τὸ ἔργον τέτο, καταλυθήσεται· εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλυσαι
 40 αὐτὸ) μήποτε καὶ θεομάχοι εὐρεθῆτε. Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ· καὶ προσκαλε-
 σάμενοι τῆς ἀποστόλων, θέραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 41 τῆ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτῆς. Οἱ μὲν ἔν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προ-
 σώπε τῆ συνεδρίε, ὅτι ὑπὲρ τῆ ὀνοματῆ αὐτῆ κατηξιάθησαν ἀτιμασθη-
 42 ναι. Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον ἐκ ἐπαύουλο διδάσκοντες καὶ
 εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

VI EN δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογ-
 γυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τῆς Ἑβραίων, ὅτι παρεθεωρῶντο ἐν τῇ δια-
 2 κονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ
 πλῆθος

3 πλῆθ^ς τῶν μαθητῶν, εἶπον· Οὐκ ἀρεσόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν
 λόγον τῷ Θεῷ, διακονεῖν τραπέζαις. Ἐπισκέψασθε ἕν, ἀδελφοί, ἄνδρας
 4 ἐξ ὑμῶν μαρτυρημένους ἐπιὰ, πλήρεις Πνεύματ^ς ἁγίου καὶ σοφίας, ἕς κα-
 τασήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δια-
 5 κονίᾳ τῷ λόγῳ προσκαρτερήσομεν. Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγ^ς ἐνώπιον πάντων
 τῶ πλῆθους· καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματ^ς
 6 ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενῆαν, καὶ
 7 Νικόλαον προσήλυτον Ἀλιοχέα· οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· καὶ
 8 προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τῷ Θεῷ ἠύξανε,
 καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα· πολλὸς τε
 ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει.

8 ΣΤΕΦΑΝΟΣ δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα
 9 μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. Ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγο-
 μένης Λιβερτινῶν, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ
 10 Ἀσίας, συζητῶντες τῷ Στεφάνῳ. Καὶ ἔκ ἰσχυρον ἀντισηῖναι τῇ σοφίᾳ καὶ
 11 τῷ πνεύματι, ᾧ ἐλάλει. Τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας· Ὅτι ἀκηκόαμεν
 12 αὐτῷ λαλῶντ^ς ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωσῆν καὶ τὸν Θεόν. Συνεκίνησαν
 τε τὸν λαὸν καὶ τὸς πρεσβυτέρους καὶ τὸς Γραμματεῖς· καὶ ἐπιστάντες συνήρ-
 13 πασαν αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον. Ἔστησαν τε μάρτυρας ψευδεῖς,
 λέγοντας· Ὁ ἄνθρωπ^ς ἔτ^ς ἐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ
 14 τῷ νόμῳ τῷ ἁγίῳ τέτ^ς καὶ τῷ νόμῳ. Ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτῷ λέγοντ^ς, ὅτι
 15 Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἔτος καταλίσει τὸν νόμον τῶτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη,
 ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθε-
 ζόμενοι ἐν τῷ συνέδριῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτῷ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

VII 2 Εἶπε δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς· Εἰ ἄρα ταῦτα ἔτις ἔχει; Ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες
 ἀδελφοί καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν
 3 Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρρῶν, καὶ
 εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο

4 εἰς γῆν, ἣν ἂν σοι δέξω. Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων, κατώκησεν ἐν
 Χαρρῶν. Κακῆθεν, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτῆ, μετώκησεν
 5 αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. Καὶ ἐκ ἔδωκεν αὐ-
 τῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, ἐδὲ βῆμα ποδός· καὶ ἐπηγάτατο αὐτῷ δεῦναι εἰς
 κατάσχεσιν αὐτὴν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτῆ μετ' αὐτὸν, ἐκ ὄντ' αὐτῷ
 6 τέκνῃ. Ἐλάλησε δὲ ἕτως ὁ Θεός· Ὅτι ἔσαι τὸ σπέρμα αὐτῆ πάροικον ἐν
 7 γῆ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δαλώσεσιν αὐτὸ καὶ κακώσεσιν, ἔτη τετρακόσια. Καὶ τὸ
 ἔθν', ὃ ἂν δαλεύσωσι, κρινῶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξε-
 8 λεύσωσιν, καὶ λαλρεύσωσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τῆτῳ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην
 περιτομῆς· καὶ ἕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ
 9 τῇ ὀγδόῃ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τὰς δώδεκα πατριάρχας.
 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες, τὸν Ἰωσήφ ἀπέδουλο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ
 10 Θεὸς μετ' αὐτῆ. Καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῆ, καὶ ἔδω-
 κεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἴγυπτος, καὶ κατέστησεν
 11 αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτῆ. Ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ'
 ὅλην τὴν γῆν Αἴγυπτος καὶ Χαναάν, καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ ἐκ εὗρισκον χορ-
 12 τάσματ' αἱ παλῆρες ἡμῶν. Ἀκῆσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σῖτα ἐν Αἴγύπτῳ, ἐξαπ-
 13 ἔσειλε τὰς παλῆρας ἡμῶν πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ, ἀνεγνωρίσθη Ἰωσήφ
 τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γέν' τῆ Ἰωσήφ.
 14 Ἀποσείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτῆ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν
 15 τὴν συγγένειαν αὐτῆ, ἐν ψυχαῖς ἑβδομηκονταπένητε. Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς
 16 Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. Καὶ μετετέθησαν
 εἰς Συχέμ· καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι (ὃ ὠνόματο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυ-
 17 ρίῃ) παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ τῆ Συχέμ. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόν' τῆς
 ἐπαγγελίας, ἧς ὤμοσεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραὰμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη
 18 ἐν Αἴγύπτῳ, ἄχρις ἧ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς ἐκ ἤδει τὸν Ἰωσήφ.
 19 Οὗτ' κατασοφισάμεν τὸ γέν' ἡμῶν, ἐκάκωσε τὰς πατέρας ἡμῶν,
 20 τῆ ποιῆν ἐκθέλα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. Ἐν ᾧ καιρῷ
 ἐγεννήθη

ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν ἀσείος τῷ Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ
 21 οἴκῳ τῆ πατρὸς αὐτοῦ. Ἐκλεθένηα δὲ αὐτὸν, ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ
 22 Φαραῶ, καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. Καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς πάσῃ
 23 σοφίᾳ Αἰγυπτίων· ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις. Ὡς δὲ ἐπληρῆστο
 αὐτῷ τεσσαρακονταετής χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασ-
 24 θαι τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, τὰς υἱὰς Ἰσραήλ. Καὶ ἰδὼν τινα ἀδικέμενον, ἠμύ-
 νατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονεμένῳ, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον.
 25 Ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδω-
 26 σιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ ἔσυνῆκαν. Τῇ δὲ ἐπίσῃ ἡμέρᾳ ᾤφθη αὐτοῖς
 μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐτὰς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν· Ἄνδρες ἀδελφοί ἐσε
 27 ὑμεῖς· ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον, ἀπόσατο αὐ-
 28 τὸν, εἰπὼν· Τίς σε καλέσῃσεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; Μὴ ἀνελεῖν
 29 με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνείλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; Ἐφύσε δὲ Μωσῆς ἐν
 τῷ λόγῳ τῷτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῆ Μαδιάμ, ἧ ἐγέννησεν υἱὸς δύο.
 30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα, ᾤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆ ὄρεος
 31 Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτε. Ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν, ἐθαύ-
 μαζε τὸ ὄραμα· προσερχομένη δὲ αὐτῷ καλιανοῖσαι, ἐγένετο φωνὴ Κυρίου
 32 πρὸς αὐτόν. Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σε, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς
 Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ἐνῆραμος δὲ γενόμενος Μωσῆς ἐκ ἐτόλμα
 33 κατανοῖσαι. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος· Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σε·
 34 ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τῆ λαοῦ
 με τῆ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆ σενάλμῃ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ καλέσθην ἐξελεῖσθαι αὐ-
 35 τὰς· καὶ νῦν δεῦρο, ἀποσελῶ σε εἰς Αἰγύπτιον. Τῆτον τὸν Μωσῆν ὃν ἠρ-
 νήσαντο, εἰπόντες· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τῆτον ὁ Θεὸς
 ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τῆ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ
 36 βάτῳ. Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτὰς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῆ Αἰ-
 37 γύπτῳ, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτη τεσσαράκοντα. Οὗτος
 ἐστίν ὁ Μωσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος

38 ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτῷ ἀκέσεσθε. Οὗτός ἐστιν ὁ
 γενόμενος (ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ), μετὰ τῷ ἀγγέλῳ τῷ λαλεῖντος αὐ-
 τῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζωῆς, δῶνα
 39 ἡμῖν· ᾧ ἐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπόσαντο,
 40 καὶ ἐστράφησαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ Ἄαρῶν· Ποί-
 ησον ἡμῖν Θεὸς οἱ προπορεύσοιαι ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς ἔτ^Ϟ, ὃς ἐξήγαγεν
 41 ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. Καὶ ἐμοσχοποίησαν
 ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν
 42 τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐστρεψε δὲ ὁ Θεός, καὶ παρέδωκεν αὐτῶς
 λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τῷ ἔρανε, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν·
 Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ,
 43 οἶκος Ἰσραὴλ; Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τῷ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τῷ Θεῷ
 ὑμῶν Ῥεμφάν, τὰς τύπας ἃς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ μελοικιῶ ὑμᾶς
 44 ἐπέκεινα Βαβυλῶν^Ϟ. Ἡ σκηνὴ τῷ μαρτυρεῖ ἦν [ἐν] τοῖς πατράσιν ἡμῶν
 ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διελάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωσῆ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν
 45 τύπον ὃν ἐώρακει. Ἦν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ
 Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὃν ἔξωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν
 46 πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμέρων Δαβὶδ· ὃς εὔρε χάριν ἐνώπιον τῷ Θεῷ, καὶ
 47 ἠτήσατο εὐρεῖν σκηνώμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶ-
 48 κον. Ἄλλ' ἐχ ὁ ὕψις^Ϟ ἐν χειροποίητοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προ-
 49 φήτης λέγει· Ὁ ἔρανος μοι θρόνον^Ϟ, ἢ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·
 ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετε μοι; λέγει Κύριος^Ϟ· ἢ τίς τόπος^Ϟ τῆς καταπαύ-
 50 σεώς μου; Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα;
 51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ
 52 Πνεύματι τῷ ἀγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. Τίνα τῶν
 προφητῶν ἐκ ἐδώξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκλειναν τὰς προκαταγγέλλαν-
 τας περὶ τῆς ἐλεύσεως τῷ δικαίῳ, ἃ νῦν ὑμεῖς προδοῦται· καὶ φονεῖς γεγέ-
 53 νησθε. Οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ ἐκ ἐφυλάξατε.

54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρόβηλο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρουχον τὰς ὁδοὺς
 55 ἐπ' αὐτόν. Ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν ἕρα-
 56 νόν, εἶδε δοξάν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἐσῶτα ἐκ δεξιῶν τῆ Θεοῦ. Καὶ εἶπεν· Ἴδὲ,
 57 θεωρῶ τὰς ἕρανὰς ἀνεωγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐσῶτα τῆ
 58 Θεοῦ. Κραῖξάντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὤρμησαν
 59 ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλην· καὶ οἱ
 60 μάρτυρες ἀπέθελο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τὰς πόδας νεανίε καλεμένη
 VIII Σαῦλε, καὶ ἐλιθοβόλην τὸν Στέφανον ἐπικαλέμενον, καὶ λέγοντα· Κύριε, Ἰησοῦ,
 60 δέξαι τὸ πνεῦμά με. Θεοὶ δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε,
 VIII μὴ σήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τῆτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη. Σαῦ-
 λος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτῆ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
 διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες τε διεσπά-
 ρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων.
 2 Συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποιήσαντο κοπετὸν μέ-
 3 γαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμάνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τὰς οἰκὰς εἰσ-
 4 πορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρεδίδοε εἰς φυλακὴν. Οἱ
 μὲν ἔν διασπαρένης διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.
 5 ΦΙΛΙΠΠΟΣ δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς
 6 τὸν Χριστόν. Προσεῖχόν τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τῆ Φιλίππε ὁμο-
 7 θυμαδὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτὸς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ
 8 τῶν ἐχθρῶν πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα μεγάλῃ φωνῇ, ἐξήρχετο· πολ-
 9 λοι δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. Καὶ ἐγένετο χαρὰ με-
 10 γάλῃ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἄνηρ δὲ τις, ὀνόματι Σίμων, προῦπήρχεν ἐν τῇ
 11 πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυ-
 10 τὸν μέγαν· ὃ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικρῆ ἕως μεγάλης, λέγοντες· Οὐ-
 11 τὸς ἐσὶν ἡ δύναμις τῆ Θεοῦ ἡ μεγάλη. Προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἰκανῶ
 12 χροῖν ταῖς μαγείαις ἐξεσακέναι αὐτὸς. Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ
 εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῆ Θεοῦ καὶ τῆ ὀνόματος τῆ Ἰησοῦ
 Χριστοῦ,

- 13 Χριστῶ, ἐβαπτίζοντο, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε,
 καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ· θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις
 14 μεγάλας γινομένας, ἐξίστατο. Ἀκῆσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι
 ὅτι δέδεχται ἡ Σαμαρεία τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν
 15 Πέτρον καὶ Ἰωάννην· οἵτινες κατεβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λά-
 16 θωσι Πνεῦμα ἅγιον· (ἔγω γὰρ ἦν ἐπ' ἕδρῃ αὐτῶν ἐπιπεπηλῶκος, μόνον δὲ
 17 βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.) Τότε ἐπέτιθεν τὰς
 18 χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβανον Πνεῦμα ἅγιον. Θεασάμενοι δὲ ὁ Σίμων
 ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα τὸ
 19 ἅγιον, προσήνεκον αὐτοῖς χρήματα, λέγων· Δότε κῆμοι τὴν ἐξουσίαν
 20 ταύτην, ἵνα ὡς ἂν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ Πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ
 εἶπε πρὸς αὐτόν· Τὸ ἀργύριόν σε σὺν σοι εἶη εἰς ἀπάλειαν, ὅτι τὴν δω-
 21 ρεῖαν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κληῖσθαι. Οὐκ ἔστι σοι μερὶς ἐδὲ
 κληῖσθαι ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σε ἔκ ἐστιν εὐθεία ἐνώπιον τοῦ
 22 Θεοῦ. Μετανόησον ἔν ἀπὸ τῆς κακίας σε ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ
 23 ἄρα ἀφεθήσεται σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σε. Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ
 24 σύνδεσμον ἀδικίας ὄρω σε ὄντα. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε· Δεήθησε
 ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε.
 25 Οἱ μὲν ἔν διαμαρτυρούμενοι, καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέ-
 στρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πολλὰς τε κόμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο.
 26 Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον λέγων· Ἀνάστητι καὶ πορεύε-
 κατὰ μεσημβρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καλαβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Γά-
 27 ζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη· καὶ ἰδὲ, ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐ-
 νῆχος, δυνάστης Κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθίοπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς
 28 γάζης αὐτῆς, ὃς ἐηλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἦν τε ὑποσρέ-
 φων, καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην
 29 Ἠσαΐαν. Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· Πρόσελθε, καὶ κολλήθητι τῷ ἅρ-
 30 ματι τούτῳ. Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτὸ ἀναγινώσκοντα τὸν
 προφήτην

31 προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ γὰρ γινώσκεις ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ
 εἶπε· Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, εἰ μὴ τις ὀδηγήσῃ με; Παρακάλεσέ τε τὸν
 32 Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνε-
 γίνωσκεν ἦν αὕτη· Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τῆ
 33 κείρονος αὐτὸν ἄφρωνος, ἕτως ἐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτῆ. Ἐν τῇ ταπεινώσει
 αὐτῆ ἡ κρίσις αὐτῆ ἤρθη· τὴν δὲ γενεὰν αὐτῆ τίς διηγήσεταί; ὅτι αἰρεῖται
 34 ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτῆ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνῆχος τῷ Φιλίππῳ, εἶπε· Δέ-
 ομαι σε, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τῆτο; περὶ ἑαυτῆ, ἢ περὶ ἑτέρου
 35 τινός; Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτῆ, καὶ ἀρχάμενος ἀπὸ τῆς
 36 γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. Ὡς δὲ ἐπορεύουτο κατὰ τὴν
 ὁδὸν, ἤλθον ἐπὶ τι ὕδωρ· καὶ φησιν ὁ εὐνῆχος· Ἰδὲ ὕδωρ· τί κωλύει με
 37 βαπτισθῆναι; [Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας,
 ἔξεσιν. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· Πιστεύω τὸν υἱὸν τῆ Θεῆ εἶναι τὸν Ἰησοῦν
 38 Χριστόν.] Καὶ ἐκέλευσε σῆναι τὸ ἄρμα· καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ
 39 ὕδωρ, ὅτε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνῆχος· καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. Ὅτε δὲ ἀνέβη-
 σαν ἐκ τῆ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἤρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ ἐκ εἶδεν αὐ-
 40 τὸν ἐκεῖ· ὁ εὐνῆχος (ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτῆ χαίρων.) Φίλιππος
 δὲ εὗρέθη εἰς Ἄζωλον καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας,
 ἕως τῆ ἐλθεῖν αὐτόν εἰς Καισάρειαν.

IX Ο ΔΕ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόβου εἰς τὰς μαθητὰς τῆ Κυρίου,
 2 προσελθὼν τῷ Ἀρχιερεῖ, ἠτήσατο παρ' αὐτῆ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν
 πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως εἰάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ
 3 γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένε-
 4 νετο αὐτὸν ἐγγίξαι τῇ Δαμασκῷ· καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς
 ἀπὸ τῆ ἕραν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαῦλ,
 5 Σαῦλ, τί με διώκεις; Εἶπε δέ· Τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· Ἐγώ
 6 εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. Ἀλλὰ [σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν.
 Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶτε· Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; Καὶ ὁ Κύριος

- 7 πρὸς αὐτόν·] Ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε
 δεῖ ποιεῖν. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ, εἰσήκεισαν ἔννεοι, ἀκρόουτες
- 8 μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς·
 ἀνεωγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, εἶδεν ἄνθρωπον· χειραγωγῶντες δὲ αὐ-
- 9 τὸν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων· καὶ ἔκ
 10 ἔφαγεν, εἰδὲ ἔπιεν. Ἦν δὲ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ
 εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὄραματι· Ἀνανία. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰδὲ, ἐγώ,
 11 Κύριε. Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν
 καλεσμένην Εὐθεῖαν, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰεδοῦ Σαῦλον ὀνόματι, Ταρσέα.
- 12 Ἰδὲ γὰρ προσεύχεται, καὶ εἶδεν ἐν ὄραματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν εἰσελ-
 θόντα, καὶ ἐπιθέσθαι αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας·
- 13 Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς
 14 ἁγίοις σε ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ ἴδωκε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν Ἀρχιερέων,
 15 δεῖσθαι πάντας τὰς ἐπικαλεσμένους τὸ ἄνομά σε. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύ-
 ριος· Πορεύε, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοι ἐστὶν ἔστος, τῷ βασιλεύσει τὸ ὄνομά
 16 μου ἐνώπιον ἔθνων, καὶ βασιλείων, υἱῶν τε Ἰσραὴλ. Ἐγὼ γὰρ ὑποδέξω αὐτῷ
 ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν.
- 17 Ἀπήλθε δὲ Ἀνανίας, καὶ εἰσήλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν
 τὰς χεῖρας, εἶπε· Σαῦλ ἀδελφε, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με (Ἰησοῦς ὁ ἑσθῆς
 σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἤρχει) ὅπως ἀναβλέψῃς, καὶ πλησθῆς Πνεύματος ἁγίου.
- 18 Καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε
 19 παραχρῆμα· καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη. Καὶ λαβὼν τροφήν, ἐνίσχυσεν. Ἐγένε-
 20 νετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. Καὶ
 εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Χριστὸν, ὅτι ἔστος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ
 21 Θεοῦ. Ἐξίσταστο δὲ πάντες οἱ ἀκρόουτες, καὶ ἔλεγον· Οὐχ ἔστος ἐστὶν ὁ πορε-
 θήσας ἐν Ἱερουσαλὴμ τὰς ἐπικαλεσμένους τὸ ὄνομα τούτου· καὶ ὡς εἰς τούτο
 22 ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτὰς ἀγάγῃ ἐπὶ τὰς Ἀρχιερεῖς; Σαῦλος δὲ
 μᾶλλον ἐνεδυναμῆτο, καὶ συνέχουσε τὰς Ἰουδαίους τὰς κατοικοῦντας ἐν Δα-
 μασκῷ,

23 μασκῷ, συμβιβάζων ὅτι ἔτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ὡς δὲ ἐπληρῆθη ἡμέραι ἰκα-
 24 ναί, συνεβελεύσατο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν, (ἐγνώσθη δὲ τῷ Καῦλῳ ἢ
 ἐπιβελῆ αὐτῶν) παρεξήρην τε τὰς πόλεις ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, ὅπως αὐτὸν
 25 ἀνέλωσι. Λαβόντες δὲ αὐτόν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς, καθῆκαν διὰ τῆ τέχνης,
 26 χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλήμ,
 ἐπειρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβήθη αὐτόν, μὴ πωρεῦ-
 27 σιν ὅτι ἐστὶ μαθητής. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτόν, ἤγαγε πρὸς
 τὰς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ἰδιῷ εἶδε τὸν Κύριον, καὶ ὅτι
 ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαγγέσησάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰη-
 28 σοῦ. Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐμπορευόμενος εἰς Ἱερουσαλήμ,
 29 καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει
 30 πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχέριεν αὐτόν ἀνελεῖν. Ἐπιγνόντες δὲ οἱ
 ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτόν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξάπεσειλαν αὐτόν εἰς Ταρ-
 31 σόν. Αἱ μὲν ἔν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμα-
 ρείας εἶχον εἰρήνην· οἰκοδομύμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ
 τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

32 ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς
 33 ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδαν. Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπον τινα Αἰνέαν ὀνό-
 ματι, ἐξ ἐτῶν ὀλίγῳ κατακείμενον ἐπὶ κρεβάτιῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος.
 34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰάταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι,
 35 καὶ στῆσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτόν πάντες οἱ κατοι-
 κῶντες Λύδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέσρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

36 Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἢ διερμηνευομένη λέγε-
 ται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυῶν ὧν ἐποίει.
 37 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λέ-
 38 σαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῷῳ. Ἐβδὸς δὲ ἔσης Λύδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ
 39 μαθηταὶ ἀκέσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέσειλαν δύο ἄνδρας πρὸς
 αὐτόν, παρακαλῶντες μὴ ὀκνησκει διελθεῖν ἕως αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος
 συνηλθεν

συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν· καὶ παρέ-
 40 ἔστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίεισαι, καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια
 τῆς, θὰς τὰ γόνατα προσηύξατο· καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε·
 Ταβιθά, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τὰς ὀφθαλμούς αὐτῆς, καὶ ἰδῶσα τὸν Πέ-
 41 τρον, ἀνεκάθισε. Δὲς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τὰς
 42 ἀγίας, καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτήν ζῶσαν. Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ'
 43 ὅλης τῆς Ἰόππης· καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐγένετο δὲ ἡμέ-
 ρας ἱκανὰς μῆναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρὰ τινὶ Σίμωνι βυρσαῖ.

X ANHP δὲ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνηλίῳ, ἑκατοντάρχης ἐκ
 2 σπέρης τῆς καλεμένης Ἰταλικῆς, εὐσεβῆς καὶ φοβόμενος τὸν Θεόν, σὺν
 παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτῷ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος
 3 τῷ Θεῷ διαπαντός. Εἶδεν ἐν ὄραματι φανερῶς, ὡσεὶ ὥραν ἐννάτην τῆς
 ἡμέρας, ἄγγελον τῷ Θεῷ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνηλίε.
 4 Ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἐμφοβος γενόμενος, εἶπε· Τί ἐσι, Κύριε; Εἶπε δὲ
 αὐτῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον
 5 ἐνώπιον τῷ Θεῷ. Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρα, καὶ μελάπεμψαι Σί-
 6 μωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον· ἔστος ξενίζεσθαι παρὰ τινὶ Σίμωνι βυρσαῖ,
 7 ὃ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν· [ἔστος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιῆν.] Ὡς
 δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν οἰκειῶν αὐ-
 8 τῷ, καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερέων αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος αὐ-
 9 τοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτὰς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορέν-
 των ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξ-
 10 ασθαι, περὶ ὥραν ἑκτην. Ἐγένετο δὲ πρόσπεινός, καὶ ἤθελε γεύσασθαι·
 11 παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἕκασις· καὶ θεωρεῖ τὸν
 ἕρπυλλον ἀνεφθιμένον, καὶ καθαβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκευῶς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην,
 12 τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς· ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάν-
 τα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τῷ
 ἕρανῷ.

13 ἔρχεσθε. Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἄνασας, Πέτρε, ὄσον καὶ φάγε.
 14 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· Μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι ἐδεπόμην ἕφελον πᾶν κοινὸν ἢ
 15 ἀκάθαρτον. Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε,
 16 σὺ μὴ κοίνου. Τῆτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς καὶ πάλιν ἀνελήθη τὸ σκεῦος
 εἰς τὸν ἔρανον.

17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδὲ,
 οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσαλμένοι ἀπὸ τῆ Κορνηλίου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σί-
 18 μωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα. Καὶ φωνησαντες ἐπιθάνοντο εἰ Σίμων
 19 ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεσθαι. Τῆ δὲ Πέτρος διευθυμεμένης
 20 πρὸς τῆ ὄραμα, εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα, Ἰδὲ, ἄνδρες [τρεῖς] ζητῶσί
 21 σε. Ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος·
 22 διότι ἐγὼ ἀπέσαλκα αὐτούς. Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τὰς ἄνδρας [τὰς
 ἀπεσαλμένους ἀπὸ τῆ Κορνηλίου πρὸς αὐτόν,] εἶπεν· Ἰδὲ, ἐγὼ εἰμι ὃν ζη-
 22 τέετε· τίς ἢ αἰτία, δι' ἣν πάρεσθε; Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ἐκαλιάρχης,
 ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλων τῶ ἔθνους
 τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν
 23 οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σε. Εἰσκαλεσάμενος ἔν αὐτὰς ἐξέ-
 24 νησε. Τῆ δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς· καὶ τινες τῶν ἀδελ-
 24 φῶν τῶν ἀπὸ [τῆς] Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. Καὶ τῆ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς
 τὴν Καισάρειαν. Ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς, συγκαλεσάμενος
 τὰς συγγενεῖς αὐτοῦ, καὶ τὰς ἀναγκαίας φίλους.

25 Ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος,
 26 πεσὼν ἐπὶ τὰς πόδας, προσεκύνησεν. Ὁ δὲ Πέτρος αὐτόν ἤγειρε, λέ-
 27 γων· Ἀνάστηθι· καὶ γὰρ αὐτὸς ἄνθρωπος εἰμι. Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ, εἰς-
 28 ἦλθε, καὶ εὗρίσκει συνεληλυθότας πολλὰς. Ἔφη τε πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς
 ἐπίσασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολληῖσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἄλ-
 29 λοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρω-
 29 πον. Διὸ καὶ ἀναντιζήτως ἦλθον μεταπεμφθείς. Πυνθάνομαι ἔν, τίμη λόγιω

- 30 μετεπέμψασθέ με; Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νησεύων, καὶ τὴν ἐνάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδὼς, ἀνὴρ ἔση ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, καὶ φησὶ Κορνήλιε, εἰσηκέσθη σοὶ ἡ προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σοὶ ἐμνίσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Πέμψον ἔν εἰς Ἰόππην, καὶ μελακάλεσαι Σίμωνα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος (ὅτι ξενίζετο ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βουρσέως παρὰ θάλασσαν) ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς ἔν ἐπεμψα πρὸς σε· σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν ἔν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν, ἀκῆσαι πάντα τὰ προσεβημένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.
- 34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα, εἶπεν· Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι ἐκ ἔσι προσωπολήπτης ὁ Θεός· ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνη ὁ φοβούμενος αὐτὸν, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δεξιὸς αὐτῷ ἔσι. Τὸν λόγον ὃν ἀπέσειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ (ὅτός ἔσι πάντων Κύριος) ὑμεῖς οἴδατε, τὸ γερόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρχάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρετ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τὰς καλαδυνασσομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς ἔσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρῃ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἰερουσαλήμ· ὃν καὶ ἀνέλιον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. Τῆτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι· ἔν παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφέγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ, μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύττειν τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἔσι ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. Τῆτω πάντες οἱ προσφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πισεύοντα εἰς αὐτόν.
- 44 Ἐτι λαλῶν τῷ Πέτρῳ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τὰς ἀκούσας τὸν λόγον. Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιηρομῆς πιστοὶ, ὅσοι

ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τῆ ἁγίης Πνεύματος
 46 ἐκκέχυται. Ἦκον γὰρ αὐτῶν λαλέντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν
 47 Θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος· Μήτι τὸ ὕδωρ κωλύσαι δύναται τις,
 τῆ μὴ βαπτισθῆναι τέτρες, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ
 48 ἡμῖς; Προσέταξέ τε αὐτὰς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τῆ Κυρίου. Τότε
 ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

XI ΗΚΟΥΣΑΝ δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰερουσαλί-
 2 αν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τῆ Θεοῦ. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος
 3 εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνομενος πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιημοῦς, λέγοντες· Ὅτι
 4 πρὸς ἄνδρας ἀκροβυσίαν ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες αὐτοῖς; Ἀρξά-
 5 μεν δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθειτο αὐτοῖς καθεξῆς, λέγων· Ἐγὼ ἤμην ἐν πό-
 λει Ἰόππῃ προσευχόμενος· καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, κλιβακτῖνον σκευῶς
 6 τι ὡς ὄθονην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τῆ θρανῶ, καὶ ἤλ-
 7 θεν ἄχρῖς ἐμῶ. Εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόον· καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς
 8 γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἐρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τῆ θρανῶ. Ἦκσα δὲ φω-
 9 νῆς λεγόμεναι· Ἀνασᾶς, Πέτρε, Θῦσον καὶ φάγε. Εἶπον δέ· Μηδαμῶς,
 Κύριε· ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον ἐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ σῶμα μου.
 10 Ἀπεκρίθη δὲ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τῆ θρανῶ· Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ
 11 μὴ κοίνε. Τῆτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς· καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν
 12 θρανόν. Καὶ ἰδὼν, ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἤμην,
 13 ἀπεσαλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με. Εἶπε δὲ μοι τὸ Πνεῦμα συναλ-
 θεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ ἀδελφοὶ ἔστοι,
 14 καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τῶ ἀνδρός· Ἀπίγλυτέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν
 15 ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σαθένηα καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Ἀπέσειλον εἰς Ἰόππην
 16 ἄνδρα, καὶ μεταπεμφθῆ Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς λαλήσει ῥή-
 με λαλεῖν, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτὰς, ὥστερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν
 16 ἀρχῇ. Ἐμνήσθη δὲ τῆ ῥημάτων Κυρίου, ὡς ἔλεfen· Ἰωάννης μὲν ἐβαπτίσεν

17 ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι ἁγίῳ. Εἰ ἔν τὴν Ἰσην δωρεὰν
 ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασι ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν,
 18 ἐγὼ δὲ τίς ἤμην; δυνατὸς κωλύσαι τὸν Θεόν; Ἀκράτους δὲ ταῦτα, ἠσύ-
 χασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες· Ἄρα γὰρ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς
 τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν.
 19 Οἱ μὲν ἔν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ,
 διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλῶντες τὸν λόγον
 20 εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρη-
 ναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τὰς Ἑλληνιστάς, εὐ-
 21 αγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίας μετ' αὐτῶν· πολὺς
 22 τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέσρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἠκέσθη δὲ ὁ λόγος εἰς
 τὰ ὄρα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν· καὶ ἐξαπέστειλαν
 23 Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας. Ὁς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν
 τῆς Θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρεκάλεν πάντας τῆ προθέσει τῆς καρδίας προσμέ-
 24 νειν τῷ Κυρίῳ· ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ πλήρης Πνεύματος ἁγίου καὶ πίστε-
 25 ως. καὶ προσετέθη ὄχλος ἰκανὸς τῷ Κυρίῳ. Ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσόν ὁ Βαρ-
 νάβης ἀναζητῆσαι Σαῦλον· καὶ εὗρὼν αὐτόν, ἤγαγεν αὐτόν εἰς Ἀντιόχειαν.
 26 Ἐγένετο δὲ αὐτὸς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι
 ὄχλον ἰκανόν, χρηματῖσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τὰς μαθητὰς Χριστι-
 27 ανός. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται
 28 εἰς Ἀντιόχειαν. Ἄνασᾶς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαθος, ἐσήμανε διὰ
 τῆς Πνεύματος, λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην·
 29 ὅσους καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίῳ Καίσαρος. Τῶν δὲ μαθητῶν, καθὼς ἠμπορεῖτό
 τις, ὤρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κληροῦσιν ἐν τῇ Ἰου-
 30 δαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀποστέλλαντες πρὸς τὰς πρεσβυτέρους διὰ
 χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

XII ΚΑΤ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡράδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας
 2 κακῶσαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν
 Ἰωάννου,

- 3 Ἰωάννε, μαχαίρα· Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεσὸν ἐσι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλ-
 4 λαβεῖν καὶ Πέτρον· (ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων) ὃν καὶ παίσας ἔθετο εἰς
 φυλακὴν, παραδὼς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτὸν, βε-
 5 λόμενον· μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος
 ἐτήρειτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτελής γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλη-
 σίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτῶ.
- 6 Ὅτε δὲ ἐμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέ-
 7 τρος κοιμώμενος μετὰ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένον· ἀλύσει δὲ οὐσί, φύ-
 8 λακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρην τὴν φυλακὴν. Καὶ ἰδὼν, ἄγγελος Κυρίου
 ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· παλαῆξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέ-
 9 τρου, ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων· Ἀνάστα ἐν τάχει. Καὶ ἐξέπεσον αὐτῶ αἱ
 10 ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. Εἶπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Περιζώσαι, καὶ
 11 ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. Ἐποίησε δὲ ἕτω. Καὶ λέγει αὐτῷ· Περι-
 12 βαλῆ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι. Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ ἔκ-
 13 ἦδει ὅτι ἀληθὲς ἐσι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου· ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν.
 14 Διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σι-
 15 θηραῖν, τὴν φέρεσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτῃ ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξ-
 16 ελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν· καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτῶ. Καὶ
 ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε· Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέσειλε Κύ-
 ριος τὸν ἄγγελον αὐτῶ, καὶ ἐξέλετό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου, καὶ πάσης τῆς
 17 προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. Συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας
 τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλεμένου Μάρκου, ὃ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι
 καὶ προσευχόμενοι.
- 18 Κρέσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, προσῆλθε παιδίσκη
 19 ὑπακῶσαι, ὀνόματι Ῥόδη. Καὶ ἐπιγνῶσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς
 20 χαρᾶς ἐκ ἠνοίξε τὸν πυλῶνα, εἰσδραμῶσα δὲ ἀπήγγειλεν εἰσαῖναι τὸν Πέ-
 21 τρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον· Μαίνῃ. Ἡ δὲ διίσχυ-
 22 ρίζετο ἕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον· Ὁ ἄγγελος αὐτῶ ἐστιν. Ὁ δὲ Πέτρος
 23 ἐπέμεινε

17 ἐπέμενε κρέων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. Καλασείσας δὲ αὐ-
 τοῖς τῇ χειρὶ σιγαῶν, διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ
 τῆς φυλακῆς· εἶπε δὲ· Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ
 18 ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος ἐκ
 19 ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώδης δὲ ἐπιζη-
 τήσας αὐτὸν, καὶ μὴ εὕρων, ἀνακρίνας τὰς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι·
 20 καὶ καλεθῶν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν, διέτριβεν. Ἦν δὲ ὁ Ἡρώ-
 δης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρεῖσαν πρὸς αὐ-
 τὸν, καὶ πείσαντες Βλάσπον τὸν ἐπὶ τῶ κοιτῶν τῷ βασιλέως, ἤτενοντο εἰρή-
 νην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.
 21 Ταλῆ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν, καὶ καθίσας
 22 ἐπὶ τῷ βήματι, ἐδημηγύρει πρὸς αὐτὸς. Ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· Θεοῦ
 23 φωνή, καὶ ἐκ ἀνθρώπου. Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου,
 ἀνθ' ὧν ἐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ Θεῷ· καὶ γενόμενος σιωπηκόβρωτος, ἐξέ-
 24,25 ψυξεν. Ὁ δὲ λόγος τῷ Θεῷ ἤυξανε καὶ ἐπληθύνετο. Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦ-
 λος ὑπέσρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλα-
 βόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

XIII ΗΣΑΝ δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν ἔσταν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ
 διδάσκαλοι, ὅ,τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λέκι ὁ
 2 Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδης τῷ τετραρχῆ συντροφος, καὶ Σαῦλος. Λει-
 τεργόντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστεύοντων, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον·
 Ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν [τε] Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσ-
 3 κέκλημαι αὐτὸς. Τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι, καὶ ἐπιθέντες τὰς
 4 χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. Οὗτοι μὲν ἐν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τῷ Πνεύματι
 τῷ ἁγίῳ, κατήλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύ-
 5 προν. Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμίῳ, κατήγγελλον τὸν λόγον τῷ Θεῷ ἐν ταῖς
 6 συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. Διελθόντες δὲ
 τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὕρον τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα

Βαρῆσησ, B

- 7 Βαριῆσῶς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθύπατῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. ἔτι
 προσκαλεσάμεν Βαρνάβην καὶ Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκῶσαι τὸν λόγον τῆ
 8 Θεῷ. Ἀντίστω δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος, (ἔτι γὰρ μεθερμηνεύεται
 9 τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν διαστρέφαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος
 10 δὲ (ὁ καὶ Παῦλος) πλησθεὶς Πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ἀτεινῶν εἰς αὐτὸν, εἶ-
 11 πεν· Ὁ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ἐκδιεργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὸς
 12 πάσης δικαιοσύνης, ἐπαύση διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας; Καὶ
 νῦν ἰδὲ, χεῖρ τῆ Κυρίου ἐπὶ σε· καὶ ἔση τυφλὸς, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι
 13 καιρῶ. Παραχρησάμενος δὲ ἐπέτεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀγλῶς καὶ σκῶτι· καὶ περι-
 14 γων ἐζήτηι χειραγωγῆσθαι. Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός, ἐπίσειπεν,
 15 ἐκπλησσομένῳ ἐπὶ τῇ διδαχῇ τῆ Κυρίου.
 16 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἦλθον εἰς Πέργην
 τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱερο-
 17 σόλυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀντιό-
 18 χειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῆ ἡμέρας τῶν σαβ-
 19 βάτων, ἐκάθισαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπ-
 20 ἔσειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτὰς, λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστι
 21 λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. Ἀναστὰς δὲ Παῦ-
 22 λος, καὶ κατασείσας τὴν χεῖρ, εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλίται, καὶ οἱ φοβέμενοι
 τὸν Θεόν, ἀκούσατε. Ὁ Θεὸς τῶ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τὰς πατέ-
 ρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαόν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ
 βραχίον ὑψηλῶ ἐξήγαγεν αὐτὸς ἐξ αὐτῆς. Καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ
 χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτὰς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ καθελὼν ἔθνη ἐπ' αὐτὰ ἐν γῇ
 Χαναάν, κατεκληρονόμησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς
 ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πενήτηκοντα, ἔδωκε κριτὰς ἕως Σαρμῆλ τῶ προφήτε.
 Κακείθεν ἠτήσαντο βασιλεῖς, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαβλ υἱὸν Κίς,
 ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν, ἔτη τεσσαράκοντα. Καὶ μελασήσας αὐτὸν, ἤγα-
 ρεν αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς βασιλέα, ὃ καὶ εἶπε μαρτυρήσας· Εὖρον Δαβὶδ

τὸν τῷ Ἰησοῦ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελή-
 23 ματά μου. Τότε ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγειρε τῷ
 24 Ἰσραὴλ σωτῆρα, Ἰησοῦν, προκηρύξαντες Ἰωάννης πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου
 25 αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. Ὡς δὲ ἐπλήρης ὁ Ἰω-
 26 ἄννης τὸν δρόμον, ἔλεγε· Τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι; ἐκ εἰμὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἰδὲ,
 27 ἔρχεται μετ' ἐμὲ, ὃ ἐκ εἰμὶ ἄξιός τοι ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. Ἄνδρες
 28 ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λό-
 29 γος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεσάλη. Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ,
 καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τέτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς
 28 κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες, ἐπλήρωσαν· καὶ μηδεμίαν
 29 αἰτίαν θανάτου εὐρόντες, ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. Ὡς δὲ
 30,31 ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου,
 ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. Ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν. Ὡς ἄφθῃ ἐπὶ
 32 ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἰερουσαλὴμ,
 οἵτινες εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζό-
 33 μεθα τὴν πρὸς τὰς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκ-
 34 πεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν· ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ
 34 τῷ δευτέρῳ γεγραπταί· Ὑἱὸς μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. Ὅτι
 35 δὲ ἀνέστησεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα ὑποσρέφειν εἰς διαφθοράν,
 36 ἔτιως εἴρηκεν· Ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ
 37 λέγει· Οὐ δώσεις τὸν ὄσιόν σου εἰς διαφθοράν. Δαβὶδ μὲν γὰρ, ἰδίᾳ γε-
 38 νεῖ ὑπηρετήσας τῇ τῷ Θεῷ βελῆ, ἐκοιμήθη, καὶ προσετέθη πρὸς τὰς πατέ-
 37 ρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν. Ὁ δὲ ὁ Θεὸς ἤγειρεν, ἐκ εἶδε διαφθοράν.
 38 Γνωστὸν ἔν ἑσῶ ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τῆς ὑμῖν ἀφῆσις ἀμαρτιῶν
 39 καὶ ἀγαθῶν. Καὶ ἀπὸ πάντων, ὧν ἐκ ἠδυνήθη ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως δι-
 40 καιωθῆναι, ἐν τῷ πατρὶ ὁ πιστεύων δικαιᾶται. Βλέπετε ἔν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ'
 41 ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις· Ἴδετε οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε,
 καὶ ἀφανίσθητε· ὅτι ἔρχομαι ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔρχομαι δὲ ἐμὴ
 πειρασθήσεσθε, εἰάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.

Ἐξιώντων

Ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλει τὰ ἔθνη εἰς τὸ
 43 μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. Λυθείσης δὲ τῆς
 συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύ-
 των τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβῳ· οἵτινες προσλαλῶντες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐ-
 τὰς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ.

44 Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν
 45 λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τὰς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ
 ἀντιέλεγον τοῖς ὑπὲρ τοῦ Παύλου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημῶντες.

46 Παρρησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας, εἶπον· Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον
 πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθέεσθε αὐτὸν, καὶ ἔκ
 ἀξίως κρίνετε ἑαυτὰς τῆς αἰωνίας ζωῆς, ἰδοὺ, σρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. Οὕτω

47 γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος· Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τῷ εἶναί σε

48 εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον, καὶ ἐδόξα-
 ζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι, εἰς ζωὴν αἰ-

49,50 ώνιον. Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. Οἱ δὲ Ἰου-

δαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας, καὶ τὰς
 πρῶτας τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνά-

51 βαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὰς ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. Οἱ δὲ ἐκλιναξάμενοι τὸν κο-

52 νιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτὰς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. Οἱ δὲ μαθηταὶ

ἐπληρῶντο χαρᾶς καὶ Πνεύματι ἁγίῳ.

XIV ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτὰς εἰς τὴν συνα-

γωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι ἕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλή-

2 νων πολὺ πλῆθος. (Οἱ δὲ ἀπειθεῖς Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς

3 ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν.) Ἰκανὸν μὲν ἔν χρόνον διέτριψαν

παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐ-

4 τῶ, [καὶ] διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη

δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν

5 τοῖς ἀποστόλοις. Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων, σὺν τοῖς

6 ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι ἢ λιθοβολῆσαι αὐτὰς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς
 7 τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν ἢ Δέρβην, ἢ τὴν περὶχώρον. Καὶ οἱ
 ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι.
 8 Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοι-
 9 λίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς ἐδέπολε περιπεπαλήκει. Οὗτος ἤκουε τῆ
 Παῦλου λαλῶντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ, ἢ ἰδὼν ὅτι πρὶς αὐτοῦ ἔχει τὸ σωθῆναι,
 10 εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ· Ἀνάστη ἐπὶ τὰς πόδας σε ἄρθός. Καὶ ἤλλετο, ἢ
 11 περιεπάτει. Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπήρασαν τὴν φω-
 νὴν αὐτῶν, Λυκαονιστὶ λέγοντες· Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν
 12 πρὸς ἡμᾶς. Ἐκάλων τε τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρ-
 13 μῆν· ἐπεὶ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγόμενος τῆ λόγου. Ὁ δὲ ἱερεὺς τῆ Διὸς τῆ
 ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους ἢ σέμματα ἐπὶ τὰς πυλῶνας ἐνέγ-
 14 κας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. Ἀκασαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας
 ἢ Παῦλος, διαῤῥήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον,
 15 κρᾶζοῦντες, ἢ λέγοντες· Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; ἢ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς
 ἔσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τῶν τῶν ματαίων ἐπι-
 στρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν ἔρανον ἢ τὴν γῆν ἢ τὴν
 16 θάλασσαν, ἢ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. Ὅς ἐν ταῖς παρερημέταις γενεαῖς
 17 εἶασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Καὶ τοι γε ἐκ ἀμάρ-
 τυρον ἐαυτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν, ἐρανόθεν ἡμῖν ὑετὸς διδάς ἢ καιρὸς καρ-
 18 ποφῆρας, ἐμπιπλῶν τροφῆς ἢ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. Καὶ ταῦτα
 λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τὰς ὄχλους τῆ μὴ θύειν αὐτοῖς.
 19 Ἐπήλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιόχειας ἢ Ἰκόνις Ἰεραδαῖοι, ἢ πείσαντες τὰς ὄχλους,
 ἢ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν θε-
 20 νάσαι. Κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πό-
 21 λιν· ἢ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβῃ εἰς Δέρβην. Εὐαγγελισάμε-
 νοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην, μαθητεύσαντες ἰκανὸς, ὑπέσρεψαν εἰς τὴν Λύ-
 22 στραν ἢ Ἰκόνιον ἢ Ἀντιόχειαν· ἐπισηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, πα-

ρακαλῦντες ἐμμένειν τῇ πίσει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων θεὸς ἡμᾶς εἰσ-
 23 ελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους
 κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθετο αὐτὰς τῷ Κυρίῳ
 24 εἰς ὃν πεπιστεύκασαν. Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἦλθον εἰς Παμφυ-
 25 λίαν. Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν.
 26 Καὶ κείθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν· ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι
 27 τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες
 τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἠνοίξε
 28 τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. Διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον ἕκ ὀλίγον σὺν τοῖς
 μαθηταῖς.

XV ΚΑΙ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τὰς ἀδελφούς· Ὅτι
 2 εἰ μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. Γενομένης
 ἕν τῶν σάσεως καὶ ζητήσεως ἕκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβῳ πρὸς αὐτὰς,
 ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβον καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς
 τὰς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλήμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.
 3 Οἱ μὲν ἔν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σα-
 μάρειαν, ἐκδιηγόμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν· καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην
 4 πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀπεδέχθησαν ὑπὸ
 τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ
 5 Θεὸς ἐποίησε μετ' αὐτῶν. Ἐξανέστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως
 τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες· Ὅτι θεὸς περιτέμνει αὐτὰς, πα-
 ραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.
 6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου.
 7 Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄν-
 δρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίσασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξε-
 λέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκῆσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ
 8 πιστεῦσαι. Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, ὅτι αὐτοῖς τὸ
 9 Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ ἡμῖν· καὶ ἔθεν διέκριने μετὰ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν,

- 10 τῇ πίσει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. Νῦν ἔν τί περιέρχεται τὸν Θεόν,
 ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν ἔτε οἱ πατέρες ἡμῶν,
 11 ἔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βασάσαι; Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τῆ Κυρίῃ Ἰησοῦ
 12 Χριστῷ πιστεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον ἀρκένοι. Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ
 πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβαν καὶ Παύλον ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς
 13 σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγήσαι αὐτὸς,
 14 ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκέσατέ με. Συμεὼν ἐξη-
 γήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέφαλο λαβεῖν ἐξ ἔθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ
 15 ὀνόματι αὐτοῦ. Καὶ τῷ συμφωνῶσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέ-
 16 γραπται· Μετὰ ταῦτα ἀνασρέψω, καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν
 πεπλωκυῖαν, καὶ τὰ καλεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνορθώσω αὐτήν.
 17 Ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα
 τὰ ἔθνη ἐφ' ἧς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῆς· λέγει Κύριος ὁ ποιῶν
 18, 19 ταῦτα πάντα. Γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Διὸ
 ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν,
 20 ἀλλὰ ἐπιστῆλαι αὐτοῖς τῆ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων,
 21 καὶ τῆς πορνείας, καὶ τῆς πνικθῆς, καὶ τῆς αἵματος. Μωσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρ-
 χαίων κατὰ πόλιν τὸς κηρύσσουσας αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ
 πᾶν σάββαλλον ἀναγινωσκόμενος.
 22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀπόστολοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ,
 ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν, σὺν τῷ Παύλῳ καὶ
 Βαρνάβᾳ. Ἰδὲ τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡβημένους ἐν
 23 τοῖς ἀδελφοῖς· γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσ-
 βύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελ-
 24 φοῖς τοῖς ἐξ ἔθνῶν, χαίρειν. Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξεληθόν-
 τες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες
 25 περιτέμεσθαι, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς ἡμεῖς διεσελάμεθα· ἔδοξεν ἡμῖν γενο-
 μένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγα-
 πητοῖς

- 26 πηλοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐ-
 27 τῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπεσάλλαμεν ἔν
 28 Ἰέδαν καὶ Σίλαν, καὶ αὐτὸς διὰ λόγου ἀπαγγέλλουσας τὰ αὐτά. Ἐδοξε γὰρ
 τῷ ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρους, καὶ πλην
 29 τῶν ἐπάναγκες τῶν· Ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτῶν,
 καὶ πορνείας· ἐξ ὧν διατηρῆντες ἑαυτοὺς, εὖ πράξετε. Ἐρῶσθε.
 30 Οἱ μὲν ἔν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆ-
 31 θος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. Ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρα-
 32 κλήσει. Ἰέδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ
 33 παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐπεσφρίζαν. Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπε-
 34 λύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. [Ἐδοξε δὲ
 35 τῷ Σίλᾳ ἐπιμῆναι αὐτῷ.] Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιο-
 χείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον
 τοῦ Κυρίου.
 36 ΜΕΤΑ δὲ τινος ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· Ἐπιστρέψαν-
 τες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν κατὰ πάσαν πόλιν, ἐν αἷς κα-
 37 τηγήλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο
 38 συμπαραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μάρκον. Παῦλος δὲ ἤξιε,
 τὸν ἀποσάψαι ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ συνελθῆναι αὐτοῖς εἰς τὸ
 39 ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν τῆτον. Ἐγένετο ἔν παροξυσμῶς, ὥστε ἀποχω-
 ρισθῆναι αὐτὸς ἀπ' ἀλλήλων· τὸν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον,
 40 ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν, ἐξῆλθε, παρα-
 41 δοθὲς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ
 XVI Κιλικίαν, ἐπισφρίζων τὰς ἐκκλησίας. Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν·
 καὶ ἰδὼς, μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, (υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας
 2 πωσιῆς, πατρὸς δὲ Ἑλλήνου·) ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστοις καὶ Ἰκο-
 3 νίῳ ἀδελφῶν. Τῆτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν· καὶ λαβὼν
 περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις·

- 4 ἤδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτῶ ὅτι Ἕλλην ἱπῆρχεν. Ὡς δὲ δι-
πορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδον αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκρι-
5 μένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Αἱ μὲν
ἐν ἐκκλησίαι ἐσσερεῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.
- 6 Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ
7 τῷ ἁγίῳ Πνεύματι[⊕] λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐλθόντες κατὰ τὴν
Μυσίαν, ἐπέεραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι· καὶ ἔκ εἴασεν αὐτῶς τὸ
8, 9 Πνεῦμα. Παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρωάδα. Καὶ ὄρα-
μα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· Ἄνθρωπος ἦν Μακεδὼν ἐς ὧς παρα-
10 καλῶν αὐτὸν, καὶ λέγων· Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν. Ὡς δὲ
τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβά-
11 ζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος[⊕] εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. Ἀναχ-
θέντες ἔν ἀπὸ τῆς Τρωάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ τε ἐπίσῃ
12 εἰς Νεάπολιν. Ἐκεῖθεν τε εἰς Φιλίππους, ἧτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς
Μακεδονίας πόλις καλωνία.
- 13 Ἡμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. Τῇ τε ἡμέρᾳ
τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν, ὃ ἐνομιζέτο
14 Προσευχὴ εἶναι· καὶ καθίσαντες ἐλαλῆμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξί. Καί
τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις, πόλεως Θυατέρων, σεβομένη τὸν
Θεὸν, ἤκουεν· ἧς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν, προσέχευεν τοῖς λαλεμένοις
15 ὑπὸ τῷ Παύλῳ. Ὡς δὲ ἐβελήσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε, λέγου-
σα· Εἰ κερίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου,
16 μένατε. Καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς
Προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθων[⊕], ἀπαντῆσαι ἡμῖν.
17 ἧτις ἐργασίαν πολλὴν παρέειχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μαντευομένη. Αὕτη
κατακολεθῆσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζε λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι,
δούλοι τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας.
18 Τῆτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας,
τῷ

τῷ πνεύματι εἶπε· Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελθεῖν
 19 ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι
 ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σί-
 20 λαν, εἰλκύσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τὰς ἀρχούλας. Καὶ προσαγαγόντες
 αὐτὰς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκλασάσασιν ἡμῶν τὴν
 21 πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντές καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ ἔκ ἐξέσιν ἡμῖν παρα-
 22 δέχεσθαι, εἰδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις ἔσι. Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐ-
 τῶν· καὶ οἱ στρατηγοὶ, περιεῖρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, ἐκέλευον ραβδίσειν.
 23 Πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγέλλου-
 24 τες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτάς. Ὃς παραγγελίαν τοιαύτην
 εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτὰς εἰς τὴν ἐσπίεραν φυλακὴν, καὶ τὰς πόδας αὐτῶν
 25 ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσ-
 26 ευχόμενοι ὕμνου τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. Ἄφνω δὲ
 σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τῶν δεσμωτηρίων· ἀνε-
 ὤχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πάνσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη.
 27 Ἐξυπνῶ δὲ γενόμενῳ ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας
 τῆς φυλακῆς, σπασάμενῳ μάχαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων
 28 ἐκπεφευγέναι τὰς δεσμίους. Ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλη ὁ Παῦλος, λέγων·
 29 Μηδὲν πρᾶξης σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γὰρ ἐσμεν ἐνθάδε. Αἰτήσας δὲ
 φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομῳ γενόμενῳ προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ
 30 Σίλᾳ. Καὶ προαγαγὼν αὐτὰς ἔξω, ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα
 31 σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον· Πίσευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ
 32 καὶ ὁ οἶκός σε. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τῶν Κυρίων, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν
 33 τῇ οἰκίᾳ αὐτῆ. Καὶ παραλαβὼν αὐτὰς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός, ἔλα-
 σεν ἀπὸ τῶν πληγῶν· καὶ ἔβαπίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτῆ πάντες παραχρῆμα.
 34 Ἀναγαγὼν τε αὐτὰς εἰς τὸν οἶκον αὐτῆ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλ-
 λιάσατο, πανοικί πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ.

- 35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέσειλαν οἱ στρατηγοὶ τὰς ῥαβδῶχας λέγοντες·
 36 Ἀπόλυσον τὰς ἀνθρώπους ἐκείνας. Ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τὰς λόγους
 τέτους πρὸς τὸν Παῦλον. Ὅτι ἀπεσάλκασιν οἱ στρατηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε·
 37 νῦν ἔν ἐξελθόντες, πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτὰς·
 Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας,
 ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; εἴ γάρ· ἀλλὰ ἐλ-
 38 θόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβ-
 39 δῶχοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκέσσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι. Καὶ
 ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτὰς, καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἐξελεῖν τῆς πόλεως·
 40 Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν· καὶ ἰδόντες τὰς
 ἀδελφὰς, παρεκάλεσαν αὐτὰς, καὶ ἐξῆλθον.

XVII ΔΙΟΔΕΥΣΑΝΤΕΣ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσ-
 2 σαλονίκην, ὅπερ ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. Κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ
 3 εἰσῆλθε πρὸς αὐτὰς, καὶ ἐπὶ σάββαθα τρία διελέγετο αὐτοῖς, ἀπὸ τῶν γρα-
 φῶν διανοίγων καὶ παρατιθέμενος, ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι
 4 ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι ἔτιός ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. Καί
 τινες ἐξ αὐτῶν ἐπίσθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλα,
 τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων ἕκ
 5 ὀλίγαι. Ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθέντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν
 ἀγοραίων τινὰς ἀνδρας πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν·
 6 ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτην αὐτὰς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. Μὴ
 εὐρόντες δὲ αὐτὰς, ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφὰς ἐπὶ τὰς πολιτάρ-
 7 χας, βοῶντες· Ὅτι οἱ τὴν οἰκημένην ἀνασταλίσασαντες, ἔτοι καὶ ἐνθάδε πάρ-
 8 σαρ[⊕] πράττεισι, βασιλεῖα λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν. Ἐτάραξαν δὲ
 9 τὸν ὄχλον καὶ τὰς πολιτάρχας ἀκόουλας ταῦτα. Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν
 10 παρὰ τῶ Ἰάσον[⊕] καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτὰς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐ-
 θέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροϊαν·
 οἵτινες

- 11** οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήσαν. Οἷτοι
 δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίῃ· οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ
 πάσης προσομίας, τὸ κατ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφάς, εἰ ἔχει ταῦτα
12 ἔτος. Πολλοὶ μὲν ἔν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν
13 τῶν εὐσηχημόνων, καὶ ἀνδρῶν ὡς ἄλλοι. Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσ-
 σαλονίης Ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος
14 τοῦ Θεοῦ, ἤλθον κηκεῖ σαλεύοντες τὰς ὄχλους. Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον
 ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον δὲ
15 ὅ,τε Σίλκω καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. Οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον
 αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν· καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον, ἵνα
 ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν, ἐξήσαν.
- 16** Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένους αὐτὸς τὸν Παῦλον, παραξύνετο τὸ
17 πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωρῶντι κατείδωλον ἔσαν τὴν πόλιν. Διελέγετο
 μὲν ἔν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ
18 κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τὰς παρακλήσιας. Τινὲς δὲ τῶν Ἐπιση-
 ρείων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ· καὶ τινες ἔλεγον· Τί
 ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος ἔτι λέγειν; Οἱ δὲ· Ξένων δαιμονίων δοκῶν κα-
 ταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐαγγελίζετο.
- 19** Ἐπιλαβόμενοί τε αὐτῷ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον, λέγοντες· Διαμά-
20 μεθα γινῶναι τίς ἢ καινὴ αὕτη ἢ ὑπὸ σὲ λαλεμένη διδασχία; Ξευζούμεθα γὰρ
 τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βεβλόμεθα ἔν γινῶναι τί ἂν θέλοι ταυ-
21 τα εἶναι. (Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημιῶνες ξένοι εἰς ἕδρην ἕτερον εὐ-
 καίρην, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκρίβειαν καινότερον.)
- 22** Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου, ἔφη· Ἄνδρες Ἀθη-
23 ναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεσέστερος ὑμᾶς θεωρῶ. Διερχόμενοι γὰρ
 καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὖρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγεγράφητο·
 ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ. ὃν ἔν ἄγνοῦντες εὐσεβεῖτε, τῆτον ἐγὼ καταγγέλλω
24 ὑμῖν. Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, ἔτι ἔρανε

25 ἢ γῆς Κύριου ὑπάρχων, ἐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ· ἐδὲ ὑπὸ χει-
 ρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδὼς πᾶσι ζωὴν
 26 ἢ πνοὴν κατὰ πάντα. Ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων
 κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς (ὄρισας προσελαβμένους καιρὸς ἢ
 27 τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν) ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλα-
 φήσειαν αὐτὸν ἢ εὔροιεν· καίτοιγε ἔμακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἐκάστω ἡμῶν ὑπάρ-
 28 χουσα. Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, ἢ κινέμεθα, καὶ ἐσμεν· ὡς καὶ τινες τῶν
 29 καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι· Τῷ γὰρ ἢ γένεσθαι ἐσμέν. Γένεσθαι ἔν ὑπάρ-
 χουσι τῷ Θεῷ, ἐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι
 30 τέχνης ἢ ἐιδυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. Τὸς μὲν ἔν χρόνῳ
 τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς, ταυῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι
 31 πανταχῶ μετανοεῖν. Διότι ἔσησεν ἡμέραν ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκ-
 μένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ἢ ἄρισε, πῶσιν παρασχῶν πᾶσιν, ἀνασή-
 32 σας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ἀκῆσαντες δὲ ἀνάσασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον·
 33 οἱ δὲ εἶπον· Ἀκῆσόμεθά σε πάλιν περὶ τέσσα. Καὶ ἔτις ὁ Παῦλος ἐξ-
 34 ἦλθεν ἐκ μέσσω αὐτῶν. Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν· ἐν
 οἷς ἢ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, ἢ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, ἢ ἕτεροὶ σὺν
 αὐτοῖς.

xviii ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηναίων, ἦλθεν εἰς Κόριν-
 2 θον. Καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσ-
 φάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, ἢ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτῆ, (διὰ
 τὸ διατελαχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τὸς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης,)
 3 προσῆλθεν αὐτοῖς· Καὶ διὰ τὸ ὁμοτέχνον εἶναι, ἔμενε παρ' αὐτοῖς ἢ εἰρ-
 4 γάζετο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ
 5 κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέ τε Ἰουδαίους ἢ Ἕλληνας. Ὡς δὲ κατήλθον ἀπὸ
 τῆς Μακεδονίας Ἔπιτιμος ἢ Σίλας ἢ ὁ Τιμόθεος, συνέχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦ-
 6 λος, διαμαρτυρούμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀντιλασσομένων δὲ
 αὐτῶν ἢ βλασφημούντων, ἐκίναξάμενός τὰ ἱμάτια, εἶπε πρὸς αὐτούς· Τὸ
 αἷμα

- αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγὼ, ἀπὸ τῶ νῦν εἰς τὰ ἔθνη
 7 πορεύσομαι. Καὶ μελαβλῆς ἐκείθεν, ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Ἰέσσα, σε-
 8 βομένε τὸν Θεόν, ἧ ἡ οἰκία ἦν συνομορῶσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρ-
 χισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτῶ· καὶ πολλοὶ τῶν
 9 Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον, καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ὀράματος
 ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβῶ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπήσης· διότι ἐγὼ
 10 εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ ἐδῆς ἐπιθήσειαί σοι τῶ κακῶσαί σε· διότι λαός ἐστὶ μοι
 11 πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκαθίσέ τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων
 ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τῶ Θεῶ.
- 12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς Ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν
 13 οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες· Ὅτι παρὰ
 14 τὸν νόμον ἔτι ἀναπαύει τὰς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. Μέλλουσι
 δὲ τῷ Παύλῳ ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τὰς Ἰουδαίους· Εἰ
 μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιουργημάτων πόνηρόν, ὡς Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν
 15 ἠνεσχόμην ὑμῶν. Εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τῶ
 16 καθ' ὑμᾶς, ὄψασθε αὐτοί· κριτὴς γὰρ ἐγὼ τέτων εἶ βέλομαι εἶναι. Καὶ
 17 ἀπήλασεν αὐτὰς ἀπὸ τῶ βήματος. Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες
 Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπον ἔμπροσθεν τῶ βήματος· καὶ ἐδὲν
 τέτων τῷ Γαλλίῳ ἐμελεν.
- 18 Ὁ ΔΕ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἰκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀπο-
 ταξάμενος, ἐξέπλεε εἰς τὴν Συρίαν· καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα, καὶ Ἀκύλας,
 19 κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κερχραΐς· εἶχε γὰρ εὐχήν. Κατήνησε δὲ
 εἰς Ἐφεσον (κακάνους κατέλιπεν αὐτῶ) αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συνα-
 20 γωγὴν, διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον
 21 μέναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν· ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰπὼν· Δεῖ με
 πάντως τὴν ἐορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱερσέλυμα· πάλιν δὲ ἀνα-
 22 κάμψω πρὸς ὑμᾶς, τῶ Θεῶ Θέλοντος. Καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. Καὶ
 καλεθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς, καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη
 εἰς

τὴν Ἀσίαν ἀκῆσαι τὸν λόγον τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας.
 11,12 Δυνάμεις τε ἐπὶ τὰς τυράννας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου· ὥστε
 καὶ ἐπὶ τὰς ἀσθενείας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τῆς χρωῆς αὐτῆς σιδηροῖα ἢ σιμυλί-
 θια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τε πνεύμαθα καὶ πονηρὰ
 13 ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ἐπεχάριζον δὲ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων
 Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τὰς ἐχρήλας τὰ πνεύμαθα καὶ πονηρὰ τὸ
 ὄνομα τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, λέγοντες· Ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὁ Παῦ-
 14 λος κηρύσσει. (Ἦσαν δὲ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπιπλῆ, οἱ τῶ-
 15 το ποιῶντες.) Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, εἶπε· Τὸν Ἰησοῦν
 16 γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ἡμεῖς δὲ τίνας ἐσέ; Καὶ ἐφαλλόμενος
 ἐπ' αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας
 αὐτῶν, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνῆς καὶ τετραυκτισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ
 17 τῆς οἴκῃς ἐκείνης. Τῷτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησι-
 τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἐφεσον· καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτὸς, καὶ ἐμε-
 18 γαλύνετο τὸ ὄνομα τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ. Πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο,
 19 ἐξομολογέμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. Ἰκανοὶ δὲ τῶν τὰ
 περιεργα πράξαντων, συνενέκαυτες τὰς βίβλους, κατέκαιον ἐνώπιον πάν-
 των· καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εἶρον ἀργυροῖς μυριάδας πέντε.
 20 Οὕτω καλὰ κράτος ὁ λόγος τῷ Κυρίῳ ἠύξανε καὶ ἴσχυεν.
 21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν
 Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν· Ὅτι μετὰ τὸ
 22 γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. Ἀποσείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδο-
 νίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐρασον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον
 23 εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐγένετο δὲ καλὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος ἐκ ὀλίγου
 24 περὶ τῆς ὁδοῦ. Δημήτριος γὰρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναῖας
 25 ἀρτυρῶν Ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν ἐκ ὀλίγην. Οὗς
 26 συναθροίσας, καὶ τὰς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν· Ἄνδρες, ἐπίστασθε
 ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εἰπορία ἡμῶν ἐστὶ· καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε

ὅτι ἔ μόνον Ἐφέσε, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος ἔ τ
 πάσης μετέστηεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι ἐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γι-
 27 νόμενοι. Οὐ μόνον δὲ τῆτο κινδυνεῦαι ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεθμὸν ἐλθεῖν,
 ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς Μεγάλης Θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς ἄδεν λοισθῆναι, μέλ-
 λεν τὲ καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ἔλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰ-
 28 κριμένη σέβεται. Ἀκέσαιτες δὲ, καὶ γινόμενοι πλῆρεις θυμῶ, ἔκραζον λέ-
 29 γούτες· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὕλη συγ-
 χύσεως· ὄρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ
 30 Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεδήμας τῷ Πύλλω. Τῷ δὲ Παύλω βελομένω
 31 εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, ἐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί. Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσι-
 αρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δεῖναι
 32 ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. Ἄλλοι μὲν ἔν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλη-
 33 σία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους ἐκ ἠδαισαν τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. Ἐκ
 δὲ τῷ ὄχλῳ προσέβησαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων·
 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καλασέσας τὴν χεῖρα, ἠθέληεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ.
 34 Ἐπιγινόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὕρας
 35 δύο κρᾶζοντων· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. Καλασέλας δὲ ὁ γραμμα-
 τεὺς τὸν ὄχλον, φησὶν· Ἄνδρες Ἐφεσίοι, τίς γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος ὃς ἔ γι-
 36 νόσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον ἔσαν τῆς Μεγάλης Θεᾶς Ἀρτέμιδος
 καὶ τῷ Διοπετῶς; Ἀναλιθρήτων ἔν ὄντων τέτων, δεόν ἐστὶν ὑμᾶς κατεσαλ-
 37 μένες ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς πράττειν. Ἠγάγετε γὰρ τῶς ἄνδρας
 38 τέτους, ἕτε ἱεροσόλους, ἕτε βλασφημῆσας τὴν θεὸν ὑμῶν. Εἰ μὲν ἔν Δη-
 μήτρῳ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν, ἀγοράοι ἄγον-
 39 ται, καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν ἐγκαλείψασαν ἀλλήλοις. Εἰ δέ τι περὶ ἐτέρων
 40 ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐνόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεσθαι. Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν
 ἐγκαλεῖσθαι σάσεως περὶ τῆς σημερον, μηδεὸς αἰτίης ὑπάρχοντῶ περὶ ἔ
 41 δυνασόμεθα ἀποδεῖναι λόγον τῆς συσροφῆς ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπ-
 ἔλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

ΜΕΤΑ

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέρασας εἰς Ἔφεσον, μετακαλέσασθε τὸς πρεσβυ-
 18 τέρας τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς·
 Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ὡς
 19 μετ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην· δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης
 ταπεινοφροσύνης, καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν, τῶν συμβάντων μοι ἐν
 20 ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· ὡς ἔδεν ὑπεσπλάμην τῶν συμφερόντων τῶ
 21 μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους· διαμαρτυρό-
 μενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσι τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίσει τὴν εἰς
 22 τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ νῦν ἰδὲ, ἐγὼ δεσμευόμενος τῷ Πνεύ-
 ματι, πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναυλήσουλά μοι μὴ εἰδώς·
 23 πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καλῶ πόλιον διαμαρτυρεῖται, λέγον ὅτι δεσμά
 24 με καὶ θλίψεις μένουσιν. Ἀλλ' ἔδενός λόγον ποιῶμαι, ἔδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν
 με τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον με μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακο-
 νίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τῶ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς
 25 χάριτος τῶ Θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδὲ, ἐγὼ οἶδα ὅτι ἐκ ἔτι ὄψεσθε τὸ πρόσω-
 26 πόν με ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τῶ Θεοῦ. Διὸ
 μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τῶ αἵματος
 27 πάντων. Οὐ γὰρ ὑπεσπλάμην τῶ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βεβλήν
 28 τῶ Θεοῦ. Προσέχετε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ πάντι τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ
 Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τῶ Κυρίου, ἣν
 29 περιποιήσατο διὰ τῶ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τῆτο, ὅτι εἰσελεύσον-
 ται μετὰ τὴν ἀφίξίν με λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τῶ ποιμνίῃ·
 30 καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσουσι ἄνδρες λαλῶντες διεστραμμένα, τῶ ἀποσ-
 31 τῶν τῶ μαθητῶν ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν
 32 κατὰ καὶ ἡμέραν ἐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νεθετῶν ἕνα ἕκαστον. Καὶ
 33 κατὰ τὸν παρὰ λήθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, τῷ Θεῷ (καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐ-
 34 τοῦ) τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι, καὶ δεῖναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασ-
 35 τῶν ἡμεῖς πᾶσιν. Ἀργυρίῃς ἢ χρυσίῃς ἢ ἱματισμῶ ἔδενός ἐπεβύμην. Αὐτοὶ

[δὲ] γνώσκειε ὅτι ταῖς χρεαῖς με καὶ τοῖς ἔσι μετ' ἐμῆ ὑπηρετήσαν αἱ
 35 χεῖρες αὐταί. Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι ἔτω κοπιῶντας δὲ ἀντιλαμβάνε-
 νεσθαι τῶν ἀσθενήων, μνημονεύειν τὲ τῶν λόγων τῆ Κυρίῃ Ἰησοῦ, ὅτι αὐ-
 36 τὸς εἶπε· Μακάριόν ἐσι μᾶλλον δίδοναι ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν,
 37 θεῖς τὰ γόνατα αὐτῆ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο
 κλαυθμὸς πάντων· καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τραχήλον τῆ Παύλου, κατεφίλου
 38 αὐτόν· ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶρηκε, ὅτι ἐκέτι μέλλεσι τὸ
 πρὸς ὄψον αὐτῆ θεωρεῖν· προεπεμπὸν δὲ αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον.

XXI ΩΣ δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομή-
 σαυτες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ κέθεν εἰς Πά-
 2 ταρα. Καὶ εὐρόνηες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν.
 3 Ἀναφανέντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν
 εἰς Συρίαν, καὶ κατήχθημεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορή-
 4 ζόμενον τὸν γόμον. Καὶ ἀνευρόνηες τὸς μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτῆ ἡμέ-
 ρας ἐπ' ἅ· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τῆ Πνεύματ^ο, μὴ ἀναβαίνειν
 5 εἰς Ἱερουσαλήμ. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξεληθόντες
 ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις, ἕως ἔξω
 6 τῆς πόλεως· καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, προσηυξάμεθα. Καὶ
 ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον· ἐκεῖνοι δὲ ὑπέσρεψαν εἰς
 7 τὰ ἴδια. Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῖον διανύσαντες, ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς
 Πτολεμαῖδα· καὶ ἀσπασάμενοι τὸς ἀδελφούς, ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ'
 8 αὐτοῖς. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξεληθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἤλθομεν εἰς
 Καισάρειαν· καὶ εἰσεληθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τῆ εὐαγγελιστῆ, [τῆ]
 9 ὄντ^ο ἐν τῶν ἐπ' ἅ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῶ. Τέτω δὲ ἦσαν θυγατέρες
 10 παρθέναι τέσσαρες προφητεύουσαι. Ἐπιμένοντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους,
 11 κατήλθέ τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαθ^ο· καὶ ἔλθων πρὸς
 ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τῆ Παύλου, δῆσας τε αὐτῆ τὰς χεῖρας καὶ τὸς
 πόδας, εἶπε· Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· Τὸν ἄνδρα, ὃ ἐστὶν ἡ ζώνη

αὕτη, ἔτω δῆσεν ἐν Ἱερουσαλήμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσεν εἰς χεῖρας
 12 ἔθνων. Ὡς δὲ ἠέσαμεν ταῦτα, παρεκαλέμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι, τῷ
 13 μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος· Τί ποι-
 εῖτε κλαίουτες, καὶ συνθρύπτοντές με τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ εἰ μόνον δεθῆναι,
 ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυ-
 14 ρίου Ἰησοῦ. Μὴ πειθομένους δὲ αὐτῷ, ἠσυχάσαμεν, εἰπόντες· Τὸ θελημα
 τοῦ Κυρίου γενέσθω.

15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσα-
 16 λήμ. Συνήλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ'
 ᾧ ξενισθῶμεν, Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.

17 ΓΕΝΟΜΕΝΩΝ δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέξατο ἡμᾶς οἱ
 18 ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπίσει εἰσήει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον· πάν-
 19 τες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ ἀσπασάμενος αὐτὸς, ἐξηγεῖτο
 καθ' ἐν ἑκάστῳ ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.

20 Οἱ δὲ ἀκέσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον· εἶπον τε αὐτῷ· Θεωρεῖς, ἀδελφε,
 πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων· καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ

21 νόμου ὑπάρχουσι. Κατηχήθησαν δὲ περὶ σῶ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ
 Μωσέως τὸς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτὸς

22 τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθνεσι περιπατεῖν. Τί ἔν ἐσι; πάντως δεῖ πλῆθος
 23 συνελθεῖν· ἀκέσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. Τῷτο ἔν ποιήσον ὅ σοι λέγομεν·

24 εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν. Τέττας παραλα-
 βὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωται τὴν κε-
 φαλήν· καὶ γινῶσι πάντες ὅτι ὧν κατήχηται περὶ σῶ ἔδεν ἐσιν, ἀλλὰ σοι-

25 χεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσω. Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνων ἡμεῖς
 ἐπεσέλαμεν, κρίναντες μηδὲν τοιαῦτον τηρεῖν αὐτὸς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐ-

26 τὸς τό, τε εἰδωλόθυτον, καὶ τὸ αἷμα, καὶ πονηρὸν, καὶ πορνείαν. Τότε ὁ Παῦ-
 λος παραλαβὼν τὸς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς εἰ-
 ῆει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμέρων τοῦ ἀγνισμοῦ, ἕως

- 27 ἔ̅ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστω αὐτῶν ἢ προσφορά. Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἐπιτῆ ἡμέραι συληεῖσθαι, αἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον πάντῃ τὸν ὄχλον, καὶ ἐπεβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν.
- 28 κράζοντες· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· ἕτος ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τῆ λαῶ καὶ τῆ νόμος καὶ τῆ τόπος τέτυτε πάντας πανταχῶ διδάσκων· ἔτι τε καὶ
- 29 Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κηροίνωκε τὸν ἅγιον τόπον τούτου. (Ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τριφίμων τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερόν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος.) Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τῆ λαῶ· καὶ ἐπιλαβόμενοι τῷ Παύλῳ, εἵλκον αὐτὸν ἔξω
- 31 τῷ ἱερῷ· καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκλεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπαίρης, ὅτι ἕλη σιγκέχυται Ἰερουσαλήμ.
- 32 Ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὴν στρατιώτας καὶ ἐκατολήρχους, κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τὰς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπῃοντες τὸν
- 33 Παῦλον. Τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτῶ, καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι
- 34 ἀλύσει δυοῖ· καὶ ἐπυθάνετο τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστὶ πεποιηκώς. Ἄλλοι δὲ ἄλλό τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος δὲ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν
- 35 θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. Ὃτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τὰς ἀναβαθμὰς, συνέβη βασάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν
- 36 βίαν τῶ ὄχλου. Ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τῶ λαῶ, κράζον· Αἴρε αὐτόν.
- 37 Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος, λέγει τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεσί μοι εἰπεῖν τι πρὸς σε; Ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις;
- 38 Οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τέτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τὰς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας καὶ ἀσήμε πόλεως πολίτης· θέομαι δὲ σε, ἐπίτρεψόν μοι λαλήσαι πρὸς τὸν λαόν.
- 40 Ἐπιτρέψαντες δὲ αὐτῷ, ὁ Παῦλος ἕως ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησε τῇ

XXII Ἐβραΐδι διαλέκῳ, λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἢ πατέρες, ἀπέσαλέ με τῆς
 2 πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. (Ἀκέσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἐβραΐδι διαλέκῳ
 3 προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν· καὶ φησιν·) Ἐγὼ μὲν εἶμι
 ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένον ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατετραμμένον
 δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τὰς πόδας Γαμαλιήλ πεπαιδευμένος κατὰ
 ἀκριβείαν τῆ πατρῴου νόμου, ζηλωτῆς ὑπάρχων τῆ Θεῶ, καθὼς πάντες
 4 ὑμεῖς ἐσε σήμερον· ὅς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων ἢ
 5 παραδίδὼς εἰς φυλακὰς ἀνδρῶν τε ἢ γυναικῶν. Ὡς ἢ ὁ Ἀρχιερεὺς μαρ-
 τυρῆ μοι, ἢ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν ἢ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς
 τὰς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄζων ἢ τὰς ἐκείσε ὄντας, δεδε-
 6 μένους εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ ἢ
 ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τῆ ἔρανθ περιαισρά-
 7 ψαι φῶς ἰκανὸν περὶ ἐμέ. Ἐπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος, ἢ ἤκισα φωνῆς
 λεγούσης μοι· Σαῦλ, Σαῦλ, τί με διώκεις; Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἶ,
 8 Κύριε; Εἶπέ τε πρὸς με· Ἐγὼ εἶμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις.
 9 Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, ἢ ἔμφοβοι ἐγένοντο· τὴν δὲ
 10 φωνὴν ἐκ ἤκισαν τῆ λαλῆντός μοι. Εἶπον δέ· Τί ποιήσω, Κύριε; Ὁ δὲ
 Κύριος εἶπε πρὸς με· Ἀναστὰς πορεύε εἰς Δαμασκόν· καὶ κἄν σοι λαλη-
 11 θῆσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται σοι ποιῆσαι. Ὡς δὲ ἐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ
 τῆς δόξης τῆ φωτὸς ἐκένθη, χειραγωγούμενον ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον
 12 εἰς Δαμασκόν. Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρέ-
 13 μενον ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, ἐλθὼν πρὸς με, ἢ ἐπιστὰς
 εἶπέ μοι· Σαῦλ ἀδελφε, ἀνάβλεψον. Κατὰ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς
 14 αὐτόν. Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶ-
 ναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἢ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, ἢ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τῆ σῶματος
 15 αὐτοῦ, ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν ἐώρακας ἢ ἤκου-
 16 σας. Καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι, ἢ ἀπόλυσαι τὰς ἀμαρτίας
 17 σε, ἐπικαλεσάμενον τὸ ὄνομα τῆ Κυρίου. Ἐγένετο δέ μοι ὑποσρέψαντι
 εἰς

- 17 εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένους με ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἑκστάσει,
 18 καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· Σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ·
 19 διότι ἐ παραδέξονται σε τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. Καὶ γὰρ εἶπον· Κύριε,
 αὐτοὶ ἐπίσανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρον κατὰ τὰς συναγωγὰς τῶν
 20 πικρυνόων ἐπὶ σε. Καὶ ὅτε ἐξέχευτο τὸ αἷμα Στεφάνου τῷ μάρτυρός σε,
 καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεσῶς, καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ φυλάσσαν τὰ
 21 ἱμάτια τῶν ἀναιρέντων αὐτόν. Καὶ εἶπε πρὸς με· Πορεύε· ὅτι ἐγὼ εἰς
 ἔθνη μακρὰν ἐξαποσελῶ σε.
 22 Ἦκον δὲ αὐτῷ ἄχρι τούτου τῶ λόγῳ· καὶ ἐπήσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέ-
 23 γούσας· Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιῦτον· ἐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. Κραυ-
 γαζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ριπέντων τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν
 24 ἀέρα, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλιάρχῳ ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν, εἰπὼν
 μάστιξιν ἀνελάξασθαι αὐτόν· ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν ἕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ·
 25 Ὡς δὲ προέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμαῖσιν, εἶπε πρὸς τὸν ἐσῶτα ἐκατόνταρχον
 ὁ Παῦλῳ· Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἕξεις ὑμῖν μαστίξιν;
 26 Ἀκέσας δὲ ὁ ἐκατόνταρχῳ, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων·
 27 Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἕτος Ῥωμαῖός ἐστι. Προσελθὼν
 δὲ ὁ χιλιάρχῳ εἶπεν αὐτῷ· Λέγε μοι, [εἰ] σὺ Ῥωμαῖός εἶ; Ὁ δὲ
 28 ἔφη· Ναί. Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχῳ· Ἐγὼ πολλὰ κεφαλαῖα τὴν πο-
 λιτείαν ταύτην ἐκλήσαμην· Ὁ δὲ Παῦλῳ ἔφη· Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.
 29 Εὐθέως ἔν ἀπέσθησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνελάξιν· καὶ ὁ χιλιάρ-
 χος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνὼς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς.
 30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βεβλόμενῳ γινῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ, τί κατηγορεῖται
 παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν
 τὰς Ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον,
 2 ἔστησεν εἰς αὐτῆς. Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλῳ τῷ συνεδρίῳ, εἶπεν· Ἄνδρες
 ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης
 2 τῆς ἡμέρας. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεσῶσιν αὐτῷ
 X x x τύπῳ

- 3 τύπην αὐτῆ τὸ σῶμα. Τότε ὁ ΠαῦλⓄ πρὸς αὐτὸν εἶπε. Τύπην σε
 μέλλει ὁ Θεὸς, τοῖχε κεκονιαμένε· ἢ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον,
 4 ἢ παρανομῶν κελεύεις με τύπῃσθαι; Οἱ δὲ παρεσῶτες εἶπον· Τὸν Ἀρ-
 5 χιερέα τῆ Θεῆ λοιδορεῖς; Ἔφη τε ὁ ΠαῦλⓄ· Οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι
 ἐστὶν Ἀρχιερεὺς· γέγραπται γάρ· Ἀρχοῦλα τῆ λαῶ σε ἔκ ἐρεῖς κακῶς.
 6 Γυνὲς δὲ ὁ ΠαῦλⓄ ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων; τὸ δὲ ἕτερον Φαρι-
 σαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι,
 7 υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος ἢ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. Τῆτο
 δὲ αὐτῆ λαλήσαντος, ἐγένετο σάσις τῶν Φαρισαίων ἢ τῶν Σαδδουκαίων· ἢ
 8 ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μη-
 9 δὲ ἄγγελον, μήτε πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφοτέρω. Ἐγέν-
 νετο δὲ κραυγὴ μεγάλη· ἢ ἀναστάντες οἱ Γραμματεῖς τῆ μέρος τῶν Φαρι-
 σαίων διεμάχοντο, λέγοντες· Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τῆτω·
 10 εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἢ ἄγγελⓄ, μὴ θεομαχῶμεν. Πολλῆς δὲ
 γενομένης σάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χιλιάρχⓄ μὴ διασπασθῆ ὁ ΠαῦλⓄ ὑπ'
 αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στρατεύμα καταβῆναι, ἢ ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσση αὐ-
 τῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.
- 11 Τῆ δὲ ἐπίση νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ ΚύριⓄ εἶπε· Θάρσει, Παῦλε· ὡς
 γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμῆ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἔτω σε δεῖ ἢ εἰς Ῥώμην
 12 μαρτυρηῆσαι. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συσρο-
 φὴν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτῆς, λέγοντες· μὴτε φαγεῖν, μὴτε πιεῖν, ἕως ἢ
 13 ἀποκλείνωσι τὸν Παῦλον. Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν
 14 συνωμοσίαν πεποιηκότες· οἵτινες προσελθόντες τοῖς Ἀρχιερεῦσι ἢ τοῖς
 πρεσβυτέροις, εἶπον· Ἀναθέματι ἀνεθεμαλίσσαμεν ἑαυτῆς, μηδενὸς γεύσασ-
 15 θαι ἕως ἢ ἀποκλείνωμεν τὸν Παῦλον. Νῦν ἔν ὑμῶς ἐμφανίσαιε τῷ χιλι-
 ἀρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως ἄριον αὐτὸν καταγάγη πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλ-
 λουλας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτῆ· ἡμεῖς δὲ, πρὸ τῆ εἰγίσαι
 16 αὐτὸν, ἕτοιμοί ἐσμεν τῆ ἀνελεῖν αὐτόν. Ἀκίστας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς

Παύλε τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος ἢ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολήν,
 17 ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἐκατον-
 τάρχων, ἔφη· Τὸν νεανίαν τῆτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον· ἔχει γάρ
 18 τι ἀπαγγέλλαι αὐτῷ. Ὁ μὲν ἔν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλι-
 αρχον, καὶ φησιν· Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με, ἠρώτησε
 19 τῆτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σε, ἔχοντά τι λαλήσαι σοι. Ἐπιλαβό-
 μενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτῆ ὁ χιλιάρχος, ἢ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν, ἐπυ-
 20 θάνειο· Τί ἐσιν ὃ ἔχεις ἀπαγγέλλαι μοι; Εἶπε δέ· Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέ-
 θετο τῷ ἐρωτήσαι σε ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον,
 21 ὡς μέλλουές τι ἀκριβέστερον πυθάνεσθαι περὶ αὐτῆ. Σὺ ἔν μὴ πεισθῆς
 αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πολλοὺς τεσσαράκοντα, οἵ-
 τινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτὰς μῆτε φαγεῖν, μῆτε πιεῖν ἕως ἢ ἀνέλωσιν αὐ-
 22 τόν· ἢ νῦν ἔτοιμοί εἰσι, προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. Ὁ μὲν
 ἔν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγέλλας μηδενὶ ἐκλαῆσαι ὅτι
 23 ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινας τῶν ἐκα-
 τοντάρχων, εἶπεν· Ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως
 Καισαρείας, ἢ ἵππεῖς ἐβδομήκοντα, ἢ δεξιοτάτους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης
 24 ὥρας τῆς νυκτός· κήνην τε παρασηῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον δια-
 25 σώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα· γράψας ἐπισολήν περιέχεσαν τὸν
 26,27 τύπον τῆτον· Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. Τὸν
 ἄνδρα τῆτον, συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἢ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι ὑπ'
 αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξελόμην αὐτὸν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός
 28 ἐστίν. Βεβλόμενος δὲ γινῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλειν αὐτῷ, κατήγαγον
 29 αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν. Ὁν εὖρον ἐγκαλλέμενον περὶ ζητημάτων
 30 τῶ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. Μη-
 νυθείσης δὲ μοι ἐπιβελῆς εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,
 ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σε, παραγγέλλας ἢ τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς
 αὐτὸν ἐπὶ σοῦ· Ἐρῶσο·

31 Οἱ μὲν ἐν στρατιώται, κατὰ τὸ διαλεχθένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν
 32 Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀλιπαρίδα. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἔα-
 σαντες τὰς ἵππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέσρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν.
 33 Οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγε-
 34 μόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. Ἀναγνὼς δὲ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἐπερω-
 35 τήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶ, καὶ πυθόμενος ὅτι ὑπὸ Κιλικίας· Διακρί-
 σομαί σε, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σε παραγένωμαι. Ἐκέλευσέ τε αὐ-
 τὸν ἐν τῷ πραιποσίτῳ τῆ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

xxiv META δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσ-
 βυτέρων, καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ
 2 τῆ Παύλου. Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος, λέγων·
 3 Πολλῆς εἰρήνης τυχεάνοντες διὰ σε, καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει
 τέτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας πάντη τε καὶ πανταχῶ, ἀποδεχόμεθα, κράτιστε
 4 Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας· Ἴνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σε ἐγκόπῃω, πα-
 5 ρακκλῶ ἀκῶσαι σε ἡμῶν συντόμῳ τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. Εὐρόντες γὰρ τὸν ἄν-
 6 δρα τέτον λοιμὸν, καὶ κινῶντα εἰς ἡμᾶς τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰ-
 6 κημένην, πρῶτοςάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἰρέσεως· ὅς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέ-
 7 ρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσα-
 7 μεν κρίνειν· Παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος, μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν
 8 χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε· κελεύσας τὰς κατηγόρους αὐτῷ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε·
 9 παρ' ἧς δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τέτων ἐπιγνώσασθαι, ὧν ἡμεῖς
 9 κατηγορεῖμεν αὐτῷ. Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα ἔτι
 ἔχειν.

10 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τῷ ἡγεμόνος λέγειν· Ἐκ πολ-
 λῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τέτῳ ἐπιστάμενος, εὐθυμότερον τὰ περὶ
 11 ἐμαυτοῦ ἀπολογεῖμαι· δυναμένον σε γινῶσθαι ὅτι ἔπλεως εἰσὶ μοι ἡμέραι
 12 [ἢ] δεκαδύο, ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔτε ἐν τῷ
 ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινὰ διαλεγόμενον, ἢ ἐπισύστασιν ποιῆναι ὄχλου, ἔτε
 ἐν

- 13 ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἔτε κατὰ τὴν πόλιν· ἔτε παρασηῆσαι δύνανται
 14 περὶ ὧν νῦν κληροῦσίν με. Ὁμολογῶ δὲ τὐτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν
 λέγεσιν αἴρεσιν, ἔτω λατρεύω τῷ πατρὶ Ὁθεῖ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ
 15 τὸν νόμον, καὶ ἐν ταῖς προφήταις, γεγραμμένοις· ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεὸν,
 ἦν καὶ αὐτοὶ ἔτοι προσδέχονται, ἀνάσασιν μέλλεν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων
 16 τε καὶ ἀδίκων· Ἐν τῆτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκή, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχων πρὸς
 17 τὸν Θεὸν καὶ τὰς ἀνθρώπους διαπαντός. Δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην
 18 ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος με, καὶ προσφοράς· ἐν οἷς εὖρον με ἡγ-
 νισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ μετὰ ὄχλου, ἐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας
 19, 20 Ἰουδαῖοι, ἐς δεῖ ἐπὶ σὲ παρῆναι, καὶ κληροῦσιν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς με· Ἡ
 αὐτοὶ ἔτοι ἀπάτασαν, τί εὖρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα, σάνλος με ἐπὶ τῷ συν-
 21 εδρίε, ἢ περὶ μιᾶς ταύτης Φωνῆς, ἧς ἔκραζα ἐςὼς ἐναυτοῖς· Ὅτι περὶ
 ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἰφ' ὑμῶν.
 22 Ἀκέσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτὰς, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ
 περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν, ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχῳ καταβῆ, διαγνώσομαι τὰ
 23 καθ' ὑμᾶς· διαταξάμενός τε τῷ ἐκατολῆάρχῳ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν
 τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτῷ ὑπηρετεῖν, ἢ προσέρχεσθαι
 αὐτῷ.
 24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρεσίλλῃ τῇ γυ-
 ναικὶ αὐτῷ ἔση Ἰουδαῖα, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτῷ περὶ
 25 τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Διαλεφόμενος δὲ αὐτῷ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρα-
 τείας καὶ τῷ κρίματος τῷ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβῳ γενόμενῳ ὁ Φῆλιξ
 ἀπεκρίθη· Τὸ νῦν ἔχον πορεύε· καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε·
 26 Ἄμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήμκτα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τῷ Παύλῳ, ὅπως
 27 λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μελαπεμπόμενος, ὠμίλει αὐτῷ. Διε-
 τίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆσον· Θέλων τε
 χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ, κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

xxv ΦΗΣΤΟΣ ἔν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱερο-
 2 σόλυμα ἀπὸ Καισαρείας. Ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς κὶ οἱ πρῶ-
 3 τοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τῷ Παύλῳ, κὶ παρεκάλεν αὐτὸν, αἰτέμενοι χάριν
 κατ' αὐτῷ, ὅπως μεταπέμψῃται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐνέδραν ποιῶντες
 4 ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ἰδὴν. Ὁ μὲν ἔν ΦῆςⓄ ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν
 5 Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ, ἐαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. Οἱ ἔν
 6 δυναταὶ ἐν ὑμῖν, φησὶ, συγκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν ἐν τῇ ἀνδρὶ τέτρω, κατή-
 7 γορέτωσαν αὐτῷ. Διατρέψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας ἕ' ὡλείας ὁκτώ ἢ δέκα,
 8 καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τῷ βήματⓄ, ἐκέλευσε
 9 τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. Παραγενομένῳ δὲ αὐτῷ, περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱερο-
 10 σολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλοὶ κὶ βαρῆα αἰτιώματα φέροντες κα-
 11 τὰ τῷ Παύλῳ, ἃ ἔκ ἰσχυρὸν ἀποδείξαι· ἀπολογουμένῳ αὐτῷ· Ὅτι ἔτε εἰς
 12 τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, ἔτε εἰς τὸ ἱερόν, ἔτε εἰς Καίσαρά τι ἤμαθρον. Ὁ
 ΦῆςⓄ δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ
 εἶπε· Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβῆς, ἐκεῖ περὶ τέτρω κρίνεσθαι ἐπ' ἐμῷ;
 10 Εἶπε δὲ ὁ ΠαῦλⓄ· Ἐπὶ τῷ βήματⓄ ΚαίσαρⓄ ἔσῳς εἰμι, ἕ' με δεῖ
 11 κρίνεσθαι· Ἰουδαῖος ἔδεν ἠδίκησα, ὡς κὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. Εἰ μὲν
 γὰρ ἀδικῶ, κὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, ἕ' παραιτῶμαι τὸ ἀποθανεῖν·
 εἰ δὲ ἔδεν ἐστὶν ὧν ἔτοι κατηγορεῖσίν με, ἔδειξέ με δύναμιαι αὐτοῖς χαρίσασ-
 12 θαι· Καίσαρα ἐπικαλέσμαι. Τότε ὁ ΦῆςⓄ, συλλαλήσας μετὰ τῷ συμβε-
 λίῳ, ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι; ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.
 13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππαις ὁ βασιλεὺς κὶ Βερνίκη κατ-
 14 ἠύτησαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπασόμενοι τὸν Φῆσον. Ὡς δὲ ὡλείας ἡμέρας
 διέτριβον ἐκεῖ, ὁ ΦῆςⓄ τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων·
 15 Ἀνὴρ τις ἐστὶ κατὰ λέκλιμμένῳ ὑπὸ ΦήλικⓄ δέσμιⓄ· περὶ ἕ', γενομένῳ
 με εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ Ἀρχιερεῖς κὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰου-
 16 δαίων, αἰτέμενοι κατ' αὐτῷ δίκην. Πρὸς δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι ἔκ ἐστὶν ἕδⓄ
 Ἰουδαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπόλειαν, πρὶν ἢ ὁ κατήγορέμενος
 κατὰ

κατὰ πρόσωπον ἔχοι τὰς κατηγορίας, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τῆς
 17 ἐγκλήματός· Συνελθόντων ἔν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησά-
 μενος, τῇ ἑξῆς καθύστας ἐπὶ τῷ βήματι, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα.
 18 Περὶ ἧς σθέντες οἱ κατήγοροι ἐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ἂν ὑπενόου ἐγώ·
 19 ζητήμαί τε τινὰ περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ
 20 τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. Ἀποράμενος δὲ ἐγὼ
 εἰς τὴν περὶ τέττε ζήτησιν, ἔλεγον εἰ βέλτοη πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ,
 21 καὶ κρίνεσθαι περὶ τέταν. Τῷ δὲ Παύλῳ ἐπικαλεσαμένῳ τηρεῖν αὐ-
 τὸν εἰς τὴν τῷ Σεβαστῷ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἕως ἧς πέμ-
 22 ψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆσον ἔφη· Ἐβελό-
 μην καὶ αὐτὸς τῷ ἀνθρώπῳ ἀκῆσαι. Ὁ δὲ Ἀΐριον, φησὶν, ἀκῆσῃ αὐτῷ.
 23 Τῇ ἔν ἐπαύριον ἐλθόντῳ τῷ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς
 φαυλασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις, καὶ
 ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν ἔσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τῷ Φῆσι, ἤχθη
 24 ὁ Παῦλος. Καί φησιν ὁ Φῆσος· Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμ-
 παρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τέτον, περὶ ἧς πᾶν τὸ πλιβῶ τῶν Ἰε-
 25 δαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν
 αὐτὸν μηκέτι. Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πε-
 26πραχῆναι, καὶ αὐτῷ δὲ τέττε ἐπικαλεσαμένῳ τὸν Σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν
 26 αὐτὸν. Περὶ ἧς ἀσφαλῆς τι γράψαι τῷ Κυρίῳ ἔμ ἔχω. διὸ προήγαγον
 αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σῶ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἕπως τῆς ἀνακρί-
 27 σεως γενομένης, σχῶ τι γράψαι. Ἄλλορον γὰρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέσ-
 μιον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτῷ αἰτίας σημεῖναι.

xxvi

ΑΓΡΙΠΠΑΣ δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέπέ μοι ὑπὲρ σεαυτοῦ
 2 λέγειν. Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο, ἐλέγχων τὴν χάρα· Περὶ πάντων
 ἂν ἐγκαλέσαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἠγγῆμαι ἐμαυτὸν μακά-
 3 ριον, μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σῶ σήμερον· μάλιστα γνώσῃ ἕντά σε πᾶν-
 των τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἔλθῃν τε καὶ ζητημάτων· διὸ δεομαί σε, μακροθύμως

4 ἀπέσαι με. Τὴν μὲν ἔν βίωσίν με τὴν εἰ νεότητος, τὴν ἀπ' ἀρχῆς γε-
 5 νομένην ἐν τῷ ἔθνει με ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι προ-
 γινώσκοντες με ἄνωθεν, (εἰὰν θέλωσι μαρτυρεῖν) ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην
 6 αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖοι. (Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι
 τῆς πρὸς τὰς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔσημα κρινέ-
 7 μεν. εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκλενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον
 ἐλπίζει κατανῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκλημαί, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ
 8 [τῶν] Ἰουδαίων. Τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκρῶς ἐγέρει;)
 9 Ἐγὼ μὲν ἔν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ
 10 ἐναντία πρᾶξαι. Ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πολλὰς τῶν ἁγίων
 ἐγὼ φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν Ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβών·
 11 ἀναιρεμένων τε αὐτῶν κατήνεκα ψῆφον. Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγω-
 γὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτὰς, ἠνάγκαζον βλασφημεῖν· περισσῶς τε ἐμ-
 12 μαινόμενοι αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ πορευ-
 ὄμενοι εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν Ἀρ-
 13 χιερέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, ἐρανίθεν, ὑπὲρ τὴν
 λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με φῶς καὶ τὰς σὺν ἐμοὶ πορευομένους.
 14 Πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλῆσαν πρὸς
 με, καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ· Σαῦλ, Σαῦλ, τί με διώκεις; σκλη-
 15 ρὸν σοι πρὸς κέντρα λαλῆζειν. Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶ-
 16 πεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. Ἀλλὰ ἀνάστη, καὶ στήθι ἐπὶ τὰς πό-
 δας σε· εἰς τὸτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρετήν, καὶ μάρ-
 17 τυρα ἂν τε εἶδες, ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρέμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ, καὶ τῶν
 18 ἐθνῶν, εἰς ὃς ἐγὼ νῦν σε ἀποσέλλω, ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέ-
 ψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λα-
 βῆν αὐτὰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κληρὸν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις, πίσει τῇ εἰς
 19 ἐμέ. Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ ἐρανίῳ ὀπλισία·
 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν
 τῆς

τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγγελλον μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν
 21 Θεόν, ἅξια τῆς μετάνοιας ἔργα πράσσειν. Ἔνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι
 22 συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπειρώνη διαχειρίσασθαι. Ἐπιχειρίας ἔν τυχῶν
 τῆς παρὰ τῷ Θεῷ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔσημα μαρτυρούμενος μικρῷ τε
 καὶ μεγάλῳ, ἔδεν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφήται ἐλάλησαν μελλόντων γί-
 23 νεσθαι, καὶ Μωσῆς· εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτῳ ἐξ ἀναστάσεως νε-
 24 κρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι. Ταῦτα δὲ αὐτῷ
 ἀπολοφειμένε, ὁ Φῆσος μεγάλη τῇ φωνῇ ἔφη· Μαίνη, Παῦλε· τὰ πολλὰ
 25 σε γράμμαλα εἰς μανίαν περιτρέπει. Ὁ δὲ· Οὐ μαίνομαι, φησὶ, κράτιστε
 26 Φῆσε, ἀλλ' ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. Ἐπίσταται γὰρ
 περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενῳ λαλῶ· λανθάνειν
 γὰρ αὐτόν τι τούτων ἐπίδομαι ἔδεν· ἐ γάρ ἐσιν ἐν γνώμῃ πεπραγμένον
 27 τῆτο. Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις.
 28 Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν
 29 γενέσθαι. Ὁ δὲ Παῦλῳ εἶπεν· Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν
 πολλῷ ἐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τὰς ἀκρόντας με σήμερον, γενέσθαι
 30 τοιέτους ὅποῖῳ καὶ γὰρ εἰμι, παρεκτός τῶν δεσμῶν τούτων. Καὶ ταῦτα εἶ-
 πόντος αὐτῷ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμῶν, ἢ τε Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθη-
 31 μενοι αὐτοῖς. Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλησαν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Ὅτι
 ἔδεν θανάτε ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπῳ ἔτῳ. Ἀγρίππας δὲ
 32 τῷ Φῆσῳ ἔφη· Ἀπολελίσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπῳ ἔτῳ, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο
 Καίσαρα.

xxvii Ως δὲ ἐκρίθη τῷ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδεν τὸν τε
 Παῦλον καὶ τινὰς ἑτέρας δεσμώτας ἐκατοντάρχῃ, ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπάρτης
 2 Σεβαστῆς. Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῶ, μέλλουτες πλεῖν τὰς κατὰ
 τὴν Ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὅντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχῃ Μακεδόνοιο Θεσ-
 3 σαλονικέως. Τῇ τε ἑτέρῃ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα. Φιλανθρώπως τε ὁ Ἰού-
 λιῳ τῷ Παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψε πρὸς τὰς φίλας πορευθέντα, ἐπι-

4 μελείας τυχεῖν. Κακῆθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ
 5 τῶν ἀνέμων εἶναι ἐναντίους. Τό, τε πέλαιος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμ-
 6 φυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. Κακῆ εὐρῶν ὁ
 ἐκατόνναρχος πλοῖον Ἀλεξανδρίνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν
 7 ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐν ἰκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοῦνες, καὶ μόλις γενόμενοι
 κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τῷ ἀνέμῳ, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρή-
 8 τιν κατὰ Σαλμώνην· μόλις τε, παραλεγόμενοι αὐτήν, ἤλθομεν εἰς τόπον
 9 τινα καλέμενον Καλῆς λιμένας, ᾧ ἔργυς ἦν πόλις Λασαία. Ἰκανῶ δὲ
 χρόνῳ διαγενομένοι, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλῆς τῷ πλοῦς, διὰ τὸ καὶ τὴν νη-
 10 σείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ Παῦλος, λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες,
 θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας εἰ μόνον τῷ φορτίῳ καὶ τῷ πλοίῳ,
 11 ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. Ὁ δὲ ἐκατόνναρχος
 τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπέθετο μάλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τῷ Παύλῳ λεγο-
 12 μένοις. Ἀνευθέτε δὲ τῷ λιμένι ὑπάρχοντι πρὸς παραχειμασίαν, οἱ
 πλείους ἔθεντο βελὴν ἀναχθῆναι κακῆθεν, εἶπως δύναμις καταντήσαντες εἰς
 Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέπουσα κατὰ Λίβα καὶ κατὰ
 13 Χῶρον. Ὑποπνεύσαντι δὲ Νότος, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι,
 14 ἄρανες, ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. Μετ' εἰ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ'
 15 αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός, ὁ καλέμενος Εὐροκλύδων. Συναρπασθέντι δὲ
 τῷ πλοίῳ, καὶ μὴ δυναμένοι ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα.
 16 Νησίον δὲ τι ὑποδραμόντες καλέμενον Κλαύδην, μόλις ἰσχύσαμεν περι-
 17 κρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης· ἦν ἄρανες, βοηθείαις ἐχρῶτο, ὑποζωννύντες
 τὸ πλοῖον· φοβέμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ
 18 σκεῦος, ἕτως ἐφέροντο. Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἐξῆς ἐβόλην
 15,20 ἐποιῶντο· καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τῷ πλοίῳ ἐρρίψαμεν. Μῆτε
 δὲ ἤλις, μῆτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε καὶ
 21 ὀλίγα ἐπικειμένοι, λοιπὸν περιηρεῖτο πᾶσα ἐλπίς τῷ σώζεσθαι ἡμᾶς· Πολ-
 λῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχέσης, τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν·

Ἔδει

Ἐδει μὲν, ὡ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης,
 22 κερδήσαι τε τὴν ὕβριν ταύτην ἢ τὴν ζημίαν. Καὶ ταυῦν παραινῶ ὑμᾶς
 εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς ἐδεμία ἔσαι ἐξ ὑμῶν, πλὴν τῆ πλοῖου.
 23 Παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τῆ Θεοῦ ἃ εἰμι, ὃ ἢ λατρεύω,
 24 λέγων· Μὴ φοβῆ, Παῦλε· Καίσαρί· σε δεῖ παρασῆναι· ἢ ἰδὲ, κεχάρισαί
 25 σοι ὁ Θεὸς πάντας τὰς πλείονας μετὰ σῶ. Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πι-
 26 σεῖω γὰρ τῷ Θεῷ, ὅτι ἔτις ἔσαι καθ' ὃν τρόπον λελάληκαί μοι· Εἰς νῆσον
 27 δὲ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νυκτὶ ἐγένετο, διαφε-
 28 ρομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρία, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόησιν οἱ ναῦται
 29 βραχὺ δὲ διασήσαντες, ἢ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὀρτυγίαν δεκαπέντε. Φο-
 30 βέμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρυμνῆς εἴψαντες ἀγ-
 30 κύρας τέσσαρας, ἠύχοντο ἡμέραν γενέσθαι· Τῶν δὲ ναυῶν ζητῶντων φυ-
 31 γεῖν ἐκ τῆ πλοῖου, ἢ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προ-
 31 φάσει ὡς ἐκ πρῶρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκλάνειν, εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἐκα-
 32 τοπλάρχῃ ἢ τοῖς στρατιώταις· Ἐὰν μὴ ἔτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς
 32 σαθῆναι ἔ δύνασθε. Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκά-
 33 φης, ἢ ἔιασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἄχρι δὲ ἔ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, πα-
 33 ρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαθεῖν τροφῆς, λέγων· Τεσσαρεσκαίδε-
 34 κάτην σήμερον ἡμέραν, προσδοκῶντες, ἄσῃοι διαλελεῖτε, μηδὲν προσλαθεῖ-
 34 μενοι. Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαθεῖν τροφῆς· τῆτο γὰρ πρὸς τῆς
 35 ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· ἐδεὸς γὰρ ὑμῶν θρίξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πε-
 35 σεῖται. Εἰπὼν δὲ ταῦτα, ἢ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον
 36 πάντων, ἢ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. Εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι πάντες, ἢ αὐ-
 37 τοὶ προσελάβοντο τροφῆς. Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ, δια-
 38 κόσαι ἐδομηχολαέξ. Κορεσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκέφιζον τὸ πλοῖον, ἐμβαλ-
 39 λόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν ἐκ
 ἐπεγίνωσκον· κόλπον δὲ τινα καλεῖσθαι ἔχοντα αἰθιαλὸν, εἰς ὃν ἐβυλεύσαντο,

40 εἰ δυνατόν, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. Καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες, εἶον εἰς
 τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων· καὶ ἐπάραντες
 41 τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεύσῃ, κατέειχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. Περιπεσόντες δὲ εἰς
 τόπον διθάλασσον, ἐπάκειλαν τὴν ναῦν· καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν
 42 ἀσάλευτῶ, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. Τῶν δὲ
 στρατιωτῶν βεβλή ἐγένετο ἵνα τὰς δεσμώτας ἀποκλένωσι, μήτις ἐκκολυμβήσας
 43 διαφύγη. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχῶ, βεβλόμενῶ διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώ-
 λυσεν αὐτὰς τῷ βεβλήματιῶ, ἐκέλευσέ τε τὰς δυναμένους καλυμβῆν, ἀπορ-
 44 ρίψαντας, πρῶτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίεναι· καὶ τὰς λοιπὰς, ἕως μὲν ἐπὶ σανίσιν,
 ἕως δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τῶ πλοῖου· καὶ ἕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι
 ἐπὶ τὴν γῆν.

xxviii ΚΑΙ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσῶ καλεῖται. Οἱ
 δὲ βάρβαροι παρέειχον ἕ τὴν τυχεῖσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἀνάψαντες γὰρ
 πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ἕτερον τὸν ἐφεσῶτα, καὶ διὰ τὸ
 3 ψύχος. Συσρῆψαντιῶ δὲ τῷ Παύλῳ φρυγάνων πλεῖσῶ, καὶ ἐπιθέλιῶ ἐπὶ
 τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης διεξεληθῶσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτῶ.
 4 Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμᾶμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶ, ἔλε-
 γον πρὸς ἀλλήλους· Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπῶ ἕτῶ, ὃν διασωθέντα
 5 ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν ἕκ εἶασεν. Ὁ μὲν ἕν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον
 6 εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν ἕδὲν κακόν· οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασ-
 θαι, ἡ καλακίπειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων, καὶ θεω-
 7 ρῶντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεμβαλλόμενοι ἔλεγον Θεὸν αὐ-
 8 τῶ εἶναι. ἕν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία τῶ πρῶτῶ
 τῆς νήσου, ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενῶ ἡμᾶς, τρεῖς ἡμέρας φιλοφρό-
 9 νως ἐξένισεν. ἕγένετο δὲ τὸν πατέρα τῶ Ποπλίῳ πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ
 συνεχόμενον καλακῆσθαι· πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος,
 9 ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας αὐτῶ, ἰάσατο αὐτόν. Τῆς ἕν γενομένης, καὶ οἱ λοιποὶ
 10 οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο, καὶ ἕθεραπεύοντο. Οἱ καὶ
 πολλαῖς

πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν
 11 χρεῖαν. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοῷ, παρακεχειμακῶτι ἐν
 12 τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίῳ, παρασήμῳ Διοσκέροις. Καὶ καταχθέντες εἰς
 Συρακῆσας, ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς. Ὅθεν περιελθόντες κατηνῆσαμεν
 13 εἰς Ῥήγιον· καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένη νύκτι, δευτέρῳ ἦλθον εἰς
 14 Ποτιόλκας· οὗ εὐρόντες ἀδελφὸς, παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμείναι ἡμέ-
 15 ρας ἐπτά· καὶ ἕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἦλθον. Κακείθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκῆσαυτες
 τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίε Φόρου καὶ Τριῶν τα-
 βερῶν· ἔς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαρισήσας τῷ Θεῷ, ἔλαβε Θάρσος.
 16 ΟΤΕ δὲ ἦλθον εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τὸς δεσμίους
 τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ ἐπέτράπη μένειν καθ' ἑαυτὸν, σὺν τῷ
 17 φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασ-
 θαι τὸν Παῦλον τὸς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρῶτος· συνελθόντων δὲ αὐτῶν,
 ἔλεγε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ ἔδην ἐναυλίον ποιήσας τῷ λαῷ,
 ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατέροισι, δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς
 18 χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβέβηλο ἀπολύσαι, διὰ τὸ
 19 μηδεμίαν αἰτίαν θανάτῳ ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰου-
 δαίων, ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, ἔχων ὡς τῷ ἔθνεσσι με ἔχων τι
 20 κληροῦσαι. Διὰ ταύτην ἔν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσ-
 λαλῆσαι· ἔνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τῆς Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περιέκει-
 21 μαι. Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον· Ἡμεῖς ἔτε γράμματα περὶ σὲ ἐδεξάμεθα
 ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἔτε παραγενομένουσιν τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλά-
 22 λησέ τι περὶ σὲ πονηρόν. Ἀξιῶμεν δὲ παρὰ σὲ ἀκῆσαι ἢ φρονεῖς·
 περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωσόν ἐσιν ἡμῖν ὅτι πανταχῶς ἀντι-
 23 λέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν
 πλείους· οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρομένους τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ, πείθων
 τε αὐτούς τὰ περὶ τῆς Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τῆς νόμου Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν,
 24 ἀπὸ πρῶτῃ ἕως ἐσπέρας. Καὶ οἱ μὲν ἐπέβηλο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίεον.

- 25 Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντες τῷ Παύλῳ ῥῆμα
 ἔν· Ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησε διὰ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ
- 26 πρὸς τὰς πατέρας ἡμῶν, λέγον· Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τῆτον, καὶ εἰ-
 πόν· Ἀκοῇ ἀκέσειε, καὶ ἔ μὴ συνῆτε· καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ ἔ μὴ ἴδητε.
- 27 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τῷ λαῷ τῆτον, καὶ τοῖς ὡσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τὰς
 ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὡσὶν
- 28 ἀκέσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Γνωσάν
 ἔν ἔσω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπενάλη τὸ σωτήριον τῷ Θεῷ· αὐτοὶ καὶ ἀκέ-
 29 σοῦνται. Καὶ ταῦτα αὐτῷ εἰπόντες, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν
 ἑαυτοῖς συζήτησιν.
- 30 ΕΜΕΙΝΕ δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι· καὶ ἀπεδέχετο
- 31 πάντας τὰς εἰσπορευομένας πρὸς αὐτὸν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ,
 καὶ διδάσκων τὰ περὶ τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ μετὰ πάσης παρρησίας,
 ἀκωλύτως.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

1 ΠΑΥΛΟΣ, δέσλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς
2 εὐαγγέλιον Θεοῦ, (ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτῷ ἐν
3 γραφαῖς ἀγίαις,) περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, (τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ
4 κατὰ σάρκα· τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ Πνεῦμα ἁγιοσύνης,
5 ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν) Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, (διὸ εἶ ἐλάβομεν χάριν
καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
6, 7 αὐτοῦ· ἐν οἷς ἔσε καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ) πᾶσι τοῖς ἔσιν ἐν Ῥώμῃ,
ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μετὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν,
9 ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Μάρτυς γὰρ με εἰς τὸν
10 Θεόν, ὃν λατρεύω ἐν τῷ πνεύματι, ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς
11 ἀδιαλείπτως μνησθῆναι ὑμῶν ποιῆσαι· πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν με δεόμε-
12 νος, εἴπως ἤδη ποτὲ εὐδοθήσομαι, ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ, ἐλθεῖν πρὸς
13 ὑμᾶς. Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματι-
14 κόν, εἰς τὸ στερεοῦναι ὑμᾶς· τὸ δὲ ἐστὶ, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ
15 τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμῆ. Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελ-
16 φοί, ὅτι πολλάκις προσέβην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, (καὶ ἐκαλύθη ἄχρη τοῦ
θεῦρο,) ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν.
17 Ἐλληνοὶ τε καὶ Βαβυλώνιοι, σοφοὶ τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί· ἔτω τὸ καλὸν
ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. Οὐ γὰρ ἐπαισχύνο-
μαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ
τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. Δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ

ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίσιν· καθὼς γέγραπται· Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.

- 18 ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ γὰρ ὄργη Θεῶ ἀπ' ἔρανθ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν,
 19 καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων· διότι τὸ γνω-
 20 σὸν τῶ Θεῶ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφανερώσε. (Τὰ
 γὰρ ἀόρατα αὐτῶ, ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοέμενα, καθορᾶται,
 21 ἢτε αἰθῆρας αὐτῶ δύναμις καὶ Θεότης) εἰς τὸ εἶναι αὐτῶ ἀναπολογήτους·
 διότι γνώτες τὸν Θεὸν, ἔχοντες Θεὸν ἐδόξασαν, ἢ εὐχαρίστησαν· ἀλλ' ἐμα-
 ταιώθησαν ἐν τοῖς διαλοισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἢ ἀσύνετος αὐτῶ καρ-
 22,23 διά. Φάσκοντες εἶναι σοφοί, ἐμωράνθησαν, καὶ ἠλλάξαν τὴν δόξαν τῶ ἀφ-
 θάρτε Θεῶ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτῶ ἀνθρώπου, καὶ πτερινῶν καὶ τετραπό-
 24 δων καὶ ἔρπετων. Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτῶ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν
 καρδιῶν αὐτῶ εἰς ἀκαθαρσίαν, τῶ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶ ἐν
 25 ἑαυτοῖς· οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τῶ Θεῶ ἐν τῶ ψεύδει, καὶ ἐσε-
 βάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς
 26 εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν. Διὰ τῶτο παρέδωκεν αὐτῶ ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτι-
 μίας· αἱ τε γὰρ θῆλαι αὐτῶ μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν
 27 παρὰ φύσιν· ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρηνες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θη-
 λείας, ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶ εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν
 ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀνιμισθίαν, ἣν ἔδει, τῆς πλάνης αὐ-
 28 τῶ ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. Καὶ καθὼς ἔκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν
 ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτῶ ὁ Θεὸς εἰς ἀδοκίμον νῦν, ποιῆν τὰ
 29 μὴ καθήκοντα· πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ,
 30 κακίᾳ· μετὰς φόνου, φόνου, ἐριδος, δόλου, κακοηθείας· ψιθυριστῶν, κατα-
 λάλων, Θεοσύγους, ὑβριστῶν, ὑπερηφάνων, ἀλαζόνων, ἐφευρετῶν κακῶν, γο-
 31 νεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀσώργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας·
 32 Οἵτινες τὸ δικαίωμα τῶ Θεῶ ἐπιγνόντες, (ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες
 ἄξιοι θανάτου εἰσιν,) ἔ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκῶσι τοῖς
 πράσσουσι.

Π ΔΙΟ ἀναπολόγητος εἶ, ὃ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ κρίνεις τὸν
 2 ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. Οἶδαμεν
 δὲ ὅτι τὸ κρίμα τῷ Θεῷ ἐστὶ κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τὰς τὰ τοιαῦτα πράσσο-
 3 τας. Λογίζῃ δὲ τῆτο, ὃ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τὰς τὰ τοιαῦτα πράσσοιτας,
 4 ἢ ποιῶν αὐτὰ, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τῷ Θεῷ; ἢ τῷ πλάττει τῆς
 χρηστότητος αὐτῷ, ἢ τῆς ἀιοχῆς, ἢ τῆς μακροθυμίας καλαφρονείας, ἀγνοῶν
 5 ὅτι τὸ χρηστὸν τῷ Θεῷ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά-
 σε ἢ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς, ἢ
 6 ἀποκαλύψεως ἢ δικαιοκρισίας τῷ Θεῷ· ὃς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
 7 αὐτῷ· τοῖς μὲν, καθ' ὑπομονὴν ἔργα ἀγαθῶ, δόξαν ἢ τιμὴν ἢ ἀφθαρσίαν
 8 ζητήσιν, ζωὴν αἰώνιον· τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, ἢ ἀπειθεῖσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ,
 9 πειθεσμένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς ἢ ἔργη, θλίψις ἢ σενοχωρία ἐπὶ πᾶ-
 σκν ψυχὴν ἀνθρώπου τῷ κατεργαζομένῳ τὸ κακόν, Ἰουδαίε τε πρῶτον ἢ
 10 Ἑλλήνῳ· δόξα δὲ ἢ τιμὴ ἢ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν,
 11 Ἰουδαίῳ τε πρῶτον ἢ Ἑλλήνι. Οὐ γὰρ ἐστὶ προσωποληψία παρὰ τῷ
 12 Θεῷ. Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως ἢ ἀπολῶνται· ἢ ἔσοι ἐν νόμῳ
 13 ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται, (ὃ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τῷ νόμῳ δίκαιοι παρὰ
 14 τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιῆται τῷ νόμῳ δικαιωθήσονται· Ὅταν γὰρ ἔβη τὰ μὴ
 νόμον ἔχοντα φύσει, τὰ τῷ νόμῳ ποιῆ, ἔτοι νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσι
 15 νόμῳ· οἵτινες ἐνδείκνυται τὸ ἔργον τῷ νόμῳ γραπτόν ἐν ταῖς καρδίαις
 αὐτῶν, συμμαρτυρήσας αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, ἢ μετὰ ἀλλήλων τῶν λο-
 16 γισμῶν κατηγοροῦντων ἢ ἢ ἀπολογουμένων,) ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινῶ ὁ Θεὸς τὰ
 κρυπτά τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγελίον μου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 17 Ἴδὲ, σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, ἢ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, ἢ καυχᾶσαι ἐν
 18 Θεῷ, ἢ γινώσκεις τὸ θέλημα, ἢ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχόμενῳ
 19 ἐκ τῷ νόμῳ· πέποιθᾶς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκί-
 20 τει, παιδεύτην ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώ-
 21 σεως ἢ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. Ὁ ἔν διδάσκων ἕτερον, σεαυτὸν ἐ δι-

22 δάσκει; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπειν, κλέπει; Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοι-
 23 χεύει; ὁ βδέλυσσόμενος τὰ εἴδωλα, ἱεροσυλεῖ; Ὁς ἐν νόμῳ καιχᾶσαι,
 24 διὰ τῆς παραβάσεως τῆ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζει; Τὸ γὰρ ὄνομα τῆ
 25 Θεῶ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται. Περιτομή
 26 μὲν γὰρ ὠφέλει, εἰς νόμον πείραστος· εἰς δὲ παραβάτης νόμου ἦς, ἡ πε-
 27 ριτομή σε ἀκροβυστία γέγονεν. Ἐὰν ἔν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τῆ
 28 νόμου φυλάσσει, ἔχι ἡ ἀκροβυστία αὐτῆ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; Καὶ
 29 κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελευτᾶ, σὲ τὸν διὰ γράμματος ἢ
 30 περιτομῆς παραβάτην νόμου; Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ, Ἰουδαῖος ἐστίν· εἰδὲ
 31 ἡ ἐν τῷ φανερῷ, ἐν σαρκὶ, περιτομή· ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ, Ἰουδαῖος· ἢ
 32 περιτομή καρδίας, ἐν πνεύματι, ἐ γράμματι· εἰ δὲ ἔπαινος ἐκ ἐξ ἀνθρώ-
 III πων, ἀλλ' ἐκ τῆ Θεῶ. Τί ἔν τὸ περισσὸν τῆ Ἰουδαίῃ; ἢ τίς ἡ ὠφέλεια
 2 τῆς περιτομῆς; Πόλυ, κατὰ πάντη τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύ-
 3 θησαν τὰ λόγια τῆ Θεῶ. Τί γὰρ, εἰ ἠπίσησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐ-
 4 τῶν τὴν πίστιν τῆ Θεῶ καταργήσεται; Μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀλη-
 5 θής, πῶς δὲ ἀνθρώπος ψεύστης, καθὼς γέγραπται· Ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν
 6 τοῖς λόγοις σου, ἢ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεῶ
 7 δικαιοσύνην συνίσῃσι, τί ἐρεῖμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρει τὴν ὀργήν;
 8 (κατὰ ἀνθρώπον λέγω.) Μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον;
 9 Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τῆ Θεῶ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν
 10 αὐτῆ, τί ἔτι κερῶ ὡς ἀμαρτωλὸς κρίνομαι; ἢ μὴ (καθὼς βλασφημέμεθα,
 11,12 καὶ εἰδὲ εἰς· ἐκ ἔσιν ὁ συνιῶν, ἐκ ἔσιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν. Πάντες
 13 ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρηιώθησαν· ἐκ ἔσιν ποιῶν χρηστότητα, ἐκ ἔσιν ἴως ἐγός.
 Τάφος ἀνεργμῆνος ὁ λάρυγξ αὐτῶν· ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιέσαν·

14 ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν. Ὡν τὸ σῶμα ἀρεῆς ἢ πικρίας γέμει·
 15,16 ὅξυς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέει αἷμα. Σύλημα ἢ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς
 17,18 αὐτῶν. Καὶ ὁδὸν εἰρήνης ἐκ ἔγνωσαν. Οὐκ ἔσι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι
 19 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Οἶδαμεν δὲ ὅτι ἴσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ
 νόμῳ λαλεῖ· ἵνα πᾶν σῶμα φραγῆ, ἢ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος
 20 τῷ Θεῷ· Διότι ἐξ ἔργων νόμος εἰ δικαιοθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ·
 διὰ γὰρ νόμος ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, (μαρτυρουμένη ὑπὸ
 22 τοῦ νόμου ἢ τῶν προφητῶν. Δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ)
 23 εἰς πάντας ἢ ἐπὶ πάντας τὰς πίστεύουσας· εἰ γὰρ ἔστι διασολή. Πάντες
 24 γὰρ ἡμαρτον, ἢ ἵσερῶνται τῆς ὁξυς τοῦ Θεοῦ, δικαιοῦμενοι δωρεάν τῇ αὐτῆ
 25 χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃν προέθετο ὁ Θεὸς
 ἰλαστήριον, διὰ τῆς πίστεως, ἐν τῷ αὐτῷ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης
 26 αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων, ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ
 Θεοῦ· πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, ἐν τῷ νῦν καιρῷ· εἰς τὸ εἶναι
 27 αὐτὸν δίκαιον, ἢ δικαιῶντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. Πᾶς ἔν ἡ καύχησις;
 Ἐξεκλείσθη. Διὰ ποίους νόμους; Τῶν ἔργων; εἰχί· ἀλλὰ διὰ νόμον πίστεως.
 28,29 Λοιζόμεθα ἔν, πίσει δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. Ἡ Ἰουδαίων
 30 ὁ Θεὸς μόνον; εἰχί δὲ ἢ ἔθνῶν; Ναὶ ἢ ἔθνῶν. Ἐπέπερ εἰς ὁ Θεὸς, ὅς
 31 δικαιοῦσει περιτομὴν ἐκ πίστεως, ἢ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. Νόμον ἔν
 καταργῶμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἰσῶμεν.

IV ΤΙ ἔν ἐρῶμεν; Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκέναι κατὰ σάρκα;
 2 Εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' εἰ πρὸς τὸν
 3 Θεόν. Τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, ἢ ἔλο-
 4 γίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς εἰ λογίζεσθαι κα-
 5 τὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ [τὸ] ὀφείλημα· τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πίσει ὀφί-
 6 δε ἐπὶ τὸν δικαιῶντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεσθαι ἢ πίσει αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

6 Καθάπερ ἢ Δαβὶδ λέγει τὸν μακαριστὸν τῷ ἀνθρώπῳ, ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεσθαι

7 δικαιοσύνην, χωρὶς ἔργων· Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπε-
 8 καλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. Μακάρι^{οι} ἀνὴρ ὃς ἐ μὴ λογισθῆναι Κύρι^{οι}
 9 ἁμαρτίαν. Ὁ μακαρισμὸς ἐν ἔτ^{οι}, ἐπὶ τὴν περιτομὴν, ἢ καὶ ἐπὶ τὴν
 ἀκροβυσίαν; λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιο-
 10 σύνην. Πῶς ἐν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι, ἢ ἐν ἀκροβυσίᾳ; Οὐκ ἐν πε-
 11 ριτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυσίᾳ. Καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς, σφραγίδα τῆς
 δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυσίᾳ· εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα
 πάντων τῶν πιστεύουτων δι' ἀκροβυσίας, εἰς τὸ λοισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δι-
 12 καιοσύνην· καὶ πατέρα περιτομῆς, τοῖς ἐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 σοιχεῖσι τοῖς ἔχουσι τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυσίᾳ τῆ πατρὸς ἡμῶν
 13 Ἀβραάμ. Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ, ἢ τῷ σπέρματι
 αὐτῆ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τῆ κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως.
 14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις, καὶ κατήρηται ἡ ἐπαγ-
 15 γελία. Ὁ γὰρ νόμ^{οι} ὄργην κατεργάζεται· εἰ γὰρ ἐκ ἔσι νόμ^{οι}, εὐδὲ
 16 παράβασις. Διὰ τῆτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν
 τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, εἰ τῷ ἐκ τῆ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ
 17 ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν, (καθὼς γέγραπται· Ὅτι
 πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε) κατέναντι εἰ ἐπίστευσε Θεῷ· τῆ ζωπι-
 18 ἐντ^{οι} τῆς νεκρῆς, καὶ καλῶντ^{οι} τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. Ὁς παρ' ἐλπίδα
 ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ
 19 τὸ εἰρημένον· Οὕτως ἔσαι τὸ σπέρμα σε. Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει,
 εἰ κατενόησε τὸ ἑαυτῆ σῶμα ἤδη νεκρωμένον, ἐκατομιάτης περὶ ὑπάρχων,
 20 καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας. Εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τῆ Θεῷ εἰ
 21 διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δὲς δόξαν τῷ Θεῷ· καὶ
 22 πληροφρορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται, δυναλὸς ἐστὶ καὶ ποιῆσαι. Διὸ καὶ ἐλογίσθη
 23 αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐ-
 24 τῷ· ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογιζέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγγί-
 25 ραυτα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ὅς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώμα-
 τα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

V ΔΙΚΑΙΩΘΕΝΤΕΣ ἔν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ
 2 τῆ Κυρίε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· δι' ἧ καὶ τὴν προσάγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πί-
 3 σει εἰς τὴν χάριν ταύτην, ἐν ἣ ἐσήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δό-
 4 ξης τῆ Θεῶ. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν· εἰδό-
 5 τες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται· ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δο-
 6 κιμὴ ἐλπίδα· ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τῆ Θεῶ ἐκκέχυται
 7 ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματ^ο ἁγίε τῆ δόθέντ^ο ἡμῖν. Ἔτι γὰρ
 8 Χριστὸς, ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἁσθεῶν ἀπέθανε. Μόλις
 9 γὰρ ὑπὲρ δικαίε τίε ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τῆ ἀγάθῆ τάχα τίε καὶ τολμᾷ
 10 ἀποθανεῖν. Συνίστησι δὲ τὴν ἐαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶε ὁ Θεὸς, ὅτι ἔτι ἁμαρ-
 11 τῶν ὄντων ἡμῶν, Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. Πολλῶ ἔν μᾶλλον, δικαιο-
 12 θέντεε νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆε ὀργῆε. Εἰ
 13 γὰρ ἐχθροὶ ὄντεε κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τῆ θανάτεε τῆ υἱε αὐτοῦ,
 14 πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντεε σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. Οὐ μόνον δὲ,
 15 ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τῆ Κυρίε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' ἧ νῦν
 τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

12 Διὰ τῆτο ὡσπερ δι' ἐνοε ἀνθρώπε ἡ ἁμαρτία εἰε τὸν κόσμον εἰσηλθε, καὶ
 13 διὰ τῆε ἁμαρτίαε ὁ θάνατ^ο, καὶ ἔτωε εἰε πάντεε ἀνθρώπεε ὁ θάνατ^ο
 14 διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντεε ἡμαρτον. Ἄχρι γὰρ νόμε ἁμαρτία ἦν ἐν τῷ κόσ-
 15 μῳ· ἁμαρτία δὲ ἐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντεε νόμε. Ἄλλ' ἐβασίλευεε ὁ θά-
 16 νατ^ο ἀπὸ Ἀδάμ μεχρει Μωσέωε, καὶ ἐπὶ τῆε μὴ ἁμαρτήσαντεε ἐπὶ τῷ
 17 ὁμοιώματι τῆε παραβάσεωε Ἀδάμ, ὅε ἐεὶ τύπ^ο τῆ μέλλοντ^ο. Ἄλλ'
 18 ἐχ' ὡε τὸ παράπτωμε, ἔτω καὶ τὸ χάριεμε· εἰ γὰρ τῷ τῆ ἐνοε παραπτώ-
 19 ματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶ μᾶλλον ἡ χάριε τῆ Θεῶ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν
 20 χάριτι τῇ τῆ ἐνοε ἀνθρώπε Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰε τῆε πολλῆε ἐπερίσευεε. Καὶ
 21 ἐχ' ὡε δι' ἐνοε ἁμαρτήσαντ^ο, τὸ δώρημε· τὸ μὲν γὰρ κρίμε ἐξ ἐνοε
 22 εἰε κατάκριμε· τὸ δὲ χάριεμε ἐκ πολλῶν παραπτωμάτεω εἰε δικαίωμε.

23 Εἰ γὰρ τῷ τῆ ἐνοε παραπτώματι ὁ θάνατοε ἐβασίλευεε διὰ τῆ ἐνοε, πολλῶ

μᾶλλον οἱ τὴν περισσείον τῆς χάριτος ἢ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμ-
 18 βάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσει διὰ τῆ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα ἔν ὡς δι-
 ἐνὸς παραπτώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς κατάκριμα· ἔτω ἢ δι' ἐνὸς
 19 δικαιώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς δικαίωσιν ζωῆς. Ὡσπερ γὰρ διὰ
 τῆς παρακοῆς τῆ ἐνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεσάθησαν οἱ πολλοί, ἔτω ἢ
 20 διὰ τῆς ὑπακοῆς τῆ ἐνὸς δίκαιοι κατασάθησονται οἱ πολλοί. Νόμος δὲ παρε-
 ειτήληθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα. Ἐ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερε-
 21 περισσευσεν ἡ χάρις· ἵνα ὡσπερ ἐβάσιλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ,
 ἔτω ἢ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ
 Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

VI 2 ΤΙ ἔν ἐρεῖμεν; ἐπιμενῆμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; Μὴ γέ-
 3 νοίῃ· οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; Ἡ ἀγνο-
 αῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτί-
 4 σθημεν; Συνελάφημεν ἔν αὐτῷ διὰ τῆ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον· ἵνα ὡσ-
 περ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, ἔτω ἢ ἡμεῖς ἐν και-
 5 νότῃ ζωῆς περιπαλήσωμεν. Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγονάμεν τῷ ἰμοιώματι τοῦ
 6 θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ ἢ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα. Τῆτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ
 παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεστυρέθη, ἵνα καταρῖθῃ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτί-
 7 ας, τῆ μηκέτι θαλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. Ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται
 8 ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πωτεύομεν ὅτι ἢ συζή-
 9 σομεν αὐτῷ· εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἔκετι ἀποθνήσκει· θά-
 10 νατος αὐτοῦ ἔκ ἔτι κυριεύει. Ὁ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ·
 11 ὁ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ Θεῷ. Οὕτω ἢ ὑμεῖς λογίζεσθε, ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ
 12 ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ ἔν βασι-
 λεύετω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακῆαν αὐτῇ ἐν ταῖς
 13 ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. Μὴδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρ-
 τία· ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ, ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας, ἢ τὰ μέλη
 14 ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. Ἄμαρτία γὰρ ὑμῶν ἔκ κυριεύσει· ἔ γάρ

15 ἔσε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν. Τί ἔν; ἀμαρτήσομεν, ὅτι ἐκ ἐσμὲν ὑπὸ
 16 νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἶδ' ἔτι ὅτι ᾧ παρεστάνητε ἐκυλῆς
 δόλος εἰς ὑπακοήν, δόλοί ἔσε ᾧ ὑπακύνετε, ἦτοι ἀμαρτίας εἰς θάνατον, ἢ
 17 ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; Χάρις δὲ τῷ Θεῷ, ὅτι ἦτε δόλοι τῆς ἀμαρτίας,
 18 ὑπηκύνεσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς. Ἐλευθερωθέντες
 19 δὲ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, ἐδωλόθητε τῇ δικαιοσύνῃ. Ἀνθρώπινον λέγω, διὰ τὴν
 ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεσήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δόλο
 τῇ Ἀκαθαρσίᾳ ἢ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν· ἔτω νῦν παραστήσατε τὰ
 20 μέλη ὑμῶν δόλο τῇ Δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. Ὅτε γὰρ δόλοι ἦτε τῆς
 21 ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. Τίνα ἔν καρπὸν εἶχ' ἔτε, ἐφ'
 22 οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων, θάνατος. Νυνὶ δὲ ἐλευ-
 θερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, δωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν
 23 ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τέλος, ζωὴν αἰώνιον. Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς
 ἀμαρτίας, θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τῆς Θεῶς, ζωὴ αἰώνιον ἐν Χριστῷ Ἰη-
 σῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

VII Ἡ ἀγνωσίη, ἀδελφοί, (γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ) ὅτι ὁ νόμος κυρι-
 2 εῦει τῷ ἀνθρώπῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; Ἡ γὰρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀν-
 δρὶ δέδεσται νόμῳ· εἰ δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήρηται ἀπὸ τῆς νόμου τῆς ἀν-
 3 δρός. Ἄρα ἔν ζῶντος τῆς ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίσει, εἰ δὲ γένηται ἀνδρὶ
 ἐτέρῳ· εἰ δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τῆς νόμου τῆς μὴ εἶναι
 4 αὐτὴν μοιχαλίδα, γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. Ὡσε, ἀδελφοί μου, ἢ ὑμεῖς
 ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τῆς σώματος τῆς Χριστοῦ· εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς
 5 ἐτέρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγεγέρντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. Ὅτε γὰρ
 ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν τὰ διὰ τῆς νόμου, ἐνηργεῖτο
 6 ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, εἰς τὸ καρποφορήσαι τῷ θανάτῳ. Νυνὶ δὲ κληρονομή-
 θημεν ἀπὸ τῆς νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα· ὥσε δελεῦν ἡμᾶς ἐν
 καινότητι πνεύματος, ἢ ἐν παλαιότητι γραμμάτων.

7 Τί ἔν ἐρέμεν; Ὁ νόμος ἀμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἀμαρτίαν
 ἐκ ἔργων εἰ μὴ διὰ νόμου. τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν ἐκ ἤδων, εἰ μὴ ὁ νόμος
 8 ἔλεγεν· Οὐκ ἐπιθυμήσεις. Ἀφορμὴν δὲ λαβῆσα ἡ ἀμαρτία, διὰ τῆς ἐν-
 τολῆς κατεργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν. χωρὶς γὰρ νόμου ἀμαρτία
 9 νεκρά. Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθέσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἀμαρ-
 10 τία ἀνέζησεν· ἐγὼ δὲ ἀπέθανον· καὶ εὗρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἢ εἰς ζωὴν, αὕτη
 11 εἰς θάνατον. Ἡ γὰρ ἀμαρτία ἀφορμὴν λαβῆσα, διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπά-
 12 τησέ με, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκλεισεν. Ὡς ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ
 13 ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. Τὸ ἔν ἀγαθόν, ἐμοὶ γέγονε θάνατος; Μὴ γέ-
 νοίτο· ἀλλὰ ἡ ἀμαρτία· ἵνα φανῇ ἀμαρτία διὰ τῆ ἀγαθῆ μοι κατεργαζο-
 μένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς
 14 ἐντολῆς. Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστίν· ἐγὼ δὲ σαρκικός
 15 εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. Ὁ γὰρ κατεργάζομαι, εἰ γινώσκω
 16 εἰ γὰρ ὃ θέλω, τῆτο πράσσω· ἀλλ' ὃ μισῶ, τῆτο ποιῶ. Εἰ δὲ ὃ εἰ θέλω,
 17 τῆτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. Νυνὶ δὲ ἐκ ἔτι ἐγὼ κατεργάζο-
 18 μαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰκῆσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. Οἶδα γὰρ ὅτι ἐκ οἰκῆ ἐν ἐμοὶ
 (τετέστιν ἐν τῇ σαρκί μου) ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειλαι μοι, τὸ δὲ
 19 κατεργάζεσθαι τὸ καλόν, εἴω εὗρισκω. Οὐ γὰρ, ὃ θέλω, ποιῶ ἀγαθόν·
 20 ἀλλ' ὃ εἰ θέλω κακόν, τῆτο πράσσω. Εἰ δὲ ὃ εἰ θέλω ἐγὼ τῆτο ποιῶ,
 21 ἐκ ἔτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰκῆσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. Εὐ-
 ρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακόν
 22 παράκειλαι. Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τῆ Θεῶ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον·
 23 βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιπρατευόμενον τῷ νόμῳ τῆ
 νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέ-
 24 λεσί μου. Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τῆ σώματος
 25 τῆ θανάτου τῆτου; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆ Κυρίου ἡμῶν
 Ἄρα ἔν αὐτῶ ἐγὼ τῷ μὲν νοὶ δελεύω νόμῳ Θεῶ· τῇ δὲ σαρκί, νόμῳ ἀμαρ-
 VIII τίας. Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ κατὰ σάρκα

2 περιπατῶσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. Ὁ γὰρ νόμος τῆ πνεύματι τῆς
 ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θά-
 3 νάτου. Τὸ γὰρ ἀδύνατον τῆ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς
 τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας, ἐν ὁμοιάματι σαρκὸς ἀμαρτίας, καὶ περὶ ἀμαρτί-
 4 ας, κατέκρινε τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί. Ἴνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πλη-
 5 ρωθῆ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατῶσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. Οἱ
 γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες, τὰ τῆς σαρκὸς φρονέουσιν· οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα, τὰ
 6 τοῦ πνεύματος. Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς, θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα
 7 τοῦ πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη. Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς, ἐχθρὰ εἰς
 8 Θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ ἐκ ὑποτάσσειται· ἐδὲ γὰρ δύναται. Οἱ δὲ ἐν
 9 σαρκὶ ὄντες, Θεῷ ἀρέσασιν καὶ δύναται. Ἑμεῖς δὲ ἐκ ἐσέ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν
 πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα Θεοῦ οἰκῆ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ ἐκ
 10 ἔχει, ἔσται ἐκ ἐσίν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι'
 11 ἀμαρτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τῆ ἐλεί-
 ραντος Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν οἰκῆ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν,
 ζωοποιήσεται καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοικῆντος αὐτοῦ πνεύματος
 ἐν ὑμῖν.

12 ΑΡΑ ἔν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμὲν ἐκ τῆ σαρκί, τῆ κατὰ σάρκα ζῆν.
 13 εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς
 14 πράξεις τοῦ σώματος θανατῶτε, ζήσεσθε. Ὅσοι γὰρ πνεύματι Θεοῦ ἄγον-
 15 ται, ἔσται εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φό-
 16 βον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κρᾶζομεν, Ἀββᾶ ὁ πατήρ. Αὐτὸ
 17 τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ. εἰ δὲ
 τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· εἴπερ
 18 συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. λογίζομαι γὰρ ὅτι ἐκ ἄξια τὰ
 παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς
 19 ἡμᾶς. Ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ
 20 Θεοῦ ἀπεκδέχεται. Τῇ γὰρ μαλαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, ἐκ ἐκῶσα, ἀλλὰ

- 21 διὰ τὸν ὑποτάξαίηα, ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι ἢ αὐτὴ ἢ ἡμῖς ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ
 τῆς δελαίας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τῷ Θεῷ.
- 22,23 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἢ ἡμῖς συσενάζει ἢ συνωδίνει ἄχρι τῆ νῦν. Οὐ
 μόνον δὲ, ἀλλὰ ἢ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τῷ πνεύματος ἔχοντες, ἢ ἡμεῖς αὐ-
 τοὶ ἐν ἑαυτοῖς σενάζομεν, υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τῷ
- 24 σώματι ἡμῶν. Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπομένη, ἐκ ἔστιν
 25 ἐλπίς· ὃ γὰρ βλέπει τις, τί ἢ ἐλπίζει; Εἰ δὲ ὃ εἶ βλέπομεν, ἐλπίζομεν,
 26 δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. Ὁσαύτως δὲ ἢ τὸ πνεῦμα συνανιλαμβάνεται
 ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ, ἐκ οἶδαμεν,
 27 ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερευλογᾷ ὑπὲρ ἡμῶν σεναιμοῖς ἀλαλήτοις. Ὁ
 δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας, οἶδε τί τὸ φρόνημα τῷ πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν
- 28 ἐνλογᾷ ὑπὲρ ἀγίων. Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα
 29 συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς ἔσιν. Ὅτι ἐς προέγνω,
 ἢ προώρισε συμμόρφος τῆς εἰκότος τῷ υἱῷ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρῶ-
 30 τότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. Οὓς δὲ προώρισε, τέτρε ἢ ἐκάλεσε· ἢ ἐς
 31 ἐκάλεσε, τέτρε ἢ ἐδικαίωσεν· ἐς δὲ ἐδικαίωσε, τέτρε ἢ ἐδόξασε. Τί ἔν
 32 ἐρεῖμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; Ὅς γε τῷ
 ἰδίῳ υἱῷ ἐκ ἐφέσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτὸν, πῶς ἐχί
 33 ἢ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσει; Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεῷ;
- 34 Θεὸς ὁ δικαίων; Τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανὼν, μᾶλλον δὲ ἢ ἐβερ-
 35 θαῖς, ἐς ἢ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τῷ Θεῷ, ἐς ἢ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν; Τίς ἡμᾶς
 χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τῷ Χριστῷ; Θλίψις, ἢ σενοχωρία, ἢ διωσμὸς, ἢ
 36 λιμὸς, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα; (καθὼς γέγραπται· Ὅτι
 ἐνεκά σε θανατέμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφα-
 37 γῆς.) Ἀλλ' ἐν τέτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τῷ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς.
- 38 Πέπεισμαι γὰρ ὅτι ἔτε θάνατος, ἔτε ζωὴ, ἔτε ἄγγελοι, ἔτε ἀρχαὶ, ἔτε
 29 δυνάμεις, ἔτε ἐνεσῶτα, ἔτε μέλλοντα, ἔτε ὑψωμα, ἔτε βάθος, ἔτε τίς
 ἡμῖς ἐτέρω δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τῷ Θεῷ, τῆς ἐν
 Χριστῷ ἡσῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

IX ΑΛΗΘΕΙΑΝ λέγω ἐν Χριστῷ, ἃ ψεύδομαι, (συμμαζυρέσης μοι τῆς
 2 συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι ἁγίῳ,) ὅτι λύπη μοι ἐστὶ μεγάλη, καὶ ἀδιάλειπ-
 3 τῷ ἐδύνη τῇ καρδίᾳ μου (Ψυχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ
 4 τοῦ Χριστοῦ) ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα· οἵτινες εἰ-
 σιν Ἰσραηλίται, ὧν ἡ υἰοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθήκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ
 ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι· ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ
 5, 6 σάρκα. Ὁ ἄν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Οὐχ
 αἶον δὲ ὅτι ἐκπέπωμεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ἐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ,
 7 ἔτοι Ἰσραὴλ· ἐδὲ ὅτι εἰσὶ σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα· ἀλλ' ἐν Ἰσαὰκ
 8 κληθήσεται σοι σπέρμα. Τετέσιν, ἃ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα τέκνα
 9 τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας, λογίζονται εἰς σπέρμα. Ἐπαγ-
 γελίας γὰρ ὁ λόγος ἔστι· Κατὰ τὸν καιρὸν τετόν ἐλεύσομαι, καὶ ἔσαι
 10 τῇ Σάρξτι υἱός. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα, ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα,
 11 Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. Μήπω γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πραξάντων τι
 ἀγαθὸν ἢ κακὸν, (ἵνα ἢ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ Θεοῦ μένη, καὶ ἐξ ἑσῶν,
 12 ἀλλ' ἐκ τοῦ καλεῖντος,) ἐρρήθη αὐτῇ· Ὅτι ὁ μείζων δελεύσει τῷ ἐλάσσονι.
 13 Καθὼς γέγραπται· Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἠσαὺ ἐμίσησα.
 14, 15 Τί ἔν ἐρεῖμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ γένοιτο. Τῷ γὰρ Μωσῆ
 16 λέγει· Ἐλεήσω ὃν ἄν ἐλεῶ, καὶ οὐκ ἐλεήσω ὃν ἄν οὐκ ἐλεῶ. Ἄρα ἔν ἐ τοῦ
 17 θέλοντος, ἐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος Θεοῦ. Λέγει γὰρ ἡ
 γραφὴ τῷ Φαραῶ· Ὅτι εἰς αὐτὸ τετό ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν
 18 σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνομά μου ἐν πάση τῇ γῆ. Ἄρα
 19 ἔν ὃν θέλει, ἐλεῖ· ὃν δὲ θέλει, σκληρύνει. Ἐρεῖς ἔν μοι· Τί ἔτι μέμφε-
 20 ται; τῷ γὰρ βελήματι αὐτῷ τίς ἀνθέστηκε; Μενῶνγε, ὃ ἄνθρωπε, σὺ τίς
 εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι· Τί
 21 μου ἐποίησας ἕτως; Ἡ ἐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐ-
 22 τοῦ φουράματ' ποιῆσαι, ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; Εἰ
 δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ἰσχύιν, καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ,
 ἤνεγκεν

ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς κατηρητισμένα εἰς ἀπώλειαν·
 23 καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλεόντα τῆς δόξης αὐτῆ ἐπὶ σκευὴ ἐλέους, ἃ προηϊόμα-
 24 σεν εἰς δόξαν· Ἔς καὶ ἐκάλεσεν, ἡμᾶς, ἔ μόνον ἐξ Ἰσρααίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἔθ-
 25 νῶν· ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει· Καλέσω τὸν ἔ λαόν με, λαόν με· καὶ τὴν
 26 ἐκ ἠγαπημένην, ἠγαπημένην. Καὶ ἔσαι, ἐν τῷ τόπῳ ἃ ἐρρήθη αὐτοῖς· Οὐ
 27 λαός με ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. Ἡσαΐας δὲ κράζει
 28 ὑπὲρ τῆ Ἰσραήλ· Ἐὰν ἦ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θα-
 29 λάσσης, τὸ κατάλειμμα σωθήσεται. Λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν
 30 δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντέμνημένον ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ
 καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας· Εἰ μὴ Κύριος Σαβαώθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρ-
 31 μα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν. Τί ἔν
 ἐρεῖμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην, κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιο-
 31 σύνην δὲ τὴν ἐκ πίσεως· Ἰσραήλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον
 32 δικαιοσύνης ἐκ ἔφθασε; Διατί; Ὅτι ἐκ ἐκ πίσεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων
 33 νόμου. προσέκοιψαν γὰρ τῷ λίθῳ τῆ προσκόμματος· καθὼς γέγραπται· Ἰδὲ,
 τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματ^{ος}, καὶ πέτραν σκανδάλου· καὶ πᾶς ὁ πι-
 σεύων ἐπ' αὐτῷ, ἔ καταισχυθήσεται.

Χ ΑΔΕΛΦΟΙ, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας, καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν
 2 Θεόν, ὑπὲρ τῆ Ἰσραήλ ἐσιν εἰς σωτηρίαν. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον
 3 Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' ἔ κατ' ἐπίγνωσιν. Ἀγνοῶντες γὰρ τὴν τῆ Θεοῦ δικαιο-
 σύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητῶντες εἶπαι, τῇ δικαιοσύνῃ τῆ Θεοῦ ἐχ
 4 ὑπετάγησαν. Τέλος γὰρ νόμος Χριστός, εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πισεύ-
 5 οντι. Μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τῆ νόμου· Ὅτι ὁ ποιή-
 6 σας αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτοῖς· Ἡ δὲ ἐκ πίσεως δικαιοσύνη ἔτω
 λέγει· Μὴ εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ σε· Τίς ἀναθήσεται εἰς τὸν ἔρανον; τῆτ'
 7 ἔσι Χριστὸν καταγαγεῖν. Ἡ, τίς καταθήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τῆτ' ἔσι
 8 Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. Ἀλλὰ τί λέγει; Ἐβγύς σε τὸ ρῆμά ἐσιν
 ἐν τῷ στόματι σε, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σε, τῆτ' ἔσι τὸ ρῆμα τῆς πίσεως ὃ κη-
 ρύσσομεν·

9 εῦσσομεν· ὅτι ἐὰν ὁμολογήσης ἐν τῷ σόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πισεύ-
 10 σης ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδιά
 11 γὰρ πισεύεται εἰς δικαιοσύνην, σόματι δὲ ὁμολογᾶται εἰς σωτηρίαν. Λέ-
 12 γει γὰρ ἡ γραφή· Πᾶς ὁ πισεύων ἐπ' αὐτῷ, ἔ καταισχυθηθήσεται. Οὐ
 13 πλετῶν εἰς διάσολή Ἰουδαίῃς τε καὶ Ἑλλήνων· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων,
 14 πλετῶν εἰς πάντας τὰς ἐπικαλεμένους αὐτόν. Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέ-
 15 σηται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται. Πῶς ἔν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν ἔκ ἐπί-
 16 στευσαν; πῶς δὲ πισεύουσιν ἔ ἔκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκήσασιν χωρὶς κη-
 17 ρύσσοντος; Πῶς δὲ κηρύξουσιν, ἐὰν μὴ ἀποσαλώσιν; καθὼς γέγραπται· Ὡς
 18 ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ
 19 ἀγαθὰ. Ἄλλ' ἔ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει·
 20 Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς· ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ
 21 ῥήματός Θεοῦ. Ἄλλὰ λέγω· Μὴ ἔκ ἤκουσαν; Μενῶνγε εἰς πᾶσαν τὴν
 22 γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
 23 αὐτῶν. Ἄλλὰ λέγω· Μὴ ἔκ ἔγνω Ἰσραὴλ; πρῶτος Μωσῆς λέγει, Ἐγὼ
 24 παρὰ ζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' ἔκ ἔθνη, ἐπὶ ἔθνη ἀσυνέτω παροργισῶ ὑμᾶς. Ἡ-
 25 σαΐας δὲ ἀποτολμᾷ, καὶ λέγει· Εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητῶσιν, ἐμφανῆς ἐφε-
 26 νόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι. Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· Ὅλην τὴν ἡμέ-
 27 ραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθένηκα καὶ ἀντιλέγοντα.

XI ΛΕΓΩ ἔν· Μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτῷ; Μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ
 2 ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμὶ, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. Οὐκ ἀπώ-
 3 σατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτῷ, ὃν προέγνω. Ἡ ἔκ οἶδατε ἐν Ἡλίᾳ τί λέγει
 4 ἡ γραφή; ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τῷ Ἰσραὴλ, λέγων· Κύριε, τὰς
 5 προφῆτας σε ἀπέλειπεν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν· καὶ γὰρ ὑπε-
 6 λείφθην μόνος, καὶ ζητῶσι τὴν ψυχὴν μου. Ἄλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρημα-
 7 τισμός; Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἐπὶ λακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες ἔκ ἔκαμψαν
 8 γόνυ τῇ Βάβυλ. Οὕτως ἔν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα κατ' ἐκλογὴν χάρι-
 9 τος γέγονεν. Εἰ δὲ χάρις, ἔκ ἔτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις ἔκ ἔτι γίνεσθαι

χάρις· [εἰ δὲ ἐξ ἔργων, ἐκ ἔτι ἐσὶ χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον ἐκ ἔτι ἐστὶν ἔρ-
 7 γον.] Τί ἔν; ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τέτο ἐκ ἐπέτυχεν· ἢ δὲ ἐκλογὴ ἐπέ-
 8 τυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, (καθὼς γέγραπται· Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θε-
 9 ὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τῷ μὴ βλέπειν, καὶ ὦτα τῷ μὴ ἀκούειν,
 10 ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. Καὶ Δαβὶδ λέγει· Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν
 11 εἰς παγίδα, καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀλαπόδομα αὐτοῖς· σκο-
 12 τισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τῷ μὴ βλέπειν· καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαν-
 13 τὸς σύγκαμψον. Λέγω ἔν· Μὴ ἐπλάισαν, ἵνα πᾶσωσι; Μὴ γένοιτο. ἀλ-
 14 λὰ τῷ αὐτῶν παραπλώματι ἢ σωτηρίᾳ τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι
 15 αὐτές. Εἰ δὲ τὸ παράπλωμα αὐτῶν πλῆτ[Ⓞ] κόσμῳ, καὶ τὸ ἥτημα αὐτῶν
 16 πλῆτ[Ⓞ] ἐθνῶν, πῶσω μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν; Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς
 17 ἔθνεσιν, ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν με δοξάζω·
 18 εἶπως παραζηλώσω με τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. Εἰ γὰρ ἡ
 19 ἀποβολὴ αὐτῶν, καταλλαγὴ κόσμῳ· τίς ἡ πρόσληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νε-
 20 κρῶν; Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλά-
 21 δοι. Εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαι[Ⓞ] ὧν ἐνεκεν-
 22 τρισθῆς ἐν αὐτοῖς, καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πωότητ[Ⓞ] τῆς ἐλαίας
 23 ἐγένεθαι, μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων. εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, εἰ σὺ τὴν ῥίζαν
 24 βασιλεύεις, ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. Ἐρεῖς ἔν· Ἐξεκλάσθησαν οἱ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ
 25 ἐγκεντρισθῶ. Καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔσηκας·
 26 μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβῶ, (εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν καλῶ φύσιν κλάδων ἐκ
 27 ἐφέσατο,) μήπως ἐδέ σε φέισται. Ἴδε ἔν χρησότητα καὶ ἀποτομίαν Θεῶ·
 28 ἐπὶ μὲν τὰς πεισόντας, ἀποτομίσκιν· ἐπὶ δὲ σε, χρησότητα, εἰ ἂν ἐπιμένῃς
 29 τῇ χρησότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, εἰ ἂν μὴ ἐπιμένωσι τῇ
 30 ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται· δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι
 31 αὐτές. Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς καλῶ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίς, καὶ παρὰ φύσιν
 32 ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πῶσω μᾶλλον ἔτοι οἱ καλῶ φύσιν, ἐγκεν-
 33 τρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ; Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ

μυήριον τέτο, (ἵνα μὴ ἦτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι) ὅτι πώρωςις ἀπὸ μέ-
 26 ρου τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν, ἄχρῃς ἔ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθη· καὶ ἔτω
 παῖς Ἰσραὴλ σωθήσεται. καθὼς γέγραπται· Ἦξει ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος, καὶ
 27 ἀποσρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ. Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμῆ διαθήκη,
 28 ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον, ἐχθροὶ
 29 δι' ὑμᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τὰς πατέρας. Ἀμεταμέ-
 30 ληα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλήσις τῆ Θεῆ. Ὡσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε
 31 ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθηε τῇ τάτων ἀπειθείᾳ· ἔτω καὶ ἔτοι νῦν
 32 ἠπειθήσαν, τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι. Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θε-
 33 ος τὰς πάντας εἰς ἀπίθειαν, ἵνα τὰς πάντας ἐλεήσῃ. Ὡ βάρθ· πλάτε
 καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεῆ· ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτῆ, καὶ ἀνεξιχνί-
 34 ασοὶ αἱ ὁδοὶ αὐτῆ; Τίς γὰρ ἔγνω νῦν Κυρίε; ἢ τίς σύμβελος αὐτῆ ἐγέ-
 35 νετο; ἢ τίς προσέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ; Ὅτι ἐξ αὐτῆ, καὶ
 36 δι' αὐτῆ, καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

XII ΠΑΡΑΚΑΛΩ ἔν ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, διὰ τῶν οἰκτιρῶν τῆ Θεῆ, παραση-
 σαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεσον τῷ Θεῷ, τὴν λογι-
 2 κὴν λαλρείαν ὑμῶν· καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τῆτω, ἀλλὰ μεταμορ-
 φῆσθε τῇ ἀνακαινώσει τῆ νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα
 3 τῆ Θεῆ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεσον καὶ τέλειον. Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος
 τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν, παρ' ὃ δεῖ φρο-
 νεῖν· ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστω ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πί-
 4 σεως. Καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη
 5 πάντα ἔ τὴν αὐτὴν ἔχει προᾶξιν· ἔτως οἱ πολλοὶ ἐν σώμα ἔσμεν ἐν
 6 Χριστῷ, ὃ δὲ καθ' εἷς, ἀλλήλων μέλη, ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χά-
 ριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα· εἴτε τροφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς
 7 πίσεως· εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκα-
 8λίᾳ· εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ μεταδιδῶς, ἐν ἀπλότητι·
 ὁ προϊσάμενος, ἐν σπεδῇ· ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι.

Ἡ ἀγάπη,

9 Ἡ ἀγάπη, ἀνυπόκριτ⊙. Ἀποσυγῆντες τὸ πονηρὸν, κολλώμενοι τῷ
 10 ἀγαθῷ. Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόσοφοι· τῇ τιμῇ ἀλλήλους προση-
 11 γέμενοι· τῇ σπεδῇ μὴ ὀκνηροί· τῷ πνεύματι ζέοντες· τῷ Κυρίῳ δαλεύον-
 12 τες· τῇ ἐλπίδι χαίροντες· τῇ θλίψει ὑπομένοντες· τῇ προσευχῇ προσκαρ-
 13 τερεῦντες· ταῖς χρείαις τῶν ἀγίων κοινωνοῦντες· τὴν φιλοξενίαν διώκοντες·
 14, 15 εὐλογοῦτε τὰς διώκουσας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε, ἢ μὴ καταρχᾶθε· χαίρειν μετὰ
 16 χαιρόντων· ἢ κλαίειν μετὰ κλαίωντων· τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονῶντες·
 μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονῶντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγομένοι· μὴ γί-
 17 νεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς· μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακῆ ἀποδιδόντες· προ-
 18 νούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων· εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ
 19 πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. Μὴ ἑαυτὰς ἐκδικῶντες, ἀγαπητοί· ἀλλὰ
 20 λέγει Κύρι⊙. Ἐὰν ᾖ πεινᾶ ὁ ἐχθρὸς σε, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ,
 πώτιζε αὐτόν· τῆτο γὰρ ποιῶν, ἄνθρωπος πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφα-
 21 λὴν αὐτῆ. Μὴ νικῶ ὑπὸ τῆ κακῆ· ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

XIII ΠΑΣΑ ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχέσαις ὑποτασσέσθω. Οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία
 2 εἰ μὴ ἀπὸ Θεῶ· αἱ δὲ ἔσται ἐξουσίαι, ὑπὸ τῆ Θεῶ τεταγμέναι εἰσίν. Ὡς
 3 ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ τῆ Θεῶ διαταγῇ ἀνθέστηκεν. Οἱ δὲ ἀν-
 θεσηκότες, ἑαυτοῖς κρίμα λήψουσι· οἱ γὰρ ἄρχοντες ἐκ εἰσὶ φόβος τῶν
 ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ
 4 ἀγαθὸν ποίει, ἢ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. Θεῶ γὰρ διάκονός ἐσὶ σοι εἰς
 τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοεῖ· ἐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φο-
 ρεῖ. Θεῶ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἐκδικὸς εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι.
 5 Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, ἐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ ἢ διὰ τὴν συνεί-
 6 δησιν. Διὰ τῆτο γὰρ ἢ φόβος τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεῶ εἰσιν, εἰς
 7 αὐτὸ τῆτο προσκαρτερεῦντες. Ἀπόδοτε ἔν πᾶσι τὰς ὀφείλας· τῷ τὸν
 φόρον, τὸν φόρον· τῷ τὸ τέλ⊙, τὸ τέλ⊙· τῷ τὸν φόβον, τὸν φόβον· τῷ
 8 τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν. Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους·

9 ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον, νόμον πεπλήρωκε. Τὸ γὰρ ἔμοιχεύσεις· ἔφονεύσεις· ἔκλεις· ἔψευδομαρτυρήσεις· ἐκ ἐπιθυμῆσαι· καὶ εἴ τις ἐτέρᾳ ἐντολῇ, ἐν τῷ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαῖται, ἐν τῷ· Ἀγαπήσεις τὸν πλη-
 10 σίον σε ὡς ἑαυτόν. Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν ἐκ ἐργάζεται. πλήρωμα ἔν νόμῳ ἡ ἀγάπη.

11 ΚΑΙ τῆτο, εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερεθῆναι·
 12 νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία, ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. Ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἡγήκεν. ἀποθώμεθα ἔν τὰ ἔργα τῆ σκοτίας, καὶ ἐνδυσώ-
 13 μεθα τὰ ὄπλα τῆ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως περιπατήσωμεν·
 14 μὴ κόμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἐριδι καὶ ζήλῳ· ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς φρόνοιαν μὴ ποιήσθε εἰς ἐπιθυμίας.

XIV ΤΟΝ δὲ ἀσθενῶντα τῆ πίσει, προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις δια-
 2 λογισμῶν. Ὅς μὲν πίσει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει.
 3 Ὁ ἐσθίων, τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξεθενείτω· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, τὸν ἐσθίοντα μὴ
 4 κρινέτω. ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ σῆκει ἢ πίπει. σαθήσειαι δέ. δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ
 5 Θεὸς σῆσαι αὐτόν. Ὅς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὁ δὲ κρίνει πᾶ-
 6 σαν ἡμέραν· ἕκαστος ἔν τῷ ἰδίῳ νοῦ πληροφορεῖσθω. Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέ-
 7 ραν, Κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ ἔφρονεῖ. καὶ ὁ ἐσθί-
 8 ων, Κυρίῳ ἐσθίει· εὐχαρισεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, Κυρίῳ ἐκ ἐσ-
 9 θίει, καὶ εὐχαρισεῖ τῷ Θεῷ. Οὐδὲς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ, καὶ εὐδὲς ἑαυτῷ
 10 ἀποθνήσκει. Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν· ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκωμεν. ἐάν τε ἔν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῆ Κυρίῳ
 11 ἐσμέν. Εἰς τῆτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἐξήσεν, ἵνα καὶ νεκρῶν
 καὶ ζώντων κυριεύσῃ. Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σε; ἢ καὶ σὺ τί ἐξεθενεῖς
 τὸν ἀδελφόν σε; πάντες γὰρ παρασησόμεθα τῷ βήματι τῆ Χριστοῦ. Γέ-
 γραπται γὰρ· Ζῶ ἐγὼ λέγει Κύριος· ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ

- 12 πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσεται τῷ Θεῷ. Ἄρα ἔν ἕκαστῷ ἡμῶν περὶ
 13 ἑαυτῷ λόγον δώσει τῷ Θεῷ. Μηκέτι ἔν ἀλλήλων κρίνωμεν· ἀλλὰ τῆτο
 κρίνατε μάλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ, ἢ σκάνδαλον.
 14 Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι ἐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτῷ· εἰ μὴ τῷ
 15 λογιζομένῳ τὸ κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. Εἰ δὲ διὰ βρώμα ὁ ἀδελφός σε
 λυπεῖται, ἔκ ἐτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σε ἐκείνον
 16 ἀπόλλυε, ὑπὲρ ἧ Χριστὸς ἀπέθανε· μὴ βλασφημείσθω ἔν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν.
 17 Οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῆ Θεῷ βρωσῖς καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ εἰ-
 18 ρήνη, καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι ἀγίῳ. Ὁ γὰρ ἐν τέτοις δελεύων τῷ Χριστῷ,
 19 εὐάρεστος τῷ Θεῷ, καὶ δοκιμῶς τοῖς ἀνθρώποις. Ἄρα ἔν τὰ τῆς εἰρήνης
 20 διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλων. Μὴ ἔνεκεν βρώματῷ
 κατάλυε τὸ ἔργον τῆ Θεῷ. πάντα μὲν καθαρὰ· ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ
 21 τῷ διὰ προσκόμματῷ ἐσθίουσι. Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν
 22 οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σε προσκόπει ἢ σκανδαλίζειν ἢ ἀσθενεῖ. Σὺ
 πῶς ἔχεις; καλὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τῆ Θεῷ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων
 23 ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγη, κατακέρηται, ὅτι
 24 ἐκ ἐκ πίσεως· πᾶν δὲ ὁ ἐκ ἐκ πίσεως, ἁμαρτία ἐστίν. Τῷ δὲ δυναμένῳ
 ὑμᾶς σκηρῖσαι καλὰ τὸ εὐαγγέλιόν με καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, καλὰ
 25 ἀποκάλυψιν μυστηρίων χρόνοις αἰώνιοις σεσιγημένων· φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ
 τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπισηγήν τῆ αἰώνιος Θεῷ, εἰς ὑπακοὴν πίσεως,
 26 εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντῳ· μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ
 XV 1 δόξα εἰς τὲς αἰῶνας. Ἀμήν. Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενή-
 2 μαλα τῶν ἀδυνάτων βασάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. Ἐκαστῷ [γὰρ]
 3 ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. Καὶ γὰρ ὁ
 Χριστὸς ἐκ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται· Οἱ οὐνειδισμοὶ τῶν οὐνει-
 4 διζόντων σε, ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν
 διδασκαλίαν προεγράφη· ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν
 5 γραφῶν, τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλή-
 σεως

- 6 σεως δὴ ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις, κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν· ἵνα ὁμο-
 θυμαδὸν ἐν ἐνὶ σόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τῶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 7 Χριστοῦ. Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβητο
 8 ἡμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ. Λέγω δὲ Ἰησοῦν Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περι-
 9 τομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων·
 10 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται· Διὰ τῆτο
 11 ἐξομολογήσομαι σοι ἐν ἔθνεσι, καὶ τῷ ὀνόματί σε ψαλῶ. Καὶ πάλιν λέγει·
 12 Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τῶ λαῶ αὐτῶ. Καὶ πάλιν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον
 13 πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. Καὶ πάλιν Ἡσαΐ-
 14 ας λέγει· Ἔσαι ἡ ρίζα τῶ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχων ἐθνῶν, ἐπ'
 15 αὐτῷ ἔθνη ἐλπιδέσιν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χα-
 16 ρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι, ἐν
 17,18 δυνάμει Πνεύματος ἁγίου.
 14 ΠΕΠΕΙΣΜΑΙ δὲ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ἑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ
 15 μεσοὶ ἔσε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἄλλως
 16 ναθετεῖν. Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπανα-
 17 μιμήσων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τῶ Θεοῦ, εἰς τὸ εἶναί
 18 με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεραργῶντα τὸ εὐαγγέλιον τῶ Θεοῦ,
 19 ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτον, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι
 20 ἀγίῳ. Ἔχω ἔν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν. Οὐ γὰρ
 21 τολμήσω λαλεῖν τι ὧν ἔκατεργάσατο Χριστὸς δι' ἐμῶ, εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν,
 22,23 λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ·
 20 ὥσε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τῶ Ἰλλυρικῶ πεπληρωμέναι τὸ εὐ-
 21 αγγέλιον τῶ Χριστοῦ. Οὕτω δὲ φιλοτιμέμενον εὐαγγελίζεσθαι, ἔχ' ὅπερ ἄνο-
 22 μάσθη Χριστὸς, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ· ἀλλὰ, καθὼς
 23 γέγραπται· Οἷς ἔκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτῶ, ὄψον· καὶ οἱ ἔκ ἀκηκόασιν, συν-
 24 ἦσαν. Διὸ καὶ ἐνεκοπήθη τὰ πολλὰ τῶ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. Νυνὶ δὲ
 25 μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τέτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τῶ ἐλθεῖν
 πρὸς

- 24 πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν· ὡς εἰάν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ· εἰάν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, διακονῶν τοῖς ἁγίοις. Εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινοῖαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τὰς πλῆχας τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Εὐδόκησαν γὰρ, καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἰσιν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλῃσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. Τῆτο ἔν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμεν αὐτοῖς τὸν καρπὸν τῆτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν. Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμεν πρὸς ὑμᾶς, ἐν πληρώματι εὐλογίας τῆ εὐαγγελίᾳ τῆ Χριστοῦ ἐλεύσομαι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τῆ Πνεύματός, συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν· ἵνα ῥυθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθέντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· καὶ ἵνα ἡ διακονία με ἢ εἰς Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκῆ γένηται τοῖς ἁγίοις· ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματός Θεοῦ, καὶ συναπαύσωμαι ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.
- XVI ΣΥΝΙΣΤΗΜΙ δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, ἔσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς· ἵνα αὐτὴν προσδέξῃσθε ἐν Κυρίῳ ἄξιως τῶν ἁγίων, καὶ παρασῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήσῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὕτη πρὸς ἂτις πολλῶν ἐγενήθη, καὶ αὐτῆ ἐμοῦ. Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν τὰς συνεργέας με ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· (οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς με τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν· οἷς ἔκ ἐγὼ μόνος εὐχαρισῶ, ἀλλὰ καὶ πάνσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν) καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθε Ἐπαίνεινον τὸν ἀγαπητὸν με, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν.
- 6, 7 Ἀσπάσασθε Μαριὰμ, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰανίαν τὰς συγγενεῖς με, καὶ συναιχμαλώτους με· οἵτινες εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγονόασιν ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητὸν με ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργόν

- 10 συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ Στάχυον τὸν ἀγαπητὸν μου. Ἀσπάσασθε Ἀπελ-
 11 λῆν τὸν δοκιμὸν ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσασθε τὲς ἐκ τῶν Ἀριστοβέλου. Ἀσπά-
 12 σασθε Ἡρωδίανα τὸν συγγενῆ μου. Ἀσπάσασθε τὲς ἐκ τῶν Ναρκίσσου,
 13 τὲς ὄντας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας
 14 ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν
 15 Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Ῥῆφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς καὶ
 16 ἐμῆς. Ἀσπάσασθε Ἀσύκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμᾶν, Πατρόβαν, Ἑρμῆν, καὶ
 17 τὲς σὺν αὐτοῖς ἀδελφές. Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰελίαν, Νηρέα καὶ τὴν
 18 ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ τὲς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίες. Ἀσπά-
 19 σασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς
 20 Χριστοῦ. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τὲς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ
 21 σκάνδαλα, παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιῶντας· καὶ ἐκκλίνατε ἀπὸ
 22 αὐτῶν. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ εἰς βλάβειν, ἀλλὰ
 23 τῇ ἐαυτῶν κοιλίᾳ· καὶ διὰ τῆς χρησολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπαλῶσι τὰς καρ-
 24 διάς τῶν ἀκάκων. Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. Χαίρω ἔν
 25 τὸ ἐφ' ὑμῖν· θέλω δὲ ὑμᾶς σοφῆς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίας δὲ
 26 εἰς τὸ κακόν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τὲς
 27 πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ ὑμῶν.
 28 [Ἀμήν.] Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λέκιος καὶ Ἰάσων
 29 καὶ Σωσίπατρος, οἱ συγγενεῖς μου. Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γρά-
 30 ψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ τῆς
 31 ἐκκλησίας ὅλης. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐρας ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ
 32 Κάρτος ὁ ἀδελφός.
 33 Ἡ χάρις τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν*.

[Πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ Κορίνθου διὰ Φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἐν
 Κεγχρεαῖς ἐκκλησίας. Ἐν σίχοις ἑννεακοσίοις εἴκοσι.]

* Quæ sequuntur in Edd. viz. Τῷ δὲ δυναμένῳ, &c. ad finem cap. xiv. collocantur.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

- 1** ΠΑΥΛΟΣ κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ
2 Σωσθένους ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τῆ Θεοῦ τῇ ἔσῃ ἐν Κορίνθῳ,
 ἡγιασμένοις, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλεμένοις
 τὸ ὄνομα τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν·
3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ με πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τῆ Θεοῦ τῇ
5 δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὅτι ἐν παντὶ ἐπλαίσθη ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ
6 λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον τῆ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν·
7 ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑσερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκά-
8 λυψιν τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὅς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγ-
9 κλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πιστὸς ὁ Θεὸς, δι' ἃ
 ἐκλήθη εἰς κοινωνίαν τῆ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆ Κυρίου ἡμῶν.
10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῆ ὀνόματος τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατ-
11 ηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ
12 ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. Λέγω δὲ τῶ-
 το, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μὲν εἶμι Παῦλος, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ· ἐγὼ
13 δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. Μεμέρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἔσαυρώθη
14 ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπίσθη; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, ὅτι
15 εἰδένᾳ ὑμῶν ἐβάπλισα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον· ἵνα μή τις εἴπῃ, ὅτι εἰς τὸ
16 ἐμὸν ὄνομα ἐβάπλισα. Ἐβάπλισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν ἐκ οἶδα
 εἶ τινα ἄλλον ἐβάπλισα.
17 Οὐ γὰρ ἀπέσειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι· ἐκ ἐν σο-
18 φῖα λόγῳ, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σαυρὸς τῆ Χριστοῦ. Ὁ λόγος γὰρ ὁ τῆ σαυρῆ
 τοῖς

τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεῶ
 19 ἐστὶ. Γέγραπται γάρ· Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, ἢ τὴν σύνεσιν τῶν
 20 συνετῶν ἀθετήσω. Πῶ σοφός; πῶ γραμματεύς; πῶ συζηητῆς τῷ αἰῶ-
 21 νος τέττε; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τῷ κόσμῳ τέττε; Ἐπειδὴ
 γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τῷ Θεῷ ἐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεὸν, εὐ-
 δόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τῷ κηρύγματι^Θ σῶσαι τὰς πωσιεύοντας.
 22,23 Ἐπειδὴ ἢ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτῆσι, ἢ Ἕλληνες σοφίαν ζητῶσιν· ἡμεῖς δὲ
 κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσαυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μω-
 24 ρίαν· αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε ἢ Ἕλλησι Χριστὸν Θεῷ δύναμιν
 25 ἢ Θεῷ σοφίαν. (Ὅτι τὸ μωρὸν τῷ Θεῷ, σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ·
 26 ἢ τὸ ἀσθενὲς τῷ Θεῷ, ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ. Βλέπετε γὰρ τὴν
 κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι ἔ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, ἔ πολλοὶ δυνατοί,
 27 ἔ πολλοὶ εὐγενεῖς· ἀλλὰ τὰ μωρὰ τῷ κόσμῳ ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα τὰς
 σοφὰς καλῆσιν ἢ τὰ ἀσθενῆ τῷ κόσμῳ ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα καλῆσιν
 28 χυρὰ τὰ ἰσχυρὰ· ἢ τὰ ἀγενῆ τῷ κόσμῳ, ἢ τὰ ἐξυθενημένα ἐξελέξατο ὁ
 29 Θεὸς, ἢ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ· ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα
 30 σὰρξ ἐνώπιον τῷ Θεῷ. Ἐξ αὐτῶν δὲ ἡμεῖς ἐσε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγεννήθη
 ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεῷ, δικαιοσύνη τε ἢ ἀδικασμὸς ἢ ἀπολύτρωσις· ἵνα, καθὼς
 II γέγραπται· Ὁ καυχόμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.) Καὶ γὰρ ἐλθὼν πρὸς
 ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον ἔ καθ' ἰπποχρῆν λόγου ἢ σοφίας, καταγγέλλων ὑμῖν
 2 τὸ μαρτύριον τῷ Θεῷ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τῷ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν
 3 Χριστὸν, ἢ τέτον ἐσαυρωμένον. Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ ἢ ἐν φόβῳ ἢ ἐν τρό-
 4 μῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος με ἢ τὸ κήρυμά με ἐκ
 ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος ἢ δυνά-
 5 μως· ἵνα ἢ πῶσις ὑμῶν μὴ ἢ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεῷ.
 6 Σοφίαν δὲ λαλῶμεν ἐν τοῖς τελείοις· σοφίαν δὲ ἔ τῷ αἰῶνος τέττε, ἐδὲ
 7 τῶν ἀρχόντων τῷ αἰῶνος τέττε τῶν καταδικασμένων· ἀλλὰ λαλῶμεν σοφίαν
 Θεῷ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἢ προέβρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰῶνων
 εἰς.

- 8 εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν ἐδαῖς τῶν ἀρχόντων τῆ αἰῶνⓄ τέτα ἔγνωκεν· εἰ γὰρ
 9 ἔγνωσαν, ἐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσαύρωσαν· ἀλλὰ καθὼς γέγραπται·
 Ἄ ὀφθαλμὸς ἐκ εἶδε, ἢ ἔσ ἐκ ἤκουσε, ἢ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἐκ ἀνέστη, ἃ
 10 ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ
 τῆ πνεύματος αὐτῆ· τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, ἢ τὰ βάθη τῆ Θεῆ.
 11 Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τῆ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τῆ ἀνθρώπου τὸ
 12 ἐν αὐτῷ; ἔτω ἢ τὰ τῆ Θεῆ ἐδαῖς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τῆ Θεῆ. Ἡμεῖς
 δὲ ἐ τὸ πνεῦμα τῆ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τῆ Θεῆ, ἵνα
 13 εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τῆ Θεῆ χαρισθέντα ἡμῖν. Ἄ ἢ λαλῶμεν, ἐκ ἐν διδακτοῖς
 ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος ἀγίου, πνευματικοῖς
 14 πνευματικῶν συκρίνουσις. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος ἐ δέχεσθαι τὰ τῆ Πνεύμα-
 τος τῆ Θεῆ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστὶ, ἢ ἐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς
 15 ἀνακρίνεται. Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' ἐδενὸς
 16 ἀνακρίνεται. Τίς γὰρ ἔγνω νῦν Κυρίε, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νῦν
 III Χριστῆ ἔχομεν. Καὶ ἐγὼ, ἀδελφοί, ἐκ ἠδυνήθη λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευ-
 2 ματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα,
 3 ἢ ἐ βρωμα· ἔπω γὰρ ἠδύνασθε, ἀλλ' ἔτε ἐτι νῦν δύνασθε· ἐτι γὰρ
 σαρκικοί ἐσε. Ὅπως γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλⓄ ἢ ἔρις ἢ διχοσασίαι, ἐχὶ σαρκι-
 4 κοί ἐσε, ἢ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ λέγη τις· Ἐγὼ μὲν
 εἰμι Παῦλος· ἔτερεⓄ δέ· Ἐγὼ Ἀπολλῶ· ἐχὶ σαρκικοί ἐσε;
 5 Τίς ἔν ἐστι ΠαῦλⓄ, τίς δὲ Ἀπολλῶς, ἀλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύ-
 6 σαίε, ἢ ἐκάτω ὡς ὁ ΚύριⓄ ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν,
 7 ἀλλ' ὁ Θεὸς ἤυξανεν. Ὡσε ἔτε ὁ φυτεύων ἐστὶ τι, ἔτε ὁ ποτίζων ἀλλ'
 8 ὁ αὐξάνων Θεός. Ὁ φυτεύων δὲ ἢ ὁ ποτίζων ἐν εἰσιν· ἕκασⓄ δὲ τὸν
 9 ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. Θεῆ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· Θεῆ
 10 γεώργιον, Θεῆ οἰκοδομὴ ἐσε. Κατὰ τὴν χάριν τῆ Θεῆ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς
 σοφὸς ἀρχιτέκτων, θεμέλιον τέθεικα· ἀλλⓄ δὲ ἐποικοδομῆ· ἕκασⓄ δὲ
 11 βλεπέτω πῶς ἐποικοδομῆ. Θεμέλιον γὰρ ἄλλον ἐδαῖς δύναται θεῖναι
 παρα

- 12 παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς [ὁ] Χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ
 τὸν θεμέλιον τῆτον, χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλά-
 13 μην· ἐκάστω τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ
 14 ἀποκαλύπτεται· καὶ ἐκάστω τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι, τὸ πῦρ δοκιμάσει. Εἴ τι-
 15 νος τὸ ἔργον μένει ὁ ἐποικοδόμησε, μισθὸν λήψεται. Εἴ τινος τὸ ἔργον
 κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, ἕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.
 16, 17 Οὐκ οἶδάτε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐσε, καὶ τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ οἰκᾷ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις
 τὸν ναὸν τῷ Θεῷ φθείρει, φθερεῖ τῆτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τῷ Θεῷ ἅγιός
 18 ἐστιν, οἵτινες ἐσε ὑμεῖς. Μηδαὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶ-
 19 ναι ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ αἰῶνι τέτω μαρὸς γενέσθω ἵνα γένηται σοφός. Ἡ γὰρ
 σοφία τῷ κόσμῳ τέτω, μαρῖα παρὰ τῷ Θεῷ ἐσι· γέγραπται γάρ· Ὁ
 20 δρασσόμενος τὰς σοφὰς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. Καὶ πάλιν· Κύριος
 21 γινώσκει τὰς διαλοισμὰς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. Ὡσε μηδαὶς καυ-
 22 χάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν· εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολ-
 λῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεσῶτα, εἴτε
 23 ἰV μέλλοντα· πάντα ὑμῶν ἐστιν· ὑμεῖς δὲ, Χριστὸς· Χριστὸς δὲ, Θεὸς. Οὕτως
 ἡμᾶς λοιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ἐπηρετάς Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμος μισητῶν Θεοῦ.
 2, 3 Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητᾶται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστὸς τις εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ
 εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα εἶδῃ ὑμῶν ἀνακρίθῃ, ἢ ὑπὸ ἀλλοτριῆς ἡμέρας· ἀλλ'
 4 ἔδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω. Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνοῖδα· ἀλλ' ἔγω ἐν τέτω δε-
 5 δικαίωμα· ὁ δὲ ἀνακρίνων με, Κύριός ἐστιν· Ὡσε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρί-
 νει, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος· ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τῷ σκοτεινῷ, καὶ φα-
 νερώσει τὰς βελαὶς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστω ἀπὸ
 τῷ Θεῷ.
 6 Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ, δι' ὑμῶν·
 ἵνα ἐν ἡμῖν μάθῃτε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τῷ
 7 ἐνὸς φυσιῶσθε κατὰ τῷ ἑτέρῳ. Τίς γὰρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ ἔγω
 8 ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; Ἴδὴ κεκορησμένοι
 4 H ἐσε,

ἐς, ἤδη ἐπληθίσαι· χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσασθε· ἢ ὄφελόν γε ἐβασιλεύ-
 9 σασθε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς
 τὰς ἀποστόλους ἐσχάτως ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανάτους, ὅτι θάνατον ἐγενήθημεν
 10 τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστὸν, ὑμεῖς δὲ
 φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροὶ· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς
 11 δὲ ἄτιμοι. Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνηεύομεν,
 12 καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀσατέμεν· καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν·
 13 λαιδουρέμενοι, εὐλογεῖμεν· διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα· βλασφημώμενοι, παρα-
 καλεῖμεν· ὡς περικαθάρματα τῷ κόσμῳ ἐγενήθημεν, πάντων περιψήματα
 14 ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα με ἀγα-
 15 πῆλὰ νεθεῖω. Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγὸς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' ἔ πολλ-
 λὸς πατήρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τῆς εὐαγγελίας ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.
 16, 17 Παρακαλῶ ἔν ὑμᾶς, μιμηταί με γίνεσθε. Διὰ τῆτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμό-
 θεον, ὃς ἐστὶ τέκνον με ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει
 τὰς ὁδούς με τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς πανταχῶ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.
 18, 19 Ὡς μὴ ἐρχομένους δέ με πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησάν τινες. Ἐλεύσομαι δὲ
 ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι ἔ τὸν λόγον τῶν
 20 πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τῷ Θεῷ,
 21 ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ,
 πνεύματι τε πραότητι;

V ΟΛΩΣ ἀκέεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἣτις ἐδὲ ἐν τοῖς
 2 ἔθνεσιν ὀνομάζεσθαι, ὡς ἐ γυναικῶν τινὰ τῶ πατρὸς ἔχειν; Καὶ ὑμεῖς πε-
 φυσιωμένοι ἐσθε, καὶ ἐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἐξαρθῆ ἐκ μέσων ὑμῶν ὁ τὸ
 3 ἔργον τῆτο ποιήσας; Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὸν τῷ σώματι, παρῶν δὲ τῷ
 4 πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρῶν, τὸν ἔτω τῆτο κατεργασάμενον, ἐν τῷ
 ὀνόματι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τῷ ἐμῷ πνεύ-
 5 ματος; σὺν τῇ δυνάμει τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, παραδῆναι τὸν τοιῶ-
 τον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ

- 6 τῆ Κυρίῃ Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Ἐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη
 7 ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; Ἐκαθάρατε ἔν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ᾗτε νέον
 φύραμα, καθὼς ἔσε ἄζυμοι· ἢ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτίθη,
 8 Χριστός. Ὡσε ἐορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας ἢ
 πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εὐλικρινείας ἢ ἀληθείας.
- 9, 10 Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπισολῇ, μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις. Καὶ εἰ
 πᾶντως τοῖς πόρνοις τῆ κόσμῳ τέττε, ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ ἄρπαξιν, ἢ εἰ-
 11 δωλολάτραις· ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τῆ κόσμῳ ἐξελεῖν. Νυνὶ δὲ ἔγραψα
 ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, εἰάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος, ἢ
 πλεονέκτης, ἢ εἰδωλόλατρός, ἢ λοιδόρος, ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ· τῷ τοιού-
 12 τῳ μηδὲ συνεσθίειν. Τί γάρ μοι ἢ τὰς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τὰς ἔσω ὑμεῖς
 13 κρίνετε; τὰς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρίνει· ἢ ἐξαρῆτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.
- VI ΤΟΛΜΑ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν
 2 ἀδίκων, ἢ ἔχι ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινῶσι;
 3 Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἔσε κρηνηρίων ἐλαχίστων; Οὐκ
 4 οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινῶμεν; μήτι γε βιωτικά; Βιωτικά μὲν ἔν κρηνηρία
 5 εἰάν ἔχητε, τὰς ἐξεθνημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τέττε καθίζετε; Πρὸς ἐν-
 τροπὴν ὑμῖν λέγω· ἔτῳς ἔκ ἐνὶ ἐν ὑμῖν σοφὸς εἶς, ὃς δυνήσεται διακρί-
 6 ναι ἀνὰ μέσον τῆ ἀδελφῶ αὐτῶ; Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφῶ κρίνεται,
 7 ἢ τῆτο ἐπὶ ἀπίστων; Ἦδη μὲν ἔν ὅλῳς ἠτήρημα [ἐν] ὑμῖν ἔσιν, ὅτι κρίματα
 ἔχετε μετ' ἑαυτῶν. διατί ἔχι μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διατί ἔχι μᾶλλον ἀποσε-
 8, 9 ρεῖσθε; Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε ἢ ἀποσερεῖτε, ἢ ταῦτα ἀδελφός. Ἦ ἔκ οἶ-
 δατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεῶ εἰ κληρονομήσασιν; μὴ πλανᾶσθε· ἔτε πόρ-
 10 νοι, ἔτε εἰδωλολάτραι, ἔτε μοιχοὶ, ἔτε μαλακοὶ, ἔτε ἀρσενικοῖται, ἔτε
 κλέπται, ἔτε πλεονέκται, ἔτε μέθυσοι, εἰ λοιδόροι, εἰ ἄρπαγες βασιλείαν
 11 Θεῶ εἰ κληρονομήσασιν. Καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελέσασθε, ἀλλὰ
 ἠγιασθήτε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τῆ Κυρίῃ Ἰησοῦ, ἢ ἐν τῷ πνεύ-
 ματι τῆ Θεῶ ἡμῶν.

12 Πάντα μοι ἔξουσιν, ἀλλ' εἰ πάντα συμφέροι· πάντα μοι ἔξουσιν, ἀλλ' ἐκ
 13 ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. Τὰ βρώμαλα τῆ κοιλίας, καὶ ἡ κοιλία τοῖς
 βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα εἰ τῆ
 14 πορνείας, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι. Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύ-
 15 ριον ἤγειρε, καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτῆ. Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ
 σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐσιν; ἅρας ἔν τὰ μέλη τῷ Χριστῷ, ποιήσω
 16 πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο. Ἡ ἐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῆ πόρνη, ἐν
 17 σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γὰρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώ-
 18 μενος τῷ Κυρίῳ, ἐν πνεύματι ἐστι. Φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἀμάρτημα
 ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος, ἐκτός τῷ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων, εἰς τὸ
 19 ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. Ἡ ἐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν, ναὸς τῷ ἐν ὑμῖν
 20 ἁγίῳ Πνεύματός ἐστιν, ὃ ἔχει ἀπὸ Θεοῦ, καὶ ἐκ ἐσὲ ἑαυτῶν; Ἠγοράσθητε
 γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι
 ὑμῶν, ἃτινά ἐστι τῷ Θεῷ.

VII ΠΕΡΙ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἀπῆσθαι.
 2 Διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν
 3 ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῆ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν ἀποδι-
 4 δότω· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τῷ ἴδιῳ σώματι ἐκ ἐξου-
 5 σιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τῷ ἴδιῳ σώματι ἐκ ἐξουσιάζει,
 6 ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ ἀποσερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνως πρὸς
 καιρὸν, ἵνα σχολάζητε τῆ νηστείας καὶ τῆ προσευχῆ· καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 συνέρχησθε, ἵνα μὴ παρὰ τὴν ὑμῶν ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.
 6, 7 Τῷτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, εἰ κατ' ἐπιταγήν. Θέλω γὰρ πάντας
 ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ,
 ὃς μὲν ἕτως, ὃς δὲ ἕτως.

8 Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐσιν ἐὰν μένωσιν
 9 ὡς καὶ γὰρ. Εἰ δὲ ἐκ ἐγκρατεῦσιν, γαμήσατωσαν· κρείσσον γὰρ ἐστὶ γα-
 10 μῆσαι ἢ πωρεῖσθαι. Τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω ἐκ ἐγὼ, ἀλλ' ὁ

- 11** Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι. Ἐὰν δὲ ἢ χωρισθῆ, μενέτω
12 ἄγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· ἢ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς
 δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, ἔχ ὁ Κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον,
13 ἢ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει
 ἄνδρα ἄπιστον, ἢ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν.
14 Ἡγίασαι γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί· ἢ ἡγίασαι ἢ γυνὴ ἢ ἄπιστος
15 ἐν τῷ ἀνδρὶ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐσι· νῦν δὲ ἅπιά ἐσιν. (Εἰ
 δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω· εἰ δεδύλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν
16 τοῖς τοῖστοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός.) Τί γὰρ οἶδας, γυναῖκα,
17 εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; Ἡ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ
 ἕκασω ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεός, ἕκασον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος, ἔτω περιπατεῖτω.
18 ἢ ἔτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. Περιτετημημένους τις
19 ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω ἐν ἀκροβυσσίᾳ τις ἐκλήθη; μὴ περιημενέσθω. Ἡ
 περιηομὴ εἶδέν ἐστι, ἢ ἡ ἀκροβυστία εἶδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεῶ.
20,21 Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἢ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δεῖλος ἐκλήθη; μὴ σοι
22 μελέτω· ἀλλ' εἰ ἢ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χεῖσαι· Ὁ γὰρ
 ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δεῖλος, ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· ὁμοίως ἢ ὁ ἐλεύθερος
23 κληθεὶς, δεῖλος ἐστὶ Χριστῷ. Τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δεῖλοι ἀνθρώ-
24 πων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τῷ μενέτω παρὰ [τῷ] Θεῷ.
25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου εἰ ἔχω· γνώμην δὲ διδοῦμι ὡς
26 ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω ἔν τῷτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ
27 τὴν ἐνεσῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ ἔτως εἶναι. Δέεται γυ-
28 ναικί; μὴ ζῆτει λύσιν· λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζῆτει γυναῖκα. Ἐὰν
 δὲ ἢ γήμης, ἔχ ἡμαρτες· ἢ εἰ ἄν γήμη ἢ παρθένο, ἔχ ἡμαρτες· θλίψιν
29 δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοῖστοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν φέδομαι. Τῷτο δὲ φημι,
 ἀδελφοί, [ὅτι] ὁ καιρὸς συνεσαλμένος τὸ λοιπὸν ἐστίν, ἵνα ἢ οἱ ἔχοντες γυ-
30 ναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσι· ἢ οἱ κλαίουτες, ὡς μὴ κλαίουτες· ἢ οἱ χαίρον-
31 τες, ὡς μὴ χαίροντες· ἢ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες· ἢ οἱ χεῖμενοι

τῷ κόσμῳ τέτω, ὡς μὴ καταχρώμενοι. παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τῷ κόσμῳ
 32 τέτω. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἀγαμῶ μεριμνᾷ τὰ τῷ Κυ-
 33 ρίῳ, πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τῷ κόσμῳ, πῶς
 34 ἀρέσει τῇ γυναικί. Μεμέρισται ἢ ἡ γυνή ἢ ἡ παρθένῶ. Ἡ ἀγαμῶ
 μεριμνᾷ τὰ τῷ Κυρίῳ, ἵνα ἡ ἀγία ἢ σῶμα ἢ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα
 35 μεριμνᾷ τὰ τῷ κόσμῳ, πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. Τῆτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐ-
 τῶν συμφέρον λέγω· ἔχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχη-
 36 μον ἢ εὐπρόσεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάσως. Εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν
 παρθένον αὐτῆ νομίζει, εἰάν ἡ ὑπέρακμῶ, ἢ ἔτως ὀφείλει γίνεσθαι· ὁ
 37 θέλει ποιείτω, ἔχ ἀμαρτάνει· γαμήτωσαν. Ὅς δὲ ἔσηκεν ἐδραῖος ἐν τῇ
 καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τῆ ἰδίῃ θελήματῶ, ἢ
 τῆτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆ, τῆ τηρεῖν τὴν ἑαυτῆ παρθένον, καλῶς
 38 ποιεῖ. Ὡσε ἢ ὁ ἐγκαμίζων, καλῶς ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ ἐγκαμίζων, κρεῖσσον
 ποιεῖ.

39 Γυνή δέδεταί νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· εἰάν δὲ κοιμηθῆ
 40 ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐσιν ᾧ θέλει γαμηθῆναι· μόνον ἐν Κυρίῳ. Μα-
 κριωτέρα δὲ ἐσιν εἰάν ἔτω μένη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ καλῶ
 πνεῦμα Θεῶ ἔχειν.

VIII ΠΕΡΙ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκουσιν ἔχομεν. ἡ γινῶ-
 2 σις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. Εἰ δὲ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, ἐδέπω ἐδὲν
 3 ἔγνωκε καθὼς δεῖ γινῶναι. Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὐτῶ ἔγνωσται
 4 ὑπ' αὐτῆ. Περὶ τῆς βρώσεως ἐν τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι ἐδὲν εἰδω-
 5 λον ἐν κόσμῳ, ἢ ὅτι ἐδὲς Θεὸς ἕτερος, εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ εἶπερ εἰσὶ
 λεγόμενοι θεοὶ, εἶτε ἐν ἕρανῶ, εἶτε ἐπὶ τῆς γῆς· (ὡσπερ εἰσὶ θεοὶ πολ-
 6 λοι, ἢ κύριοι πολλοί) ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεός, ὁ πατήρ, ἐξ ἧ τὰ πάντα, ἢ
 ἡμῖς εἰς αὐτόν· ἢ εἷς Κύριῶ, Ἰησοῦς Χριστός, δι' ἧ τὰ πάντα, ἢ ἡμῖς
 7 δι' αὐτῆ. Ἀλλ' ἔκ ἐν πᾶσιν ἡ γινῶσις. τινὲς δὲ τῆ συνείδησει τῆ εἰδάλει
 ἕως ἄρτι, ὡς εἰδωλοθύτον ἐσθίεσι, ἢ ἡ συνείδησις αὐτῶν, ἀσθενῆς ἔσα, μο-
 λύνεται.

- 8 λύνεσθαι· Βρωμα δὲ ἡμᾶς ἐπαρίσσει τῷ Θεῷ· ἔτε γὰρ εἰν φάγωμεν,
 9 περισσεύομεν· ἔτε εἰν μὴ φάγωμεν, ὑσερέμεθα. Βλέπετε δὲ μήπως ἢ
 10 ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενῶσιν. Ἐάν γάρ τις ἴδῃ
 σε τὸν ἔχοντα γινῶσιν, ἐν εἰδωλέῳ κατακείμενον, ἐχὶ ἢ συνείδησις αὐτῆ,
 11 ἀσθενῶς ὄντος, οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθηλα ἐσθίειν; Καὶ ἀπολεί-
 12 ται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῆ γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν; Οὔτω
 δὲ ἀμαρτάνουτες εἰς τὴν ἀδελφὴν, ἢ τύπνουτες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθε-
 13 νῶσαν, εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε. Διόπερ εἰ βρωμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελ-
 φόν με, ἐ μὴ φάγῳ κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν με σκαν-
 δαλίσω.
- IX ΟΥΚ εἰμι ἀπόσολῶ; ἐκ εἰμι ἐλεύθερος; ἐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύ-
 2 ριον ἡμῶν ἐάρακα; ἐ τὸ ἔργον με ὑμεῖς ἐσε ἐν Κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις ἐκ εἰ-
 μι ἀπόσολῶ, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι· ἢ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποσολῆς
 3 ὑμεῖς ἐσε ἐν Κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνεσιν, αὕτη ἐστί.
 4, 5 Μὴ ἐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν ἢ πιεῖν; Μὴ ἐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν
 γυναῖκα περιάγειν, ὡς ἢ οἱ λοιποὶ ἀπόσολοι, ἢ οἱ ἀδελφοὶ τῷ Κυρίῳ, ἢ
 6 Κηφᾶς; Ἡ μόνῶ ἐγὼ ἢ Βαρνάβας ἐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τῷ μὴ ἐργάζεσ-
 7 θαι; Τίς στρατεύεται ἰδίῳις ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, ἢ ἐκ
 τῷ καρπῷ αὐτῷ ἐκ ἐσθίει; ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην, ἢ ἐκ τῷ γάλακῶ
 8 τῆς ποίμνης ἐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἡ ἐχὶ ἢ ὁ νό-
 9 μος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται· Οὐ φιμῶσαις
 10 βῶν ἀλοῶντα. Μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ; Ἡ δὲ ἡμᾶς πάντως λέγει;
 Δὲ ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριῶν· ἢ ὁ
 11 ἀλοῶν, τῆς ἐλπίδῶ αὐτῷ μετέχευ, ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμᾶς ὑμῖν τὰ πιευ-
 12 ματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμᾶς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; Εἰ ἄλλοι
 τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχευσιν, ἐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' ἐκ ἐχρησάμεθα τῇ
 ἐξουσίᾳ ταύτῃ· ἀλλὰ πάντα ἐέχομεν, ἵνα μὴ ἐγκοπὴν τινα δῶμεν τῷ
 13 εὐαγγελίῳ τῷ Χριστῷ. Οὐκ εἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τῷ ἱερῷ
 ἐσθίεσιν;

ἐσθίωσιν; οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύουτες, τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζον-
 14 ται; Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν, ἐκ τῆ
 15 εὐαγγελίᾳ ζῆν. Ἐγὼ δὲ ἐδενὶ ἐχρησάμην τέτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα,
 ἵνα ἔτω γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχη-
 16 μά με ἵνα τις κενώσῃ. Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, ἔκ ἐστι μοι καύχημα·
 17 ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· εἰ δέ μοι ἐστίν, εἰ μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἴ
 γὰρ ἐκὼν τῆτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οικονομίαν πεπίστευμαι.
 18 Τίς ἔν μοι ἐστίν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θῆσω τὸ εὐαγγέ-
 19 λιον τῷ Χριστῷ, εἰς τὸ μὴ καταχρησάσθαι τῇ ἐξουσίᾳ με ἐν τῷ εὐαγγε-
 20 λίῳ. Ἐλευθερὸς γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδῆλωσα, ἵνα τὰς
 21 πλείονας κερδήσω· καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους
 22 κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τὰς ὑπὸ νόμον κερδήσω· τοῖς
 ἀνόμοις ὡς ἄνομος, (μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ, ἀλλ' ἔννομος Χριστῷ) ἵνα κερ-
 23 δῆσω ἀνόμους. Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τὰς ἀσθενεῖς κερ-
 24 δῆσω. τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. Τῆτο δὲ
 25 πρῶτον διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτῷ γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι
 οἱ ἐν σαδῷ τρέχοντες, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον;
 26 ἔτω τρέχειε ἵνα καταλάβῃε. Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, πάντα ἐγκρατεύ-
 27 εται· ἐκῆνοι μὲν ἔν ἵνα φθαρτὸν σῆφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἀφθαρτον.
 Ἐγὼ τοίνυν ἔτω τρέχω, ὡς ἐκ ἀδήλων· ἔτω πωκλεύω, ὡς ἐκ ἀέρας δέρων.
 Ἀλλ' ὑπωπιάζω με τὸ σῶμα, καὶ δελαγωγῶ· μήπως ἄλλοις κηρύξας, αὐ-
 τὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

X ΟΥΘ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ
 2 τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν
 3 Μωσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ
 4 βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον·
 ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθίας πέτρας, ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός.
 5 Ἀλλ' ἐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός· κατεσρώθησαν γὰρ ἐν
 τῇ

28 τὴν συνείδησιν. Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ· Τῆτο εἰδωλόθυλον ἐστὶ· μὴ ἐσθίῃτε,
 δι' ἐκεῖνον τὸν μνηύσαντα, ἢ τὴν συνείδησιν· τῷ γὰρ Κυρίῳ ἢ γῆ, ἢ τὸ
 29 πλῆρωμα αὐτῆς. Συνείδησιν δὲ λέγω ἔχι τὴν ἑαυτῷ, ἀλλὰ τὴν τῷ ἐτέ-
 30 ρῳ. ἵνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μὴ κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συναϊδήσεως; Εἰ [δὲ]
 31 ἐγὼ χάριτι μελέχω, τί βλασφημεῖμαι ὑπὲρ ἧ ἐγὼ εὐχαρισῶ; Εἴτε ἔν ἐσ-
 32 θίῃτε, εἴτε πίνεῃτε, εἴτε τι ποιῆτε, πάντα εἰς δόξαν Θεῷ ποιῆτε. Ἀπρόσ-
 33 κοποι γίνεσθε ἢ Ἰουδαίοις ἢ Ἑλλησι ἢ τῇ ἐκκλησίᾳ τῷ Θεῷ· καθὼς καὶ γὼ
 πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτῷ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν
 XI 1 πολλῶν, ἵνα σωθῶσι. Μιμηταί μὲ γίνεσθε, καθὼς καὶ γὼ Χριστῷ.
 2 ΕΠΑΙΝΩ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μὲ μέμνησθε, ἢ καθὼς παρέ-
 3 δωκα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις κατέχευε. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς
 ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστὶ· κεφαλὴ δὲ γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ· κεφαλὴ δὲ
 4 Χριστῷ, ὁ Θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων, κατὰ κεφαλῆς
 5 ἔχων, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῷ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ
 προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυ-
 6 τῆς· ἐν γὰρ ἐστὶ ἢ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένη. Εἰ γὰρ ἔ κατακαλύπτεται γυ-
 νὴ, ἢ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχροὺν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακα-
 7 λύπτεσθω. Ἄνῃς μὲν γὰρ ἐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰ-
 8 κὼν ἢ δόξα Θεῷ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς ἐστὶν· ἔ γὰρ ἐστὶν ἀνῃς
 9 ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς· ἢ γὰρ ἐκ ἐκλήσθη ἀνῃς διὰ τὴν γυ-
 10 ναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. (Διὰ τῆτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν
 11 ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τὸς ἀγγέλους.) Πλὴν ἔτε ἀνῃς χωρὶς γυναι-
 12 κὸς, ἔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, ἐν Κυρίῳ· ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τῷ ἀνδρὸς,
 13 ἔτω ἢ ὁ ἀνῃς διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τῷ Θεῷ. Ἐν ὑμῖν αὐ-
 14 τοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶ γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι;
 15 ἢ ἐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνῃς μὲν ἐὰν κομᾶ, ἀτιμία αὐ-
 16 τῷ ἐστὶ· γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ, δόξα αὐτῇ ἐστὶν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαῖς
 δέδοται αὐτῇ. Εἰ δὲ τις δοκεῖ φιλόνηκ[Ⓞ] εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν
 ἐκ ἔχομεν, ἐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τῷ Θεῷ.

17 Τῆτο δὲ παραγγέλλων ἐκ ἐπαινώ, ὅτι ἐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τὸ
 18 ἥττον συνέρχεσθε. Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,
 19 ἀκῶ σκίσμακλα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν· ἢ μέρος τι πισεύω· δεῖ γὰρ ἢ αἰρέσεις
 20 ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δοκιμοὶ φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων ἔν
 ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἐκ ἔσι Κυριακὸν δαῖπνον φαγεῖν· ἕκαστ^ο γὰρ τὸ ἴδιον
 22 δαῖπνον προσλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν· ἢ ὅς μὲν πεινᾷ, ὅς δὲ μεθύει. Μὴ
 γὰρ οἰκίας ἐκ ἔχειε εἰς τὸ ἐσθίειν ἢ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τῆ Θεῆ κα-
 ταφρονεῖτε, ἢ καλῶσχύνητε τὲς μὴ ἔχοντας; τί ὑμῖν ἔπω; ἐπαινέσω ὑμᾶς
 23 ἐν τέτῳ; ἐκ ἐπαινώ. Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τῆ Κυρίας, ὃ ἢ παρέ-
 24 δωκα ἱμῖν, ὅτι ὁ Κύρι^ο Ἰησῆς ἐν τῇ νυκτὶ ἢ παρεδίδοτο, ἔλαβεν ἄρτον, ἢ
 εὐχαρισήσας ἔκλασε, ἢ εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τῆτό με ἐσὶ τὸ σῶμα τὸ
 25 ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· τῆτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὡσαύτως ἢ
 τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπῆσαι, λέγων· Τῆτο τὸ ποτήριον, ἢ καινὴ δια-
 θῆκη ἐσὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τῆτο ποιεῖτε, ὡσάκισ ἂν πίνῆτε, εἰς τὴν ἐμὴν
 26 ἀνάμνησιν. Ὡσάκισ γὰρ ἂν ἐσθίῆτε τὸν ἄρτον τῆτον, ἢ τὸ ποτήριον τῆ-
 27 το πίνῆτε, τὸν θάνατον τῆ Κυρίας καταγγέλλετε ἄχρις ἔ ἂν ἔλθῃ. Ὡσε ὅς
 ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τῆτον, ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τῆ Κυρίας ἀναξίως, ἔνοχ^ο
 28 ἔσαι τῆ σώματος ἢ αἵματ^ο τῆ Κυρίας. Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπ^ο ἑαυ-
 29 τὸν, ἢ ἔτῳς ἐκ τῆ ἄρτε ἐσθιέτω, ἢ ἐκ τῆ ποτηρίας πινέτω· ὃ γὰρ ἐσθίειν
 ἢ πίνων ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει ἢ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τῆ
 30 Κυρίας. Διὰ τῆτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς ἢ ἄρρώσοι, ἢ κοιμῶνται ἱκα-
 31,32 νοί. Εἰ γὰρ ἑαυτὲς διεκρίνομεν, ἐκ ἂν ἐκρινόμεθα· κρινόμενοι δὲ, ὑπὸ
 33 Κυρίας παιδεύμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. Ὡσε, ἀδελφοί
 34 με, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε, (εἰ δὲ τις πεινᾷ, ἐν
 αἵκῳ ἐσθιέτω) ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθῳ,
 διατάξομαι.

ΧΠ 1, 2 ΠΕΡΙ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, εἰ θέλω ἱμᾶς ἀγνοεῖν. Οἶδατε
 ὅτι ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἦγεσθε, ἀπαγόμενοι· διὸ
 γνωρίζω

- γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι ὑδεὶς ἐν Πνεύματι Θεῷ λαλῶν, λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν·
 4 ἢ ὑδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι ἀγίῳ. Διαιρέσεις
 5 δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα· ἢ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσὶ, ἢ ὁ
 6 αὐτὸς Κύριος· ἢ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτὸς ἔστι Θεός, ὁ
 ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν ᾧ·
- 7, 8 Ἐκάσῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις τῷ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. Ὡς
 μὲν γὰρ διὰ τῷ Πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως,
 9 κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα· ἑτέρῳ δὲ κρίσις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι· ἄλλῳ δὲ
 10 χάρισμα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι· ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνά-
 μων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη
 11 γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν. Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν ἢ
 τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιρῶν ἰδίᾳ ἐκάσῳ καθὼς βέβηται.
- 12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἔστι, ἢ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέ-
 λη τῷ σώματι τῷ ἑνὸς, πολλά ὄντα, ἐν ἔστι σῶμα· ἔτω ἢ ὁ Χριστός.
- 13 Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε
 Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δούλοι, εἴτε ἐλεύθεροι· ἢ πάντες εἰς ἐν Πνεῦ-
 14 μα ἐποτίσθημεν. Καὶ γὰρ τὸ σῶμα ἐκ ἔστιν ἐν μέλι, ἀλλὰ πολλά.
- 15 Ἐὰν εἴπῃ ὁ πῶς· Ὅτι ἐκ εἰμὶ χεῖρ, ἐκ εἰμὶ ἐκ τῷ σώματι· ἢ παρὰ
 16 τῆτο ἐκ ἔστιν ἐκ τῷ σώματος. Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ ἕς· Ὅτι ἐκ εἰμὶ ὀφθαλ-
 17 μὸς, ἐκ εἰμὶ ἐκ τῷ σώματι· ἢ παρὰ τῆτο ἐκ ἔστιν ἐκ τῷ σώματι. Εἰ
 18 ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμὸς, πῶς ἢ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, πῶς ἢ ὄσφρησις; Νυνὶ
 δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκάσῳ αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν.
- 19, 20 Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλι, πῶς τὸ σῶμα; Νυνὶ δὲ πολλά μὲν μέλη,
 21 ἐν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ· Χρεῖαν σε ἐκ ἔχω.
 22 ἢ πάλιν ἢ κεφαλὴ τοῖς ποσὶ· Χρεῖαν ὑμῶν ἐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολλῶ μάλ-
 23 λον τὰ δοκῆλα μέλη τῷ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστι. Καὶ
 ἀ δοκῆμεν ἀτιμότερα εἶναι τῷ σώματι, τέτοις τιμὴν περισσοτέραν περι-
 24 τίθεμεν· ἢ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει. τὰ δὲ
 εὐσχήμονα

εὐσχήμονα ἡμῶν, ἃ χρεῖαν ἔχει. ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ
 25 ὑπερέντι περισσοτέραν δὲς τιμὴν, ἵνα μὴ ἦ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ
 26 τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. Καὶ εἴτε πᾶσχει ἐν μέλῳ,
 συμπάσχει πᾶντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πᾶντα
 27 τὰ μέλη. Ὑμεῖς δὲ ἕσε σῶμα Χριστοῦ, ἢ μέλη ἐκ μέρους.
 28 Καὶ ὅς μιν ἔθελο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποσόλους, δεύτερον
 προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων,
 26 ἀνιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. Μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες
 30 προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις, μὴ πάντες χα-
 ρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερ-
 31 μηνεύουσι; Ζηλεῖτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα· ἢ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν
 ἰδοὺ ὑμῖν δέκνυμι.

XIII ΕΑΝ ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ ἢ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ
 2 μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον· ἢ εἰ ἂν ἔχω προ-
 φητεῖαν, ἢ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα, ἢ πᾶσαν τὴν γνῶσιν· ἢ εἰ ἂν ἔχω
 πᾶσαν τὴν πίσιν, ὡς ὅρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἕθεν εἰμι.
 3 Καὶ εἰ ἂν ψαμίσω πᾶντα τὰ ὑπάρχοντά με, ἢ εἰ ἂν παραδῶ τὸ σῶμά με
 4 ἵνα καυθῆσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἕθεν ὠφελῆμαι. Ἡ ἀγάπη μακρο-
 θυμῷ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη ἃ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη ἃ περιπερεύεται, ἃ φυσι-
 5 ἔται, ἃ ἀσχρημονεῖ, ἃ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, ἃ παροξύνεται, ἃ λογίζεται τὸ
 6, 7 κακόν, ἃ χαίρει ἐπὶ τῇ ὀδύκῃ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πᾶντα σέγει,
 8 πᾶντα πιστεύει, πᾶντα ἐλπίζει, πᾶντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη ἐδέποσε ἐκ-
 πίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσαι, παύσονται·
 9 εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν, ἢ ἐκ μέρους
 10 προφητεύομεν· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται.
 11 Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλην, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος
 12 ἐλοβιζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τῶ νηπίου. Βλέπομεν γὰρ
 ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι

- 13 γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. Νυνὶ δὲ
 μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μέζων δὲ τῶν ἢ ἀγάπη.
- XIV ΔΙΩΚΕΤΕ τὴν ἀγάπην, ζηῆτε δὲ τὰ πνευματικά· μᾶλλον δὲ ἵνα
 2 προφητεύητε. Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση, ἐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ
 3 Θεῷ· ἐδάς γὰρ ἀκούει, πνεῦμα δὲ λαλεῖ μυσήρια. Ὁ δὲ προφητεύων,
 4 ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. Ὁ λαλῶν
 5 γλώσση, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. Θέλω
 δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μέζων
 γὰρ ἡ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτός εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκ-
 6 κλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. Νυνὶ δὲ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσ-
 7 σαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ
 8 ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐν διδαχῇ; Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόν-
 9 τα, εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἐὰν διασολῆν τοῖς φθόγγοις μὴ δῶ, πῶς
 10 γνωσθήσεται τὸ αὐλέμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν
 11 σάλπιγγος δῶ, τίς παρασκευάσειαι εἰς πόλεμον; Οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς
 12 γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλέμενον;
 13 ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλῶντες. Τοσαῦτα, εἰ τύχοι, γένη φωνῶν ἔστιν ἐν
 14 κόσμῳ, καὶ ἐδὲν αὐτῶν ἄφωνον. ἐὰν ἔν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσο-
 15 μαι τῷ λαλῶντι βάρβαρος· καὶ ὁ λαλῶν, ἐν ἐμοὶ βάρβαρος· ἔτω καὶ ὑμεῖς,
 16 ἐπεὶ ζηλωταὶ ἐσε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε
 17 ἵνα περισσεύητε. Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση, προσευχέσθω ἵνα διερμη-
 18 νεύῃ. Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά με προσεύχειαι, ὁ
 19 δὲ νῆς με ἄκαρπός ἐστι. Τί ἔν ἐστι; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσ-
 20 εύξομαι δὲ καὶ τῷ νοί· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοί. Ἐπεὶ ἐὰν
 εὐλογῆσης τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τῆ ἰδιώτε, πῶς ἐρεῖ τὸ
 21 ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῆ εὐχαρισίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγει, ἐκ οἴδου; σὺ μὲν γὰρ καλῶς
 22 εὐχαρισεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος ἐκ οἰκοδομεῖται. Εὐχαρισῶ τῷ Θεῷ με, πάν-
 23 των ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν· ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους

διὰ τῆ νοός με λαλήσαι, ἵνα καὶ ἄλλος κατηχήσῃ, ἢ μυρίους λόγους ἐν
 20 γλώσση. Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν· ἀλλὰ τῇ καρδίᾳ νη-
 21 πιάζεῖτε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται· Ὅτι ἐ-
 ἑτερογλώσσοις, καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τῷ τῶ, καὶ ἔθ' ἕτως
 22 εἰσακέσονταιί με, λέγει Κύριος. Ὡσε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, ἐ-
 τοῖς πικτεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἢ δὲ προφητεία, ἐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ
 23 τοῖς πικτεύουσιν. Ἐὰν ἔν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες
 γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ ἀπίστοι, ἐκ ἐρεῶσιν ὅτι μαί-
 24 νεσθε; Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δὲ τις ἀπίστος, ἢ ἰδιώτης,
 25 ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων· καὶ ἕτω τὰ κρυπτὰ τῆς
 καρδίας αὐτῆ φανερὰ γίνονται· καὶ ἕτω πρὸς ἄνθρωπον, προσκυνήσει
 τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστίν.
 26 Τί ἔν ἐσιν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει·
 διδαχὴν ἔχει; γλώσσαν ἔχει; ἀποκάλυψιν ἔχει; ἐρμηνείαν ἔχει; πάντῃ
 27 πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω· εἴτε γλώσση τις λαλεῖ· κατὰ δύο, ἢ τὸ πλεῖστον
 28 τρεῖς, καὶ ἀνα μέρους· καὶ εἰς διερμηνεύτω. Ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτὴς,
 29 σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ· ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. Προφητῆται δὲ δύο ἢ
 30 τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ
 31 καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. Δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφη-
 32 τεύειν, ἵνα πάντες μαθάνωσι, καὶ πάντες παρακαλῶνται· καὶ πνεύματα
 33 προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται, (ἐ γάρ ἐσιν ἀκαταστασίας ὁ Θεός,
 34 ἀλλ' εἰρήνης) ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων. Αἱ γυναῖκες
 ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· ἐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν,
 35 ἀλλ' ὑποτάσσεται, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δὲ τι μαθεῖν θέλωσιν, ἐν
 οἴκῳ πρὸς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχυρὸν γὰρ ἐστὶ γυναῖξιν ἐν ἐκκλη-
 36 σίᾳ λαλεῖν. Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τῆ Θεῆ ἐξῆλθεν; ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους
 37 κατήνησεν; Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευμαλικὸς, ἐπιγινωσκέτω ἂ
 38 γράφω ὑμῖν, ὅτι τῆ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δὲ τις ἀγνοῖ, ἀγνοείτω.

39 Ὡσε, ἀδελφοί, ζηᾶτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κω-
40 λυτετε. Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

XV ΓΝΩΡΙΖΩ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ
2 καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐσῆκατε, δι' ἃ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην
3 ὑμῖν εἰ κατέχευε· ἐκλῶς εἰ μὴ εἰκῆ ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν
4 πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν,
κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ
5, 6 τὰς γραφάς· καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα· ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω
πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς
7 δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν. Ἐπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ· εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πάντων.
8, 9 Ἐσχαλον δὲ πάντων, ὡσπερὶ τῷ ἐκλήρωματι, ὤφθη καὶ μοί. Ἐγὼ γὰρ εἰμι
ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς ἐκ εἰμι ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι
10 ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τῆ Θεῶ. Χάριτι δὲ Θεῶ εἰμι ὃ εἰμι· καὶ ἡ χάρις
αὐτῆ ἢ εἰς ἐμὲ, ἐκ κενῆ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκο-
11 πίασα· ἐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ χάρις τῆ Θεῶ ἢ σὺν ἐμοί. Εἴτε ἔν ἐγὼ, εἴτε
12 ἐκείνοι, ἔτω κηρύσσομεν, καὶ ἔτως ἐπιστεύσατε. Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσειται
ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν
13, 14 ἐκ ἔσιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν ἐκ ἔσιν, ἐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· (εἰ δὲ
Χριστὸς ἐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίσις ὑμῶν.
15 Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τῆ Θεῶ· ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τῆ
Θεῶ ὅτι ἤγειρε τὸν Χριστόν· ὃν ἐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ ἐκ ἐγείρον-
16, 17 ται. Εἰ γὰρ νεκροὶ ἐκ ἐγείρονται, ἐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· Εἰ δὲ Χριστὸς ἐκ
18 ἐγήγερται, ματαία ἢ πίσις ὑμῶν· ἔτι ἐσὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἄρα καὶ
19 οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ, ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπιότες ἐσμέν
20 ἐν Χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.) Νυνὶ δὲ Χριστὸς
21 ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. (Ἐπειδὴ γὰρ δι'
22 ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν· ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ
Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, ἔτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.

Ἐκαστος

- 23 Ἐκαστὸς δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἑπειὰ οἱ τῷ Χριστῷ, ἐν
 24 τῇ παρεσσίᾳ αὐτῷ. Εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ
 ἢ πατρὶ· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν ἢ πᾶσαν ἐξουσίαν ἢ δύναμιν·
 25 δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρις ἢ ἂν θῇ πάντας τὰς ἐχθρὰς ὑπὸ τὰς
 26,27 πόδας αὐτῷ. Ἐσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. Πάντα γὰρ
 ὑπέταξεν ὑπὸ τὰς πόδας αὐτῷ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ἔτι πάντα ὑποτέτακται,
 28 δῆλον ὅτι ἐκτὸς τῷ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα· ἔταν δὲ ὑποταγῆ αὐτῷ
 τὰ πάντα, τότε ἢ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι· αὐτῷ τὰ
 29 πάντα, ἵνα ἢ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.) Ἐπεὶ τί ποιήσασιν οἱ βαπτι-
 ζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅπως νεκροὶ ἐκ ἐγείρονται, τί ἢ βαπτίζονται
 30,31 ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; τί ἢ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθ-
 νήσκω, νῆ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.
 32 Εἰ καλὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ ἐκ
 33 ἐγείρονται, Φάγωμεν ἢ πῶμεν· αὐριον γὰρ ἀποθνήσκωμεν. Μὴ πλανᾶσθε·
 Φθίρεσιν ἢ βῆ χρῆσθ' ὁμιλίαι κακαί.
 34 Ἐκνήψατε δικαίως, ἢ μὴ ἀμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ Θεῶ τινες ἔχουσι·
 πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν λέγω.
 35 Ἄλλ' ἐρεῖ τις· Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται;
 36,37 Ἄφρον, σὺ ὁ σπέρεις, ἢ ζωοποιεῖται, εἰ μὴ ἀποθάνῃ· ἢ ὁ σπέρεις, ἢ τὸ
 σῶμα τὸ γενησόμενον σπέρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι, σίτε, ἢ τι-
 38 νος τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα καθὼς ἠθέλησε, ἢ ἐκάσῳ τῶν
 39 σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ, ἢ αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη
 40,41 πτηνῶν. Καὶ σῶματα ἐπερανία, ἢ σῶματα ἐπίγεια· ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἢ
 τῶν ἐπερανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπίγειων· ἄλλη δόξα ἡλίου, ἢ ἄλλη
 δόξα σελήνης, ἢ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστὴρ διαφέρει ἐν δόξῃ.
 42 Οὕτω ἢ ἡ ἀνάσκεις τῶν νεκρῶν· σπείρειται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρ-
 43 σίᾳ· σπείρειται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρειται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγεί-
 ρεται

44 ρῆλαι ἐν δυνάμει· σπείρειται σῶμα ψυχικόν, ἐγέρεται σῶμα πνευματικόν.
 45 ἔσι σῶμα ψυχικόν, ἢ ἔσι σῶμα πνευματικόν. Οὕτω ἢ γέγραπται· Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς
 46 πνεῦμα ζωοποιῶν· ἀλλ' ἐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,
 47 ἔπειτα τὸ πνευματικόν. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός· ὁ δεύτε-
 48 ρος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἐξ ἔρανθ. Οἱ ὁ χοϊκός, τοιῶτοι ἢ οἱ χοϊκοί·
 49 ἢ οἱ ὁ ἐπεράνιος, τοιῶτοι ἢ οἱ ἐπεράνιοι· ἢ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰ-
 κόνα τῆ χοϊκῆ, φορέσομεν ἢ τὴν εἰκόνα τῆ ἐπεράνιῃ.
 50 Τῆτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ ἢ αἷμα βασιλείαν Θεῶ κληρονομήσαι
 51 ἐ δύναται, ἐδὲ ἢ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. Ἴδὲ, μυσῆριον ὑμῖν
 52 λέγω· Πάντες μὲν ἐ κοιμηθησόμεθα· πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα· ἐν ἀτό-
 μῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμῶ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγι· σαλπίζει γὰρ, ἢ οἱ νεκροὶ
 53 ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, ἢ ἡμεῖς ἀλλαγήσόμεθα. Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τῆτο
 54 ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, ἢ τὸ θνητὸν τῆτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. Ὅταν
 δὲ τὸ φθαρτὸν τῆτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν, ἢ τὸ θνητὸν τῆτο ἐνδύσῃται
 ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· Κατεπόθη ὁ θά-
 55 νατος εἰς νῆκος. Πῆ σε, θάνατε, τὸ κέντρον; Πῆ σε, ἄδη, τὸ νῆκος;
 56 Τὸ δὲ κέντρον τῆ θανάτε, ἢ ἁμαρτία· ἢ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας, ὁ νό-
 57 μος. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῆκος διὰ τῆ Κυρίῃ ἡμῶν
 58 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡσε, ἀδελφοί με ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμελακίνητοι,
 περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τῆ Κυρίῃ πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν
 ἐκ ἔσι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

XVI ΠΕΡΙ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τὰς ἀγίας, ὡσπερ δέταξα ταῖς ἐκκλησίαις
 2 τῆς Γαλατίας, ἔτω ἢ ὑμεῖς ποιήσατε. Καλὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος
 ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων, ὅτι ἂν εὐδοῶται· ἵνα μὴ ἔταν
 3 ἔλθω, τότε λογίαι γίνωμαι. Ὅταν δὲ παραγένωμαι, ἐς ἐὰν δοκιμάσῃς,
 δι' ἐπισολῶν τέτως πέμψω ἀπενεγκῆν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.
 4, 5 Ἐὰν δὲ ἢ ἄξιον τῆ καμῆ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύεσθαι. Ἐλεύσομαι

- δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· (Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι·)
- 6 Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προ-
7 πέμψητε εἰ εἴαν πορεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν·
ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμῆναι πρὸς ὑμᾶς, εἴαν ὁ Κύριος ἐπιτρέπη.
- 8, 9 Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· θύρα γὰρ μοι ἀνέωγε με-
γάλη καὶ ἐνεργῆς, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.
- 10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ
11 γὰρ ἔρπον Κυρίου ἐργάζεσθαι ὡς καὶ ἐγώ. Μὴ τις ἐν αὐτὸν ἐξεθνήσῃ· προ-
πέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν με-
12 τὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τῷ ἀδελφῷ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐ-
τὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως ἐκ ἦν θέλημα ἵνα
13 νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσειαι δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. Γρηγορεῖτε, σήκετε ἐν τῇ πίστει,
14 ἀνδρίζεσθε, κραταιῶσθε· πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.
- 15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, (οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανῶ, ὅτι ἐσὶν
16 ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτές·) ἵνα καὶ
ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργῶντι καὶ κοπιῶντι.
- 17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ πειρασίᾳ Στεφανῶ καὶ Φερβενάτου καὶ Ἀχαιῆ, ὅτι τὸ ὑμῶν
18 ὑπέρημα ἔτοι ἀνεπλήρωσαν· ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν·
19 ἐπιγινώσκετε ἔν τῃς τοιούτοις. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας·
20 ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ' οἶκον
αὐτῶν ἐκκλησίᾳ· ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπασαθε ἀλ-
λήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ.
- 21,22 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις ἐφιλάτῃ τὸν Κύριον Ἰησοῦν
23 Χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα, μαρὰν ἀθά. Ἡ χάρις τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ μετὰ
24 ὑμῶν. Ἡ ἀγάπη με μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

[Πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐγγράφη ἀπὸ Φιλίππων διὰ Στεφανῶ, καὶ Φερ-
βενάτου, καὶ Ἀχαιῆ, καὶ Τιμοθέου. Ἐν σίχοις ὡ.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ι Π ΑΥΛΟΣ ἀπόστολ^{ος} Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματ^{ος} Θεοῦ, καὶ Τιμό-
 θε^{ος} ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τῆ Θεοῦ τῇ ἕσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν
 2 τοῖς ἁγίοις πάνσι τοῖς ἕσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
 Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατήρ τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατήρ τῶν
 4 οὐρανῶν, καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ
 τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τὰς ἐν πάσῃ θλίψει,
 5 διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλέμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τῆ Θεοῦ· ὅτι καθὼς
 περισσεύει τὰ παθήματα τῆ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, ἕτω διὰ Χριστοῦ περισσεύει
 6 καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως,
 καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργημένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς
 πάσχομεν· (καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν) εἴτε παρακαλέμεθα,
 7 ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· εἰδότες ὅτι ὡσπερ κοινωνοὶ ἔσε
 8 τῶν παθημάτων, ἕτω καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγ-
 νοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
 ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρῆθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τῆ
 9 ζῆν· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τῆ θανάτου ἐσχῆκαμεν, ἵνα μὴ
 10 πεποιθότες ᾖμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τὰς νεκρούς· ὃς
 ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρέυσαι^ο ἡμᾶς, καὶ ῥύσαι^ο εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι
 11 ῥύσεται· συνυπεργέντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν
 προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστητῶν ὑπὲρ ἡμῶν.
 12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστὶ, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν,
 ἕτι ἐν ἀπλότῃ καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, ἐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι
 13 Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὐ γὰρ

ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἂ ἀναγινώσκειτε, ἢ καὶ ἐπιγινώσκειτε, ἐλπίζω δὲ
 14 ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγινώσεσθε, καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύ-
 χημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆ Κυρίου Ἰησοῦ.
 15 Καὶ ταύτη τῇ πεποιθήσει ἐβελόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον, ἵνα δευ-
 16 τέραν χάριν ἔχημι· καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μα-
 κεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν.
 17 Τῆτο ἔν βελευόμενοι, μή τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἂ βελεύο-
 18 μαι, κατὰ σάρκα βελεύομαι, ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ, καὶ τὸ ἔ· ἔ; Πι-
 19 σὺς δὲ ὁ Θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς ἐκ ἐγένετο ναὶ καὶ ἔ. Ὁ
 γὰρ τῆ Θεοῦ υἱός, Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμὲ καὶ Σι-
 20 λβανῆ καὶ Τιμοθέου, ἐκ ἐγένετο ναὶ καὶ ἔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. Ὅσαι
 γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμήν, τῷ Θεῷ πρὸς
 21 δόξαν δι' ἡμῶν. Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν, καὶ χαρίσας ἡμᾶς,
 22 Θεός· ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δὲς τὸν ἀρρήκωτα τῆ πνεύματος ἐν
 ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

II 23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλεῖμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φρι-
 24 δόμενος ὑμῶν, ἐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. Οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς
 πίστεως, ἀλλὰ συνεργοὶ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστις ἐσήκατε.
 I, 2 Ἐκριναι δὲ ἐμαυτῷ τῆτο, τὸ μὴ πάλιν ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς. Εἰ γὰρ
 ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστὶν ὁ εὐφραίνων με, εἰ μὴ ὁ λυπέμενος ἐξ ἐμὲ;
 3 Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τῆτο αὐτὸ, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με
 χαίρειν· πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ, πάντων ὑμῶν ἐστίν.
 4 Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν
 δακρύων, ἕχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσο-
 τίως εἰς ὑμᾶς.

5 Εἰ δὲ τις λελύπηκεν, ἐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ' ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπι-
 6 βραῶ πάντας ὑμᾶς. Ἰκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιλημία αὕτη ἢ ὑπὸ τῶν πλειό-
 7 νων ὥστε τὸν κεντρίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι, καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ

8 περισσοτέρῃ λύπῃ καταποθῆ ὁ τοιῦτ'⊙. Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι
 9 εἰς αὐτὸν ἀγάπῃ· εἰς τῆτο γὰρ ἢ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ
 10 εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. Ἦ δέ τι χαρίζεσθε, ἢ ἐγώ· ἢ γὰρ ἐγὼ εἶ τι
 11 κεχάρισμαι, ᾧ κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς, ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκ-
 τηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· εἰ γὰρ αὐτῷ τὰ νοήματα ἀγνοῶμεν.
 12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, ἢ θύρας μοι
 13 ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, ἐκ ἔσχηκα ἀνεῖναι τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὐρεῖν με
 Τίτον τὸν ἀδελφόν μου· ἀλλὰ ἀποταξάμεν⊙ αὐτοῖς, ἐξῆλθον εἰς Μακε-
 14 δονίαν. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ,
 15 ἢ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτῷ φανερεῖν δι' ἡμῶν ἐν παντί τόπῳ, ὅτι
 Χριστῷ εὐωδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις ἢ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις·
 16 οἷς μὲν, ὁσμὴ θανάτου εἰς θάνατον· οἷς δὲ, ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν· ἢ πρὸς
 17 ταῦτα τίς ἰκανός; (Οὐ γὰρ ἐσμὲν, ὡς οἱ πολλοὶ, καπηλεύοντες τὸν λό-
 γον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ, καλενώπιον τοῦ Θεοῦ,
 III 1 ἐν Χριστῷ λαλῶμεν. Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτὸς συνιστάνειν; εἰ μὴ χηρῶ-
 2 μεν, ὡς τινες, συσαδικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συσαδικῶν; Ἡ
 ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γνωσκο-
 3 μένη ἢ ἀναγνωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων· φανερέμενοι ὅτι ἐσὲ ἐπι-
 σολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη εἰς μέλανι, ἀλλὰ πνεύ-
 ματι Θεοῦ ζῶντ'⊙· εἰ ἐν πλαξὶ λιθίνοις, ἀλλ' ἐν πλαξὶ καρδίας σαρκί-
 4, 5 ναίς.) Πεποιθήσιν δὲ τοιαυτὴν ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν· εἴ
 ἵτι ἰκανοὶ ἐσμὲν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι, ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἢ ἰκανό-
 6 της ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ· δε ἢ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόντες καινῆς διαθήκης, εἰ
 γράμματος, ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκλίνει, τὸ δὲ πνεῦμα
 7 ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἢ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμένη ἐν
 3 λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὡς μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τὸς υἱὸς Ἰσραὴλ εἰς τὸ
 πρὸς ὄψον Μωσέως, διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργημένην·
 8, 9 πῶς ἐχὶ μᾶλλον ἢ διακονία τοῦ πνεύματος⊙ ἔσαι ἐν δόξῃ; Εἰ γὰρ ἢ
 διακονία

διακονία τῆς κατακρίσεως, δόξα, πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἢ διακονία τῆς
 I O δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. Καὶ γὰρ εἰ δεδοξασται τὸ δεδοξασμένον, ἐν τῷ τῷ
 I I μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ
 I 2 δόξης· πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξῃ. Ἐχούτες ἔν τοιαύτην ἐλπίδα,
 I 3 πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα· καὶ εἰ καθάπερ Μωσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ
 πρὸς ὄψον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τὰς οὐκ Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τῆ
 I 4 καταργούμενου. Ἄλλ' ἐπρωτόθη τὰ νοήματα αὐτῶν· ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον
 τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνα-
 I 5 καλυπτόμενον, ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται· ἀλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγι-
 I 6 νώσκειται Μωσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· ἡνίκα δ' ἂν ἐπι-
 I 7 σρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. Ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦ-
 I 8 μά ἐστιν· εἰ δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνα-
 κεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου καλοπριζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα
 IV I μεταμορφώμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου πνεύματος. Διὰ
 2 τῆτο ἔχουτες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλεήθημεν, ἐκ ἑκκακῶμεν· ἀλλ'
 ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπαλεῖτες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ
 δολῶντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστώντες
 3 ἑαυτὰς πρὸς πᾶσαν συνέδησιν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Εἰ δὲ καὶ ἔστι
 κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμμέ-
 4 νον· ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τέττα ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς
 τὸ μὴ αὐγᾶσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ,
 5 ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἑαυτὰς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν
 6 Κύριον· ἑαυτὰς δὲ, ὄφρα ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκό-
 τος φῶς λάμπει, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς
 γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 7 Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τῆτον ἐν ὄσρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἢ ὑπερβολὴ
 8 τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' εἰ σε-
 9 νοχωρέμενοι· ἀπορέμενοι, ἀλλ' ἐκ ἑξαπορέμενοι· διωκόμενοι, ἀλλ' ἐκ ἐγ-
 καταλειπόμενοι·

- 10** καταλειπόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' ἐκ ἀπολλύμενοι· πάντοτε τὴν νέ-
 κρωσιν τῆ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέρουτες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τῆ Ἰησοῦ
11 ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῆ. Ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες, εἰς θάνατον πα-
 ραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τῆ Ἰησοῦ φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ
12, 13 ἡμῶν. Ὡστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἐχούτες
 δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον· Ἐπίστευσα, διὸ
14 ἐλάλησα· καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν. Εἰδότες ὅτι ὁ ἐγγείρας τὸν
15 Κύριον Ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερθεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ
 πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαρι-
16 στίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τῆ Θεοῦ. Διὸ ἐκ ἐκκακῶμεν· ἀλλ' εἰ καὶ ὁ
 ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινεῖται ἡμέραν καὶ ἡμέ-
17 ραν. Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν, καθ' ὑπερβολὴν εἰς
18 ὑπερβολὴν, αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν· μὴ σκοπέντων ἡμῶν
 τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· (τὰ γὰρ βλεπόμενα, πρόσκαιρα·
V 1 τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα, αἰώνια.) Οἶδαμεν γὰρ, ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν
 οἰκία τῆ σκῆνης καταλιθῆ, οἰκοδομηὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον,
2 αἰώνιον ἐν τοῖς ἔρανοις. Καὶ γὰρ ἐν τέτῳ σενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν
3 τὸ ἐξ ἔρανῶ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθῆντες. (Εἰ γε καὶ ἐνδυσάμενοι, εἰς γυμνοὶ
4 εὐρεθησόμεθα.) Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκῆνει σενάζομεν βαρέμενοι· ἐφ'
 ᾧ εἰς θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ
6 τῆς ζωῆς. Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τέτο, Θεός, ὁ καὶ δὲς
 ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τῆ πνεύματος. Θαρρῶντες ἐν πάντοτε, καὶ εἰδότες
7 ὅτι ἐνδημῶντες ἐν τῷ σώματι, ἐκδημῶμεν ἀπὸ τῆ Κυρίου· (διὰ πίστεως γὰρ
8 περιπατοῦμεν, εἰς διὰ εἶδος·) θαρρῶμεν δὲ καὶ εὐδοκῶμεν μᾶλλον, ἐκδημῆσαι
 ἐκ τῆ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον.
9 Διὸ καὶ φιλοτιμῶμεθα, εἴτε ἐνδημῶντες, εἴτε ἐκδημῶντες, εὐάρεστοι αὐτῷ
10 εἶναι. Τὰς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τῆ βήματι
 τῆ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ διὰ τῆ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν,

11 εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν. Εἰδότες ἔν τὸν φόβον τῆ Κυρίου, ἀνθρώπους πεί-
 θομεν, Θεῷ δὲ πεφανερώμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συναθήσεσιν ὑμῶν
12 πεφανερωῦσθαι. Οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτὸς συνισάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν
 δίδοντες ὑμῖν καυχήματι ~~⊙~~ ὑπὲρ ἡμῶν· ἵνα ἔχητε πρὸς τὰς ἐν προσώπῳ
13 καυχωμένους, καὶ ἔ καρδία. Εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ· εἴτε σωφρονησόμεν,
14, 15 ὑμῖν. Ἡ γὰρ ἀγάπη τῆ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς· κρίναντας τῆτο, ὅτι εἰ εἰς
 ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθα-
 νεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι
16 καὶ ἐγεγέρθητι. Ὡσε ἡμεῖς ἀπὸ τῆ νῦν ἐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ δὲ καὶ
17 ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν ἔτι γινώσκομεν. Ὡσε εἴτις
 ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρηλθεν, ἰδὲ γέγονε καινὰ τὰ πάν-
18 τα. Τὰ δὲ πάντα ἐκ τῆ Θεοῦ τῆ καταλλάξαι ~~⊙~~ ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ
19 Χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς· ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν
 Χριστῷ, κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμεν ~~⊙~~ αὐτοῖς τὰ παραπ-
20 τώματα αὐτῶν, καὶ θέμεν ~~⊙~~ ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. Ὑπὲρ
 Χριστοῦ ἔν πρεσβεύομεν, ὡς τῆ Θεοῦ παρακαλῶντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ
21 Χριστοῦ, κατὰ ἀλλάγηι τῷ Θεῷ. Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἀμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν
VI 1 ἀμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Συνεργῆ-
 γῆτες δὲ καὶ παρακαλῶμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τῆ Θεοῦ δεῖξασθαι ὑμᾶς,
2 (λέγει γάρ· Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σε, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι.
3 ἰδὲ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτο ~~⊙~~, ἰδὲ νῦν ἡμέρᾳ σωτηρίας) μηδεμίαν ἐν μηδενὶ
4 δίδοντες προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία· ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες
 ἑαυτὸς ὡς Θεοῦ διάκονοι· ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν
5 σκενοχωρίαις, ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν
6 ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστό-
7 τητι, ἐν πνεύματι ἀγία, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτα, ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυ-
8 νάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὕπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, διὰ
9 δόξης, καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι, καὶ ἀληθεῖς· ὡς
 ἀγνωσμένοι,

ἀγνοούμενοι, καὶ ἐπιγινωσκόμενοι· ὡς ἀποθνήσκουτες, καὶ ἰδὲ ζῶμεν· ὡς παι-
 10 δεύόμενοι, καὶ μὴ θανατέμενοι· ὡς λυπέμενοι, ἀεὶ δὲ χαίρουτες· ὡς πτωχοὶ,
 πολλὰς δὲ πλετιζούτες· ὡς μηδὲν ἔχουτες, καὶ πάντα κατέχουτες.
 11 Τὸ εἶμα ἡμῶν ἀνέφερε πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλά-
 12 τυλαι. Οὐ σενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν· σενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις
 13 ὑμῶν. Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνητε καὶ ὑμεῖς.
 14 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγῆτες ἀπίστοις· τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομίας;
 15 τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βε-
 16 λίαρ; ἢ τίς μερίς πιστῶ μετὰ ἀπίστου; Τίς δὲ συγκατάθεσις ναῶ Θεῷ μετ'
 εἰδώλων; ὑμεῖς γὰρ ναὸς Θεῷ ἐσε ζῶντες· καθὼς εἶπεν ὁ Θεός· Ὅτι
 ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω· καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ
 17 ἔσονται μοι λαός. Διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσων αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύ-
 18 ρι· καὶ ἀκαθάρτα μὴ ἄψησθε· καὶ γὰρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν
 εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱὸς καὶ θυγατέρας, λέγει Κύριος·
 VII 1 παντοκράτωρ. Ταῦτας ἔν ἔχουτες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοὶ, καθαρί-
 σωμεν ἑαυτὰς ἀπὸ παντὸς μολυσμῆ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελεῦντες
 ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεῷ.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· ἐδένα ἠδικήσαμεν, ἐδένα ἐφθέραμεν, ἐδένα ἐπλεονεκ-
 3 τήσαμεν. Οὐ πρὸς κατάκρισιν λέγω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρ-
 4 δαῖς ἡμῶν ἐσε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. Πολλὴ μοι παρέρησία πρὸς
 5 ὑμᾶς, πολλὴ μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῆ παρακλήσει, ὑπερ-
 6 περισσεύομαι τῆ χαρᾶ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. Καὶ γὰρ ἐλθόντων
 ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν, ἐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν
 6 παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. Ἄλλ' ὁ παρακαλῶν
 7 τὸς ταπεινούς, παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεός, ἐν τῇ παρρησίᾳ Τίτου. Οὐ μό-
 νον δὲ ἐν τῇ παρρησίᾳ αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἢ παρεκλήθη ἐφ'
 ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπέθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν
 8 ζήλου ὑπὲρ ἐμῶ· ὥστε με μᾶλλον χαρῆσαι. Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν
 τῇ

- τῆ ἐπιστολῆ, ἢ μελαμέλομαι, εἰ καὶ μελεμελόμην· βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ
 9 ἐκένη, εἰ καὶ, πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς. Νῦν χαίρω, ἔχ ὅτι ἐλυπήθητε,
 ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεὸν, ἵνα ἐν μη-
 10 δεινὴ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν
 ἀμεταμέλητον κατεργάζεται· ἡ δὲ τῶ κόσμῳ λύπη θάνατον κατεργάζεται.
 11 Ἰδὲ γὰρ αὐτὸ τῆτο τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόσῃν κατεργάσατο
 ὑμῖν σπεδὴν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ
 ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐδίκησιν; ἐν παντὶ συνεσήσατε ἑαυτοὺς
 12 ἀγνῆς εἶναι ἐν τῷ πρᾶγματι. Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, ἔχ ἔνεκεν τῆ
 ἀδικήσαντι, ἔδὲ ἔνεκεν τῆ ἀδικηθέντι· ἀλλ' ἔνεκεν τῆ φανερωθῆναι
 13 τὴν σπεδὴν ἡμῶν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τῆ Θεῶ. Διὰ τῆτο
 παρακεκλήμεθα ἐπὶ τῆ παρακλήσει ὑμῶν· περισσοτέρως δὲ μᾶλλον ἐχάρ-
 ρημεν ἐπὶ τῆ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτῆ ἀπὸ πάντων
 14 ὑμῶν· ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, ἢ κατησχύνθη· ἀλλ' ὡς
 πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, ἔτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν, ἡ ἐπὶ Τίτῳ,
 15 ἀλήθεια ἐγενήθη· καὶ τὰ σπλαγχνὰ αὐτῆ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἔσιν, ἀνα-
 μιμνησκομένε τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν· ὡς μετὰ φόβῳ καὶ τρέμῳ ἐδίδασθε
 16 αὐτόν. Χαίρω [ἔν] ὅτι ἐν παντὶ θαρσύνῃ ἐν ὑμῖν.

- VIII ΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τῆ Θεῶ τὴν δεδομένην
 2 ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας· ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἢ πε-
 ρισσεῖα τῆς χαρᾶς αὐτῶν, καὶ ἡ κατὰ βάθος πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν
 3 εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἀπλότητι αὐτῶν· ὅτι κατὰ δύναμιν (μαρτυρεῖ) καὶ
 4 ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι, μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν
 χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τὰς ἀγίας, [δίδεσθαι ἡμᾶς,]
 5 καὶ ἢ καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ
 6 θελήματι Θεῶ· εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προεν-
 7 ἠξάλο, ἔτω καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. Ἄλλ' ὥσπερ ἐν
 παντὶ περισσεύει, πίστις καὶ λόγος καὶ γνώσις καὶ πάση σπεδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν

8 ἐν ἡμῖν ἀγάπη, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε· ἔ κατ' ἐπιταγὴν
 λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπευδῆς, καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον
 9 δοκιμάζων. Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τῆ Κυρίε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι'
 ὑμᾶς ἐπλώχευσε, πλάσι⊕ ὧν· ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πλοχία πλετήσητε.
 10 Καὶ γνῶμην ἐν τέτῳ δίδωμι· τῆτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἱ τινες ἔ μόνον τὸ
 11 ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. Νυνὶ δὲ καὶ τὸ
 12 ἐπιτελέσαι ἐκ τῆ ἔχειν. Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ εἰὼν ἔχη
 13 τις, εὐπρόσδεκτος, ἔ καθὸ ἔκ ἔχει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ
 14 θλίψις· ἀλλ' ἐξ ἰσότητ⊕, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περισσευμα εἰς τὸ
 15 ἐκείνων ὑσέρημα· ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περισσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑσέ-
 16 ρημα, ἕπως γένηται ἰσότης· καθὼς γέγραπται· Ὁ τὸ πολὺ, ἔκ ἐπλεό-
 νασε· καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, ἔκ ἡλατῶνησε.
 16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ, τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπευδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ
 17 Τίτε· ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο· σπευδαιότερ⊕ δὲ ὑπάρχων, αὐ-
 18 θαίρετ⊕ ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς. Συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτῆ τὸν ἀδελφόν,
 19 ἔ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· (ἔ μόνον δὲ, ἀλ-
 λά καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημ⊕ ἡμῶν, σὺν τῇ χάριτι
 ταύτῃ τῇ διακονεμένη ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτῆ τῆ Κυρίε δόξαν, καὶ προ-
 20 θυμίαν ὑμῶν.) Στελλόμενοι τῆτο, μήτις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἀδρότητι
 21 ταύτῃ τῇ διακονεμένη ὑφ' ἡμῶν· προνοόμενοι καλὰ ἔ μόνον ἐνώπιον Κυ-
 22 ρίε, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφόν
 ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπευδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ
 23 σπευδαιότερον· πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς, εἴτε ὑπὲρ Τίτε, κοινωνὸς
 ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα
 24 Χριστοῦ. Τὴν ἔν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν,
 IX 1 εἰς αὐτὰς ἐνδείξαθε, [καὶ] εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν. Περὶ μὲν γὰρ
 2 τῆς διακονίας τῆς εἰς τὰς ἀγίας περισσόν μοί ἐσι τὸ γράφειν ὑμῖν. Οἶδα

- γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα
 παρεσκευάσαι ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζήλῳ ἠρέθισε τὰς πλείονας.
- 3** Ἐπεμψα δὲ τὰς ἀδελφὰς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῆ
4 ἐν τῷ μέρει τέτρω· ἵνα (καθὼς ἔλεγον) παρεσκευασμένοι ᾦτε· μὴ πως εἰάν
 ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες, καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυ-
 θῶμεν ἡμεῖς (ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμᾶς) ἐν τῇ ὑποσάσει ταύτῃ τῆς καυχήσε-
5 ως. Ἀναγκαῖον ἔν ἡγήσάμην παρακαλέσαι τὰς ἀδελφὰς, ἵνα προέλθω-
 σιν εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν,
6 ταύτην ἐτοίμην εἶναι ἕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. Τῆτο δὲ,
 ὁ σπείρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερίσει· καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ'
7 εὐλογίαις καὶ θερίσει. Ἐκαστῷ καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ· μὴ ἐκ λύ-
8 πης, ἢ ἐξ ἀνάγκης. ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς
 πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς· ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐ-
9 τάρκειαν ἔχοντες, περισσεύετε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· (καθὼς γέγραπται·
 Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτῆ μὲνει εἰς τὸν αἰῶνα.
- 10** Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείρονι, καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν, χωρηγήσαι καὶ
 πληθύναι τὸν σπόρον ὑμῶν, καὶ αὐξήσαι τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν)
11 ἐν παντὶ πλετιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἣτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν
12 εὐχαρισίαν τῷ Θεῷ· ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης ἔ μόνον ἐστὶ
 προσαναπληρῶσα τὰ ὑσερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ
13 πολλῶν εὐχαρισιῶν τῷ Θεῷ· διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζ-
 ζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
14 Χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτὸς καὶ εἰς πάντας, καὶ αὐτῶν δεήσει
 ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθέντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ'
15 ὑμῖν. Χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτῆ δωρεᾷ.
- XI** ΑΥΤΟΣ δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς προχότητος καὶ ἐπι-
 εκείας τοῦ Χριστοῦ, ὅς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπῶν δὲ θαρσύνῃ
2 εἰς ὑμᾶς. Δέομαι δὲ τὸ μὴ παρῶν θαρσύνῃσαι τῇ σπεποίθησει ἢ λογιζομαι
 4 P τολμήσαι

- τολμηῆται ἐπὶ τινὰς τὰς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατῶντας.
- 3, 4 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατεῖντες, ἐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα· (τὰ γὰρ ὄπλα τῆς στρατείας ἡμῶν ἐ σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων) λογισμὸς καθαριεῖντες, καὶ πᾶν ὑψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τῆ Θεῶ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τῆ Χριστοῦ,
- 6 καὶ ἐν ἐτοιμίῳ ἔχοντες ἐδικηῆσαι πᾶσαν παρακοὴν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.
- 7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τῆτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, ἔτω καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ.
- 8 Ἐάν τε γὰρ καὶ περισσότερόν τι καυχῆσώμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἥς ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν καὶ ἐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, ἐκ αἰσχυρῶν θήσομαι· ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβῶν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. Ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, φησὶ, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί· ἡ δὲ παρουσία τῆ σώματος ἀσθενῆς, καὶ ὁ λόγος ἐξασθενημένος. Τῆτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι αἰοῖ ἔσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.
- 12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτὸς τισὶ τῶν ἑαυτὸς συνισανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτὸς μετρεῖντες, καὶ συγκρίνοντες ἑαυτὸς τὰς ἑαυτοῖς, [ἐ συνιῶσιν.] Ἡμεῖς δὲ ἐχθὶ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τῆ κανόνος ἢ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρον, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. Οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνόμενοι εἰς ὑμᾶς, ὑπερεκλείνομεν ἑαυτὸς· ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τῆ Χριστοῦ. Οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυθῆναι, κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν
- 16 εἰς περισσείαν, εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, ἐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. Ὁ δὲ καυχόμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω· ἐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνισῶν, ἐκείνός ἐστι δόκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

XI 1 ΟΦΕΛΟΝ ἀνέχεσθέ με μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ με.
 2 (Ζηλωτῶ γὰρ ὑμᾶς Θεῷ ζήλω. ἠρμολογίαν γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον
 3 ἀγνὴν παραστῆσαι, τῷ Χριστῷ· φοβῆμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφις Εὐάν ἐξηπά-
 4 τησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῆ, ἔτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν, ἀπὸ τῆς ἀπλό-
 5 αγγέλιον ἕτερον ὃ ἐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ ἐκ ἐλάβετε, ἢ εὐ-
 6 ὑσερηκέναι τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων. Εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' εἰ
 7 τῇ γνώσει· ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. Ἡ ἀμαρ-
 8 τίαν ἐποίησα, ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τῆ Θεῷ
 9 εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; Ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν ὀψώ-
 10 νιον, πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν· καὶ παρῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑσερηθεῖς, εἰ κατ-
 11 ενάρκησα ἐδενός. Τὸ γὰρ ὑσερημά με προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλ-
 12 θόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα, καὶ τη-
 13 ρήσω. Ἔστιν ἀλήθεια Χριστῷ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη εἰ σφραγίσεται
 14 εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. Διατί; ὅτι ἐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ
 15 Θεὸς οἶδεν· ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελώντων
 16 ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται, εὐρεθῶσι καθὼς καὶ ἡμεῖς. Οἱ γὰρ τοῖστοι
 17 ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ·
 18 καὶ εἰ θαυμαστόν· αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον
 19 φωτός. Οὐ μέγα ἔν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτῆ μετασχηματίζονται ὡς διάκο-
 20 νοι δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσαι κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Πάλιν λέγω,
 21 μὴ τις με δόξῃ ἀφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή γε, καὶ ὡς ἀφρονα δέξασθέ με, ἵνα
 22 μικρὸν τι κατὰ καυχῆσωμαι. Ὁ λαλῶ, εἰ λαλῶ κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς
 23 ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχῆσεως. Ἐπεὶ πολλοὶ καυ-
 24 χῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κατὰ καυχῆσωμαι. Ἠδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν
 25 ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄντες. Ἀνέχεσθε γὰρ, εἰ τις ὑμᾶς καταδελοῖ, εἰ τις
 26 καλεσθῆι, εἰ τις λαμβάνει, εἰ τις ἐπαίρειται, εἰ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέσει·

(Κατὰ

21 (Καλὰ ἀτιμίαν λέγω,) ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήσαμεν· ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ,
 22 (ἐν ἀφροσύνῃ λέγω) τολμῶ κἀγώ· Ἑβραῖοί εἰσι; κἀγώ· Ἰσραηλιταί εἰσι;
 23 κἀγώ· σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; κἀγώ· Διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; (παραφρο-
 νῶν λαλῶ) ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως,
 24 ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις. Ὑπὸ Ἰουδαίων πεν-
 25 τάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, τρεῖς ἐξέραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην,
 26 τρεῖς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· ὁδοιπορίαις πολλάκις,
 κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἔθνων,
 κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσῃ, κινδύνοις ἐν
 27 ψευδαδέλφοις· ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δί-
 28 ψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· χωρὶς τῶν παρεκλήδων, ἢ
 29 ἐπισύστασις με ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· Τίς ἀσ-
 30 θενεῖ, καὶ ἐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεσθαι, καὶ ἐκ ἐγὼ πυρεῖμαι; Εἰ καυχᾶσ-
 31 θαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας με καυχῆσομαι. Ὁ Θεὸς, καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἶδεν, ὃ ὧν εὐλογητὸς εἰς τὰς αἰῶνας, ὅτι ἐ ψεύδομαι·
 32 ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρέρει τὴν Δαμασκηνῶν
 33 πόλιν, πιάσαι με θέλων· καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ
 XII 1 τέγους, καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Καυχᾶσθαι δὴ ἐ συμφέρει μοι·
 2 ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. Οἶδα ἄνθρωπον ἐν
 Χριστῷ, πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων (εἴτε ἐν σώματι, ἐκ οἶδα· εἴτε ἐκ τῆς
 σώματος, ἐκ οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν) ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτης ἑρα-
 3 νῆ. Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐν σώματι, εἴτε ἐκ τῆς σώμα-
 4 τος, ἐκ οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν) ὅτι ἠρπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκωσεν
 5 ἄρρητα ῥήματα, ἃ ἐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. Ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου καυχί-
 6 σομαι· ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ ἐ καυχῆσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις με. Ἐὰν
 γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι, ἐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φέβομαι
 δὲ, μὴ τις εἰς ἐμὲ λογίσθῃαι ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.

- 7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶν, ἵνα με κολαφίσῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι.
- 8, 9 Ὑπὲρ τούτων τρεῖς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποσῆ ἀπ' ἐμοῦ· καὶ εἰρημέ μοι· Ἄρκει σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειῖται. Ἦθισα εἶναι μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν σενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. Γέγονα ἄφρων καυχώμενος· ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὄφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίσασθαι· ἐδὲν γὰρ ὑξέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποσόλων, εἰ καὶ ἐδὲν εἰμι. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποσόλου κατεργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασι καὶ δυνάμεσι. Τί γὰρ ἐσὶν ὁ ἠττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἶ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. Ἴδὲ, τρίτον ἐτοιμῶς ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ εἶ καταναρκήσω ὑμῶν. εἶ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς· εἶ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις· ἐγὼ δὲ ἠθισα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἥτιον ἀγαπῶμαι. Ἔστω δὲ, ἐγὼ εἶ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπάρχων πανουργός, δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. Μὴ τινα ὦν ἀπέσαλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτῶν ἐπλεονέκησα ὑμᾶς; Παρεκάλεσα Τίτον, καὶ συναπέσειλα τὸν ἀδελφόν· μὴ τι ἐπλεονέκησεν ὑμᾶς Τίτος; εἶ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; εἶ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι;
- 19 Πάλιν δοκέετε ὅτι ὑμῖν ἀπολογέμεθα; κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λαλῶμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοὶ, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. Φοβέμαι γὰρ, μὴ πως ἐλθὼν ἐχ οἴκῃς θέλω εὐρεῖν ὑμᾶς, καὶ γὰρ εὐρεθῶ ὑμῖν οἶον εἶ θέλετε· μὴ πως ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλῆαι, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενήθῃσω πολλὰς τῶν προσημαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοήσαντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ πορνείᾳ, καὶ ἀσελγείᾳ ἧ ἔπραξαν.

- XIII ΤΡΙΤΟΝ τῆτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ σόματ^Θ δύο μαρτύρων ἢ
 2 τριῶν καθήσεται πᾶν ῥῆμα. Προείρηκα ἢ προλέγω, ὡς παρῶν τὸ δεύτε-
 ρον, ἢ ἀπῶν νῦν γράφω, τοῖς προσημαρτηκόσι ἢ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι
 3 ἂν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, εἰ φέσομαι· ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τῆ ἐν ἐμοὶ λα-
 4 λῶνος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς ἐκ ἀσθενείας, ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. Καὶ γὰρ εἰ
 ἐσαυράθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· ἢ γὰρ [ἢ] ἡμεῖς ἀσ-
 5 θενῶμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς.
 6 Ἐαυτὸς περιάξει εἰ ἐσὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτὸς δοκιμάξει· ἢ ἐκ ἐπιγνώσ-
 7 κει εἰ αὐτὸς, ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν; εἰ μή τι, ἀδόκιμοί ἐστε. Ἐλ-
 8 πίξω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς ἐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. Εὐχόμεαι δὲ πρὸς
 9 τὸν Θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδὲν· εἴχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν,
 10 ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. Οὐ γὰρ ду-
 11 νάμεθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. Χαίρομεν γὰρ
 ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε· τῆτο δὲ ἢ εὐχόμεθα, τὴν
 12 ὑμῶν καλῶν ἐργασίαν. Διὰ τῆτο ταῦτα ἀπῶν γράφω, ἵνα παρῶν μὴ ἀπολόμως
 13 χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύρι^Θ εἰς οἰκοδομὴν, ἢ ἐκ
 εἰς καθαίρεσιν.
- XII Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρειτε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρο-
 12 νεῖτε, εἰρηνεύετε· ἢ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης ἢ εἰρήνης ἔσαι μεθ' ὑμῶν. Ἀσ-
 πάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι· ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.
 13 Ἡ χάρις τῆ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἢ ἡ ἀγάπη τῆ Θεοῦ, ἢ ἡ κοινωνία τῆ
 ἀγίας Πνεύματ^Θ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Πρὸς Κορινθίους δευτέρα [ἐγγραφή ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακεδονίας, διὰ
 Τίτου ἢ Λυκᾶ. Ἐν εἰχοῖς φ 4.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

- 11** ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος, ἐκ ἀπ' ἀνθρώπων, εἰδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ
2 Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγγέραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ
3 οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας· Χάρις ὑμῖν
4 καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δόντος ἑαυτὸν
5 ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθῃται ἡμᾶς ἐκ τῶ ἐνεσῶτος αἰῶνος
6 πονηροῦ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶ-
7 νας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
8 Θαυμάζω ὅτι ἔτι ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν
9 χάριτι Χριστοῦ, εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον· ὃ ἐκ ἑσῶν ἄλλο, εἰ μὴ τινὲς εἰσὶν οἱ
10 ταρασσούτες ὑμᾶς, καὶ θέλοντες μελασρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Ἄλ-
11 λά καὶ ἐὰν ἡμεῖς, ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζεται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγε-
12 ρισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἰ
13 τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. Ἄρτι γὰρ
14 ἀνθρώπου πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀν-
15θρώποις ἠρέσκον, Χριστοῦ δεῦλον ἐκ ἂν ἡμῖν.
16 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι
17 ἐκ ἑσῶν ἀνθρώπων. Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ,
18 ἔτε ἐδιδάχθην· ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἠκέσατε γὰρ τὴν
19 ἐμὴν ἀναστροφὴν ὡς ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκ-
20κλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπόρθην αὐτήν· καὶ προέκοπλον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ
21 πολλὰς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν
22 πατρικῶν μου παραδόσεων. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς (ὁ ἀφορίσας με ἐκ
κοιλίας

16 κοιλίαις μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτῆς ἀποκαλύψαι τὸν
 υἱὸν αὐτῆς ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως ἔ
 17 προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, ἐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τὰς πρὸ
 ἐμῆ ἀποσόλους, ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέσρεψα εἰς Δα-
 18 μασκόν. Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰσορῆσαι Πέτρον·
 19 καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. Ἐτερον δὲ τῶν ἀποσολῶν ἐκ
 20 εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τῆς Κυρίας. Ἄ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδὲ
 21 ἐνώπιον τῆς Θεῆς, ὅτι ἔ ψεύδομαι. Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίμακα τῆς Συ-
 22 ρίας καὶ τῆς Κιλικίας. Ἦμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησί-
 24 αῖς τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ· μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν, ὅτι ὁ διώκων
 ἡμᾶς ποιεῖ, νῦν εὐαγγελίζεσθαι τὴν πίσιν ἣν ποιεῖ ἐπόρθει καὶ ἐδόξαζον ἐν
 Π I ἐμοί τὸν Θεόν. Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσό-
 2 λυμα μετὰ Βαρνάβαν, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον· ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκαλύ-
 ψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι· κατ' ἰδίαν
 3 δὲ τοῖς δοκῶσι, μὴ πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἕδραμον. Ἄλλ' ἐδὲ Τίτῳ ὁ
 4 σὺν ἐμοί, Ἑλλήνων ὢν, ἠναγκάσθη περιλημθῆναι. Διὰ δὲ τὰς παρειστάκτας
 ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπεῖσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν
 5 ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδελώσωσιν· οἷς ἐδὲ πρὸς ὄραν
 ἔξομαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τῆς εὐαγγελίας διαμείνη πρὸς ὑμᾶς.
 6 Ἀπὸ δὲ τῶν δοκῶντων εἶναί τι ὁποῖοί ποτε ἦσαν, ἐδὲν μοι διαφέρει· (πρόσ-
 ωπον Θεὸς ἀνθρώπου ἔ λαμβάνει) ἐμοί γὰρ οἱ δοκῶντες ἐδὲν προσανέθεντο.
 7 Ἀλλὰ τῶναντίον, ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας,
 8 καθὼς Πέτρῳ τῆς περιτομῆς· (ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν
 9 τῆς περιτομῆς, ἐνήργησε καὶ ἐμοί εἰς τὰ ἔθνη) καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν
 δοθεῖσάν μοι Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκῶντες σύλοι εἶναι, δεξιὰς
 ἔδωκαν ἐμοί καὶ Βαρνάβαν κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν
 10 περιτομήν· μόνον, τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν· ὃ καὶ ἐσπέδασα αὐτὸ
 11 τῷτο ποιῆσαι. Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρῳ εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον
 αὐτῷ

12 αὐτῷ ἀντίστην, ὅτι κατεγνωσμένῳ ἦν. Πρὸ τῆ γὰρ ἐλθεῖν τινος ἀπὸ
 Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν συνησθιέν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέσπελλε καὶ ἀφάρριζεν
 13 ἑαυτὸν, φοβούμενῳ τὰς ἐκ περιτομῆς. Καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ αἱ
 14 λοιποὶ Ἰουδαῖοι· ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. Ἄλλ'
 ὅτε εἶδον ὅτι ἐκ ὀρθοποδῶσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῆ εὐαγγελίᾳ, εἶπον τῷ
 Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖῳ ὑπάρχων, ἐθνικῶς ζῆς, καὶ ἐκ
 15 Ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαΐζειν; Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι, καὶ ἐκ
 16 ἐξ ἔθνῶν ἀμαρτωλοὶ, εἰδότες ὅτι ἐδικαιώται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, εἰ
 μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα
 δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ ἐκ ἐξ ἔργων νόμου· διότι ἐδικαιωθήσεται
 17 ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. Εἰ δὲ ζητούντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ, εὐρέ-
 θημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοὶ, ἄρα Χριστὸς ἀμαρτίας διάκονῳ; Μὴ γένοιτο.
 18 Εἰ γὰρ ἂ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνί-
 19,20 στήμι. Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνε-
 20 σαύρωμαι· ζῶ δὲ ἐκ ἔτι ἐγὼ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός. ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί,
 ἐν πίστει ζῶ τῇ τῆ υἱῆ τῆ Θεῆ, τῆ ἀγαπήσαντός με, καὶ παραδόντος ἑαυ-
 21 τὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τῆ Θεῆ. εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη,
 ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

III 1 Ω ΑΝΟΗΤΟΙ Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι;
 2 οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προσεβράβη ἐν ὑμῖν ἐσαυρωμένος. Τῆτο
 μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐξ
 3 ἀκοῆς πίστεως; Οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι, νῦν σαρκὶ
 4, 5 ἐπιηλεῖσθε; Τόσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ; ἔγχετε καὶ εἰκῆ. Ὁ ὢν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν
 τὸ Πνεῦμα, καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πί-
 6 στευς; Καθὼς Ἀβραάμ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύ-
 7, 8 νην. Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, ἔτι εἰσιν υἱοὶ Ἀβραάμ. Προϊ-
 δῆσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, προσευηγγελίσθη
 9 τῷ Ἀβραάμ· Ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. Ὡστε οἱ ἐκ

10 πίσεως, εὐλογῶνται σὺν τῷ πσιῶ Ἀβραάμ. Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμο
 εἰσιν, ὑπὸ κατάραν εἰσί· γέγραπται γάρ· ἘπικαλίραιⓈ πᾶς ὃς ἐκ ἐμ-
 μένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τῆ νόμο, τῆ ποιῆσαι αὐτά.
 11 Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ ἔδεις δικαιοῖται παρὰ τῷ Θεῶ, δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιⓈ ἐκ
 12 πίσεως ζῆσει. Ὁ δὲ νόμⓈ ἐκ ἔσιν ἐκ πίσεως· ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ
 13 ἀνθρωπⓈ, ζῆσει ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας
 τῆ νόμο, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γάρ· ἘπικατάραιⓈ
 14 πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλῃ· ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τῆ Ἀβραάμ γέ-
 νηται ἐν Χριστῷ Ἰησῆ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τῆ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς
 15 πίσεως. Ἀδελφοὶ, κατὰ ἄνθρωπον λέγω. ὅμως ἀνθρώπη κεκυρωμένην δια-
 16 θῆκην ἔδεις ἀθετῆ ἢ ἐπιδιατάσσει· τῷ δὲ Ἀβραάμ· ἐρῆθησαν αἱ ἐπαγ-
 γελίαι, ἢ τῷ σπέρματι αὐτῆ· ἔ λέγει· Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολ-
 17 λῶν· ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· Καὶ τῷ σπέρματι σε, ὃς ἐστὶ Χριστὸς. Τῆτο δὲ
 λέγω, διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τῆ Θεῆ εἰς Χριστὸν, ὁ μετὰ ἔτη τε-
 τρακόσια ἢ τριάκοντα γεγονώς νόμⓈ ἐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν
 18 ἐπαγγελίαν. Εἰ γὰρ ἐκ νόμο ἡ κληρονομία, ἐκ ἔτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ
 19 Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός. Τί ἔν ὁ νόμⓈ; τῶν παρα-
 θάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις ἔ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ὃ ἐπήγγελται, διατα-
 20 γὰς δι' ἀγγέλων, ἐν χειρὶ μεσίτης· ὁ δὲ μεσίτης, ἑνὸς ἐκ ἔσιν· ὁ δὲ Θεός,
 21 εἰς ἔσιν. Ὁ ἔν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τῆ Θεῆ; Μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ
 ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἂν ἐκ νόμο ἦν ἡ δικαιοσύνη.
 22 Ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ
 23 πίσεως Ἰησῆ Χριστῆ δοθῆ τοῖς πιστεύουσι. Πρὸ τῆ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίσιν,
 ὑπὸ νόμον ἐφρερέμεθα, συκλεισμένοι, εἰς τὴν μέλλουσαν πίσιν ἀπο-
 24 καλυφθῆναι. Ὅσε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν, ἵνα
 25 ἐκ πίσεως δικαιωθῶμεν. Ἐλθέσης δὲ τῆς πίσεως, ἐκ ἔτι ὑπὸ παιδαγωγόν
 26,27 ἔσμεν. Πᾶντες γὰρ υἱοὶ Θεῆ ἔσε διὰ τῆς πίσεως ἐν Χριστῷ Ἰησῆ· ὅσοι
 28 γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε· Οὐκ ἐν ἸουδαίⓈ, ἔδδ
 Ἑλλην·

Ἕλληνας ἐκ ἑνὶ δῶλῳ, ἐδὲ ἐλευθέροισιν ἐκ ἑνὶ ἄρσεν καὶ θήλυ πάντες
 29 γὰρ ὑμεῖς εἰς ἕστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τῷ Ἀβραάμ
 IV 1 σπέρμα ἐστέ, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ
 2 κληρονόμος νήπιός ἐστιν, ἐδὲν διαφέρει δόλω, κύριον πάντων ὧν· ἀλλὰ ὑπὸ
 3 ἐπιτρόπων ἐστὶ καὶ οἰκονόμων ἄχρι τῆς παροουσίας τῶ πατρὸς. Οὕτω καὶ
 4 ἡμεῖς, ὅτε ἤμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τῶ κόσμου ἤμεν δεδουλευμένοι· ὅτε
 5 δὲ ἤλθε τὸ πλήρωμα τῶ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον
 6 ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι δὲ ἐστε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ
 Πνεῦμα τῶ υἱῷ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κράζον, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ.
 7 Ὡστε ἐκ ἑτι εἶ δῶλῳ, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ
 8 Χριστοῦ. Ἀλλὰ τότε μὲν ἐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδουλευσατε τοῖς μὴ φύσει ἔσοι
 9 θεοῖς· νῦν δὲ, γινόντες Θεὸν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπι-
 10 σρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δε-
 11 λεύειν θέλετε; Ἡμέρας παρατηρεῖσθε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτοὺς.
 12 Γίνεσθε ὡς ἐγὼ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, θέομαι ὑμῶν· ἐδὲν με
 13 ἠδικήσατε· οἶδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ
 14 πρότερον, καὶ τὸν πειρασμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου ἐκ ἐξεθενήσατε, ἐδὲ
 15 ἐξεπίύσατε, ἀλλ' ὡς ἀγγελὸν Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. Τίς
 16 ἐν ἡν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν, ὅτι, εἰ δυνατόν, τὸς ὀφ-
 17 θαλμῶν ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ μοι. Ὡστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀλη-
 18 θεῶν ὑμῖν; Ζηλοῦσιν ὑμᾶς εὖ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκεῖσαι ὑμᾶς θέλωσιν, ἵνα
 18 αὐτοὺς ζηλοῦτε. Καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν
 19 τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς, τεχνία με, ἕως πάλιν ἰδῆναι, ἄχρις εἰ μορ-
 20 φαθῆ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν. Ἦθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄσπι, καὶ ὀλλᾶξαι
 τὴν φωνήν μου· ὅτι ἀπορῆμαι ἐν ὑμῖν.

21,22 Λέγειέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλουτες εἶναι, τὸν νόμον ἐκ ἀκέρει; Γέγραπται γάρ, ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱὲς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρου. Ἄλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ σάρκα γεγέννηται· ὁ 23 δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρου, διὰ τῆς ἐπαγγελίας. Ἄ τινά ἐσιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσιν [αἱ] δύο διαθήκαι· μία μὲν ἀπὸ ὄρου Σινᾶ, εἰς δεξιάν 24 γεννώσα, ἣτις ἐστὶν Ἄγαρ· (τὸ γὰρ Ἄγαρ, Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ) συσοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δελεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. 25 Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἐλευθέρου ἐστὶν, ἣτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. 26 Γέγραπται γάρ· Εὐφράνθητι, σῆρα, ἢ ἐπίβουσα· ῥῆξον καὶ βόησον ἢ ἐκ ὠδίνουσα· ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μάλλον ἢ τῆς ἐχέσης τὸν ἄν- 27 δρα. Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. Ἄλλ' ὡσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κατὰ πνεῦμα· ἔτω καὶ νῦν. 28,29 Ἄλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; Ἐββαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· ἐ γάρ μὴ κληρονομῆσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τῆς υἱᾶς τῆς ἐλευθέρου. 30 Ἄρα, ἀδελφοί, ἐκ ἐσμέν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρου. 31

V 1 Τῇ ἐλευθερίᾳ ἔν ἣ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, σῆκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῶ 2 δουλείας ἐνέχεσθε. Ἴδὲ, ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι εἰάν περικείμενησθε, 3 Χριστὸς ὑμᾶς ἔδδεν ὠφελήσει. Μαριύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περι- 4 τεμνομένῳ, ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. Κατηρηγήθη ἀπὸ 5 τῆς Χριστοῦ, οἱ τινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε· τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. Ἡμεῖς 6 γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ ἔτε περιτομή τι ἰσχύει, ἔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγά- 7 πης ἐνεργουμένη. Ἐτρέχειτε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πεί- 8, 9 θεσθαι; Ἡ πεισμονὴ ἐκ ἐκ τῆς καλῆς ὑμᾶς. Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύ- 10 ραμα ζυμοῖ. Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὅτι ἔδδεν ἄλλο φρονήσετε· 11 ὁ δὲ ταρασσὼν ὑμᾶς βασάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἂν ᾖ. Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, εἰ 12 περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; Ἄρα κατήρηται τὸ σκάνδαλον 12 τῆς σαυρῆ; Ὁφελον καὶ ἀποκόψουσαι οἱ ἀναστατῶντες ὑμᾶς.

- 13** Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον, μὴ τὴν ἐλευθερίαν
14 εἰς ἀφορμὴν τῆ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις· Ὁ γὰρ
 πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληρῆται, ἐν τῷ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
15 ἑαυτόν. Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνῃς καὶ κατεστῆθῃς, βλέπετε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων
 ἀναλωθῆτε.
16 Λέγω δέ· Πνεύματι περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς ἔ μὴ τελέσητε.
17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τὸ πνεύματι, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός·
 ταῦτα δὲ ἀντίκειλαι ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἅ ἅν θέλῃς, ταῦτα ποιῆτε.
18, 19 Εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, ἔκ ἐς ἐπὶ νόμον. Φανερά δὲ ἐσὶ τὰ ἔργα τῆς
20 σαρκός· ἄτινά ἐσὶ, μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, εἰδωλολα-
 τρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοὶ, ἐριθεῖαι, διχοσασίαι, αἰρέ-
21 σεις, φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τέτοις· ἃ προλέγω ὑμῖν,
 καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ ἔ κλη-
22 ρονομήσασιν. Ὁ δὲ καρπὸς τῆ Πνεύματι, ἐσὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη,
23 μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίσις, πραότης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν
24 τοιούτων ἔκ ἐσὶ νόμος. Οἱ δὲ τῆ Χριστοῦ, τὴν σάρκα ἐσαύρωσαν σὺν τοῖς
25 παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ σοιχώμεν.
26 Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλόμενοι, ἀλλήλοις φθονῶντες.
VI 1 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινὶ παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευ-
 ματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητι· σκοπῶν σεαυ-
2 τὸν μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ βάρη βασάζετε, καὶ ἕτως ἀναπλη-
3 ρώσατε τὸν νόμον τῆ Χριστοῦ. Εἰ γὰρ δοκῇ τις εἶναι τι, μηδὲν ὦν, ἑαυτὸν
4 φρεναπαλαῖ. Τὸ δὲ ἔργον ἑαυτῷ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν
5 μόνον τὸ καύχημα ἔξει, καὶ ἔκ εἰς τὸν ἕτερον. Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορ-
6 τίον βασάσει. Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχόμενος τὸν λόγον τῷ κατηχῶντι, ἐν
7 πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾶσθε· Θεὸς ἔ κληρονομεῖται· ὁ γὰρ ἐὰν σπείρῃ
8 ἄνθρωπος, τέτο καὶ θερίσει· ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτῷ, ἔκ τῆς
 σαρκὸς θερίσει φθοράν· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα, ἔκ τῆ πνεύματι

- 9 θείσει ζῶν αἰώνιον. Τὸ δὲ καλὸν ποιῶντες μὴ ἐκκακῶμεν· καιρῷ γὰρ
 10 ἰδίῳ θείσομεν, μὴ ἐκλυόμενοι. Ἄρα ἔν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα
 τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τὰς οἰκίας τῆς πίσεως.
- 11,12 **ΙΔΕΤΕ** πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. Ὅσοι θέ-
 λουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, ἔτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μό-
 13 νον ἵνα μὴ τῷ σαυρῷ τῷ Χριστῷ διώκῃται. Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι
 αὐτοὶ νόμον φυλάσσοσιν· ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ
 14 ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῆσῃται. Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ
 σαυρῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ· δι' ἃ ἐμοὶ κόσμῳ ἐσαύρωμαι, καὶ γὰρ
 15 τῷ κόσμῳ. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ ἔτε περιτομὴ τι ἰσχύει, ἔτε ἀκροβυστία,
 16 ἀλλὰ καινὴ κλίσις. Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τέτρω σοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐ-
 τὰς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τῷ Θεῷ.
- 17 Τῷ λοιπῷ, κόπως μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ εἰμίματα τῷ Κυ-
 18 ρίῳ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί με βασάζω. Ἡ χάρις τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστῷ μετὰ τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν.

[Πρὸς Γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης. Ἐν εἰχοῖς σ'γ.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

- 1 **Π**ΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἀγί-
 2 οῖς τοῖς ἔσιν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ πριστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· Χάρις ὑμῖν καὶ
 εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὁ εὐλογήσας
 4 ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπερανίοις ἐν Χριστῷ· καθὼς
 ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώ-
 μους

5 μὲς κατενώπιον αὐτῆ· ἐν ἀγάπῃ προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ
 6 Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, καὶ τὴν εὐδοκίαν τῆ Θελήματος αὐτῆ, εἰς ἔπαινον δόξης
 7 τῆς χάριτος αὐτῆ, ἐν ἣ ἔχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ. Ἐν ᾧ ἔχο-
 8 μεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τῆ αἱματος αὐτῆ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμά-
 9 των, καὶ τὸν πλεόν τῆς χάριτος αὐτῆ· ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν
 10 πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει· γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τῆ Θελήματος αὐτῆ
 11 καὶ τὴν εὐδοκίαν αὐτῆ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ, εἰς οἰκονομίαν τῆ πληρώ-
 12 ματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ [τε]
 13 ἐν τοῖς ἔρανοις καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν, προορι-
 14 θέντες καὶ πρόθεσιν τῆ τὰ πάντα ἐνεργῶντος καὶ τὴν βελὴν τῆ Θε-
 15 λήματος αὐτῆ· εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτῆ, τὰς προ-
 16 ηλιπικότας ἐν τῷ Χριστῷ. Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκέσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθεί-
 17 ας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαυτες, ἐσφραγίσθητε
 18 τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας
 19 ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτῆ.
 20 Διὰ τῆτο καὶ γὰρ, ἀκέσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίσιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν
 21 ἀγάπην τὴν εἰς πάντα τὰς ἁγίους, ἃ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν,
 22 μνήαν ὑμῶν ποιῶμεντος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἵνα ὁ Θεὸς τῆ Κυρίε
 23 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκα-
 24 λύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτῆ· πεφωτισμένους τὰς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας
 25 ὑμῶν, εἰς τὸ εἶδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτῆ, καὶ τίς ὁ
 26 πλεόν τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτῆ ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερέβα-
 27 λον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτῆ εἰς ἡμᾶς τὰς πιστεύουλας, καὶ τὴν ἐνέρ-
 28 γειαν τῆ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτῆ, ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐγείρας
 29 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτῆ ἐν τοῖς ἐπερανοῖς, ὑπεράνω
 30 πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος
 31 ὀνομαζομένου ἢ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τέτρω, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ πάντα τῆ
 32 ὑπέταξεν ὑπὸ τὰς πόδας αὐτῆ, καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ
 ἐκκλησίαν,

23 ἐκκλησία, ἣτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτῆ, τὸ πλήρωμα τῆ πάντων ἐν παῖσι πλη-
 II 1 ρεμένον. Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἀμαρτίαις·
 2 ἐν αἷς ποτὲ περιπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τῆ κόσμου τέττε, κατὰ τὸν ἄρ-
 χοντὰ τῆς ἐξουσίας τῆ ἀέρος, τῆ πνεύματι τῆ νῦν ἐνεργούντων ἐν τοῖς
 3 υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεσφάφημεν ποτε ἐν ταῖς ἐπι-
 θυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιῶντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν δια-
 4 νοιῶν· καὶ ἡμεῖς τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ· ὁ δὲ Θεὸς, πλεῖστος ὢν
 5 ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτῆ ἦν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς
 νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι, συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ· (χάρητι ἐσε σεσωσ-
 6, 7 μένοι) καὶ συνήγειρε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπερρανοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ἵνα
 ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλεον τῆς
 8 χάριτι αὐτῆ, ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τῇ γὰρ χάριτι
 9 ἐσε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τῆτο ἐκ ἐξ ὑμῶν, Θεῷ τὸ δῶρον· ἐκ
 10 ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχῆσθῃ. Αὐτῆ γὰρ ἐσμὲν ποιήματα, κτισθέντες
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς, ἵνα ἐν αὐ-
 τοῖς περιπατήσωμεν.

11 Διὸ μνημονεύετε, ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, (οἱ λεγόμενοι ἀπρο-
 12 βουσία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτε) ὅτι ἦτε ἐν τῷ
 καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τῆ Ἰσραὴλ, καὶ
 13 ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ
 κόσμῳ· νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτε ὄντες μακρὰν, ἐγγύς ἐγενή-
 14 θητε ἐν τῷ αἵματι τῆ Χριστοῦ. Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας
 15 τὰ ἀμφοτέρω ἐν, καὶ τὸ μεσότοιχον τῆ φραγμῆ λύσας· τὴν ἔχθραν ἐν τῇ
 σαρκὶ αὐτῆ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας· ἵνα τὰς δύο
 16 ἤλῃσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην· καὶ ἀποκαταλλάξῃ
 τὰς ἀμφοτέρω ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τῆ σαυρῆ, ἀποκλείνας τὴν ἔχ-
 17 θραν ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσασθαι εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ τοῖς
 18 ἐγγύς· ὅτι δι' αὐτῆ ἔχομεν τὴν προσάγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι
 πρὸς

19 πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα ἔν ἐκέτι ἐσὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολι-
 20 ται τῶν ἁγίων, καὶ οἰκῆοι τῷ Θεῷ· ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν
 21 ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅλος ἀκρογωνιαίε αὐτῷ Ἰησοῦ Χριστῷ· ἐν ᾧ πᾶσα
 22 ἡ οἰκοδομὴ συναερωλογεμένη αὕξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς
 συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τῷ Θεῷ ἐν πνεύματι.

III 1 ΤΟΥΤΟΥ χάριν ἐγὼ Παῦλ^ο ὁ δέσμι^ο τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν
 2 τῶν ἐθνῶν· (εἶγε ἠέσασθε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τῷ Θεῷ τῆς δοθείσης
 3 μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι καλὰ ἀποκάλυψιν ἐνώρισέ μοι τὸ μυστήριον· καθὼς προ-
 4 ἔγραψα ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν
 5 τῷ μυστηρίῳ τῷ Χριστῷ· ὃ [ἐν] ἐτέραις γενεαῖς ἐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν
 6 ἀνθρώπων, ἃς νῦν ἀπεκαλυφθῆ τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτῷ καὶ προφήταις
 7 ἐπαγγελίας αὐτῷ ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τῷ εὐαγγελίῳ· ἃ ἐγενόμην διάκον^ο
 8 καλὰ τὴν δωρεάν τῆς χάρι^ο τῷ Θεῷ τὴν δοθεῖσάν μοι καλὰ τὴν ἐνέργειαν
 9 τῆς δυνάμεως αὐτῷ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ
 10 χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίασον πλῆτον τῷ
 11 Χριστῷ, καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τῷ μυστηρίῳ τῷ ἀποκεκρυμμένῳ
 12 ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κήσαυτι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἵνα
 13 γνωρισθῆ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπεουαίοις, διὰ τῆς ἐκ-
 14 κλησίας, ἡ πολυπόικιλ^ο σοφία τῷ Θεῷ· καλὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἣν
 15, 16 ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ
 17 τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐτῷ. Διὸ αἰτῆμαι μὴ
 18 ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἣτις ἐσὶ δόξα ἡμῶν. Τέττε χά-
 19 ριν κάμπω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ
 20 ἐξ ἃ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ἰνομάζειται· ἵνα δῶῃ ὑμῖν, καλὰ
 21 τὸν πλῆτον τῆς δόξης αὐτῷ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τῷ πνεύματι αὐτῷ
 22 εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον· καλοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρ-
 23 δαῖς ὑμῶν· ἐν ἀγάπῃ ἐξρίζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, ἵνα ἐξισχύσητε καλα-

λαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτῳ, ἢ μῆκῳ, ἢ βάθῳ, ἢ
 19 ὕψῳ· γινῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τῷ Χριστῷ· ἵνα
 20 πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα
 ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ ὧν αἰτέμεθα ἢ νοῶμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν
 21 ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πά-
 σας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.)

IV 1 ΠΑΡΑΚΑΛΩ ἔν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι
 2 τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης ἢ πραότητος,
 3 μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπευδάζοντες τηρεῖν τὴν
 4 ἐνότητά τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Ἐν σῶμα ἢ ἐν
 5 πνεῦμα, καθὼς ἢ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· εἰς Κύριον,
 6 μία πίστις, ἐν βάπτισμα· εἰς Θεὸς ἢ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, ἢ
 7 διὰ πάντων, ἢ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. Ἐπὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ
 8 τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. Διὸ λέγει· Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ἠχμα-
 9 λώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἢ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις. (Τὸ δὲ, Ἀνέβη,
 10 τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι ἢ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ
 καταβὰς, αὐτὸς ἐστὶ ἢ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν ἔρανον, ἵνα πλη-
 11 ρώσῃ τὰ πάντα.) Καὶ αὐτὸς ἔδωκε, τὰς μὲν, ἀποστόλους· τὰς δὲ, προ-
 12 φήτας· τὰς δὲ, εὐαγγελιστάς· τὰς δὲ, ποιμένας ἢ διδασκάλους, πρὸς τὸν
 καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος
 13 τοῦ Χριστοῦ· μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητά τῆς πίστεως, ἢ
 τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ ἵε τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ
 14 πληρώματος τοῦ Χριστοῦ· ἵνα μηκέτι ᾖμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι ἢ περι-
 φερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν
 15 πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης· ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ,
 16 αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός· ἐξ ἧς πᾶν
 τὸ σῶμα συναρμολογούμενον ἢ συμβιβασζόμενον, διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπι-
 χορηγίας

χορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστω μέρους, τὴν αὕξισιν τῆ σώ-
ματ[⊕] ποιῆται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτῆ ἐν ἀγάπῃ.

- 17 Τῆτο ἔν λέγω ἢ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς
18 ἢ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ, ἐν ματαιότητι τῆ νοῦς αὐτῶν· ἐσκοτισμένοι
τῇ διανοίᾳ, ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τῆ Θεῶ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν
19 ἔσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πῶρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν· οἵτινες ἀπηληγότες
ἑαυτὸς παρέδωκαν τῇ ἀσηλείᾳ, εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλε-
20,21 ονεξίᾳ. Ὑμεῖς δὲ ἔχ ἔτως ἐμάθητε τὸν Χριστὸν· εἴγε αὐτὸν ἠγάσατε, ἢ
22 ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐσιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ· ἀποθέσθαι ὑμᾶς
κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθιρόμενον.
23 κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης· ὄνανεσθαι δὲ τῷ πνεύματι τῆ νοῦς
24 ὑμῶν, ἢ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δι-
καιοσύνῃ ἢ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

- 25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδ[⊕], λαλεῖτε ἀλήθειαν ἑκασ[⊕] μετὰ τῆ πλη-
26 σίον αὐτῶ· ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὀργίζεσθε, ἢ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ
27 ἥλι[⊕] μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν, μήτε δίδοτε τόπον τῷ δια-
28 βόλῳ. Ὁ κλέπων μηκέτι κλεπέτω, μάλλον δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμεν[⊕] τὸ
29 ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος
σαπρὸς ἐκ τῆ σώματ[⊕] ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω· ἀλλ' ἔτις ἀγαθὸς πρὸς
30 οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκῆσσι. ἢ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα
τὸ ἅγιον τῆ Θεῶ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.

- 31 Πᾶσα πικρία, ἢ θυμὸς, ἢ ὀργή, ἢ κραυγὴ, ἢ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ'
32 ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ. Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ, εὖσπλαγχοι,
V I χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς ἢ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν. Γίνεσθε
2 ἔν μιμηταὶ τῆ Θεῶ, ὡς τέκνα ἀγαπητά· ἢ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς
ἢ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, ἢ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν πρσοφορᾶν
3 ἢ θυσίαν τῷ Θεῷ, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. Πορνεία δὲ ἢ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ
πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις· ἢ αἰσχροσύνης,

ἢ μαρολογία, ἢ εὐτραπελία τὰ ἐκ ἀνήκουα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαρισία.
 5 Τέτο γάρ ἐσε γινώσκουτες, ὅτι πᾶς πόρνῳ, ἢ ἀκάθαρτῳ, ἢ πλεονέκ-
 τῆς, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, ἐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ
 6 ἢ Θεοῦ. Μηδαίς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ
 7 ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· μὴ ἔν γίνεσθε συμμετοχοὶ αὐ-
 8 τῶν. Ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς πε-
 9 ριπαῖετε· (ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθῶσυνῃ ἢ δικαιο-
 10,11 σύνη ἢ ἀληθείᾳ) δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. Καὶ μὴ συλ-
 κοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ ἢ ἐλέγχετε.
 12,13 Τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπὸ αὐτῶν, αἰσχρὸν ἐστὶ ἢ λέγειν· τὰ δὲ πάντα
 ἐλεγχόμενα, ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανερεῖται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστὶ·
 14 διὸ λέγει· Ἐγεραι ὁ καθεύδων, ἢ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, ἢ ἐπιφάσει σοι
 15 ὁ Χριστός. Βλέπετε ἔν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε· μὴ ὡς ἄσχοφοι, ἀλλ' ὡς
 16,17 σοφοί· ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι. Διὰ
 18 τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Καὶ
 19 μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ πληρεῖσθε ἐν Πνεύματι· λα-
 20 λῶντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς ἢ ὕμνοις, ἢ ᾠδαῖς πνευματικαῖς· ᾄδοντες ἢ ψάλ-
 20 λοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ· εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων,
 21 ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ Θεῷ ἢ πατρὶ· ὑποτασσόμενοι
 ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ.

22,23 Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ· ὅτι ὁ
 ἀνὴρ ἐστὶ κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, ὡς ἢ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας· ἢ
 24 αὐτός ἐστι σωτὴρ τοῦ σώματος· ἀλλ' ὡσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ
 25 Χριστῷ, ἔτω ἢ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες,
 ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς ἢ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλη-
 26 σίαν, ἢ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς· ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθάρισας τῷ
 27 ἁγίῳ τῷ ὕδατι ἐν ῥήματι· ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἑνδοξον, τὴν
 ἐκκλησίαν μὴ ἔχουσαν σπῖλον, ἢ ῥυτίδα, ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἦ

ἀγία

28 **ἀγία** ἢ **ἄμωμ**⊕. Οὕτως ἐφείλυσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτῆ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτῆ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐλήφευε ἢ θάλπει αὐτήν, καθὼς ἢ ὁ Κύρι⊕ τὴν ἐκκλησίαν· ὅτι μέλη ἐσμὲν τῆ σῶματ⊕ αὐτῆ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῆ, ἢ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτῆ. Ἐντὶ τῆτε καταλείψει ἄνθρωπ⊕ τὸν πατέρα αὐτῆ ἢ τὴν μητέρα· ἢ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτῆ, ἢ ἕσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον τῆτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν, ἢ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν ἢ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκασ⊕ τὴν ἑαυτῆ γυναῖκα ἕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν· ἢ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

VI 1 **ΤΑ** τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ· τῆτο γάρ ἐστι δίκαιον. Τίμα τὸν πατέρα σε ἢ τὴν μητέρα· (ἣτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν 3, 4 ἐπαγγελίᾳ) ἵνα εὖ σοι γένηται, ἢ ἔση μακροχρόνι⊕ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐλήφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ ἢ νουθεσίᾳ Κυρίου.

5 Οἱ δῆλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβον ἢ τρόμον, ἐν ἀπλότῃ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ· μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δῆλοι τῷ Χριστῷ, ποιῶντες τὸ θέλημα τῷ Θεῷ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας δευούληες τῷ Κυρίῳ, ἢ ἐκ ἀνθρώποις· εἰδότες ὅτι ὁ εἴαν τι ἕκασ⊕ ποιήσῃ ἀγαθόν, τῆτο κομιᾶται παρὰ τῷ Κυρίῳ, εἴτε δούλος, εἴτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτῆς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν· εἰδότες ὅτι ἢ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν ἔρανοῖς, ἢ προσωποληψία ἔκ ἐστι παρ' αὐτῷ.

10 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμῶσθε ἐν Κυρίῳ, ἢ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχυί⊕ αὐτῆ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τῷ Θεῷ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς σῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τῆ διαβόλου. Ὅτι ἐκ ἔστιν ἡμῖν ἢ πάλῃ πρὸς αἷμα ἢ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τὰς κοσμοκράτορας τῆ σκότους τῆ αἰῶνος τῆτε, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας

- 13 νηρίας ἐν τοῖς ἐπερανίοις. Διὰ τῆτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τῆ Θεῶ,
 ἵνα δυναθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμε-
 14 νοι στῆναι. Στῆτε ὅν περιζωσάμενοι τὴν ὄσφιν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυ-
 15 σάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τὰς πόδας ἐν ἐτοι-
 16 μασίᾳ τῆ εὐαγγελίᾳ τῆς εἰρήνης· ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς
 πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τῆ πονηρῆς τὰ πεφυρωμένα
 17 σβίσαι· καὶ τὴν περικεφαλαίαν τῆ σωτηρίας δεξασθε, καὶ τὴν μάχιραν τῆ
 18 πνεύματ[Ⓞ], ὅ ἐστι ρῆμα Θεῶ· διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευ-
 χόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τῆτο ἀγρυπνῶντες ἐν
 19 πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἑμῶ, ἵνα
 μοι δοθῇ λόγ[Ⓞ] ἐν ἀνοίξει τῆ σώματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυ-
 20 στήριον τῆ εὐαγγελίᾳ· ὑπὲρ ἧ προσεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιά-
 σωμαι, ὡς δεῖ με λαλῆσαι.
 21 Ἴνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμὲ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει
 22 Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκον[Ⓞ] ἐν Κυρίῳ· ὃν ἐπεμψα
 πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τῆτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς
 23 καρδίας ὑμῶν. Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεῶ
 24 πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων
 τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἀμήν.

[Πρὸς Ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικῶ. Ἐν εἰχοῖς τιῶ.]

- παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν
 19 τῷ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. Οἶδα γὰρ ὅτι τῷτο μοι ἀποθήσεται εἰς
 σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τῷ Πνεύματι Ἰησοῦ Χριστοῦ·
 20 κατὰ τὴν ἀποκαταδοκίαν καὶ ἐλπίδα με, ὅτι ἐν ἐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ'
 ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώ-
 ματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου.
- 21,22 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, Χριστός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος. Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν
 23 σαρκί, τῷτο μοι καρπὸς ἔρως, καὶ τί αἰρήσομαι ἐ γνῶρίζω. Συνέχομαι δὲ ἐκ
 τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι, καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι (πολλῶ
 24 [γὰρ] μᾶλλον κρείσσον·) τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκί, ἀναγκαϊότερον δι'
 25 ὑμᾶς. Καὶ τῷτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν, εἰς
 26 τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως· ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ
 27 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοί, διὰ τῆς ἐμῆς παρρησίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. Μόνον,
 ἀξίως τῷ εὐαγγελίῳ τῷ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς,
 εἴτε ἀπὼν, ἀκέσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι σήκῃ ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ
 28 συναθροῦντες τῇ πίστει τῷ εὐαγγελίῳ, καὶ μὴ πλυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν
 ἀντικειμένων· (ἦτις αὐτοῖς μὲν ἐσὶν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας, καὶ
 29 τῷτο ἀπὸ Θεοῦ· ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, ἐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν
 30 πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν·) τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἶον
- II I ἴδετε ἐν ἐμοί, καὶ νῦν ἀκέετε ἐν ἐμοί. Εἴ τις ἔν παρακλήσις ἐν Χριστῷ, εἴ
 τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ
 2 οἰκτιρμοὶ, πληρώσατέ με τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγά-
 3 πην ἔχοντες, σύμφυχοι, τὸ ἐν φρονεῖντες· μηδὲν κατὰ ἐρίθειαν ἢ κενοδοξίαν,
 4 ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἠγάμενοι ὑπερέχοντες ἑαυτῶν. Μὴ τὰ
 5 ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος. Τῷτο γὰρ φρο-
 6 νείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, ἐχ ἀρ-
 7 πασμὸν ἠγάσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ· ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λα-
 8 βῶν, ἐν ὁμοιότητι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εἰρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος,
 ἐταπείνωσεν

9 ἔταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος, μέχρι θανάτου, θάνατον δὲ θανάτου
 10 ὡς ἅν ὄνομα· ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ ὡς ἅν γόνου κάμψῃ ἐπεραίνων καὶ ἐπι-
 11 γείων καὶ καταχθονίων· καὶ πάντα γλώσσα ἐξομολογήσῃαι ὅτι Κύριος Ἰη-
 12 σοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς. Ὡς, ἀγαπητοὶ μου, καθὼς πάντοτε
 ὑπηκέσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρυσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν
 13 τῇ ἀπερίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε· ὁ
 Θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐ-
 14, 15 δοκίας. Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν· ἵνα γένησθε
 ἀμεμπτοὶ καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σχολιᾶς καὶ διε-
 16 στραμμένης· ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες·
 εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι ἔκ εἰς κενὸν ἔδραμον, ἐδὲ εἰς κεν-
 ὸν ἐκοπίασα.

17 Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειψυγίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαί-
 18 ρω καὶ συγχαίρω πάνσιν ὑμῖν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε, καὶ συγχαίρετέ μοι.
 19 Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα καὶ γὰρ
 20 εὐψυχῶ, γνῶς τὰ περὶ ὑμῶν. Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως
 21 τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει. Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητῶσιν, ἢ τὰ τῶ
 22 Χριστοῦ Ἰησοῦ. Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτῷ γινώσκεις, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν
 23 ἐμοὶ ἐθάλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. Τῆτον μὲν ἔν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν
 24 ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ, ἐξαυτῆς· πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως
 25 ἐλεύσομαι. Ἀναγκαῖον δὲ ἠγησάμην, Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργ-
 26 γὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου,
 27 ἠκέσατε ὅτι ἠσθένησε. Καὶ γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτῳ· ἀλλ' ὁ
 Θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν· ἔκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ
 28 λύπῃ σχῶ. Σπαρδαλιότερος ἔν ἐπέμψα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν,
 29 χαρῆτε, καὶ γὰρ ἀλυπότερος ᾖ. Προσδέχεσθε ἔν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ

30 πάσης χαρᾶς, ἢ τὲς τοιαύτας ἐντίμους ἔχῃ· ὅτι διὰ τὸ ἔργον τῆ Χριστοῦ
μέχρι θανάτου ἠγίωσε, παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ
ὑμῶν ὑσέρημα τῆς πρὸς με λειτουργίας.

III 1 ΤΟ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρειτε ἐν Κυρίῳ· τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν,
2 ἐμοὶ μὲν ἐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. Βλέπετε τὲς κύνας, βλέπετε τὲς
3 κακὰς ἐργάτας, βλέπετε τὴν καταλομήν. Ἡμεῖς γὰρ ἐσμεν ἡ περιτομῆ,
οἱ πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες, ἢ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἢ ἐκ ἐν
4 σαρκὶ πεποιθότες· καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν ἢ ἐν σαρκί. Εἴ τις δοκῇ
5 ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον· περιτομῆ ὀκλήμερος, ἐκ γέ-
6 νους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρι-
7 σαῖτος, κατὰ ζήλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ
8 γενόμενος ἄμεμπτος. Ἀλλ' ἄτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν
9 Χριστὸν ζημίαν. Ἀλλὰ μενευγε ἢ ἠγῆμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ
ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζη-
10 μιώθην, ἢ ἠγῆμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω, ἢ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ,
μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν
11 ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει· τῷ γνῶναι αὐτὸν, ἢ τὴν δύναμιν τῆς
ἀναστάσεως αὐτοῦ, ἢ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφόμενος
12 τῷ θανάτῳ αὐτοῦ· εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν.
13 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη τετελείωμαι· διώκω δὲ εἰ ἢ καταλάβω, ἐφ' ᾧ
14 ἢ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. Ἀδελφοί, ἐγὼ ἑμαυτὸν οὐ λογίζομαι
κατειληφέναι· ἐν δὲ (τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν
ἐπεληνόμενος) κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ
15 Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι ἐν τέλει, τῷτο φρονῶμεν· ἢ εἴ τι ἑτέρως
16 φρονεῖτε, ἢ τῷτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ
αὐτῷ σοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν.

17 Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, ἢ σκοπεῖτε τὲς ἔτω περιπατῶντας,
18 καθὼς ἔχῃτε τύπον ἡμᾶς. (Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, ὡς πολλάκις ἔλεγον

ὑμῖν,

19 ὑμῖν, νῦν δὲ ἢ κλαίων λέγω, τὰς ἐχθρὰς τῆ σαυτῶ τῆ Χριστῶ· ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, ἢ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ
 20 ἐπίγεια φρονῶντες.) Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ ἧ
 21 ἢ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτῆ, καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆ δύνασθαι αὐτὸν ἢ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

IV 1 ΩΣΤΕ, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἢ ἐπιπόθητοι, χαρὰ ἢ σέφανός μου, ἔτω
 2 σήμετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. Εὐωδίαν παρακαλῶ, ἢ Συνύχην παρακαλῶ
 3 τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ. Ναὶ ἐρωτῶ καὶ σε, σύζυγε γνήσιε, συλλαμβάνε αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήβησαν μοι, μετὰ ἢ Κλήμεντος, ἢ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.

4, 5 Χαίρειτε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρειτε. Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν
 6 γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ Κύριος ἐγγύς. Μηδὲν μεριμνᾶτε· ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ ἢ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν
 7 γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Θεόν· ἢ ἡ εἰρήνη τῆ Θεῶ ἢ ὑπερέχουσα πάντα νῦν, φερεῖται τὰς καρδίας ὑμῶν ἢ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ἐσὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφήμα, εἴ τις ἀρετὴ ἢ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα
 9 λογίζεσθε· ἢ ἢ ἐμάθειτε, ἢ παρελάβετε, ἢ ἠκέσατε, ἢ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσειτε, ἢ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσαι μετ' ὑμῶν.

10 Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμῶ
 11 φρονεῖν· ἐφ' ᾧ ἢ ἐφρονεῖτε, ἢ καιρεῖσθε δέ. Οὐχ ὅτι καθ' ὑσέρησιν λέγω·
 12 ἢ γὰρ ἔμαθον, ἐν οἷς εἰμι, αὐτάρκης εἶναι. Οἶδα ἢ ταπεινωθῆναι, οἶδα ἢ περισσεύειν· ἐν παντὶ ἢ ἐν πᾶσι μεμύημαι, ἢ χοριάζεσθαι ἢ πεινᾶν,
 13, 14 ἢ περισσεύειν ἢ ὑσερεῖσθαι. Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμῶντί μου Χριστῷ.
 15 Πλὴν καιλῶς ἐποίησατε, συκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. Οἶδατε δὲ ἢ ὑμεῖς, Φιλιππησιοί, ὅτι ἐν ἀρχῇ τῆ εὐαγγελίᾳ, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας,

νίας, ἐδεμίᾳ μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς λόγον δόσεως ἢ λήψεως, εἰ μὴ
 16 ὑμεῖς μόνοι· ὅτι ἢ ἐν Θεσσαλονικῇ ἢ ἅπαξ ἢ δις εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμ-
 17 ψατε. Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονά-
 18 ζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. Ἄπέχω δὲ πάντα, ἢ περισσεύω· πεπλήρωμαι
 δεξιόμενος παρὰ Ἐπαφροδίτη τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμὴν εὐωδίας, θυρίαν δεκ-
 19 τὴν, εὐάρεσον τῷ Θεῷ. Ὁ δὲ Θεός με πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν
 20 κατὰ τὸν πλεόντα αὐτῷ, ἐν δόξῃ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τῷ δὲ Θεῷ ἢ πατρὶ
 ἡμῶν ἢ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.
 21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅλιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ
 22 ἀδελφοί. Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅλιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος
 23 οἰκίας. Ἡ χάρις τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης δι' Ἐπαφροδίτη. Ἐν σίχοις σή.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I. 1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ, ἢ Τιμό-
 2 θεοῦ ὁ ἀδελφός, τοῖς ἐν Κολασσαῖς ἀγίοις ἢ πιστοῖς ἀδελφοῖς
 ἐν Χριστῷ· Χάρις ὑμῖν ἢ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἢ Κυρίου Ἰησοῦ
 Χριστοῦ.
 3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἢ πατρὶ τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε
 4 περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, ἀκέσαντες τὴν πίσιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἢ
 5 τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντα τὰς ἀγίας, διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην
 ὑμῖν ἐν τοῖς ἔρανοῖς, ἣν προηκέσασθε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τῆ εὐαγ-
 6 γελίᾳ, τῆ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς ἢ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ· ἢ ἔστι καρ-
 ποφορέμενον,

ποφορέμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκέσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν
 7 χάριν τῆς Θεῆς ἐν ἀληθείᾳ· καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφροῦ τῆς ἀγαπητῆς
 8 συνδέλας ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τῆς Χριστοῦ· ὁ καὶ δηλώσας
 9 ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι. Διὰ τούτου καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς ἡμέρας
 ἠκέσαμεν, ἔπαυόμεθα ἰπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτέμενοι ἵνα πλη-
 ρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τῆς θελήματός αὐτῆς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει
 10 πνευματικῇ· περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τῆς Κυρίας εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν·
 ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφορῶντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς
 11 Θεῆς· ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμέμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτῆς, εἰς
 12 πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς· εὐχαρισῶντες τῷ πατρὶ τῷ
 13 ἰκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τῆς κλήσεως τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί· ὅς ἐξῆρ-
 σατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τῆς σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τῆς
 14 ὑπερβολῆς τῆς ἀγάπης αὐτῆς· ἐν ᾗ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν [διὰ τῆς αἱματός
 15 αὐτῆς,] τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τῆς Θεῆς τῆς ἀοράτου, πρω-
 16 τότου καὶ πάσης κτίσεως· ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς ἔρα-
 νοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότη-
 τες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτῆς καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσθη·
 17, 18 καὶ αὐτὸς ἐστὶν πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε· καὶ αὐτὸς ἐστὶν
 ἡ κεφαλὴ τῆς σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν
 19 νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πάσιν αὐτὸς πρωτεύων· ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν
 20 τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι· καὶ δι' αὐτῆς ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐ-
 τὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τῆς αἱματός τῆς σαυρῆς αὐτῆς, δι' αὐτῆς, εἴτε τὰ ἐπὶ
 21 τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς ἔρανοῖς· Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους
 καὶ ἐχθρὸς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν,
 22 ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτῆς, διὰ τῆς θανάτου, παρασῆσαι ὑμᾶς ἁγίους
 23 καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτῆς· εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθε-
 μελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι, καὶ μὴ μετακινέμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τῆς εὐαγγελί-
 ᾰς ἠκέσατε, τῆς κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν ἔρανον· ἧ ἔγε-

24 νόμην ἐγὼ Παῦλ⊕ διάκον⊕. Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί με ὑπὲρ
 ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑσερήμαλα τῶν θλίψεων τῆ Χριστῆ ἐν τῇ σαρκί
 25 με, ὑπὲρ τῆ σώματ⊕ αὐτῆ, ὃ ἐσιν ἡ ἐκκλησία· ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκο-
 26 νος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τῆ Θεῆ, τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν
 λόγον τῆ Θεῆ· τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ
 27 τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις αὐτῆ· οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνω-
 ρίσαι τίς ὁ πλεῖτος τῆς δόξης τῆ μυστηρίε τέτε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐσι
 28 Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης· ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν, νηθετῶντες
 πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα πα-
 29 ρασήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγω-
 νιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆ τὴν ἐνεργεμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Π 1 ΘΕΛΩ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν Λα-
 2 οδικείᾳ, καὶ ὅσοι ἔχ ἑώρακασι τὸ πρόσωπόν με ἐν σαρκί· ἵνα παρακληθῶ-
 σιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλεῖτον
 τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τῆ μυστηρίε τῆ Θεῆ καὶ πα-
 3 τρὸς καὶ τῆ Χριστῆ· ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώ-
 4 σεως ἀπόκρυφοι. Τέτο δὲ λέγω ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πι-
 5 θανολογίᾳ· εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκί ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἶμι,
 χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ σερῆωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίσεως
 6 ὑμῶν. Ὡς ἔν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περι-
 7 πατεῖτε· ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομήμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιήμενοι ἐν τῇ
 πίσει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαρισίᾳ.

8 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσαι ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς
 ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ σοιχεῖα τῆ κόσμου,
 9 καὶ ἔ κατὰ Χριστόν. Ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότη-
 10 τος σωματικῶς· καὶ ἔσε ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐσιν ἡ κεφαλὴ πάσης
 11 ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας· ἐν ᾧ καὶ περιελημήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ
 ἀπεκδύσει τῆ σώματ⊕ τῶν ἀμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τῆ

Χριστῆ·

- 12 Χριστῷ· συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς
 13 πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. Καὶ
 ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυσσίᾳ τῆς σαρκὸς
 ὑμῶν, συνεζωοποίησε σὺν αὐτῷ· χαρισάμενος ὑμῖν πάντα τὰ παραπτώ-
 14 ματα, ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασι, ὃ ἦν ὑπεναλίον
 15 ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἤρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλάσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσά-
 μενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειξμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας
 αὐτὸς ἐν αὐτῷ.
- 16 Μὴ ἔν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει, ἢ ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἐορτῆς, ἢ
 17 νεμηνίας, ἢ σαββάτων· ἃ ἔσι σκια τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.
 18 Μηδαὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω, θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν
 ἀγγέλων, ἃ μὴ ἐώρακεν ἐμβατεύων, εἰκὴ φυσιόμενος ὑπὸ τοῦ νοῦς τῆς σαρκὸς
 19 αὐτοῦ, καὶ ἐκ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ ἧς πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφᾶν καὶ
 συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβασζόμενον, αὖξει τὴν αὖξιν τοῦ Θεοῦ.
 20 Εἰ ἔν ἀπεθάνει σὺν τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῶν σοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες
 21, 22 ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, (Μὴ ἄψη, μηδὲ γεύση, μηδὲ θίγης· ἃ ἔσι πάντα
 εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρίσει) κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίαι τῶν ἀν-
 23θρώπων; ἅτινά ἔσι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐβελθησκειᾷ καὶ ταπεινο-
 φροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, ἐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλεονομίαν τῆς σαρκὸς.
- III 1 Εἰ ἔν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, ἔ ὁ Χριστὸς ἐσιν ἐν δεξιᾷ
 2, 3 τοῦ Θεοῦ καθημένῳ. Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀπεθάνει
 4 γὰρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. Ὄταν ὁ Χριστὸς
 φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.
- 5 Νεκρώσατε ἔν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν,
 6 πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐσιν εἰδωλολαλρεία· δι' ἃ
 7 ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς υἱὸς τῆς ἀπειθείας· ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περι-
 8πατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς· νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα,
 ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

Μὴ

- 9 Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς
 10 πρᾶξεσιν αὐτῶ· καὶ ἐκδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινιζόμενον εἰς ἐπίγνωσιν
 11 κατ' εἰκόνα τῆς κλίσαντος αὐτόν· ὅπερ ἐκ ἐπι' Ἑλλην καὶ Ἰουδαῖοι· περιτομὴ
 καὶ ἀκροβυστία· βάρβαροι, Σκύθης· δῆλοι, ἐλεύθερος· ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ
 12 ἐν πᾶσι Χριστός. Ἐκδυσασθε ἑαυτοὺς, ὡς ἐκλεκτοὶ τῆς Θεῆς ἅγιοι καὶ ἠγαπημέ-
 νοι, σπλάγχνα οἰκτιρῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραότητα, μακρο-
 13 θυμίαν· ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἕαν τις πρὸς τινα
 14 ἔχη μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγαπήσατο ὑμῖν, ἑαυτὸν καὶ ἑμῶν. Ἐπι-
 15 πᾶσι δὲ τέτοις τὴν ἀγάπην, ἣτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος· καὶ ἡ εἰ-
 ρηνὴ τῆς Θεῆς βραβεύεται ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐπι-
 16 σώματι, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. Ὁ λόγος τῆς Χριστῆς ἐνοικεῖται ἐν ὑμῖν
 πλεσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς, καὶ
 ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυ-
 17 ρίῳ. Καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ποιῆτε, ἐν λόγῳ, ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι
 Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ.
 18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς ἀνήκεν ἐν Κυρίῳ.
 19,20 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. Τὰ
 τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι καθὼς πάντα· τῆτο γὰρ ἐστὶν εὐάρεστον ἐν [τῷ]
 21,22 Κυρίῳ. Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ
 δῆλοι, ὑπακούετε καθὼς πάντα τοῖς καθὼς σάρκα κυρίου, μὴ ἐν ὀφθαλμοδου-
 λείαις, ὡς ἀνθρωπάρεστοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ, φοβούμενοι τὸν Θεόν.
 23 Καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ ἐκ ἀν-
 24 θρώποις· εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρο-
 25 νομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε. Ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὁ ἠδί-
 IV 1 κησε· καὶ ἐκ ἐπι' προσωποληψία. Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητά τοῖς
 δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν ἑρανοῖς.
 2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ·
 3 προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τῆς
 λόγου,

4 λόγῳ, λαλήσαι τὸ μυστήριον τῆ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δεδεμαί' ἵνα φανερώσω
 5 αὐτὸ, ὡς δεῖ με λαλήσαι. Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τὰς ἔξω, τὸν
 6 καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλασι ἡρτυ-
 7 μένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐν ἐκείνῳ ἀποκρίνεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα
 8 γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκονος, καὶ σύν-
 9 δελτός ἐν Κυρίῳ· ὃν ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τέλος, ἵνα γνῶ τὰ περὶ
 9 ὑμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγα-
 10 πητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριῶσι τὰ ὧδε. Ἀσπάζε-
 11 ται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμαλώτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρ-
 11 νάβα, περὶ ὧν ἐλάβετε ἐντολάς· εἰάν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν· καὶ
 Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰβσός, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς· ἔτοι μόνον συνεργοὶ
 12 εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρεγορία. Ἀσπάζε-
 12 ται ὑμᾶς Ἐπαφροῆς ὁ ἐξ ὑμῶν δούλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ
 13 ὑμῶν ἐν ταῖς πρῶσευχαῖς, ἵνα εἴητε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντί Θε-
 14 λήματι τοῦ Θεοῦ. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ
 15 τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν Ἰεραπόλει. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λευκῆς ὁ ἰατρὸς
 ὁ ἀγαπητὸς, καὶ Δημῆς. Ἀσπάσασθε τὰς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς, καὶ Νυμ-
 16 φῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ
 ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ· καὶ τὴν ἐπ
 17 Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. Καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ· Βλέπε τὴν δια-
 18 κονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ
 χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μετ' ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικῆ καὶ Ὀνησίμου. Ἐν
 σίχοις σή.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

I. 1 ΠΑΥΛΟΣ ἔτι Σιλβανὸς ἔτι Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων,
ἐν Θεῷ πατρὶ, ἔτι Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· Χάρις ὑμῖν ἔτι εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἔτι Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕΝ τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν
3 ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, (ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν
4 τῷ ἔργῳ τῆς πίστεως, ἔτι τῷ κόπῳ τῆς ἀγάπης, ἔτι τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος
5 τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ,) ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἔτι πατρὸς ἡμῶν· εἰδότες,
6 ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν· ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν
7 ἐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ ἔτι ἐν δυνάμει, ἔτι ἐν Πνεύματι
8 ἁγίῳ, ἔτι ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ· καθὼς οἶδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι'
9 ὑμᾶς. Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε ἔτι τῷ Κυρίῳ, δεξάμενοι τὸν λόγον
10 ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος ἁγίου· ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύ-
11 πους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ἔτι τῇ Ἀχαΐᾳ. Ἐφ' ὑμῶν γὰρ
12 ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, ἔτι μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ἔτι Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ ἔτι
13 ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πῶς ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν
14 ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι. Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον
15 ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, ἔτι πῶς ἐπεσρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων,
16 δελεύειν Θεῷ ζῶντι ἔτι ἀληθινῷ· ἔτι ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν,
17 ὃν ἤσεισεν ἐκ νεφελῶν, Ἰησοῦν τὸν εὐρόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

II 1 Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε, ἀδελφοὶ, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἔτι
2 κενὴ γέγονεν· ἀλλὰ [ἔτι] προπαθόντες ἔτι ἰβρισθέντες, καθὼς οἶδατε, ἐν Φι-
3 λίπποις, ἐπαρξήσασθε ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγ-
4 γέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. Ἡ γὰρ παρὰ κλησὶς ἡμῶν ἐκ ἐκ πλά-
5 νης, ἐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, ἔτε ἐν δόλῳ· ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ
6 Θεοῦ

- Θεῷ πισευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, ἔτω λαλῶμεν, ἔχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοιτες
 5 ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῇ δοκιμάσει τὰς καρδίας ἡμῶν. Οὔτε γὰρ ποτε ἐν λό-
 γῳ κολακείας ἐβλήθημεν, καθὼς οἶδατε, ἔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας· Θεὸς
 6 μάρτυς· ἔτε ζητῶντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, ἔτε ἀφ' ὑμῶν, ἔτε ἀπ' ἄλλων·
 7 δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι, ὡς Χριστῷ ἀπόστολοι, ἀλλ' ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν
 8 μέσῳ ὑμῶν· Ὡς ἂν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα, ἔτως, ἰμερόμενοι
 ὑμῶν, εὐδοκῶμεν μεταδῆναι ὑμῖν ἢ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τῷ Θεῷ, ἀλλὰ καὶ
 9 τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγέννησθε. Πινημονεύετε γὰρ,
 ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐρῳαζόμενοι,
 πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τῷ
 10 Θεῷ. Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς, ὡς ὀσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπως ὑμῖν
 11 τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, καθάπερ οἶδατε, ὡς ἓνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πα-
 12 τῆρ τέκνα ἑαυτῆ, παρακαλῶντες ὑμᾶς καὶ παραμυθόμενοι, καὶ μαρτυρούμενοι,
 εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τῷ Θεῷ τῷ καλῶντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτῆ
 13 βασιλείαν καὶ δόξαν. Διὰ τῆτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως,
 ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν, τῷ Θεῷ, ἐδίδαξαν ἢ λόγον
 ἀνθρώπων, ἀλλὰ (καθὼς ἐσιν ἀληθεῖς) λόγον Θεῷ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν
 14 τοῖς πιστεύουσιν. Ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν
 τῷ Θεῷ τῶν ἑσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ταῦτα ἐπάθειτε καὶ
 15 ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· τῶν καὶ
 τὸν Κύριον ἀποκηαινάντων Ἰησοῦν καὶ τὰς ἰδίας προφῆτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιώξαν-
 16 των, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων· κωλυόντων ἡμᾶς
 τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρ-
 τίας πάντοτε· ἔφθασε δὲ ἐπ' αὐτὰς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.
- 17 ΗΜΕΙΣ δὲ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὤρας,
 προσώπων, ἢ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπεδάσαμεν τὸ πρῶσωπον ὑμῶν ἰδῆν
 18 ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. Διὸ ἠελήσαμεν ἐλθῆν πρὸς ὑμᾶς (ἐγὼ μὲν Παῦ-
 19 λος) καὶ ἄπειξ καὶ δις, καὶ ἐπέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σαλιανᾶς. Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς, ἢ
 χαρὰ,

- χαρὰ, ἢ σέφανος καυχήσεως (ἢ ἐχὶ καὶ ὑμεῖς;) ἔμπροσθεν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν
 20 Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ αὐτῇ παρεσσίᾳ; Ὑμεῖς γὰρ ἔσε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ
 III 1 χαρὰ. Διὸ μηκέτι σέγωνες, εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μό-
 2 νοι, καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τῷ Θεῷ καὶ συν-
 3 εργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τῷ Χριστοῦ, εἰς τὸ σφριζαί ὑμᾶς καὶ παρακα-
 4 λῆσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν· τῷ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι
 5 ταύταις· αὐτοὶ γὰρ οἶδᾶτε ὅτι εἰς τῆτο κείμεθα· καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς
 6 ἦμεν, προσελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ οἶ-
 7 δᾶτε. Διὰ τῆτο καὶ γὰρ μηκέτι σέγων, ἐπέμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν
 8 ὑμῶν· μήπως ἐπέρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος
 9 ἡμῶν. Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισαμένῃ
 10 ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν
 11 πάντοτε, ἐπιποθεῖντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς· διὰ τῆτο παρε-
 12 κλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν, ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν, διὰ
 13 τῆς ὑμῶν πίστεως· ὅτι νῦν ζῶμεν, εἰὰ ὑμεῖς στήκητε ἐν Κυρίῳ. Τίνα γὰρ
 14 εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδεῖναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χα-
 15 ρᾷ ἣν χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκ-
 16 περισσῶν δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑσερή-
 17 ματα τῆς πίστεως ὑμῶν; Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος
 18 ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. Ὑμᾶς δὲ ὁ
 19 Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας,
 20 (καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς) εἰς τὸ σφριζαί ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτες
 ἐν ἀγιωσύνῃ, ἔμπροσθεν τῷ Θεῷ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρεσσίᾳ τῷ Κυ-
 ρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.
- IV 1 ΤΟ λοιπὸν ἔν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλῶμεν ἐν Κυρίῳ Ἰη-
 2 σοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν
 3 Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον· οἶδᾶτε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν
 4 ὑμῖν διὰ τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ. Τῆτο γὰρ ἐστὶ θέλημα τῷ Θεῷ, ὁ ἁγιασμός
 5 ὑμῶν,

4 ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας· εἶδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ
 5 σκεῦος κλῆσθαι ἐν ἀγιασμῷ ἢ τιμῇ· μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, καθάπερ καὶ τὰ
 6 ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν· τὸ μὴ ὑπερβαίνειν, ἢ πλεονεξῆειν ἐν τῷ πρά-
 ματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι ἔχδικος ὁ Κύριος περὶ πάντων τέτων, καθὼς
 7 ἢ προείπαμεν ὑμῖν, ἢ διεμαρτυράμεθα. Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς
 8 ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἀγιασμῷ. Τοιαῦτον ὁ ἀθεῖον, ἐκ ἀνθρώπου ἀθεῖν,
 ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτῷ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς.

9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας εἰ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ
 10 ἡμεῖς Θεοδίδακχοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. Καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς
 πάντας τὰς ἀδελφὰς τὰς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλῶμεν δὲ ὑμᾶς,
 11 ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον· ἢ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν, ἢ πράσσειν τὰ
 ἴδια, ἢ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν·
 12 ἵνα περιπαλήτε εὐσχημόνως πρὸς τὰς ἔξω, ἢ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.

13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κοιμηθέντων, ἵνα μὴ
 14 λυπῆσθε, καθὼς ἢ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι
 Ἰησοῦς ἀπέθανε ἢ ἀνέστη, ἔτω ἢ ὁ Θεὸς τὰς κοιμηθέντας, διὰ τῆ Ἰησοῦ ἄξει
 15 σὺν αὐτῷ. Τῆτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες,
 οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, εἰ μὴ φθάσωμεν τὰς κοιμη-
 16 θέντας· ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, ἢ ἐν σάλ-
 πιγι Θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, ἢ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσουσι πρῶ-
 17 τον· ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησό-
 μεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἄερα, ἢ ἔτω πάντοτε σὺν
 18 Κυρίῳ ἐσόμεθα. Ὡσε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τέτοις.

V 1 Περὶ δὲ τῶν χρόνων ἢ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, εἰ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γρά-
 2 φεσθαι· αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε, ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ,
 3 ἔτις ἐρχέται. Ὅταν γὰρ λέγωσιν, εἰρήνη ἢ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιως
 αὐτοῖς ἐφίσηται ἔλεθος, ὡσπερ ἡ ὄδις τῇ ἐν γαστρὶ ἐχέσῃ· ἢ εἰ μὴ ἐκφύ-
 4 γωσιν. Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, ἐκ ἔσε ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης

- 5 καταλάβῃ. Πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φώλης ἔσε, καὶ υἱοὶ ἡμέρας· ἔκ ἐσμὲν νυκλὸς,
 6 ἔδὲ σκότους. Ἄρα ἔν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ
 7 νήφωμεν. Οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκλὸς καθεύδουσι· καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκλὸς
 8 μεθύουσιν. Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως
 9 καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας. Ὅτι ἐκ ἔθελο ἡμᾶς ὁ
 Θεὸς εἰς ὄργην, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ
 10 Χριστοῦ· τῆ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔτε γρηγορῶμεν, ἔτε καθεύδωμεν,
 11 ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς
 τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.
 12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, εἰδέναι τὰς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ
 13 προΐσαμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ νηθετῶντας ὑμᾶς· καὶ ἠγαῖσθαι αὐτὰς ὑπὲρ
 14 ἐκπερισσῶ ἐν ἀγάπῃ, διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. Παρακα-
 15 λῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, νηθετέετε τὰς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τὰς ὀλιγο-
 ψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. Ὁρατε μὴ
 16,17 τις κακὸν ἀντὶ κακῆ τινὶ ἀποδῶ· ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς
 18 ἕνα πάντι εὐχαρισεῖτε· τῆτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
 19, 20 Τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε· προφητείας μὴ ἐξβθενεῖτε. Πάντα δοκιμάζειτε·
 22,23 τὸ καλὸν κατέχετε· ἀπὸ παντὸς εἶδους πονηρῶ ἀπέχεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς
 τῆς εἰρήνης ἀγιασάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς· καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ
 ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπως ἐν τῇ παρρησίᾳ τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
 24 τηρηθείη. Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.
 25,26 Ἀδελφοὶ, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. Ἀσπάσασθε τὰς ἀδελφὰς πάν-
 27 τας ἐν φιλήματι ἀγάπῃ. Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπι-
 28 σολὴν πᾶσι τοῖς ἀγίοις ἀδελφοῖς. Ἡ χάρις τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
 μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγγραφή ἀπὸ Ἀθηνῶν. Ἐν στίχοις ρζ γ'.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I. 1 **Π**ΑΥΛΟΣ ἡ Σιλβανὸς ἡ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων,
2 ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν, ἡ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· Χάρις ὑμῖν ἡ εἰρήνη
ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ.

3 Εὐχαριστοῦμεν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθ-
ὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, ἡ πληροῦται ἡ ἀγάπη
4 ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους· ὥστε ἡμᾶς αὐτὲς ἐν ὑμῖν καυχᾶσ-
θαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῷ Θεῷ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν ἡ πίστεως ἐν
5 πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, ἡ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, ἕνδειγμα τῆς δι-
καίας κρίσεως τῷ Θεῷ, εἰς τὸ καταξιοθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τῷ Θεῷ,
6 ὑπὲρ ἧς ἡ πάσχητε. Εἶπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβεσιν
7 ὑμῶν θλίψιν· ἡ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει
8 τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ ἀπ' ἕραιν μετ' ἀγγελῶν δυνάμεως αὐτοῦ, ἐν πυρὶ φλογός,
9 διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεόν, ἡ τοῖς μὴ ὑπακούσι τῷ εὐαγγελίῳ
10 τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ· οἱ τινες δίκην τίσεσιν, ὀλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ
προσώπου τῷ Κυρίῳ, ἡ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ὅταν ἔλθῃ ἐνδο-
ξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ἡ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν,
(ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς,) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Εἰς ὃ ἡ
11 προσευχομέθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς
ἡμῶν, ἡ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, ἡ ἔργον πίστεως ἐν δυ-
12 νάμει· ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐν ὑμῖν, ἡ
ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἡ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ.

II 1 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρεσσίας τῷ Κυρίῳ ἡμῶν
2 Ἰησοῦ Χριστῷ, ἡ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευ-
θῆναι

- θῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τῆ νοῦς, μήτε θροῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματ^ο, μήτε διὰ λόγ^ο, μήτε δι' ἐπισολῆς, ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τῆ Χριστ^ο.
- 3 Μήτις ὑμᾶς ἐξαπαλήση κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποσασία
- 4 πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπ^ο τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα· ὡς αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τῆ Θεῶ ὡς Θεὸν καθίσει, ἀποδεικνύνται ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ
- 5, 6 Θεός. Οὐ μνημονεύειε ὅτι, ἔτι ὦν πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; Καὶ νῦν τὸ κατέχον οἶδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτῆ καιρῷ.
- 7 Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον, ὁ κατέχων ἄρα ἕως
- 8 ἐκ μέσ^ο γένηται· καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἀνομ^ο, ὃν ὁ Κύρι^ο ἀναλώσει τῷ πνεύματι τῆ σόματ^ο αὐτῆ, καὶ καταργήσει τῆ ἐπιφανείᾳ τῆς
- 9 παρσίας αὐτῆ· ἧ ἔσιν ἡ παρσία κατ' ἐνέργειαν τῆ Σατανᾶ ἐν πάσῃ
- 10 δυνάμει, καὶ σημείοις, καὶ τέρασι ψεύδ^ο, καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας ἐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ
- 11 σωθῆναι αὐτῆς. Καὶ διὰ τῆτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης,
- 12 εἰς τὸ πεισεῦσαι αὐτῆς τῷ ψεύδει· ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πεισεύσαντες
- 13 τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαρισεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι ἔλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματ^ο, καὶ
- 14 πίσει ἀληθείας· εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τῆ εὐαγγελίᾳ ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστ^ο.
- 15 Ἄρα ἔν, ἀδελφοὶ, σήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, αἷς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγ^ο, εἴτε δι' ἐπισολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύρι^ο ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατήρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ δὲς παράκλησιν αἰώνιαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι,
- 17 παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ σφριζαὶ ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.
- III 1 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοὶ, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγ^ο τῆ Κυρίου
- 2 τρέχη, καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ

- 3 ἢ πονηρῶν ἀνθρώπων· ἔ γὰρ πάντων ἡ πίστις. Πιστὸς δὲ ἐστὶν ὁ Κύριος, ὃς
 4 ὡς σφριζέει ὑμᾶς ἢ φυλάξει ἀπὸ τῆς πονηρίας. Πεποιθῆμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ'
 5 ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, ἢ ποιεῖτε ἢ ποιήσετε. Ὁ δὲ Κύριος
 κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τῆς Θεοῦ, ἢ εἰς τὴν ὑπομονὴν
 τῆς Χριστοῦ.
- 6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, σέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ πάντων ἀδελφῶν ἀτάκτως περιπατεῖν, ἢ
 7 μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβον παρ' ἡμῶν· αὐτοὶ γὰρ οἴδατε
 8 πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς· ὅτι ἐκ ἠτακλήσαμεν ἐν ὑμῖν· ἐδὲ δωρεὰν ἄρτον
 ἐφάγομεν παρὰ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ ἢ μόχθῳ, νύκτα ἢ ἡμέραν ἐργαζό-
 9 μενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν. Οὐχ ὅτι ἐκ ἔχομεν ἐξουσίαν,
 10 ἀλλ' ἵνα ἑαυτὸς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. Καὶ γὰρ ὅτε
 ἤμεν πρὸς ὑμᾶς, τῆτο παραγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις ἔ θέλει ἐργάζεσ-
 11 θαι, μὴδὲ ἐσθιέτω. Ἀκόομεν γὰρ τινὰς περιπατεῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως,
 12 μὴδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους. Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγ-
 γέλλομεν, ἢ παρακαλῶμεν διὰ τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ
 13 ἡσυχίας ἐργαζόμενοι, τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί,
 14 μὴ ἐκκακήσητε καλοποιῶντες. Εἰ δὲ τις ἔχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν, διὰ
 τῆς ἐπιστολῆς τῆτον σημειῶσθε· ἢ μὴ συναναμίγυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπή·
 15, 16 ἢ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγείσθε, ἀλλὰ νθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύ-
 ριος τῆς εἰρήνης δῶη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ πάντων ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ
 Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.
- 17 Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλε, ὃ ἐστὶ σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· ἔτω
 18 γράφω· Ἡ χάρις τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρῃ ἐγγράφῃ ἀπὸ Ἀθηνῶν. Ἐν σίχοις ρς'.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

I. 1 **Π**ΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆρος
 2 ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, Τιμοθέε γνησίῳ
 τέκνῳ ἐν πίσει, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ
 3 Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πο-
 4 ρευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν, μηδὲ
 προσέχειν μύθοις, καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἰτίνες ζητήσεις παρέχεσσι
 5 μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίσει. Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας
 ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυπο-
 6, 7 κρίτου. Ὡς τινες ἀσοχήσαντες, ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν· θέλοντες
 εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοῦντες μήτε ἂ λέγασσι, μήτε περὶ τίνων διαβε-
 8 θαιῶνται. Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται·
 9 εἰδὼς τὸτο, ὅτι δικαίῳ νόμος ἐ καίται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυπολόγοις, ἀσεβέσι
 καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατραλώαις καὶ μητραλώαις, ἀνδροφό-
 10 νοις, πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσαις, ἐπίδοκοις, καὶ ἑί τι
 11 ἕτερον τῆ ὑγιαίνουσα διδασκαλία ἀντίκειται· κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης
 12 τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθη ἐγώ· καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαυτί με
 Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πείσόν με ἠγάσασθε, θέμενος εἰς διακονίαν·
 13 τὸν πρότερον ὄντα βλάβοφρον καὶ διώκην καὶ ἕριστήν· ἀλλ' ἠλεήθη, ὅτι ἀγ-
 14 νοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ. Ὑπερεπλείνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ
 15 πίστει καὶ ἀγάπῃ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδο-
 χῆς ἄξιός ἐστι, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν
 16 πρῶτός εἰμι ἐγώ· ἀλλὰ διὰ τὸτο ἠλεήθη, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξηται
 Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων
 17 πιστεῦσιν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων ἀφθάρη,
 ἀοράτῳ,

ἀοράτω, μόνω σοφῶ Θεῷ τιμὴ καὶ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς
προαγέσας ἐπὶ σε προφητείας, ἵνα σραλεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν σραλείαν,

19 ἔχων πίσιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν· ἣν τινες ἀπώσαμενοι, περὶ τὴν πίσιν

20 ἐναυάγησαν· ὧν ἔστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος· οὗς παρέδωκα τῷ Σαλιανᾷ,
ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

II 1 ΠΑΡΑΚΑΛΩ ἔν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχὰς, ἐνλεύ-

2 ξεις, εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων· ὑπὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ἐν
ὑπεροχῇ ὄντων· ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ

3 σεμνότητι. Τῆτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ·

4, 5 ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. Εἰς

6 γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεὸς καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρώπος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δὲς
7 ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων· τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, εἰς ὃ ἐτέθη

ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος (ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, ὃ ψεύδομαι), διδάσκα-

8 λος ἔθνῶν ἐν πίσει καὶ ἀληθείᾳ. Βέλομαι ἔν προσεύχεσθαι τὰς ἡμέρας ἐν
9 παντὶ τόπῳ, ἐπαύρομαι ὁσέως χεῖρας χωρὶς ἔργης καὶ διαλοισμῶ.

Ἔσασύ-
τως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καλασολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδῶς καὶ σωφροσύνης κοσ-

μῆν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρυσῷ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πο-

10 λυτελεῖ· ἀλλ' (ὃ πρέπει γυναῖξιν ἐπαγγελιομέναις Θεοσέβειαν) δι' ἔργων

11, 12 ἀγαθῶν. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μαθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. Γυναικὶ δὲ δι-

13 δάσκειν ἐκ ἐπιτρέπω, ὡδὲ αἰθελῆν ἀνδρὸς, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδάμ

14 γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα. Καὶ Ἀδάμ ἐκ ἡπατίθης, ἡ δὲ γυνὴ
ἀπαληθεύσα, ἐν παραβίασει γέγονε· σαθήσειαι δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἔαν

15 μένωσιν ἐν πίσει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.

III 1 ΠΗΣΤΟΣ ὁ λόγος. εἴ τις ἐπίσκοπὸς ἐρέγεται, κατὰ ἔργα ἐπιθυμεῖ.

2 Δὴ ἔν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλου,

3 σώφρονι, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν· μὴ πάρονον, μὴ πλήλῃν, μὴ

4 αἰσχροκερδῆ· ἀλλ' ἐπεικῆ, ἄμαχόν, ἀφιλάργυρον· τῷ ἰδίῳ οἴκῳ καλῶς

περὶστρέμενον,

- 4, 5 προΐσάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ, μετὰ πάσης σεμνότη^ς (εἰ δέ
 6 τις τῶ ἰδίῳ οἴκῳ προσῆναι ἐκ οἴδε, πῶς ἐκκλησίας Θεῶ ἐπιμελήσεται;) μὴ
 7 νεόφυλον· ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τῷ διαβόλῃ. Δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ
 8 μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἑξωθεν· ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμόν ἐμπέσῃ καὶ
 9 παγίδα τῷ διαβόλῃ. Διακόνες ὡσαύτως σεμνῆς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνω
 10 πολλῷ προσέχοντες, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως
 11 ἐν καθαρᾷ συνειδήσει· καὶ ἔτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονείτω-
 12 σαν, ἀνεγκλητοὶ ὄντες· γυναῖκας ὡσαύτως σεμνῆς, μὴ διαβόλους, νηφαλέες,
 13 πιστὰς ἐν πᾶσι. Διάκονοι ἔσωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς
 14, 15 προΐσάμενοι, καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν
 ἑαυτοῖς καλὸν περιποιῶνται, καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω, ἐλπίζων ἔλθεῖν πρὸς σε τάχιον. Ἐὰν δὲ
 βραδύνω, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεῶ ἀναστρέφεσθαι, ἧτις ἐσὶν ἐκκλη-
 σία, Θεῶ ζῶντος, σύλος, καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας.
- 16 ΚΑΙ ὁμολογημένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανε-
 ρώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ᾤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
 IV 1 ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ. Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι
 ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποσῆσονται τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι
 2 πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυτηριασ-
 3 μένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κωλύοντων γαμῆν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἀ ὃ
 Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεινωκόσι τὴν
 4 ἀλήθειαν. Ὅτι πᾶν κλισμα Θεῶ καλόν, καὶ ἐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαρι-
 5, 6 σίας λαμβανόμενον. Ἀγιάζεσθαι γὰρ διὰ λόγον Θεῶ καὶ ἐνλευξέως. Ταῦτα
 ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς, καλὸς ἔση διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος
 τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας, ἧ παρηκολέθηνας.
- 7 Τὰς δὲ βεβήλους καὶ γράμμους μύθους παραιτῶ· γυμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς
 8 εὐσέβειαν. Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ
 εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ
 τῆς

9, 10 τῆς μελλέσης. Πισὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιⓄ. Εἰς τῆτο
 γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπικαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι
 11 σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πισῶν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε.
 12 Μηδεὶς σε τῆς νεότητῃⓄ καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνε τῶν πισῶν ἐν
 13 λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίσει, ἐν ἀγνείᾳ. Ἔως
 14 ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. Μὴ
 ἀμέλει τῆ ἐν σοὶ χαρίσματός, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας, μετὰ ἐπιθέσεως
 15 τῶν χειρῶν, τῆ πρεσβυτερίας. Ταῦτα μελέτα, ἐν τέτοις ἴσθι· ἵνα σὲ ἡ
 16 προκοπὴ φανερὰ ᾖ ἐν πάνσιν. Ἐπεχε σεαυτῷ, καὶ τῇ διδασκαλίᾳ· ἐπίμενε
 αὐτοῖς· τῆτο γὰρ ποιῶν, καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τὸς ἀκρόνιάς σε.

V 1 ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩ μὴ ἐπιπλήξης, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα· νεωτέ-
 2 ρος, ὡς ἀδελφός· πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας· νεωτέρας, ὡς ἀδελφός, ἐν
 3, 4 πάσῃ ἀγνείᾳ. Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. Εἰ δὲ τις χήρα τέκνα ἢ
 ἔκγονα ἔχει, μαθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς
 ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τῆτο γὰρ ἐστὶ [καλὸν καὶ] ἀπόδεκτον ἐνώπιον τῆ
 5 Θεῶ. Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἠλπικεν ἐπὶ τὸν Θεόν, καὶ προσ-
 6 μένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ἡ δὲ σπαλαῶσα
 7, 8 ζῶσα τέθηκε. Καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίληπτοι ᾦσιν. Εἰ δὲ
 τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων εἰς προνοεῖ, τὴν πίσιν ἤρηλαι, καὶ ἔστιν
 9 ἀπίστε χείρων. Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττου ἐτῶν ἐξήκοντα γεγονῶνα,
 10 ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή· ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρημένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξε-
 νοδόχησεν, εἰ ἀγίων πόδας ἐνίψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρηκεσεν, εἰ παντὶ
 11 ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολόθησε. Νεωτέρας δὲ χήρας παραίλῃ· ὅταν γὰρ κα-
 12 ταςρηνιάσωσι τῆ Χριστῶ, γαμῆν θέλεσιν· ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρῶτην
 13 πίσιν ἠθέτησαν. Ἄμα δὲ καὶ ἀργαὶ μαθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας·
 εἰ μόνον δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιέρφοι, λαλῆσαι τὰ μὴ δεούτα.
 14 Βέλομαι εἶν νεωτέρας γαμῆν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσπολεῖν, μηδεμίαν ἀφορημὴν
 15 διδόναι, τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. Ἦδη γὰρ τινες ἐξετράπησαν

- 16 ὀπίσω τῆς Σατανᾶ. Εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς,
 καὶ μὴ βαρέσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.
- 17 Οἱ καλῶς προεσῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιάσθωσαν, μάλιστα οἱ
 18 κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. Λέγει γὰρ ἡ γραφή· Βῆν ἀλοῶντα εἶ
 19 φιμώσεις, καί· Ἄξιός ἐστι ὁ ἐργάτης τῆς μισθῆς αὐτῆς. Καλὰ πρεσβύτερον
 20 κατηγορίαν μὴ παραδέχεσθαι, ἐκτός εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. Τὸς
 21 ἀμαρτάνουνας, ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι. Δια-
 μαρτύρομαι ἐνώπιον τῆς Θεῆς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέ-
 22 λων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλι-
 23 σιν. Χείρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινῶναι ἀμαρτάνουσις ἀλλοτρίαις.
 24 Σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ' οἴνω ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν
 25 σόμαχόν σου, καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτάνουσις
 26 πρόδηλοί εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν· τισὶ δὲ καὶ ἐπακολληθῶσιν. Ὡσαύτως
 καὶ τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλά εἰσι· καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα, κρυβῆναι εἰς δύναται.
- VI 1 ΟΣΟΙ εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δέσποτες, τὸς ἰδίους δεσπότης πάσης τιμῆς ἀξίως
 2 ἠγάσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τῆς Θεῆς καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημηθῶσι. Οἱ
 δὲ πιστὸς ἔχοντες δεσπότης, μὴ καταφρονέτωσαν, ὅτι ἀδελφοὶ εἰσιν· ἀλλὰ
 3 μᾶλλον δελευέτωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγαπητοί, οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντι-
 4 λαμβανόμενοι. Ταῦτα δίδασκε, καὶ παρακάλει. Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ,
 καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
 5 τῆ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν
 περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας· ἐξ ὧν γίνονται φθόνος, ἔρις, βλασφημίας,
 6 ὑπόνοιαι πονηραὶ, διαπαράρριψαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νῦν, καὶ ἀπε-
 7 σερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. ἀφί-
 8 σασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. Ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἢ εὐσέβεια μετὰ αὐταρ-
 9 κείας. Οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι ἐδὲ ἐξενεγκῆν
 τι δυνάμεθα. Ἐχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τέτοις ἀρκεσθησόμεθα.
 Οἱ δὲ βεβλόμενοι πλεῖν, ἐμπίπῃσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ
 ἐπιθυμίας

- ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τὸς ἀνθρώπους εἰς
 10 ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. Ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία·
 ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς περιέπει-
 11 ραν ὀδύνας πολλὰς. Σὺ δὲ, ὦ ἄνθρωπε τῷ Θεῷ, ταῦτα φεῦγε· δίδωκε
 12 δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα. Ἀγωνίζε
 13 τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβὲ τῆς αἰωνίης ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης,
 14 καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. Παρα-
 γέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιῦντος τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
 15 μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίας Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν· τηρῆσαί σε τὴν
 ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 16 Χριστοῦ· ἦν καιροῖς ἰδίους δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς
 17 τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν,
 φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν ἑδεῖς ἀνθρώπων, ἑδὲ ἰδεῖν δύναται· ὃ τιμὴ καὶ
 κράτος αἰώνιον. Ἀμήν.
- 17 Τοῖς πλεσίσις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, παραγγέλλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ
 ἠλπικένοι ἐπὶ πλεῖτε ἀδηλότῃ, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι
 18 ἡμῖν πλεσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν· ἀγαθοεργεῖν, πλετεῖν ἐν ἔργοις κα-
 19 λοῖς, εὐμεταδότως εἶναι, κοινωνικῶς· ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον
 20 καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωμαι τῆς αἰωνίης ζωῆς. Ὡ Τιμόθεε, τὴν
 παραθήκην φύλαξον, ἐκηρεπόμενος τὰς βεβήλας κενοφωνίας, καὶ ἀντιθέσεις
 21 τῆς ψευδωνύμου γνώσεως· ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι, περὶ τὴν πίστιν ἠσέ-
 χησαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ. Ἀμήν.

[Πρὸς Τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας, ἣτις ἐστὶ μητρόπολις
 Φρυγίας τῆς Παγκατιανῆς. Ἐν εἰχοῖς σλ.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

1. 1 **Π**ΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ, κατ' ἐπαλ-
 2 **Π**υελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέω ἀγαπητῷ τέκνῳ, χάρις,
 ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
 3 Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει,
 ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μέλειαν ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέ-
 4 ρας. Ἐπιποθῶ σε ἰδεῖν (μεμνημένος σοῦ τῶν δακρύων) ἵνα χαρᾶς πλη-
 5 ρωθῶ ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνώκησε
 πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λαίῳ, καὶ τῇ μητρὶ σου Εὐνίκη· πέπεισμαι δὲ ὅτι
 6 καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ
 7 Θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. Οὐ γὰρ ἔδωκεν
 ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.
 8 Μὴ ἔν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον
 9 αὐτοῦ· ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ· τὸ σῶσαν-
 τος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγία, καὶ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ'
 ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰ-
 10 ωνίων· φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν
 11 διὰ τοῦ εὐαγγελίου· εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν.
 12 Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω· ἀλλ' ἔκ ἐπαισχύνομαι· οἶδα γὰρ ᾧ πε-
 πίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατὸς ἐστὶ τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκεί-
 13 νην τὴν ἡμέραν. Ὑποτύπωσιν ἔχει ὑγιαίνοντων λόγων, ὧν παρ' ἐμὲ ἦκε-
 14 σας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὴν καλὴν παραθήκην φύ-
 15 λαξον διὰ Πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικῆντος ἐν ἡμῖν. Οἶδας ταῦτο, ὅτι ἀπε-
 σράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶ Φύγελλος καὶ Ἐρμογένης.

- 16 Δὴ ἔλε^Ϟ ὁ Κύρι^Ϟ τῷ Ὀνησιφόρῳ οἴκῳ· ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε, καὶ
 17 τὴν ἄλυσίν με ἐκ ἐπισχύνθη· ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ, σπουδαίωτερον
 18 ἐζήτησέ με, καὶ εὔρε· (δὴ αὐτῷ ὁ Κύρι^Ϟ εὔρεῖν ἔλε^Ϟ παρὰ Κυρίῳ ἐν
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ·) καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.
- II 2 Σὺ ἔν, τέκνον με, ἐνδυναμῆ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· καὶ ἃ ἤκου-
 σασ παρ' ἐμῆ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθε πρὸς ἀνθρώποις, οἵ-
 3 τινες ἰκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέροις διδάξαι. Σὺ ἔν κακοπάθησον, ὡς καλὸς
 4 στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκειται ταῖς τῆ βίβ
 5 πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσῃ ἀρέσῃ. Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῆ τις, εἰ σε-
 6 φανῆται, εἰ μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον
 7 τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. Νόει ἂ λέγω· δὴ γάρ σοι ὁ Κύρι^Ϟ σύν-
 9 εῖσι ἐν πᾶσι. Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγεργμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρ-
 ματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν με· ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς
 10 κακῆρτος· ἀλλ' ὁ λόγος τῆ Θεῶ εἰ δέδειται. Διὰ τῆτο πᾶντα ὑπομένω
 11,12 δόξης αἰωνίῃ. Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν· εἰ
 13 ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνέμεθα, κακῆρτος ἀρνήσεσθαι ἡμᾶς·
 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ἀρνησασθαι ἑαυτὸν εἰ δύναται.
- 14 Ταῦτα ὑπομίμησκει, διαμαρτυρούμενος ἐνώπιον τῆ Κυρίῳ μὴ λογομα-
 15 χεῖν, εἰς ἕδεν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκρόντων. Σπέδασον σεαυ-
 τὸν δόκιμον παρασηῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυτον, ὀρθοτομῆντα τὸν
 16 λόγον τῆς ἀληθείας. Τὰς δὲ βεβήλας κενοφωνίας περιείρασσο· ἐπὶ πλεῖστον
 17 γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας· (καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γὰργραῖνα νομῆν ἔξει·
 18 ὧν ἐσιν Ὑμέναι^Ϟ καὶ Φιλητός· οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠσόχησαν, λέ-
 19 γοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι· καὶ ἀκατρέπεσι τὴν τιμὴν πᾶσιν.) Ὁ
 μέντοι σερεὸς Θεμέλι^Ϟ τῆ Θεῶ ἔσηκεν, ἔχων τὴν σφραγιδα ταύτην·
 Ἐγὼ Κύρι^Ϟ τὸς ὄντας αὐτῆ· καί· Ἀποσήτα ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὄνο-
 20 μάζων τὸ ὄνομα Κυρίῳ. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ ἐκ ἔσι μόνον σκευὴ χρυσῆ·

καὶ ἄργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστέινα· καὶ ἂ μὲν εἰς τιμὴν, ἂ δὲ εἰς ἀτι-
 21 μίαν. Ἐὰν ἔν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τέτων, ἔσται σκεῦϛ εἰς τιμὴν,
 ἠγιασμένον, καὶ εὐχρησον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἠτοιμασμένον.
 22 Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίσιν, ἀγάπην,
 23 εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικληθέντων τὸν Κύριον ἐκ καθαρῶς καρδίας. Τὰς δὲ
 24 μικρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραίτη, εἰδὼς ὅτι γεννώσι μάχας. Δε-
 λον δὲ Κυρίως εἰ δὲ μάχεσθαι, ἀλλ' ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικὸν,
 ἀνεξίκακον, ἐν πραότητι παιδεύουσα τὰς ἀντιδιαλυθεμένους· μήποτε δὴ αὐ-
 26 τοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τῆ
 διαβόλου παγίδος, ἐζωηρημένοι ὑπ' αὐτῆ, εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

III 1 ΤΟΥΤΟ δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χα-
 2 ληποί. Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυλοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερή-
 3 φανοί, βλάσφημοί, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ἄσφοι, ἄσπονδοί,
 4 διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροί, ἀφιλάγαθοί, προδοταί, προπετεῖς, τετυφω-
 5 μένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι· ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ
 6 δύναμιν αὐτῆς ἠρηνημένοι. Καὶ τέττοις ἀποτρέπε. Ἐκ τέτων γὰρ εἰσιν οἱ
 7 ἐνδύοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ γυναικάρια σεσωρέυμένα
 8 εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. Ὁν τρόπον δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰακώ-
 9 βου ἀνέστησαν Μωϋσεί, ἕτως καὶ ἔτοι ἀντίσταλαι τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι καλ-
 9 εφθαρημένοι τὸν νόμον, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίσιν. Ἀλλ' εἰ προκόψωσιν ἐπὶ
 πλεῖον· ἢ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἐκδηλὸς ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.
 10 Σὺ δὲ παρεκλήθηκάς με τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίσει,
 11 τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διασημοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά
 μοι ἐγένετο ἐν Ἀλμοχίᾳ, ἐν Ἰκόνῳ, ἐν Λύστροις· οἷος διασημὸς ὑπῆνεκα, καὶ
 12 ἐκ πάσης μου ἐβόουσα ὁ Κύριος. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν
 13 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διωκθήσονται. Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψωσιν
 14 ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπι-
 σωθης,

- 15 σώτης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες· καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα εἶ-
 δας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν, διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
- 16 Πᾶσα γραφὴ θεόπνευτος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγχόν,
 17 πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ· ἵνα ἄριος ᾦ ὁ τῷ Θεῷ
- IV 1 ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρισμένος. Διαμαρτύρομαι ἔν ἐγῶ
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ
 2 νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· κήρυξον τὸν λό-
 γον, ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως· ἐλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον ἐν
 3 πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. Ἔσαι γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας δι-
 δασκαλίας ἐκ ἀνέξουσαι, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπι-
 4 σωρεύουσι διδασκάλας, κηθόμενοι τὴν ἀκοήν· καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν
 5 ἀκοήν ἀποσρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τὰς μύθους ἐκτραπήσουσαι. Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι,
 κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελισθῆ, τὴν διακονίαν σε πληροφόρησον.
- 6, 7 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε· τὸν
 ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσασαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίσιν τετήρηκα·
 8 λοιπὸν, ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης σέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος·
 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κληθήσεται· ἐ μόνον δὲ ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς
 ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.
- 9, 10 Σπέδασον ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως· Δημῆς γὰρ με ἐγκατέλιπεν, ἀγα-
 πήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην· Κρήσκης εἰς Γαλα-
 11 τίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν· Λυκῆς ἔστι μόνος μετ' ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλα-
 12 βῶν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστι γὰρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. Τυχικὸν δὲ
 13 ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. Τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ
 14 Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. Ἀλέξ-
 15 ανδρὸς ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδάξατο· ἀποδοῦν αὐτῷ ὁ Κύριος·
 16 κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὃν καὶ σὺ φυλάσσε· λίαν γὰρ ἀνθέστηκε τοῖς ἡμετέροις
 17 λόγοις. Ἐν τῇ πρώτῃ με ἀπολογία ἐδείξαι μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ
 17 πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθείη. Ὁ δὲ Κύριός μοι παραστήσει,

- καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι' ἐμεῖ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῆ, καὶ ἀκέρση πάντα
 18 τὰ ἔθνη· καὶ ἐρρύσθη ἐν σόματι λέοντος. Καὶ ῥύσειάι με ὁ Κύριος ἀπὸ
 παντὸς ἔργου πονηρῆ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτῆ τὴν ἐπεράνιον· ᾧ ἡ
 δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.
- 19,20 Ἐσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀζύλαν, καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. Ἐραστος ἔμει-
 21 νεν ἐν Κορίνθῳ. Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενῆντα. Σπέδα-
 στον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν.
- 22 Ἀσπάζεται σε Εὐβελος, καὶ Πάδης, καὶ Λίνος, καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 23 πάντες. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τῷ πνεύματός σε. Ἡ χάρις
 μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Τιμόθεον δευτέρα, τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον
 χειροτονηθέντα, ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης, ὅτε ἐκ δευτέρου παρέρη Παῦλος
 τῷ Καίσαρι Νέρωνι. Ἐν σίχοις ροβ'.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

- I. 1 **Π**ΑΥΛΟΣ θεῶς Θεῶ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ πίσις ἐκλεκ-
 2 τῶν Θεῶ, καὶ ἐπίγνωσις ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν· ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς
 3 αἰωνίης, ἣν ἐπηγγέλατο ὁ ἀψευδῆς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ἐφανερώσει δὲ
 4 τῷ σωτήριος ἡμῶν Θεῶ. Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινήν πίσις, χάρις,
 ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεῶ πατρὸς, καὶ Κυρίης Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ σωτήριος ἡμῶν.
 5 Τύττε χάριν καλελιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λάποιλα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ
 6 καταστήσῃ κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διελάξάμην· εἴ τις ἐστίν
 ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστὰ, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσω-
 τίας,

7 τίας, ἢ ἀνυπότακτα. Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς Θεὸς οἰ-
 8 κονόμον· μὴ αὐθάδη, μὴ ἐργίλον, μὴ πάρονον, μὴ πλιήκην, μὴ αἰσχρο-
 9 κερδῆ· ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ἴσιον, εἰκερῆ, ἀν-
 10 τεχόμενον τῷ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστῷ λόγῳ, ἵνα δυνατὸς ᾖ ἢ παρακαλεῖν
 11 ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ, ἢ τὰς ἀντιλέγουσας ἐλέγχειν. Εἰσὶ γὰρ
 12 πολλοὶ ἢ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι ἢ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιηομῆς,
 13 ἃς δεῖ ἐπισομίζειν· οἵτινες ὅλως οἴκως ἀνατρέψουσι, διδασκοντες ἂ μὴ δεῖ,
 14 αἰσχροῦ κέρδους χάριν. Εἴπέ τις ἐξ αὐτῶν ἰδιῶς αὐτῶν πρεσβύτης·

Κρηῖτες ἀεὶ ψεῦσαι, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀρταί.

13 Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής· δι' ἣν αἰτίαν ἐλέγχε αὐτὸς ἀπολόμως, ἵνα
 14 ὑγιαίνουσιν ἐν τῇ πίστει· μὴ προσέχουτες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις, ἢ ἐνβολαῖς ἀν-
 15 θρώπων ἀποσρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. Πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαρῶς·
 16 τοῖς δὲ μεμιασμένοις ἢ ἀπίστοις ὄθεν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν ἢ ὁ
 17 νῆς ἢ ἡ συνείδησις. Θεὸν ὁμολογεῖσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνέονται,
 18 βδελυκοὶ ὄντες ἢ ἀπειθεῖς, ἢ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγὰθὸν ἀδόκιμοι.
 19 ΣΥ δὲ λάλει ἂν πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ· πρεσβύτας νηφαλίους
 20 εἶναι, σεμνῆς, σώφρονος, ὑγιαίνουσας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ·
 21 πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καλῶσῃματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνω
 22 πολλῷ δεδελωμένας, καλοδιδασκάλας, ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας· φιλέν-
 23 δρους εἶναι, φιλοέκτους, σώφρονος, ἀγνάς, οἰκερῆς, ἀγαθὰς, ὑπολασσομένας
 24 τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τῷ Θεῷ βλασφημηθῆται. Τὰς νεώτερας
 25 ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν· περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπου
 26 καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφορίαν, σεμνότηλα, [ἀφθαρσίαν,] λέγειν
 27 ὑγιῆ, ἀκατάβητος, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐνληραπῆ, μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν
 28 φαῦλον. Δέλως ἰδίους δεσπότηαις ὑπολάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι,
 29 μὴ ἀντιλέγουσας, μὴ νοσφιζομένας, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένας ἀπα-
 30 θήν· ἵνα τὴν διδασκαλίαν τῷ σωτήριος ἡμῶν Θεῷ κοσμήσωσιν ἐν πᾶσιν.

11, 12 Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τῷ Θεῷ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις· παιδεύουσα
 ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως
 13 καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι· προσδεχόμενοι τὴν μακα-
 ρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ
 14 Χριστοῦ· ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνο-
 15 μίας, καὶ καθαρῶς ἑαυτῷ λαὸν περιέσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα
 λάλει, καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγε μὲν πᾶσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σε περι-
 φρονεῖτω.

III 1 ΥΠΟΜΙΜΝΗΣΚΕ αὐτὰς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, παθη-
 2 χεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοίμως εἶναι, μηδὲν βλασφημεῖν, ἀμάχως
 εἶναι, ἐπιεικέις, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους.
 3 Ἦμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δελεούμετες ἐπιθυμίας
 καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, συνητοὶ,μισῶντες ἀλλή-
 4 λους. Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτήρος ἡμῶν Θεοῦ,
 5 ἐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτῶ
 ἔλεον, ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ τοῦ μεγάλου θαλιγενεσίας, καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος
 6 ἁγίου, (ὃ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλοσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτήρος ἡμῶν)
 7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενώμεθα, κατ' ἐλπίδα, ζωῆς
 8 αἰωνίης. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τέτων βέλομαί σε διαβεβαιῶσθαι, ἵνα
 φρονιζῶσι καλῶν ἔργων προΐεσθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ· ταῦτά ἐσι
 9 τὰ κατὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. Μωρὰς δὲ ζητήσεις, καὶ γενεαλογίας,
 καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομικὰς περιΐτασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι.
 10, 11 Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μὲν μίαν καὶ δευτέραν θεοσίαν παραλήθῃ, εἰδὼς ὅτι ἐξέ-
 στραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἀμαρτάνει ὧν αὐτοκατάκριτος.

12 Ὅταν πέμψω Ἀρριμᾶν πρὸς σε ἢ Τυχικόν, σπέδασον ἐλθεῖν πρὸς με
 13 εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχεμάσαι. Ζητῶν τὸν νομικὸν καὶ
 14 Ἀπολλῶν σπεδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη. Μανθανέτωσαν
 δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐεσθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα

15 μὴ ᾧσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζουναί σε οἱ μετ' ἐμῶ πάντες· ἄσπασται τὸς φι-
λῆντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Τίτον τῆς Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα,
ἐγράφη ἀπὸ Νικοπέλεως τῆς Μακεδονίας. Ἐν εἰσίοις 43'.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

- I. 1 ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, Φιλήμονι
2 τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, καὶ Ἀπφίκα τῇ ἀγαπητῇ, καὶ Ἀρχίππῳ
3 τῷ συσραϊώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν σε ἐκκλησίᾳ· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ με πάντοτε, μνείαν σε ποιέμενος ἐπὶ τῶν προσευ-
5 χῶν μου, (ἀκῶν σε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν, ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον
6 Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τὰς ἀγίας,) ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σε ἐνεργῆς
7 γένηται, ἐν ἐπινώσκει παντὸς ἀγαθοῦ τῷ ἐν ἡμῖν, εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν. Χάριν
8 γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα
9 τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σῆς, ἀδελφέ. Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρη-
10 σίαν ἔχων ἐπιλάσσειν σοι τὸ ἀνηκόν, διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ·
11, 12 τοιοῦτος ἂν ὡς Παῦλος πρεσβύτερος, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ· πα-
13 ρακαλῶ σε περὶ τῷ ἐμῷ τέκνῳ, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, Ὀνήσιμον·
14 τὸν ποτέ σοι ἄχρησον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρησον, ὃν ἀνέπεμψα. Σὺ
δὲ αὐτὸν, τετέσι, τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, προσλαβῶ· ὃν ἐγὼ ἐβελόμην πρὸς
ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σῆς διακονῆ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τῷ εὐαγγελίῳ·
χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης εἶδεν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην
τὸ

15 τὸ ἀγαθὸν σε ἦ, ἀλλὰ κατὰ ἐκέσιον. Τάχα γὰρ διὰ τῆτο ἐχωρίσθη
 16 πρὸς ἄραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχης· ἐκέτι ὡς δέλον, ἀλλ' ὑπὲρ δέλον,
 ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλισα ἐμοὶ, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν
 17,18 Κυρίῳ; εἰ ἔν ἐμέ ἔχεις κοινωνόν, προσλαβῆ αὐτὸν ὡς ἐμέ. Εἰ δέ τι ἠδί-
 19 κησέ σε, ἢ ὀφέλει, τῆτο ἐμοὶ ἐλλόγει. Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ
 χειρὶ, ἐγὼ ἀπολίσω· ἵνα μὴ λέγω σοὶ ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφέλεις.
 20 Ναὶ, ἀδελφε, ἐγὼ σε ὀναίμην ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν με τὰ σπλάγχνα ἐν
 21 Κυρίῳ. Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σε ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω
 22 ποιήσεις. Ἄμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν
 23 προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. Ἀσπάζουναί σε, Ἐπαφρᾶς ὁ συν-
 24 αιχμάλωτός με ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Μάρκος, Ἀρίσαρχος, Δημᾶς, Λευκᾶς, οἱ
 25 συνεργοί με. Ἡ χάρις τῆ Κυρίε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τῆ πνεύματος
 ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Φιλίμονα ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Ὀνησίμου οἰκέτου. Ἐν εἰχοῖς λζ'.]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I. 1 **Π**ΟΛΥΜΕΡΩΣ καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πα-
 2 τράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτε τῶν ἡμερῶν τέττων ἐλάλη-
 3 σεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' ᾧ καὶ τὰς αἰῶνας ἐποίησεν·
 4 ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε
 5 τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμε-
 6 νος τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς·
 7 τοσέτω κρείττων γενομένος τῶν ἀγγέλων, ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτὰς κε-
 8 κληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων· Ὑἱός με εἶ σὺ,
 9 ἐγὼ.

ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ
 6 αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν
 7 οἰκεμένην, λέγει· Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάσης ἀγγελοὶ Θεῶ. Καὶ
 πρὸς μὲν τὰς ἀγγέλους, λέγει· Ὁ ποιῶν τὰς ἀγγέλους αὐτῷ πνεύματα, καὶ
 8 τὰς λειτουργὰς αὐτῷ πρὸς φλόγα· πρὸς δὲ τὸν υἱόν· Ὁ Θρόνος σε, ὁ
 Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τῶ αἰῶνος· ῥάβδος ἐυθύτης ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας
 9 σε. Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τῆτο ἔχρισέ σε ὁ
 10 Θεός, ὁ Θεός σε ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τὰς μετόχους σε. Καί· Σὺ
 κατ' ἀρχᾶς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔρρα τῶν χειρῶν σε εἰσὶν οἱ
 11 ἔρανοί. Αὐτοὶ ἀπολῶνται, σὺ δὲ διαμενεῖς· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον πα-
 12 λαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτὰς, καὶ ἀλλαγῆσονται. σὺ δὲ
 13 ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σε ἐκ ἐκλείψουσι. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ
 ποτε· Κάθε ἐκ δεξιῶν με, ἕως ἂν θῶ τὰς ἐχθρὰς σε ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
 14 σε; Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποσελλόμενα
 II 1 διὰ τὰς μέλλουσας κληρονομεῖν σωτηρίαν; Διὰ τῆτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς
 2 προσέχειν τοῖς ἀκροθεῖσι, μὴ ποτε παραρροῦμεν. Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων
 λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παρὰβασίς καὶ παρακοὴ ἔλαβεν
 3 ἔνδικον μισθαποδοσίαν· πῶς ἡμῖς ἐκφευξόμεθα, τηλικαύτης ἀμελήσαντες
 σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβῶσα λαλεῖσθαι διὰ τῶ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκροάν-
 4 των εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη· συνεπιμαρτυροῦντος τῶ Θεῷ σημεῖοις τε καὶ τέρασι, καὶ
 ποιικίαις δυνάμεσι, καὶ Πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτῶ θέλησιν.
 5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκεμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλεῖ-
 6 μεν· διεμαρτύρητο δὲ πᾶ τις, λέγων· Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμηθήσκη αὐ-
 7 τῶ· ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτὸν; Ἠλάτρωσας αὐτὸν βραχὺ τι
 παρ' ἀγγέλους· δόξη καὶ τιμῇ ἐσεφάνωσας αὐτὸν, [καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ
 8 τὰ ἔρρα τῶν χειρῶν σε·] πᾶντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῶ. Ἐν
 γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, ἐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον· νῦν δὲ
 9 ἔπω ὀρώμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποταγμένα. Τὸν δὲ βραχὺ τι παρ' ἀγγέ-

λης ἡλατῶμενον βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τῆ θανάτου· δόξη καὶ
 10 τιμῇ ἐσεφανημένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ πάντος γεύσῃται θανάτου. Ἐπ-
 ρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι' ἃ τὰ πάντα, πολλὰς υἱὸς εἰς δό-
 ξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶ-
 11 σαι. Ὅ,τε γὰρ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν
 12 ἐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτῶν καλεῖν, λέγων· Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σε
 13 τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσο-
 μαι πεποικῶς ἐπ' αὐτῷ. Καὶ πάλιν· Ἰδὲ ἐγὼ καὶ τὰ παῖδιά ἃ μοι ἔδω-
 14 κεν ὁ Θεός. Ἐπεὶ οὖν τὰ παῖδιά κεκοινώηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς
 παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τῆ θανάτου κληραγήσῃ τὸν τὸ
 15 κράτος ἔχοντα τῆ θανάτου, τέλει, τὸν διάβολον· καὶ ἀπαλλάξῃ τέτους, ὅσοι
 16 φόβῳ θανάτου διὰ πάντος τῆ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. Οὐ γὰρ δήπε ἀφ-
 17 γέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται· ὅθεν ὤφει-
 λε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένῃται καὶ πιστὸς ἀρ-
 18 χιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τῆ λαοῦ. Ἐν
 ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

III 1 ΟΘΕΝ, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπερανίε μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν
 2 ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, Χριστὸν Ἰησοῦν· πιστὸν ὄντα τῷ
 3 ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ Μωσῆς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Πλείονος γὰρ δόξης
 ἔτος παρὰ Μωσῆν ἠξιώται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τῆ οἴκου ὁ κα-
 4 τασκευάσας αὐτόν· πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ τὰ
 5 πάντα κατασκευάσας, Θεός. Καὶ Μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐ-
 6 τῆ, ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων· Χριστὸς δὲ, ὡς υἱὸς ἐπὶ
 τὸν οἶκον αὐτῆ· ἃ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, εἴαντες τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα
 7 τῆς ἐλπίδος· μέχρι τέλους βεβαίαν κατέσχωμεν. Διὸ, (καθὼς λέγει τὸ
 8 Πνεῦμα τὸ ἅγιον· Σήμερον εἴαν τῆς φωνῆς αὐτῆ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνετε
 τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆ πειρασ-
 9 μῆ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἃ ἐπέρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκιμασάν με καὶ εἶδον
 τὰ

10 τὰ ἔργα μου, τεσσαράκοντα ἔτη, διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, ἣ εἶπον·
 11 Ἄεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ ἐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου· ὡς ὄμοσα
 12 ἐν τῇ ὀργῇ μου· Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς τὴν κατάπαυσίν μου·) βλέπετε, ἀδελ-
 φοί, μήποτε ἔσαι ἐν τινὶ ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀποστῆναι
 13 ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος. Ἄλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄρχεις
 14 ἔτι·) (μέτοχοι γὰρ γεγονάμεν τῷ Χριστῷ, ἕνεκεν τῆν ἀρχὴν τῆς ὑποστά-
 15 σεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατὰσχόμεν·) ἐν τῷ λέγεσθαι· Σήμερον ἐὰν
 16 τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκήσῃτε, μὴ σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ πα-
 17 ραπισμῷ. Τίνες γὰρ ἀκέσαντες παρεπίκραναν, ἀλλ' ἔ πάντες οἱ ἐξ-
 18 ελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωσέως. Τίσι δὲ προσώχθισε τεσσαράκοντα
 19 IV Καὶ βλέπομεν ὅτι ἐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν. Φοβηθῆμεν ἔν μή-
 ποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῇ
 2 τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖναι. Καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κηκεῖ-
 νοι· ἀλλ' ἐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνης, μὴ συσκευραμένοι τῇ
 3 πίστει τοῖς ἀκέσασιν. Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύ-
 σαντες, καθὰς εἶρηκεν· Ὡς ὄμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσομαι εἰς τὴν
 4 κατάπαυσίν μου· καὶ τοῖ τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. Εἶ-
 ρηκε γὰρ περὶ τῆς ἐβδόμης ἔτω· Καὶ κατέπαυτεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 5 τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ. Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· Εἰ εἰσε-
 6 λεύσομαι εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. Ἐπεὶ ἔν ἀπολάπεται τις εἰσελθεῖν
 7 εἰς αὐτήν, ἣ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες ἐκ εἰσῆλθον δι' ἀπίστειαν· πάλιν
 8 τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, Σήμερον, ἐν Δαβὶδ λέγων, μετὰ τοσούτου χρόνου·
 9 καθὰς εἶρηται· Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκήσῃτε, μὴ σκληρύνῃτε τὰς
 8 καρδίας ὑμῶν. Εἰ γὰρ αὐτὸς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, ἐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλά-
 9 λει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. Ἄρα ἀπολείπειν σαββαλισμὸς τῷ λαῷ τῷ Θεῷ.

- 10 Ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτῆ, ἢ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν
 11 ἔργων αὐτῆ, ὡσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός. Σπεδάσωμεν ἔν εἰσελθεῖν εἰς
 12 ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πῶση τῆς
 13 ἀπειθείας. Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τῆ Θεῶ, ἢ ἐνεργῆς, ἢ τομώτερος ὑπὲρ πᾶ-
 14 σαν μάχαιραν δίσομον, ἢ διϊκνέμενος ἄχρι μερισμῶ ψυχῆς τε ἢ πνεύμα-
 15 τος, ἀρμῶν τε ἢ μυελῶν, ἢ κρηλικὸς ἐνθυμήσεων ἢ ἐννοιῶν καρδίας. Καὶ
 16 ἐκ ἔσι κήσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτῆ· πάντα δὲ γυμνὰ ἢ τετραχηλισμένα
 τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.
- 14 Ἐχούτες ἔν ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα τὰς ἕρανῆς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν
 15 τῆ Θεῶ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνά-
 16 μενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ καλὰ πάντα
 κατ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἀμαρτίας. Προσερχώμεθα ἔν μετὰ παρρησίας τῷ
 θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον ἢ χάριν εὖρωμεν εἰς εὐκαιρον βοή-
- V 1 θειαν. Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων
 2 καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρει δῶρά τε ἢ θυσίας ὑπὲρ ἀμαρ-
 3 τιῶν· μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοῶσι ἢ πλανωμένοις, ἐπεὶ ἢ αὐτὸς
 4 περὶ κηλαῖ ἀσθενεῖαν ἢ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τῆ λαῶ, ἔτω ἢ
 5 περὶ ἑαυτῆ προσφέρειν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν. Καὶ ἔχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν
 6 τιμὴν, ἀλλὰ ὁ καλέμενος ὑπὸ τῆ Θεῶ, καθάπερ ἢ ὁ Ἀαρών. Οὕτω ἢ ὁ
 Χριστὸς ἔχ ἑαυτὸν ἐδέξατο γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐ-
 7 τόν· Ἰός μὲ εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· καθὼς ἢ ἐν ἑτέρῳ λέγει.
 8 Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Ὅς ἐν ταῖς ἡμέ-
 9 ραις τῆς σαρκὸς αὐτῆ, δεήσεις τε ἢ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν
 αὐτὸν ἐκ θανάτου, μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς ἢ δακρύων προσενέγκας, ἢ εἰς-
 10 ακεσθεῖς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, καίπερ ὢν υἱὸς, ἔμαθεν, ἀφ' ὧν ἔπαθε, τὴν
 ὑπακοήν, ἢ τελειωθείς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἰτίσιν σωτηρίας
 αἰωνίης· προσαγορευθεῖς ὑπὸ τῆ Θεῶ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
 σεδέκ.

11 Περὶ ἧ̄ ωλοὺς ἡμῖν ὁ λόγος ἢ δυσσερμῆνευλος λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγό-
12 νατε ταῖς ἀκοαῖς. Καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον,
 πάλιν χρεῖαν ἔχετε τῷ διδάσκειν ὑμᾶς, τίνα τὰ σοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν
 λογίων τῷ Θεῷ· ἢ γεγονάτε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτι^Ϟ, ἢ ἔσσερεᾶς τρο-
13 φῆς. Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος, ἀπειρος λόγῳ δικαιοσύνης· (νήπι^Ϟ
14 γὰρ ἐστὶ) τελείων δὲ ἐστὶν ἢ σσερεᾶ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια
VI 1 γεγυμνασμένα ἔχόντων πρὸς διάκρισιν καλῶ τε ἢ κακῶ. Διὸ ἀφέντες
 τὸν τῆς ἀρχῆς τῷ Χριστῷ λόγον, ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, (μὴ πάλιν
 θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων ἢ πίσεως ἐπὶ Θεὸν,
2 βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, ἢ κρίμα-
3, 4 τος αἰώνιος.) Καὶ τῷτο ποιήσομεν, εἴανπερ ἐπιτρέπη ὁ Θεός. Ἄδύνατον
 γὰρ τὸς ἄπαξ φωτισθέντας, γευσασμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπερανίας, ἢ
5 μετόχους γεννηθέντας Πνεύματος ἁγίου, ἢ καλὸν γευσασμένους Θεῷ ῥῆμα, δυ-
6 νάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, ἢ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζεν εἰς με-
 τάνοιαν, ἀνασταυρῶντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τῷ Θεῷ, ἢ παραδειγματίζοντας.
7 Γῆ γὰρ ἢ πιῶσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑετὸν, ἢ τίχθησα βο-
 τάνην εὐθετον ἐκείνοις δι' ἧς ἢ γεωργεῖται, μελαλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τῷ
8 Θεῷ· ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας ἢ τριβόλους, ἀδόκιμος ἢ κατάρας ἐγγυς, ἦς τὸ
9 τέλος εἰς καῦσιν. Πεπέισμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοὶ, τὰ κρείττονα ἢ
10 ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ ἢ ἔτω λαλῶμεν. Οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσ-
 θαι τῷ ἔργῳ ὑμῶν, ἢ τῷ κόπῳ τῆς ἀγάπης, ἦς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα
11 αὐτῷ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις, ἢ διακονῶντες. Ἐπιθυμῶμεν δὲ ἕκαστον
 ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπεδῆν, πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος,
12 ἄχρι τέλους· ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίσεως ἢ μακρο-
13 θυμίας κληρονομήνων τὰς ἐπαγγελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος
14 ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' ἕδενός εἶχε μείζονος ὁμόσαι, ἄμωσε κατ' ἑαυτῷ, λέγων·
15 Ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, ἢ πληθύνων πληθυνῶ σε· (ἢ ἔτω μακρο-
16 θυμίας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας) ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τῷ μείζονος
 5 G ὁμνύουσι,

- 17 ὀμνύουσι, ἢ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὄρκος. Ἐν ᾧ
 18 περισσότερον βεβλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδείξει τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας
 19 ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· ἦν ὡς ἀγκυ-
 20 ραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε ἢ βεβαίαν, ἢ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώ-
 VII 1 τήν τάξιν Μελχισεδὲκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα. Οὗτος γὰρ ὁ
 Μελχισεδὲκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τῆ Θεῶ τῆ ὑψίστου, ὁ συναντήσας
 2 Ἀβραάμ ὑποσρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλείων, ἢ εὐλογήσας αὐτὸν· (ᾧ
 ἢ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ) πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βα-
 3 σιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ ἢ βασιλεὺς Σαλήμ (ὁ ἐστὶ βασιλεὺς εἰρήνης)
 4 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος· μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέλος
 5 ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ ὑἱῷ τῆ Θεῶ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θε-
 6 ωρεῖτε δὲ πηλίκος ἔτος, ᾧ ἢ δεκάτην Ἀβραάμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ
 7 πατριάρχης. Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες,
 8 ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκαθῆναι τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τετέστι, τὰς ἀδελφούς
 9 αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ· ὁ δὲ μὴ γενεαλο-
 10 γόμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκε τὸν Ἀβραάμ, ἢ τὸν ἔχουσα τὰς ἐπαγγελίας
 11 εὐλόγηκε· χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τῆ κρείττους εὐ-
 12 λογεῖται. Καὶ ὡς μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν·
 13 ἐκεῖ δὲ, μαρτυρούμενος ὅτι ζῆ. Καὶ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ Ἀβραάμ ἢ Λευὶ
 ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τῆ πατρὸς ἦν,
 ὅτε συνήνησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδὲκ. Εἰ μὲν ἔν τελευτῶσις διὰ τῆς Λευι-
 τικῆς ἱερωσύνης ἦν· (ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο,) τίς ἔτι χρεία,
 κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, ἢ ἔ κατὰ τὴν τάξιν
 Ἀαρῶν λέγεσθαι; Μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης ἢ νόμου
 μετάρθεσις γίνεσθαι. Ἐφ' ὃν γὰρ λέγεσθαι ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν,
 ἀφ'

14 ἀφ' ἧς ἐδὲς προσέσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ. Πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰέδα
 ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν εἰς ἡν φυλὴν ἐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωσῆς
 15 ἐλάλησε. Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα
 16 Μελχισεδέκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, ὃς ἔ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέ-
 17 γονεν, ἀλλὰ κατὰ δύνανται ζωῆς ἀκαταλύτου. Μαρτυρεῖ γάρ· Ὅτι σὺ ἱε-
 18 ρεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Ἀθέτησις μὲν γὰρ γί-
 19 νεται προαγῆσις ἐντολῆς, διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς ἢ ἀναφελὲς, (ἐδὲν γὰρ
 ἐτελείωσεν ὁ νόμος) ἐπεισαγωγῆ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ
 20 Θεῷ. Καὶ καθ' ὅσον ἔ χωρὶς ὀρκωμοσίας, (οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας
 21 εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες· ὁ δὲ, μετὰ ὀρκωμοσίας, διὰ τῆ λέγοντος πρὸς αὐ-
 τόν· Ὡμοσε Κύριος, ἢ ἔ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα
 22 κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ) κατὰ τοσαῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν
 23 ἔγγυθ' Ἰησῆς. Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσι γεγονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θα-
 24 νάτω κωλύεσθαι παραμένειν· ὁ δὲ, διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα,
 25 ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· ὅθεν ἢ σάξιν εἰς τὸ παντελὲς δύναται
 τὰς προτερηομένους δι' αὐτῆ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐνυψῆσαι ὑπὲρ
 26 αὐτῶν. Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιθ, ἄκακος, ἀμίαντος,
 κειχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, ἢ ὑψηλότερος τῶν ἔρανῶν γενόμενος·
 27 ὃς ἔκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνακην, ὡσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν
 ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τῆ λαῶ· (τιῦτο γὰρ ἐποίησεν
 28 ἀφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνευέγκας) ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπου καθίστησι ἀρχιερεῖς,
 ἔχοντας ἀσθενεῖαν· ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, ὑἱὸν
 εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

VIII 1 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ δε ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχωμεν ἀρχιερεῖα, ἔς
 2 ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς ἔρανοῖς, τῶν ἀγίῳ
 λειτουργός, ἢ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἐπηξεν ὁ Κύριος, ἢ ἔκ ἄνθρω-
 3 πος. (Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε ἢ θυσίας καθίσα-
 4 ται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι ἢ τῆτον ὃ προσενέγκη.) Εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ
 γῆς,

- γῆς, ἐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον
 5 τὰ δῶρα· οἵτινες ὑποδέγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπερατίων, καθὼς κε-
 χρημάτισαι Μωσῆς, μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνὴν· Ὅρα γὰρ, φησὶ, ποι-
 6 ἦσης πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. Νυνὶ δὲ δια-
 φορωτέρας τέτευχε λειτουργίας, ὅσω καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης,
 7 ἣτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη
 8 ἦν ἄμεμπτος, ἐκ ἂν δευτέρας ἐζητήτο τόπος. Μεμφόμενος γὰρ, αὐτοῖς
 λέγει· Ἰδὲ, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον
 9 Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰεὺδα διαθήκην καινὴν· καὶ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν
 ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένης με τῆς χειρὸς αὐ-
 τῶν, ἐξαγαγεῖν αὐτὰς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ ἐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ δια-
 10 θήκῃ με, καὶ γὰρ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος. Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἦν
 διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδὼς
 νόμους με εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτὰς·
 11 καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. Καὶ οὐ μὴ δι-
 δάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων·
 12 Γνωθὶ τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσασί με, ἀπὸ μικρῶ αὐτῶν ἕως μεγάλων
 αὐτῶν· ὅτι ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ
 13 τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Ἐν τῷ λέγειν καινὴν, πεπαλαίωκε
 τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιόμενον καὶ γηράσκον, ἐγγὺς ἀφανισμῶ.
- IX 1 ΕΙΧΕ μὲν ἔν καὶ ἡ πρώτη [σκηνὴ] δικαιώματα λατρείας, τότε ἅγιον
 2 κοσμικόν. Σκηνὴ γὰρ καλεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ἣ ἢ τε λυχνία καὶ ἡ τρά-
 3 πεζα, καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἣτις λέγεσθαι ἅγια. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον
 4 καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεβομένη ἅγια ἁγίων· χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον,
 καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάλῃθεν χρυσίῳ, ἐν ἣ ἑτάμ-
 νος χρυσοῦ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ
 5 πλάκες τῆς διαθήκης· ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβιμ δόξης, κατασκιάζουσα
 6 τὸ ἱερόριον· περὶ ὧν ἐκ ἑστί νῦν λέγειν κατὰ μέτρον. Τῶτων δὲ ἔτω

κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαντὸς εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς,
 7 τὰς λατρείας ἐπιτελῶντες· εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τῆ ἐνιαυτῆ μόνος ὁ
 ἀρχιερεὺς, ἔ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τῆ λαῶ ἀγ-
 8 νοημάτων· τῆτο δηλῶντ^ς τῆ Πνεύμα^{τι} τῆ ἀγίᾳ, μήπω πεφανερῶσθαι
 9 τὴν τῶν ἀγίων ὁδὸν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχέσης εἶσιν· ἥτις παρα-
 βολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεσηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρου-
 10 ται, μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, μόνον ἐπὶ
 βρώμασι, καὶ πόμασι, καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, καὶ δικαιώμασι σαρκὸς, μέχρι
 11 καιρῶ διορθώσεως ἐπικείμενα. Χριστὸς δὲ παραγενόμεν^ς ἀρχιερεὺς τῶν
 μελλόντων ἀγαθῶν, (διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειότερας σκηνῆς, ἔ χειροποιήτε,
 12 τετέστιν, ἔ ταύτης τῆς ἡλίσεως, ἐδὲ δι' αἵμα^{τι} τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ
 τῆ ἰδίου αἵματος) εἰσηλθεν ἐφ' ἅπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐρύμε-
 13 νος. Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων, καὶ σποδὸς δαμάλευς ἐναντίζεσα
 14 τὰς κεκοινωμένους, ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότην· πόσω μάλ-
 λον τὸ αἷμα τῆ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίως ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμα-
 15 ρτον τῷ Θεῷ, καθαρῶ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λα-
 16 τρεύειν Θεῷ ζῶντι; Καὶ διὰ τῆτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐσίν, ὅπως θά-
 νατον γενομένους, εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῆ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων,
 17 τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. Ὅπως γὰρ
 18 διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τῆ διαθεμένῃ. Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νε-
 19 κροῖς βεβαία· ἐπεὶ μή ποτε ἰσχύει ὅτε ζῆ ὁ διαθέμενος; Ὅθεν ἐδ' ἡ
 20 πρώτη χωρὶς αἵματος ἐκκαίνισται. Λαληθείσης γὰρ πάσης ἐνηολῆς κατὰ
 νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων
 21 μετὰ ὕδατος, καὶ ἔριξε κοκκίνου, καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν
 22 λαὸν ἐξέράντισε, λέγων· Τῆτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς ἐνετείλατο πρὸς
 23 ὑμᾶς ὁ Θεός. Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ
 αἵματι ὁμοίως ἐξέράντισε. Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ
 τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἵματεκχυσίας ἔ γίνεσθαι ἄφεις. Ἀνάκλη ἐν τὰ μὲν

ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς ἔρανοῖς, τέτοις καθαρίζεσθαι· αὐτὰ δὲ τὰ ἐπερά-
 24 νια κρέττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰς-
 ἦλθεν ὁ Χριστὸς, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν ἔρανόν, νῦν
 25 ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τῆ Θεῶ ὑπὲρ ἡμῶν· ἕδ' ἵνα πολλάκις προσ-
 φέρῃ ἑαυτὸν, ὡσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν
 26 αἵματι ἀλλοτρίῳ· (ἐπεὶ ἕδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσ-
 μῃ) νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰῶνων, εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ
 27 τῆς θυσίας αὐτῆ, πεφανέρωται. Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις
 28 ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τῆτο κρίσις· ἕτως καὶ ὁ Χριστὸς ἅπαξ προσενεχ-
 θεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφ-
 θήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις, εἰς σωτηρίαν.

X I ΣΚΙΑΝ γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, ἐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα
 2 τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις, ἃς προσφέρουσιν εἰς
 τὸ διηνεκῆς, ἐδέπολε δύναται τὰς προσερχομένους τελειῶσαι. Ἐπεὶ ἐκ ἂν
 ἐπαύσαντο προσφερόμεναι; διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν
 3 τὰς λαλρεύουσας, ἅπαξ κεκαθαρισμένους· ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν
 4 κατ' ἐνιαυτὸν· ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας.
 5 Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει· Θυσίαν καὶ προσφορὰν ἐκ ἠθέ-
 6 λησας, σᾶμα δὲ κατηρτίσω μοι· ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας ἐκ εὐ-
 7 δόκησας· τότε εἶπον· Ἴδὲ ἦκω (ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμῆ)
 8 τῆ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς, τὸ θέλημά σε. Ἄνωτερον λέγων· Ὅτι θυσίαν καὶ
 προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας ἐκ ἠθέλησας, ἐδὲ εὐδόκη-
 9 σας· (αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρουσι) τότε εἶρηκεν· Ἴδὲ ἦκω τῆ
 10 σῆση. Ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τῆ σώ-
 11 ματος τῆ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφ' ἅπαξ. Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκε καθ' ἡμέραν
 λειτεργῶν; καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες ἐδέπολε δύ-
 12 ναῖναι περιελεῖν ἁμαρτίας. Αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσετέλεκε

θυσίαν

13 θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῷ Θεῷ· τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος
 14 ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτῷ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτῷ. Μιᾷ γὰρ προσ-
 15 φορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τὰς ἀγιαζομένας. Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν ἡ
 16 τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι· Αὕτη ἡ διαθήκη ἦν δια-
 θήσομαι πρὸς αὐτὰς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδὼς νόμους
 17 με ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, ἡ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτάς· ἡ,
 18 τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἡ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν ἐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Ὅπερ δὲ
 ἄφεσις τέτων, ἐκ ἔτι προσφορὰ περὶ ἀμαρτίας.
 19 Ἐχούτες ἔν, ἀδελφοί, παρήξισιαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἀγίων ἐν τῷ αἴ-
 20 ματι Ἰησοῦ, (ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ἰδὼν πρόσφαλον ἡ ζῶσαν, διὰ τῷ καταπε-
 21 τάσματος, τρεῖσι τῆς σαρκὸς αὐτῷ) ἡ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τῷ Θεῷ·
 22 προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφροῦν πίσσεως, ἐξῆραντισμέ-
 νοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· ἡ λελεμένοι τὸ σῶμα ὕδαλι
 23 καθαρᾷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινη· (πιστὸς γὰρ ὁ
 24 ἐπαγγελιάμενος) ἡ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης ἡ κη-
 25 λῶν ἔρω· μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἐαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν,
 ἀλλὰ παρακαλῶντες· ἡ τοσούτω μᾶλλον ὅσω βλέπει ἐγγίζεσαν τὴν ἡμέ-
 26 ραν. Ἐκείως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς
 27 ἀληθείας, ἐκ ἔτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπειαι θυσία· φοβερὰ δὲ τις ἐκδοχὴ
 28 κρίσεως, ἡ πυρὸς ζήλος, ἐσθίαν μέλλουσι τὰς ὑπεναλίους. Ἀθετήσας
 τις νόμον Μωσέως, χαρὶς οἰκτιρῶν ἐπὶ θυτὴν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει·
 29 πῶσω (δοκεῖτε) χείρονος ἀξιαθήσειαι τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τῷ Θεῷ καταπα-
 τήσας, ἡ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιασθη, ἡ τὸ
 30 Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυθρίσας; Οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· Ἐμοὶ ἐκδικη-
 31,32 σις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. Καὶ ἄλλιν· Κύριος κρινεῖ τὸν
 λαὸν αὐτῷ. Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χάριτος Θεῷ ζῶντος. Ἀναμιμνήσ-
 33 κεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες, πολλὴν ἀθλήσιν ὑπε-
 μένατε παθημάτων· τέτο μὲν, ὄνειδισμοῖς τε ἡ θλίψεσι θεατριζόμενοι·

34 τῆτο δὲ, κοινωνοὶ τῶν ἔτιως ἀναστρεφόμενων γεννηθέντες. Καὶ γὰρ τοῖς δεσ-
 μίοις μὴ συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς
 προσεδέξασθε, γνώσκοντες ἔχειν [ἐν] ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξίν ἐν ἔρανοῖς,
 35 καὶ μένυσαν. Μὴ ἀποβάλητε ἐν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἣτις ἔχει μισθαπο-
 36 δοσίαν μεγάλην. Ὑπομονῆς γὰρ ἔχειτε χρέαν, ἵνα τὸ θῆλημα τῷ Θεῷ
 37 ποιήσαντες, κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. Ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὃ ἐρ-
 38 χόμενοι ἤξει, καὶ ἔχρονιαι. Ὁ δὲ δίκαιοι ἐκ πίσεως ζήσεται· καὶ ἐὰν
 39 ὑποσείληται, ἐκ εὐδοκῆς ἡ ψυχὴ μὴ ἐν αὐτῷ. Ἡμεῖς δὲ ἐκ ἐσμὲν ὑποσο-
 λῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίσεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

XI Γ ΕΣΤΙ δὲ πίσις, ἐλπιζομένων ὑπόσασις, πραγμάτων ἔλεγχος καὶ βλεπο-
 2, 3 μένων. Ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. Πίσει νοῦμεν
 κατηρτίσθαι τὰς αἰῶνας ῥήματι Θεῷ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπό-
 4 μενα γεγονέναι. Πίσει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεκε
 τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιοι, μαρτυρῶντες ἐπὶ τοῖς δώροις
 5 αὐτῷ τῷ Θεῷ· καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. Πίσει Ἐνώχ μετε-
 τέθη τῷ μὴ ἰδεῖν θάνατον· καὶ ἐκ εὐρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός·
 πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτῷ μεμαρτύρηται εὐηρησημέναι τῷ Θεῷ.
 6 Χωρὶς δὲ πίσεως ἀδύνατον εὐαρεσῆσαι· πισεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχό-
 μενον τῷ Θεῷ, ὅτι ἐστὶ, καὶ τοῖς ἐκζητῶσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεσθαι.
 7 Πίσει χρηματισθεὶς Νῶς περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσ-
 κεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τῷ οἴκῳ αὐτῷ· δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ
 8 τῆς κατὰ πίσιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. Πίσει καλέμενος Ἀβρα-
 ἄμ ὑπήκουσεν ἐξελεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἤμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν,
 9 καὶ ἐξῆλθε, μὴ ἐπιστάμενος πῶς ἔρχεται. Πίσει παρῶκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς
 ἐπαγγελίας, ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ
 10 τῶν συκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τὰς θε-
 μελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός.

11 Πίσει ἢ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε, ἢ παρὰ
 12 καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγελιάμενον. Διὸ ἢ
 ἀφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, ἢ ταῦτα νενεκρωμένα, καθὼς τὰ ἄστρα τῆ ἕραν τῶ
 πλῆθει, ἢ ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητα.
 13 Καὶ ἅπασιν ἀπέθανον ἔτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ
 πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες, [ἢ πεισθέντες,] ἢ ἀσπασάμενοι, ἢ ὁμολογήσαν-
 14 τες ὅτι ξένοι ἢ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγον-
 15 τες, ἐμφανίζουσιν ὅτι παῖριδα ἐπιζητεῖσι. Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον
 16 ἀφ' ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. Νυνὶ δὲ κρείττονος ὀρέγον-
 ται, τετέστιν, ἐπερανίει· διὸ ἐκ ἐπαισχύνεται αὐτὸς ὁ Θεὸς, Θεὸς ἐπικα-
 17 λείσθαι αὐτῶν· ἠτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίσει προσεσήνοχεν Ἀβρα-
 ἂμ τὸν Ἰσαὰκ πείραζόμενος, ἢ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγε-
 18 λίας ἀναδεξάμενος· πρὸς ὃν ἐλαλήθη· Ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται ἡ
 19 σπέρμα· λογισάμενος ὅτι ἢ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεὸς, ὅθεν αὐτὸν
 20 ἢ, ἐν παραβολῇ, ἐκομίσατο. Πίσει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ
 21 τὸν Ἰακώβ ἢ τὸν Ἡσαῦ. Πίσει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκασον τῶν υἱῶν Ἰω-
 22 σὴφ εὐλόγησε· ἢ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίσει
 Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε, ἢ περὶ
 23 τῶν ὀσέων αὐτῶ ἐνετέτατο. Πίσει Μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ
 τῶν πατέρων αὐτῶ, διότι εἶδον ἀσεῖον τὸ παιδίον· ἢ ἐκ ἐφοβήθησαν τὸ
 24 διάταγμα τῆ βασιλείως. Πίσει Μωσῆς μέγας γενόμενος ἠγήσατο λέγεσ-
 25 θαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ· μᾶλλον ἐλόμενος· συγκακωχεῖσθαι τῶ λαῶ τῆ
 26 Θεῶ, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν· μείζονα πλεόν ἠγητά-
 μενος τῶν ἐν Αἴγυπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμόν τῆ Χριστοῦ· ἀπέβλεπε γὰρ
 27 εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. Πίσει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν
 28 τῆ βασιλείως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων ἐκαρτέρησε. Πίσει πεποίηκε τὸ
 πᾶσχα ἢ τὴν πρόσχυσιν τῆ αἱματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρῶτότοκα,
 29 δίγη αὐτῶν. Πίσει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς ἢ

30 πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. Πίσει τὰ τείχη Ἱεριχὼ ἔπε-
 31 σε, κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. Πίσει Ῥαὰβ ἢ πόρνη ἢ συναπώλετο
 32 τοῖς ἀπαθήσασι, δεξαμένη τὴν κατασκόπευ μετ' εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι λέ-
 γω; ἐπιλείπει γὰρ με διηγόμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεὼν, Βαράκ τε καὶ
 33 Σαμφὼν, καὶ Ἰεφθάε, Δαβὶδ τε καὶ Σαμὴλ, καὶ τῶν προφητῶν· οἱ διὰ πί-
 σεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελ-
 34 λιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρὸς, ἔφυγον στόματα
 μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέ-
 35 μῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀνασάσεως τὴν
 νεκρῶν αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, ἢ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρω-
 36 σιν, ἵνα κρείττονος ἀνασάσεως τύχωσιν· ἕτεροι δὲ ἐμπαιμῶν καὶ μασιγῶν
 37 πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπει-
 ράσθησαν, ἐν φόβῳ μαχαίρας ἀπέθανον· περιήλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγί-
 38 οῖς δέρμασιν, ὑσερέμενοι, θλιβόμενοι, κακχεύμενοι· ὧν ἐκ ἦν ἄξιος ὁ
 κόσμος· ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς
 39 γῆς. Καὶ ἔτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίσεως, ἐκ ἐκομίσαντο τὴν
 40 ἐπαγγελίαν· τῷ Θεῷ περὶ ἡμῶν κρείττον τι προβλεψαμένοι, ἵνα μὴ χωρὶς
 ἡμῶν τελειωθῶσι.

XII 1 ΤΟΙΓΑΡΟΥΝ καὶ ἡμεῖς τοσούτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρ-
 τύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα, καὶ τὴν εὐπερίστατον ἀμαρτίαν, δι' ὑπομο-
 2 νῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα· ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίσεως
 ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέ-
 μεινε σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τῷ θρόνῳ τῷ Θεῷ
 3 κεκάθικεν. Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν
 ἀμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογία, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν,
 ἐκλυόμενοι.

4 Οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἀμαρτίαν, ἀνταγωνιζό-
 5 μενοι, καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται; Τίς
 με,

- 6 μὲν, μὴ ὀλιγάροι παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύθῃ ὑπὸ αὐτῶν ἐλεγχόμενος. Ὁν
 γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει· μασιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.
- 7 Εἰ παιδείαν ὑπομένει, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρειται ὁ Θεός· τίς γὰρ ἐστὶν
 8 υἱὸς ὃν ἔ παιδεύει πατήρ; Εἰ δὲ χωρὶς ἐσε παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγό-
 9 νασι πάντες, ἄρα νόθοι ἐσε καὶ ἔχ υἱοί. Εἶτα τὰς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν
 πατέρας εἶχομεν παιδευτάς, καὶ ἐνετρεπόμεθα· ἔ πολλῶ μᾶλλον ὑποτα-
 10 γησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν; Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλί-
 γας ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκῆν αὐτοῖς, ἐπαιδεύον· ὁ δὲ, ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς
 11 τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτῶν. Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ πα-
 ρὸν ἔ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηλικὸν τοῖς δι-
 12 αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης. Διὸ τὰς παρειμένας χεῖ-
 13 ρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε· καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιήσατε
 14 τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην
 διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμόν, ἔ χωρὶς ἐδᾶς ὄψεται τὸν Κύριον·
 15 ἐπισκοπεῖτε μή τις ὑσερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τῆ Θεῶν· μή τις ῥίζα πικρίας
 16 ἄνω φύσσα ἐνοχλή, καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί. Μή τις πόνος, ἢ
 βέβηλος, ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτῶν.
- 17 Ἴσε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομήσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκι-
 μάσθη· μετανοίας γὰρ τόπον ἔχ εὔρε, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας
 αὐτήν.
- 18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει καὶ κεκαιμένῳ πυρὶ, καὶ γνώ-
 19 φῳ, καὶ σκότῳ, καὶ θυέλλῃ, καὶ σάλπιγγι ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκέ-
 20 σαντες παρετήσαντο μὴ προσεθῆναι αὐτοῖς λίγον· (ἐκ ἔφερον γὰρ τὸ δια-
 σελλόμενον· Καὶν θηρίον θίγη τῶ ὄρει, λιθοβοληθήσεται, [ἢ βολίδι κατα-
 21 τοξευθήσεται·] καὶ ἔτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωσῆς εἶπεν· Ἐκφοβός
 22 εἶμι καὶ ἔντρομος·) ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὄρει, καὶ πόλει Θεῶν ζῶντος,
 23 Ἱερουσαλήμ ἐπερανίῳ· καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει, καὶ ἐκκλησίᾳ πρω-
 τοτόκων ἐν ἔρανοῖς ἀπογεγεραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῶν πάντων, καὶ πνεύμασι
 δικαίων

24 δικαίων τετελειωμένων, ἢ διαθήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ, ἢ αἵματι ῥαντισμῶ
 25 κρεῖττον λαλῶντι παρὰ τὸν Ἄβελ. Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λα-
 λῶντα. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι ἐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ [τῆς] γῆς παραιτησάμενοι χρη-
 26 ματίζοντα, πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' ἔρανῶν ἀποσρεφόμενοι· ἔ ἢ ἡ
 φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλειψε τότε· νῦν δὲ ἐπήγγελται, λέγων· Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ
 27 σείω ἔ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ ἢ τὸν ἔρανον. Τὸ δὲ Ἔτι ἅπαξ, δηλοῖ
 τῶν σαλευομένων τὴν μετέθεσιν, ὡς πεπονημένων, ἵνα μείνη τὰ μὴ σαλευ-
 28 ὄμενα. Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνουτες, ἔχωμεν χάριν, δι'
 29 ἧς λατρεύομεν εὐαρέσως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδῶς ἢ εὐλαβείας. Καὶ γὰρ ὁ
 Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκων.

XIII 2 Η ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ μενέτω. Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε. διὰ
 3 ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. Μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων,
 4 ὡς συνδεδεμένοι· τῶν κακωχρημένων, ὡς ἢ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. Τίμιϑ
 ὁ γάμος ἐν πᾶσι, ἢ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνος δὲ ἢ μοιχὸς κρινεῖ ὁ Θεός.
 5 Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος· ἀρκέμενοι τοῖς παρῆσιν. αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν· Οὐ
 6 μὴ σε ἀνῶ, ἐδ' ἔ μὴ σε ἐγκαταλίπω· ὡσεὶ θαρρῶντας ἡμᾶς λέγειν· Κύ-
 7 ριϑ ἐμοὶ βοηθός, ἢ ἔ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. Μνημο-
 νεύετε τῶν ἠγεμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τῷ Θεῷ· ὧν
 ἀναθεωρῶντες τὴν ἔκθεσιν τῆς ἀναστροφῆς, μιμῆσθε τὴν πίσιν.

8, 9 Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς ἢ σήμερον ὁ αὐτὸς, ἢ εἰς τὰς αἰῶνας. Διδαχαῖς
 ποικίλαις ἢ ξέναις μὴ παραφέρεσθε, καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιῆσθαι τὴν
 10 καρδίαν, ἔ βρώμασιν, ἐν οἷς ἐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. Ἔχο-
 μεν θυσιασῆριον, ἐξ ἔ φαγεῖν ἐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηπῇ λατρεύοντες.
 11 Ὡν γὰρ εἰσφέρειται ζῶων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τῆ ἀρ-
 12 χιερέως, τέτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς· διὸ ἢ Ἰη-
 σοῦς, ἵνα ἁγιασῇ διὰ τῆ ἰδίου αἵματιϑ τὸν λαόν, ἔξω τῆς πυλῆς ἔπαθε.
 13 Τοῖνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμόν αὐ-
 14 τῷ φέροντες. Οὐ γὰρ ἔχομεν ὥδε μένυσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσιν
 ἐπιζητῆμεν.

- 15 ἐπιζητᾶμεν. Δὶ αὐτῷ ἔν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντός τῷ
 16 Θεῷ, τετέσι, καρπὸν χειλέων ἐμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτῷ. Τῆς δὲ εὐ-
 ποιίας ἢ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεσῆται
 ὁ Θεός.
- 17 Πάθεσθε τοῖς ἡγεμένοις ὑμῶν, ἢ ὑπέκλιτε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνεῖσιν ὑπὲρ
 τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λογὸν ἀποδώσουτες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τῆτο ποιῶσι, ἢ
 18 μὴ σενάζουτες· ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τῆτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν·
 πεποιθᾶμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες
 19 ἀνασρέφεισθαι· περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τῆτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀπο-
 κατασταθῶ ὑμῖν.
- 20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προ-
 21 βᾶτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίε, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, καλ-
 αρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτῷ·
 ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς
 τὲς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
- 22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, ἀνέχεσθε τῷ λόγῳ τῆς παρακλήσεως· ἢ
 23 γὰρ διὰ βραχέων ἐπέσειλα ὑμῖν. Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπο-
 24 λελυμένον· μεθ' εἷ (ἐὰν τάχιον ἔρχηται) ἔψομαι ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε
 πάντας τὲς ἡγεμένους ὑμῶν, ἢ πάντας τὲς ἀγίους· ἀσπάζουσαι ὑμᾶς οἱ ἀπὸ
 25 τῆς Ἰταλίας. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμόθεου. Ἐν εἰχοῖς ψγ.]

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

1. 1 **ΙΑΚΩΒΟΣ** Θεῷ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ δῶλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς
 ἐν τῇ διασπορᾷ, χαίρειν.
- 2 Πᾶσαν χαρὰν ἠγάσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε
 3 ποικίλοις· γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται
 4 ὑπομονήν· ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔρπον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ἐλόκληροι,
 5 ἐν μηδενὶ λαπόμενοι. Εἰ δὲ τις ὑμῶν λείπειται σοφίας, αἰτέτω παρὰ τοῦ
 6 διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς, καὶ μὴ οὐκιδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰ-
 7 τεύτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἕοικε κλύδωνι
 8 θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. Μὴ γὰρ οἴεσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεί-
 9 νος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ Κυρίου. Ἄνηρ δίψυχος, ἀκαλάσῃ ἐν
 10 πᾶσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτῆ. Καυχᾶσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει
 11 αὐτῆ· ὁ δὲ πλέσιος, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆ· ὅτι ὡς ἄνθος χρέστε παρε-
 12 λεύσει. Ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρ-
 13 τον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῆ ἐξέπεσε, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτῆ ἀπόλωλε·
 14 ἔτω καὶ ὁ πλέσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτῆ μαρμαθήσει. Μακάριος ἀνὴρ
 15 ὁς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δοκιμὸς γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς
 ζωῆς, ὃν ἐπηγάγατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
- 13 Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι ἀπὸ [τοῦ] Θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ
 14 Θεὸς ἀπέραςτός ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς ἐδένα. Ἐκαστος δὲ πειρά-
 15 ζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελλόμενος καὶ δελεαζόμενος. Εἴτα ἡ ἐπι-
 θυμία συλλαβῆσα τίθει ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκτείνει
 θάνατον.
- 16,17 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· πᾶσα δόσις ἀγαθῆ, καὶ πᾶν δώ-
 ρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστὶ, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ

18 ἐκ ἑνὶ παραλλαγῇ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. Βεληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λό-
 γῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτῷ κτισμάτων.

19 Ὡσε, ἀδελφοί με ἀγαπητοί, ἕσω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς εἰς τὸ ἀκῆσαι,
 20 βραδύς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδύς εἰς ὀργήν· ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην

21 Θεῷ ἐκατεργάζεται. Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεύαν
 κακίας, ἐν πρᾶυτῇ δέξασθε τὸν ἔμφυλον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς

22 ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ, παραλο-
 23 γιζόμενοι ἑαυτοί. Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ ἐποιητὴς, ἕτος ἕοι-

24 κεν ἀνδρὶ κατανοῶντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτῷ ἐν ἐσόπῳ· κατε-
 25 νόησε γὰρ ἑαυτὸν, καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖον ἦν. Ὁ δὲ

παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ παραμείνας, ἕτος ἐκ
 26 ἀκροατῆς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, ἕτος μακάριος ἐν τῇ

ποιήσει αὐτῷ ἔσαι. Εἴ τις δοκεῖ θρησκός εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγω-
 γῶν γλῶσσαν αὐτῷ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτῷ, τέττε μάταιον ἢ θρησ-

27 κεία. Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ [τῷ] Θεῷ καὶ πατρὶ, αὕτη
 ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀφφανεὶς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν
 τηρεῖν ἀπὸ τῷ κόσμῳ.

II I ΑΔΕΛΦΟΙ με, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίσιν τῷ Κυρίῳ
 2 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν

ἀνὴρ χρυσοδακτύλιον ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ
 3 ἐσθῆτι, καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὸν φορεῖντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν, καὶ εἶπητε

αὐτῷ· Σὺ κάθε ᾧδε ηγαλῶς· καὶ τῷ πτωχῷ εἶπητε· Σὺ σῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθε ᾧδε
 4 ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν με· καὶ ἐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλο-

5 γισμῶν πονηρῶν; Ἀκῆσατε, ἀδελφοί με ἀγαπητοί, ἐχὼ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τὰς
 πτωχὰς τῷ κόσμῳ [τέττε], πλεσίους ἐν πίσει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας

6 ἧς ἐπηγγέλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν.
 ἐχὼ οἱ πλεῖστοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκυσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια;

7, 8 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημῶσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι
 νόμον

- νόμον τελεῖτε βασιλικόν, καὶ τὴν γραφὴν Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου
 9 ὡς σεαυτὸν, καλῶς ποιῆτε· εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε,
 10 ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τη-
 11 ρήσει, πηλαίσει δὲ ἐν ἐνὶ, γέγονε πάντων ἔνοχος· ὁ γὰρ εἰπὼν· Μὴ μοι-
 χεύσης, εἶπε καὶ· Μὴ φονεύσης, εἰ δὲ ἔμοιχεύσεις, φονεύσεις δὲ, γέγο-
 12 νας παραβάτης νόμου. Οὕτω λαλεῖτε, καὶ ἔτω ποιῆτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευ-
 13 θερίας μέλλουτες κρίνεσθαι· ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλε~~θη~~
 [μ] κατακαυχᾶται ἔλε~~θη~~ κρίσεως.
- 14 Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοὶ μου, εἰάν τις λήγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη;
 15 μὴ δύναται ἢ τίς τις σῶσαι αὐτόν; Ἐάν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπ-
 16 ἄρχωσι, καὶ λειπόμενοι ὡς τῆς ἐφημέρου τροφῆς. εἶπη δὲ τις αὐτοῖς ἐξ
 ὑμῶν· Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε· μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς
 17 τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώμα~~τος~~, τί τὸ ὄφελος; Οὕτω καὶ ἡ τίς τις, εἰάν μὴ ἔργα
 18 ἔχη, νεκρὰ ἐσι καθ' ἑαυτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ τις· Σὺ τίς τις ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα
 ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν πίσιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ γὰρ δεῖξω σοι ἐκ τῶν
 19 ἔργων μου τὴν πίσιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἰς ἐσὶ· καλῶς ποιεῖς·
 20 καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύεις, καὶ φρίσσει. Θέλεις δὲ γινῶναι, ὡς ἄνθρωπε κε-
 21 νῆ, ὅτι ἡ τίς τις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρὰ ἐσιν; Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἔκ
 ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀγενέσκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιασθήριον;
 22 Βλέπεις ὅτι ἡ τίς τις συνήρθη τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ τίς τις ἐτε-
 23 λειώθη; Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραάμ τῷ
 24 Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. Ὁραῖτε
 25 τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος, καὶ ἔκ ἐκ πίστεως μόνον. Ὁμοίως
 δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη ἐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοῦ ἀγγέλου, καὶ
 26 ἐτέρῃ ὁδοῦ ἐβαλεῖσα; Ὡσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύμα~~τος~~ νεκρὸν
 ἐσιν, ἔτω καὶ ἡ τίς τις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρὰ ἐσιν.
- III 1 ΜΗ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα
 2 ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πηλαίωμεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ ἔπηλαίει, ἔτος
 τίλει~~θη~~

- 3 τέλει⊕ ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα· ἴδε, τῶν ἵππων
 τὰς χαλινὰς εἰς τὰ στόμαλα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτὰς ἡμῖν, καὶ
 4 ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. Ἴδὲ, καὶ τὰ πλοῖα τηλικαῦτα ὄντα, καὶ
 ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστη πηδαλίῃ, ὅπερ
 ἂν ἡ ὀρμὴ τῆ εὐθύνοιο βέλῃται· ἔτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλι⊕ ἐσὶ, καὶ
 5 μεγαλαυχεῖ. Ἴδὲ, ὀλίγον πῦρ ἠλίκην ὕλην ἀνάπτει· καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ,
 6 ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. Οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν,
 ἡ σπιλῆσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλο-
 7 γιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης· πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἐρπε-
 8 τῶν τε καὶ ἐναλίω, δαμάσκει καὶ δεδάμασαι τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ· τὴν δὲ
 γλῶσσαν εἰδὲς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι, ἀκατάσχετον κακόν· μεσὴ ἰσθ-
 9 θανατηφόρος. Ἐν αὐτῇ εὐλογῶμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καλ-
 10 αράμεθα τὰς ἀνθρώπους τὰς καθ' ὁμοίωσιν Θεῶ γεγονότας· ἐκ τῆ αὐτῆς στό-
 μαλι⊕ ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Οὐ χρεὶ, ἀδελφοὶ με, ταῦτα ἔτω
 11 γίνεσθαι. Μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρῦει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν;
 12 Μὴ δύναται, ἀδελφοὶ με, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι, ἢ ἄμπελι⊕ σύκα· ἔτως
 εἶδε μία πηγὴ ἀλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.
 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπισήμων ἐν ὑμῖν; δεῖξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ
 14 ἔργα αὐτῆ ἐν πραύτητι σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχειε καὶ ἐριθείαν ἐν
 15 τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας; Οὐκ
 ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἀνωθεν καλερχομένη, ἀλλ' ἐπίγει⊕, ψυχικὴ, δαιμονιώ-
 16 δης. Ὅπερ γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶξ-
 17 μα. Ἡ δὲ ἀνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπιει-
 κής, εὐπειθής, μεσὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκρι⊕ καὶ ἀνυπόκρι⊕.
 18 Καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιῶσιν εἰρήνην.
- IV 1 ΠΟΘΕΝ πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; ἐκ ἐντεθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν
 2 τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε, καὶ ἐκ ἔχειτε· φονεύ-
 ετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ εἰ δύνασθε ἐπιλυχεῖν. μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, εἴ ἔχειτε [δὲ],

- 3 διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ ἔλαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε,
 4 ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσῃτε. Μοιχοὶ καὶ μοιψαλίδες, ἔκ οἴδατε
 ὅτι ἡ φιλία τῷ κόσμῳ, ἐχθρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν; ὃς ἂν ἔν βεβληθῆ φίλος εἶναι
 5 τῷ κόσμῳ, ἐχθρὸς τῷ Θεῷ καθίσταται. Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέ-
 6 γει· Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα, ὃ κατώκησεν ἐν ἡμῖν; Μείζονα δὲ
 δίδωσι χάριν· διὸ λέγει· Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσει, ταπεινοῖς δὲ
 7 δίδωσι χάριν. Ὑποτάγητε ἔν τῷ Θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύζεται
 8 ἀφ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγίει ὑμῖν· καθαρῖσατε χεῖρας, ἁμαρτω-
 9 λοι, καὶ ἀγνίσατε καρδίας, δίψυχοι· Ταλαιπωρήσατε καὶ πενήθησατε καὶ κλαύ-
 σατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μετασραφήτω, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.
 10 Ταπεινώθητε ἐνώπιον τῷ Κυρίῳ, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.
 11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλῶν ἀδελφῷ, καὶ κρίνων τὸν
 ἀδελφὸν αὐτῷ, καταλαλεῖ νόμον, καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, ἔκ εἰ
 12 ποιητῆς νόμον, ἀλλὰ κριτῆς. Εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμενος σωσαὶ καὶ
 ἀπολέσαι· σὺ τίς εἶ, ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;
 13 ΑΓΕ νῦν οἱ λέγοντες· Σήμερον καὶ αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν
 πόλιν, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ, ἐνιαυτὸν ἕνα, καὶ ἐμπορευσόμεθα, καὶ κερδήσωμεν,
 14 (οἷτινες ἔκ ἐπίσταθε τὸ τῆς αὔριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; ἀτμῖς γὰρ
 15 ἐστὶν ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη) ἀντὶ τῷ λέγειν
 ὑμᾶς· Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τῷτο ἢ ἐκεῖνο.
 16 Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πάντα καύχησις τοιαύτη,
 17 πονηρὰ ἐστίν. Εἰδότε ἔν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιῆντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.
 V I ΑΓΕ νῦν οἱ πλεῖστοι, κλαύσατε ἐλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν
 2 ταῖς ἐπερχομέναις. Ὁ πλεῖστος ὑμῶν σέσηπε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητό-
 3 θρωλα γέγονεν. Ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἴος αὐτῶν εἰς
 μαρτύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγγελαι τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ· ἐθησαυρίσατε
 4 ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἴδὲ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμνησάντων τὰς
 χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεσερημένος ἀφ' ὑμῶν, κρᾶζει· καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων
 εἰς

5 εἰς τὰ ὅσα Κυρίε σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
 6 ἐσπαταλήσατε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς· κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· ἐκ ἀντιτάσσειαι ὑμῖν·
 7 Μακροθυμήσατε ἔν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τῆ Κυρίε. Ἰδὲ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ, ἕως ἂν
 8 λάβῃ ὑετὸν πρῶϊμον καὶ ὄψιμον· μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, σπρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τῆ Κυρίε ἤγγικε. Μὴ σενάζετε κατ' ἀλλήλων,
 9 ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθήτε· ἰδὲ, ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. Ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας, ἀδελφοί μου, καὶ τῆς μακροθυμίας, τὰς προφῆτας
 10 οἱ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι Κυρίε. Ἰδὲ, μακαρίζομεν τὰς ὑπομένουσας· τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ ἠκύσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίε εἶδετε, ὅτι πολὺσπλαχνὸς ἐστὶν
 11 ὁ Κύριος καὶ οἰκίρμων. Πρὸ πάντων δὲ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν ἔρανον, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ,
 12 ναὶ, καὶ τὸ ἔ, ἔ· ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν·
 13 προσευχέσθω· εὐθυμῆ τις; ψαλλέτω. Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τὰς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν,
 14 ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τῆ Κυρίε. Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· καὶ ἁμαρτίας ἢ ποιηκῶς, ἀφεθήσεται αὐτῷ.
 15 Ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε· πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίη ἐνεργημένη.
 16 Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τῷ μὴ βρέξαι· καὶ ἐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτὸς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ. Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ ἔρανος ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάσθη τὸν καρπὸν αὐτῆς.
 17 Ἀδελφοί, εἴαν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτὸν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδὸς αὐτῆ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

- I. 1 **Π**ΕΤΡΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκκλησίᾳς (παρεπιδήμοις διασποραῖς
 2 Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας) κατὰ πρό-
 γνωσιν Θεοῦ πατρὸς ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ἐρανήσιμον αἴ-
 ματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.
 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ
 πολὺ αὐτῷ ἔλεος ἀναβεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ
 4 Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀφθάρτου καὶ ἀμίαντου καὶ ἀμάραντου, τελη-
 5 ρημένην ἐν ἔρανοις εἰς ὑμᾶς, τὰς ἐν δυνάμει Θεοῦ φερεμένας διὰ πίστεως,
 6 εἰς σωτηρίαν ἐτοιμὴν ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσ-
 7 θε, ὀλίγον ἄρτι (εἰ δέον ἐστὶ) λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς· ἵνα τὸ
 δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολὺ τιμιώτερον χρυσίῳ, τῷ ἀπολλυμένῳ, διὰ
 πυρὸς δὲ δοκιμαζόμενον, εὐρεθῆ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν ἀποκαλύ-
 8 ψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅν ἐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρῶντες, πι-
 9 σεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῳ κομιζόμενοι
 10 τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζη-
 τησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφηταὶ οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύ-
 11 σαντες· ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλω τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα
 Χριστοῦ, προμαρτυρούμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας·
 12 οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι ἔχ' ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνων αὐτὰ, ἀ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν
 διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ ἀποσαλέντι ἀπ' ἔρανοῦ,
 13 εἰς ᾧ ἐπιθυμῶσιν ἄγγελοι παρὰκύψαι. Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας
 τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσασθε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χά-
 ριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ.

- 14 Ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ
 15 ὑμῶν ἐπιθυμίαις· ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον, καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν

πάσῃ

- 16 πάση ἀναστροφῇ γενήθητε. Διότι γέγραπται· Ἅγιοι γένησθε, ὅτι ἐγὼ
 17 ἅγιός εἰμι. Καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπως κρίνοντα
 κατὰ τὸ ἐκάστω ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστροφῆς·
 18 εἰδότες ὅτι ἔφθαρτοῖς, ἀρτυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς μαλακίας ὑμῶν
 19 ἀναστροφῆς παροικιαρχότου· ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνῶ ἀμώμῃ καὶ ἀσίλῃ
 20 Χριστῷ· προεινωσμένοι μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσ-
 21 χάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς, τὰς δι' αὐτῶ πεισεύουλας εἰς Θεὸν τὸν ἐγγέ-
 ραυλα αὐτῶν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίσιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα
 22 εἶναι εἰς Θεόν. Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας
 διὰ Πνεύματος, εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους
 23 ἀγαπήσατε ἐκλενωῶς· ἀναγεγεννημένοι ἐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφ-
 24 θάρτε, διὰ λόγου ζωῆς Θεοῦ καὶ μένουλος εἰς τὸν αἰῶνα. Διότι πᾶσα σὰρξ
 ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος· ἐξηράνθη ὁ χόρτος,
 25 καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶ ἐξέπεσε· τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα· τῆτο
 II 1 δέ ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς. Ἀποθέμενοι ἔν πᾶσαν κακίαν
 2 καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καλακαλιὰς, ὡς ἀρτιγέν-
 νηλα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ ἀυξηθῆτε
 3 εἰς σωτηρίαν· εἶπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος.
 4 Πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασ-
 5 μένον, παρὰ δὲ Θεῶ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδο-
 μῆσθε, οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνεύχαι πνευματικὰς θυ-
 6 σίας, εὐπροσδέχους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διότι περιέχει ἐν τῇ γρα-
 φῇ· Ἰδὲ, τίθημι ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πι-
 7 σεύων ἐπ' αὐτῷ, ἔ μὴ καταισχυθῆ. Ὑμῖν ἔν ἡ τιμὴ τοῖς πεισεύουσιν·
 ἀπειθῶσι δὲ, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομῆντες, ἔτος ἐγενήθη εἰς κε-
 8 φαλὴν γωνίας, καὶ λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα σκανδάλης· οἱ προσκόπη-
 9 σι, τῷ λόγῳ ἀπειθῶντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. Ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτὸν, βα-
 σίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν· ὅπως τὰς ἀρετὰς
 ἐξαγάγῃτε

10 ἐξαγγέλιε τῷ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτῷ φῶς· οἱ
ποτὲ ἔλαος, νῦν δὲ λαὸς Θεῶ· οἱ ἐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

11 ΑΓΑΠΗΤΟΙ, παρακαλῶ ὡς παροίκους ἢ παρεπιδήμους, ἀπέχεσθαι
12 τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· τὴν ἀνασρο-
φὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλῆν· ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς
κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες, δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ
13 ἐπισκοπῆς. Ὑποτάγητε ἔν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει, διὰ τὸν Κύριον· εἴτε
14 βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι· εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' αὐτῷ πεμπομένοις εἰς ἐκδί-
15 κησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ὅτι ἕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τῷ
16 Θεῷ, ἀγαθοποιῆσας φιμῶν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· ὡς ἐλευ-
θεροί, ἢ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς
17 δῶλοι Θεῶ. Πάντας τιμήσατε· τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν Θεὸν φο-
βῆσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

18 Οἱ οἰκέται, ὑπολασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, ἔμνον τοῖς
19 ἀγαθοῖς ἢ ἐπεικέσιν, ἀλλὰ ἢ τοῖς σχολιοῖς. Τῷτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ
20 συνέδησιν Θεῶ ὑποφέρει τις λύπας, πάσχων ἀδίκως. Ποῖον γὰρ κλέϑ,·
εἰ ἀμαρτιάνους ἢ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιῶντες ἢ
21 πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τῷτο χάρις παρὰ Θεῶ. Εἰς τῷτο γὰρ ἐκλήθητε,
ὅτι ἢ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπα-
22 κολυθῆσῃε τοῖς ἴχνεσιν αὐτῷ· ὃς ἀμαρτιάν ἐκ ἐποίησεν, ἐδὲ εὐρέθη δόλϑ
23 ἐν τῷ σώματι αὐτῷ· ὃς λαιδορέμενος ἐκ ἀντελαιδόρει, πάσχων ἐκ ἠπέλει·
24 παρεδίδω δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· ὃς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεκεν ἐν
τῷ σώματι αὐτῷ ἐπὶ τὸ ξύλον· ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιο-
25 σύνη ζήσωμεν· ἔ τῷ μάλωπι αὐτῷ ἰάθηε. Ἦτε γὰρ ὡς πρὸβαλα πλανώ-
μενα· ἀλλ' ἐπεσράφηε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα ἢ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

III 1 ΟΜΟΙΩΣ αἱ γυναῖκες, ὑπολασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα ἢ εἰ
τινες ἀπειθῶσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀνασροφῆς ἀνευ λόγου κερ-
2 δηθήσωλα· ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνήν ἀνασροφὴν ὑμῶν. Ὡν ἔσω

ἔχ ὁ ἕξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν, ἢ περιθέσεως χρυσίων, ἢ ἐνδύσεως ἱματίων
 4 κόσμος· ἀλλ' ὁ κρυπλὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τῆ προση-
 5 ἢ ἡσυχίᾳ πνεύματος, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον τῆ Θεῶ πολυηλές. Οὕτω γὰρ ποιε
 ἢ αἱ ἅγιοι γυναῖκες, αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεὸν, ἐκόσμων ἑαυτὰς, ὑποτασσ
 6 σόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν· ὡς Σάρρα ὑπήκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐ-
 τὸν καλεῖσα· ἧς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιῆσαι, ἢ μὴ φοβέμεναι μηδεμί-
 7 αν πλῆθυσιν. Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικεῖντες κατὰ γνώσιν, ὡς ἀσθενεστέρω
 σκευεῖ τῷ γυναικίῳ ἀπονέμουτες τιμὴν, ὡς ἢ συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς,
 εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν.
 8 Τὸ δὲ τέλει, πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι,
 9 φιλόφρονες· μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακῆ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας·
 τὸνανθίον δὲ, εὐλογεῖντες· εἰδότες ὅτι εἰς τῆτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κλη-
 10 ρονομήσητε. Ὁ γὰρ θέλων ζῶν ἀγαπᾶν, ἢ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυ-
 σάτω τὴν γλῶσσαν αὐτῆ ἀπὸ κακῆ, ἢ χεῖλη αὐτῆ τῆ μὴ λαλῆσαι δόλον.
 11 Ἐκκλινάτω ἀπὸ κακῆ, ἢ ποιησάτω ἀγαθόν· ζητησάτω εἰρήνην, ἢ διωξάτω
 12 αὐτήν. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, ἢ ἅτα αὐτῆ εἰς δέησιν αὐ-
 13 τῶν· πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιῶντας κακά. Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς,
 14 ἐὰν τῆ ἀγαθῆ μιμηταὶ γένησθε; Ἀλλ' εἰ ἢ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην,
 μακάριοι· τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε· κύριον δὲ
 τὸν Θεὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.
 15 Ἔτοιμοι δὲ αἰεὶ πρὸς ἀπολογία, παντὶ τῷ αἰτῶντι ὑμᾶς λόγον περὶ
 16 τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πραύτητος ἢ φόβου· συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν
 ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κκοποιῶν, καλαισχυνηθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες
 17 ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφῆν. Κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιῶντας, εἰ
 18 θέλοι τὸ θέλημα τῆ Θεῶ, πάσχειν, ἢ κακοποιῶντας· ὅτι ἢ Χριστὸς ἄπαξ
 περὶ ἀμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιον ὑπὲρ ἀδίκων· ἵνα ἡμᾶς προσαγάγη τῷ
 19 Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ [τῷ] πνεύματι· ἐν ᾧ ἢ τοῖς ἐν
 20 φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε ἀπεξεδέχετο ἢ
 τῆ Θεῶ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε, κατασκευαζομένης κιβωτῆ, εἰς ἣν
 3. ὀλίγοι.

- 21 ὀλίγαι, τετῆσιν ὀλίῳ, ψυχὰι διεσώθησαν δι' ὕδατος. Ὁ ἀντίτυπον νῦν καὶ
 ἡμᾶς σώζει βάπτισμα, ἢ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπε, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς
- 22 ἐπερώτημα εἰς Θεὸν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ,
 πορευθεὶς εἰς ἔρανδον, ὑπολαγέλων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.
- IV 1 Χριστὸς ἔν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλί-
 2 σασθε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκί, πέπαυται ἀμαρτίας· εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων
 ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκί βιώσαι χρόνον.
- 3 Ἀρκηλὸς γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τοῦ θελήματος τῶν ἐθνῶν
 κατεργάσασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις,
 4 κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολαλρείαις· ἐν ᾧ ξενίζονται, μὴ συλρε-
 5 χόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημῶνες· οἱ ἀπο-
 6 δώσασιν λόγον τῷ ἑτοιμῶς ἔχοντι κρίναι ζῶντας· καὶ νεκρούς. Εἰς τῆτο γὰρ
 καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπου σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ
 Θεὸν πνεύματι.
- 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἡγήρικε. σωφρονήσατε ἔν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευ-
 8 χὰς. Πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτὸς ἀγάπην ἐκλήνη ἔχουτες· ὅτι ἡ ἀγά-
 9 πη καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν. Φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους, ἀνευ γογγυσμῶν.
- 10 Ἐκαστος καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτὸς αὐτὸ διακονῶντες, ὡς καλοὶ οἰ-
 11 κονόμοι ποιικίλης χάριτος Θεοῦ. Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις δια-
 κονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμήν.
- 12 Ἀγαπητοὶ, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γι-
 13 νομένη, ὡς ξένος ὑμῖν συμβαίνοισι· ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ
 παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε
- 14 ἀγαλλιωμένοι. Εἰ ὀνειδίξεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι· ὅτι τὸ τῆς
 δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται· κατὰ μὲν αὐτὸς βλασ-
 15 φημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. Μὴ γὰρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φο-
 16 νεύς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιός, ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος· εἰ δὲ ὡς Χριστιανός,
 17 μὴ αἰσχυνέσθω, δοξάζεται δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ μέρει τέτῳ. Ὅτι ὁ καιρὸς

τῷ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τῷ οἴκῳ τῷ Θεῷ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί
 18 τὸ τέλος τῶν ἀπειθόντων τῷ τῷ Θεῷ εὐαγγελίῳ; Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόνος
 19 σώζεται, ὁ ἀσεβὴς ἢ ἀμαρτωλὸς πῶς φανείται; Ὡστε ἢ οἱ πάσχοντες
 κατὰ τὸ θέλημα τῷ Θεῷ, ὡς πριστῶ κλιστῆ παραλίθῃσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυ-
 τῶν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

V I ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥΣ τὲς ἐν ἡμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος ἢ μάρ-
 τυς τῶν τῷ Χριστῷ παθημάτων, ὁ ἢ τῆς μελλέσης ἀποκαλύψεσθαι δόξης
 2 κοινωνός, ποιμάνετε τὸ ἐν ἡμῖν ποιμνιον τῷ Θεῷ, ἐπισκοπεῦντες μὴ ἀναγ-
 3 καστῶς, ἀλλ' ἐκκυσίως· μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως· μηδ' ὡς καλ-
 4 ακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τῷ ποιμνίῳ· ἢ φανερωθέν-
 τος τῷ ἀρχιεπιμένονος, κομιεῖσθε τὸν ἁμαρταντίνον τῆς δόξης σέφανον.

5 Ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις. πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑπο-
 τασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐκκομῶσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνους
 6 ἀντιτάσσει, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. Ταπεινώθητε ἔν ὑπὸ τὴν κρα-
 7 ταιᾶν χεῖρα τῷ Θεῷ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ· πᾶσαν τὴν μέριμναν
 ὑμῶν ἐπιρέψαμι ἐπ' αὐτὸν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν.

8 Νήψατε, γρηγορήσατε· [ὅτι] ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων ὠρυό-
 9 μενος, περιπατεῖ, ζητῶν τίνα καταπή· ὃ ἀντίστητε σερεοὶ τῇ πίσει, εἰδότες
 τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῆ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιηλεῖσθαι.

10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτῷ δόξαν
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρίσαι ὑμᾶς, σθενώ-
 11 σαι, θεμελιώσαι. Αὐτῷ ἢ δόξα, ἢ τὸ κράτος εἰς τὲς αἰῶνας τῶν αἰώ-
 νων. Ἀμήν.

12 Διὰ Σιλβανῶ ὑμῖν τῷ πριστῷ ἀδελφῷ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγρα-
 ψα, παρακαλῶν ἢ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τῷ Θεῷ, εἰς ἣν
 13 ἐστῆκατε. Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς ἢ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτῆ, ἢ Μάρκῳ ὁ υἱός
 14 μου. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

- I. 1 **Σ**ΥΜΕΩΝ Πέτρος, δούλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ἰσότημον
 2 ἡμῖν λαχοῖσι πῖσιν ἐν δικαιοσύνῃ τῷ Θεῷ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ
 Χριστοῦ· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖ ἐν ἐπιγνώσει τῷ Θεῷ, καὶ Ἰησοῦ τῷ
 Κυρίῳ ἡμῶν.
 3 Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς Θείας δυνάμεως αὐτῷ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν
 δεδωρημένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τῷ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς·
 4 (δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τέτων
 γένησθε Θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ
 5 φθορᾶς) καὶ αὐτὸ τέτο δὲ σπευδὴν πᾶσαν παραισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε
 6 ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνώσιν, ἐν δὲ τῇ γνώσει
 τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐ-
 7 σέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν
 8 ἀγάπην. Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα, καὶ πλεονάζοντα, ἐκ ἀργῶν ἐδὲ
 9 ἀκάρπες καθίστησιν εἰς τὴν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐπίγνωσιν· ὧ γὰρ
 10 τῶν πάλαι αὐτῷ ἀμαρτιῶν. Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπευδάσατε βεβαίαν
 11 σῆνέ ποτε. Οὕτω γὰρ πλεσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν
 αἰώνιον βασιλείαν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 12 Διὸ ἐκ ἀμελήσω ὑμᾶς αἰεὶ ὑπομιμνήσκειν περὶ τέτων, καίπερ εἰδόμενος,
 13 καὶ ἐσηρμυμένος ἐν τῇ παρῆσῃ ἀληθείᾳ. Δίκαιον δὲ ἠγάπησα, ἐφ' ὅσον εἰμὶ
 14 ἐν τέτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει· εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν
 ἡ ἀπόθεσις τῷ σκηνώματι, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδή-

15 λωσέ μοι. Σπευδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἕξοδον, τὴν τέτων μνήμην ποιῆσθαι.

16 Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολοθήσαντες ἐνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρρησίαν, ἀλλ' ἐπόηται γεννηθέντες τῆς
 17 ἐκείνου μεγαλειότητος. Λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεπῆς δόξης· Οὗτός ἐστιν
 18 ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς
 19 ἠέκασαμεν ἐξ ἕρανθ' ἐνεχθείσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ· καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ὃ καλῶς ποιῆτε προσέχοντες, ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως ἧ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ φασφόρος
 20 ἀναλείπη ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τῆτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πάντα προ-
 21 φητεία γραφῆς, ἰδίας ἐπιλύσεως εἰ γίνεσθαι. Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη πρὸς προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματι ἁγίῳ φερόμενοι ἐλάλησαν [οἱ] ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

II 1 ΕΓΕΝΟΝΤΟ δὲ καὶ ψευδοπροφηταὶ ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγορά-
 2 σαυα αὐτὰς δεσπότην ἀρνέμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν.
 3 Καὶ πολλοὶ ἐξακολοθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' ἧς ἡ ὁδὸς τῆς ἀλη-
 4 θείας βλασφημηθήσεται, καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλάστοις λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι ἐκ ἀρχῆς, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν εἰς νῦν ἔσται. Εἰ
 5 γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων ἐκ ἐφέσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζήφου ταρ-
 6 τάρωσας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρημένους· καὶ ἀρχαῖς κόσμου ἐκ ἐφέσατο, ἀλλ' ὄγδοον Νῦν δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατὰ κλυτὸν κόσμῳ ἀσεβῶν
 7 ἐπάξας· καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας κατὰ σφοδρῆ κατέκρινεν,
 8 ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς· καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονέμενον ὑπὸ
 9 τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς, ἐξῆύσατο· (βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ, ὁ δίκαιος ἔγκαλοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν.) Οἷς Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ χειρασμῶν ῥύσεται,
 ἀδίκους

- 10 ἀδίκως δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν· μάλιστα δὲ τὰς ὀπίσω
 σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμῶ πορευομένους, ἢ κυριότητος καταφρονεῦντας·
 11 τολμηλαὶ αὐθάδεις, δόξας ἔτρεμυσι βλασφημεῦντες· ὅπως ἄγγελοι ἰσχυροὶ ἢ
 δυνάμει μείζονες ὄντες, ἔφέρουσι κατὰ αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρί-
 12 σιν. Οὗτοι δὲ, ὡς ἄλογα ζῶα φυσικὰ, γεγεννημένα εἰς ἄλωσιν ἢ φθορὰν,
 13 ἐν οἷς ἀγνοῶσι βλασφημεῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καλαφθαρήσονται· κομι-
 ἔμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἠγάπησαν τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῆν, σπῖλοι ἢ μω-
 14 μοι, ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχέμενοι ὑμῖν, ὀφθαλμοὺς
 ἔχοντες μετὰ μοιχαλίδος, ἢ ἀκαλαπαύτους ἀμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς
 ἀσηρῆλους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, κατάρτας τέκνα·
 15 καταλιπόντες [τὴν] εὐθείαν ὁδὸν, ἐπλανήθησαν, ἐξακολογησάντες τῇ ὁδῷ τῇ
 16 Βαλαὰμ τῷ Βοσὸρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν· ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας
 παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωνον, ἐν ἀνθρώπῳ φωνῇ φθεγξάμενον, ἐκάλυσε
 17 τὴν τῷ προφῆτῃ παραφροσίαν. Οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ
 18 λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζέφυρος τῷ σκότειος εἰς αἰῶνα τετήρηται. Ὑπέ-
 ροικα γὰρ μαλαϊότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν, ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς, [ἐν]
 19 ἀσελγείαις, τὰς ὅπως ἀποφυγόντας τὰς ἐν πλάνῃ ἀνασχεφομένους· ἐλευθε-
 ρίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δὲ οἱ ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὧ γὰρ τις
 20 ἠτήρηται, τέτω ἢ δεδέλωται. Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τῷ κόσμῳ
 ἐν ἐπινώσει τῷ Κυρίῳ ἢ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τέτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέν-
 21 τες ἠτῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχαλα χείρονα τῶν πρώτων. Κρεῖττον
 γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεινωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπινωῆσιν ἐπισρέ-
 22 ψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. Συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ
 τῆς ἀληθοῦς παρομιίας· Κύων ἐπισρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέεραμα· καὶ ὅτι
 λυσαμένη, εἰς κύλισμα βορβόρου.
- III 1 ΤΑΥΤΗΝ ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολὴν, ἐν αἷς διε-
 2 γέρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν· μνησθῆναι τῶν προειρημέ-
 νων ρημάτων ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν, ἢ τῆς τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς

3 τῷ Κυρίῳ καὶ σωτήριος· τὸτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλείπονται ἐπ' ἐσχάτῃ
 4 τῶν ἡμερῶν ἐμπαΐλαι, κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι· καὶ
 λέγοντες· Πῶς ἔσιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρασείας αὐτῶ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πα-
 5 τέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα ἔτι διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. Λανθάνει γὰρ
 αὐτοὺς τὸτο θελοντας, ὅτι ἕρανοι ἦσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ ἐξ ὕδατος· καὶ δι'
 6 ὕδατος συνεσῶσα, τῷ τῷ Θεῷ λόγῳ· δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατεκλυσ-
 7 θῆς ἀπόλωε· οἱ δὲ νῦν ἕρανοι καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ
 8 πυρὶ, τηρέμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. Ἐν
 δὲ τὸτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς
 9 χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. Οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγ-
 γελίας, (ὡς τινες βραδυῖητα ἠγῶνται) ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βε-
 10 λόμενός τις ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. Ἦξει δὲ
 ἡ ἡμέρα Κυρίῳ ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ, ἐν ἣ ὁ ἕρανος ῥοιζηδὸν παρελεύσονται,
 σοιχεῖα δὲ καυσέμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται.
 11 Τέτων ἔν πάντων λυομένων, ποταπὸς δεῖ ὑπάσχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀνα-
 12 στροφαῖς καὶ εὐσεβείαις· προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρασείαν τῆς τῷ
 Θεῷ ἡμέρας, δι' ἣν ἕρανοι πυρέμενοι λυθήσονται, καὶ σοιχεῖα καυσέμενα
 13 τήκεται; Καινὸς δὲ ἕρανος καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτῷ προσ-
 14 δοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διὸ, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες,
 15 σπεδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμάμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ· καὶ τὴν τῷ Κυρίῳ
 ἡμῶν μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἠγῶσθε· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς
 16 Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δεθείσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν· ὡς καὶ ἐν πάσαις
 ταῖς ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τέτων, ἐν οἷς ἔσι δυσνόητά τινα, ἀ-
 οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀσήμενοι σβεβῶσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδί-
 17 αν αὐτῶν ἀπόλειαν. Ὑμεῖς ἔν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες, φυλάσσεσθε
 ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τῷ ἰδίῳ σερῖμα.
 18 Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τῷ Κυρίῳ ἡμῶν καὶ σωτήριος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

I. 1 **Ο** ΗΝ ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐώρακαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν,
 2 ὃ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τῆς λέξεως τῆς
 ζωῆς· (καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη· καὶ ἐώρακαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλο-
 3 μεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα, καὶ ἐφανερώθη
 ἡμῖν)· ὃ ἐώρακαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινω-
 4 νίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τῷ πατρὶ καὶ μετὰ
 5 τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν
 6 ἢ πεπληρωμένη. Καὶ ἐστὶν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ
 ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστὶ, καὶ σκότια ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν ἕδεμία.
 7 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατοῦ-
 8 μεν, ψευδοῦμεθα, καὶ οὐ ποιῶμεν τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατοῦ-
 9 μεν, ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα
 10 Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας. Ἐὰν εἴ-
 πωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἐαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν
 ἡμῖν. Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶ καὶ δίκαιος, ἵνα
 ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας, καὶ καθαρῶσιν ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. Ἐὰν εἴ-
 πωμεν ὅτι οὐκ ἠμαρτήκαμεν, ψεύσῃν ποιῶμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ
 οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

II 1 **ΤΕΚΝΙΑ** μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμαρτήσῃτε· καὶ ἐὰν τις ἀμαρ-
 2 τῆ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον. Καὶ
 αὐτοῦ ἰλασμός ἐστι περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν· οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μό-
 3 νον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλης τῆς κόσμου. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκα-
 4 μεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Ὁ λέγων, ἐγνώκα αὐτὸν, καὶ
 5 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύσεσθαι ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ὅς
 δ' ἂν

δ' ἂν τηρῆ αὐτῆ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τάτῳ ἡ ἀγάπη τῆ Θεῶ τέλειώσῃαι.
 6 ἐν τάτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν. Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένει, ὀφεί-
 7 λει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς ἕτως περιπαλεῖν. Ἀδελφοὶ, ἐκ
 ἐντολῆν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολῆν παλαιάν, ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς.
 8 ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκέσατε ἀπ' ἀρχῆς. Πάλιν ἐντολῆν
 καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν ὑμῖν· ὅτι ἡ σκολία πα-
 9 ράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι,
 10 καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ μισῶν, ἐν τῇ σκολίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. Ὁ ἀγαπῶν τὸν
 11 ἀδελφὸν αὐτῆ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ ἐκ ἔστιν. Ὁ δὲ
 μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ, ἐν τῇ σκολίᾳ ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ σκολίᾳ περιπαλεῖ, καὶ ἐκ
 12 οἶδε πῶς ὑπάγει, ὅτι ἡ σκολία ἐτύφλωσε τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῆ. Γράφω
 ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἀμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτῆ.
 13 ΓΡΑΦΩ ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νε-
 14 ανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. Ἐγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε
 τὸν πατέρα. Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἐγρα-
 ψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἔσε, καὶ ὁ λόγος τῆ Θεῶ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ
 15 νενικήκατε τὸν πονηρόν. Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσ-
 16 μῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τῆ παρὰ ἐν αὐτῷ· ὅτι
 πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν,
 17 καὶ ἡ ἀλαζονεία τῆ βίῃ, ἐκ ἔστιν ἐκ τῆ παρὰ, ἀλλ' ἐκ τῆ κόσμου ἐστὶ. Καὶ
 ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτῆ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τῆ Θεῶ,
 18 μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστὶ· καὶ καθὼς ἠκέσατε ὅτι ὁ
 ἀντίχριστος ἐρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκο-
 19 μεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστὶν. Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ' ἐκ ἡσάν ἐξ ἡμῶν· εἰ
 γὰρ ἡσάν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι
 20 ἐκ εἰσὶ πᾶντες ἐξ ἡμῶν. Καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τῆ ἀγίας, καὶ οἶδατε
 21 πάντα. Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι ἐκ οἶδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἶδατε
 22 αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας ἐκ ἔστι. Τίς ἐστὶν ὁ ψεύσης, εἰ

μὴ ὁ ἀρνέμενος ὅτι Ἰησοῦς ἐκ ἔσιν ὁ Χριστός; ἕτός ἐσιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ
 23 ἀρνέμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. Πᾶς ὁ ἀρνέμενος τὸν υἱόν, εἰδὲ τὸν
 24 πατέρα ἔχει. Ὑμεῖς οὖν ὁ ἠκέσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω· εἰάν ἐν
 ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκέσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεί-
 25 τε. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐτὸς ἐπηγγέλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν
 26,27 αἰώνιον. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. Καὶ ὑμεῖς
 τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρείαν ἔχειτε ἵνα τις
 διδάσκη ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ
 ἀληθές ἐστι, καὶ οὐκ ἐστὶ ψεῦδος· καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μενεῖτε ἐν αὐτῷ.
 28 Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα ὅταν φανερωθῆ, ἔχωμεν παρρησίαν,
 29 καὶ μὴ αἰσχυρθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῇ παρρησίᾳ αὐτοῦ. Ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δί-
 καιός ἐστι, γινώσκειτε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γεγεννηταί.

III 1 **ΙΔΕΤΕ** ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κλη-
 2 θῶμεν. διὰ τῆτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. Ἀγαπη-
 τοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐκ ἐφανερῶθη τί ἐσόμεθα· οἶδαμεν δὲ ὅτι
 3 εἰάν φανερωθῆ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστι. Καὶ
 πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ, ἀγνίζει ἑαυτὸν, καθὼς ἐκεῖνος
 4 ἀγνός ἐστι. Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἀμαρ-
 5 τία ἐστὶν ἡ ἀνομία. Καὶ οἶδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερῶθη, ἵνα τὰς ἀμαρτίας
 6 ἡμῶν ἄρῃ· καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶ. Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων, οὐκ ἀμαρ-
 7 τάνει· πᾶς ὁ ἀμαρτάνων, οὐκ ἐώρακεν αὐτόν, εἰδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. Τεκνία,
 μηδεὶς πλανᾷ ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖ-
 8 νος δίκαιός ἐστιν. Ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, ἐκ τῆ διαβόλου ἐστίν· ὅτι ἀπ'
 ἀρχῆς ὁ διάβολος ἀμαρτάνει. εἰς τῆτο ἐφανερῶθη ὁ υἱὸς τῆ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ
 9 τὰ ἔργα τῆ διαβόλου. Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τῆ Θεοῦ, ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ,
 ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τῆ Θεοῦ
 10 γεγεννηταί. Ἐν τῆτω φανερά ἐστι τὰ τέκνα τῆ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τῆ δια-
 βόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν

11 τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκέσασθε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα
 12 ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. Οὐ καθὼς Καὶν ἐκ τῆς πονηρῆς ἦν, καὶ ἐσφαξε τὸν
 ἀδελφὸν αὐτῷ· καὶ χάριν τίνος ἐσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτῆς πονηρὰ
 13 ἦν, τὰ δὲ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, δίκαια. Μὴ θαυμάζειτε, ἀδελφοί μου, εἰ μισοῖ
 14 ὑμᾶς ὁ κόσμος. Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μελαβεθήκαμεν ἐκ τῆς θανάτου εἰς τὴν
 ζῶν, ὅτι ἀγαπῶμεν τὰς ἀδελφάς· ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ
 15 θανάτῳ. Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ, ἀνθρωποκλόνος ἐστὶ· καὶ οἶδατε
 16 ὅτι πᾶς ἀνθρωποκλόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. Ἐν τούτῳ
 ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἔθηκε· καὶ
 17 ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. Ὃς δ' ἂν ἔχῃ
 τὸν βίον τῆς κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς χρεῖαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ
 τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, πῶς ἡ ἀγάπη τῆς Θεῆς μένει ἐν αὐτῷ;
 18,19 Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. Καὶ
 ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμὲν, καὶ ἐμπροσθεν αὐτῆς παύσο-
 20 μεν τὰς καρδίας ἡμῶν, ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδιά, ὅτι μείζων
 21 ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα. Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρ-
 22 δία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ
 ὁ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτῆς, ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτῆς τηροῦμεν, καὶ
 23 τὰ ἄρεσά ἐνώπιον αὐτῆς ποιῶμεν. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτῆς, ἵνα πι-
 σεύσωμεν τῷ ὀνόματι τῆς υἱῆς αὐτῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους,
 24 καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολάς αὐτῆς, ἐν αὐτῷ
 μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τῆς
 Πνεύματος ἧς ἡμῖν ἔδωκεν.

IV 1 ΑΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ
 πνεύματα, εἰ ἐκ τῆς Θεῆς ἐστὶν· ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν
 2 εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ Πνεῦμα τῆς Θεῆς· πᾶν πνεῦμα
 3 ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τῆς Θεῆς ἐστὶ. Καὶ πᾶν
 πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τῆς Θεῆς

4 ἐκ ἑσὶ καὶ τὸ ἐστὶ τὸ τῷ ἀντιχρῖστῳ, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ
 5 κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. Ὑμεῖς ἐκ τῷ Θεῷ ἐσε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς· ὅτι
 6 τοῦ ἐκ τῷ κόσμῳ λαλήσει, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. Ἡμεῖς ἐκ τῷ Θεῷ ἐσ-
 7 μεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμῶν· ὃς ἐκ ἑσὶν ἐκ τῷ Θεῷ, ἐκ ἀκούει
 8 ἡμῶν· ἐκ τῆς γινώσκου τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς
 9 ἀγάπης. Ἀγαπήτοι, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τῷ Θεῷ ἐστὶ·
 10 καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τῷ Θεῷ γεγέννηται, καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. Ὁ μὴ
 11 ἀγαπῶν, ἐκ ἔγνω τὸν Θεόν· ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. Ἐν τῷ ἐφανε-
 12 ρώθη ἡ ἀγάπη τῷ Θεῷ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλ-
 13 κεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. Ἐν τῷ ἐστὶν ἡ
 14 ἀγάπη, ἔχ' ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν
 15 ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγα-
 16 πητοὶ, εἰ ἔτις ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγα-
 17 πᾶν. Θεὸν ἔδειξεν πῶποτε τεθέαται. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν
 18 ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. Ἐν τῷ γι-
 19 νώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τῷ Πνεύματι
 αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.

14 Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα, καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν
 15 σωτῆρα τῷ κόσμῳ. Ὁς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τῷ Θεῷ, ὁ
 16 Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πε-
 17 πιστεύσαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ· καὶ ὁ
 18 μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

17 Ἐν τῷ τετελειώθη ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ
 18 ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τέ-
 19 τῳ. Φόβος· ἐκ ἑσὶν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν
 φόβον· ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει· ὁ δὲ φοβούμενος ἔτετελειώθη ἐν τῇ
 19 ἀγάπῃ. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.

Ἐάν

- 20 Ἐάν τις εἴπῃ· Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, ἢ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ μισῶ, ψεύστης
 ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ ὃν εἶδεν, τὸν Θεὸν ὃν οὐκ εἶ-
 21 ρακε, πῶς δύναται ἀγαπᾶν; Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτῆ,
 ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ ἢ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ.
- V 1 ΠΑΣ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ Χριστός, ἐκ τῆ Θεῶ γεγέννηται· ἢ
 2 πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα, ἀγαπᾷ ἢ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτῆ. Ἐν
 τῷ γινώσκωμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τῆ Θεῶ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγα-
 3 πῶμεν, ἢ τὰς ἐντολὰς αὐτῆ τηρῶμεν. Αὕτη γὰρ ἐστίν ἡ ἀγάπη τῆ Θεῶ,
 4 ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτῆ τηρῶμεν· ἢ αἱ ἐντολαὶ αὐτῆ βραβεῖαι οὐκ εἰσίν. Ὅτι
 5 πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆ Θεῶ, νικᾷ τὸν κόσμον· ἢ αὕτη ἐστίν ἡ νίκη ἢ
 6 νικήσασα τὸν κόσμον, ἢ πῖσις ἡμῶν. Τίς ἐστίν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ
 ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ υἱὸς τῆ Θεῶ;
- 6 Οὗτός ἐστίν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος ἢ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐκ ἐν τῷ
 ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι ἢ τῷ αἵματι· ἢ τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυ-
 7 ρῶν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστίν ἡ ἀλήθεια. Ὅτι τρεῖς εἰσίν οἱ μαρτυρῶντες [ἐν
 τῷ ἔρανω, ὁ Παῖς, ὁ Λόγος, ἢ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· ἢ ἕτοι οἱ τρεῖς ἐν
 8 εἰσι. Καὶ τρεῖς εἰσίν οἱ μαρτυρῶντες ἐν τῇ γῆ,] τὸ πνεῦμα, ἢ τὸ ὕδωρ,
 9 ἢ τὸ αἷμα· ἢ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσίν. Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων
 λαμβάνομεν, ἢ μαρτυρία τῆ Θεῶ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστίν ἡ μαρτυρία
 10 τῆ Θεῶ, ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τῆ υἱῆ αὐτῆ. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τῆ
 Θεῶ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύστην πε-
 11 ποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἐπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ
 Θεὸς περὶ τῆ υἱῆ αὐτῆ. Καὶ αὕτη ἐστίν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον
 12 ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός· ἢ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτῆ ἐστίν. Ὁ ἔχων τὸν
 υἱὸν, ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τῆ Θεῶ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.
- 13 ΤΑΥΤΑ ἔγραψα ὑμῖν, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τῆ υἱῆ τῆ Θεῶ·
 ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, ἢ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τῆ υἱῆ τῆ
 14 Θεῶ. Καὶ αὕτη ἐστίν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἐάν τι αἰ-
 τώμεθα

- 15 τώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτῆ, ἀκείη ἡμῶν· καὶ εἰάν οἶδαμεν ὅτι ἀκείη ἡμῶν,
ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματά αὐτῆ καὶ ἠτήκαμεν παρ' αὐτῆ.
- 16 Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ ἀμαρτάνοντα ἀμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον,
αἰτήσῃ, καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἀμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἀμαρ-
17 τία πρὸς θάνατον· ἐπερὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. Πᾶσα ἀδικία
18 ἀμαρτία ἐστὶ· καὶ ἔστιν ἀμαρτία καὶ πρὸς θάνατον. Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γε-
γεννημένος ἐκ τῆ Θεῆ, ἐχ ἀμαρτάνει· ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τῆ Θεῆ, τηρεῖ
19 ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐχ ἀπίεῖν αὐτῆ. Οἶδαμεν ὅτι ἐκ τῆ Θεῆ ἐσμεν, καὶ
20 ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τῆ Θεῆ ἦκει,
καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ
ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτῆ Ἰησοῦ Χριστῷ. Ἔτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, καὶ ἡ ζωὴ
21 αἰῶνι. Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

- I. 1 **Ο** ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐκλεκτῆ Κυρία, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, ἔς ἐγὼ
ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες
2 τὴν ἀλήθειαν· διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσαι εἰς
3 τὸν αἰῶνα· ἔσαι μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεῆ πατρὸς, καὶ
παρὰ Κυρία Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆ υἱῆ τῆ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.
- 4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σε περιπατῶντα ἐν ἀληθείᾳ,
5 καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τῆ πατρὸς. Καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, Κυρία, ἐχ
ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶ-
6 μεν ἀλλήλους. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντο-
λάς αὐτῆ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς ἠκούσαμε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ
περιπατήτε·

- 7 περιπαλήητε· ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογῶν-
 8 τες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· ἕτος ἐστὶν ὁ πλάνος ἢ ὁ ἀντίχρι-
 9 στος. Βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἀ εἰρησάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν
 10 πλήρη ἀπολάβωμεν. Πᾶς ὁ παραβαίνων, ἢ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τῆ
 11 Χριστοῦ, Θεὸν ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τῆ Χριστοῦ, ἕτος ἢ τὸν πατέρα
 12 ἢ τὸν υἱὸν ἔχει. Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, ἢ ταύτην τὴν διδαχὴν ἔ-
 13 φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, ἢ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· ὁ γὰρ
 λέγων αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.
 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, ἐκ ἡβελήθην διὰ χάρτε ἢ μέλαν, ἀλλὰ
 ἐλπίζω εἰσελθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἢ σῶμα πρὸς σῶμα λαλήσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν
 ἢ πεπληρωμένη. Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς Ἐκ-
 κληῆς. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
 ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΤΡΙΤΗ.

- I. 1 **Ο** ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ Γαίῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.
 2 Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐδοῦσθαι ἢ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐ-
 3 δοῦναι σε ἡ ψυχῇ. Ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν, ἢ μαρτυρῶν-
 4 των σε τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. Μειζότεραν τέτων
 5 ἐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖν. Ἀγα-
 6 πητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ εἰς ἐργάση εἰς τὰς ἀδελφὰς ἢ εἰς τὰς ξένους, οἱ
 ἐμαρτύρησάν σε τῇ ἀγάπῃ ἐνάπιον ἐκκλησίας· ἔς καλῶς ποιήσεις προπέμ-
 7 ψας ἀξίως τῆ Θεοῦ. Ὑπὲρ γὰρ τῆ ὀνόματος [αὐτοῦ] ἐξῆλθον, μηδὲν λαμ-
 8 βάνουτες, ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. Ἡμεῖς ἔν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τὰς τοιούτους,
 9 ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. Ἐγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλο-
 10 πρῶτεύων αὐτῶν Διοτρεφῆς ἐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. Διὰ τὸτο, εἰάν ἐλθῶ,
 ὑπομνήσω αὐτῷ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς· ἢ μὴ
 ἀρκόμενος ἐπὶ τέτοις, ἕτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τὰς ἀδελφὰς, ἢ τὰς βελομέ-

- 11 *υες, κωλύει, κ̅ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. Ἄγαπητῆ, μὴ μιμῶ τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ τῆ Θεῶ ἐσιν· ὁ [δὲ] κακοποιῶν, ἐκ ἐώ-*
- 12 *ρακε τὸν Θεόν. Δημητρίω μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, κ̅ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· κ̅ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, κ̅ οἶδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθῆς ἐστὶ.*
- 13 *Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' εἰς ἄλλω διὰ μέλανος κ̅ καλάμῃ σοι γρά-*
- 14,15 *ψαι. Ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, κ̅ εἶσθε πρὸς εἶσθε λαλήσομεν. Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι· ἀσπάζε τὰς φίλους κατ' ὄνομα.*

ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

1. 1 **Ι**ΟΥΔΑΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ δῆλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ
- 2 ἡγιασμένοις, κ̅ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς· ἔλεϑ ὑμῖν κ̅ εἰρήνη κ̅ ἀγάπη πλεθυνθείη.
- 3 Ἄγαπητοῖ, πᾶσαν σπεδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκη ἔσχον γράψαι ὑμῖν, παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἀπαξ
- 4 παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίσει. Παρεσέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τὸτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τῆ Θεῶ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσελγείαν· κ̅ τὸν μόνον δεσπότην Θεόν, κ̅ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνέμενοι. Ὑπομῆσαι δὲ ὑμᾶς βέλομαι, εἰδότες ὑμᾶς ἀπαξ τὸτο, ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον
- 6 τὰς μὴ πισεύσαντας ἀπώλεσεν. Ἀγγέλους τε τὰς μὴ τηρήσαντας τὴν ἐαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τέληρηκεν. Ὡς Σόδομα κ̅ Γόμορρά, κ̅ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τέτοις τρόπον ἐκπορευύσασαι, κ̅ ἀπελθεῖσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρόσκεινται, δαῖμα πυρὸς αἰώνιος, δίκην ὑπέχασαι.
- 8 Ὅμοίως μέντοι κ̅ ἔτοι ἐνυπνιαζόμενοι, σάρκα μὲν μιαινῶσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τῆ Μωσέως σώματος, ἐκ ἐτόλμησε
- 3 κρίσιν

- 10** κρίσιν ἐπενεγμῆν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν· Ἐπιλήμῃσαι σοι Κύριος. Οὔτοι δὲ ὅσα μὲν ἐκ οἴδασι, βλασφημῶσιν· ὅσα δὲ φυσικῶς, ὡς τὰ ἄλογα ζῶν,
11 ἐπίσανλαι, ἐν τέτοις φθείρονται. Οὐαὶ αὐτοῖς· ὅτι τῇ ἰδῶ τῆ ΚΑΙΝ ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τῆ Βαλαὰμ μισθῶ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τῆ Κορὲ ἀπώλοντο.
- 12** Οὔτοι εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχέμενοι ἀφόβως, ἐαυτὸς ποιμαίνοντες· νεφέλαι ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα
13 φθινοπωρινὰ, ἄκαρπα, δις ἀποθανόντα, ἐκρίζωθέντα· κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἐαυτῶν αἰσχύνας· ἀσέρες πλανήται, οἷς ὁ ζῆφος τῆ
14 σκότες εἰς [τὸν] αἰῶνα τετήρηται. Προεφήτευσεν δὲ καὶ τέτοις ἕβδομος ἀπὸ
15 Ἀδὰμ Ἐνώχ, λέγων· Ἴδὲ, ἦλθε Κύριος ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐτῆ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐξελέγξει πάντας τὰς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτῆ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.
- 16** Οὔτοι εἰσι γογγυσαὶ, μεμφίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι· καὶ τὸ σῶμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα, ὠφελείας
17 χάριν. Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων
18 ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τῆ Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖλαι, κατὰ τὰς ἐαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν.
- 19** Οὔτοι εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες [ἐαυτὸς], ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες.
20 Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ, τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομεῖτες ἐαυτὸς, ἐν
21 Πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι, ἐαυτὸς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσαίτε, προσδε-
22 χόμενοι τὸ ἔλεος τῆ Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Καὶ ἐς
23 μὲν ἔλεεῖτε διακρινόμενοι· ἐς δὲ ἐν φόβῳ σωζείτε, ἐκ [τῆ] πυρὸς ἀσπάζοντες, μισθῆτες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.
- 24** Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπεισίτες, καὶ εἶσαι καλενάπιον τῆς δό-
25 ξης αὐτῆ ἀμάμης ἐν ἀγαλλιάσει, μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλαύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

- Ι. 1** **Α** ΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς
 2 δέλοις αὐτῷ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει· καὶ ἐσήμανεν ἀποσείλας διὰ
 τῷ ἀγγέλῳ αὐτῷ τῷ δέλῳ αὐτῷ Ἰωάννῃ· ὃς ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τῷ Θεῷ,
 3 καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα [τε] εἶδε. Μακάρι οἱ ἀναγινώσκων,
 καὶ οἱ ἀκούοντες τὰς λόγους τῆς προφητείας, καὶ τηρῶντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμ-
 μένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.
 4 Ἰωάννης ταῖς ἐπιὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
 ἀπὸ [τῷ] ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος· καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιὰ πνευμάτων ἃ
 5 [ἔσιν] ἐνώπιον τῷ θρόνου αὐτῷ· καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ
 πρωτότοκος [ἐκ] τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς· τῷ ἀγα-
 πῶντι ἡμᾶς, καὶ λέσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτῷ,
 6 καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτῷ· αὐτῷ ἡ δόξα
 καὶ τὸ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
 7 Ἴδὲ, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἵ-
 τινες αὐτὸν ἐξεκένησαν· καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.
 8 ναὶ, ἀμήν. Ἐγὼ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ Ω, [ἀρχὴ καὶ τέλος,] λέγει Κύριος
 ὁ Θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.
 9 Ἐγὼ Ἰωάννης ὁ [καὶ] ἀδελφὸς ὑμῶν, καὶ συκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ [ἐν
 τῇ] βασιλείᾳ, καὶ ὑπομονῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλε-
 μένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τῷ Θεῷ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 10 Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ· καὶ ἤκουσα ὀπίσω με φωνὴν
 11 μεγάλην ὡς σάλπιγγος, λεγούσης· [Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος
 καὶ ὁ ἔσχατος· καί·] Ὁ βλέπεις, γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον ταῖς
 ἐπιὰ ἐκκλησίαις [ταῖς ἐν Ἀσίᾳ], εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς Πέρ-
 γαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεῖς, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδί-
 12 κειαν. Καὶ ἐκεῖ ἐπέσρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἧτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ
 ἐπισρέψας

13 ἐπισρέψας εἶδον ἐπὶ ἀλυχνίας χρυσᾶς· καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἐπὶ ἀλυχνιῶν ὅμοιον
 υἷον ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη, καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μασοῖς ζώ-
 14 νην χρυσῆν. Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτῆ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡσεὶ ἔριον λευκόν,
 15 ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆ ὡς φλόξ πυρός· καὶ οἱ πόδες αὐτῆ ὅμοιοι
 χαλκολιθάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτῆ ὡς φωνὴ ὑδά-
 16 των πολλῶν· καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆ χειρὶ ἀσέρας ἐπὶ ἄ· καὶ ἐκ τῆ σό-
 ματος αὐτῆ ῥομφαία δίσομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη· καὶ ἡ ὄψις αὐτῆ ὡς ὁ
 17 ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτῆ. Καὶ ὅτε εἶδον αὐτὸν, ἔπεσα πρὸς τὰς
 πόδας αὐτῆ ὡς νεκρός· καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιὰν αὐτῆ [χεῖρα] ἐπ' ἐμὲ, λέ-
 18 γων [μοι]· Μὴ φόβου· ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγε-
 νόμην νεκρός, καὶ ἰδὼς ζῶν εἰμι εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· ἀμήν· καὶ ἔχω
 19 τὰς κλεῖς τῆ θανάτου καὶ τῆ αἰῶνος. Γράψον ἔν ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσι, καὶ ἃ μέλλει
 20 γίνεσθαι μετὰ ταῦτα. Τὸ μυστήριον τῶν ἐπὶ ἀλυχνίας ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς
 δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπὶ ἀλυχνίας τὰς χρυσᾶς, οἱ ἐπὶ ἀλυχνίας, ἄγγελοι
 τῶν ἐπὶ ἀλυχνίας ἐκκλησιῶν εἰσι· καὶ αἱ ἐπὶ ἀλυχνίας [ὡς εἶδες,] ἐπὶ ἀλυχνίας
 εἰσι.

II. 1 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ κρατῶν
 τὰς ἐπὶ ἀλυχνίας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἐπὶ ἀλυχ-
 2 νιῶν τῶν χρυσῶν· Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου,
 καὶ ὅτι οὐκ ἔδυνή βασιλεύσαι κακός· καὶ ἐπειράσας τὰς λέγουσας ἑαυτὰς ἀποστό-
 3 λους, καὶ ἐκ εἰσὶ. καὶ εὖρες εὐτὴς ψευδεῖς· καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας,
 4 διὰ τὸ ὄνομά μου καὶ οὐκ ἐκοπίσασας. Ἄλλ' ἔχω κατὰ σὲ, ὅτι τὴν ἀγάπην
 5 σου τὴν πρῶτην ἀφῆκας. Μνημόνευε ἔν πόνθῳ πῆλῳ σου, καὶ μετανόησον,
 καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχύ, καὶ κινήσω τὴν
 6 λυχνίαν σου ἐκ τῆς θέσης αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσης. Ἄλλὰ τῆτο ἔχεις,
 7 ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ καὶ γὰρ μισῶ. Ὁ ἔχων ἔσ, ἀκουσάτω
 τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ
 τῆ ξύλης τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆ Θεῆ μου.

- 8 Καὶ τῷ ἁγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρῃ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ πρῶ-
 9 τος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς, καὶ ἔζησεν. Οἶδά σε τὰ ἔργα καὶ τὴν
 θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, (ἀλλὰ πλέσιθε εἰ) καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν
 λεγόντων Ἰεδαίως εἶναι ἑαυτοὺς, καὶ ἐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγή τῆ Σατανᾶ.
 10 Μηδὲν φοβῆ ἃ μέλλεις πάσχειν· ἰδὲ, μέλλει βαλεῖν ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος
 εἰς φυλακὴν, ἵνα πειρασθῆτε· καὶ ἔξειε θλίψιν ἡμερῶν δέκα· γίνε πιστὸς
 11 ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν σῆφανον τῆς ζωῆς. Ὁ ἔχων ἔσ, ἀμυσάτω
 τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Ὁ νικῶν ἐ μὴ ἀδικηθῆ ἐκ τῆ θανά-
 τος τῆ δευτέρου.
- 12 Καὶ τῷ ἁγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ
 13 ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίσομον τὴν ὀξείαν· Οἶδα τὰ ἔργα σε, καὶ πῶ κα-
 τοικεῖς, ὅπε ὁ θρόνος τῆ Σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐκ ἠρνήσω
 τὴν πίσιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμεραῖς [ἐν αἷς] Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς,
 14 ὃς ἀπεκρίθη παρ' ὑμῖν, ὅπε ὁ Σατανᾶς κολοικεῖ. Ἄλλ' ἔχω κατὰ σὲ
 ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατῶντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ
 Βαλακ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα, καὶ
 15 πορνεῦσαι. Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατῶντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν
 16 ὁμοίως. Μετανήστον ἔν· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ πολεμήσω μετ'
 17 αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τῆ σῆματός μου. Ὁ ἔχων ἔσ, ἀμυσάτω τί τὸ
 Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ [φαγεῖν ἀπὸ] τῆ
 μάννα τῆ κεκρυμμένης, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνο-
 μα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.
- 18 Καὶ τῷ ἁγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς
 τῆ Θεῆ, ὁ ἔχων τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῆ ὡς φλίγα πυρρός, καὶ οἱ πόδες αὐτῆ
 19 ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ. Οἶδά σε τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν,
 καὶ τὴν πίσιν, καὶ τὴν ὑπομονὴν σε, καὶ τὰ ἔργα σε, [καὶ] τὰ ἔσχατα πλείονα
 20 τῶν πρώτων. Ἄλλ' ἔχω κατὰ σὲ [ὀλίγα,] ὅτι ἀφείς τὴν γυναῖκά σου Ἰε-
 ζάβελ, ἣ λέγεσσα ἑαυτὴν προφητιν, καὶ διδάσκει, καὶ πλανᾷ τὰς ἐμὰς δούλως,
 πορνεῦσαι

21 πορνεῦσαι ἢ εἰδωλίθῳ φαγεῖν. Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μελανοήσῃ,
 22 ἢ ἂν θέλει μετενοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. Ἴδὲ, [ἐγὼ] βάλλω αὐτὴν
 εἰς κλίην, ἢ τὰς μοιχεύουλας μετ' αὐτῆς, εἰς Θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ
 23 μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς· ἢ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκλειῶ ἐν Θανάτῳ·
 ἢ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφρὸς ἢ καρ-
 24 δίας· ἢ δάσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. Ὑμῖν δὲ λέγω, τοῖς λοι-
 ποῖς τοῖς ἐν Θουαλίροις, ὅσοι ἐκ ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, [ἢ] οἵτινες ἐκ
 ἔγνωσαν τὰ βαθέα τῆ Σαλιανᾶ, ὡς λέγουσιν· Οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο
 25,26 βάρος· πλὴν ὃ ἔχετε, κρατήσατε ἄχρις ἃ ἂν ἴξω. Καὶ ὁ νικῶν, ἢ ὁ τη-
 27 ρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δάσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν (ἢ ποι-
 μανῆ αὐτὸς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συληθῆσθαι,) ὡς
 28 καὶ γὰρ εἴληφα παρὰ τῆ πατρὸς μου· ἢ δάσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊ-
 29 νόν. Ὁ ἔχων ἕς, ἀκυσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

III 1 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ
 ἔχων τὰ ἐπὶ τὸ πνεῦμα τῆ Θεῶ, ἢ τὸς ἐπὶ τὸ ἀστέρας· Οἶδά σε τὰ ἔργα,
 2 ὅτι [τὸ] ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, ἢ νεκρὸς εἶ. Γίνε γρηγορῶν, ἢ σήρισον
 τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον ἀποθανεῖν· ἢ γὰρ εὗρηκά σε τὰ ἔργα πεπληρωμένα
 3 ἐνώπιον τῆ Θεῶ μου. Μνημόνευε ἔν πως εἴληφας ἢ ἤκουσας, ἢ τήρει, ἢ
 μετανόησον. ἐὰν ἔν μὴ γρηγορήσῃς, ἴξω ἐπὶ σὲ ὡς κλέπτης, ἢ ἂν μὴ γνῶς
 4 ποίαν ὥραν ἴξω ἐπὶ σέ. Ἄλλ' ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα [ἢ] ἐν Σάρδεσιν, ἃ
 ἐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἢ περιπατήσασιν μετ' ἐμῶ ἐν λευκοῖς· ὅτι
 5 ἄξιοί εἰσιν. Ὁ νικῶν, ἔτις περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς· ἢ ἂν μὴ
 ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῆ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, ἢ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα
 6 αὐτῆ ἐνώπιον τῆ πατρὸς μου, ἢ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτῆ. Ὁ ἔχων ἕς,
 ἀκυσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφίᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ
 ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τῆ Δαβίδ· ὁ ἀνοίγων, ἢ ἐδῆς κλείει· ἢ
 8 κλείει, ἢ ἐδῆς ἀνοίγει· Οἶδά σε τὰ ἔργα· ἴδὲ, δέδωκα ἐνώπιόν σε θύραν
 ἀνεῳγμένην,

- ἀνεωφθμένην, ἣν ἐδείς δύναται κλείσαι αὐτήν· ὅτι μικράν ἔχεις δύναμιν, καὶ
 9 ἐτήρησάς με τὸν λόγον, καὶ ἐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά με. Ἴδὲ, δίδωμι ἐκ τῆς
 συναγωγῆς τῆ Σαλαμᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτὸς Ἰουδαίος εἶναι, καὶ ἐκ εἰσίν, ἀλλὰ
 ψεύδονται· Ἴδὲ ποιήσω αὐτὰς ἵνα ἤξωσι καὶ προσκυνήσωσι ἐνώπιον τῶν πο-
 10 δῶν σε, καὶ γινῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. Ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς
 ὑπόμονης με, καὶ γὰρ σὲ τηρήσω ἐκ τῆς ἄρας τῆ πειρασμῶ τῆς μελλέσης
 ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκωμένης ὅλης, πειράσαι τὰς κατοικεῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
 11 [Ἴδὲ,] ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδαὶς λάβῃ τὸν σεφανόν σε.
 12 Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν σῦλον ἐν τῷ ναῷ τῆ Θεῶ με, καὶ ἔξω εἴ μὴ ἐξέλθῃ
 ἔτι· καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τῆ Θεῶ με, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως
 τῆ Θεῶ με, τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ, ἢ καταβαίνουσα ἐκ τῆ θρῶν ἀπὸ τῆ
 13 Θεῶ με, καὶ τὸ ὄνομά με τὸ καινόν. Ὁ ἔχων ὄρα, ἀκυσάτω τί τὸ Πνεῦμα
 λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
 14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ
 15 Ἄμην, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τῆ Θεῶ· Οἶδά
 σε τὰ ἔργα, ὅτι ἔτε ψυχρὸς εἶ, ἔτε ζεστός· ὄφελον ψυχρὸς ἦς, ἢ ζεστός.
 16 Οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ ἔτε ψυχρὸς, ἔτε ζεστός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τῆ
 17 σόματός με· ὅτι λέγεις· Ὅτι πλεσίος εἶμι, καὶ πεπλήθηκα, καὶ ἐδὲν χρεί-
 18 φλος, καὶ γυμνός· συμβελεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμῶ χρυσίον πεπερωμέ-
 19 σε, ἵνα βλέπῃς. Ἐγὼ ὄρας ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλευε ἔν, καὶ
 20 μετανόησον. Ἴδὲ, ἔσηκα ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ κρῶ· ἐὰν τις ἀκέσῃ τῆς φω-
 21 νῆς με, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ δειπνήσω μετ'
 22 αὐτῶ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμῶ. Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσει μετ' ἐμῶ ἐν τῷ
 θρόνῳ με, ὡς καὶ γὰρ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τῶ πατρός με ἐν τῷ θρόνῳ
 αὐτῶ. Ὁ ἔχων ὄρα, ἀκυσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

ΜΕΤΑ

IV 1 ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδὼ θρόνον ἠνεμημένον ἐν τῷ ἔρειπῳ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ
 πρώτη ἦν ἡμεῖς ὡς σάλπιγγος λαλήσης μετ' ἐμοῦ, λέγων· Ἄνοξα ἔδε,
2 καὶ δεῖξω σοὶ καὶ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. Καὶ εὐθέως ἠνεμηθῆν ἐν πνεύ-
3 ματι· καὶ ἰδὼ, θρόνος ἕκαστος ἐν τῷ ἔρειπῳ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος· καὶ ὁ
 καθήμενος ἦν ὅμοιος ἑράσει λίθου ἰάσπιδι, καὶ σαρδίῳ· καὶ ἵρις κυκλόθεν τῷ
4 θρόνῳ ὅμοιος ἑράσει σμαραγδίνῳ. Καὶ κυκλόθεν τῷ θρόνῳ θρόνοι εἴκοσι
 [καὶ] τέσσαρες· καὶ ἐπὶ τὸς θρόνους [εἶδον τὸς] εἴκοσι [καὶ] τέσσαρας πρεσ-
5 βυτέρους καθήμενους, περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς· καὶ [ἔσχον] ἐπὶ
 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν σεφάνους χρυσοῦς. Καὶ ἐκ τῶ θρόνου ἐκπορεύονται
6 ἀστραπαὶ καὶ βρογαὶ καὶ φωναί· καὶ ἐπὶ λαμπάδες πυρὸς καίμεναι ἐνώπιον
 τῶ θρόνου, αἵ εἰσι τὰ ἐπὶ πνεύματι τῷ Θεῷ· καὶ ἐνώπιον τῶ θρόνου ὡς θά-
 λαισσα ὑαλίνῃ, ὁμοία κρυστάλλῳ. Καὶ ἐν μέσῳ τῶ θρόνου καὶ κύκλῳ τῶ
7 θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν. Καὶ τὸ
 ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρί-
 τον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ
8 πετωμένῳ. Καὶ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ' ἓν αὐτῶν ἔχον ἀνά πτέρυδας ἕξ,
 κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμισιν ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν καὶ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ
 νυκτὸς, λέγοντες· Ἄγιος, ἄγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ,
9 ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. Καὶ ὅταν δώσῃ τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ
 εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, τῷ ζῶντι εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰ-
10 ὶων, πρὸς ἔντα οἱ εἴκοσι [καὶ] τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τῶ καθήμενου
 ἐπὶ τῷ θρόνῳ, καὶ προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰῶνων, καὶ
11 βαλῶσι τὸς σεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τῶ θρόνου, λέγοντες· Ἄξιός ἐστι,
 Κύριε, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν· ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ
 πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σε ἦσαν, καὶ ἐκτίσθησαν.

V 1 ΚΑΙ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιάν τῶ καθήμενου ἐπὶ τῷ θρόνῳ βιβλίον γεγραμ-
2 μένον ἔσωθεν, καὶ ὀπίσθεν κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἐπὶ ἑπτὰ. Καὶ εἶδον
 ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Τίς ἐστιν ἄξιός ἀνοῦσαι

3 τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτῆς· Καὶ εἶδες ἠδύνατο ἐν τῷ ἔρα-
 νῷ, εἶδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, εἶδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοίξαι τὸ βιβλίον, εἶδὲ βλέ-
 4 πειν αὐτό. Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολὺ ὅτι εἶδες ἄξιον εὐρέθῃ ἀνοίξαι [καὶ
 5 ἀναγνῶναι] τὸ βιβλίον, ἕτε βλέπειν αὐτό. Καὶ εἶς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων
 λέγει μοι· Μὴ κλαῖε· ἰδὲ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ [ἄν] ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ
 ῥίζα Δαβὶδ, ἀνοίξαι τὸ βιβλίον, καὶ [λῦσαι] τὰς ἐπιὰ σφραγίδας αὐτῆς.
 6 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδὲ ἐν μέσῳ τῆς θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν
 πρεσβυτέρων, ἄρνιον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἐπιὰ, καὶ ὀφθαλμοὺς
 ἐπιὰ· οἳ εἰσὶ τὰ ἐπιὰ τῆς Θεῶ πνεύματα ἀποσελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν
 7 γῆν. Καὶ ἦλθε, καὶ εἴληφε [τὸ βιβλίον] ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τῆς
 8 θρόνου. Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες
 πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας
 9 χρυσοῦς γεμέσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. Καὶ
 ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν, λέγοντες· Ἄξιον εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοίξαι τὰς
 σφραγίδας αὐτῆς· ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματι
 10 σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους· καὶ ἐποίησας αὐτῆς τῷ
 11 Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς· καὶ βασιλεύουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶδον,
 καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσ-
 βυτέρων· καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων·
 12 λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· Ἄξιόν ἐστι τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν
 13 δύναμιν καὶ πλῆτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχύον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. Καὶ
 πᾶν κτίσμα, ὃ [ἐστίν] ἐν τῷ ἔρανῳ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ
 ἐπὶ τῆς θαλάσσης [ἅ] ἐστι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας· Τῷ
 καθημένῳ ἐπὶ τῆς θρόνου καὶ τῷ ἄρνιῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ
 14 κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, Ἄμην·
 καὶ οἱ [εἰκοσιτέσσαρες] πρεσβύτεροι ἔπεσαν, καὶ προσεκύνησαν [ζῶντι εἰς
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.]

- VI 1 ΚΑΙ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἐπὶ τὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐνός ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνὴ βροῦτης· Ἔρχε καὶ βλέπε.
- 2 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδὲ ἵππος λευκός· καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ σέφανος· καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ ἵνα νικήσῃ.
- 3 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέραν σφραγίδα, ἤκουσα τῆ δευτέρου ζώου λέγοντος· Ἔρχε [καὶ βλέπε.] Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρόος· καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβῆναι τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι· καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγίδα, ἤκουσα τῆ τρίτου ζώου λέγοντος· Ἔρχε καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδὲ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν, ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ
- 6 αὐτῆ. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν· Χοῖνιξί σίτε δηναρίε, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίε· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ
- 7 ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τῆ
- 8 τετάρτου ζώου λέγοντος· Ἔρχε καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδὲ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτῆ, ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος· καὶ ὁ Ἄδης ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῆ· καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἀποκτεῖναι, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.
- 9 ΚΑΙ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τῆ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τῆ Θεῶ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν
- 10 ἣν εἶχον· καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες· Ἔως πότε ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινός, εἰ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κοιρανῶν ἐπὶ τῆς γῆς; Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστῳ σολὴ λευκὴ, καὶ ἐβρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἕτι χρόνον μικρὸν, ἕως πληρωθῶσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.
- 12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην· καὶ [ἰδὲ] σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἕλη
- 13 ἐγένετο ὡς αἷμα· καὶ οἱ ἀστέρες τῆ θρανῶ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλ-
14 λαι τὸς ἀλύμθου αὐτῆς, ὑπὸ μεγάλῃ ἀνέμῳ σεισμένη. Καὶ ὁ ἄρχὸς ἀπε-
χωρήσθη

- χωρίσθη ὡς βιβλίον εἰλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐ-
 15 τῶν ἐκινήθησαν· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ χιλίαρχοι,
 καὶ οἱ πλέσιοι, καὶ οἱ ἰσχυροὶ, καὶ πᾶς δῆλος καὶ [πᾶς] ἐλεύθερος ἐκρυψαν
 16 ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὄρεων· καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι
 καὶ ταῖς πέτραις· Πέσειε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τῆ κα-
 17 θημένε ἐπὶ τῆ θρόνε, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆ ἀρνίε· ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ
 μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῆ· καὶ τίς δύναται σαθῆναι;
- VII 1 ΚΑΙ μετὰ ταῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ ταῖς τέσσαρας γω-
 νίας τῆς γῆς, κρατῶντας τὰς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἀνε-
 2 μος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ τι δένδρον. Καὶ εἶ-
 δον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα Θεοῦ
 ζῶντος· καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἷς ἐδόθη αὐτοῖς
 3 ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, λέγων· Μὴ ἀδικήσῃτε τὴν γῆν, μήτε
 τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα, ἄχρις ἃ σφραγίζωμεν τὰς δόλους τῆ Θεοῦ
 4 ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ ἤκασα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμέ-
 5 νων· ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ. Ἐκ
 φυλῆς Ἰούδα, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ῥεβὴν, ἑκατὸν χιλιάδες
 6 ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Γὰδ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς
 Ἀσὴφ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Νεφθαλαὶμ, ἑκατὸν χιλιάδες
 7 ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυ-
 λῆς Συμεὼν, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Λευὶ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσ-
 8 φραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰσαχάρ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς
 Ζαβουλὼν, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσ-
 φραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.
- 9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδὼν ὄχλος πολλὸς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν ἔδραξ ἡδύ-
 νατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτες ἐνώπιον τῆ
 θρόνε, καὶ ἐνώπιον τῆ ἀρνίε, περιβεβλημένοις στολὰς λευκάς· καὶ φοίνικες ἐν
 10 ταῖς χερσὶν αὐτῶν· καὶ κράζουσι φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἡ σωτηρία τῶ
 Θεῶ

11 Θεῶ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, καὶ τῷ ἄρνώ. Καὶ πάντες οἱ
 ἄγγελοι ἐσήκασαν κύκλῳ τῷ θρόνῳ καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων
12 ζώων, καὶ ἔπεσον ἐνώπιον τῷ θρόνῳ ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύ-
13 νησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες· Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ
 εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τὰς αἰ-
14 ῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἓκ τῶν πρεσβυτέρων, λέ-
15 γων μοι· Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς, τίνες εἰσὶ, καὶ
16 πόθεν ἦλθον; Καὶ εἶρηκα αὐτῷ· Κύριέ με, σὺ οἶδας. Καὶ εἶπέ μοι·
 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης· καὶ ἔπλυναν τὰς
17 στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν στολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἄρνου. Διὰ
 τῆτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς
 ἐν τῷ ναῷ αὐτῷ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ, σκηνώσκει ἐπ' αὐτούς. Οὐ
 πεινάουσιν ἔτι, ἐδὲ διψήσουσιν ἔτι, ἐδὲ μὴ πῆσῃ ἐπ' αὐτούς ὁ ἥλιος, ἐδὲ
 πᾶν καῦμα· ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς καὶ
 ὀδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ζωῆς πηγᾶς ὑδάτων· καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δά-
 κρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

VIII ΚΑΙ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ ἔρανω
2 ὡς ἡμῶριον. Καὶ εἶδον τὰς ἐπὶ ἅλπελας ἀγγέλους, οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐσήκασαν
3 καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἐπὶ ἅλπελας. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε, καὶ ἐστάθη
 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἔχων λιθναυτὸν χρυσοῦν· καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα
 πολλὰ, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
4 τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιμάτων
5 ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων, ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ
 εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιθναυτὸν, καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσι-
 αστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο φωναὶ καὶ βροχαὶ καὶ ἄσραπαὶ καὶ
 σεισμός.

6 Καὶ οἱ ἐπὶ ἅλπελας ἀγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἐπὶ ἅλπελας, ἠταίμασαν ἑαυ-
7 τὰς ἵνα σαλπίσωσι. Καὶ ὁ πρῶτος [ἄγγελος] ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χά-

- λαζα κ̄ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι, κ̄ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· κ̄ τὸ τρίτον τῆς
 γῆς, κατεκάη, κ̄ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, κ̄ πᾶς χόρτος χλωρὸς
 8 κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, κ̄ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ και-
 ὀμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, κ̄ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης,
 9 αἷμα. Καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κλισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ
 10 ἔχοντα ψυχάς· κ̄ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος
 ἐσάλπισε, κ̄ ἔπεσεν ἐκ τῆ ἔρανῃ ἀστῆρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς, κ̄
 11 ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, κ̄ ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδάτων. Καὶ τὸ
 ὄνομα τῆ ἀστῆρος λέγεσθαι Ἄψινθος· κ̄ γίνεσθαι τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς
 ἄψινθον, κ̄ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν.
 12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, κ̄ ἐπλήγη τὸ τρίτον τῆ ἡλίου, κ̄ τὸ τρί-
 τον τῆς σελήνης, κ̄ τὸ τρίτον τῶν ἀσερῶν· ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, κ̄
 13 ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, κ̄ ἡ νύξ ὁμοίως. Καὶ εἶδον, κ̄ ἤκουσα
 ἑνὸς ἀετῆ πετωμένου ἐν μεσσηρήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· Οὐαὶ ἔαὶ
 ἔαὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν
 τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.
- IX 1 ΚΑΙ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, κ̄ εἶδον ἀστῆρα ἐκ τῆ ἔρανῃ πεπλω-
 2 κότα εἰς τὴν γῆν, κ̄ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τῆ φρέατος τῆς ἀβύσσου. Καὶ
 ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· κ̄ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τῆ φρέατος ὡς καπνὸς
 καμίνου μεγάλης· κ̄ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος κ̄ ὁ ἀὴρ ἐκ τῆ καπνῆ τῆ φρέατος.
 3 Καὶ ἐκ τῆ καπνῆ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, κ̄ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία, ὡς
 4 ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. Καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδική-
 σωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, ἐδὲ πᾶν χλωρὸν, ἐδὲ πᾶν δένδρον· εἰ μὴ τὰς
 ἀνθρώπους [μόνας] οἵτινες ἐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τῆ Θεῆ ἐπὶ τῶν μετώ-
 5 πων αὐτῶν. Καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκλείνωσιν αὐτὰς, ἀλλ' ἵνα βα-
 σαπισθῶσι μῆνας πέντε· κ̄ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου,
 6 ὅταν παῖσι ἀνθρώπων. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζηλήσουσιν οἱ ἀνθρώ-
 ποι τὸν θάνατον, κ̄ ἂ μὴ εἰρήσουσιν αὐτόν· κ̄ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, κ̄

7 φεύζεται ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοιοι
 ἵπποις ἠτοιμασμένοις εἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς σέφανοι
 8 ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων· καὶ εἶχον τρί-
 9 χας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν· καὶ εἶχον
 10 θώρακας ὡς θώρακας σιδηρῆς· καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ
 ἀρμάτων ἵπων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. Καὶ ἔχουσιν ἕρας ὁμοίας
 σκορπίοις, καὶ κέντρα καὶ ἐν ταῖς ἕραις αὐτῶν [καὶ] ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι
 11 τὰς ἀνθρώπους μῆνας πέντε· καὶ ἔχουσιν ἐφ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς
 ἀβύσσου· ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊσὶ Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει
 12 Ἀπολλύων. Ἡ ἕξις ἡ μία ἀπῆλθεν, ἰδὲ ἔρχεται ἔτι δύο καὶ μετὰ ταῦτα.
 13 ΚΑΙ ὁ ἔκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκασα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων
 14 κεράτων τῶ θυσιαστηρίου τῶ χρυσοῦ τῶ ἐνώπιον τῶ Θεοῦ, λέγουσαν τῷ ἔκτῳ
 ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· Λῦσον τὰς τέσσαρας ἀγγέλους τὰς δεδεμέ-
 15 νους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες
 ἀγγελοι οἱ ἠτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτὸν, ἵνα
 16 ἀποκλίνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τῶ
 17 ἵππικῶν, δύο μυριάδες μυριάδων· [καὶ] ἤκασα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. Καὶ
 ἕτως εἶδον τὰς ἵππους ἐν τῇ ὄρασει, καὶ τὰς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχουσι
 θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵπων ὡς
 κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν σομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ
 18 θεῖον. Ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τέτων ἀπεκλήθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀν-
 θρώπων, ἐκ τῶ πυρὸς καὶ [ἐκ] τῶ καπνοῦ καὶ [ἐκ] τῶ θεοῦ τῶ ἐκπορευομένου ἐκ
 19 τῶν σομάτων αὐτῶν. Ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵπων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν
 ἐστίν, καὶ ἐν ταῖς ἕραις αὐτῶν· αἱ γὰρ ἕραι αὐτῶν ὅμοιοι ὄφεσιν, ἔχουσι
 20 κεφαλὰς· καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικῆσι. Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ οὐκ ἀπεκ-
 τάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χει-
 ρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἰδῶλα τὰ χρυσοῦ καὶ
 τὰ ἀργυροῦ καὶ τὰ χαλκοῦ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ ἔτε βλέπειν δύναται,
 ἔτε

21 ἔτε ἀκρίων, ἔτε περιπαλῆϊν· ἢ ἔμετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, ἔτε ἐκ τῶν φαρμακεῶν αὐτῶν, ἔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν, ἔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

Χ Ι ΚΑΙ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ἔρανος, περιβεβλημένον νεφέλην· ἢ ἡ ἴρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· ἢ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, ἢ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς σύλοι πυρός· ἢ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεωρμένον· ἢ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐάνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, ἢ ἔκραξε φωνῇ μεγάλη ὡσπερ λέων μυκάται. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἐπιὰ βρογαὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς.

4 Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἐπιὰ βρογαὶ [τὰς φωνὰς ἑαυτῶν], ἔμελλον γράφειν· ἢ ἤκωσα φωνὴν ἐκ τοῦ ἔρανος, λέγουσάν [μοι]· Σφραγίσσον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἐπιὰ βρογαὶ, ἢ μὴ αὐτὰ γράψῃς. Καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἐσῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ἤρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιάν εἰς τὸν ἔρανον· ἢ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὅς ἐκίσει τὸν ἔρανον ἢ τὰ ἐν αὐτῷ, ἢ τὴν γῆν ἢ τὰ ἐν αὐτῇ, ἢ τὴν θάλασσαν ἢ τὰ ἐν αὐτῇ· ὅτι χρόνος ἔτι ἔσται· ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, ἢ ἐτελέσθῃ τὸ μυσῆριον τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισε τὰς δόλως αὐτοῦ τὰς προφῆτας.

8 Καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκωσα ἐκ τοῦ ἔρανος, πάλιν λαλῶσα μετ' ἐμοῦ, ἢ λέγουσα· Ὑπάγε, λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἀνεωρμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἐσῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἢ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ, δὸνάί μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέγει μοι· Λάβε ἢ κατάφατε αὐτό· ἢ πικρανεῖ σε τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σε ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, ἢ κατέφαγον αὐτό· ἢ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ· ἢ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνην ἡ κοιλία μου. Καὶ λέγουσί μοι· Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς ἢ ἔθνεσι· ἢ γλώσσαις ἢ βασιλευσὶ πολλοῖς.

Καὶ

XI 1 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, [καὶ ὁ ἄγγελος εἰσήκει,] λέγων·
 Ἔγειραι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὰς προσκυ-
2 νήλας ἐν αὐτῷ. Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐ-
 τὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν παλήσῃς μὴ-
3 νας τεσσαράκοντα δύο. Καὶ δάσω τοῖς δυοῖν μάρτυσίν με, καὶ προφητεύσουσιν
4 ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους. Οὗτοί εἰσιν αἱ
5 δύο ἐλαῖαι, καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς γῆς ἐσῶτες. Καὶ
 εἴ τις αὐτὰς θέλῃ ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ κα-
 εσθίει τὰς ἐχθρὰς αὐτῶν· καὶ εἴ τις αὐτὰς θέλῃ ἀδικῆσαι, ἔτω δεξιὸν αὐτοῦ
6 ἀποκτανθῆναι. Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν ἔρανον, ἵνα μὴ βρέχη
 ὑετὸς τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν· καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδά-
 των, σρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ παλάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὅσάκις
7 εἶαν θελήσωσι. Καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ
 ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον μετ' αὐτῶν, καὶ νικήσει αὐτὰς, καὶ
8 ἀποκτενεῖ αὐτὰς. Καὶ τὸ πνῆμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς
 μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπερ καὶ ὁ Κύριος
9 αὐτῶν ἐσαυράθη. Καὶ βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθ-
 νῶν τὸ πνῆμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ, καὶ τὰ πνῆματα αὐτῶν ἐκ ἀφή-
10 σσιν τεθῆναι εἰς μνήμα. Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐ-
 τοῖς, καὶ εὐφρανθήσονται· καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι ἔτοι οἱ δύο προ-
11 φῆται ἐβασάνισαν τὰς κατοικῶντας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέ-
 ρας καὶ ἡμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐπ' αὐτὰς· καὶ ἔσησαν ἐπὶ
12 τὰς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τὰς θεωρῶντας αὐτὰς. Καὶ
 ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ ἔρανου, λέγουσαν αὐτοῖς· Ἀνάστητε ὧδε.
 Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν ἔρανον ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ ἐθεώρησαν αὐτὰς οἱ ἐχθροὶ
13 αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς
 πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκλήνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες
 ἐπ' αὐτά· καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ ἔρανου.
14 Ἡ ἑαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν, ἰδὲ ἡ β'αὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ.

- 15 ΚΑΙ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ
 ἔρανω, λέγουτες· Ἐγένετο ἡ βασιλεία τῶ κόσμου, τῶ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τῶ
 16 Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Καὶ οἱ εἴκοσι
 [καὶ] τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ κάθηται ἐπὶ τὸς θρόνους αὐ-
 17 τῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγουτες·
 Εὐχαριστῶμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν [καὶ ὁ ἐρχό-
 18 μενος·] ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας. Καὶ
 τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργή σου· καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν, κριθῆναι,
 καὶ δῆναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις, καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς
 φοβημένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις· καὶ διαφθεῖραι τὸς
 διαφθείροντας τὴν γῆν.
- 19 ΚΑΙ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἔρανω, καὶ ἔφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθή-
 κης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισ-
 XII μὸς, καὶ χάλαζα μεγάλη. Καὶ σημεῖον μέγα ἔφθη ἐν τῷ ἔρανω· γυνὴ
 περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ
 2 τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀσέρων δώδεκα· καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, κράζει
 3 ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. Καὶ ἔφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ ἔρανω,
 καὶ ἰδὲ δράκων μέγας πυρρὸς, ἔχων κεφαλὰς ἐπὶ καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ
 4 τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ διαδήματα ἐπὶ ἑπτὰ· καὶ ἡ ἔρα αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν
 ἀσέρων τοῦ ἔρανο, καὶ ἔβαλεν αὐτὸς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἐσηκην
 ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκη, τὸ τέκνον αὐτῆς
 5 καταφάγη· καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρῆνα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν
 ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἤρπασθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν
 6 θρόνον αὐτοῦ. Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον
 ἠτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέψωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακο-
 σίας ἐξήκοντα.
- 7 Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ ἔρανω· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ
 πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ

- 8, 9 καὶ ἐκ ἰσχυσεν, ἕτε τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ ἔρανῳ. Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλέμενος διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκεμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτῆ
- 10 μετ' αὐτῆ ἐβλήθησαν. Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ ἔρανῳ λέγουσαν· Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτῆ· ὅτι κατεβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν,
- 11 ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν· καὶ ἐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ ἔρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες. Οὐαὶ τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσει, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἔδωκε
- 14 τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκε τὸν ἄρρῆνα. Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετὸς τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιρὸς, καὶ ἡμισυ καιρῶν, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμὸν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ ὤργισθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρέων τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν [τοῦ] Ἰησοῦ [Χριστοῦ].
- XIII Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἐπτά· καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας·
- 2 Καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὡς σῶμα λέοντος· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν
- 3 αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ [εἶδον] μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαλμένην εἰς θάνατον· καὶ ἡ πλεγή τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη,

- 4 ἑθεραπεύθη, καὶ ἑθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τῆ θηρίου· καὶ προσεκύνησαν τῷ
 δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν τὴν ἑξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ, λέ-
 5 γούτες· Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ; καὶ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτῶ; Καὶ
 ἐδόθη αὐτῷ εἶδος λαλῶν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἑξουσία
 6 [πόλεμον] ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα δύο· καὶ ἤνοιξε τὸ εἶδος αὐτῶ εἰς
 βλασφημίαν πρὸς τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτῶ, καὶ τὴν σκηνὴν
 7 αὐτῶ, [καὶ] τὰς ἐν τῷ ἔρανῳ σκηνῶν. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι
 μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆσαι αὐτούς· καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἑξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν
 καὶ λαόν, καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος.
- 8 Καὶ προσκυνήσασιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, οἳ οὐ γέ-
 γραπται τὸ ὄνομα αὐτῶ, ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τῆ ἀρνίου τῶ ἐσφαγμένου,
 9, 10 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Εἴ τις ἔχει ἔσ, ἀρσάτω. Εἴ τις αἰχμαλωσίαν
 συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν
 ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι· ὡδὲ ἔσιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.
- 11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια
 12 ἀρνίῳ· καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. Καὶ τὴν ἑξουσίαν τῶ πρώτῳ θηρίῳ πᾶσαν
 ποιῆ ἐνώπιον αὐτῶ, καὶ ποιῆ τὴν γῆν καὶ τὰς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἵνα προσ-
 κυνήσασιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οἳ ἑθεραπεύθη ἡ πληγὴ τῶ θανάτου αὐτῶ·
 13 καὶ ποιῆ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῆ ἐκ τῶ ἔρανῶ καταβαίνειν εἰς τὴν
 4 γῆν, ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. Καὶ πλανᾷ τὰς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ
 τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τῶ θηρίου· λέγων τοῖς κατοικοῦ-
 σιν ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ ἃ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαί-
 15 ρας, καὶ ἔζησε. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ δεῖναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τῶ θηρίου, ἵνα
 καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τῶ θηρίου, καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσασιν τὴν εἰ-
 16 κὼνα τῶ θηρίου, ἵνα ἀποκτανθῶσι. Καὶ ποιῆ πάντας, τὰς μικροὺς καὶ τὰς
 μεγάλους, καὶ τὰς πτωχοὺς καὶ τὰς πτωχούς, καὶ τὰς ἐλευθέρους καὶ τὰς δεσλούς,
 ἵνα δώσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τὸ μέ-
 17 τωπον αὐτῶν, καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ
 χάραγμα,

18 χάραγμα, [ἢ] τὸ ὄνομα τῆ θηρίας, ἢ τὸν ἀριθμὸν τῆ ὀνόματιος αὐτῆ. Ὡδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων [τὸν] νῦν, ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τῆ θηρίας· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστὶ, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῆ χις'.

XIV ΚΑΙ εἶδον, καὶ ἰδὼν τὸ ἀρνίον ἐστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτῆ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτῆ, καὶ τὸ ὄνομα τῆ πατρὸς αὐτῆ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τῆ θρανῆ, ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροχῆς μεγάλης·
 2 καὶ φωνὴ ἦν ἤκουσα, ὡς καθαρωδῶν καθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. Καὶ ἄδουσιν ὡς ψῆδὴν καινὴν ἐνώπιον τῆ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ εὐδοκίᾳ ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ψῆδὴν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκολυθῆντες τῷ ἀρνίῳ ὅπερ ἂν ὑπάγη. Ἔτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων,
 3 ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ· καὶ ἐν τῷ σώματι αὐτῶν ἔχ' εὐρέθη ψεῦδος. Ἄμωμοι γάρ εἰσιν [ἐνώπιον τῆ θρόνου τῆ Θεῆ.]

6 ΚΑΙ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσσηρανίματι, ἔχοντα εὐαγγελίον αἰώνιον, εὐαγγελίον τῆς κατοικῆσας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν· λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Φοβήθητε τὸν Θεόν, καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτῆ· καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν θρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγάς ὑδάτων. Καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύτερος ἠκολούθησε, λέγων· Ἐπεσεν, [ἔπεσε] Βαβυλὼν [ἡ πόλις] ἡ μεγάλη, ὅτι ἐκ τῆ οἴνου τῆ θυμῆ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότισε
 7 πᾶντα ἔθνη. Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ τις τὸ θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτῆ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τῆ μετώπου αὐτῆ, ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῆ· καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τῆ οἴνου τῆ θυμῆ τῆ Θεῆ, τῆ κεκρασμένη ἀκράτως ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτῆ· καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θάτῳ ἐνώπιον τῶν ἀγίων
 8 ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τῆ ἀρνίε. Καὶ ὁ καπνὸς τῆ βασανισμῆ αὐτῶν ἀνα-

- βαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων· ἢ ἐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας ἢ νυκτὸς οἱ
 προσκυνῶντες τὸ θηρίον ἢ τὴν εἰκόνα αὐτῆ, ἢ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα
 12 τῆ ὀνόματος αὐτῆ. Ὡδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν· [ᾧδε] οἱ τηρῶντες τὰς
 ἐντολάς τῆ Θεῆ, ἢ τὴν πίσιν Ἰησοῦ.
- 13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τῆ ἔρανῶ, λεγούσης [μοι]· Γράψον· Μακάριοι οἱ
 νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι. Ναὶ, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα
 ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ'
 αὐτῶν.
- 14 Καὶ εἶδον, ἢ ἰδὼ νεφέλη λευκῆ, ἢ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον
 υἱὸν ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆ στέφανον χρυσοῦν, ἢ ἐν τῇ χειρὶ
 15 αὐτῆ δρέπανον ὄξυ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τῆ ναῶ, κράζων ἐν
 φωνῇ μεγάλη τῷ καθήμενῷ ἐπὶ τῆς νεφέλης· Πέμψον τὸ δρέπανόν σε, ἢ
 θέρισον· ὅτι ἤλθέ [σοι] ἡ ὥρα [τῆ] θείσαι· ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς
 16 γῆς. Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτῆ ἐπὶ τὴν
 17 γῆν· ἢ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τῆ ναῶ τῆ ἐν τῷ
 18 ἔρανῷ, ἔχων ἢ αὐτὸς δρέπανον ὄξυ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τῆ
 θυσιαστηρίου, ἔχων ἔξοσίαν ἐπὶ τῆ πυρός· ἢ ἐφώνησε κραυγῇ μεγάλη τῷ
 ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὄξυ, λέγων· Πέμψον σε τὸ δρέπανον τὸ ὄξυ, ἢ
 τρύγησον τὰς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ σαφυλαὶ αὐ-
 19 τῆς. Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτῆ εἰς τὴν γῆν, ἢ ἐτρύγησε
 τὴν ἀμπελον τῆς γῆς, ἢ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τῆ θυμῆ Θεῆ τὴν μεγάλην.
 20 Καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως· ἢ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνῆ
 ἄχρι τῶν χαλιῶν τῶν ἵππων, ἀπὸ σαδίων χιλίων ἑξακοσίων.
- XV ΚΑΙ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ ἔρανῷ μέγα ἢ θαυμαστὸν, ἄγγελοι
 ἐπῆλ, ἔχοντες πλεγματὸς ἐπῆλ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυ-
 2 μὸς τῆ Θεῆ. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρὶ ἢ τὰς
 νικῶντας ἐκ τῆ θείας ἢ ἐκ τῆς εἰκόνας αὐτῆ ἢ [ἐκ τῆ χάραγματος αὐτῆ,
 ἐκ τῆ ἀριθμῆ τῆ ὀνόματος αὐτῆ, ἐσῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην,
 ἔχοντας.

3 ἔχοντες καθάρως τῷ Θεῷ. Καὶ ἄδουσι τὴν ὥδην Μωσέως δὲλα τῷ Θεῷ, καὶ τὴν ὥδην τῷ ἄρνει, λέγοντες· Μεγάλα καὶ θαυμασὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐθ-
 4 νῶν. Τίς ἐμὴ φοβηθῆ σε, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου; ὅτι μένος ὄσι· ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξεσι, καὶ προσκυνήσασιν ἐνώπιόν σου· ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.

5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ [ἰδὼ] ἠνοιγῆ ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τῷ μαρτυρίᾳ
 6 ἐν τῷ ἕρανῳ· καὶ ἐξῆλθον οἱ ἐπὶ τὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἐπὶ τὰ πηγάς ἐκ τῷ ναῷ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν [καὶ] λαμπρὸν, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ
 7 σῆθη ζώνας χρυσαῖς. Καὶ ἐν ἓκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκε τοῖς ἐπὶ τὰ ἀγ-
 8 αῖωνας τῶν αἰώνων. Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνῷ ἐκ τῆς δόξης τῷ Θεῷ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτῷ· καὶ εἰς ἡδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναόν, ἄχρι τε-
 λεσθῶσιν αἱ ἐπὶ τὰ πηγαὶ τῶν ἐπὶ τὰ ἀγγέλων.

XVI ΚΑΙ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τῷ ναῷ λεγούσης τοῖς ἐπὶ τὰ ἀγγέλοις·
 2 Ὑπάγετε, καὶ ἐκχέετε τὰς ἐπὶ τὰ φιάλας τῷ θυμῷ τῷ Θεῷ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτῷ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἔλ-
 3 κος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τὰς ἀνθρώπους τὰς ἔχοντας τὸ χάραγμα τῷ θηρίῳ, καὶ τὰς τῇ εἰκόνι αὐτῷ προσκυνήσας. Καὶ ὁ δεύτερος [ἄγγελος] ἐξέχεε
 4 τὴν φιάλην αὐτῷ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκρῶ· καὶ πᾶσα
 5 ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ὁ τρίτος [ἄγγελος] ἐξέχεε
 6 τὴν φιάλην αὐτῷ εἰς τὰς ποταμὸς καὶ εἰς τὰς πηγάς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένε-
 7 το αἷμα. Καὶ ἤκουσα τῷ ἀγγέλῳ τῶν ὑδάτων, λέγοντι· Δίκαι·,
 8 [Κύριε,] εἶ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, [καὶ ὁ] ὄσι·, ὅτι ταῦτα ἐκρίνας· ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκε πιεῖν· ἄξιοι [γάρ]·
 7 εἰσι. Καὶ ἤκουσα [ἄλλῃ ἐκ] τῷ θυσιαστήρῃ, λέγοντος· Ναὶ, Κύριε ὁ
 8 Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. Καὶ ὁ τέταρτος
 [ἄγγελος] ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτῷ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυμα-
 τίσαι.

- 9 τίσαι τὰς ἀνθρώπους ἐν πυρί. Καὶ ἐκχυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καὶ μαίγχα, ἢ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τῆ Θεῶ τῆ ἔχουλος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πωληγὰς ταύτας· ἢ ἔ μετενόησαν δέναι αὐτῶ δόξαν.
- 10 Καὶ ὁ πέμπτος [ἄγγελος] ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτῆ ἐπὶ τὸν θρόνον τῆ θηρίας· ἢ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτῆ ἐσκοτωμένη· ἢ ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τῆ πόνο· ἢ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τῆ ἔρανῆ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν ἢ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν· ἢ ἔ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔρων αὐτῶν.
- 11 Καὶ ὁ ἕκτος [ἄγγελος] ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτῆ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· ἢ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτῆ, ἵνα ἐτοιμασθῆ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. Καὶ εἶδον ἐκ τῆ σόματος τῆ δράκοντος, ἢ ἐκ τῆ σόματος τῆ θηρίας, ἢ ἐκ τῆ σόματος τῆ ψευδοπροφήτε, πνεύματα τρία ἀκάθαρα ὡς βάτραχοι· εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιῶντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τὰς βασιλείς [τῆς γῆς ἢ] τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτὰς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τῆ Θεῶ τῆ παντοκράτορος. Ἴδὲ, ἔρχομαι ὡς κλέπτης. μακάριος ὁ γρηγορῶν, ἢ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτῆ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῆ, ἢ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆ. Καὶ συνήγαγεν αὐτὰς εἰς τὸν τόπον τὸν καλέμενον Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδών.
- 12 Καὶ ὁ ἕβδομος [ἄγγελος] ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτῆ ἐπὶ τὸν αἶρα· ἢ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τῆ ναῖ τῆ ἔρανῆ, ἀπὸ τῆ θρόνου, λέγουσα· Γέγονε. Καὶ ἐγένοντο φωναὶ ἢ βροναὶ ἢ ἀτραπαὶ, ἢ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷον ἔκ ἐγένετο ἀφ' ἔ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικῶτος
- 13 σεισμὸς ἔτω μέγας. Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, ἢ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον· ἢ Βαβυλῶν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τῆ Θεῶ, δέναι αὐτῆ τὸ ποτήριον τῆ οἴνου τῆ θυμῆ τῆς ὀργῆς αὐτῆ· ἢ πᾶσα νῆσος ἔφυε, ἢ ὄρη ἔχ· εὐρέθησαν· ἢ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαυνιαία καβαίνει ἐκ τῆ ἔρανῆ ἐπὶ τὰς ἀνθρώπους· ἢ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πωληγῆς τῆς χαλάζης· ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πωληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

ΚΑΙ

XVII ΚΑΙ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἐπιτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἐπιτὰ φιάλας, καὶ
 ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων [μοι]. Δεῦρο, δεῖξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνῆς
 2 τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν· μεθ' ἧς ἐπόρ-
 νευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐ-
 3 τῆς οἱ κατοικῆντες τὴν γῆν. Καὶ ἀπήνεκέ με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι· καὶ
 εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίου κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας,
 4 ἔχον κεφαλὰς ἐπιτὰ καὶ κέρατα δέκα. Καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορ-
 φυρεῖν, καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις,
 ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυμάτων καὶ τὰ ἀκά-
 5 θαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς· καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον·
 ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ· ΒΑΒΥΛΩΝ Ἡ ΜΕΓΑΛΗ, Ἡ ΜΗΤΗΡ ΤΩΝ
 6 ΠΟΡΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΔΕΛΥΓΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ. Καὶ εἶ-
 δον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν
 μαρτύρων Ἰησοῦ· καὶ ἐθαύμασα, ἰδὼν αὐτήν, θαῦμα μέγα.
 7 Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος· Διατί ἐθαύμασας; ἐγὼ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον
 τῆς γυναικὸς, καὶ τῆς θηρίου τῆς βασάζουσας αὐτήν, τῆς ἔχουσας τὰς ἐπιτὰ κε-
 8 φαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. Τὸ θηρίον ὃ εἶδες, ἦν, καὶ ἐκ ἔστι· καὶ μέλλει
 ἀναβαίνειν ἐκ τῆς αἵουσης, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει· καὶ θαυμάσουσιν οἱ
 κατοικῆντες ἐπὶ τῆς γῆς, (ὧν εἰ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς
 ζωῆς ἀπὸ καθολικῆς κόσμου) βλεπόντων τὸ θηρίον, ὅτι ἦν καὶ ἐκ ἔστι, καὶ πάρ-
 9 εσαι· Ὡδε ὁ νῦν ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἐπιτὰ κεφαλαὶ, ὅση εἰσὶν ἐπιτὰ, ὅπως
 10 ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν· καὶ βασιλεῖς ἐπιτὰ εἰσιν. Οἱ πέντε ἔπεσαν, [καὶ]
 11 ὁ εἷς ἐστίν, ὃ ἄλλος ἔπρω ἦλθε· καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μένειν. Καὶ
 τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ ἐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὀγδοὸς ἐστίν, καὶ ἐκ τῶν ἐπιτὰ ἐστίν, καὶ εἰς
 12 ἀπώλειαν ὑπάγει. Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵ-
 τινες βασιλείαν ἔπρω ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβά-
 13 νουσι μετὰ τῆς θηρίου. Οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν
 14 ἐξουσίαν ἐαυτῶν τῷ θηρίῳ διδώσιν. Οὗτοι μετὰ τῆς ἀρνίον πωλεμήσουσι, καὶ

τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτὰς, ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶ, καὶ Βασιλεὺς βασιλείων· καὶ οἱ μετ' αὐτῶ, κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

- 15 Καὶ λέγει μοι· Τὰ ὕδαλα ἃ εἶδες, εἰ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι
 16 εἰσὶ, καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι. Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον,
 εἴτι μισήσασιν τὴν πόρνην, καὶ ἠρημωμένην ποιήσασιν αὐτὴν καὶ γυμνὴν, καὶ
 17 τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσασιν ἐν πυρὶ. Ὁ γὰρ
 Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι γνώμην αὐτῶ, καὶ ποιῆσαι
 τὴν μίαν γνώμην, καὶ δεῖναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθή-
 18 σουλαι οἱ λόγοι τῶ Θεοῦ. Καὶ ἡ γυνή, ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ με-
 γάλη, ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλείων τῆς γῆς.

- XVIII ΚΑΙ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ἔρανῶ, ἔχοντα
 2 ἕξασίαν μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτῆς. Καὶ ἔκραξεν ἰσ-
 χυρῶ φωνῇ, λέγων· Ἐπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κλι-
 κηήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παν-
 3 τὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου· ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμῶ τῆς πορνείας
 αὐτῆς πῆπυκε πάντα τὰ ἔθνη· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευ-
 σαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ εἴδους αὐτῆς ἐπλέτησαν.
 4 ΚΑΙ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ ἔρανῶ, λέγουσαν· Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς
 ὁ λαὸς μου, ἵνα μὴ συσκοινωθήσῃτε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα μὴ λάβῃτε
 5 ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς· ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ
 6 ἔρανῶ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς
 καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν
 7 τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλᾶν. Ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν,
 καὶ ἐσηνίασε, τοσούτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος, ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ
 αὐτῆς λέγει· Ὅτι κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐκ
 8 ἴδω. Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἔξασιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πέν-
 θος καὶ λιμός· καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
 9 κρίνας αὐτὴν. Καὶ κλαύσασιν αὐτὴν, καὶ κίψουσαι ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς
 τῆς

τῆς γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ σερηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν
 10 καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς· ἀπὸ μακρόθεν ἔσηκότες, διὰ τὸν φόβον τῆ
 βασανισμῶ αὐτῆς, λέγοντες· Οὐαὶ, εἰαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλῶν, ἡ
 11 πόλις ἡ ἰσχυρὰ, ὅτι [ἐν] μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σε. Καὶ οἱ ἔμποροι
 τῆς γῆς κλαίεισι καὶ πενθῶσιν ἐπ' αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν εἶδες ἀγο-
 12 ράζει ἐκ ἔτι· γόμον χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λίθου τιμίου, καὶ μαργαρίτου, καὶ
 βυσσίνου, καὶ πορφύρας, καὶ σπρικῶ, καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ζῆλον θύϊνον, καὶ πᾶν
 13 σκεῦϛ ἐλεφάνθινον, καὶ πᾶν σκεῦϛ ἐκ ξύλου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σι-
 14 δήρου, καὶ μαρμαῦρου, καὶ κινάμωμον, καὶ ἄμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ λί-
 θανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλι, καὶ σῖτον, καὶ κλήνη, καὶ πρόβαλα· καὶ
 14 ἵππων, καὶ ῥεδῶν, καὶ σαρμάτων, καὶ ψυχᾶς ἀνθρώπων. Καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπι-
 θυμίας τῆς ψυχῆς σε ἀπῆλθεν ἀπὸ σε, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμ-
 15 πρὰ ἀπόλετο ἀπὸ σε, καὶ ἐκ ἔτι οὐ μὴ εὐρήσης αὐτά. Οἱ ἔμποροι τῶν οἰ-
 κωμάτων αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν ἐήσονται, διὰ τὸν φόβον τῆ βασαν-
 16 ισμῶ αὐτῆς, κλαίουσιν καὶ πενθῶσιν, [καὶ] λέγοντες· Οὐαὶ, εἰαὶ, ἡ πόλις ἡ
 μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφύρην καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσω-
 μένη ἐν χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις· ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ το-
 17 σῆτος πλεῖστος. Καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλεῖων, καὶ ναυ-
 18 ται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν, καὶ ἔκραζον,
 βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέγοντες· Τίς ὁμοία τῇ πόλει
 19 τῇ μεγάλῃ; Καὶ ἔβαλον χεῖν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαί-
 οντες καὶ πενθῶντες, λέγοντες, Οὐαὶ, εἰαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ἣ ἐπλήθη-
 σαν πάντες, οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ, ἐκ τῆς τιμιότητος αὐ-
 20 τῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη. Εἰφραίνου ἐπ' αὐτῇ, ἔρανε, καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ
 ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.
 21 Καὶ ἤρει εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
 θάλασσαν, λέγων· Οὕτως ὀρμήματι βληθήσεται Βαβυλῶν ἡ μεγάλη πό-
 22 λις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῆ ἔτι. Καὶ φωνὴ κithαρῶδων καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ
 σαλπιστῶν

σαλπιδίων ἐ μὴ ἀκυσθῆ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης ἐ μὴ
 23 εὐρέθῃ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ φωνὴ μύλων ἐ μὴ ἀκυσθῆ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ φῶς λύχνου ἐ
 μὴ φανῆ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης ἐ μὴ ἀκυσθῆ ἐν σοὶ ἔτι·
 ὅτι οἱ ἔμποροὶ σε ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σε
 24 ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἐν αὐτῇ αἵματα προφητῶν καὶ ἁγίων
 εὐρέθη, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

XIX [ΚΑΙ] μετὰ ταῦτα ἤκυσσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλῆ μεγάλης ἐν τῷ ἔρανῳ,
 λεγόντων· Ἀλληλεία· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα [καὶ ἡ τιμὴ] καὶ ἡ δύναμις τῆ
 2 Θεοῦ ἡμῶν· ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτῆ· ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην
 τὴν μεγάλην, ἣτις ἐφθαιρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ
 3 αἷμα τῶν δούλων αὐτῆ ἐκ [τῆς] χειρὸς αὐτῆς. Καὶ δεύτερον ἔρηκαν, Ἀλ-
 4 ληλεία. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ
 ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροὶ οἱ εἴκοσι [καὶ] τέσσαρες, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ
 προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, λέγουτες, Ἀμήν· Ἀλ-
 5 ληλεία. Καὶ φωνὴ ἀπὸ τῶ θρόνου ἐξῆλθε, λέγουσα· Αἰνεῖτε τῷ Θεῷ ἡμῶν
 πάντες οἱ δούλοι αὐτῆ, καὶ οἱ φοβέμενοι αὐτὸν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.
 6 Καὶ ἤκυσσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλῆ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φων-
 ῆν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων· Ἀλληλεία· ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ
 7 Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν
 αὐτῷ· ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τῆ ἀρνίε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτῆ ἠτοίμασεν ἑαυτήν.
 8 Καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάλλῃαι βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν· τὸ γὰρ
 βύσσινον, τὰ δικαιώματά ἐσι τῶν ἁγίων.
 9 Καὶ λέγει μοι· Γράψον· Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τῆ γόμοις τῆ ἀρνίε
 10 κεκλημένοι. Καὶ λέγει μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ εἰσι τῷ Θεῷ. Καὶ
 ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτῆ προσκυνῆσαι αὐτῷ· καὶ λέγει μοι·
 Ὅρα μὴ· σύνδελός σε εἰμὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν σε τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυ-
 ρίαν τῷ Ἰησοῦ· τῷ Θεῷ προσκύνησον· ἡ γὰρ μαρτυρία τῷ Ἰησοῦ ἐσι τὸ
 πνεῦμα τῆς προφητείας.

Καὶ

11 Καὶ εἶδον τὸν ἔρανον ἀνεφθήμενον, καὶ ἰδὲ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ'
 12 αὐτὸν, καλέμενος πωρὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. Οἱ
 δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῆ ὡς φλόξ πυρὸς, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆ διαδήματα
 13 πολλὰ, ἔχων ὄνομα γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός· καὶ περιβε-
 βλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἷματι· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτῆ· Ὁ λό-
 14 γος τῆ Θεῆ. Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ ἔρανῳ ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ'
 15 ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν [καὶ] καθάρων. Καὶ ἐκ τῆ σό-
 ματος αὐτῆ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ παλάσῃ τὰ ἔθνη· καὶ
 αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτὰς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τῆ οἴνου
 16 τῆ θυμῆ [καὶ] τῆς ὀργῆς τῆ Θεῆ τῆ παντοκράτορος. Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ
 ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτῆ [τὸ] ὄνομα γεγραμμένον· Βασιλεὺς βασι-
 17 λέων καὶ Κύριος κυρίων. Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ· καὶ
 ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετωμένοις ἐν μεσε-
 18 ρανήματι· Δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δαῖπνον τὸ μέγα τῆ Θεῆ· ἵνα φά-
 γητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρ-
 κας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων τε καὶ
 19 δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. Καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ τὰς βασιλεῖς τῆς
 γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τῆ
 20 καθημένη ἐπὶ τῆ ἵππε, καὶ μετὰ τῆ στρατεύματος αὐτῆ. Καὶ ἐπιάσθη τὸ
 21 θηρίον, καὶ ὁ μετ' αὐτῆ ψευδοπροφήτης ὃ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτῆ,
 ἐν οἷς ἐπλάνησε τὰς λαβόντας τὸ χάρισμα τῆ θηρίου, καὶ τὰς προσκυνοῦντας
 τῇ εἰκόνι αὐτῆ· ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τῆ πυρὸς τὴν και-
 21 ομένην ἐν τῷ θείῳ· καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκρίθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τῆ καθημένη ἐ-
 πὶ τῆ ἵππε, τῇ ἐξελεύσει ἐκ τῆ σόματος αὐτῆ· καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορ-
 τάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

XX ΚΑΙ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τῆ ἔρανε, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς
 2 ἀβύσσου, καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῆ. Καὶ ἐκράτησε τὸν δρά-
 κοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι Διάβολος καὶ Σατανᾶς· καὶ ἔδησεν αὐτὸν

- 3 χίλια ἔτη. Καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἐκλείσεν [αὐτὸν], καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτῆ, ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι, ἄχρι τελεσθῆ τὰ
- 4 χίλια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. Καὶ εἶδον θρόνους· καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτὰς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆ Θεῶ, καὶ οἵτινες ἐπροσεκύνησαν τῷ θηρίῳ, ἕτε τῇ εἰκόνι αὐτῆ· καὶ ἐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τῆ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν ἐκ ἀνέ-
- 5 ζήσαν ἕως τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. Μακάρι Ⓞ καὶ ἅγι Ⓞ ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τέτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος ἐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονταί ἱερεῖς τῆ Θεῶ καὶ τῆ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ' αὐτῆ χίλια ἔτη.
- 7 ΚΑΙ ἔταν τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτῆ· καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γαγγ καὶ τὸν Μαγαγγ, συναγαγεῖν αὐτὰς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ
- 9 ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τῆ Θεῶ ἐκ τῆ ἐρανῆ, καὶ κατέφαγεν αὐ-
- 10 τὰς· καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτὰς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τῆ πυρὸς καὶ θείας, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ βασανισθήσουσι ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.
- 11 Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτῆ, ἔ ἀπὸ
- 12 προσώπου ἐφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ ἐρανός· καὶ τόπος ἔχ εὐρέθη αὐτοῖς. Καὶ εἶδον τὰς νεκρὰς, μικρὰς καὶ μεγάλας, ἐσῶτας ἐνώπιον τῆ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνεώχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεώχθη, ὃ ἐστὶ τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νε-
- 13 κροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τὰς νεκρὰς τὰς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν τὰς νεκρὰς τὰς ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Καὶ

- 14 Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τῆς πυρός. Ἔτις ἐσιν ὁ
 15 δεύτερος θάνατος ἡ λίμνη τῆς πυρός. Καὶ εἴ τις ἔχῃ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ
 τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τῆς πυρός.
- XXI ΚΑΙ εἶδον ἕρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος ἕρανὸς καὶ ἡ
 2 πρῶτη γῆ παρεῆλθε· καὶ ἡ θάλασσα ἐκ ἔσιν ἔτι. Καὶ τὴν πόλιν τὴν
 ἁγίαν, Ἰερουσαλὴμ καινὴν, εἶδον καταβαίνουσαν ἀπὸ τῆς Θεᾶ ἐκ τῆς ἕρανῶ,
 3 ἠτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Καὶ ἤκουσα φωνῆς
 μεγάλης ἐκ τῆς ἕρανῶ, λεγούσης· Ἴδὲ, ἡ σκηνὴ τῆς Θεᾶ μετὰ τῶν ἀν-
 4θρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαὸς αὐτῆς ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ
 Θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, Θεὸς αὐτῶν· καὶ ἐξαλείψει [ὁ Θεός] πᾶν δάκρυον
 ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος ἐκ ἔσται ἔτι· ἔτε πένθος, ἔτε
 5 κραυγῆς, ἔτε πόνος ἐκ ἔσται ἔτι· ἔτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. Καὶ εἶπεν ὁ
 καθήμενος ἐπὶ τῆς θρόνου· Ἴδὲ, καινὰ πάντα ποιῶ. Καὶ λέγει μοι·
 6 Γράψον· ὅτι ἔτι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοὶ εἰσι. Καὶ εἶπέ μοι· Γέ-
 γονε. ἐγὼ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι
 7 δάσω ἐκ τῆς πηγῆς τῆς ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. Ὁ νικῶν κληρονομήσει
 8 ταῦτα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεός, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι [ὁ] υἱός. Τοῖς δὲ δει-
 λοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυμένοις καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρμακείοις καὶ εἰδω-
 λολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ
 πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἐστὶ θάνατος ὁ δεύτερος·
- 9 Καὶ ἦλθε εἰς ἐκ τῶν ἐπὶ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἐπιτάφιας τὰς
 γεμέσας τῶν ἐπὶ ἀποληθῶν τῶν ἐσχάτων· καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμῆ, λέγων·
 10 Δεῦρο, δείξω σοὶ τὴν νύμφην τῆς ἀρνίως τὴν γυναῖκα. Καὶ ἀπήνεκέ με ἐν
 πνεύματι ἐπ' ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἐδείξέ μοι τὴν πόλιν [τὴν μεγάλην],
 11 τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἐκ τῆς ἕρανῶ ἀπὸ τῆς Θεᾶ, ἔχουσαν
 τὴν δόξαν τῆς Θεᾶ· [καὶ] ὁ φασῆρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθος
 12 ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι· ἔχουσα τείχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας
 δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἅ

13 ἔστι ὀνόματα τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ἀπ' ἀναβολῆς, πυλῶ-
 νες τρεῖς· ἢ ἀπὸ βορρᾶ, πυλῶνες τρεῖς· ἢ ἀπὸ νότου, πυλῶνες τρεῖς· ἢ
 14 ἀπὸ δυσμῶν, πυλῶνες τρεῖς. Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους
 15 δώδεκα, ἢ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τῶ ἀρνίου. Καὶ
 ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ, εἶχε μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν,
 16 ἢ τὰς πυλῶνας αὐτῆς, ἢ τὸ τεῖχος αὐτῆς. Καὶ ἡ πόλις τετράγωνος
 κεῖται, ἢ τὸ μῆκος αὐτῆς [τοσούτον ἐστίν] ὅσον ἢ τὸ πλάτος· ἢ ἐμέτρησε
 τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σαδίας δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος ἢ τὸ πλά-
 17 τος ἢ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστί. Καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν
 18 τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὃ ἐστὶν ἀγγέλου. Καὶ ἦν
 ἡ ἐνδόμησις τῆς τέχνης αὐτῆς, ἴασπις· ἢ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὅμοιον
 19 ὑάλῳ καθαρῷ. Καὶ οἱ θεμέλιοι τῆς τέχνης τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ
 κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος, ἴασπις· ὁ δεύτερος, σάπφειρος· ὁ
 20 τρίτος, χαλκηδών· ὁ τέταρτος, σμάραγδος· ὁ πέμπτος, σαρδόνυξ· ὁ ἕκτος,
 σάρδιος· ὁ ἕβδομος, χρυσόλιθος· ὁ ὄγδοος, βήρυλλος· ὁ ἕνατος, τοπάζι-
 ον· ὁ δέκατος, χρυσόπρασος· ὁ ἐνδέκατος, ὑάκινθος· ὁ δωδέκατος, ἀμέθυσος·
 21 Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων
 ἦν ἕξ ἑνὸς μαργαρίτου· ἢ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως, χρυσίον καθαρὸν, ὡς
 22 ὕαλος διαυγής. Καὶ ναὸν ἔκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
 23 παντοκράτωρ, ναὸς αὐτῆς ἐστὶ, ἢ τὸ ἄρνιον. Καὶ ἡ πόλις ἔχειαν ἔχει
 τῆς ἡλίου ἐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ· ἢ γὰρ δόξα τῆς Θεοῦ
 24 ἐφώτισεν αὐτήν, ἢ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρνιον. Καὶ περιπαλήσασιν τὰ
 ἔθνη διὰ τῆς φωτὸς αὐτῆς· ἢ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρεσι τὴν δόξαν ἢ τὴν
 25 τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν· ἢ οἱ πυλῶνες αὐτῆς ἔμην κλεισθῶσιν ἡμέρας· νύξ
 26 γὰρ ἔκ ἐσαι ἐκεί. Καὶ οἴσασιν τὴν δόξαν ἢ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνων εἰς αὐ-
 27 τήν. Καὶ ἔμην εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινῶν, ἢ ποιῶν βδέλυγμα, ἢ
 ψευδός· εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τῆς ἀρνίου.

Καὶ

XXII Καὶ ἔδειξέ μοι [καθαρὸν] ποταμὸν ὕδατος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς θρόνου τῆς Θεῆς, καὶ τῆς ἀρνίῃς. Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τῆς ποταμῆς ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, ξύλον ζωῆς, ποιεῖν καρπὸς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἓνα ἕκαστον ἀποδίδεν τὸν καρπὸν αὐτῆς· καὶ τὰ φύλλα τῆς ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. Καὶ πᾶν κατάθεμα ἐκ ἕσαι ἔτι· καὶ ὁ θρόνος τῆς Θεῆς καὶ τῆς ἀρνίῃς ἐν αὐτῇ ἕσαι· καὶ οἱ δέλοι αὐτῆς λατρεύουσιν αὐτῷ. Καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτῆς· καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ νύξ ἐκ ἕσαι ἐκεῖ· καὶ χρεῖαν ἐκ ἔχουσι λύχνος καὶ φαλὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς· καὶ βασιλεύουσιν εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

6 Καὶ εἶπέ μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτῆς δεῖξαι τοῖς δέλοισι αὐτῆς ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. Καὶ ἰδὼν, ἔρχομαι ταχύ· μακάριοι ὁ τηρῶν τὰς λόγους τῆς προφητείας τῆς βιβλίου τούτου. Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσον προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τῆς ἀγγέλου τῆς δεικνύουτός μοι ταῦτα. Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μὴ σύνδεσθαι σε [γάρ] εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σε τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τὰς λόγους τῆς βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ προσκύνησον.

10 Καὶ λέγει μοι· Μὴ σφραγίσῃς τὰς λόγους τῆς προφητείας τῆς βιβλίου τούτου· ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς ἐστιν. Ὁ ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι· καὶ ὁ ῥυπαρὸς, ῥυπαρευθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος, δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι· καὶ ὁ ἅγιος, ἁγιασθήτω ἔτι. [Καὶ] ἰδὼν, ἔρχομαι ταχύ· καὶ ὁ μισθός με μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον αὐτῆς ἕσαι. Ἐγὼ [εἰμι] τὸ ἄλφα καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος.

14 Μακάριοι οἱ ποιεῖντες τὰς ἐντολάς αὐτῆς, ἵνα ἕσαι ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. Ἐξω [δὲ] οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.

- 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν με μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς
 17 ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τῆς Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ
 πρωϊνός. Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἔρχε· καὶ ὁ ἀκούων εἰ-
 πάτω· Ἔρχε· καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.
 18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τὰς λόγους τῆς προφητείας τῆς βιβλίου
 τούτου· ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πληγὰς
 19 τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων
 τῆς βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτῆς ἀπὸ τῆς
 ξύλης τῆς ζωῆς, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, [καὶ] τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ
 20 βιβλίῳ τούτῳ. Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναὶ ἔρχομαι ταχύ· ἀμήν. [ναὶ]
 ἔρχε, Κύριε Ἰησοῦ.
 21 Ἡ χάρις τῆς Κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν.

TABULA Chronologica Librorum N. T. juxta J. MILLIUM, ab
J. ALBERTO FABRICIO concinnata; jam verò correctior.

- A. D. 52. 1 & 2 *Ep. ad Thessalonicenses*, Corinthi, Act. xviii. 5. cum Timotheus & Silas illuc reversi essent, 1 Theff. iii. 6. 2 Theff. i. 1. Claud. 12. Has respicit Petrus 2 Ep. iii. 16.
- A. D. 57. 1 *Ep. ad Cor.* ante festum Paschale, 1. Cor. v. 8. Act. xix. 21. cum Neronis 3. Ephesum cogitaret antequam Hierosolymam ascendisset, & ante iter in Macedoniam, 1 Cor. xvi. 3, 4, 5.
2 *Ep. ad Cor.* sub extremum anni, c. xii. 2. Act. xix. 23. Philippis, per Titum & Lucam, uti habet subscriptio.
- A. D. 58. Initio Martii, *Ep. ad Romanos*, Act. xx. 2, 3. scripta Corinthi, cum Neronis 4. mox Hierosolymam petiturus esset, Rom. xv. 25.
Ep. ad Galatas, c. ii. 10. in itinere Hierosolymam versus, fortassis Troade.
- A. D. 60. *Jacobi Minoris* epistola encyclica, scripta Hierosolymis ante urbis Neronis 6. excidium c. v. 1. tempore persecutionis c. ii. 6. uno vel altero anno ante Jacobi martyrium, quod circa A. C. 62. pertulit.
- A. D. 61. 1 *Petri*, ex Babylone, scil. Roma, scripta, c. v. 13. Quidni vero Neronis 7. ex regione Babylonica, seu Mesopotamia? quo fit ut viciniore recto ordine salutet, ut Col. iv. 13. Apoc. i. 11. *Wetstein.*
Evang. Matthæi, cum Paulus prima vice Romam venisset.
- A. D. 62. *Ep. ad Philippenses*, Act. xx. 3. Romæ sub finem primæ captivitatis Neronis 8. Pauli, missa per Epaphroditum, qui subsidium pecuniarium Paulo a Philippensibus attulerat, & qui, Phil. iv. 3. videtur denotari per *socium germanum.*

- A. D. 62. } *Ep. ad Ephesios*, [*Laodicenses*] Romæ per Tychicum.
 Neronis 8. } *Ep. ad Colossenses*, per Tychicum & Onesimum, statim post priorem
 obfignatam.
 } *Ep. ad Philemonem*, Romæ per Onesimum.
 A. D. 63. *Ep. ad Hebræos* Christianos Romæ degentes, c. xiii. 19. post Jaco-
 Neronis 9. bum martyrio affectum, A. C. 62. Ex Italia per Timotheum cum
 Paulus Romæ e carcere dimissus esset. Unde, c. xiii. 23, 24. Itali
 Romanos, non ignoti ignotos, salutant; & brevi se rediturum spe-
 rat. *Wetstein.*
Marci Evang. Romæ, post Petri & Pauli ex ea urbe discessum.
 A. D. 64. *Lucæ Evang. & Acta Apost.* quæ sub finem Pauli priorum vinculo-
 Neronis 10. rum Romæ definunt.
Ep. ad Titum, ante hyemem, scripta Colossis post iter per Italiæ oras
 susceptum.
 A. D. 65. 1 *Ep. ad Tim.* Philippis, ut videtur.
 Neronis 11.
 A. D. 67. 2 *Ep. ad Tim.* ante hyemem, Romæ, in posterioribus vinculis, post
 Neronis 13. apologiam primam, c. iv. 16. cum jam tempus mortis instaret,
 c. iv. 6.
 2 *Ep. Petri*, paulo ante martyrium, c. i. 14. quod accidit Romæ
 A. C. 68.
 A. D. 90. *Ep. Judæ*, [A. D. 71. vel. 72. ut visum Dodwello p. 25. ad Ire-
 Domit. 9. næum:] Certe post secundam Petri, quam respicit.
 A. D. 91. vel }
 92. Domit. } *Tres Ep. Johannis*, Ephesi scriptæ.
 10. vel. 11. }
 A. D. 96. *Joannis Apocalypsis*, in Patmo.
 Domit. 15.
 A. D. 97. *Joannis Evang.* Ephesi, cum a Nerva ab exilio revertendi copia facta:
 Nervæ 1. esset. Vide Irenæum, iii. 1.

